

ကျွန်မတို့နေခဲ့တဲ့ မြန်မာပြည်

ရန်ကင်းမြို့မှာ
လေးနှစ်တာ

ဂျက်စီကာ မက်ဒစ်
မောင်လူငှာ အာသာပြန်ဆိုသည်။

ဤစာအုပ်သည် အခမဲ့အီးဘုတ်ဖြစ်သောကြောင့် နှစ်သက်ပါက မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်း မိသားစုတို့ဖတ်ရှုဖို့ မျှဝေပေးပါ။
ကျွန်မ၏စာအုပ်ကို မြန်မာလူထုဖတ်ရှုမှာအတွက် ဂုဏ်ယူရပါသည်။ မြန်မာပြည်သူတို့၏လှပသောတိုင်းပြည်ကို
တစ်နေ့ပြန်လာမည်ဟု ကျွန်မမျှော်လင့်ပါသည်။

ဂျစ်ဆီကာ မဒ်ဒစ်ထ်

ဩဂုတ် ၂၀၂၂

မြန်မာပြည်ထဲက ကျွန်မတို့အိမ် - ရန်ကုန်မှာ လေးနှစ်တာကာလ။

မြန်မာဘာသာဖြင့်ထုတ်ဝေမှု။

ISBN: 978-0-6489142-5-9

Jessica Mudditt

August 2022

Our Home in Myanmar - Four years in Yangon

Myanmar language edition

ISBN: 978-0-6489142-5-9

Cover photo by Kaung Htet

Cover by Kirby Armstrong and Ko Zarni

Hembury Press

www.jessicamudditt.com

နိဒါန်း

၂၀၁၆ ဇွန်လ

ဒီရေကျနေချိန်ဖြစ်သည်။ ရေပြန်တက်လာလျှင် ဒေါ်မြင့်ရွှေ၏ အိမ်အထိ ရေလှိုင်းများက ရိုက်ခတ် လိမ့်မည်။ ရေတိုက်စားမှုက ဆိုးလွန်းသည့်အတွက် သူမ၏ ဝါးတဲကို လေးကြိမ်ခန့် ရွှေ့ပြောင်းခဲ့ရပြီးဖြစ်ကြောင်း ပင်လယ်ကြီးဆီ လက်ညှိုးညွှန်၍ ဒေါ်မြင့်ရွှေက ပြောပြသည်။ တစ်ခါရွှေလျှင် ကုန်းတွင်းဘက်သို့ အနည်းငယ်သာရွှေ့နိုင်ကြောင်းလည်း ဆိုသည်။ သူမသည် အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော်ပြီဖြစ်ကာ ဤဒေသတွင် တစ်သက်လုံး နေထိုင်လာခဲ့သည့်တိုင် ပို၍ ဘေးကင်း လုံခြုံသော တစ်နေရာတွင် ဘဝပြန်စုနိုင်မည်လားဟု မျှော်လင့်နေဆဲ ဖြစ်သည်။ အဓိကအတားအဆီးမှာ ငွေမရှိခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်လည်း ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော် ရေပြင်ကြီးမှာ တစ်ရိပ်ရိပ် တက်လာလျက်ရှိသည်။

ကျွန်မ၏ ဘာသာပြန်က ကျွန်မကိုယ်စား ဒေါ်မြင့်ရွှေအား နောက်ထပ်မေးခွန်းတစ်ခုမေးနေစဉ် ကျွန်မ မျက်လုံးများမှာ သူမနောက်မှ မိုးကုတ်စက်ဝိုင်းကြီးကို ငေးကြည့်နေမိသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အရောင်းအဆင်း ကင်းမဲ့လျက်ရှိသည်။ မှုန်မှိုင်းနေသော ကောင်းကင်ကြီးသည် ညိုညစ်ညစ် ရွံ့တော့ပြင် နှင့် ရောစပ်နေသကဲ့သို့ရှိပြီး ရွံ့ထဲမှ ရေအိုင်တိမ်တိမ်လေးများမှာ မှန်ကွဲစများ ပြန့်ကျဲနေသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ သုံးယောက် ရပ်နေသော စိုထိုင်းထိုင်း ရွံ့သဲမြေပေါ်တွင် အပြာရောင် တာလပတ်စ အပြတစ်စ၊ ကြွေပန်းကန်အကွဲများ၊ အုန်းသီးခွံများနှင့် ငါးဖမ်းပိုက်ဟောင်းများ စသဖြင့် အမှိုက်များ ပြန့်ကြဲနေသည်။

ကုလသမဂ္ဂအစီအစဉ်ဖြင့် ကျွန်မနောက်ထပ် အင်တာဗျူးမေးရမည့်သူမှာ ကုန်းတွင်းပိုင်း ပိုကျသောနေရာတွင်နေသည့် ဦးမြင့်ဆွေဆိုသူ ဖြစ်သည်။ သူ့သားငယ်၊ သမီးငယ်သုံးဦးမှာ မြစ်ကို လှေငယ်တစ်စီးဖြင့် ဖြတ်၍ ကျောင်းသွားတက်ရသည့်အတွက် ၎င်းတို့ကို အဓိက စိတ်ပူမိကြောင်း သူက တိုက်ခတ်နေသော လေသံပြင်းပြင်းကို ကျော်၍ အော်ပြောပြနေသည်။

“မိုးတွင်းဆို ရေတက်ပြီးရေစီးကြမ်းတဲ့အခါ လှေမှောက်မှာကို ဦးမြင့်ဆွေက စိုးရိမ်နေတယ်” ဟု ကျွန်မဘာသာပြန်က ရှင်းပြသည်။ “တံငါရွာကဘယ်သူမှ အသက်ကယ်အင်္ကျီ ဝယ်ဝတ်ဖို့ မတတ်နိုင်ကြဘူး၊ သူတို့အားလုံး ငွေစုပြီးတော့တောင် မဝယ်နိုင်ကြဘူး” ဟု ဆက်ပြောသည်။

ဦးမြင့်ဆွေတို့မိသားစုမှာ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ တောင်ပိုင်းမြေခိုမဲ့သော လပတ္တာမြို့နယ် မှ မခွာနိုင်ဘဲ ဖြစ်နေသည်။ ကမ်းရိုးတမ်းနှင့်နီးသော ထိုဒေသမှာသာ အလုပ်ရနိုင်၍ ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာတွင်ပင် တံငါသည်အဖြစ် သူ့ရှာနိုင်သမျှမှာ တစ်နေ့လျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ နှစ်ဒေါ်လာခန့်မျှသာ ဖြစ်သည်။

“အခုချိန်မှာ ရာသီဥတုက မကြာခဏ ဆိုးလွန်းတော့ ငါးဖမ်းမထွက်နိုင်ဘူး - အဲ့ဒီလို ရက်မျိုးဆို သူ ဝင်ငွေတစ်ပြားမှ မရဘူး” ဟု ကျွန်မ ဘာသာပြန်က ဆိုသည်။ “ဒါပေမယ့်လည်း ရွာဘုန်းကြီးကျောင်း လော်စပီကာကနေ ရာသီဥတု သတိပေးချက်တွေ ထုတ်လွှင့်ပေးနေတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်မိတယ်လို့ သူပြောပါတယ်။”

၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ဦးမြင့်ဆွေ၏ မြို့နယ်မှ ရွာ ၁၁၅ ရွာအား ဖြတ်သန်းတိုက်ခတ်၍ လူဦးရေ ၈၅,၀၀၀ အသက်ဆုံးစေခဲ့သည့် နာဂစ်မုန်တိုင်းမတိုက်ခတ်မှီကမူ မည်သည့် သတိပေးချက်မျှ ရောက်မလာခဲ့ပါ။ သူမြင်ခဲ့ရသည့် အနိဋ္ဌာရုံများ၊ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများက ယနေ့တိုင် ခြောက်လှန့်နေဆဲဖြစ်ကြောင်း သူက ပြောပြသည်။ ထိုအတိတ် စိတ်ဒဏ်ရာများက သူ့ကလေးများအတွက် စိုးရိမ်ပူပန်မှုကို ပို၍ ဆိုးရွားစေသည်ဟု ကျွန်မ ယူဆမိသည်။

ဤဇာတ်လမ်းများက စိတ်ဝင်စားဖွယ်၊ ကရုဏာသက်ဖွယ်ကောင်းလှသည့်တိုင် ကျွန်မမှာ အာရုံမစိုက်နိုင်ဘဲ ရှိနေသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကြောင်း ဆောင်းပါးများ အတွဲလိုက်ရေးရန် ကုလသမဂ္ဂက ကျွန်မအားတာဝန်ပေးထားသောကြောင့် အင်တာဗျူးရမည့် ထိုဒေသခံများထံမှနေ၍ ကျွန်မ အမျိုးသား၏ ဗီဇအခြေအနေထံ ကျွန်မ၏ စိတ်က လွင့်လွင့်သွားလျက်ရှိသည်။ ကျွန်မအမျိုးသား ရှာပါမှာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှ ဖြစ်၍ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ဗီဇလျှောက်ထားလျှင် - မြန်မာသာမကပါ။ မည်သည့်နိုင်ငံအတွက်မဆိုပင် - ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်း ဘယ်တော့မှ ရလေ့မရှိပါ။ သို့တိုင် ကျွန်မတို့ ရန်ကုန်တွင် နေထိုင်၍ စာနယ်ဇင်းသမား ဂျာနယ်လစ်အဖြစ် လုပ်ကိုင်လာသည့် လေးနှစ်အတွင်း ဗီဇရရန် ယခုတစ်ကြိမ်လောက် အချိန်မကြာခဲ့ဘူးပါ။ ဗီဇသက်တမ်းတိုးရန် သူ့နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကို လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး ဦးစီးဌာနထံ လွန်ခဲ့သည့် သုံးလကတည်းက

ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး သူ့အတွက်ကြားခံ ချိတ်ဆက်ပေးသူ ကိုအေးချမ်းဝင်းက ဌာနမှသူတို့၏အဆက်သွယ်အား ဗီဇာရမရ မေးရန် ဖုန်းဆက်သည့်အခါ တစ်ဖက်မှ ဖုန်းကိုင်ဖြေကြားခြင်းမရှိပါ။ ဘာကြောင့် ထိုသို့ ကြန့်ကြာနေသည် ဆိုသည်ကို အကြောင်းရင်း ရှာမရနိုင်တော့သည့်အတွက် ရှာပါ၏ ပတ်စ်ပို့များ ပျောက်သွားပြီလားဟု ကျွန်မ စိတ်ပူနေမိသည်။

နောက်နေ့တွင် ကျွန်မ လှေဖြင့်နှစ်နာရီခရီးနှင့်ရသော ဝေးလံလှသည့် ရွာတစ်ရွာသို့ ရောက်နေသည်။ ဗီဇာကိစ္စအတွက် သတင်းထူးကို စိုးရိမ်တကြီးမျှော်နေမိသော်လည်း ဒီရောတောများ အကြား ဖြတ်သန်းပြီး မကြာခင် ဖုန်းလိုင်းပြတ်သွားသည်။ ကျွန်မတို့ သွားသည့် ကျွန်းမှာလျှပ်စစ်မီး လုံးဝမရှိဘဲ ရေချိုအရင်းအမြစ်လည်း ရှားပါးသည်။ ရေငန်အိုင်များမှာမူ ပေါများလှပြီး ရွာခံများ၏ ခြေတံရှည်အိမ်များအောက်တွင် အိုင်ထွန်းနေကာ ခြင်များအဆက်မပြတ်ပေါက်ဖွားစေလျက်ရှိသည်။ ထို့နေ့နောက်ပိုင်းတွင် ကျွန်မအတော်ကြာနာကျင်ခံစားခဲ့ရသော အူယောင်ရောဂါမှာ ထိုရွာတွင် စားခဲ့ရသည့် နေ့လည်စာကြောင့်ဟု ထင်သည်။

ထိုကျွန်းပေါ်၌ တစ်နေ့လျှင် ၁၄ နာရီ ပုဇွန်ကန်တွင်အလုပ်လုပ်ရသော မမေသဇင် အမည်ရ အမျိုးသမီးငယ်တစ်ဦးကို တွေ့ရသည်။ ထိုအလုပ်မှာ ရာသီပေါ်ချိန်တွင်သာရှိ၍ အလုပ်မရှိသည့် လများတွင် သူမနှင့် သူမအမျိုးသားတို့ ဂဏန်းရှာကြရသည်။ သူမ၏ သူငယ်ချင်းအများစုမှာ ကီလိုမီတာ ရာဂဏန်းဝေးသည့် ရန်ကုန်မြို့သို့တက်ကာ ပိုကောင်းသော ဘဝတစ်ခု သွားရောက်ရှာဖွေကြသော်လည်း သူမကိုယ်တိုင်မှာမူ မြို့တွင် အလုပ်မရဘဲ ပြန်လာရသည့် သူများအကြောင်း ဇာတ်လမ်းဆိုးများကို ကြားရ၍ နောက်တွန့်နေကြောင်း ပြောပြသည်။ သူမ၏ တစ်ခုတည်းသော ဖျော်ဖြေမှုမှာ ဆိုလာမီးအားဖြင့် ဖွင့်သော တီဗီတွင် ကိုရီးယား ဇာတ်လမ်းတွဲများ ကြည့်ရှုခြင်းဖြစ်သည်။

ညနေစောင်းတွင် ကျွန်မ၏ ရိုးစင်းသော တည်းခိုခန်းသို့ ပြန်ရောက်သည့်အခါ ရှာပါ၊ ဗီဇာ အကြောင်း သတင်းထူး မရသေးပါ။ အေးချမ်းဝင်းက ဆက်လက်၍ ဌာနသို့ ဆက်သွယ်ကာ လိုအပ်ပါက လူကိုယ်တိုင်သွားပေးမည်ဟု ရှာပါက ပြောပြသည်။ ထိုနေ့ညတွင် ကျွန်မ ဗိုက်မအီမသာဖြင့် အိပ်ရာထဲ လှဲရင်း ကျွန်မအမျိုးသား၏ မရေရာသော ဗီဇာအခြေအနေနှင့် မြန်မာနိုင်ငံမှာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ဘေးဒဏ် ခံနိုင်ရည် နည်းလှကြောင်းကို စိတ်နောက်ကျိစွာ တွေးနေမိသည်။ ကုလသမဂ္ဂက မြန်မာအစိုးရနှင့် ပူးပေါင်း၍ လပွတ္တာမြို့နယ်ကဲ့သို့ ဒေသများတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ခံနိုင်ရည် အား

ကောင်းလာရေးအတွက် အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် ဘာလုပ်ရမည်စသည့် လက်တွေ့သင်တန်းများပေးခြင်းအပါအဝင် လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နေသော်လည်း စိန်ခေါ်မှုမှာ ကြီးမားလှသည်ကို ကျွန်မမြင်နေရသည်။ ကျွန်မတွေ့ခဲ့သူတိုင်းမှာ စားဝတ်နေရေးအတွက် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးကို မှီခိုနေရပြီး သဘာဝကပ်ဆိုး တစ်ခုခုကျရောက်ပြီးသည့်အခါ အိမ်နှင့်လယ်မြေများကို ပြန်လည် တည်ဆောက် ပြုပြင်ရန် အတိုးကြီးကြီးဖြင့် ငွေချေးရပြန်သည့်အတွက် ဆင်းရဲတွင်းသံသရာမှ မလွတ်နိုင်ဘဲရှိနေသည်။ အရေးတကြီး အကူအညီများ လိုအပ်နေကြောင်း လူအများ သတိထားမိလာစေရန်အတွက် ကျွန်မအား ဌာနတွင်း သတင်းထောက် အဖြစ် ကုလသမဂ္ဂ (UN) က ငှားရမ်းထားခြင်းဖြစ်သည်။

နောက်နေ့မနက်တွင် အစိုးရရုံးတစ်ခု၌ အင်တာဗျူးတစ်ခုပြုလုပ်ပြီးနောက် ကျွန်မသည် ဘာသာပြန်အား နှုတ်ဆက်ကာ UN မှပေးထားသည့် လေးဘီးယက် ကားကြီးပေါ် ခုန်တက်လိုက်သည်။ စကားတစ်ခွန်းမှမပြောသော ကားဆရာနှင့် ကျွန်မတို့မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း မိုးခေါင်ခြောက်သွေ့နေသည့် မြေပြန့်လွင်ပြင်များဆီသို့ ဆက်လက်ထွက်ခွာလာခဲ့သည်။ ထိုဒေသတွင် ၂၀၁၀ ခုနှစ်က အလွန်ဆိုးရွားသော ရေကြီးရေလျှံမှုကြောင့် တစ်ညတည်းတွင်ပင် မိသားစုများစွာ အိပ်နေရင်း ရေထဲပါသွားကြောင်း ခြောက်ခြားဖွယ်ဇာတ်လမ်းများကို ဆက်ကြားရပြန်သည်။ ထိုနေ့ညနေပိုင်းတွင် ရှောင်တခင်မုန်တိုင်းကျ၍ ရုတ်တရက်ရေကြီးကာ ကျွန်မတို့ပြန်မည့်လမ်းပင် ရေမြုပ်၍ ဖြတ်မရလှနီးပါး ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ ထိုနေရာမှဆက်၍ နာရီအနည်းငယ်သာမောင်းရမည့် နေပြည်တော်သို့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာဌာနမှ အရာရှိများအား တွေ့ဆုံအင်တာဗျူးရန်နှင့် UN ရုံးတွင် အလုပ်လုပ်ရန် ထွက်လာခဲ့သည်။ ဆယ်ရက်ကြာခရီးစဉ်၏ နောက်ဆုံးပိုင်းသို့ရောက်နေပြီဖြစ်ကာ အသက်ဝိညာဉ် မရှိသကဲ့သို့ သွေ့ခြောက်နေသော နေပြည်တော်က ကျွန်မ၏ အထီးကျန်ဆန်မှုကို ပို၍ပြင်းထန်စေသည်။ ထိုမြို့သို့ သွားရသည့်အခါတိုင်း ကျွန်မစိတ်ပင်ပန်းသလို ခံစားရမိသည်။

စစ်အစိုးရသည် ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် နေပြည်တော်ကို မြန်မာနိုင်ငံ၏မြို့တော်သစ်အဖြစ် ရုတ်တရက် ကြေညာကာ လျှို့ဝှက်စွာဖြင့် တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး လုပ်သားများ ချောဆွဲ၍ အတင်းအကြပ် ခိုင်းစေမှုများ လည်း ဆောင်ရွက်ခဲ့နိုင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် နေပြည်တော်တစ်ခုတည်းတွင်သာ ၂၄ နာရီ လျှပ်စစ်မီးရ၍ အင်တာနက်မြန်နှုန်း အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ မြို့တော်မှာမြေပြန့်ဖြစ်ပြီး လူသူမရှိဘဲ အလွန်ကြီးမားသည်။ နယူးယောက်မြို့မှာ နေပြည်တော်၏ ခြောက်ပုံတစ်ပုံသာရှိသည်။ သို့သော် “ဆောက်ထားလိုက်ပါ။ လူတွေရောက်လာလိမ့်မယ်” ဟူသော မှန်းချက်နှင့်မကိုက်ဘဲ

အာဏာရှင် အငွေအသက် ဖုံးဖိမရသော ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ ဆောက်လုပ်ထားသည့် ဤမြို့တော်သို့ သံရုံးများကိုပင် ပြောင်းရွှေ့လာရန် မစည်းရုံးနိုင်ဘဲ ရှိသည်။ မြို့တော်တွင် လက်လီရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရန်နေရာ၊ အစိုးရရုံး၊ ဟိုတယ် စသဖြင့် “ဇုန်” များခွဲထားပြီး ငွေကြေးအမြောက်အများသုံးစွဲ တည်ဆောက် ထားသော်လည်း လာရောက် လည်ပတ်သူ ကလေးသူငယ်များပင် မမြင်ရသလောက် ဖြစ်သည့် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်တစ်ခုလည်း ရှိသည်။ နန်းတော်ဆန်ဆန် ဟိုတယ်တစ်ခုရှေ့မှ လေယာဉ် ကိုယ်ထည်အဟောင်းတစ်ခုထဲတွင် တည်ထားသည့် စားသောက်ဆိုင် ကဲ့သို့ ထူးထူးဆန်းဆန်းများလည်း ရှိသေးသည်။

သွားလမ်း ၂၀ ရှိသော လမ်းမကြီးပေါ်တွင် ကျွန်မတို့အရှိန်ဖြင့်သွားနေစဉ် ရှာပါထံမှ စာတစ်စောင် ကျွန်မဖုန်းထဲဝင်လာသည်။

“ဟေး ဘေဘီ၊ သတင်းကောင်းတော့ပြီ၊ ကိုယ့်ပတ်စ်ပို့ အဆင်သင့်ဖြစ်ပြီတဲ့။ အေးချမ်းက လဝက ရုံးကိုသွားပြီး ယူပေးလိမ့်မယ်”

ကျွန်မစိတ်ပေါ့ပါးလွန်း၍ ထအော်မိမတတ်ဖြစ်သွားသည်။ မင်္ဂလာဆောင်ကိတ်မုန့်နှင့်တူသော အဆောက်အဦးပုံသဏ္ဍာန်ရှိ ဧရာမဟိုတယ်တစ်ခုတွင် ကျွန်မတို့ရပ်သည်။ ကျယ်ပြန့်၍ လူမရှိသော ဧည့်ကြိုခန်းမတွင် ကျွန်မစာရင်းသွင်းပြီးနောက် အခန်းထဲတွင် ပစ္စည်းများဖြန့်ကာ သီချင်းတညည်းညည်း ဖြင့် ရေဝင်ချိုးသည်။

ရေနှေးကိုဇိမ်ဖြင့်ချိုးနေစဉ် မိနစ်အနည်းငယ်အကြာ၌ တစ်ယောက်ယောက်က ကျွန်မ အခန်းတံခါးကို တခိုင်းခိုင်းလာထုသည်။

“ကျွန်မရေချိုး—” ဟုပြန်အော်ပြောစဉ် နားကွဲလုမတတ်မြည်ဟီးသံကြီးအောက်၌ ကျွန်မ အသံမြုပ်သွားသည်။ အဆောက်အဦးကို လက်နက်ကြီးများဖြင့်ပစ်ခတ်ခံရသကဲ့သို့ အသံမျိုးဖြစ်ပြီး ပထမဆုံးကျွန်မ၏ တုံ့ပြန်မှုမှာ ဝပ်ချလိုက်ရန်ဖြစ်သည်။ ကျွန်မရပ်နေသော ကြမ်းပြင်လှုပ်လာတော့မှ ငလျင်ဖြစ်ကြောင်း သဘောပေါက်တော့သည်။ ရေချိုးခန်းအဝတ်တန်းကို လှမ်းဆွဲလိုက်သော်လည်း လက်များမှာ ဆပ်ပြာဖြင့်ချောနေ၍ ဆံပင်ရေစိုများက မျက်နှာကိုဖုံးနေသည့်အတွက် မမိဘဲ ချော်သွားသည်။

လျှင်မှာတစ်မိနစ်ခန့်လှုပ်သွားပြီး ကျွန်မဘဝတွင် အခြောက်ခြားရဆုံး တစ်မိနစ်လည်း ဖြစ်တော့သည်။ လျှင်ရပ်သွားချိန်တွင် ကျွန်မမှာ တစ်ကိုယ်လုံးရွဲ့ရွဲ့စိုလျက် မတ်တပ်ရပ်နေမိကာ လျှင်ထပ်မလှုပ်ရန်ဆုတောင်းနေမိသည်။ တုန်ရီသော လက်များဖြင့် တဘက်ကိုပတ်လိုက်ကာ အွန်လိုင်းပေါ်တက်ကြည့်လိုက်ချိန်တွင် ထိုလျှင်မှာပြင်းအား ၆.၈ စကေးရှိ၍ ကျွန်မနေပြည်တော် မလာခင်ရောက်ခဲ့သော ကီလိုမီတာ ၂၅၀ အကွာရှိ မကွေးတိုင်းကိုဗဟိုပြုလှုပ်ခတ်သွားကြောင်း သိရသည်။ ပုဂံမှ နှစ်ပေါင်းထောင်ချီသက်တမ်းရှိ ဘုရားပုထိုးများလည်း လျှင်လှိုင်းမိ၍ ရှေးဟောင်းပုထိုး များ ဒါဇင်နှင့်ချီ၍ ပြိုပျက်မြေခရကြောင်း လူမှုကွန်ရက်ပေါ်သို့ ဓါတ်ပုံများတက်လာသည်။ လူတစ်ဦး သေဆုံးသွားသည်။

စိုးရိမ်ထိတ်လန့်လျက်ပင် ကျွန်မ ရှာပါ့ဆီ ဖုန်းဆက်သည်။ ကျွန်မအဖြစ်အပျက်ကို သူနားထောင်လျက် ကျွန်မနှင့်အတူ သူမရှိနိုင်၊ အဖော်မပြုနိုင်သည့်အတွက် စိတ်မကောင်းကြောင်း ဆိုသည်။ ထို့နောက်သူ့တွင်လည်း ပြောစရာရှိကြောင်း ဆိုသည်။ သူ့လေသံကြောင့် တစ်ခုခုတော့ ဖြစ်နေပြီဆိုသည်ကို ကျွန်မသိလိုက်သည်။

“ကိုယ့်ပတ်စ်ပို့ကို အေးချမ်းသွားယူတယ်” သူကတိုးတိုးလေးပြောသည်။ “အထဲမှာ ဘာဗီဇာမှ မပါလာဘူး။ ဘာလို့ဗီဇာထပ်မပေးလဲဆိုတာကိုလည်း သူတို့မရှင်းပြဘူး”

ကျွန်မခြေထောက်များ အားမရှိတော့သလို ထပ်မံ၍ ခံစားလိုက်ရသည်။

--

သုံးရက်ကြာပြီးနောက် ကျွန်မရန်ကုန်ပြန်ရောက်ကာ မိုးထဲလေထဲတွင် ရှာပါနှင့်ကျွန်မ လေဆိပ်သို့ တက္ကစီဖြင့်သွားကြသည်။ သူ့စိတ်ကူးမှာ ဘန်ကောက်သို့သွား၍ မြန်မာသံရုံးတွင် ဗီဇာလျှောက်ရန် ဖြစ်ပြီး ကျွန်မက ရန်ကုန်တွင်နေခဲ့၍ ကျွန်မတို့၏ကြောင် ဘတ်တားစ် (ထောပတ်) ကို စောင့်ရှောက်ရန် ဖြစ်သည်။ သို့သော် သူ့မြန်မာပြည်ကနေပင် ထွက်၍မရဘဲ လေဆိပ်တွင်အဖမ်းများခံရမလားဟု ကျွန်မတို့ စိတ်ပူနေသည်။ ဗီဇာသက်တမ်းကျော်၍ လနှင့်ချီ အိုဗားစတေးပိုနေခြင်းသည် ပြည်တွင်းဥပဒေများအရ ပြစ်မှုမြောက်သည်။ လဝကမှ ရှာပါ၏ပတ်စ်ပို့ကို

အကြာကြီးယူထားခြင်းကြောင့် သူပြည်တွင်းမှ ထွက်၍မရကြောင်း ဖြေရှင်းချက်သည်လည်း အရာရောက်မည်မဟုတ်ပါ။ ကျွန်မတို့ စိုးရိမ်ပူပန်နေ၍ တစ်ညလုံးအိပ်မပျော်ခဲ့ပါ။

မိုးထဲတွင် တက္ကစီစီးနေရသည်မှာ မရောက်နိုင်တော့ဟု ထင်ရသော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် ကျွန်မတို့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လေဆိပ်အဆောက်အဦးသစ် ရှေ့သို့ရောက်လာသည်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ လူထုက စိတ်ဝင်စားနေခဲ့သည့် လေဆိပ် အဆောင်သစ် ပြင်ဆင်မွမ်းမံမှုမှာ ပြီးခဲ့သည့်အပတ်ကပင် ပြီးစီး၍ ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့သည်။ စွပ်ကျယ်အဖြူများနှင့် ခါးတွင်ပတ်၍စည်းရသော လုံချည်များ ဝတ်ဆင်ထားသည့် တက္ကစီသမားအချို့က လေဆိပ်ရှေ့တွင် ခရီးသည်မျှော်နေကာ အသစ်စက်စက်ခင်း ထားသော ကွန်ကရစ်ကြမ်းပြင်ပေါ်သို့ ကွမ်းတံတွေးနီများ ထွေးချနေကြသည်။ တစ်ယောက်မှာ သတင်းစာဖြင့် ယပ်ခတ်ရင်း အခြားသူများနှင့် ထွေရာလေးပါးစကားပြောနေသည်။ သူ့စွပ်ကျယ်အင်္ကျီကို ရင်ဘတ်အပေါ်ထိ လိပ်တင်ထားပြီး ဗိုက်မှာပူဖောင်းလိုစူထွက်နေသည်။ သူကြည့်ရသည်မှာ အားကစား ဘရာစီရာ အတိုအပြတ်လေး ဝတ်ထားသလိုဖြစ်နေသည်။

ကျွန်မတို့တက္ကစီပေါ်မှဆင်း၍ ရှာပါက ကားဆရာအား ၅ ဒေါ်လာခန့်တန်ဖိုးရှိမည့် မြန်မာငွေ ကျပ် ၆၀၀၀ ပေးလိုက်သည်။ သူ့တွင်နေ့စဉ်ရုံးသို့လွယ်သွားလေ့ရှိသော ကျောပိုးအိတ်ကလေးမှလွဲ၍ ခရီးဆောင်အိတ် မပါပါ။ ကျောပိုးအိတ်ထဲတွင် တီရှပ်နှစ်ထည်နှင့် မုတ်ဆိတ်ရိတ်ကိရိယာများသာ သူပစ်ထည့်လာခဲ့သည်။ သူ့ချောချောမွေ့မွေ့ ထွက်နိုင်ခဲ့လျှင် ဘန်ကောက်သို့ ဗီဇာသက်တမ်းတိုး ခရီးတိုလေးသာ ဖြစ်ပြီး မကြာခင် ပြန်ရောက်လာမည်ဖြစ်သည်။

လေဆိပ်အဆောင်သစ် အတွင်းသို့ဝင်လိုက်သည်နှင့် အေးစိမ့်နေသောလေက ပြေးဝှေ့လာသဖြင့် ကျွန်မချမ်းတုန်သွားသည်။ အစိမ်းရောင်အောက်ခံတွင် အဝါရင့်ရောင်လှိုင်းများ ဖောက်ထားသော ကော်ဇောခင်းထားသည့် အဆောင်သစ်မှာ ယခင်ကထက်များစွာ ပိုခေတ်ဆန်လာကြောင်း ငြင်းမရပါ။ ယခင်အဆောင်ဟောင်းမှာ သံတံသာသာ သာရှိသည်။ လေဆိပ်အရွယ်အစားပိုကြီးလာခြင်းကြောင့် ပို၍ လူသူကင်းမဲ့နေသယောင်ခံစားရစေသည်။ သို့သော် လေဆိပ်တိုးတက်လာမှုသည် ဆယ်စုနှစ်များစွာ မိမိဘာသာ တံခါးပိတ်နေထိုင်ခဲ့ပြီးနောက် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းသို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက်ရန် စိတ်အားထန်သန်နေသည့် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အားတက်စရာ လက္ခဏာအဖြစ် ကျွန်မယူဆပါသည်။ ကျွန်မအမျိုးသားကဲ့သို့ ပြည်ပထွက်မည့် နိုင်ငံခြားသားများအား ခပ်ကြမ်းကြမ်း မဆက်ဆံလောက်ပါဘူးဟု ကျွန်မမျှော်လင့်မိသည်။

ကျေးဇူးပြုပြီး သူ့ကိုပဲ ထွက်ခွာခွင့်လေးပဲ ပေးလိုက်ပါ။

ကျွန်မရှာပါ၏ လက်ကိုနောက်ဆုံးတစ်ကြိမ် ဖျစ်ညစ်ပြီးနောက် မလွတ်ချင်လွတ်ချင်ဖြင့် လွတ်ပေးလိုက်သည်။ သူ့ကိုကြည့်ရသည်မှာ စိတ်ဖိစီး၍ ယုံကြည်မှုမရှိသည့်ပုံဖြစ်နေကာ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး အရာရှိရှေ့တွင် ထိုပုံစံမှာ အခြေအနေကောင်းမည် မဟုတ်ကြောင်း ကျွန်မ သိနေသည်။ ကျွန်မတို့မျက်လုံးချင်း တစ်စက္ကန့်ခန့်ဆုံချိန်တွင် “ကိုယ်မင်းကိုချစ်တယ်” ဟု ကျွန်မတို့ အသံထွက်ဘဲ ပြောမိကြသည်။ ရှေးဆန်သော ဗုဒ္ဓဘာသာတိုင်းပြည်တွင် လူရှေ့၌ ဤမျှသာ ချစ်ခင်မှု ပြနိုင်ပါသည်။ သူ့အနက်ရောင် ဆံပင်ကောက်ကောက်များအား ပြေး၍ပွတ်သပ် ပေးလိုသော်လည်း သူက ကျွန်မ၏ အဝေးသို့ခြေလှမ်းနေပြီဖြစ်သည်။

လဝက စားပွဲသို့ ရှာပါချဉ်းကပ်သွားစဉ် ကျွန်မကနောက်ကျောဘက်တွင် လက်ချောင်းများကို ချိတ်ကာ “မရစ်ပါစေနဲ့၊ မရစ်ပါစေနဲ့၊ မရစ်ပါစေနဲ့” ဟု ရေရွတ်နေမိသည်။ ကျေးဇူးပြုပြီး ကံတရားက ဆောင်မပါစေ။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အကြာကြီးနေလာပြီးသည့်နောက် ဤအယုံအကြည်မျိုး ကျွန်မထံ တွင်လည်း မလွဲမရှောင်သာ ကူးစက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ရှာပါက လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးအရာရှိထံ သူ့အစိမ်းရောင် နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကို ပေး၍ မြန်မာဘာသာဖြင့် ရိုရိုကျိုးကျိုးနှုတ်ဆက်နေချိန်တွင် ကျွန်မက မှန်တံခါးများနောက်မှကြည့်ကာ အသက်အောင့်ထားမိသည်။ တစ်မိနစ်ကြာသွားပြီး နောက်တစ်မိနစ်ကြာသွားပြန်သည်။ အရာရှိ၏ တည်နေသော မျက်နှာကို ကျွန်မဖတ်၍မရပါ။ သူတို့စကားအပြန်အလှန်ပြောရင်း နောက်ထပ်မိနစ် အနည်းငယ်ကြာသွားပြန်သည်။ ကျွန်မ ဆက်မကြည့်နိုင်တော့သည့်အချိန်တွင်မှ ရှာပါက အိုဗာစတေး ပိုနေမိသည့်အတွက် ဒဏ်ငွေဆောင်ရန် ပိုက်ဆံအိတ်ထဲတွင် အဆင်သင့်ထည့်ထားသည့် ဒေါ်လာအစည်းကို ထုတ်ယူလိုက်သည်ကို မြင်လိုက်ရသည်။ ထိုကောင်တာမှ သူ့အား ထွက်ခွာခွင့် ပေးလိုက်သည့် အခါတွင်မှ ကျွန်မ သက်ပြင်းကြီးချနိုင်တော့သည်။ စိုးရိမ်ပူပန်ရသည့် လများစွာ လွန်မြောက်ခဲ့ပါပြီ။

ပြည်ပထွက်ခွာခန်းမထဲတွင် ရပ်နေသည့်ကျွန်မထံသို့ ရှာပါက လှည့်ကြည့်သည်။ သူ့မျက်လုံး အညိုရောင်များမှာ ပျော်ရွှင်မှုဖြင့် လင်းလက်နေသည်။ ကျွန်မလည်း ပြန်၍ပြုံးပြကာ စိတ်သက်သာရာရ၊ ပျော်နေသဖြင့် ကြောင်တောင်တောင် လက်မထောင်သည့် အမှုအယာလုပ်ပြလိုက်သေးသည်။

ထိုအချိန်မှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျွန်မအမျိုးသားကို နောက်ဆုံးတွေ့ရသည့် အချိန်ဖြစ်ကြောင်း
ကျွန်မလုံးဝမသိခဲ့ပါ။

အလုပ်ခွင်က လူသစ်အမျိုးသမီး

၂၀၁၂ ဇူလိုင်၊ လွန်ခဲ့သော လေးနှစ်

မြန်မာတိုင်းမ် သတင်းစာတွင် လက်ထောက်အယ်ဒီတာအဖြစ် ပထမဆုံး အလုပ်ဆင်းရမည့်နေ့တွင် ရုံး တက်ရမည့်အချိန်ထက် များစွာစော၍ ကျွန်မနိုးနေသည်။ မနက်ငါးနာရီတွင် နိုးလာပြီးနောက် လူးလှိမ့်၍ ပြန်အိပ်ရန် ကြိုးစားသော်လည်း မအောင်မြင်သည့်အဆုံး ကျွန်မတို့၏ တည်းခိုခန်းအတွင်း ကျွန်မဘေးတွင် တိုးတိုးလေး ဟောက်နေသော ရှာပါကို ထား၍ ကျွန်မထလာခဲ့သည်။ လှေကားအတိုင်း တိုးတိတ်စွာ အောက်သို့ ဆင်းလာခဲ့၍ နေ့သစ်၏ မြူခိုးဝေနေသော အလင်းရောင်ထဲသို့ တိုးဝင်လိုက်သည်။ မျက်နှာစာ လှေကားထစ်များပေါ်တွင်ထိုင်၍ စီးကရက်တစ်လိပ်ကိုမီးညှိကာ ကျွန်မပြုံးလိုက်မိသည်။ လှပ၍ ညှိုငင်သော မြန်မာနိုင်ငံသို့ ကျွန်မရောက်နေခဲ့ပြီပဲ၊ ခဏတဖြုတ် ဝင်ထွက်ခြင်းလည်းမဟုတ်ပါ။ တိုင်းပြည်တွင် အာဏာရှင်စနစ်မှ ဒီမိုကရေစီစနစ်သို့ ဖြည်းလေးစွာ စတင်လျှောက်လှမ်းနေချိန်တွင် မြန်မာပြည်တွင်း နာမည်အကြီးဆုံး သတင်းစာ၌ ကျွန်မတစ်လတာ အစမ်းဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်တော့မှာ ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံကို ကိုယ်တိုင်ရောက်ဖူးချင်ခဲ့သည်မှာ လွန်ခဲ့သည့် အချိန်အတော်ကြာကတည်းက ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် အာရှတစ်ခွင် ကျောပိုးအိတ် တစ်လုံးဖြင့် ခြေဆန့်ရန် ကျွန်မ ဇာတိမြို့ မဲလ်ဘွန်းမှ မထွက်လာမီ မြို့တွင်းကုန်တိုက်တစ်ခုမှ ခရီးသွားအေဂျင်စီ တစ်ခုထံသွား၍ ပထမဆုံး ကျွန်မသွားလိုသောနေရာမှာ မြန်မာ ဖြစ်ကြောင်း ပြောခဲ့သည်။ ခရီးသွားကိုယ်စားလှယ်က ကျွန်မအား ခဏစောင့်ရန်ပြော၍ အတွင်းခန်းထဲသို့ ဝင်သွားသည်။ ငါးမိနစ်ကြာပြီးနောက် ရှက်ကိုးရှက်ကန်း မျက်နှာဖြင့် သူပြန်ထွက်လာသည်။

“မြန်မာဆိုတာကို ကျွန်တော် တစ်ခါမှမကြားဖူးဘူး။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် တစ်ယောက်ကို မေးကြည့်သေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကမ္ဘာမြေပုံမှာ ရှာကြည့်လိုက်ရတယ်။ ညီမပြောတာ “ဘားမား” ဖြစ်မယ်၊ ဟုတ်တယ်မလား”

ထို့နောက် သွားရောက်လည်ပတ်မည်ဆိုလျှင် လိုက်နာရမည့် စည်းမျဉ်း အများအပြားရှိကြောင်း သူက ပြောပြပြီး တစ်ခုမှာ ရန်ကုန်သို့ ဘန်ကောက်မှ လေယာဉ်ဖြင့်သာ ဝင်နိုင်၍ လေယာဉ်ဖြင့်သာ ပြန်ထွက်ရမည် ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ လေယာဉ်လက်မှတ်ခမှာ ဈေးကြီး၍ မြန်မာတွင် ကျွန်မနေနိုင်မည့်ကာလ နှစ်ပတ်ခန့်သာရမည် ဖြစ်သည်။ ကျွန်မမှာ စုငွေကို ကြာရှည်ချွေတာသုံးစွဲနိုင်ရန် တတ်နိုင်သမျှ ကုန်းလမ်းမှ တဆင့် နိုင်ငံဖြတ်ကျော်၊

သွားလိုသည်ဖြစ်ရာ ကမ္ဘောဒီးယားမှ ခရီးစရန် ပြောင်းလဲ ရွေးချယ်လိုက်ရသည်။ သို့သော် မြန်မာနိုင်ငံကို သွားရောက်လိုသည့် ချင်ခြင်းမှာ ဘယ်တော့မှ မပြေသွားခဲ့ပါ။

မြန်မာနိုင်ငံသို့ နောက်ဆုံး ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက်ရောက်လာရသည့်အတွက် မည်မျှကံကောင်းကြောင်း တွေးနေစဉ် လမ်းထောင့်မှနေ၍ ဗုဒ္ဓဘာသာ သီလရှင်များ ထွက်ပေါ်လာကြသည်။ နှင်းဆီရောင် ဝတ်ရုံများဝတ်ဆင်ထားပြီး သိမ်မွေ့နုနယ်သော ပုခုံးနှင့် ခန္ဓာကိုယ်ကို ကန့်လန့်ဖြတ်၍ အညိုရောင် တဘက်စ ကိုလွယ်ထားသည်။ သူတို့ ဦးခေါင်းကို ပြောင်နေအောင် တုံးထားကာ ငွေဖလားများကို လက်မောင်းအောက်တွင် ညှပ်ထား၍ ကတ္တီပါခြေညှပ်ဖိနပ်များစီးထားသည်။ အနီးသို့ရောက်လာသည့်အခါ သူတို့အားလုံးအကြား မတူသည့်အချက်ဆို၍ အရပ်အနိမ့်အမြင့်သာရှိကာ နောက်ဆုံးတွင် လိုက်လာကြသူများမှာ အသက်ခြောက်နှစ်ခန့် လောက်အထိငယ်သည့် သီလရှင်လေးများ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ သူတို့သည် ငြင်သာတိုးတိတ်စွာ တန်းစီလျှောက်လာကြပြီး လမ်းဘေးတွင် ရပ်နေသော ဈေးဆိုင်ရှင် ဒါဇင်ဝက်ခန့်ထံဖလားများ ဆန့်ထုတ်ပေးရာ ၎င်းတို့က ဆန်များကိုဇွန်းနှင့် ခပ်လောင်း၍ ပြည်တွင်းငွေကြေးဖြစ်သော ကျပ်ငွေအနည်းငယ်ကို ထည့်လှူကြသည်။ အလှူခံနေစဉ် တွင် သီလရှင်များသည် မျက်လွှာကိုချထားကြသည်။ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာသီလရှင် ဓါတ်ပုံများကို ခရီးသွားလမ်းညွှန် စာအုပ်များတွင် ကျွန်မမြင်ဖူးသော်လည်း အပြင်တွင်တွေ့နိုင်ရန် ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ သွားရလိမ့်မည်ဟု ကျွန်မထင်မှတ်ခဲ့မိသည်။ ယခုတွင်မူ ကျွန်မရန်ကုန်ရောက်ပြီး သုံးရက်မြောက်နေ့၌ပင် ရန်ကုန်မြို့လယ်တွင် သူတို့ကို မြင်တွေ့နေရလေပြီ။

တည်းခိုခန်းတွင်းသို့ ပြန်ရောက်ပြီးနောက်တွင် ရှာပါက ကျွန်မကို နှုတ်ဆက်အနမ်းပေး၍ အားပေးဆုတောင်းသည်။

“စိတ်မလှုပ်ရှားပါနဲ့” ကျွန်မ၏ ဆံနွယ်တစ်စကို နားရွက်နောက်သို့ သပ်တင်ပေးရင်းသူက ဆိုသည်။ “မင်းကောင်းကောင်း လုပ်နိုင်မှာပါ။”

၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးမရမီ ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုခန့်က ဗြိတိသျှကိုလိုနီ အာဏာပိုင်များ၏ သတ်ဖြတ်ခြင်းခံခဲ့ရသော နာမည်ကြီး ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် တစ်ဦးအား အစွဲပြု မှည့်ခေါ်ထားသည့် ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်း အထက်ဘလောက် အစွန်းနားတွင် သတင်းစာတိုက်ရုံးခန်း တည်ရှိသည်။ ကျွန်မတည်းနေသည့်နေရာနှင့် ကားဖြင့် ၁၀ မိနစ်ပင် မမောင်းရသော်လည်း တက္ကစီငှားသည့်အခါ ကျော် ဆိုသည့် စကားလုံးကို အသံထွက်မှန်အောင် မထွက်နိုင်သည့် ကျွန်မအတွက် ခရီးမရောက်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေသည်။

“ဘိုအောင်ကေရော ကိုသိလား” ကျွန်မရှေ့ထိုးရပ်လာသည့်ကားဆရာကို မေးနေမိသည်။ ကျော် ဆိုသည့် အသံမှာ “ဂျော” (jaw) စကားလုံးနှင့် အသံနီးစပ်သည်ဆိုသည်ကို ကျွန်မလုံးဝမသိပါ။

သူက ကျွန်မအား စိတ်ရှုပ်သည့်ပုံဖြင့် ကြည့်ကာ မောင်းထွက်သွားသည်။ နောက်ထပ် ကားဆရာနှစ်ဦးလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပင်။ ကားဆရာအချို့က ကျွန်မအားမြင်သော်လည်း နိုင်ငံခြားသားနှင့် ခေါင်းရှုပ်ခံ၍ မဆက်ဆံလိုဘဲ လစ်လျူရှုသွားကြသည်။ ကျွန်မလည်း စိတ်ရှုပ်လာကာ ကျောပိုးအိတ်ထဲမှ စာရွက်တစ်ရွက်ဆွဲဖြုတ်၍ 379 BO AUNG KYAW STREET ဟု စာလုံးကြီးများဖြင့် ရေးလိုက်သည်။ နောက်ထပ်ကားရပ်၍ မှန်ချပေးသည့်ကားဆရာအား ထိုစာလုံးများကို ထောင်ပြလိုက်သည်။ သူအင်္ဂလိပ်စာ မဖတ်တတ်ပါ။ နောက်တစ်ယောက်လည်း မဖတ်တတ်ပြန်ပါ။ တတိယမြောက် ကားဆရာမှာတော့ ကွမ်းဂျိုးစွဲနေသော သွားများပေါ်အောင် ပြုံး၍ လက်သုံးချောင်း ထောင်ကာ “သရီးသောင်ဇန်” ဟု ဆိုပါသည်။ ကျွန်မလည်း စိတ်သက်သာရာရ၍ သက်ပြင်းချမိကာ ပုံမှန်ဈေးထက် သုံးဆခန့် ပိုတောင်းသည်ကို မသိဘဲ တကျီကျီ အသံထွက်နေသော ကားနောက်ခံထဲသို့ ခုန်တက်လိုက်သည်။

ကားရဲချိန်တွင် ကျွန်မမှာ ပထမဆုံးအလုပ်စတင်သည့်နေ့၌ ရုံးနောက်ကျလူနီးနီး အခြေအနေ သို့ရောက်နေပါပြီ။ ကျွန်မအစောကြီးထ၍ အဆင်သင့်ပြင်ခဲ့သည်မှာ ရယ်စရာပင်ကောင်းနေတော့သည်။ ကံကောင်းစွာပင် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်များနှင့် တရုတ်စားသောက်ဆိုင်များ၊ ဟိန္ဒူဘုရားကျောင်း တစ်ခုနှင့် ဆွဲတံခါးများ တစ်ဝက်ခန့်ဖွင့်ထားသော ဆိုင်ပေါင်းစုံတို့ကို အရှိန်ဖြင့် ကျော်ဖြတ်ခဲ့ပြီးနောက် ရုံးချိန်ထက် မိနစ်အနည်းငယ်စော၍ ရုံးရှေ့တစ်ဖက်ခြမ်းတွင် ကျွန်မ ဆင်းလိုက်နိုင်သည်။ လမ်းမဖြတ်မီ ကျွန်မ၏ အလုပ်ခွင်အသစ်ကို မော့ငေး၍ ထိုအခိုက်အတန့်ကို စက္ကန့်အနည်းငယ်ကြာ ခံစားနေမိသည်။ ခန့်ထည်သည့် ထုကြီးထည်ကြီး သုံးထပ်အဆောက်အဦ၏ အဖြူရောင်နံရံသုတ်ဆေးများမှာ အပူပိုင်းရာသီဥတုဒဏ်ကို ခံထားရသည်။ သတင်းစာ၏ မျက်နှာဖုံးစာမျက်နှာထိပ်ပိုင်းတွင် သုံးသည့် စာလုံးဒီဇိုင်းအတိုင်း လုပ်ထားသည့် သတင်းစာနာမည် ဆိုင်းဘုတ်ကြီးကို တပ်ဆင်ထားသည်။ အဆောက်အဦ၏ မျက်နှာချင်းဆိုင်တွင် ပန်းနုရောင်အုတ်များဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသည့် လှပသော ဆယ့်ကိုးရာစုခေတ် ဘုရားကျောင်းကြီး တည်ရှိသည်။ ဒီမိုကရေစီ ကင်းမဲ့နေသေးသည့် တိုင်းပြည်တွင် ဘာသာရေးအဆောက်အဦကြီးနှင့် စတုတ္ထမဏ္ဍိုင် စာနယ်ဇင်း အဆောက်အဦတို့မှာ မျက်နှာချင်းဆိုင် အားပြိုင်လျက် ရှိကြသည်။

အောက်ထပ်ရှိ ရေပန်းအပျက်တစ်ခုနှင့် ရေညှိများတက်နေသော ရေကန်ငယ်ထဲတွင် ကူးခတ်နေသည့် ရွှေဝါငါးကြင်းတစ်ကောင်ကို ဖြတ်ခနဲ လှမ်းကြည့်၍ ကျယ်ပြန့်သော ကျွန်းလှေကားကြီးများအတိုင်း အပြေးတက်လာစဉ် ကျွန်မ ခလုတ်တိုက်လဲမလို ဖြစ်သွားသေးသည်။ မျက်နှာဝိုင်းဝိုင်း ဧည့်ကြိုဝန်ထမ်းထံ ကျွန်မနာမည်ကို ပြောလိုက်ပြီးနောက် ဧည့်ခန်းရှိ ခုံတစ်ခုံတွင်ထိုင်းရင်း အသက်ရှူအမောဖြေကာ စောစောမထွက်လာမိသည့်အတွက် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်ကျိန်ဆဲနေမိသေးသည်။ နဖူးမှချွေးကိုသုတ်ရန် အိတ်ထဲ၌ တစ်ရှူးရှာနေစဉ် ကျွန်မနာမည်ခေါ်သံကို ကြားလိုက်ရသည်။

တွမ်မှာ သတင်းပိုင်း အယ်ဒီတာဖြစ်၍ အသက်နှစ်ဆယ်ကျော် ဩစတြေးလျလူမျိုးဖြစ်သည်။
ချွေးစိုနေသော ကျွန်မ၏လက်အတွက် မျက်နှာပူပူဖြင့်ပင် သူ့ကိုလက်ဆွဲနှုတ်ဆက်သည်။ ကျွန်မ မရောက်လာခင်
တစ်လလောက်အတွင်း သူနှင့် စာအဆက်အသွယ် ရှိခဲ့သော်လည်း သူ့အီးမေးလ်စာများမှာ တိုတောင်း၍ သူ့ပင်ကို
စရိုက်အကြောင်း ဘာမှမပေါ်လွင်ခဲ့ပါ။ သူသည်အရပ်ပု၍ ပိန်ပိန်ပါးပါးဖြစ်ကာ စကားပြော တိုးလွန်းသဖြင့်
ကျွန်မကို သတင်းခန်းတလျှောက် ခေါ်ဆောင်ပြသချိန်တွင် သူ့ဘေးမှနေ၍ သူ့ဘာပြောနေသည်ကို မနည်း
လိုက်နားထောင်နေရသည်။ ဝန်ထမ်းအင်အား မမျှသည့်အကြောင်း တစ်စုံတစ်ခု သူပြောသည် ထင်ပါသည်။

ရုံးခန်းမှာ ဖော်ထားသော အုတ်သားများ၊ မြင့်မားသော နံရံများနှင့် စတီးတိုင်များဖြင့် ခမ်းနားလှပသော
တိုက်ခန်းကို ပုံပြောင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ နံရံများပေါ်တွင် တောက်ပသော မော်ဒန်ပန်းချီကားများ ရှိသည်။
အခင်းအကျင်းတစ်ခုလုံးမှာ ဆန်းပြားစွာ သားနားနေသည်ဟု ကျွန်မထင်မိသည်။ သတင်းခန်း အလယ်တွင် မြန်မာ
သတင်းထောက်များထိုင်သော သေးငယ်သည့် ခရမ်းပြာရောင် စားပွဲများဖြန့်ခင်းထားသည်။ စာရိုက်နေကြသော
သတင်းထောက် အများအပြားမှာ အမျိုးသမီးများဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်မြို့လမ်းပေါ်တွင် ကျွန်မတွေ့ခဲ့သော အမျိုးသမီး
အများစုနှင့်မတူဘဲ ကိုယ်တိုင်းရင်းအင်္ကျီနှင့် ခြေဖဝါးခန့်ထိ ရှည်သော လုံချည်တို့ပါဝင်သည့် မြန်မာ့ရိုးရာ
ဝတ်စုံထက် အနောက်တိုင်းပုံစံ အဝတ်အစားများကို သူတို့အများစု ဝတ်ဆင်ထားကြသည်။ သတင်းထောက်
တစ်ယောက်မှာ ဆံပင်တိုတိုပါးပါး ညှပ်ထားပြီး ရွှေရောင်ဟိုင်းလိုက်အစင်းများ ဖောက်ထားရာ မြန်မာ
အမျိုးသမီးအများစု ထားလေ့ရှိသော ဆံပင်ရှည်အမည်းနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသည်။

သတင်းခန်းအတွင်းတွင် ဘုရားကျောင်းဘက်ကျသော ပို၍ကြီးသည့် အလုပ်စားပွဲတန်းရှေ့၌ တွမ်နှင့်
ကျွန်မရပ်လိုက်သည်။ စားပွဲတစ်ခုချင်းစီကို စာအုပ်စင်တစ်ခုစီဖြင့် ပိုင်းခြားထားပြီး ပြတင်းပေါက်ကြီး
တစ်ပေါက်စီရှိသည်။

“ဂျော်ဖရီ၊ ဒါက ဂျက်စီကာတဲ့။ ဂျက်စီကာ၊ ဒါက ကျွန်တော်တို့ရဲ့ နိုင်ငံတကာ သတင်းအယ်ဒီတာပေါ့။”

ရွှေရောင်ဖျော့ဖျော့ ဆံပင်ဘုတ်သိုက်ဖြင့် ပိန်ရှည်ရှည် လူလတ်ပိုင်းအမျိုးသားတစ်ဦးက သူ့ကီးဘုတ်ထံမှ
အပေါ်သို့မော်ကြည့်ကာ သူ့ကုလားထိုင်ကိုလှည့်၍ ကျွန်မတို့ကို မျက်နှာချင်း ဆိုင်လိုက်သည်။

“ကောင်းသောနေ့ပါ” သူကဆိုသည်။

အပြုံးယောင်ယောင်လေး တစ်ခဏတာမျှသာပေါ်လာပြီးနောက် ပြန်ပျောက်သွားကာ ဂျော်ဖရီ၏
မီးခိုးရောင်မျက်လုံးများသည် ကွန်ပြူတာမျက်နှာပြင်ထံ ပြန်ရောက်သွားသည်။ ကျွန်မခပ်မြန်မြန် ဟယ်လို
မလုပ်ရသေးခင်ပင် သူ့အားတစ်ခုခုပြောခွင့် အချိန်ကုန်ဆုံးသွားသည်။ သူ၏ မဖော်ရွေမှုအတွက်
ကျွန်မအံ့ဩသွားကာ တွမ်အားကြည့်လိုက်သော်လည်း သူ့မျက်နှာတွင်လည်း မည်သည့်အံ့ဩဟန်မျှ မတွေ့ရပါ။

ကျွန်မတို့ ဘယ်ဘက်သို့ ခြေလှမ်းသုံးလှမ်းလျှောက်၍ အားတက်သရောမရှိသည့် ကြိုဆိုပွဲကို ဆက်ကြပြန်သည်။ ဤတစ်ကြိမ်တွေ့ရသူမှာ အမေရိကန်လူမျိုး အနုပညာနှင့်ယဉ်ကျေးမှု အယ်ဒီတာ ဒေါက်ဂလက်စ် ဖြစ်သည်။ သူကတော့ အနည်းဆုံးပြီးပြ၍ ဟိုင်းဟုပြန်ပြောသော်လည်း အလုပ်ရှုပ်နေကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။ တတိယတစ်ယောက်နှင့် မိတ်ဆက်ပေးရာတွင် ကျွန်မအား အင်းဟုသာ တစ်ဖက်မှ ပြန်နှုတ်ဆက်သည်။ ကျွန်မမှာ စိတ်ရှုပ်ထွေးလာလွန်း၍ စီးပွားရေးအယ်ဒီတာကို ဆက်တွေ့ကြမည်ဖြစ်ကြောင်း တွမ်ပြောနေသံကိုမကြာမီဘဲ သတင်းခန်း၏ အခြားတစ်ဖက် ထိုသူစားပွဲရှေ့ရောက်မှ သတိပြုမိသည်။

“ဂျက်စ်၊ ဒါက စတူးဝပ်။ စတူးဝပ်၊ ဒါ ဂျက်စ်”

“ဟေး၊ ခင်ဗျားဒီကိုရောက်လာတာ ဝမ်းသာပါတယ်” ဟု စတူးဝပ်က အပြည့်အဝပြုံး၍ ဩဇာသံ ဝဲဝဲဖြင့် ပြန်ပြောသည်။ သူ့ဆံပင်မှာ ရွှေအိုရောင်ဖြစ်ပြီး အစိမ်းရောင်မျက်လုံးများနှင့် အားကစားသမား တစ်ယောက်ကဲ့သို့ သန်မာသော လက်မောင်းများ ရှိသည်။ “တည်းဖြတ်ဖို့ လိုနေတဲ့ သတင်းတွေ အများကြီးရှိနေတယ်။ ခင်ဗျားဆီကို ကျွန်တော်နောက် သေချာပို့ပေးလိုက်မယ်”

ဒီလိုကမှ ဟုတ်သေးသည်။ ကျွန်မ ပြုံး၍ မြန်မာတိုင်း တွင်အလုပ်လုပ်ခွင့်ရသည့်အတွက် မည်မျှ စိတ်လှုပ်ရှားကြောင်း ကရားရေလွှတ် စပြောတော့သည်။ စတူးဝပ်က အနည်းငယ်အံ့ဩဟန်ဖြင့် ကျွန်မကို ကြည့်နေစဉ် တွမ်က စကားစတင်ဖြတ်လိုက်သည်။

“စတူးဝပ်က တခြား အင်္ဂလိပ်စကားပြောအဖွဲ့နဲ့ အဝေးတစ်ဖက်ခြမ်းမှာ ဘာလို့ထိုင်နေလဲလို့ ခင်ဗျား တွေးနေမိရင် အဖြေကတော့ သူက သူဌေးနဲ့ အငြင်းအခန်လုပ်မိလို့ပဲ။ စကားများကြပြီး ရော့စ်က စိတ်ဆိုးလွန်းလို့ လွန်ခဲ့တဲ့ လပိုင်းက ဆုံးသွားတဲ့ မြန်မာ စာတည်းအယ်ဒီတာ ထိုင်တဲ့ဒီစားပွဲဆီ သူ့ကိုရွှေ့ပစ်လိုက်တာ။ မြန်မာဝန်ထမ်းတွေက ဒီနေရာကို သရဲချောက်တယ်လို့ ထင်ကြတယ်။ နံရံကြားမှာလည်း ကြွက်တစ်ကောင်က မကြာမကြာ ပြုတ်ပြုတ်တစ်လာလုပ်တတ်တယ်။ အပြစ်ဒဏ်က မပေါ့ဘူးနော်၊ ဟုတ်တယ်မလား စတူးဝပ်”

“သူဌေးနဲ့ သွားမငြိနဲ့၊ ခင်ဗျားပဲ ကွဲသွားမယ်” စတူးဝပ်က ရယ်ကြဲကြဲဖြင့် ပြောသည်။ “ဒါပေမယ့် အတည်ပြောရရင်လည်း ရော့စ်က တစ်ခါတစ်ခါ တကယ့်ချီးထုတ်ကြီးလို လုပ်တတ်တယ်။”

“အိုး အမလေး၊ ကောင်းပါပြီရှင် ... ဒီလိုသိထားတာကောင်းပါတယ်” ဘာပြန်ပြောရမှန်းမသိဘဲ ကျွန်မပြောလိုက်မိသည်။ ဘာအတွက် စကားများကြသလဲဟု သိချင်မိသော်လည်း မမေးရဲခဲ့ပါ။

စတူးဝပ်နှင့် တွမ်တို့ပြောနေကြသည့် သူဌေးဆိုသူမှာ သတင်းစာကို ပူးတွဲတည်ထောင်သူ ရော့စ်ဒန်ကလေး ဖြစ်ပြီး Walkley ဆုရဖူးသည့် (ဩစတြေးလျနိုင်ငံ) ပါ့သ်မြို့မှ သတင်းစာဆရာဖြစ်ကာ သူ့အသိတစ်ဦး၏ ဆက်ပေးမှုဖြင့် ကျွန်မအားအစမ်းအလုပ်ခန့်ခွဲသူလည်း ဖြစ်သည်။ ဘောလ်ကလိုး အမည်ရှိ

ဩစတြေးလျ လူမျိုး သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်းရှင်ကြီး၏ ကျောထောက်နောက်ခံဖြင့် ရှောင်သည့် မြန်မာလူမျိုးမိတ်ဖက် ဦးဆန်နီဆွေနှင့်အတူ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ပထမဆုံး ပုဂ္ဂလိကပိုင် သတင်းစာကို ထူထောင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ဖိနှိပ်မှုအပြင်းထန်ဆုံး အစိုးရများထဲမှ တစ်ခုဖြစ်သည့် စစ်အာဏာရှင်များ မြန်မာပြည်တွင် ၁၉၆၂ ခုနှစ်ကတည်းက အုပ်စိုးခဲ့သည်ဖြစ်၍ ဤသို့လာလုပ်ကိုင်ခြင်းမှာ သတ္တိတော်တော်ကောင်း၍ဟု ဆိုရမည်။ လက်တွေ့တွင်လည်း တည်ထောင်သူ နှစ်ဦးအနက် တစ်ဦးမှာ ထောင်ထဲတွင်ဖြစ်သည်။ ကျွန်မရောက်သည့်အချိန်တွင် ရှမ်းပြည်နယ်မှ အကျဉ်းထောင်တစ်ခု၌ ဦးဆန်နီ ကျခံနေရသည်မှာ ခုနစ်နှစ်ရှိပြီ နောက်ထပ် ခုနစ်နှစ် ဆက်လက် ကျခံရအုံးမည်ဖြစ်သည်။ မြန်မာတိုင်း ၏ထုတ်ဝေသူအနေနှင့် ဆင်ဆာဥပဒေများကို လက်တလုံးခြားလုပ်ကြောင်း နောက်ကြောင်းပြန် စွဲဆိုအပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခံရခြင်းဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ သူ့လုပ်ရပ်များမှာ လုပ်ကိုင်စဉ် ကာလက ဥပဒေနှင့်မငြိစွန်းဘဲ နောင်တစ်ချိန်မှသာ ဖောက်ဖျက်သည်ဟု ပြန်ပြောင်းဆုံးဖြတ်ခံရခြင်းဖြစ်သည်။ သူ့အား စွပ်စွဲသည့်ပြစ်မှုမှာ သတင်းများအတွက် လွဲမှားသော ဆင်ဆာအာဏာပိုင်များထံမှ စိစစ်ခွင့်ပြုချက် ရယူခဲ့ခြင်းဟု ဆိုကာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ သတင်းစာအတွက် ထောင်ဒဏ်ခန့်နှစ်၊ မြန်မာဘာသာ သတင်းစာအတွက် ခုနစ်နှစ်ချမှတ်ခံခဲ့ရသည်။ စွဲချက်များမှာ နိုင်ငံရေးအကြောင်းရင်းကြောင့်ဖြစ်ပြီး ဦးဆန်နီ၏အဖေဖြစ်သူ စစ်ဘက် ထောက်လှမ်းရေးမှ အဆင့်မြင့် အရာရှိကြီးအား တန်ခိုးကြီးအာဏာပိုင်များက အမျက်တော်ရှုခြင်းနှင့် ပို၍ဆက်စပ်ကြောင်း လူတိုင်းသိကြသည်။ ဦးဆန်နီ၏ အဖေမှာ မယုံကြည်နိုင်လောက်အောင် များသည့် ထောင်ဒဏ် ၁၄၆ နှစ် ကျခံနေရသည်။

ရှောင်မှာမူ တရားစွဲဆိုခြင်းမခံရဘဲ သတင်းစာမှာလည်း ဆက်လက်ထုတ်ဝေခွင့်ရခဲ့သည်။ *Vanity Fair* မဂ္ဂဇင်းက ရှောင်အကြောင်း ကောက်ကြောင်းဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် မကြာသေးမီက ရေးသားခဲ့ပြီး သူ၏ ဟော့ဟော့ရမ်းရမ်း နေထိုင်မှုပုံစံနှင့် ဘဝတစ်ဆစ်ချိုးအပြောင်းအလဲများကြောင့် Hunter S Thompson¹ နှင့်ပင် ချိန်ထိုးတင်စားထားသေးသည်။ သူသည် ဗီယက်နမ်၊ ကမ္ဘောဒီးယားနှင့် မြန်မာနိုင်ငံများမှ သတင်းစာများတွင် ရှယ်ယာများကို မတူညီသောကာလများအတွင်း ပိုင်ဆိုင်ဖူးခြင်းတို့ကြောင့် အခြားသူများက သူ့အား Rupert Murdoch နှင့်လည်း ခိုင်းနှိုင်းကြသည်။ ရှောင်သည် မီဒီယာသူဌေးကြီး Rupert Murdoch ထက်များစွာ ငယ်သော်လည်း နှစ်ဦးလုံးမှာ ခေါင်းပြောင်ပြောင်၊ ပိန်သွယ်သွယ်နှင့် မျက်မှန်တပ်သည့် ရုပ်လက္ခဏာများ ဆင်တူနေသေးသည်။ ရှောင်အား ချစ်သူရှိသလောက် မုန်းသူလည်းများကြောင်း (စတူးဝပ်ကတော့ ဒုတိယအုပ်စုက ပိုများမည်ဟု သေချာပေါက်ထင်လိမ့်မည်) ဂုဏ်သတင်းကျော်စောသည်ကို

¹ စွန့်စွန့်စားစားနေထိုင်လုပ်ကိုင်၍ ဘက်မလိုက်ရေးမှုကို လက်မခံသည့် သတင်းစာအရေးအသား လှုပ်ရှားမှုကို စတင်ခဲ့သူ နာမည်ကျော် အမေရိကန် ဂျာနယ်လစ်

ကျွန်မလည်းသိထားပါသည်။ ထိုနေ့မနက်က ရှေ့ကို လုံးဝမတွေ့ရပါ။ ၁၁ နာရီကျော်လောက်မှ ရောက်တတ်သဖြင့် သူရောက်လာလျှင် မိတ်ဆက်ပေးမည်ဟု တွမ်ကပြောသည်။

တွမ် နောက်ဆုံးမိတ်ဆက်ပေးသူမှာ မြန်မာဘာသာသတင်းစာ၏ အယ်ဒီတာ မမိုးမိုးသော် ဖြစ်သည်။ သူမသည် နှစ်လို့ဖွယ်အပြုံးရှိပြီး ခေတ်ဆန်သောအစိမ်းရောင်ဝတ်စုံ ဝတ်ထားသည်။ ထို့နောက် တွမ်သည် လူလေးယောက်ထိုင်သော အလုပ်စားပွဲနေရာမှ သူ့နေရာနှင့်ကပ်လျက် ကျွန်မထိုင်ရမည့်နေရာကို ပြသည်။

“သိပ်မကြာခင် ခင်ဗျားအားလုံးကို သိသွားမှာပါ။ ကျွန်တော်တို့ ဝက်ဆိုက်ပေါ်က သတင်းတွေကို နည်းနည်းဖတ်ကြည့်နေပေါ့။ ခဏနေရင် ခင်ဗျားတည်းဖြတ်ဖို့ သတင်းအကြမ်းတွေ ကျွန်တော် ပေးမယ်။” ဟု သူကဆိုသည်။

ကျွန်မကွန်ပျူတာပွင့်ရန်စောင့်နေစဉ် ဘေးဘီပတ်ဝန်းကျင်ကို အနည်းငယ်လေ့လာလိုက်သည်။ ကျွန်မရှေ့တွင် ပါးများတွဲကျနေသည့် မြန်မာဘာသာပြန်ဆရာတစ်ဦးထိုင်နေပြီး သူ့ကိုကြည့်ရသည်မှာ ငိုက်နေပုံရသည်။ ဤစားပွဲတွင်ထိုင်သော စတုတ္ထမြောက်ဝန်ထမ်းမှာ အမေရိကားထိပ်သီး အိုင်ဗီလိဂ်ကျောင်း ပရင်စတန်တက္ကသိုလ်တွင် စာနယ်ဇင်းဘာသာရပ်လေ့လာနေသည့် တင်မ်ဆိုသူ ဖြစ်သည်။ ပရင်စတန်မှ ကျောင်းသားနောက်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဘော်လ်နှင့်အတူ ပြီးခဲ့သည့် ရက်သတ္တပတ် အနည်းငယ်ကမှ မြန်မာပြည်သို့ ရောက်လာသူဖြစ်သည်။ သူတို့နှစ်ယောက်လုံးမှာလည်း ကျွန်မဘက်သို့ စေ့၍ မကြည့်ကြပါ။

အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်အချို့၏ အေးတိအေးစက်အမူအရာကို ကျွန်မ အံ့ဩမိသည်။ ရက်စက်ကြောင်း နာမည်ဆိုးဖြင့်ကျော်ကြားသော စစ်အစိုးရ၏ ရာဇမာန်အရှင်ရခိုင်ခြင်းအပါအဝင် ခက်ခဲသော အခြေအနေများဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် လုပ်ကိုင်ရသော သတင်းသမားများအကြား ရဲဖော်ရဲဖက်စိတ် အားကောင်းမည်ဟု ကျွန်မယူဆခဲ့မိသည်။ သို့သော် သူတို့မှာ အလုပ်ပြီးရန်အချိန်လု၍လုပ်နေရပြီး စိတ်ဖိစီးမှုများနေတာမျိုး ဖြစ်နိုင်သလို အစိုးရဆင်ဆာအဖွဲ့က ခပ်ကြမ်းကြမ်း ပယ်ချဖြတ်တောက်သည်ကို လောလောလတ်လတ် ခံထားရ၍ ဘူနေခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ပုံနှိပ်မည့်သတင်း၊ဆောင်းပါး မှန်သမျှကို အစိုးရဆင်ဆာအဖွဲ့ထံ တင်ပြခွင့်ပြုချက် တောင်းခံရပြီး အပတ်တိုင်း ရွေးထားသည့် သတင်းအကြောင်းအရာ လေးပုံတစ်ပုံခန့် ပယ်ဖျက်ခံသောကြောင့် အခြားအဖြည့်ခံ သတင်းအပွများဖြင့် အစားထိုးနေရသည်။ ခဏနေလျှင်တော့ သူတို့ကျွန်မဆီလာပြီး သေချာ နှုတ်ဆက်ကောင်းပါရဲ့။

မည်သည့်စကားစမြည်မျှ ဆက်မပြောကြတော့ဘဲ မနက်တစ်ပိုင်းခန့်ကုန်ပြီးနောက် တွမ်က သမ်းဝေ၍ လက်များကို အကြောဆန့်ကာ “ဒေါက်ဂလက်စ်ရေ၊ လက်ဖက်ရည်သောက်မလား” ဟု လှမ်းအော်ပြောသည်။

“သွားတာပေါ့”

ဒေါက်ဂလက်စ်က ဂျော်ဖရီ၏ စားပွဲဘက်သို့ခေါင်းပြု၍ “လက်ဖက်ရည်၊ စိတ်ဝင်စားလား” ဟု ဆက်မေးသည်။

“ဟေး၊ တင်မ၊ ဘေလ်၊ ဘန် - အပြင်ထွက်ရအောင်”ဟု တွမ်က ဆက်ပြောသည်။ “စတူးဝပ်က တို့ကို ဆိုင်မှာစောင့်နေမယ်တဲ့”

ကျွန်မနာမည်ကို မည်သူမျှ ထည့်မခေါ်၍ ကျွန်မစားပွဲတွင်ထိုင်၍ ကျန်ခဲ့သည်။ အခြား နိုင်ငံခြားသား အယ်ဒီတာများ ကျွန်မရှေ့မှတန်းစီ၍ ကျွန်မကို မမြင်သည့်အလား စကားဖောင်ဖွဲ့၍ ထွက်သွားချိန်တွင် ကျွန်မက တည်းဖြတ်နေသည့် သတင်းထဲတွင် နှစ်မြောနေဟန် ဖမ်းထားလိုက်ရသည်။ အမှန်တကယ်တော့ ကျွန်မ စိတ်ဓါတ်ကျဝမ်းနည်း၍ ကျန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်မကိုယ်ပိုင် အတွေ့အကြုံများ မရသေးခင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အတွေ့အကြုံရှိ လက်ဟောင်း လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့် ပေါင်းသင်း၍ သူတို့၏ အတွေ့အကြုံဇာတ်လမ်းများကို နားထောင်လိုစိတ် အလွန်ပြင်းပြနေခဲ့သည်။ မမို့မို့သော်မှာလည်း သူ့စားပွဲတွင် အလုပ်ဆက်လုပ်၍ကျန်ခဲ့သည်ကို ကျွန်မသတိပြုမိသည်။ ဒါက အမျိုးသား သီးသန့်အုပ်စုများလား ဟု ကျွန်မတွေးမိသည်။ ထို့ပြင် နိုင်ငံခြားသားများက မြန်မာဝန်ထမ်းများနှင့် သီးခြားစီ အုပ်စုဖွဲ့နေသည်ကို ထူးဆန်းသည်ဟု ခံစားမိသည်။ ကျွန်မ အလုပ်လုပ်ခဲ့သည့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှ သတင်းစာများတွင် ထိုကဲ့သို့ တစ်ခါမျှ မကြုံခဲ့ဖူးပါ။

ပထမဆုံးနေ့တွင် ကျွန်မအား အဖော်ရွှေဆုံးသူမှာ ကိုနစ်ကီ ဖြစ်သည်။ ကျွန်မစားပွဲဆီ သူ့လျှောက်လာ၍ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ရန် လက်ကမ်းပေးသည့်အခါ ကျွန်မအံ့ဩသွားမိသည်။ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်သာရှိသေးသော သူ့အတွက် အတည်အတံ့ဆန်လွန်းနေ၍ ဖြစ်သည်။

“ကျွန်တော်က နစ်ကီပါ။ ကျွန်တော့်အဖေက ဦးဆန်နီဆွေလေ။ သူကတော့ ထောင်ထဲမှာပဲ ရှိပါသေးတယ်။ ကျွန်တော်အဖိုးလည်း ထောင်ထဲမှာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် သူတို့နှစ်ယောက် ဆက်သွယ်လို့မရအောင် ထောင်တစ်ခုစီမှာ ထားထားကြတယ်။”

ဤစကားများကိုပြောနေရင်းပင် သူ့ပါးပေါ် မျက်ရည်တစ်စလိမ့်ဆင်းလာသည်ကို ကျွန်မ တွေ့လိုက်ရသည်။ ချက်ချင်းပင် ကျွန်မထရပ်၍ သူ့ကိုဖက်လိုက်သည်။ နစ်ကီလည်း ပြန်၍ တည်ငြိမ်အောင်ထိန်းကာ သတင်းစာတိုက်တွင် အလွတ်သဘော အလုပ်သင်အဖြစ် ဝင်လုပ်နေကြောင်း ပြောပြသည်။ ဤလူငယ်လေးအတွက် ရော့စ်က အဖေနေရာတွင် အစားဝင် စောင့်ရှောက်ပေးမှုတစ်ခုဟု ကျွန်မ ယူဆမိပါသည်။

မနက်ပိုင်း လက်ဖက်ရည်ထွက်သောက်သည့် အစဉ်အလာတွင် ကျွန်မအား ထည့်ခေါ်လေမလားဟူသော မျှော်လင့်ချက်ကို အလုပ်စဆင်းသည့် ရက်သတ္တပတ်အကုန်တွင် လက်လျှော့လိုက်တော့သည်။ အရေးမကြီးပါဘူးဟု ကျွန်မကိုယ်ကျွန်မဖြေသိမ့်ရန် ကြိုးစားသော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ အော်ခေါ်လူစုကြ၍

ကျွန်မကို ချန်ထားခဲ့သည့်အချိန်တိုင်း မျက်နှာပူဖြင့် ကျန်နေခဲ့ရသည်။ နိုင်ငံရပ်ခြားတွင် ခြောက်နှစ်ခန့် နေခဲ့ပြီးသည့်နောက် နေရာဒေသအစိမ်းတွင် တစ်နိုင်ငံတည်းသား သြစတြေးလျ လူမျိုးများမှာ အမြဲတမ်း မိတ်ဆွေအဖြစ် အားထားရမည်ဟု ကျွန်မ ပုံသေကားကျ တွက်ထားခဲ့မိသည်။ ဤသို့မျက်နှာကြောတင်းသူများနှင့် ကြုံရသည်မှာ ကျွန်မ၏ ကံဆိုးမှုပင်။

ထို့ကြောင့် သောကြာနေ့တစ်နေ့တွင် ကျွန်မအား တွမ်က လက်ဖက်ရည်သောက်ရန် မဟုတ်ဘဲ ထိုညတွင် ဗြိတိသျှကလပ်၌ ကျင်းပမည့် ပါတီတစ်ခုသို့ ဖိတ်သောအခါ ကျွန်မအံ့ဩဝမ်းသာ ဖြစ်သွားမိသည်။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အသစ်များနှင့် ရင်းနှီးမှုတည်ဆောက်ရန် အခွင့်အရေးဖြစ်သဖြင့် စိတ်လှုပ်ရှားစွာ လက်ခံလိုက်သည်။ ကျွန်မအတွက် ဝှက်ဖဲအနေဖြင့် ရှာပါကိုလည်း ခေါ်သွားရမည်။ ရှာပါကို လူတိုင်း သဘောကျကြသည်။ သူက အမျိုးသားတစ်ဦးဖြစ်နေခြင်းကလည်း အသုံးဝင်ကောင်း ဝင်လိမ့်မည်။

--

ရန်ကုန်တွင် ဘားများ၊ အနောက်တိုင်းပုံစံ pub ဘီယာဆိုင်များ မရှိသလောက်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရှာပါနှင့်ကျွန်မ ရောက်သွားချိန်၌ ဗြိတိသျှကလပ်၏ မြင့်မားသော သံဂိတ်တံခါးများရှေ့တွင် လူတန်းငယ်လေးတစ်ခု ရှိနေသည်ကို ကျွန်မ မအံ့ဩမိပါ။ ဗြိတိသျှသံရုံး၏ လူမှုရေးကလပ်အသင်းက ပါတီကို ဧည့်ခံကျင်းပခြင်း ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံခြားသားများအတွက် လစဉ် အမျှော်ရဆုံးပွဲဖြစ်နေပုံရသည်။ ယူနီယံဂျက်အလံ ပုခုံးတွင်ထိုးထားသည့် တောင့်စင်းနေသော အဖြူရောင်ရှပ်အင်္ကျီကို ဝတ်ထားသော လုံခြုံရေးတစ်ဦးက ကျွန်မတို့အား စစ်ဆေး၍ အတွင်းသို့ ဝင်ခွင့်ပေးသည်။

ကျွန်မတို့၏ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ပတ်စ်ပို့များကို သစ်သားပုံးထဲတွင် ထည့်ထားခဲ့ရပြီး ပြန်လျှင် ရွေးယူရန်အတွက် ပလက်စတစ်လောင်းထားသော လေးထောင့်နံပါတ်ကတ်ပြားလေးတစ်ခု ပေးလိုက်သည်။ ဝင်ခွင့်အတွက် ထိုသတ်မှတ်ချက်ရှိကြောင်း တွမ်ကကျွန်မကို ပြောပြထားပြီးဖြစ်သည်။ ငွေလဲကောင်တာလိုမျိုးနှင့် အခြားနေရာများတွင် မကြာခဏ ပတ်စ်ပို့အတောင်းခံရသဖြင့်၊ ကျွန်မလည်း နေရာတကာ ပတ်စ်ပို့ ဆောင်သွားရသည်ကို ကျင့်သားရစပြုနေပါပြီ။

ရှာပါကပြုံး၍ ကျွန်မလက်ကို ဖျစ်ညစ်ပြီးနောက် ဘားကောင်တာရှိရာသို့ လှစ်ခနဲထွက်သွားသည်။

“အပြင်မှာစောင့်နေလေ” ဟု သူပြောသွားသည်။

ကျွန်မလည်း ဝင်းအတွင်းသို့ထွက်လာခဲ့သည်။ တစ်နေရာတည်းတွင် အနောက်တိုင်းသား အများအပြားကို မြင်ရသဖြင့် ထူးဆန်းနေမိသည်။ ဧည့်သည်အယောက် တစ်ရာလောက် ရှိမည်ဖြစ်ကာ ရန်ကုန်၏

နေရာအများစုတွင် မြင်ရသော ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုများနှင့် သီးခြားကင်းလွတ်သည့် ကမ္ဘာတစ်ခုလို ဖြစ်နေသည်။ ဆလိုက်မီးများ ထိုးထားသော ရေကူးကန်ပတ်လည်ရှိ ကောင်းစွာ ရေလောင်ပေါင်းသင်ထားသော မြက်ခင်းပြင်ပေါ်တွင် အရောင်ဖျော့ဖျော့ တီရှပ်များ၊ ချည်ဘောင်းဘီတိုများ၊ ခြေထိုးဖိနပ်ပိတ်များ ဖြင့် အမျိုးသားများ ရှိနေကြသည်။ ကိုယ်တိုင်း အဖြူရောင်ဝတ်စုံနှင့် နေရောင်တုဖြင့် အသားညိုအောင် လုပ်ထားပုံရသော ခပ်ချောချော ဆံပင်ရွှေရောင် အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ ခါးကို အပေါက်အပြဲများပါသော လီမိုင်းစ် ဂျင်းဘောင်းဘီနှင့် အမျိုးသားတစ်ဦးက ဖက်ထားသည်။ ရုတ်တရက် ကျွန်မစီးခဲ့ဖူးသည့် ဆိုက်ကားဆရာ၏ လက်များစုတ်ပြနေသော အင်္ကျီကို သတိရမိကာ သူ့ဘောင်းဘီမှာ ဘယ်လောက်တောင် ကြောင်လိုက်သလဲဟု တွေးမိသည်။

အလယ်တွင် ခေါက်၍ရသည့်ထီး ထောင်ထားသော ခေါက်စားပွဲခုံတစ်လုံးတွင် ကုတ်အင်္ကျီနှင့် ကိုယ်တိုင်း တီရှပ်အဖြူရောင်များ ဝတ်ထားသည့် ငယ်ရွယ်သော မြန်မာအမျိုးသားနှစ်ဦးထိုင်နေသည်။ တစ်ဦးက စီးကရက်ကို မီးညှိကာ ဝီစကီခွက်ငယ်လေးကို တကျိုက်လောက် သောက်နေသည်။ သူတို့နှင့်အတူ မှင်သက်မိအောင် လှပသော အနီရောင် ဖဲသားဘလောက်စ်အင်္ကျီနှင့် ဆံထုံးနိမ့်နိမ့်ထုံးထားသော အမျိုးသမီးတစ်ဦး ရှိနေသည်။ ထိုအမျိုးသားများ (အမျိုးသမီးလေးလည်း အတူတူဖြစ်နိုင်ပါသည်) မှာ “ပြည်တော်ပြန်များ” ဟုခေါ်သည့် နိုင်ငံခြားတွင်နေခဲ့၍ မြန်မာပြည် ပြန်လည်တံခါးဖွင့်ချိန်တွင် ပြန်ဝင်လာကြသည့် အဆက်အသွယ်ကောင်း၍ ချမ်းသာသော စီးပွားရေးသမားများ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ကျွန်မယူဆမိသည်။

ရှာပါပြန်ရောက်လာကာ ထိုညအတွက် များစွာသော ဂျင်တောနစ်ခွက်များထဲမှ ပထမဆုံး အသုတ်ကို ယူလာသည်။ ကျွန်မတို့၏ တည်းခိုခန်း Motherland Inn 2 တွင် ခင်ဖို့ကောင်းသော အမေရိကန်တိုးရစ်များနှင့် ဆုံ၍ သောက်ခဲ့ပြီးသည့်အတွက် အတော်အတန် မူးနှင့်နေပြီဖြစ်သည်။

ကလေးကစားစရာများ ချထားသည့် နေရာအနီးတွင် တွမ်၊ ဒေါက်ဂလက်စ်၊ တင်မ်၊ ဘောလ်နှင့် ဂျော်ဖရီတို့ရပ်နေသည်ကို တွေ့၍ ကျွန်မနှင့်ရှာပါ သူတို့အနား သွားကြသည်။ ရှာပါက ကောင်းစွာမိတ်ဖွဲ့ ပြောဆိုနိုင်သည့်အတွက် သူတို့ ချက်ချင်းပင်အဖွဲ့ကျသွားသည်။ ခဏချင်းတွင်ပင် သူ့ဇာတိမြို့ စစ်တကောင်းတွင် ဆိုင်ကလုံးမုန်တိုင်း တိုက်ခတ်ပြီးနောက် နွားတစ်ကောင် သစ်ပင်တွင်ချိတ်၍ သေနေသည်ကို မြင်ခဲ့ရပုံ စသဖြင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှ ခက်ခဲကြမ်းတမ်းသော ငယ်ဘဝဇာတ်လမ်းများဖြင့် ဖျော်ဖြေနေတော့သည်။ မြို့တော် ဒါကာတွင် သတင်းသမား လုပ်ရသည့်ဘဝကို သူတို့ကမေးသဖြင့် ကျွန်မလည်း ရှာပါအား ဘာသာပြန်အဖြစ် ငှားရမ်းမိ၍ အထည်ချုပ်စက်ရုံရှေ့တွင် သူနှင့်စတွေ့ပုံ၊ နောက်ခုနစ်လအကြာတွင် လက်ထပ်ဖြစ်ပုံတို့ကို ပြောပြရသည်။ သူတို့ကလည်း ရော့စ်နှင့်အလုပ်တွဲလုပ်ရသည်မှာ မည်သို့ရှိကြောင်း ထပ်ပြောပြကြသည်။ လုပ်ကိုင်ရခက်ခဲ၍ ခန့်မှန်းရခက်သည့် ပုံမျိုးဟု ယူဆရသည်။

“မနက် ၂ နာရီနောက်ပိုင်း သူပို့တဲ့ အီးမေးလ်တွေကို ဂရုကိုစိုက်မနေနဲ့” ဂျော်ဖရီက ဆိုသည်။
“အဲ့ဒီအချိန်က သူ့ခေါင်းထဲကို ရူးကြောင်ကြောင် အတွေးတွေဝင်တဲ့အချိန်။ တခါတလေလည်း အီးမေးလ် ပို့မိတယ်ဆိုတာတောင် သူမှတ်မိတာမဟုတ်ပါဘူး။”

ကျွန်မလည်း ရယ်၍ သူ့အကြံပေးမှုအတွက် ကျေးဇူးတင်စကားဆိုသည်။

၁၀ နာရီကျော်လောက်တွင် ရှာပါပျောက်သွားသည်။ အစတွင် ကလပ်အသင်း၏ ဝင်းအတွင်း ခပ်ပေါ့ပေါ့ လျှောက်ရှာမိသော်လည်း ကြာလာသောအခါ စိုးရိမ်လာသည်။ ဂျော်ဖရီနှင့် ဒေါက်ဂလက်စ်တို့ ပြန်သွားပြီဖြစ်ကာ တင်မံနှင့်ဘောလ်တို့က အခြားသူများနှင့် စကားပြောနေသည့်အတွက် တွမ်ကို ရှာပါအား အမျိုးသား အိမ်သာအတွင်းတွေ့မိသလားဟု မေးရသည်။ တွမ်က သွားရှာပေးရန် ထွက်သွားကာ လျင်မြန်စွာ ပြန်ရောက်လာသည်။

“လော့ချထားတဲ့ အိမ်သာတစ်ခန်းကို တံခါးခေါက်ကြည့်တာ ဘာသံမှပြန်မထူးဘူး” ဟု သူက ပခုံးတွန့်၍ဆိုသည်။

ကျွန်မလည်း တွမ်နောက်မှနေ၍ အမျိုးသားအိမ်သာအတွင်းသို့လိုက်လာကာ ဆီးသွားခွက်များ အနီး မျက်လုံးကို လက်ဖြင့်ဖုံး၍ ဖြတ်လာခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ရှာပါကို အတွင်းမှချက်ဖွင့်ပေးရန် စည်းရုံး လိုက်နိုင်ပြီးသည့်အခါ သူ့ကို တစ်ကိုယ်လုံး ချွေးများရွဲ၍ တီရှပ်ပေါ်တွင်လည်း အံဖတ်များဖြင့် တွေ့ရသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တွင် အရက်သောက်ခွင့် ပိတ်ပင်ထားသည်ဖြစ်ရာ ရှာပါသည် အများကြီး သောက်နိုင်သည့် အကျင့်မရှိသေးပါ။

ရှာပါမှာ ခြေမခိုင်ဘဲ ဗလုံးဗထွေးလည်း ပြေနေသေးရာ အိမ်သာထဲမှ သူ့ကိုတွဲထုတ်ရန် မိနစ်အနည်းငယ်ကြာသွားသည်။ သူ့လက်မောင်းကို ကျွန်မပခုံးပေါ်တင်၍ ခါးမှသိုင်းဖက်ကာတွဲထုတ်စဉ် သူ့ခန္ဓာကိုယ်က ပိန်သည့်အတွက် တော်သေးသည်ဟု တွေးမိသည်။ ကျွန်မကိုယ်တိုင်လည်း အလွန်မူးနေကာ တံခါးမကြီးမှ အပြင်သို့ထွက်ချိန်တွင် ဟန်ချက်ပြန်သွားတော့သည်။ ရှာပါရော ကျွန်မပါလဲကာ သူကအပေါ်မှ ပိနေသည်။ တွမ်ပုံမှာ အံ့ဩစရာ မမူးသေးသည့် အတိုင်းရှိ၍ မည်သည့်ငြူစူသံမျှ မထွက်သော်လည်း စိတ်ပျက်သွားပုံတော့ရသည်။ ကျွန်မ၏ အထက်လူကြီး ရှေ့မှောက်တွင် ကြမ်းပြင်ပေါ် မူး၍မှောက်လျက်သား ဖြစ်ရသည်မှာ တော်တော် မျက်နှာပျက်ရသည့် အဖြစ်ပင်။ ကျွန်မမျှော်လင့်ခဲ့သည်နှင့် လုံးဝဆန့်ကျင်ဘက်ပင် ဖြစ်တော့သည်။

--

အလုပ်တွင် ကျွန်မ၏ သိက္ခာကို ပြန်အဖတ်ဆည်ဖို့ အသည်းအသန် ပူပန်နေသော်လည်း ကံဆိုးမိုးမှောင်ဆက်ကျရန် အကြောင်းဖန်နေပုံရသည်။ အစမ်းလုပ်သည့်လ တတိယအပတ်တွင် ကျွန်မပုံမှန်ထက်စော၍ ခဏနားရန် အပြင်ထွက်လာခဲ့သည်။ ထိုနေ့အစပိုင်းတွင် မြန်မာ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်း အချို့ ကျင်းပသော ညီလာခံတစ်ခုအကြောင်း သတင်းကို တည်းဖြတ်နေရာ လူနာမည်များနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု နာမည်များကိုပင် ရောထွေး၍ အမှားများစွာလုပ်ခဲ့မိသည်။ ကရင်နှင့် ကယား လူမျိုးများကို ရောထွေးမိကာ ကချင်ကိုလည်း သီးခြားတစ်စုဟု မသိဘဲ ဖြုတ်ချန်ထားခဲ့မိသည်။ ထိုမျှသာမက အမျိုးသမီး မိန့်ခွန်းပြောသူတစ်ဦးအား အမျိုးသမီးမှန်းမသိဘဲ “ဒေါ်” အစား “ဦး” ဟု သွားတပ်ထားမိသည်။ တွမ်က သူပြင်ဆင်လိုက်ရသည့် အချက်များအကြောင်း ကျွန်မကို ရှင်းပြရာ သူနှင့်ပြောပြီးနောက် ကိုယ့်အရည်အချင်းကို အားမရ၊ မျှော်လင့်ချက်မဲ့သလို ကျွန်မ ခံစား၍ကျန်ရစ်သည်။ ထိုအမှားများမှာ ကျွန်မ ယခုမှ စလုပ်မိသော အမှားများလည်း မဟုတ်ပါ။ ကျွန်မ၏ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ယုံကြည်မှုကျဆင်းနေခြင်းက ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် အမှားများလုပ်မိနေစေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအကြောင်း ကျွန်မဘာမျှ မသိမှန်းသိနေသဖြင့် စိတ်ထိခိုက်ရပြီး ရှေ့ဆက်အများကြီး ကြိုးစားလေ့လာရမည့် အတွက်လည်း စိတ်ဖိစီးနေမိသည်။ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးသမိုင်းမှာ ရှုပ်ထွေးလှ၍ လေ့လာရမည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု နာမည်ပေါင်း ၁၃၅ ခုအထိ ရှိသည်။ အခြေခံလောက်ပင် ဘယ်အချိန်မှ ကျွမ်းကျင်နိုင်မည်လဲဟု ကျွန်မတွေးနေမိသည်။ နာမည် စာလုံးပေါင်းများကလည်း အားလုံး တညီတညွတ်တည်း လက်ခံထားသည့် စံသတ်မှတ်ချက်များ မရှိသဖြင့် ကျွန်မကို မျက်စိလည်စေသည်။ ဥပမာ မြို့နယ် နာမည်တစ်ခုကိုပင် အင်္ဂလိပ် စာလုံးတစ်လုံးတည်းဖြင့် ပေါင်းနိုင်သလို အနည်းငယ်ကွဲပြားသော စာလုံးငယ် သုံးလုံးခွဲ၍ ပေါင်းသည်လည်းရှိသည်။ မင်္ဂလာတောင်ညွန့် မြို့နယ်ဆိုလျှင် “Mingala Taungnyunt” ဖြစ်နိုင်သလို “Mingalar Taung Nyunt” လည်းဖြစ်နိုင်ရာ လက်ထောက်အယ်ဒီတာတစ်ဦးအနေဖြင့် မြန်မာတိုင်းမ် က မည်သို့ ပေါင်းလေ့ရှိသည်ကို မှတ်မိနေရန်လည်း လိုသည်။ ကျွန်မဘေးတွင် အားကျစရာ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်စွာဖြင့် အလုပ်လုပ်နေသော တွမ်ထံသို့ သတင်းများတည်းဖြတ်ပြီး ပြန်ပို့နိုင်မှု နှေးလွန်းနေသည်ဟု ကျွန်မ ပူပန်မိလာသည်။

ပလက်ဖောင်းပေါ် ရောက်ပြီး ကျွန်မဆေးလိပ်တစ်လိပ်ကို မိုးညှိနေစဉ် လက်တုန်နေသည်ကို သတိထားမိသည်။ ကိုယ်ခန္ဓာတလျှောက် စိမ့်ခနဲတစ်ချက် ခံစားရသည်။ သို့သော် ဆေးလိပ်ကို တစ်ချက်နှစ်ချက် ရှိုက်၍ လျှပ်စစ်ပစ္စည်းဆိုင်၊ အပ်ချုပ်ဆိုင်၊ ကုန်စုံဆိုင်နှင့် လမ်းဘေးခွေးတစ်ကောင် အိပ်နေသော လှေခါးပေါက်ကျဉ်းကျဉ်းလေးတို့ကို ကျော်ဖြတ်၍ လမ်းဆက်လျှောက်သွားလိုက်သည်။ ရုတ်တရက် ကျွန်မ၏မျက်လုံးများပြာသွားကာ ဒူးများမခိုင်ဘဲ ကွေးညွတ်သွားသည်။ ပင်စည်ကိုရွှေ့ရောင် သုတ်ထားသော သစ်ပင်တစ်ပင်ဘေးတွင် ဘုတ်ခနဲလဲကျသွားသည်။ ကွန်ကရစ်များကို ခွဲထွက်၍ ထောင်ထနေသော အမြစ်များကို မျက်နှာဖြင့်သွားရိုက်မိသည်။

ကျွန်မသတိပြန်ရလာချိန်တွင် ရှာပါနာမည်ကို အော်ခေါ်နေမိမှန်း သတိထားမိသည်။ ကျွန်မမူးဝေသွားချိန်တွင် ကျွန်မတို့နှစ်ဦးအတူတူရှိနေသည်ဟု ဘာကြောင့်မှန်းမသိ ထင်နေမိခဲ့သည်။ ကျွန်မဘေးတွင် ဝိုင်းလာသော လမ်းဘေးဈေးသည် အမျိုးသမီးအချို့ကို ကျွန်မ မော့ကြည့်မိသည်။ သူတို့မျက်နှာများမှာ နေလောင်ခံ အဖြစ်သုံးသည့် သနပ်ခါး ဟုခေါ်သည့် အခြောက်ခံထားသော အဝါနုရောင် သစ်ခေါက်မှုန့်များ လိမ်းကျံထားသည်။ ကျွန်မမျက်လုံးများ ပြန်ပိတ်လိုက်မိသည်။ သူတို့ကိုကြည့်ရသည် မှာ သရဲများနှင့်တူနေသည်။

ခေါင်းကိုလက်နှင့်အုပ်လိုက်ရာ အလန့်တကြားဖြင့် ပြန်ရှုတ်လိုက်မိသည်။ လက်မှာ သွေးများဖြင့် စိုရွဲနေသည်။ တံတောင်ဆစ်ထောက်၍ မထူလိုက်ရာ ဘောင်းဘီလည်း ပြဲနေသည်ကို မြင်လိုက်ရသည်။ ခေါင်းမှာလည်း တဒုံးဒုံး ကိုက်နေသည်။

နောက်ထပ် ကျွန်မသတိပြန်ရလာသည့်အခါ အရက်ပြန်နံ့များ တထောင်းထောင်း ထနေသည့် အလင်းသိပ်မကောင်းသော အခန်းထဲတွင် တွန်းလှည်းကုတင်တစ်ခုပေါ် ရောက်နေမှန်းသိလိုက်ရသည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု အဆင့်အတန်း အနိမ့်ဆုံးသော တိုင်းပြည်များအနက် တစ်ခုမှ ရာစုနှစ်ချီ သက်တမ်းရင့်နေသည့် ရန်ကုန်အထွေထွေဆေးရုံကြီးတွင် ရောက်နေခြင်းဖြစ်ပြီး ဆရာဝန်ရောက်လာ၍ ခေါင်းတွင် ခြောက်ချက်ချုပ်ပေးရန် စောင့်နေရခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုးတကာ အဆိုးဆုံးသော နေ့များတွင် ဒီနေ့က ထိပ်ခေါင်ပင်ဖြစ်သည်။

ကျွန်မမှာ ဝမ်းနည်းအားငယ်လွန်းနေ၍ ရှာပါရောက်လာချိန်တွင် အနည်းငယ်ငိုလိုက်မိသည်။ ကြင်နာတတ်သော သူနာပြုဆရာမတစ်ဦးက ကျွန်မအကြောင်း သတင်းစာတိုက်ကို ဖုန်းဆက် အကြောင်းကြား ထားသဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်ဌာနမှ မေစီက သူ့နောက်တွင် ကပ်လျက်ပါလာသည်။ ကျွန်မ၏ အနာများကို အိုင်အိုဒင်းထည့်၍ ခေါင်းတွင် ပတ်တီးစည်းပေးကာ ဆေးရုံမှဆင်းပေးလိုက်သည်။ နှုတ်ခမ်းများလည်း ယောင်နေ၍ မျက်ကွင်းများလည်း ညိုနေရာ ရန်ပွဲကထလာသည့်ပုံ ဖြစ်နေသည်။ တခြားတော့ ဆိုးဆိုးရွားရွားဖြစ်သည့်ပုံမရပါ။ ညက ကောင်းကောင်း အိပ်မပျော်သည့်အတွက် လန်းနေစေရန် အားဖြည့်အချို့ရည်သုံးဗူးကို မဆင်မခြင် ဆက်တိုက် သောက်လိုက်ခြင်းကြောင့် သကြားဓါတ်များ အမှန်အကန် ဆောင့်တက်သွားသည် ထင်သည်။

ကျွန်မတို့သုံးဦးရုံးသို့ပြန်လာ၍ ကျွန်မ၏အိတ်ကို လာပြန်ယူကြသည်။ လှေခါးကိုတုန်တုန်ရီရီဖြင့် တက်လာစဉ် ရှာပါက လက်ကိုတွဲထားပေးသည်။ သတင်းခန်းထဲသို့ လျှောက်ဝင်လာသည့်အခါ သတင်းထောက်များက ပါးစပ်အဟောင်းသားဖြင့် ကျွန်မအား ကြည့်နေကြသည်။

“ခင်ဗျား ဘယ်ရောက်သွားလဲလို့ တွေးနေတာ” တွမ်က ဘောပင်တစ်ချောင်းကို လေထဲတွင် မြောက်ကိုင်ထားရင်း ပြောသည်။ “ခင်ဗျားထွက်သွားတာ သုံးနာရီလောက်ရှိပြီ”

“ကျွန်မခေါင်းနဲ့ ပလက်ဖောင်း ဆောင့်မိပြီး ချုပ်လိုက်ရတယ်” ကျွန်မ ဗလုံးဗထွေးပြောလိုက်မိသည်။

“ဒီတစ်ပတ်နားလိုက်ပါ။ ကောင်းသွားတော့မှ ကျွန်တော့်ကို ဖုန်းဆက်လေ”ဟု သူက အနည်းငယ် အံ့ဩဟန်ဖြင့် ဆိုသည်။

--

ဈေးပိုသက်သာသဖြင့် ပြီးခဲ့သည့်ရက်ပိုင်းက ကျွန်မတို့ပြောင်းလာသော MGM ဟိုတယ်ခန်း ခုတင်ပေါ်တွင် လှဲရင်း မျက်နှာကြက်ကို ကျွန်မငေးကြည့်နေကာ စိတ်နှလုံး ဂျိုးဂျိုးကျနေသည်။ ကျွန်မကိုယ်ကျွန်မ အဖတ်မဆည် နိုင်ရုံမျှမက ဆေးခွင့်ပါယူနေရသဖြင့် သတင်းစာတိုက်၏ အကန့်အသတ်ရှိသော ငွေကြေး အရင်းအမြစ်ကို ဖြုန်းတီးရာ ရောက်နေသည်။ ကျွန်မတို့ အပြီးဖြတ်ရမည့် တောင်လိုပုံနေသည့် သတင်းများအားလည်း ကူညီ တည်းဖြတ်ပေးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ အစမ်းခန့်ကာလကို အောင်မြင်စွာ ကျော်ဖြတ်နိုင်ခြေမှာ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ နည်းလာပြီဟု စိတ်ဆင်းရဲစွာ တွေးနေမိသည်။

--

နောက်တစ်ပတ် တနင်္လာနေ့တွင် ရုံးသို့ပြန်ရောက်သောအခါ ကျွန်မ၏ မတော်တဆမှုမှာ ကောင်းကွက်လည်း ရှိကြောင်း လုံးဝမမျှော်လင့်ဘဲ သိလိုက်ရသည်။ ဥပမာအနေနှင့် ဒေါက်ဂလက်စ်သည် ကျွန်မကို အမှန်တကယ် စိတ်ပူပေးတတ်လာသည်။ ကျွန်မတို့ကြား အကြိုက်ဆုံး စာရေးဆရာများ အပါအဝင် အကြိုက်တူသည့် အရာများရှိကြောင်း သိလာရကာ မကြာခင်ပင် အားကိုးရသော မိတ်ဆွေ ဖြစ်လာသည်။ သူက မြန်မာနိုင်ငံအကြောင်း စာအုပ်များကို ငှားပေးကာ ရယ်စရာများလည်း ပြောတတ်သည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ နာမည်ကို မည်သို့မှန်အောင် ထွက်ရမည်ဆိုသည်ကိုလည်း သူသင်ပေးသည်။

“မက်ဒစ်၊ ခင်ဗျားအသံထွက်တာ မှားနေတယ်” တစ်ရက်တွင် သူကဆိုသည်။ “မပူပါနဲ့၊ လူသစ်တွေ အမြဲ မှားတတ်တဲ့အမှားပဲ။ အောင်ဆန်းစု”ကီး” လို့ထွက်ရတာမဟုတ်ဘူး - အောင်ဆန်းစု”ချီ” လို့ထွက်ရတယ်။ အောင်ဆန်း”ဆူရီ” လို့ ထွက်ကြည့်ပေါ့”

ဂျော်ဖရီမှာ အပြင်ပန်းတွင် ခပ်ပြတ်ပြတ်နေတတ်သော်လည်း တစ်ခါတစ်ရံ ရက်ရော၊ ကြင်နာ တတ်သည်။ နေ့လည်စာနားချိန်တွင် သူ့အလုပ်နေရာ၌ ကြမ်းပြင်ပေါ်ထိုင်၍ ခြေထောက်ရှည်များကို ဆန့်ထုတ်ကာ တရားထိုင်ရန် ဝါသနာပါသည်။ သူ့အခြားသူများကို ဆက်ဆံသကဲ့သို့ပင် ကျွန်မကို ဆက်ဆံကြောင်း ကျွန်မ သဘောပေါက်လာသည်။ စတူးဝပ်မှာလည်း တစ်ခါတစ်ရံ သုန်မှုန်နေတတ်ကာ ကျွန်မ၏ အလုပ်ကို စိတ်တိုင်းမကျ လျှင် သို့မဟုတ် သူမကြိုက်တာတစ်ခုခု ကျွန်မလုပ်လိုက်မိလျှင် ချက်ချင်းထုတ်ပြောတတ်သည်။ သောကြာနေ့ ညဉ့်နက်ပိုင်းတစ်ညတွင် သူ့စာစစ်ရန် ထုတ်ထားသော စာမျက်နှာများပေါ်၌ ကျွန်မက အားတက်သရော မှင်နီများ ပြည့်နေအောင် တားလိုက်မိသည်ကိုး။ ကျွန်မသည်လည်း တစ်ဦးတည်း သီးသန့် မကြာခဏ နေလိုသူဖြစ်၍ နားချိန်များတွင် တစ်ဦးတည်းသာ ကျေနပ်နေတတ်တော့သည်။ ဒါမှမဟုတ်လျှင်လည်း ကျွန်မဒုက္ခသုက္ခ ကြုံပြီးနောက် ကျွန်မအား ရင်အုပ်မကွာ စောင့်လျှောက်လာသည့် ဘာသာပြန် မသီရိနှင့် တွဲနေမိသည်။

--

ကျွန်မအား အစမ်းခန့်ကာလ ကုန်ဆုံးရန် ရက်အနည်းငယ်သာ လိုတော့သည့်အချိန်တွင် တွမ်က ကျွန်မကို လက်ဖက်ရည်ဆိုင်သို့ခေါ်သည်။ ကျွန်မတစ်ဦးတည်းကို ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ သူ့နောက်မှလိုက်၍ သတင်းခန်းမှ ထွက်လာချိန်တွင် နှလုံးက တဒိုင်းဒိုင်းခုန်နေသည်။ အခြား အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်များထက် သတင်းများကို တည်းဖြတ်ရာတွင် များစွာနှေးနေသည်ကြောင့် ကျွန်မသိသည်လေ။ သို့သော် ကျွန်မတို့ ထိုင်၍ လက်ဖက်ရည်များ မှာပြီးပြီးချင်းပင် ရှောင်ကကျွန်မကို လက်ထောက်အယ်ဒီတာအဖြစ် အမြဲတမ်း ခန့်လိုကြောင်း တွမ်ကပြောကာ ကျွန်မ၏ စိုးရိမ်စိတ်ကို ဖျောက်ပေးလိုက်သည်။ ထိုနေ့တစ်နေ့လုံး ကျွန်မ အပြုံးက ဟိုဘက်နားမှ ဒီဘက်နားသို့ တက်ချိတ်နေတော့သည်။

ကျွန်မမသိသေးသည့်အချက်မှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အတည်တကျနေထိုင်လုပ်ကိုင်ရန် ဗီဇာ လျှောက်ရခြင်းမှာ အလုပ်ရဖို့ထက်များစွာပို၍ ခက်ခဲခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

J

သံရုံးက ပြဿနာ

၂၀၁၂ ဩဂုတ်

“ဒီထောက်ခံစာက ရုံးတံဆိပ်မှ မပါပဲ။ ရုံးတံဆိပ်စာသား မပါရင် ခင်ဗျားရဲ့ ဗီဇာလျှောက်လွှာကို စိစစ်ပေးလို့ မရဘူး။” ဟု ကောင်တာနောက်မှလူက မြန်မာတိုင်းမ် မှ ကျွန်မအတွက်ပေးလိုက်သည့် စာရွက်စာတမ်းများထဲမှ တစ်ရွက်ကို ထောက်ပြရင်း ဆိုသည်။ ကျွန်မပါးစပ်အဟောင်းသားဖြစ်နေချိန်တွင် ထိုဗီဇာအရာရှိက အဝေးသို့ထွက်သွားသည်။

ထိုစာမှာ တရားဝင်ရုံးစာမဆန်သည်မှာတော့ မှန်ပါသည်။ ကျွန်မအား ရက်ခုနစ်ဆယ် အလုပ်လုပ်ခွင့် ဗီဇာ ထုတ်ပေးပါရန် ရှိသေစွာတောင်းခံကြောင်း စာကြောင်းအနည်းငယ်ပါရှိ ရှောင်၏ ကြီးမားသော “အာ” အက္ခရာ လက်မှတ်ကြီး စာအဆုံးတွင် ထိုးထားသည်။ အလုပ်ရသည့်အတွက် ကျွန်မမှာ စိတ်လှုပ်ရှားဝမ်းသာလွန်းကာ ဘန်ကောက်သို့ အစောဆုံးလေယာဉ်ဖြင့် ထွက်မလာခင် အရာရာကို သေချာပြန်လည်စစ်ဆေးဖို့ သတိမရခဲ့ပါ။ ကံမကောင်းစွာပင် မြန်မာသံရုံးက ထိုပြဿနာကို ကျွန်မအား ထောက်ပြလေပြီ။

ကျွန်မ၏ကျောဘက်ရှိ စောင့်ဆိုင်းဧရိယာတွင် ထိုင်စောင့်နေသော ရှာပါအား ဖြတ်ခနဲကြည့်လိုက်မိသည်။ သံရုံးမဖွင့်ခင်တစ်နာရီအလိုကတည်းက အပြင်ဘက် ပလက်ဖောင်းပေါ်ရှိ လူတန်းရှည်ကြီးတွင် ချွေးစိုအောင် စောင့်ခဲ့ရပြီး သံရုံးဖွင့်ပြီး လေးဆယ့်ငါးမိနစ်ကြာမှ အထဲရောက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အာရှ၏ နာမည်အကြီးဆုံး ခရီးသွားများကိုစွဲဆောင်ရာ နေရာတစ်ခုဖြစ်လာရာ သံရုံးဝန်ထမ်းများမှာ အလုပ်ပိနေပြီး လူတန်းများမှာလည်း ရှည်သထက်ရှည်လာတော့သည်။ မနက်ခုနစ်နာရီခွဲတွင် ကျွန်မတို့သံရုံးရှေ့ရောက်လာစဉ် ကိုယ့်ထက်နေရာဦးနှင့်သူ အနည်းဆုံး အယောက်နှစ်ဆယ်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။

ဗီဇာအရာရှိမှာ လက်ဖက်ရည်ခွက်ကိုင်၍ ပြန်ရောက်လာချိန်တွင် ကျွန်မထိုနေရာ၌ ရပ်နေဆဲရှိကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် အေးတီအေးစက် စိုက်ကြည့်နေသည်။ သူ့ခန္ဓာကိုယ်သွယ်သွယ်တွင် အပြာနုရောင် ယူနီဖောင်းမှာ ကျပ်လွန်းနေပြီး ပိပြားအောင်ဖီးထားသော အမည်းရောင်ဆံပင်မှာ အုန်းဆီဖြင့်ပြောင်လက်နေသည်။ ရင်ထိုး ကြေးပြားတွင် သူ့နာမည်မှာ အောင်မြင့်ဟု မြင်ရသော်လည်း ထိုသို့နာမည်တပ်ခေါ်ပါက အလွန်အရောဝင်လွန်း သည်ဟု ထင်သွားနိုင်သဖြင့် မခေါ်သင့်မှန်း ကျွန်မသဘောပေါက်ထားသည်။

“ဒါပေမယ့်၊ အမ်၊ တကယ်တော့” သံတိုင်များကာထားသော အပေါက်ငယ်လေးကြားမှခေါင်းကို ပြုသွင်းကာ ကျွန်မပြောကြည့်သည် “ကျွန်မ မနက်ဖြန်မှပြန်လာရင် ကြာသပတေးနေ့ လေယာဉ်ချိန်အမီ ဗီဇာ ထုတ်ပေးနိုင်ဖို့ အချိန်မလောက်ဘူးလို့ထင်ပါတယ်”

သူက သူပြုသနာမဟုတ်ဟူသော ပုံစံဖြင့်ပုခုံးတွန့်ကာ “တိုကင်နံပါတ် နှစ်ဆယ့်ရှစ်” ဟု ကျွန်မကို ကျော်၍ အော်ခေါ်လိုက်သည်။

ရှာပါနှင့် ကျွန်မလည်း စိတ်ပျက်တိတ်ဆိတ်စွာဖြင့် တည်းခိုခန်းသို့ တက္ကစီစီးလာခဲ့သည်။ ရောက်သည်နှင့် ဧည့်ခန်းအတွင်းရှိ အင်တာနက်ကဖေးဆိုင်သို့ ကျွန်မတန်းသွားသည်။ အကြွေစေ့ပေါက်ထဲသို့ ဘတ် သုံးဆယ်ထည့် ကာ တွမ်၊ ရော့စ်နှင့် မေစီထံ အီးမေးလ်ပို့၍ အကျိုးအကြောင်း ရှင်းပြသည်။ ကျွန်မကိုပေးလိုက်သည့် စာရွက်စာတမ်းများမှာ မပြည့်စုံသည့်အတွက် စိတ်ဆိုးချင်သော်လည်း စာထဲတွင်ဒေါသသံမပါအောင် သတိထားလိုက်သည်။ ထိုနေ့နေ့လည်တွင် ကျွန်မထောက်ခံချက်စာရွက် အသစ်ရပါသည်။ လေယာဉ် အချိန်မီရန်အတွက် ထိုစာရွက်ကို ပရင့်ထုတ်၍ သံရုံးတွင် အထူးဝန်ဆောင်မှု တောင်းခံရန် မေစီက မှာသည်။ လေယာဉ်မီဖို့ မလွယ်လှဟု ကျွန်မက ခံစားနေရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအကြောင်း ကျွန်မ သိလာသည့် အချက်တစ်ချက်ရှိသည်ဆိုလျှင် ၎င်းမှာ ဤတိုင်းပြည်သည် ကိုယ့်နှုန်းဖြင့်ကိုယ်သီးသန့် လည်ပတ်နေသည်ဟူသော အချက်ဖြစ်သည်။

--

အိပ်တဝက်နိုးတဝက်ဖြင့် မနက် ငါးနာရီ နှိုးစက်မြည်သောအခါ ကျွန်မတို့သံရုံးကို လေးလံစွာ ရောက်ရှိလာ၍ ယခင်နေ့ကထက် အနည်းငယ်သာ ရှေ့ရောက်သော နေရာကိုရသည်။ ကျွန်မဗီဇာအဆင်ပြေမှသာ ရှာပါက သူ့အတွက် အလည်အပတ်ဗီဇာကို လျှောက်မည်ဖြစ်ရာ သူလိုက်လာစရာအကြောင်းမရှိပါ။ သို့သော် သူ့အဖော်လိုက်လာခဲ့ပေးသည့်အတွက်လည်း သူ့ကို ကျွန်မချစ်ရပါသည်။ သူက ဘဝဆိုသည်မှာ ခါးစည်းခံရမည့် သို့မဟုတ် ကျော်ဖြတ်ရမည့် အခက်အခဲနှင့်မမျှတမှု တသီတတန်းကြီးဟု ရှုမြင်လေ့ရှိသော်လည်း ကျွန်မကမူ အခက်အခဲတစ်ခုကြုံရတိုင်း မခံချင်စိတ်က စဖြစ်လာတတ်သည်။

သံရုံး၏ အမိုးမှလွဲ၍ အခြားဘာမျှ မမြင်ရအောင် ဝိုင်းပတ်ကာရံထားသော ဧရာမ ကွန်ကရစ်နံရံကြီးကို ကျွန်မ မှီ၍ သက်ပြင်းချမိသည်။ သံရုံးသည် ထည်ဝါတောက်ပသော ဘန်ကောက်မြို့ကြီး၏ စမတ်ကျသော သံတမန်ရပ်ကွက်တွင် တည်ရှိနေသည့်တိုင် ရန်ကုန်မြို့တွင်မြင်နေကျပုံစံမျိုးဖြစ်သော အမည်းရောင်အကွက်များ ပေကျံနေသည့် နံရံကြီးကိုကြည့်ရသည်မှာ ရန်ကုန်မြို့မှ တိုက်ရိုက်သယ်၍ လာချထားသလား မှတ်ထင်ရသည်။

ကျွန်မသွားများမှာ စေးထန်းနေသလိုခံစားရကာ ရေမချိုးသွားမတိုက်ဘဲ မိနစ်အနည်းငယ်ပိုအိပ်ခဲ့မိသည့် အတွက် နောင်တရနေမိသည်။

ပုံမှန်အားဖြင့် ကျွန်မသည် သံရုံးများကို လာရသည်ကို သဘောကျသူဖြစ်သည်။ ကျွန်မ အနှစ်သက်ဆုံး အလုပ်မှာ နေရာဒေသအသစ်များသို့ ခရီးသွားခြင်း - ပို၍ မရင်းနှီးသည့်နေရာဖြစ်လေ ပိုကောင်းလေပင် - ဖြစ်ရာ သံရုံးမှနေ၍ ထိုယဉ်ကျေးမှုအသစ်နှင့် လူမျိုးအသစ်အကြောင်း ပထမဆုံး မြည်းစမ်းရှုမြင်ခွင့်ရသည်။ သို့သော် ကျွန်မမှာ စိတ်ဖိစီးနေရသည့်အထဲ တန်းစီနေကြသည့် မြန်မာနိုင်ငံသို့မရောက်ဖူးသေးသော ခရီးသွားများ၏ စကားစမြည်ပြောသံကိုလည်း နားထောင်နေရ၍ စိတ်တိုလာသည်။ ကျွန်မရှေ့မှ အမျိုးသားနှစ်ဦးမှာ သူ့ထက်သူ့လူစွမ်းကောင်း ဖြစ်ကြောင်း အကြားပြိုင်နေကြသဖြင့် စိတ်တွင်းကြိတ်၍ ညည်းညူနေမိသည်။ ကျွန်မ မြန်မာပြည်တွင် နေခဲ့သည်မှာ တစ်လသာရှိသော်လည်း ကျွန်မ၏နေရာဟု အမောက်ထောင်ပြလိုစိတ် ဖြစ်နေမိသည်။ သူတို့နှစ်ဦးလုံး သြဇီလူမျိုးများဖြစ်နေသည့်အချက်ကလည်း ဘာကြောင့်မှန်းမသိ ထိုခံစားချက်ကို ပို၍ ပြင်းထန်စေသည်။ သူတို့တစ်ခါမျှ မရောက်ဖူးသည့်တိုင်းပြည်အကြောင်း စိတ်ကူးဖြင့် ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ပြောနေကြစဉ် ကျွန်မအား သူတို့ လာမေးမြန်းသင့်သည်ဟု ထင်နေမိသည်။ အကယ်၍သာ လာမေးခဲ့လျှင် ပထမဆုံးပေးမည့်အကြံမှာ အဝတ်အစားကိုပို၍ လုံခြုံအောင်ဝတ်ရန်ဟု ကျွန်မဆူဆူအောင့်အောင့်ဖြင့် တွေးနေမိသည်။ သူတို့ထဲက တစ်ယောက်ဝတ်ထားသော ပါးလွန်းသည့် စွပ်ကျယ်လက်ပြတ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အမြင်မတော်လှပါ။

“Yahoo ကို ပိတ်ထားလို့ ပြောင်းသုံးရအောင် ငါမနေ့ညက Gmail အကောင့်တစ်ခုဖွင့်လိုက်တယ်” ဟု နေလောင်ထားသော အသားရောင်ဖြင့် အသက်နှစ်ဆယ်ကျော်ရှိမည့် ရွှေရောင်ဆံပင်ဘုတ်သိုက်ဖြင့် မျက်ခုံးတွင် ကွင်းဖောက်ထားသော လူငယ်ကဆိုသည်။ သူ့ဘောင်းဘီတို့မှာ အိတ်ကပ်တွေ များလွန်းသဖြင့် အချိန်ဖြုန်းသည့် အနေဖြင့် ကျွန်မလိုက်ရေနေမိသည်။

“စစ်တပ်က အီးမေးလ်တွေကိုပိတ်ထားတာ ဖွင့်ပေးလိုက်ပြီမဟုတ်ဘူးလား” စွပ်ကျယ်ဖြင့် တစ်ယောက်က ပြန်ပြောသည်။

ဖွင့်ပေးလိုက်ပြီလေ ဟု ကျွန်မ စိတ်ထဲမှ အော်ပြောမိသည်။

“အင်း၊ ဟုတ်ချင်လည်းဟုတ်မှာပေါ့။ ငါတော့မကြားမိသေးဘူး” သူက ကိုယ်တိုင်လိပ်ထားသော စီးကရက်ကို ဖြည်းဖြည်းဆွဲရှိုက်၍ ဆိုသည်။ “ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အရန် အီးမေးလ်အကောင့်တစ်ခုရှိထားတာတော့ ကောင်းမယ်ထင်ပါတယ်”

ထိုအရန်အီးမေးလ်အကောင့်ကို သုံးခွင့်ရပါစေဟု သူတိတ်တိတ်လေးဆုတောင်းနေမည်လားဟု ကျွန်မ တွေးမိသည်။ သူ့သူငယ်ချင်းများနှင့် မိသားစုက သူ့ကိုရဲရင့်သော ခရီးသွားဟု အမှတ်ပေးကြမည်လေ။ သူထိုသို့

တွေးမိနေမည်ဆိုလျှင်လည်း ကျွန်မအပြစ်မတင်ပါ။ ထိုကဲ့သို့ ဟန်ဆောင်မှုများ ကျွန်မကိုယ်တိုင်လည်း လုပ်ခဲ့မိပါသည်။ တကယ်တော့ ကျွန်မနှင့်ရှာပါလည်း မြန်မာပြည်မရောက်သေးခင်က အလားတူစကားမျိုး ပြောခဲ့ကြပါသည်။

“ငွေကြေးနဲ့ပတ်သက်ရင်တော့ တော်တော်ကြပ်သေးတယ်လို့ သိထားတယ်။ တွန့်ကြေနေတဲ့ ဒေါ်လာငွေ စက္ကူတွေ ယူသွားမိလို့ ငွေလဲမရတဲ့လူတစ်ယောက်အကြောင်း ငါကြားမိသေးတယ်။ မြန်မာပြည်မှာ အဲဒီလို ကြောင်တောင်တောင်စည်းမျဉ်းတွေရှိတယ်။ ငွေလဲကောင်တာတွေက သူ့ပိုက်ဆံကိုလက်မခံလို့ ပိုက်ဆံပြတ်ပြီး မှန်ထားသလောက်မနေနိုင်ဘဲပြန်လာရတယ်တဲ့။”

“အေးပါကွာ။ သူကတော့ တကယ့်ကိုစိတ်ပျက်သွားမှာပဲ။ ATM စက်တွေမြန်မာမှာ မရှိဘူးဆိုတာလည်း ငါယုံတောင်မယုံနိုင်သေးဘူး။ တကယ့်ရှေးဟောင်းစတိုင်ပဲ”

“မြန်မာနိုင်ငံကိုသွားရတာ အတိတ်ကိုပြန်သွားရသလိုပဲလို့ လူတွေက ပြောကြတယ်လေ”

သူတို့သွားမည့်ခရီးစဉ်များကို နှိုင်းယှဉ်နေကြသည်ကို ကျွန်မဆက်၍နားထောင်နေမိသည်။ တိုးရစ်များ သွားနိုင်သည့် နေရာများကို မြန်မာစစ်တပ်က တင်းတင်းကြပ်ကြပ်ထိန်းချုပ်ထားသည့်အတွက် သူတို့သွားမည့် လမ်းကြောင်းများမှာ ဆင်တူနီးပါးပင်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံ၏ နေရာအများစုမှာ နိုင်ငံခြားခရီးသွားများ ဝင်ခွင့်မရှိပါ။ လုံးဝမသွားသင့်ကြောင်းထင်ရှားသည့် နေရာများလည်းရှိပါသည်။ ဥပမာ ကမ္ဘာ့အရှည်ဆုံး ပြည်တွင်းစစ်ဆက်လက် တောက်လောင်ဆဲဖြစ်သော ကရင်ပြည်နယ်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် သတိထားသည့်အနေဖြင့် တားမြစ်ထားသော နေရာများလည်းရှိသေးသည်။ အဖိနှိပ်ခံမြန်မာ့လူနည်းစုတိုင်းရင်းသားများအနေဖြင့် နိုင်ငံခြားသားများနှင့် တွေ့ဆုံခွင့်ရကာ သူတို့တွေ့ကြုံခံစားနေရသည်ကို နိုင်ငံတကာအား တင်ပြနိုင်မည်ကို တားဆီးလိုခြင်းလည်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်သည်။

ကျွန်မတို့ကင်နိုပါတ် ကောင်တာအထက်မှဖန်သားပြင်တွင် အနီရောင်ဖြင့်ပေါ်လာချိန်၌ ကျွန်မ အယဉ်ကျေးဆုံး၊ အကောင်းဆုံးပြီးကာ ကောင်တာအနီးသို့ ကပ်သွားသည်။

ယခုဗီဇအရာရှိမှာ ယမန်နေ့ကတစ်ယောက်မဟုတ်ဘဲ နောက်တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ဤတစ်ယောက် မှာ ကျောက်ပေါက်မာများနှင့် မျက်နှာကလည်း အချိန်ပြည့်အစော်ကားခံနေရသလို သုန်မှုန်နေသည့်အတွက် ကြောက်စရာပင်ကောင်းနေသေးသည်။ ကျွန်မ၏ စာရွက်စာတမ်းများကို ငါးစက္ကန့်ခန့်မျှ လှန်လှောကြည့်၍ “စာရွက်စာတမ်းတွေကို အရောင်နဲ့ထုတ်ရမှာ။ အဖြူအမဲ မိတ္တူတွေ ကျုပ်တို့လက်မခံဘူး” ဟုဆိုလေသည်။

ဤအချက်မှာ ကြပ်လွန်းသည်ဟုဆိုရမည်။ စာရွက်ပေါ်မှစာသားများမှာ အတူတူပင်ဖြစ်သည်ကို မှင်ဘာအရောင်ဖြစ်ဖြစ် ဘာများထူးသွားမည်မို့လဲ။ ထိုမေးခွန်းကိုနှုတ်ဖြင့်ထုတ်၍တော့ မမေးလိုက်ပါ။ စိတ်ပျက် ဒေါသထွက်မှုက ကျွန်မမျက်နှာတွင်တော့ ပေါ်နေပါလိမ့်မည်။

“ကျွန်မကာလာနဲ့ထုတ်ပြီး ပြန်လာခဲ့ရင် ရမလား”

“ရပါတယ်” သူကဆိုသည်။ “ဒါပေမယ့် ခင်ဗျား တန်းတော့ပြန်စီရမယ်။”

--

သံရုံးသို့ သုံးကြိမ်မြောက်ရောက်ချိန်တွင်တော့ ကံကောင်းပြီဟု ကျွန်မပြောခွင့်ရလောက်ပြီဟု ဆုတောင်းမိသည်။

တစ်နာရီခန့်ကြာပြီးနောက် ထိုအရာရှိထံတွင်ပင် ကျွန်မ၏ အရောင်ဖြင့်ထုတ်ထားသော စာရွက်စာတမ်း များကို ဝင့်ကြားစွာတင်သွင်းလိုက်သည်။ သူက စာရွက်များကိုလှန်လှောကြည့်သည်။ “ကုမ္ပဏီဖွဲ့စည်းကြောင်း လက်မှတ်က သက်တမ်းကုန်နေပြီ” ဟု သူကခပ်ပြတ်ပြတ်ပြောသည်။

ထိုစာရွက်အား ကျွန်မကြည့်လိုက်သည်။ ထိပ်ပိုင်းတွင်တံဆိပ်နှိပ်ထားသော ရက်စွဲအနည်းငယ်မှလွဲ၍ ကျန်တာကို မြန်မာလိုရေးထားခြင်းဖြစ်သည်။

စိတ်ကိုငြိမ်ငြိမ်ထားပါ ကျွန်မကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ပြောမိသည်။ ပေါက်ကွဲရင်ဒီထက်ပိုဆိုးဖို့ပဲရှိမယ်။

“ကျွန်မရဲ့ဗီဇာလျှောက်လွှာကို သက်ရောက်မှုရှိလား” ကျွန်မတိုးတိုးလေးမေးလိုက်သည်။

“ကျုပ်တို့ဒါကိုစိစစ်လို့မရဘူး” သူက ပြန်ပက်သည်။ စာရွက်များကို ကျွန်မထံပြန်ထိုးပေးကာ “နောက်တစ်ယောက်လာပါ” ဟု လှမ်းပြောနေသည်။

စောဒကတက်လည်း အကြောင်းမထူးသည်ကိုသိ၍ ကျွန်မကောင်တာမှ ပြုလဲတော့မယောင် ခေါင်းငိုက်စိုက်ဖြင့် လှည့်ထွက်လာလိုက်သည်။ ခါးကိုကိုင်၍မျှော်လင့်တကြီးစောင့်ကြည့်နေသော ရှာပါထံ ဝမ်းနည်းစွာဖြင့် ခေါင်းခါပြလိုက်မိသည်။ ပထမဆုံး ဗီဇာအရာရှိကသာ ကျွန်မ၏စာရွက်စာတမ်းများကို အားလုံးခြုံကြည့်၍ ရှင်းပြလိုက်လျှင် ပြင်စရာရှိသည်များအားလုံးကို ကျွန်မတစ်ပြိုင်တည်းပြင်ဆင်နိုင်မည်ဖြစ် သည်။ ကျွန်မ၏ တန်ဖိုးရှိအချိန်များကိုလည်း မဖြုန်းတီးမိဘဲ အပြန်လေယာဉ်လည်းလွတ်မည်မဟုတ်ပါ။ ကျွန်မ သတင်းစာတိုက်တွင် အလုပ်မလုပ်နိုင်စေရန် တမင်တကာ အတားအဆီးများ ဖန်တီးနေသလားဟု ကျွန်မတွေးမိသည်။ အရပ်သားတစ်ပိုင်းအစိုးရက မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာကြီးထံတံခါးဖွင့်ပေးလိုက်ကာ မီဒီယာအပေါ် သံမဏိအာဏာစက်ဖြင့် ထိန်းချုပ်ထားမှုကို ဖြေလျှော့လိုက်ပြီဟု ကြွေးကြော်နေသော်လည်း

ထိုအပြောင်းအလဲများမှာ နိုင်ငံခြားသတင်းသမားများကို လက်ကမ်းကြိုဆိုသည့်အဆင့်အထိတော့ မရောက်သေးသေးကြောင်း မသိလောက်အောင် ကျွန်မ မအပါ။ ကျွန်မအား အလုပ်ခေါ်သည့်ဖိတ်ခေါ်စာတွင် လက်ထောက်အယ်ဒီတာဟု မသုံးနှုန်းဘဲ မြန်မာဝန်ထမ်းများအား အင်္ဂလိပ်စာသင်ပေးမည့် “နည်းပညာအကြံပေး” ဟု ရာထူးတပ်ထားသည့်အတွက် ထိုမျှတော့ကျွန်မသဘောပေါက်ပါသည်။ ဗီဇအရာရှိက ထိုအလိမ်အညာကို ဖောက်၍မြင်နိုင်သည့်အတွက်များ ကျွန်မအားချောင်ပိတ်အောင် လုပ်နေသည်လားဟု ထင်မိသည်။

-

ဤနောက်ဆုံးပြဿနာအတွက် သူတို့ဘက်မှဘာမှမလုပ်ပေးနိုင်ကြောင်း မေစီထံမှအီမေးလ်ကိုဖတ်ရင်း ကျွန်မအော်ဟစ်လိုက်မိသည်။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနထံမှ ကုမ္ပဏီဖွဲ့စည်းခြင်းလက်မှတ် သက်တမ်းတိုးအသစ်ထုတ်ပေးရန် မြန်မာတိုင်းမ် မှစောင့်ဆိုင်းနေသည်မှာ နှစ်နှစ်ရှိပြီဖြစ်သည်။ အခြားနိုင်ငံခြားသားဝန်ထမ်းများအတွက် ဤကိစ္စမှာ ဘယ်တုန်းကမှပြဿနာမဖြစ်ခဲ့ကြောင်း သူမကပြောကာ နောက်တစ်ကြိမ်ထပ်ကြိုးစားသင့်ကြောင်း အကြံပြုသည်။ ထပ်သွားလည်းအလုပ်ဖြစ်မည်မဟုတ်ကြောင်း ကျွန်မစိတ်ထဲတွင်သိနေပြီး ရှာပါကလည်း သဘောတူသည်။ တစ်သက်တွင်တစ်ခါသာရသည့်အခွင့်အရေးဟု ကျွန်မယူဆထားသော မြန်မာတိုင်းမ် တွင်အလုပ်လုပ်ခွင့်အိမ်မက်မှာ မျက်စိရှေ့တွင်ဝေဝါးစပြုလာသည်။

ကျွန်မနှင့်ရှာပါတို့ရှေ့ဆက် ဘယ်ဆက်သွားရမည်ကိုမသိသဖြင့်လည်း ကျွန်မပို၍တုန်လှုပ်စပြုလာသည်။ ကျွန်မတို့မှာ ဘာအနာဂါတ်အလားအလာမှမရှိပါ။ ပိုက်ဆံနည်းနည်းသာရှိပြီး မြန်မာနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံကြား သယ်လာလိုက် ပြန်ပို့လိုက်လုပ်နေရသော ကြောင်တစ်ကောင်လည်း သောင်တင်နေသေးသည်။ ဤအခက်အခဲများကို ပို၍ဆိုးစေသည်မှာ ရှာပါသည်လည်း သူ့ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံကူးလက်မှတ်နှင့် ဖီဂျီနှင့်နီပေါနိုင်ငံများမှလွဲ၍ မည်သည့်နိုင်ငံကိုမှ အလွယ်တကူဗီဇမရနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ သူသည် ရန်ကုန်မှ အရောင်းမြှင့်တင်ရေးကုမ္ပဏီငယ်တစ်ခုတွင် စတင်ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်နေသော်လည်း သူတို့က သူ့အတွက် အလုပ်လုပ်ခွင့်ဗီဇလျှောက်ရန် ထောက်ခံပေးနိုင်ခြင်း - သို့မဟုတ် ပေးလိုခြင်း - မရှိသဖြင့် ထောက်ခံပေးနိုင်မည့် ကုမ္ပဏီတစ်ခုတွင် အလုပ်ရရန် သူ ရှာနေရသည်။ ကျွန်မတို့မှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင်နေထိုင်ရန် လုံးဝပိုင်းဖြတ်ပြီးဖြစ်သလို ထိုပန်းတိုင်ကို ရောက်ရန်လည်း လက်တစ်ကမ်းသာလိုတော့သည်။ ဤနေရာတွင်မှ အရုံးပေးရလျှင်အလွန်ဝမ်းနည်းဖွယ်ကောင်းတော့မည်။

ဤကိစ္စကိုကိုယ့်ဘာသာ ကိုင်တွယ်ရန်အချိန်ကျပြီဟု ကျွန်မဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ မြန်မာတိုင်းမ် က ကျွန်မကိုလိုအပ်သည်ထက် သူတို့ထံတွင်ကျွန်မအလုပ်လုပ်လိုစိတ်က ပို၍ကြီးမားသည်။ ကျွန်မဗီဇမရလျှင် သူတို့က နောက်ထပ်နိုင်ငံခြားသား တစ်ယောက်ကို ကျွန်မနေရာတွင် ခန့်လိုက်ရုံသာရှိသည်။ အစမ်းကာလအတွင်း

ကျွန်မအတွက် အလုပ်လုပ်ခွင့်ဗီဇာလျှောက်ထားရန် ရှောင်က မထောက်ခံပေးလိုသေးသဖြင့် ခရီးသွားတိုးရစ်ဗီဇာ ဖြင့် ကွန်မ ပထမတစ်လ မြန်မာနိုင်ငံတွင်အလုပ်လုပ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဘန်ကောက်မှ မြန်မာပိုင်ခရီးသွား အေဂျင်စီ တစ်ခုကို အလုပ်အပ်၍ ဗျူဟာပြောင်း စမ်းသပ်ရန် ကျွန်မတွေးလိုက်သည်။ ပထမဆုံး ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှ ကျွန်မတို့ ဗီဇာလျှောက်ရာ ပယ်ချခံရစဉ်က ထိုအေဂျင်စီအကူအညီဖြင့်ပင် ဗီဇာရခဲ့ဖူးသည်။ Vega Travel အမည်ရ ထိုအေဂျင်စီမှ အမျိုးသမီးက သံရုံးနှင့်ပုဂ္ဂိုလ်ရေး အဆက်အသွယ်ရှိသဖြင့် ကူညီနိုင်ကြောင်း ပြောသည့်အခါ ကျွန်မစိတ်လှုပ်ရှားသွားသည်။ သံရုံးတွင် ပတ်စ်ပို့နှင့်ဗီဇာသွားယူရမည့် နေ့ရက်နှင့်အချိန်ကိုသူမက ကျွန်မအား ပြောလိုက်သည်။

စတုတ္ထအကြိမ်မြောက် သံရုံးသို့ရောက်သွားသည့်အခါ အဆင်ပြေတော့မည်ဟု ကျွန်မယုံကြည်မှုရှိနေ သည်။ မြန်မာ့လူမှုအသိုက်အဝန်းတွင် အဓိကကျသော ပုဂ္ဂိုလ်ရေး အဆက်အသွယ်ကိုသုံး၍ မြန်မာ့ကြိုးနီစနစ်ကို သူတို့နည်းဖြင့်ပင် အနိုင်ပိုင်းနိုင်ခဲ့ပြီဟု ကျွန်မတွေးထားသည်။ ကောင်တာဆီသို့ ကျွန်မလျှောက်သွား၍ သူတို့ကျွန်မ ပတ်စ်ပို့ကို ထုတ်ပေးချိန်တွင် လှန်ကြည့်လိုက်သည်။ အထဲတွင် ဗီဇာပါပါသည်။ သို့သော် အလုပ်လုပ်ခွင့်ဗီဇာ အစား ခရီးသွားဗီဇာသာ ထပ်ပေးထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ တစ်ခုခုမှားတာ ဖြစ်မယ်ဟု ကျွန်မယူဆလိုက်သည်။

“ဒီဟာက တိုးရစ်ဗီဇာကြီးပဲ။ ကျွန်မက ဘီဇက်ဗီဇာလျှောက်ထားတာလေ။ ဒါပြန်ပြင်ပေးလို့ရမလား” ကြောက်စရာ မျက်နှာသုန်မှုန်နေသော အရာရှိအား ကျွန်မမေးလိုက်သည်။

“ခင်ဗျားက ကုမ္ပဏီဖွဲ့စည်းကြောင်း လက်မှတ်မပြနိုင်လို့ ဘီဇက်ဗီ ဇာမထုတ်ပေးနိုင်ဘူးလေ” ဟု သူက ခပ်ပြတ်ပြတ်ပြန်ပြောသည်။ ကျွန်မနှလုံးခုန်နှုန်းမြန်လာသည်။ “ခင်ဗျားကို တိုးရစ်ဗီဇာပဲ ပေးနိုင်မယ်။ ဒါရတာပဲ ကံကောင်းတယ်မှတ်ပါ။ ဒီတိုးရစ်ဗီဇာနဲ့ မြန်မာပြည်ထဲမှာ ခင်ဗျားအလုပ်လုပ်နေတာမိရင် နာမည်ပျက်စာရင်း အသွင်းခံရပြီး ဘယ်တော့မှမြန်မာပြည်ကို ပြန်လာလို့ရမှာမဟုတ်ဘူး။ နားလည်ပါတယ်နော်”

ကျွန်မသေချာနားလည်ပါသည်။ မြန်မာပြည်၏ နာမည်ကျော် နာမည်ပျက်စာရင်းအကြောင်း ကြားရသည်နှင့်ပင် တုန်သွားစေနိုင်သည်။ နာမည်ပျက်စာရင်းအသွင်းခံရခြင်းမှာ နာမည်ကြီး လူ့အခွင့်အရေး၊ ဒီမိုကရေစီအရေးလှုပ်ရှားသူများ၊ နိုင်ငံခြားသတင်းသမားများ (မဆီမဆိုင် အမေရိကန်အဆိုတော် Cher ၏ ဆုံးသွားသော ခင်ပွန်းဟောင်း Sonny Bono လည်းပါသေးသည်) နှင့်တစ်တန်းတည်း စာရင်းသွင်းခံရခြင်းဖြစ် သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံတွင်အနာဂါတ်မရှိတော့သလို ဖြစ်သွားပါမည်။

“နားလည်ပါတယ်။ ကျေးဇူးအများကြီးတင်ပါတယ်” ကျွန်မ ဝမ်းနည်းစွာပြောခဲ့သည်။

ကျွန်မ ဘေးကျပ်နံကျပ်ဖြစ်နေပြီ ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်တွင်ကျွန်မ၏ လှုပ်ရှားမှုများကို နောက်ယောင်ခံလိုက် မနေနိုင်ဟု မပြောနိုင်ပါ။ နိုင်ငံခြားသားများကို ခြေရာခံရန် နိုင်ငံခြားသားဧည့်သည်ဝင်လျှင်

ဟိုတယ် မန်နေဂျာက ရဲထံ အကြောင်းကြားရကြောင်း မြန်မာဥပဒေများအရ သတ်မှတ်ထားသည်။ ကျွန်မ၏ဟိုတယ်မှနေ၍ မြန်မာတိုင်းမ်သို့ ရုံးတက်စဉ် နောက်ယောင်ခံလိုက်ကြည့်ရန်မှာ အလွယ်လေးဖြစ်သည်။ သို့သော်ကျွန်မသည် ရုံးစားပွဲမှ အဝေးသို့ရောက်နေသည်မှာ ကြာပြီဖြစ်ပြီး သတင်းစာတိုက်မှာ လူအင်အားမလောက်သည့်အတွက် ခွင့်ထပ်ယူလိုစိတ် မရှိတော့ပါ။ ကျွန်မအတွက် တစ်ခုတည်းသော ရွေးစရာလမ်းမှာ အဝေးမှနေ၍ အလုပ်လုပ်ရန်ဟု ကျွန်မဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ယခုပြန်တွေးကြည့်လျှင် ထိုအကြံကို တွင်လိုက်ခံသည်ကို ကျွန်မအံ့သြမိသည်။ ရုံးမတက်ဘဲအဝေးမှ အလုပ်လုပ်ခြင်းမှ လပေါ်တွင်နေ၍ အလုပ်လုပ်သကဲ့သို့ပင် လက်တွေ့မဆန်လှကြောင်း သူက ကျွန်မထက် အများကြီး ပိုသိခဲ့ပါလိမ့်မည်။

နေရာတိုင်းတွင် ဒလန်တွေရှိသည်

၂၀၁၂ ဩဂုတ်လလယ်

ရန်ကုန်သို့ ပြန်ရောက်သည့် ပထမနေ့မနက်တွင် ကျွန်မတက္ကစီတစ်စီးပေါ်တက်ကာ လမ်း ၅၀ ဘားနှင့်ကမီး သို့ မောင်းရန်ပြောလိုက်သည်။ မြို့ထဲရှိ အပျံစားဟိုတယ်နှစ်ခုမှလွဲ၍ အင်တာနက်ပိုင်ဖိုင်ရသော နေရာဆို၍ ထိုဆိုင်သာ ကျွန်မသိသည်။ လမ်း ၅၀ ဘားဟု ချစ်စနိုးခေါ်ကြသော ထိုဆိုင်မှာ တစ်ခုတည်းသော နိုင်ငံခြားသားများထံဦးတည် စွဲဆောင်သည့် ဘီယာဆိုင်ဖြစ်၍ နိုင်ငံခြားသားများ စတည်းချရာဖြစ်သည်။ ဆိုင်တွင် စတိတ်အသားကင် အထူးရောင်းသော ညများ၊ နိုင်ငံခြားဘီယာများနှင့် အိတ်စပရက်စ်ဆို ကော်ဖီဖျော်စက်ရှိသည်။ အလွန် ကောင်းသော မြန်မာ အင်ဒီတီးဝိုင်း^၂ နှစ်ခုဖြစ်သည့် Side Effect နှင့် Bloodsuger Politik တို့၏ဖျော်ဖြေမှုကို ကြည့်ရန်ကြိုဆိုသည့် ကျွန်မရောက်ဖူးသည်။

သို့သော် ကျွန်မရောက်သွားချိန်တွင် လမ်း ၅၀ ဘားမှာ ပိတ်နေဆဲဖြစ်ပြီး နောက်တစ်နာရီနေမှ ဖွင့်မည်ဖြစ်သည်။ ဘာလုပ်ရမည်လဲ။ အနီးဆုံးဟိုတယ်မှာ ၁၅ မိနစ်ခန့်ဝေးပြီး ကျွန်မရှေ့တည့်တည့်တွင် လူကျနေသော ဟင်းလင်းပွင့် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်တစ်ဆိုင် ရှိနေသည်။ အလုပ်နည်းနည်းဖြတ်ရန် ထိုနေရာမှာ အကောင်းဆုံးဟု ကျွန်မတွက်လိုက်သည်။

လက်ဖက်ရည်ဆိုင်သည် ခြုံထူထပ်စွာပေါက်နေသော မြေကွက်ကြီး၏ ထောင့်တစ်နေရာကို ယူထားခြင်းဖြစ်သည်။ အစွန်းတစ်ဖက်တွင် သံပုံးအပြာများ ထပ်ထားသည့်အနီး၌ မျောက်တစ်ကောင် အုန်းသီး တစ်ခြမ်းကို ကိုက်နေသည်။ သူ့လည်ပင်းတွင် သံကြိုးချည်၍ ကွန်ကရစ်တုံးကြီးတစ်တုံးနှင့် ဆက်ထားသည်။ သူ့ကိုကြည့်ရသည်မှာ စိတ်ဆင်းရဲနေပုံရသည်။ ထိုမျောက်ကို ဝေးဝေးရှောင်၍ မီးဖိုပေါ်တွင် တင်ထားသော သံကရားကြီးထဲမှ လက်ဖက်ရည်များ ငှဲ့ထည့်နေသည့် လူတစ်ဦးအနားမှ ပလက်စတစ်ခွေးခြေခုံလေးတွင် ဝင်ထိုင်လိုက်သည်။ ဘာကြောင့်မှန်းမသိ ကလေးထိုင် အရွယ်အစား ခွေးခြေခုံများမှာ ရန်ကုန်တွင် နေရာအနှံ့ မြင်နိုင်သော လက်ဖက်ရည်ဆိုင်များ၏ ပင်တိုင်အဆင်တန်ဆာတစ်ခု ဖြစ်သည်။ အရွယ်ရောက်ပြီး လူကြီးများသည် ဒူးခေါင်းကို နားရွက်နားအထိထောင်၍ ထိုင်ကြရသော်လည်း တစ်စက်မှ

² Indie band = ကျောထောက်နောက်ခံ ထုတ်ဝေသူမရှိ သီးသန့် လွတ်လွတ်လပ်လပ်ရပ်တည်သည့် တီးဝိုင်း

စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ပုံ မရပါ။ ထိုင်ခုံများမှာ တစ်ခါတစ်ရံ လူသွားလမ်း အစွန်းနားတွင် ရှိတတ်ပြီး ကားများမှာ တတောင်စစ်များအနီးမှ ဝှီးခနဲ ဖြတ်ဖြတ်သွားကြသည်။ ဒါကိုလည်း ထိုင်နေသူများ မမူကြပါ။

ကျွန်မ ကော်ဖီခါးခါး ဟုပြော၍ ဘလက်ကော်ဖီပြင်းပြင်း မှာလိုက်သည်။ သို့သော် ကျွန်မလက်ပတော့ကို ဖွင့်လိုက်သည်နှင့် ထိုင်နေသူအချို့ ကျွန်မဘက်သို့ ခေါင်းလှည့်လာကြရာ ကျွန်မအမှားလုပ်မိပြီဟု သိလိုက်သည်။ ထိုအချိန်တုန်းက မြန်မာပြည်တွင် ကွန်ပျူတာဖြင့် အလုပ်လုပ်ခြင်းမှာ အထူးသံသယဖြစ်စရာ ဖြစ်သည်။ ထိုအပြုအမူမှာ “ကျွန်မ သတင်းသမားပါ” ဟု ထုတ်မပြောရုံပင် ဖြစ်တော့သည် - ထိုထက်ဆိုးသည်မှာ ကင်မရာထောင်၍ သတင်းယူခြင်းအလုပ်သာ ရှိတော့သည်။ နိုင်ငံခြားသူဖြစ်၍ ကျွန်မမှာ နဂိုကတည်းက လူအာရုံစိုက်ခံရနှင့်ပြီး ဖြစ်သည်။ ကျွန်မအနေဖြင့် သတင်းများကို တည်းဖြတ်ရန် လိုနေသည်။ သို့သော် တစ်ယောက်ယောက်က ကျွန်မကို စောင့်ကြည့်နေသည်ဆိုလျှင် ကျွန်မကိုဖမ်းရန် ပိုလွယ်အောင် လုပ်ပေးနေသလို ဖြစ်တော့မည်။

စီးကရက်တစ်လိပ် မီးညှိ၍ ကျွန်မဘေးဘီကို ခိုးကြည့်မိသည်။ ဖန်ပန်းကန်သံများ ဆူညံနေပြီး အမျိုးသား အများစုဖြစ်သော ဆိုင်ထိုင်သူများက သူတို့၏ စကားဝိုင်းများတွင် စိတ်ပါဝင်စားနေဟန်ဖြင့် တိုးတိုးလေး ဆက်ပြော နေကြသည်။ ဖက်ကြမ်းဆေးပေါ့လိပ် အနံ့များ ကျွန်မထံသို့ ဝေ့ဝဲလာပြီး နံရံတွင်ချိတ်ထားသော တီဗီအလုံးကြီးတွင် ပရီးမီးယားလိဂ် ဘောလုံးပွဲတစ်ပွဲ လာနေသည်။ ကျွန်မဘေးမှလူတိုင်းသည် သတင်းပေးဒလန်တစ်ယောက် ဖြစ်နေ နိုင်ကြောင်း ကျွန်မသိသည်။ ရန်ကုန်တွင် ထိုသူများနှင့်ပြည့်နေကြောင်း ဂျော့ဖရီကပြောဖူးသည်။ သူ Hash House Harriers ဆိုသည့် အပြေးအဖွဲ့ဝင်များနှင့် ပြေးနေခဲ့စဉ်တွင် စစ်ထောက်လှမ်းရေးများက မကြာခဏ သူတို့ကို ဓါတ်ပုံရိုက်ကြောင်း ပြောပြသည်။ သို့သော် ဒါကလွန်ခဲ့သည့် နှစ်အနည်းငယ်က ဖြစ်သည်။ စစ်အစိုးရသည် အရာအားလုံးနီးပါးကို ပြည်သူပိုင်သိမ်းကာ စီးပွားရေးကို ကမောက်ကမ စီမံခဲ့သော်လည်း စောင့်ကြည့် ထောက်လှမ်းရေးတွင်တော့ ကျွမ်းကျင်ကြသည်။ သူတို့၏ တစ်ခုတည်းသော ပင်ကိုယ် အရည်အသွေးဟုပင် ပြောနိုင်မည်ထင်သည်။ နိုင်ငံပိုင်သတင်းစာများတွင် နေ့စဉ်ဖော်ပြ၍ နိုင်ငံတဝန်း ဆိုင်းဘုတ်ကြီးများတွင် ရေးသားထားသော အစိုးရ၏ ဆောင်ပုဒ်များအနက် တစ်ခုမှာ “ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ အဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ” ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ထိုကိစ္စအတွက် အချိန်နှင့်ခွန်အား များစွာ သုံးစွဲကြသည်။

ကျွန်မ၏ဘယ်ဘက်တွင် တစ်ယောက်တည်းထိုင်နေသော အမျိုးသားက ကျွန်မအားစိတ်ဝင်စားဟန်ဖြင့် ကြည့်နေသည်။ အိုး-အို။ မြန်မာလူမျိုးများမှာ ပေါ်ပေါ်တင်တင် စိုက်ကြည့်ခြင်းမျိုး လုပ်လေ့မရှိသည့်အတွက် - ထိုသို့လုပ်ခြင်းမှာ ရိုင်းရာကျသည် - ဤသည်မှာ ထူးဆန်းနေသည်။ သို့သော် ဤထိပ်ပြောင်ပြောင် မျက်မှန်နှင့် လူက ကျွန်မအားကြည့်ကာ သူမှတ်စုစာအုပ်တွင် တစ်စုံတစ်ရာချရေးနေသည်။

ကျွန်မလက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထဲမှ အမြန်ဆုံး ထထွက်သွားလိုက်ချင်သည်။ သို့သော် ရုတ်တရက်ထပြေးလျှင် သူ့သံသယများကို ပို၍ဆွပေးသလိုဖြစ်သွားနိုင်သည်။

ဒီမှာပဲဆက်နေ။ ကော်ဖီကို သုံးကျိုက်ဆက်သောက်။ ပြီးမှ ထပြန်။

ဒုတိယအကျိုက်ကို သောက်နေစဉ် ကာကီရောင်ယူနီဖောင်းများနှင့် ယောက်ျားနှစ်ယောက် ဝင်လာကြသည်။ ကျွန်မ ကြက်သီးမွေးညင်းထသွားသည်။ သူတို့ပုံမှာ လူတိုင်းကြောက်ရသော စစ်ထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့ဝင်များနှင့် တူနေသည်။ ကျွန်မ၏ လက်ပတော့ကို နည်းနည်းလေး ရှာကြည့်လိုက်လျှင်ပင် ကျွန်မ သတင်းသမား ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်သွားတော့မည်။ ကျွန်မ၏ ပထမဆုံးအတွေးမှာ မှတ်စုရေးနေသည့်လူက ကျွန်မအကြောင်း တစ်နည်းနည်းဖြင့် အသိပေးလိုက်ခြင်းဟူ၍ ဖြစ်သည်။ သို့သော် မိုဘိုင်းဖုန်းများမှာ အလွန်ရှားလွန်း၍ သူဘယ်လို လုပ်လိုက်နိုင်ကြောင်း ကျွန်မမတွေးတတ်ပါ။ (ဆင်းကတ်ဈေးနှုန်းများကို ဒေါ်လာရာချီအထိ တန်ဖိုးမြင့်ထားခြင်းကလည်း ပြည်သူများ၎င်းတို့၏ အုပ်ချုပ်မှုကို ဆန့်ကျင်လှုပ်ရှားခြင်းမရှိရန် စစ်တပ်က ကာကွယ်ထားသည့် နည်းလမ်း တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။)

ကျွန်မ လက်ပတော့ကို အိတ်ထဲသို့ထိုးထည့်၍ စားပွဲပေါ်တွင် တွန့်ကြဲနေသော ၅၀၀ ကျပ်တန်တစ်ရွက် ထားခဲ့ကာ ခွေးခြေကိုခလုတ်တိုက်ပြီး ခပ်သုတ်သုတ်ထွက်လာခဲ့သည်။ အကြီးစား ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ကွက် တစ်ခုဘေး ပလက်ဖောင်းပေါ်တွင် ကျွန်မသုတ်ခြေတင်လာရာ ခိုတစ်အုပ်ပင်လန်ဖြတ်ပြီး လေထဲသို့ပြန်တက်၍ ဖုန်းကြိုး အခွေများပေါ်သို့ အလုအယက် တက်သွားကြသည်။ လမ်းထောင့်တစ်ခုကို ချိုးကွေ့လိုက်ရာ ခြင်းတောင်ကြီးများ ထမ်းလာသော အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် တိုက်မိမလိုဖြစ်သွားသည်။ သူမက ခေါင်းကိုင့်၍ ထမ်းလာသည့်အတွက် ကျွန်မကိုမမြင်ပါ။ သူမခန္ဓာကိုယ်မှာ ကျွန်မ၏ တစ်ဝက်ခန့်သာရှိသော်လည်း သရက်သီး အလုံးရေများစွာကို ခြင်းတောင်းတစ်ဖက်တစ်ချက်ဖြင့် ထမ်းပိုးလျှိုကာ ထမ်းထားသည်။ အခြေအနေများ မည်မျှပင် ဆိုးနေပါစေ၊ ဒါမှမဟုတ် မိုးများ မည်မျှပင်သည်းနေပါစေ ဒီကလူများ သူတို့၏ကိစ္စကို အလျင်စလိုမရှိ၊ မြည်တွန်တောက်တီးခြင်းမရှိဘဲ လုပ်ကိုင်နိုင်သည်ကို ကျွန်မအံ့ဩချီးကျူးမိသည်။ မြန်မာလူမျိုးများ၏ အမူအယာတွင် ငြိမ်သက်သော ကျက်သရေ တစ်မျိုးရှိပြီး ကျွန်မ၏ ချွေးသံတရွဲရွဲ၊ မောဟိုက်နေသည့် အနေအထားတွင် ပို၍သတိထားမိစေသည်။ ကျွန်မတောင်းပန်စကားဆိုပြီး ဆက်လျှောက်လာခဲ့သည်။ ဆူးလေဘုရားသို့ ကျွန်မရောက်သည့်အချိန်တွင် အနည်းငယ် စိတ်တည်ငြိမ်သွားပြီဖြစ်သည်။ ဆူးလေဘုရားမှာ မြို့တော်ကြီး၏ အထင်ကရ အထိမ်းအမှတ်ဖြစ်သော မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ စေတီပုထိုးများအနက် အထွတ်မြတ် အထားဆုံး ရွှေတိဂုံစေတီထက် သေးငယ်သည်။ ဆူးလေဘုရားသည်လည်း အရေးပါသော နေရာတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ မြို့လယ်ခေါင်တွင်ရှိကာ ယခင်ဒီမိုကရေစီ အုံကြွမှု များအတွက် စုရပ်နေရာဖြစ်ခဲ့သည်။

ကျွန်မနာရီကိုကြည့်လိုက်သည်။ အိုးနိုး။ ဆယ်နာရီတောင်ရှိပြီ။ သတင်းများကို ကိုင်ပင် မကိုင်ရသေးပါ။ တွမ်တစ်ယောက် နာရီကိုလက်နှင့်ထောက်ရင်း ကျွန်မဆီမှ ပထမဆုံးတည်းဖြတ်ပြီး သတင်းတစ်ပုဒ် ဝင်လာရန် စောင့်ဆိုင်းနေတော့မည်ကို မြင်ယောင်မိသည်။ သို့တိုင် အဖမ်းမခံရသည်ကိုပဲ ကျေးဇူးတင်ရမည်။ ယခုအချိန် ဆိုလျှင် လမ်း ၅၀ ဘား သို့သွား၍ အလုပ်အနည်းငယ်လုပ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ကိုယ်ကိုကိုင်း၍ စောစောက လက်ဖက်ရည်ဆိုင်အား တတ်နိုင်သမျှ မြန်မြန်ပြန်ဖြတ်ကာ လမ်း ၅၀ ဘား၏ လေးလံသော တံခါးနှစ်ချက်ကြားမှ လှစ်ခနဲဝင်လိုက်သည်။ အထဲတွင် ဘီလီယက်ခုံတစ်ခုံရှိကာ အုတ်သားဖော်ထား သော နံရံများတွင် ရှေးဟောင်းစတိုင် ကြော်ငြာဆိုင်းဘုတ်များ ဟိုတစ်ဒီတစ်စ တပ်ထားပြီး အခန်းကျယ်ကြီး၏ အလယ်တွင် လှပသော ကြောင်လိမ်လှေကားတစ်ခု ရှိသည်။

“ခင်ဗျားကိုကြည့်ရတာ သရဲနဲ့ကြုံခဲ့ရသလိုပဲ” ဟု ဘားကောင်တာနောက်တွင် ခွက်များကို သုတ်နေသော အရပ်ရှည်ရှည်လူက ကီဝီ(နယူးဇီလန်) လေသံဖြင့်ပြောသည်။ သူကခေါင်းကိုပြောင်အောင်ရိတ်ထားကာ လက်တွင် ဆေးမင်ကြောင်များ ထိုးထားသော်လည်း ကျွန်မအားပြုံးပြနေသဖြင့် သူ့ပုံမှာကြောက်စရာမကောင်းပါ။

ကျွန်မကြုံခဲ့သည့်အတွေ့အကြုံကို မည်သို့ပုံဖော်ရမည်မှန်း သေချာမသိ၍ ဘာမှမပြောဘဲ ပြန်ပြုံးပြလိုက် သည်။ “ဝိုင်းတစ်ဝိုင်းမှာထိုင်လိုက်လေ။ မိန်းစာရွက်နဲ့တစ်ယောက် လွတ်ပေးလိုက်ပါမယ်” ဟု သူကပြောသည်။

မိန်းကိုကြည့်၍ ကျွန်မကြွေသွားသည်။ သီတင်းပတ်ပေါင်းများစွာ မရင်းနှီးသည့် အစားအစာများ စားခဲ့ရပြီး ဗိုက်မအီမသာ ဖြစ်နေပြီးနောက် ciabattaပေါင်မုန့်နှင့် ဆော်လမွန်ငါးကြပ်တိုက်ညှပ် ဆန်းဒွစ်ချ် မှာနိုင်မည့် အခွင့်အရေးကို ငြင်းဆန်ရန် မတတ်နိုင်တော့ပါ။

ထိုဆန်းဒွစ်ချ်မှာ အရသာရှိပြီး လာတေး ကော်ဖီမှာလည်း အထူးကောင်းလွန်းသဖြင့် နောက်တစ်ခွက် ထပ်မှာမိသည်။ ဆေးလိပ်ကို တောက်လျှောက် မီးကူးသောက်၍ ကုန်ခဲ့သောအချိန်များအတွက် ကုစားရန် သတင်းများထဲ စိတ်နှစ်၍ တည်းဖြတ်နေလိုက်သည်။ သို့သော် ထိုနေရာတွင်ပင် အင်တာနက်မြန်နှုန်းမှာ မကောင်းလှကြောင်း စိတ်ပျက်လက်ပျက် သတိပြုမိသည်။ တွမ်ထံ Word စာတစ်ဖိုင်ကို ပို့ရန် ဆယ်မိနစ်အချိန်ကြာပြီး တစ်ခါထွက်ရန် အကြိမ်ကြိမ်ကြိုးစားရသည်။

ထို့နောက် ဘားအဖျော်ဆရာက ကျွန်မထံ ပြေစာကို ယူလာတော့သည်။

ကျွန်မ စားသောက်လိုက်သည်မှာ ဒေါ်လာ ၂၀ ကျသဖြင့် တစ်နေ့စာဝင်ငွေ၏ တစ်ဝက်ခန့်ကို တစ်နပ်တည်းတွင် သုံးလိုက်မိခြင်းဖြစ်သည်။ ဤပုံနှင့် ရေရှည်တွက်ချေမကိုက်ပါ။

တွမ်ကလည်း ကျွန်မနှင့်သဘောတူသည်။ ရက်အနည်းငယ် အကြာတွင် ကျွန်မရုံးသို့ ခဏရောက်သွားသည်။ သူကကျွန်မကို ဘေးသို့ဆွဲခေါ်၍ “ဂျက်စ် - ခုပုံကအလုပ်မဖြစ်ဘူး။ အလုပ်တွေပြီးဖို့ ခင်ဗျားဒီကိုလာမှ ရမယ်။ သတင်းထောက်တွေ ရေးထားတာကို ခင်ဗျားနားမလည်ရင် သူတို့ကို တိုက်ရိုက်မေးခွန်းတွေ မေးနိုင်ဖို့ လိုတယ်။ စတူးဝပ်ကလည်း သူ့ဆီ ခင်ဗျားတည်းဖြတ် ပို့ပေးလိုက်တဲ့ စီးပွားရေးသတင်းတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဒီလိုပဲ ပြောတယ်။ သတင်းထောက်တွေ ဘာဆိုလိုတာလဲ မသိလို့ဆိုပြီး ခင်ဗျား စာသားတွေအများကြီး ချန်ခဲ့တယ်တဲ့။ ခင်ဗျားမှာရော၊ သတင်းထောက်တွေမှာရော ဖုန်းမရှိလို့ ဆက်သွယ်ဖို့ခက်တယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်သိတယ်။ ဒါကြောင့်ပဲ ခင်ဗျားရုံးကနေ အလုပ်လုပ်ဖို့လိုနေပြီ” ဟု ပြောတော့သည်။

စတူးဝပ်နှင့် တွမ်တို့မှန်ပါသည်။ ကျွန်မ မေစီထံသွား၍ အကြံတောင်းသည်။ သူမက ကျွန်မ၏ အခက်အခဲ ကို နားလည်မှုရှိစွာ ခေါင်းတညိတ်ညိတ်ဖြင့် နားထောင်ပြီး ကျွန်မသံရုံးတွင် အခက်အခဲကြုံရသည်မှာ သူမအတွက် ထူးဆန်းကြောင်း ပြောသည်။

“ကျွန်မ ဘာတွေ့မိလဲသိသား” သူမကဆိုသည်။ “ဆိုက်ရောက် ဘီဇက်ဗီဇာ လျှောက်သင့်တယ်လို့ ထင်တယ်။ လေဆိပ်ကောင်တာတွေက ဗီဇာအရာရှိတွေက သံရုံးကလူတွေလောက် မရစ်ဘူးလို့ ကြားဖူးတယ်။ သံရုံးက တချို့တွေက တကယ့်ကို မဖော်ရွေတဲ့ ချဉ်ဖတ်တွေ။ တခြား မြန်မာလူမျိုးအများစုနဲ့ မတူဘူး”

မေစီပြောနေသည့် ဆိုက်ရောက်ဗီဇာအစီအစဉ်မှာ မကြာသေးမီကမှ စတင်ဖွင့်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအား တံခါးဖွင့်ကြိုဆိုနေပြီဖြစ်ကြောင်း သက်သေအဖြစ် ပြုပြင် ပြောင်းလဲရေး အစိုးရက ထုတ်ထုတ်ပြောနေသည့် အရာလည်းဖြစ်သည်။

ထိုရက်သတ္တပတ်အကုန်တွင် ကျွန်မဘန်ကောက်သို့ လေယာဉ်စီး၍ လေဆိပ်တွင် လေးနာရီထိုင်စောင့်ပြီး နောက် မြန်မာ့လေကြောင်းဖြင့် ရန်ကုန်သို့ ပြန်လိုက်ပါလာခဲ့သည်။ လှိုင်းထနေသော စပါးခင်းများပေါ်မှ ဖြတ်၍ လေယာဉ် တအိအိဖြင့် ဆင်းလာချိန်တွင် ဒီတစ်ကြိမ်တော့ ဗီဇာရပါစေဟု ကျွန်မမျှော်လင့်၊ ဆုတောင်းနေမိသည်။

ကျွန်မဆုတောင်းများပြည့်ပါသည်။ ဘန်ကောက်မှ မြန်မာသံရုံးတွင် ပယ်ချခဲ့သော စာရွက်စာတမ်းများကို ပင် လေဆိပ်တွင် လက်ခံသည်။ ရက်ခုနစ်ဆယ် သက်တမ်းရှိ ဗီဇာလေး တစ်ခုအတွက် ကီလိုမီတာ ၁၆၀၀ ကို အသွားအပြန်လေယာဉ်စီးခဲ့ရသည်ကိုလည်း ကျွန်မဂရုမစိုက်တော့ပါ။ ကျွန်မ တရားဝင် ဝင်ခွင့်ရခဲ့ပြီပဲ။ အလုပ်လုပ်ခွင့်ဗီဇာ ရှိခြင်းကြောင့် အမှောင်ထဲတွင် ပုန်းနေစရာ မလိုတော့ပါ။ ကျွန်မသည် မြန်မာတိုင်းမိ ဧါ တရားဝင် ဝန်ထမ်းဖြစ်သွားပါပြီ။

နောက်ထပ်အားသာချက်အကြီးကြီး တစ်ခုလည်း ရလိုက်ပါသည်။ ယခုအခါ ကျွန်မသည် ဥပဒေအရ အိမ်ငှားခွင့် ရသွားပြီဖြစ်သည်။ ရှာပါနှင့်ကျွန်မတို့ ခပ်စုတ်စုတ် ဟိုတယ်မှထွက်၍ အိမ်တစ်အိမ်ရှာနိုင်ပြီ ဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်၏ ထူးဆန်းပေလီသော အိမ်ဌာနလောကထဲသို့ ဝင်ရန်အချိန်တန်ပြီဖြစ်သည်။

အိမ်ရှာခြင်း

၂၀၁၂ စက်တင်ဘာ

ဟေး၊ မေမေနဲ့ ဖေဖေ

အားလုံးအဆင်ပြေပြီး အိမ်မှာ အားလုံးကောင်းမယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။

သမီးပိုက်ဆံ နည်းနည်းချေးချင်လို့ပါ။ သမီးတောင်းပန်ပါတယ်။ သမီးအသက်အရွယ်နဲ့ ငွေစုမိဆောင်းမိ ရှိသင့်မှန်း သိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အခုလောလောဆယ် သမီးဘာလုပ်ရမှန်းမသိလို့ပါ။ သမီးတကယ်တောင်းပန်ပါတယ်။ တကယ်ငွေချေးဖို့ လိုနေလို့ပါ ...

ဤပုံဖြင့် ကျွန်မ၏ ကြင်နာ၍ ရက်ရောတတ်သော မိဘများထံစာရေးကာ ဒေါ်လာ ထောင်ဂဏန်း ချေးဖို့ တောင်းပန်လိုက်သည်။ ထိုနေ့မတိုင်မီက ရှာပါနှင့်ကျွန်မတို့ကို မနီလာဟု အမည်ရသည့် အိမ်ခြံမြေ အကျိုးဆောင်က ရန်ကုန်မြောက်ပိုင်းရှိ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်သို့ ခေါ်သွားသည်။ သူမသည် သမင်မျက်လုံးများလို ကြီးမားညိုမှောင်သော မျက်လုံးများဖြင့် အလွန်လှပပြီး နိုင်ငံခြားသားများအတွက် အိမ်ရှာပေးသည့်အလုပ်ကို အထူးလုပ်ကိုင်သည်။ သူမ၏ အမျိုးသားမှာ ဗြိတိန်လူမျိုးဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံခြားသားများ ဘယ်လိုအိမ်မျိုး လိုချင်သည်ကို သူမ သိကြောင်း ပြောသည်။ Yangon Expat Connection (ရန်ကုန်နိုင်ငံခြားလုပ်သားများ ကွန်ရက်) အမည်ရှိ Google Group တစ်ခုတွင် မနီလာ၏ အဆက်အသွယ်ကိုရခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို Group တွင် ရန်ကုန်ရှိ နိုင်ငံခြားလုပ်သား ရာဂဏန်းက အချင်းချင်း လက်တွေ့ကျသော မေးခွန်းများမေးလေ့ရှိကာ တစ်ခါတစ်ရံ မနီလာကဲ့သို့ နိုင်ငံခြားသားများနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ကိုင်နေသော မြန်မာများက ဝင်ရောက် တုံ့ပြန်လေ့ရှိသည်။ အတိုကောက် "YEC" ဟုခေါ်သော ကွန်ရက်ကို ယခင်နှစ်က ဗြိတိန်လူမျိုး "အိမ်ထောင်ဖက်နှင့် အဖော် လိုက်လာသူ" တစ်ဦးက စတင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုကွန်ရက်သည် လျင်မြန်စွာပင် နိုင်ငံခြားသားများအတွက် အသက်ကယ် လမ်းကြောင်းတစ်ခု ဆန်ဆန် ဖြစ်လာပါသည်။ ကျွန်မတို့အားလုံးမှာ အခြေခံအကျဆုံး ကိစ္စအချို့ကိုပင် ဘယ်ကစလုပ်ရမှန်း မသိ၊ လမ်းပျောက်နေတတ်ကာ သတင်းအချက်အလက်မှာလည်း ရှားပါးလွန်းသဖြင့် ဇွန်းများဘယ်နေရာတွင် ဝယ်ရမလဲဟု တက်မေးသူ တစ်ဦးကိုပင် ဝိုင်းဟားခြင်း သိပ်မရှိခဲ့ပါ။

“ရန်ကုန်က တစ်ချို့အိမ်တွေက ထူးဆန်းတယ်” ဟု သူမ၏ ကားနောက်ခန်းတွင် ကျွန်မတို့ကို ကျပ်ကျပ်ညပ်ညပ် ထိုင်စေပြီး မြို့တော်၏ မြောက်ဘက်သို့ ဦးတည်ဘီးလိုမ့်လာချိန်တွင် မနီလာကဆိုသည်။ သူမက ဒရိုင်ဘာဘေးမှ ခုံတွင် ထိုင်ပြီး ကျွန်မဘေးတွင် ရှာပါနှင့် မနီလာ၏လက်ထောက် အမြဲတမ်းပြုံးပြီး စကားတစ်ခွန်းမှ မပြောသော အမျိုးသမီးတစ်ဦး ထိုင်သည်။

မနီလာက ကျွန်မတို့ဘက်သို့ လှည့်လိုက်သည်။

“အိမ်ရှင်တွေက ပါတေးရှင်းတွေကန့်ပြီး အခန့်တွေဖွဲ့တယ်၊ ဒါပေမယ့် အခန်းလေးတွေကကျဉ်းလွန်းလို့ ခုတင်တောင် မဆန့်ဘူး။ ဒါမှမဟုတ် ရေချိုးခန်းကမကောင်း၊ အိမ်သာက ဆောင့်ကြောင့်ထိုင် အိမ်သာဖြစ်ပြီး ရေပူမရတာတွေ ရှိတယ်။ တစ်ခါတစ်လေဆို ရေတောင်မရှိဘူး။ ကျွန်မကတော့ နိုင်ငံခြားသားတွေ ကြိုက်လောက်တဲ့ နေရာမျိုးပဲ ပြမှာပါ”

ပြောသလိုပင် မနီလာပြသည့် ဒုတိယမြောက်နေရာမှာ စိတ်တိုင်းကျနေရာပင် ဖြစ်တော့သည်။ သရဖီလမ်း ၏ ထောင့်တစ်နေရာမှ တစ်ထပ်တိုက်အိမ်ဖြစ်ပြီး နာမည်ကြီး မြန်မာ ပေါ့အဆိုတော် တစ်ယောက် နေသွားဖူးသည်ဟု မနီလာကဆိုသည်။ အိမ်မှာအဖြူရောင်ဖြစ်ပြီး သံပုရာရောင် သုတ်ထားသည့် ပေါ်တီကို အသေးလေးရှိသည်။ ကြက်သွေးရင့်ရောင် ထောက်တိုင်များ၊ အနားသတ်အကွန်များနှင့် ခေါင်မိုးတို့ပါသည်။ ရှေ့တံခါးမ၏ ညာဘက်တွင် ကန္တာရဆူးပင် တစ်အုပ်ရှိပြီး ၎င်း၏ ညာဘက်တွင် သစ်သားစင်ဖြင့် တင်ထားသော ရေတိုင်ကီရှိသည်။ ရှေ့မျက်နှာစာမြေမှာ ခပ်စောင်းစောင်းဖြစ်ပြီး ကွန်ကရစ်ခင်းထား၍ ကွဲကြောင်းများ ပေါ်နေသည်။ အိမ်မှာ သက်တမ်းရင့်၍ နွေးထွေးကာ နေချင်စဖွယ်ဖြစ်သည်။

မနီလာ၏ လက်ထောက်သည် ရှေ့ခြံစည်းရိုးဘေးသို့ လှစ်ခနဲထွက်သွားပြီး ဘေးအိမ်ဝင်းထဲသို့ရောက်သွား သည်။ သူမသည် အသက်ခြောက်ဆယ် စွန်းစွန်းခန့်ရှိမည့် မြန်မာအမျိုးသမီးတစ်ဦး နှင့်အတူ ခြံနှစ်ခြံကြား ဆက်ထားသည့် သံစူးကြိုးဂိတ်ကို ဖွင့်ကာ ဝင်လာသည်။ အမျိုးသမီးကြီးသည် အလွန်ကျက်သရေရှိကာ ကျွန်မတို့ထံ ဖြည်းဖြည်းချင်း လျှောက်လာသည်။ အစိမ်းနုရောင်လုံချည်ကို ဝတ်ထား၍ ဆံပင်ဖြူဖြူများကို ထုံးထားသည်။ အနီးကပ်လာသည့်အခါ သူမ၏မေးရိုးများမှာ အထူးထင်ရှားကြောင်း ကျွန်မသတိထားမိသည်။ ငယ်ငယ်တုန်းက အတော်လေးချောမောလှပခဲ့မည် ထင်သည်။

“မင်္ဂလာပါ” ဟု သူမကဆိုသည်။

“မင်္ဂလာပါ” ဟု ကျွန်မ နှုတ်ဆက်ပြီးချိန်တွင် ကျွန်မသိသည့် မြန်မာနှုတ်ခွန်းဆက် စကား ကုန်သွားပြီဖြစ်သည်။ “မင်္ဂလာပါ” ဟု ကျွန်မ စိတ်ပါလက်ပါဖြင့် ထပ်ပြောလိုက်သည်။ ကျွန်မတို့အား ခင်မင်သွားစေရန် အထူး မျှော်လင့်နေမိသည်။ မနီလာက တိတ်ဆိတ်မှုကို ထွင်း၍ အိမ်ရှင်ဖြစ်သူ ဒေါ်ကြည်ကြည်

ဖြစ်ကြောင်း မိတ်ဆက်ပေးသည်။ ကျွန်မတို့မှာ အိမ်ရှာနေသူများဖြစ်ကြောင်း တစ်မိနစ်ခန့်မျှ မိတ်ဆက် ပေးနေသည်။

ကျွန်မတို့ဝင်နိုင်ရန် ခြံတံခါးသော့ကိုဖွင့်နေစဉ် ဒေါ်ကြည်ကြည်၏ ကျောက်စိမ်းလက်ကောက်များက တချွင်ချွင်ဖြင့် ရိုက်နေသည်။ ခြံတံခါးကိုကျော်၍ အိမ်ကိုကြည့်နေမိသော ကျွန်မအဖို့ ရှေ့ငါးလက်မအကွာရှိ ဂိတ်တံခါးကို ထိုအခါမှ သတိထားမိသည်။ ဂိတ်တံခါးမှာ အနုစိတ် ရွှေရောင်ကနုတ်များ၊ သံတိုင်များဖြင့် ဘတ်ကင်ဟမ် နန်းတော်ကြီး၏ ဂိတ်တံခါး အသေးစားလေးလို ဖြစ်နေသည်။ အပိုဆာဒါးမပါသော အိမ်လေး အတွက် ထိုဂိတ်တံခါးမှာ မအပ်စပ်သလိုဖြစ်နေသည်။ ခြံစည်းရိုးမှာ အနည်းဆုံးခုနစ်ပေခန့်မြင့်၍ ထိပ်တွင် ကျူးကျော်ဝင်ရောက်သူ၏ အသားကို ပြတ်ရှုစေမည့် သံဆူးကြိုးခွေများ တင်းတင်းကြပ်ကြပ် တပ်ဆင်ထား သည်။ ရန်ကုန်ရှိအိမ်တိုင်းတွင် သံဆူးကြိုးခွေများ တပ်ကြသည်။ မြန်မာတွင် ရာဇဝတ်မှုမှာ အလွန်နည်းပါးသဖြင့် ၎င်းမှာ ပုံမှန် သူခိုးခါးပြရန်မှ ကာကွယ်ရန်ထက် စိတ်ချောက်ချားဖွယ် ညအချိန်မတော် ပြည်သူများထံ တံခါးလာခေါက်လေ့ ရှိသော စစ်တပ်၏ရန်မှ ကာကွယ်ရန်ပို၍ ရည်ရွယ်ပုံရသည်။

အတွင်းပိုင်းတွင် အိမ်မှာလုံးဝရှင်းလင်းနေပြီး အညိုရောင် ဆိုဖာဆက်တင် တခုသာရှိသည်။ နံရံများပေါ်တွင် မှိုအနည်းငယ်စွဲနေပြီး မီးဖိုချောင်မှာ လုံးဝအခြေခံပစ္စည်းများသာရှိသည်။ သို့သော် အခန်းတစ်ခန်းထဲတွင်သာ နေလာရတာ အကျင့်ဖြစ်နေသော ရှာပါနှင့် ကျွန်မအတွက်တော့ အကျယ်ကြီးလို ဖြစ်နေသည်။ ဤအိမ်ကြီးမှာ လင်းထင်းနေ၍ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တွင် ကျွန်မတို့နေခဲ့သော တိုက်ခန်းများနှင့် လုံးဝ မတူပါ။ မီးဖိုချောင်ထဲတွင် သေချာနေရာယူကြည့်မှ ကောင်းကင်ကို မြင်နိုင်သည့် အပေါက်တစ်ပေါက်မှလွဲ၍ သဘာဝ အလင်းရောင် လုံးဝမဝင်သော တိုက်ခန်းတစ်ခုကို သတိရမိ၍ ကြက်သီးနည်းနည်း ထမိသေးသည်။ လူများ တစ်ထပ်ပေါ် တစ်ထပ်ဆင့်၍ ကျပ်ကျပ်သပ်သပ်နေရသည့် ခံစားချက်နှင့် တိုက်ခန်းများတွင်နေရခြင်းကို ကျွန်မ စိတ်ကုန်နေပါပြီ။ ဝင်းနှင့်ခြံနှင့် မြေကြီးနှင့် ပြတင်းပေါက်တွင် လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် ခူးထားသောပန်းများနှင့် ကျွန်မ နေချင်ပါသည်။

ရှာပါနှင့်ကျွန်မ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ပြုံး၍ ကြည့်လိုက်ကြသည်။ ကျွန်မတို့၏ အိပ်ခန်းလုပ်မည်ဟု စိတ်ကူးမိသော အခန်းထဲသို့ အခြားသူများရှေ့မှ ဝင်လိုက်သည်။

“ကိုယ်တို့မိသားစု ဒါကာကို မပြောင်းလာခင် စစ်တကောင်းမှာနေခဲ့တဲ့ မိသားစုအိမ်နဲ့တောင် တူတယ်” ဟု သူကဆိုသည်။

ရှာပါက ထိုအိမ်လေး၊ သူ့ပန်းခင်းနှင့် ဘဲကလေးကို အလွန်သဘောကျသည့်အတွက် ဤမှတ်ချက်မှာ အထူးချီးကျူးခြင်း ဖြစ်သည်။ သူ့ဘဝ၏ ပျော်စရာအကောင်းဆုံး မှတ်ဉာဏ်များ ထိုနေရာတွင် ရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး သူ့အဖေ အသက် လေးဆယ့်သုံးနှစ်အရွယ်သာ ရှိသေးချိန်တွင် နှလုံးရောဂါဖြင့် မကွယ်လွန်မီအချိန်ထိ တက္ကသိုလ်

တွင် စာပို့ချခဲ့စဉ်က သူတို့မိသားစု နေခဲ့ကြသည့်အိမ် ဖြစ်သည်။ ကျွန်မအတွက်မူ ကျွန်မတို့ ကိုယ်ပိုင်နေရာတစ်ခု ရမည်ဆိုသည့် အတွေးကပင် အလွန်စိတ်လှုပ်ရှားဖွယ် ကောင်းနေပြီဖြစ်သည်။

ဆက်တင်ခုံပေါ်တွင် ကျွန်မတို့ ထိုင်ကြသည်။ ဒေါ်ကြည်ကြည်က သူ့အကြောင်းပြောပြသည်ကို မနီလာက ဘာသာပြန်ပေးသည်။ ဒေါ်ကြည်ကြည်သည် မုဆိုးမဖြစ်ကာ အရွယ်ရောက်ပြီးသည့် သားဖြစ်သူနှင့် တစ်ဖက်ခြံတွင် နေကြသည်။ ကျွန်မတို့ရောက်နေသည့်အိမ်မှာ သားအတွက်ဆောက်ပေးထားခြင်း ဖြစ်သော်လည်း လွန်ခဲ့သည့် နှစ်နှစ်ခန့်က သူလေဖြတ်၍ ကိုယ်တစ်ခြမ်းသေသွားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဒေါ်ကြည်ကြည်က ဤအိမ်ကို ငှားခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်မ သူမအတွက် စိတ်မကောင်း ဖြစ်မိသည်။

ထိုဇာတ်လမ်းကိုကြားပြီးနောက် ကျွန်မဈေးမဆစ်ချင်တော့ပါ။ သို့သော် ရှာပါကတော့ အလျှော့မပေးပါ။ တကယ်တော့ သူမှန်ပါသည်။ ဘာကြောင့်ဆိုလျှင် ဤအခြေအနေမျိုးတွင် ဈေးအလျှော့အတင်းပြောကြသည်မှာ အစဉ်အလာဖြစ်၍ပင် ဖြစ်သည်။ ဒေါ်ကြည်ကြည်က ခပ်မြန်မြန်ပင် တစ်လ ဒေါ်လာတစ်ရာ လျှော့ပေးရန် သဘောတူလိုက်ရာ ငှားခမှာ တစ်လ ဒေါ်လာ ၆၀၀ ဖြစ်သွားသည်။

“ဒေါ်ကြည်ကြည်က အမေရိကန်ဒေါ်လာကို အယုံအကြည်မရှိလို့ ကျပ်နဲ့ပဲ ငွေလက်ခံချင်တယ်တဲ့” ဟု မနီလာက ဆိုသည်။ သူမက ဒေါ်ကြည်ကြည်ကို အ ရန်ကော ဟူသည့် ပုံဖြင့် မျက်လုံးကိုကစားလိုက်သည်ဟု ကျွန်မထင်မိသော်လည်း စိတ်ထင်မိသည်လား၊ တကယ်လား မသေချာပါ။

“ရပါတယ်၊ ရပါတယ်။ ကိစ္စမရှိပါဘူး” ဟု ကျွန်မက ခပ်သွက်သွက်ပြောလိုက်သည်။

ထို့နောက်တွင်မှ မနီလာက ကျွန်မတို့ ထင်မှတ်မထားသည့် အရှိန်ကို ထိုးတော့သည်။

“ရှင်တို့ တစ်နှစ်စာ ကြိုပေးဖို့လိုမယ်”

“တစ်နှစ်စာတောင်” ဟု လန့်ဖြတ်ကာ ကျွန်မအော်ပြောလိုက်မိသည်။

“တကယ်တော့ ၁၃ လစာ” မနီလာက ပြန်ပြင်ပြောသည်။ “ကျွန်မရဲ့ပွဲစားခက တစ်လစာ ယူပါတယ်”

“ကျွန်မတို့မှာ အဲ့လောက်ငွေ မရှိဘူး” ဟု ကျွန်မက ဆိုလိုက်သည်။ “နောက်တစ်နေရာ ရှာရတော့မယ်”

ကျွန်မရှေ့တွင် ငြိမ်းချမ်းစွာပြုံး၍ ထိုင်နေသော ဒေါ်ကြည်ကြည်က ဤမျှတောင်းဆိုထွက်သည်ကို ကျွန်မ မခံချင်စိတ် ဖြစ်မိသည်။

“နေရာတိုင်း အတူတူပဲ။ ရန်ကုန်မှာက ဒီပုံစံနဲ့ပဲသွားတာ” မနီလာကဆိုသည်။ “ရှင်တို့ သိပြီးပြီလို့ ထင်ထားတာ”

ရှာပေါ်ရော၊ ကျွန်မပါ ဆွံ့အသွားတော့သည်။ ကျွန်မတို့လခကို တစ်နှစ်စာ ကြိုမရပါ။ အားလုံးနည်းတူပင် လကုန်မှ တစ်လစာ ရခြင်းဖြစ်သည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တွင် ရှာပါစုထားသမျှငွေမှာလည်း နိုင်ငံပြောင်းရွှေ့ရာတွင် သုံးရသည့်စရိတ်များကြောင့် ကုန်သွားပြီဖြစ်သည်။ ကျွန်မကတော့ အမြဲတမ်းဖြစ်နေကျအတိုင်းပင် တစ်လစာ တစ်လရှာသုံးနေခြင်းဖြစ်သည်။ အိမ်ငှားခပေးရန် ကျွန်မတို့နှစ်ယောက် တစ်နှစ်လောက် ငွေစုရမည့်ပုံ ဖြစ်နေသည်။ ထိုကြားထဲတွင် ဘယ်မှာသွားနေရမလဲ။

ဒေါ်ကြည်ကြည်ကို အိမ်ပြပေးသည့်အတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြောကာ ဘာမှမဆုံးဖြတ်နိုင်ဘဲ ပြန်လာခဲ့ကြသည်။

--

“ရုံးကငှားပေးတဲ့ကွန်ဒိုမှာ ကျွန်တော်တို့ နေခွင့်ရသေးတဲ့ မနှစ်တုန်းက ခင်ဗျားဒီမရောက်သေးတာ ကံဆိုးတာပဲ” နောက်နေ့တွင် ကျွန်မ၏ဒုက္ခများအကြောင်း စတူးဝပ်ကိုပြောပြချိန်၌ သူကဆိုသည်။ ကျွန်မက အဖေထံ ငွေချေးရန် အီးမေးလ်ပို့လိုက်ပြီး ဖြစ်သည်။ “အခုတော့ အခြေအနေတွေပိုကောင်းလာပြီ၊ နိုင်ငံခြားသားတွေလည်း ကိုယ့်ဟာကိုယ် ရုန်းနိုင်ပြီလို့ ရော့စ်က ဆုံးဖြတ်လိုက်တာပဲ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ အဲ့ဒီက ထွက်လာတုန်းက ကျန်ခဲ့တဲ့ ပရိဘောဂတချို့တော့ ခင်ဗျားရနိုင်သေးတယ်။ ရော့စ်ရဲ့ကားဂိုဒေါင်ထဲကို ဝင်ကြည့်လို့ရမလားလို့ သူ့ကိုမေးကြည့်ပေါ့။ ရေခဲသေတ္တာနဲ့ ဆိုဖာခုံရှည် ရှိမယ်ထင်တယ်” ဟု သူက တက်ကြွစွာ ပြောသည်။

“ရလည်း လမ်းပေါ်မှာပဲ ထားနိုင်မယ်ထင်ပါတယ်” ဟု ကျွန်မက စိတ်ညစ်ညစ်ဖြင့် ဟာသလုပ်သည်။

ဒေါက်ဂလက်၊ စတူးဝပ်နှင့် တွမ်တို့အားလုံးသည် မြန်မာအမျိုးသမီးများနှင့် လက်ထပ်ထားကာ ဂျော်ဖရီက ဦးဆန်နီ၏ မိသားစုနှင့် အတူနေရာ သူတို့အားလုံးအတွက် အိမ်ငှားဖို့ အကူအညီမလိုပါ။ ကျွန်မမှာမူ အကူအညီ များစွာ လိုနေသည်။

ကျွန်မ၏ အီးမေးလ်ကို အဖေက နာရီပိုင်းအတွင်း စာပြန်သည်။ အဖေနှင့်အမေတို့ ကျွန်မအား ငွေချေးပေးရန် ဆန္ဒရှိပါသည်။ ကျွန်မတွင် စုငွေတပြားမှမရှိ၍ မျှော်လင့်ချက်မရှိသည်ကို ထည့်၍ပင် မဆူပါ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်မပို၍ အပြစ်ရှိသလိုခံစားရသည်။ ကျွန်မရင့်ကျက်ဖို့ လိုနေပါပြီ။

သို့သော် စိတ်သက်သာရာ ရ၍မှ မဆုံးခင် နောက်ထပ် ပြဿနာတစ်ခု ပေါ်လာပါသည်။ ကျွန်မတို့ ထိုအိမ်ကို ပြောင်းမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အခြားမည်သူ့ကိုမျှ မပြသေးရန် မနီလာအား လှမ်းပြောလိုက်သည်။ သူမက ဘယ်အချိန် စာချုပ်ချုပ်၊ ငွေချေလိုကြောင်း မေးတော့မှ ငွေကိုထုတ်ရန် ပြဿနာတစ်ခုကျန်သေးကြောင်း ကျွန်မသတိရသည်။ လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအား နိုင်ငံတကာမှ

အရေးယူပိတ်ဆို့မှုများ ရှိနေသေးရာ နိုင်ငံတကာ ဘဏ်လုပ်ငန်းစနစ်များ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မရှိပါ။ ပြည်တွင်းစီးပွားရေးတွင် ငွေသားအများစုသာ သုံးစွဲပြီး ATM စက်တစ်ခုပင် မရှိသေးပါ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်မအကောင့်ထဲသို့ မိဘများက လွှဲပေးထားသော ငွေမှာ လုံးဝထုတ်မရသည့် အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်နေသည်။ ကျွန်မတို့အတွက် ထိုငွေမှာ ဂျီဘရော်တာကျွန်းမှ မြေအောက် မီးခံသေတ္တာထဲတွင် ထည့်သိမ်းထားသည့် ငွေနှင့် ဘာမှမကွာသလိုဖြစ်နေသည်။ အချိန်နည်းနည်းဆွဲရန် နောက်တစ်ပတ်တွင် ဒေါ်ကြည်ကြည်နှင့် ချိန်းပေးပါဟု မနီလာအား ပြောလိုက်သည်။

--

“ဒီအတွက် နည်းလမ်းတစ်ခုခုတော့ ရှိရမှာပါ” ကျွန်မတို့ကုတင်ပေါ်တွင် ထိုင်ရင်း လမ်းထောင့်ရှိ တရုတ်စားသောက်ဆိုင်မှ မှာထားသော ထမင်းကြော်ဗူးကို စားနေစဉ် ရှာပါက ပြောသည်။ “ဒီကလူတွေ ငွေလိုတိုင်း ဘန်ကောက်ကို သွားပြီးတော့ မထုတ်ရလောက်ပါဘူး။”

“လုပ်ချင်လည်း လုပ်မှာပေါ့” ဟု ကျွန်မကပြောသည်။ “ဒါပေမယ့် တို့ကတော့ အဲ့လောက်တတ်နိုင်ရင် တောင် မလုပ်နိုင်ဘူး။ အခက်အခဲပေါင်းစုံကြားက ရအောင်လုပ်ခဲ့ရတဲ့ ကိုယ့်ဘီဇနက် ဗီဇာကို ရင်းလို့မဖြစ်ဘူး။ မင်းလည်း တိုးရစ်ဗီဇာ ရထားတာမှမကြာသေးဘူး။ နောက်တစ်ကြိမ် ထပ်လျှောက်ရင် ပြဿနာတက်နိုင်တယ်။ မြန်မာပြည်က မထွက်ဘဲ ပိုက်ဆံရအောင် လုပ်ဖို့နည်းလမ်း ရှာရမယ်”

“ဟွန်ဒီငွေလွှဲလုပ်ငန်း တစ်ခုခုတော့ ရှိမှာပါ” ဟု ရှာပါက ပုစွန်အမြီးတစ်ပိုင်းအား ဝါးရင်းပြန်ပြောသည်။

ဟွန်ဒီဆိုသည်မှာ အလွတ်သဘော ငွေလွှဲလမ်းကြောင်းဖြစ်ပြီး လိုင်စင်မရှိဘဲ တစ်ဦးတစ်ဖွဲ့ကလုပ်သော Western Union ဝန်ဆောင်မှုမျိုးဖြစ်သည်။ တရားဝင် ငွေလွှဲဝန်ဆောင်မှုများ မဖွံ့ဖြိုးသေးသည့် နေရာများတွင် ဟွန်ဒီများ ပေါ်လာလေ့ရှိပြီး မိသားစုထံငွေပြန်လွှဲလိုသော နိုင်ငံခြားရွှေ့ပြောင်းလုပ်သား သန်းနှင့်ချီရှိသည့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ကဲ့သို့ နေရာမျိုးတွင် အလွန် လူသုံးများသည်။ ဟွန်ဒီများသည် ကော်မရှင်ခ မြင့်မားစွာ တောင်းလေ့ရှိသည်။ သို့သော် ငွေကိုဖြစ်မြောက်အောင် လွှဲပေးနိုင်သည်။ သူတို့ ဘယ်လိုလုပ်သလဲ ဆိုတာကို ကျွန်မ ခုထိမသိသေးပါ။

“ဒေးဒေးကို မနက်ဖြန် မေးကြည့်တာပေါ့” ဟု ရှာပါကဆိုသည်။ “သူမကူညီနိုင်ရင်တောင် လုပ်ပေးနိုင်တဲ့ တစ်ယောက်ယောက်ကို သူသိလောက်တယ်”

ဒေးဒေးသည် ကျွန်မတို့တည်းသည့် MGM ဟိုတယ်ပိုင်ရှင်၏ သားဖြစ်သည်။ သူသည် ကျွန်မတို့နှင့် အမြဲတမ်း စကား ရပ်ရပ် ပြောလေ့ရှိပြီး သူပုံစံမှာ ပွဲစားတစ်ယောက်လို လည်ပတ်မည်ဟု ကျွန်မခံစားမိသည်။ သို့တိုင်အောင် ကျွန်မ လုံးဝ စိတ်မချနိုင်သေးပါ။

သို့သော် ကျွန်မ၏မှန်းချက်ကမှားပြီး ရှာပါ၏ အတွေးက မှန်ကြောင်း ထပ်တွေ့ပြန်ပါသည်။ ဒေးဒေးက ဟွန်ဒီ မလုပ်သော်လည်း သူ၏ လျှို့ဝှက်စင်္ကာပူ ဘဏ်အကောင့်မှတစ်ဆင့် ငွေကိုလက်ခံ ထုတ်ပေးနိုင်ပါသည်။ မြန်မာ နိုင်ငံသားများသည် နိုင်ငံခြား ဘဏ်အကောင့် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း စစ်အစိုးရက ဥပဒေ သတ်မှတ်ထားသဖြင့် ထိုအကောင့်မှာ သူ၏ စင်္ကာပူလူမျိုး လုပ်ငန်းမိတ်ဖက် တစ်ယောက်၏ နာမည်ဖြင့် ဖွင့်ထားသည်။ သို့သော် ထိုအကောင့်ကို ကိုယ်ပိုင်အကောင့်ကဲ့သို့ ဒေးဒေးက အသုံးပြုပြီး ကျွန်မအဖေဆီမှ ငွေကို သူလက်ခံရလျှင် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းမှနေ၍ သူထုတ်ပေးမည်ဖြစ်သည်။ ဘယ်လိုလုပ်မည်ဆိုသည်ကို သူက မပြောသဖြင့် ကျွန်မတို့လည်း မမေးတော့ပါ။

“ပြဿနာမရှိပါဘူး” ဟု သူက ဖျောင်းဖြူသည်။ “ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် ကော်မရှင်ခ သုံးရာခိုင်နှုန်း ယူမယ်နော်”

ကျွန်မတို့အနေဖြင့် သူ့ကို ယုံကြည်ရန်သာ ရှိတော့သည်။ သူပုံစံမှာ လူကောင်းတစ်ယောက်ဟု ယူဆရ သော်လည်း ကျွန်မတို့အကြောင်း ဘာမျှမသိပါ။ အဖေငွေကို ဒေးဒေး၏ အကောင့်ထဲသို့ ထည့်ရန် ကျွန်မ စိတ်မချ ဘဲ ဖြစ်နေသည်။ သူသာ အပျောက်ရိုက်သွားလျှင် ကျွန်မတို့ ရဲကိုသွားတိုင်နိုင်မည်လည်း မဟုတ်ပါ။ အလုပ်ကိစ္စကို သတိထား၍ သေချာစဉ်းစားသော ကျွန်မအဖေအဖို့ ဤအစီအစဉ်ကို ကြားလျှင် လုံးဝစိုးရိမ်သွားမည်ဟု ကျွန်မ တွေးမိသည်။ ဒေးဒေးတို့မိသားစုသည် ဤဟိုတယ်မှနေ၍ ငွေအများကြီးဝင်မှာပါဟု ကျွန်မကိုယ်ကျွန်မ ပြန်ဖျောင်းဖြူမိသည်။ ဟိုတယ်မှာ ခြောက်ထပ်ရှိကာ ကာရာအိုကေခန်းမတစ်ခုနှင့် ပင်လယ်စာအမျိုးမျိုးကို ရေကန်ကြီးများထဲတွင် ထည့်၍ပြထားသော (ထိုကန်များထဲမှ ဧရာမ ငါးရှည်ကြီးများ ခုန်ထွက်လာ၍ ဧည့်သည်များ အထိတ်တလန့် ဖြစ်ရသည်ကို နှစ်ကြိမ်လောက် ကြုံဖူးသေးသည်) ကြီးမားသည့် တရုတ်စားသောက်ဆိုင် တစ်ဆိုင်လည်း ပါဝင်သည်။ ကျွန်မတို့၏ ငွေပမာဏလေးမှာ ဒေးဒေးတို့မိသားစုအတွက် မဖြစ်စလောက်လေးသာ ရှိပါလိမ့်မည်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် တခြားရွေးစရာ နည်းလမ်းလည်း မရှိပါ။

ကျွန်မတို့ ငွေကို လွှဲလိုက်ကြသည်။ တစ်နာရီကြာပြီးနောက် လော်ဘီဧည့်ခန်းတွင် ဒေးဒေးနှင့် တွေ့ရန် ချိန်းထားသည့်အတိုင်း ဆင်းလာလိုက်သည်။ သူမရောက်သေးပါ။

“ကိုယ်တော့ ရူးချင်သလိုလို ဖြစ်လာပြီ” ဟု ဒေးဒေး မရောက်လာသေး၍ မိနစ်နှစ်ဆယ်ခန့် စောင့်ပြီး နောက် ကျွန်မက ရှာပါကိုပြောလိုက်သည်။ “ကိုယ်တို့ ဒီလောက်တောင် အရသလားနော်”

“စိတ်ရှည်ရှည်ထားပါ” ရှာပါက ပြောသည်။ “သူလာမှာပါ”

သို့သော် သူပေါ်မလာပါ။ ဧည့်ကြိုစားပွဲမှ လူငယ်နှစ်ယောက်အား ကျွန်မတို့ ဒေးဒေးကို ရှာနေကြောင်း မှာခဲ့သည်။ နောက်တစ်နာရီအကြာတွင် ကျွန်မတို့ ပြန်ရောက်လာသည့်အခါတွင်လည်း ဒေးဒေးအား မတွေ့ကြောင်း သူတို့ဆိုသည်။ ညနေပိုင်းတွင် ကျွန်မတို့ ပြန်ဆင်းလာချိန်၌လည်း ဒေးဒေးအိမ်သို့ တန်းပြန်သွား ကြောင်း သူတို့က ပြောသည်။

ကျွန်မတို့ အခန်းသို့ပြန်ကာ ကုတင်ပေါ်တွင် စကားမပြောဘဲ လှဲနေမိသည်။ ကျွန်မစိုးရိမ်သလိုသာ ဖြစ်လာပါက ကျွန်မတို့မှာ ဘဝပျက်နိုင်လောက်သည့် ပြဿနာကြီးနှင့် ကြုံရမည်ဖြစ်သည်။ အဖေ့ကို ဒေါ်လာ ထောင်ချီ အကြွေးတင်မည့်အပြင် ငွေလည်းထပ်ချေးလို့ရမည် မဟုတ်သဖြင့် ရန်ကုန်တွင် အိမ်ငှားနိုင်တော့မည် မဟုတ်ပါ။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် နေထိုင်ခွင့် အဆုံးသတ်မည်ဖြစ်ကာ ဘယ်ကိုမှလည်း ဆက်သွားစရာ မရှိပါ။

နောက်တစ်နေ့မနက်တွင် ရင်ထဲမှ ဝေဒနာခံစားချက်ကြီးဖြင့် အလုပ်သွားကာ တစ်နေ့ကုန် ခေါင်းထဲ၌ အဆိုးဆုံးဖြစ်နိုင်ခြေများကို ထိုင်စဉ်းစားနေမိသည်။ နောက်ဆုံး ငါးနာရီထိုးသည့်အခါ ဟိုတယ်သို့ အပြေးပြန်လာ ခဲ့သည်။ ရှာပါအား ကုတင်ပေါ်တွင် တင်ပလွှင်ခွေထိုင်ကာ မြန်မာအဘိဓာန်စာအုပ်ထဲ ခေါင်းနှစ်လျက်သား တွေ့ရသည်။

သူပြုံး၍ ကျွန်မအားမော့ကြည့်သည်။ “ဒေးဒေး ခုနကလာသွားတယ်။ မနက်ဖြန် တို့ပိုက်ဆံကို ပေးမယ်တဲ့။ မနေ့က သူ့မိန်းမ နေမကောင်းလို့ မလာနိုင်တာပါတဲ့”

ကျွန်မပြုံး၍ မိနိုဘား ရေခဲသေတ္တာလေးထံ သွား၍ ဘီယာတစ်လုံး ဖွင့်လိုက်သည်။ ဒေးဒေးကို မယုံသင်္ကာ တစ်စက်မျှ မဖြစ်ခဲ့သင့်ပါ။

--

ငွေသိန်းတစ်ရာရှေ့တွင် ကျွန်မထိုင်လိုက်စဉ် ပထမဆုံး သတိထားမိသည်မှာ ငွေသားများမှ မှိုနံ့ပြင်းပြင်းထွက်နေ ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျပ်ငွေများမှာ မိုးတွင်းတွင် ရေစိုလေ့ရှိပြီး ရာသီဥတု စိုထိုင်းဆကြောင့် အပြည့်အဝ ဘယ်တော့မှ ပြန်မခြောက်သည့် အတွက် ဖြစ်သည်။ တစ်နေရာတည်းတွင် ငွေသားအများကြီး စုပုံထားပါက အနံ့မှာ အတော်ပြင်းထန်သည်။

ဟိုတယ်သုံးလွှာတွင်ရှိသော ဒေးဒေး အဖေ၏ ရုံးခန်းတွင် ကျွန်မတို့ရောက်နေခြင်းဖြစ်သည်။ မနက် မနက် ဆီရွဲရွဲ ကြက်ဥကြော်များပါဝင်သည့် မနက်စာကို စားရန်ဆင်းလာတိုင်း ဤရုံးခန်းကို ဖြတ်သွားရ၍ ဒေးဒေးအဖေ အား စီးကရက် အဆက်မပြတ်သောက်ကာ လိုင်းဖုန်းအတွင်းသို့ မန်ဒရင်းတရုတ်စကားဖြင့် အော်ပြော နေသည်ကို တွေ့ရလေ့ရှိသည်။

ဒေးဒေးနှင့် သူ့အဖေတို့ ကျွန်မတို့ရှေ့တွင် ငွေရေတွက်သည်မှာ တစ်နာရီကြာသည်။ အုတ်ခဲတုံးလောက် ရှိသည့် ငွေထုတ်တစ်ထုတ်စီ၏ ထိပ်နှစ်ဖက်မှ သားရေကွင်းကို ဖြုတ်ကာ ဒေါ်လာ ဆင့် ခုနစ်ဆယ်ခန့်နှင့် ညီမျှမည့် အစိမ်းနှင့် ခရမ်းရောင် ၁၀၀၀ ကျပ်တန်တစ်ရွက်စီကို လှုပ်လှုပ်၍ လှုပ်စီးလက်သလို လျင်မြန်စွာ ရေတွက်နေသည်။ ရှာပါသည်လည်း မျက်မှောင်ကုတ်၍ အာရုံစိုက်ကာ ပါဝင်ရေတွက်သည်။ ကျွန်မလည်း ကူညီရန် ကြိုးစားသော်လည်း ဘယ်နှစ်ရွက်ရောက်ပြီကို မေ့မေ့သွားပြီး အစမှ ပြန်ပြန်စနေရသည်။ ကျွန်မလက်လျှော့ လိုက်ပြီး ထိုင်ကြည့်ကာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ထူးခြားသော ပိုက်ဆံနှင့် ပတ်သက်မှု အကြောင်း ထိုင်တွေးနေမိသည်။

မြန်မာလူမျိုးအများစုမှာ ဘာသာရေးကိုးရှိုင်းသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များဖြစ်ပြီး နေ့စဉ်ဘဝတွင် စည်းစိမ်ဥစ္စာကို ဘာသာရေးလောက် အလေးမထားဘဲ ဒုတိယခပ်ဝေးဝေးနေရာတွင် ထားကြသည်။ ရန်ကုန်သို့ ရောက်စ အစောပိုင်းကတည်းကပင် ဒီကလူများသည် ရုပ်ဝတ္ထုကို သိပ်မတပ်မက်ကြောင်း စိတ်ချမ်းသာဖွယ် သတိထားမိသည်။ သူတို့သည် အခြားနိုင်ငံသားများလောက် အားတက်သရော စီးပွားရှာခြင်း မရှိကြပါ။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တွင်ဆိုလျှင် လူများက ကျွန်မအား ငွေတတ်နိုင်သော နိုင်ငံခြားသူဟု ယူဆကာ ပစ္စည်းများ ရောင်းဖို့ မကြာခဏကြိုးစားကြသည်။ မြန်မာများမှာမူ ကျွန်မဘာဝယ်သည်ကို စိတ်ဝင်စားပုံမရပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ တစ်စုံတစ်ခုအတွက် ကျွန်မထံမှ ငွေလက်ခံရန်ပင် ပြန်၍ ကြိုးစားစည်းရုံးရသည်မျိုး ရှိသည်။ အာဏာရှင် စနစ်အောက်တွင် ကိုယ့်စီးပွားဥစ္စာ တိုးတက်ရန် များစွာလုပ်ပိုင်ခွင့် မရှိလှသည့် ဘဝမျိုး ဖြတ်သန်းရကြောင့်လည်း ဖြစ်လေမလားဟု ကျွန်မတွေးမိသည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းက တည်ဆဲငွေစက္ကူအချို့ကို တရားမဝင်သတ်မှတ်ကာ သူ၏ လပ်ကီးနံပါတ် ကိုး နှင့် စား၍ပြတ်သော ငွေကြေးအတန်သစ်များဖြင့် အစားထိုးရန် ရုတ်တရက် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ နှစ်နှစ်ကြာပြီးနောက်တွင် ထိုလုပ်ရပ်အတိုင်း တစ်ကြိမ်ထပ်လုပ်ပြန်သည်။ ဤတစ်ကြိမ်တွင် မတူသည့်အချက်မှာ မည်သည့် လျော်ကြေးမျှ မပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ ညတွင်းချင်းပင် - ဘဏ်တွင်ထက် အိမ်ရှိ အိပ်ယာအောက်တွင် ထားလေ့ရှိသော - ပြည်သူများ၏ စုငွေသန်းပေါင်းများစွာ ဆုံးရှုံးသွားရသည်။ ထိုနောက်ပိုင်း လူများ ငွေကို ဆက်၍ စုနေသေးခြင်းသည်ပင် အံ့ဩစရာဖြစ်တော့သည်။ သို့သော် အိမ်ငှားခတစ်နှစ်စာ ကြိုပေးရသည့် အလေ့အထမျိုးက ရှိနေသဖြင့် အခြား ရွေးစရာလည်း ရှိပုံမရပါ။

၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ဗြိတိသျှတို့၏ အုပ်ချုပ်မှုအဆုံးသတ်သွားချိန်၌ သယံဇာတ ပေါများသော မြန်မာနိုင်ငံသည် အာရှတွင် အကြွယ်ဝဆုံးသော နိုင်ငံများအနက် တစ်ခုဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့သော် စီးပွားရေးတစ်ခုလုံးကို ပြည်သူပိုင်သိမ်း၍ စီမံခန့်ခွဲမှုအလွဲများလုပ်သော အာဏာရှင် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း လက်အောက်တွင် တိုင်းပြည်သည် ကမ္ဘာ့ အဆင်းရဲဆုံး နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ပြည်သူ့အများစုမှာ တစ်လလျှင် ဒေါ်လာ ၅၀ နှင့် ညီမျှသော ဝင်ငွေဖြင့် ရုန်းကန်အသက်ဆက်နေကြရသည်။

သို့သော် လမ်ဘောဂနီး ပြိုင်ကားများ ပိုင်ဆိုင်၍ သားသမီးများ၏ မွေးနေ့ပွဲကို ဒေါ်လာ သိန်းချီ အကုန်ခံဆင်နွှဲသော အဆင့်မြင့် စစ်ဘက်အရာရှိများ၏ အလှူပါယ် ကြွယ်ဝမှု ဇာတ်လမ်းများကိုလည်း ကျွန်မ ကြားထားပါသည်။

ကျွန်မတို့၏ ငွေကို နှစ်ကြိမ်ရေတွက်ပြီးနောက် ရှာပါနှင့်ကျွန်မတို့ ငွေကို ပလတ်စတစ် အိတ်နှစ်လုံးဖြင့် ခွဲထည့်ကာ အခန်းဆီသို့ ဆွဲလာခဲ့သည်။

“ကိုယ့်ကို ငွေထုပ်ကြီးလို့ ခေါ်ကြတယ်” ဟု ငွေများကို ခရီးဆောင်အိတ်အတွင်း သိမ်းဆည်းရင်း ရုရှားလေသံဖြင့် ကျွန်မက ရှာပါအား နောက်သည်။

--

မနီလာ၊ ဒေါ်ကြည်ကြည်တို့နှင့် အိမ်ငှားစာချုပ်ချုပ်ရန် သရဖီလမ်းမှ အိမ်သို့ကျွန်မတို့ ပြန်လာခဲ့ရာ အိမ်မှာ မှတ်မိထားသည်ထက်ပင် ပို၍ ချစ်ဖို့ကောင်းကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဖန်ပတ်လည်ကာထားသော ဘုရားခန်း ရှေ့မှ ဆက်တီခုံတွင် ပြန်ပိုင်းထိုင်ကြသည်။ စာချုပ်မှာ လက်မှတ်ထိုးရန် စားပွဲပေါ်တွင် အဆင်သင့်ရှိနေသည်။ လုံးဝိုင်းသော ဗမာစာလုံးများအနက်မှ ကျွန်မနားလည်သည့် တစ်ခုတည်းသော အရာမှာ လက်မှတ်ထိုးရမည့် နေရာ ဘယ်နေရာဆိုသည်သာ ဖြစ်သည်။

“အင်္ဂလိပ်လို စာချုပ်မရှိဘူးလား” ကျွန်မက မနီလာကိုမေးသည်။

“ကျွန်မ မပြင်ခဲ့ဘူး။ သီးသန့် ကြိုမှာရမယ်လို့ ရှင်သိမယ်ထင်ထားတာ။ အဲ့ဒီအတွက် ပိုက်ဆံ ထပ်ပေးရမယ်”

ကျွန်မ ရှာပါကို သေချာလားဆိုသည့် အကြည့်ဖြင့် ကြည့်လိုက်သည်။ သူ့မျက်လုံးများက တည်ငြိမ်နေပြီး ခပ်ဖျော့ဖျော့ ပြုံးပြသည်။ သူက တိုးရစ်ဗီဇာဖြင့် နေရသည့်အတွက် စာချုပ်ကို လက်မှတ်ထိုးခွင့်မရှိပါ။ ကျွန်မ ငွေထုတ်ကို ပြန်ကြည့်လိုက်သည်။ ကျွန်မ မိဘ၏ ငွေတွေ။ ကျွန်မ တံတွေးမြိုချပြီး လက်မှတ်ထိုးလိုက်သည်။ ဘယ်လို ဥပဒေ ကတိကဝတ်မျိုး ကျွန်မသဘောတူလိုက်မိပြီလဲဟု စဉ်းစားနေမိသည်။

ငွေကို တစ်ကြိမ်ရေပြီး နောက်တစ်ကြိမ် ထပ်ရေရန် အဖွဲ့လိုက် ကြိုးစားရပြန်သည်။ ဒေါ်ကြည်ကြည် သည် အသာအယာပင် ငွေရေနေသည်ကို ကျွန်မသတိပြုမိသည်။ သူမက ထက်မြက်သည်။ ထို့နောက် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ အကြား တစ်ယောက်က အပြန်အလှန် ဘာသာပြန်ပေးရသည့် အလာပ သလာပ စကားပိုင်းကို မိနစ်အနည်းငယ် ဆက်လုပ်ကြသည်။ အိမ်ထမ်းအိမ်ဟင်း ချက်စားနိုင်တော့မည့်အကြောင်း စိတ်ကူးယဉ်နေခိုက် မနီလာ၏ စကားအချို့ကြောင့် အိမ်ငှားသက်တမ်းစမည့်ရက်မှာ တန်လာနေ့ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်မသတိပြုမိသွားသည်။ ကျွန်မစိတ်ထဲတွင် တနင်္ဂနွေနေ့၌ စပြောင်းမည်ဟု မှတ်ထင်ထားမိခဲ့သည်။

“လာမယ့် တနင်္လာနေ့က ကျွန်မရုံးမှာ အလုပ်များမှာ။ ဝန်ထမ်းအားလုံး အစည်းအဝေး စောစောလုပ်ရမယ်။ အဲဒီနေ့မတိုင်ခင် တစ်ရက် ပြောင်းလာလို့ရမလား”

မနီလာဘာသာပြန်ပေးနေစဉ် ဒေါ်ကြည်ကြည်၏ မျက်လုံးများကျဉ်းမြောင်းသွား၍ ခေါင်းခါသည်ကို တွေ့ရသည်။ သူမ ဘေးဆက်တီခုံပေါ်တွင် ကျွန်မတို့ လောလောလတ်လတ် ပေးထားသည့် ငွေသိန်းတစ်ရာပါသည့် အထုပ်နှစ်ထုပ်ကိုမျှ မထောက် တစ်ရက်လေးစော၍ ပြောင်းမည်ဆိုသည်ကို လက်မခံနိုင်ဖြစ်နေသည်။ ဒေါ်ကြည်ကြည်မှာ ညှိနှိုင်းရခက်မည့်သူဟု ပထမဆုံး ကျွန်မရိပ်စားမိလိုက်သော်လည်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပြောရ လျှင် ကျွန်မ သိပ်ဂရုမစိုက်ပါ။ ရှာပါနှင့် ကျွန်မတို့ အသိုက်အမြိုတစ်ခု ပြန်ရပြီဆိုသည့် အချက်ကြောင့် စိတ်အရမ်း လှုပ်ရှားနေမိသည်။

ရစ်ပလေဟုခေါ်သော လမ်းဘေးခွေး

၂၀၁၂ စက်တင်ဘာ လလယ်

ရုံးရှေ့ပလက်ဖောင်းပေါ်တွင် စီးကရက်တစ်လိပ် မီးညှိလိုက်စဉ် ထိုနားတတိုက်၌ မြင်ရလေ့ရှိသော ခွေးပေါက်လေး နှစ်ကောင်အနက် တစ်ကောင်ပျောက်နေသည်ကို သတိပြုလိုက်မိသည်။ ထိုနှစ်ကောင်မှာ အသက် ခြောက်ပတ် လောက်သာ ရှိသေးကာ တပူးပူးတတွဲတွဲဖြစ်သဖြင့် ယခုတော့ ထူးခြားနေသည်။

မိတာအနည်းငယ်အကွာတွင် ပုံမှန်ရောင်းနေကျနေရာ၌ ထိုင်နေသော လမ်းဘေးဈေးသည် တစ်ယောက်ရှိသည်။ ကျွန်မက သူမ၏ ဖြစ်သလိုခင်းကျင်းထားသော ဆိုင်ခုံလေးမှ ဆေးလိပ်တစ်လိပ်ချင်း ဝယ်သောက် နေကျဖြစ်ကာ ကျွန်မလဲကျသွားပြီးကတည်းက တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ပြုံးပြနေကျဖြစ်၍ ရင်းနှီးနေပြီဖြစ်သည်။ ကျွန်မလိုပင် သူမလည်း ခွေးပေါက်လေးများကို ချစ်သဖြင့် ဒုတိယခွေးပေါက်လေး ဘယ်မှာလဲဆိုတာကို ကျွန်မ သွားမေးကြည့်သည်။

“ကားတိုက်သွားတယ်” လမ်းပေါ်ကို လက်ညှိုးထိုး၍ ခေါင်းခါရမ်းကာ ဆိုသည်။ “ခွေးမလေး သေသွားပြီ”

ခွေးပေါက်လေး ကားဘီးအောက်တွင် ပိညှပ်သွားပုံကို တွေး၍ ကျွန်မစိတ်ညစ်ညူးသွားသည်။ ဝေဒနာ မခံရဘဲ ချက်ချင်းသေသွားပါစေဟု ဆုတောင်းမိသည်။ သေသွားသည့် ခွေးပေါက်လေးမှာ နှစ်ကောင်အနက် ပိုလှသည့် ခွေးလေးဖြစ်သည်။ စူးစမ်းလိုသည့် မျက်လုံးကြီးများနှင့် မွတ်ညက်သော အမွှေးများရှိ၍ လာဘရက်ဒေါ ခွေးပေါက်လေးနှင့် တူသည်။ ကျန်ခဲ့ပြီး အမေနားတွင် နုံးခွေစွာလှနေသည့် ခွေးပေါက်လေးမှာ ကြွက်လိုနားခေါင်း နှင့် ပါးစပ်ဖြူလျှင် ပါးစောင်များပေါ်နေကာ အညိုရောင်ခြောက်ကပ်ကပ် အမွှေးများရှိသည်။

ထိုညအလုပ်ဆင်းချိန်တွင် လမ်းထောင့်မှ ဆိုင်သို့သွားကာ ခွေးပေါက်နှင့် အမေအတွက် စားစရာအနည်းငယ် သွားဝယ်သည်။ လမ်းထောင့်နားတွင် ရစ်သီရစ်သီ လုပ်လာသော ခွေးထီးတစ်ကောင် လာမလှပါစေနဲ့ဟု ဆုတောင်းရသည်။ ကျွန်မတို့၏ ဓါတ်ပုံဆရာချုပ် ကိုကောင်းထက်က ထိုခွေးသည် ရန်လိုကာ ဈေးသည်တစ်ယောက်ကို ကိုက်လိုက်ကြောင်း တစ်နေ့က သတိပေးထားသည်။

ထမင်းနှင့် ကြက်ဥကြော်ထုပ်ဖြင့် ကျွန်မပြန်လာစဉ် လမ်းဘေးဈေးသည်က ဆိုင်သိမ်းနေပြီဖြစ်သည်။ သူမသည် ပစ္စည်းတစ်ခုချင်း - စီးကရက် လေးဗူး၊ ကွမ်းရွက်တစ်ထုပ်၊ အိမ်သုတ်ဆေးနှင့်တူသော ထုံးတစ်ဗူးနှင့် ကွမ်းသီးစိတ်များ - ကို သေချာ ဂုန်နီအိတ်ထဲ ထည့်နေသည်။

“ခွေးပေါက်လေး ဘယ်မှာလဲ” ကျွန်မက မေးလိုက်သည်။

သူမက နောက်မှ တိုက်နှစ်လုံးကြားရှိ နောက်ဖေးလမ်းကြားကျဉ်းကျဉ်းလေးကို လက်ညှိုးညွှန်ပြသည်။ “သူ့အဲ့ဒီကနေ ထွက်မလာဘူး”

ကျွန်မနှင့် တစ်မီတာခွဲအကွာတွင် စိုးရိမ်ထိတ်လန့်နေသော မျက်လုံးတစ်စုံကို ရေးရေးလေး မြင်နေရသည်။ စားစရာအထုပ်ကို လှုပ်ပြု၍ မြူသော်လည်း ခွေးမလေးက တုတ်တုတ်မလှုပ်ပါ။ ထိုနေရာကျဉ်းကျဉ်းလေးထဲသို့ လူကြီးတစ်ယောက် တိုးဝင်ရန်မဖြစ်နိုင်ပါ။ ကံကောင်းချင်တော့ အနီးအနားမှ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်တွင် အလုပ်လုပ် သည့် ကောင်လေးတစ်ယောက် ဖြတ်လျှောက်လာသည်။ ဈေးသည်က အခြေအနေကိုရှင်းပြလိုက်ရာ ကောင်လေးက သူ့ပလတ်စတစ် ပစ္စည်းထုပ်ကိုချ၍ ပိုးဟပ်များ၊ အမှိုက်ဆွေးများကို ခြေညှပ်ဖိနပ်ဖြင့် တကျီကျီနင်းကာ ကျော်ခွ၍ ဘေးတိုက်တိုးဝင်သွားသည်။ ခွေးပေါက်လေးကို ဂုတ်မှဆွဲ၍ ပြီးပြီးဖြင့် သူပြန်ထွက်လာသည်။ ခွေးမလေးမှာ စိုရွဲ၍ ချမ်းတုန်နေသည်။ သူ့အမေကို အရိပ်အယောင်ပင် မမြင်ရပါ။

ခွေးမလေးကို အိမ်ခေါ်သွားရန် ကျွန်မလျှပ်တပြတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်သည်။ နောက်တစ်နေ့ ရုံးတက်ချိန်တွင် ခွေးမလေးကိုလည်း ကားတိုက်သွားကြောင်း သို့မဟုတ် ရန်ကုန်၏ ရောမကြွက်များက ကိုက်သတ် သွားကြောင်း ကြားရမည့်အဖြစ်ကို ရင်မဆိုင်လိုပါ။ လမ်းဘေးဈေးသည်အမျိုးသမီးက ပစ္စည်းအိတ်က တစ်ဖက်၊ ပလတ်စတစ်ပုံးနှင့် သစ်သားစင်က တစ်ဖက်သယ်ကာ ထွက်ခွာရင်း ကျွန်မအား ပြီးကြည့်သွားသည်။

တက္ကစီပေါ်ရောက်သည့်အခါ ခွေးမလေးကို ပေါင်ပေါ်တင်လိုက်သည်။ ကျွန်မ၏ လက်ကို သူ့ညင်သာစွာ ပွတ်သက်ကာ သက်ပြင်းကြီးချပြီးနောက် အိပ်ပျော်သွားသည်။ အိမ်ပြန်ရောက်သောအခါ မီးဖိုချောင် ဘေစင်တွင် သူမ၏ ညှစ်ပတ်နေသော အမွှေးများကို ဆေးကြောသန့်စင်ပေးသည်။ ရေခြောက်အောင် တဘက်ဖြင့် သုတ်ပေးပြီး ဝက်အူချောင်းနှင့်ထမင်း တစ်လုံးလှဲချထားပေးလိုက်သည်။ သူမက အငမ်းမရစားပြီးနောက် ကြမ်းပြင်ပေါ် အန်ချ လိုက်ပြန်သည်။

အန်ဖတ်အစများကို စက္ကူတစ်စုံဖြင့် ကုန်အောင်သုတ်နေစဉ် ရှာပါက သံကောတံခါးကို တွန်းဖွင့်၍ဝင်လာ သည်။

“ဟေး ဘေဘီ။ ဒီနေ့ အေးဆေးပဲလား” ဟုပြောရင်းတန်းလန်း ရပ်သွားသည်။ “ဒါက ဘယ်သူလေးလဲ”

“ကိုယ်ပြောဖူးတဲ့ မြန်မာတိုင်းမိ ရှေ့မှာနေတဲ့ ခွေးပေါက်လေး နှစ်ကောင်ထဲက တစ်ကောင်လေ။ သူညီမက တော့ မနေ့ကပဲ သေသွားတယ်။ တိုက်နှစ်လုံးကြားမှာ ကြောက်ပြီးပုန်းနေတာ။ သူ့အမေကလည်း ပျောက်သွားတယ်။ ဒါကြောင့် ကိုယ်သူ့ကို အိမ်ခေါ်လာလိုက်တာ။”

ရှာပါက ပြီးသည်။ သူလည်း တိရစ္ဆာန်များကို ချစ်တတ်သည်ပဲ။ ဒါကာမြို့တွင်နေစဉ်က လမ်းဘေးခွေး အများအပြားနှင့် စွန့်ပစ်ခံ ကြောင်နှစ်ကောင်လောက်ကို မွေးစားသူများ ရှာပေးခဲ့ဖူးသည်။

“သူ့ကို ဘယ်လိုခေါ်ရင်ကောင်းမလဲ” သူက ခွေးမလေးကို ပွေ့ချီ၍ပြောသည်။

“နာမည်မစဉ်းစားရသေးဘူး။ မင်းပဲ ရွေးတော့”

သူက ခွေးမလေးကို မျက်လုံးနှင့်တစ်တန်းတည်း မြှောက်ချီ၍ အကဲခတ်နေသည်။ “ရစ်ပလေ (Ripley) လို့ ခေါ်ရအောင်” သူကပြောသည်။ “*Ripley's Believe it or Not*³ ဆိုတဲ့ နာမည်လိုလေ”

ကျွန်မတို့အိမ်တွင် အိမ်ထောင်စုဝင်အသစ် ထပ်ခေါ်လာခြင်းကို ရှာပါက မငြိုငြင်သည့်အတွက် ကျွန်မကျေးဇူးတင်မိသည်။ အပြင်မှ ရေကန်ထဲတွင်ထည့်မွေးရန် အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်ဆိုင်မှ လိပ်နှစ်ကောင်လည်း ကျွန်မ ဝယ်ထားသေးသည်။

ကျွန်မတို့၏ အိမ်ရှင်းပေးသူ မစန္ဒာကတော့ သိပ်သဘောမတွေ့လှပါ။ ရစ်ပလေကိုမြင်တိုင်း သူမ၏ နှုတ်ခမ်းများ စေ့သွားလေ့ရှိသည်။ သူမကိုလည်း အပြစ်မပြောသာပါ။ ရစ်ပလေသည် အိမ်ထဲတွင် ချေးပါသည်။ မစန္ဒာ၏ တံမြက်စည်းကို ကိုက်ဖြတ်သည်။ မစန္ဒာ၏ စွယ်တာအင်္ကျီအပါအဝင် မြင်မြင်သမျှကိုလည်း ကိုက်ဝါးတတ် သည်။ သူမအတွက် နောက်တစ်ထည် ကျွန်မ အစားပြန်ဝယ်ပေးလိုက်သော်လည်း ကိုက်ဖြဲခံလိုက်ရသည့် တစ်ထည်မှာ သူမအကြိုက်ဆုံး တစ်ထည်ဖြစ်မည် ထင်သည်။ ရစ်ပလေအပေါ် ကျွန်မနှင့် မစန္ဒာတို့၏ အမြင် မတူကြပါ။ ကျွန်မက အသည်းယားစရာ ခွေးပေါက်အဆီလေးများ ရစ်နေသော အားနွဲ့သည့် သတ္တဝါဟု မြင်ပြီး မစန္ဒာကတော့ အိမ်နှင့်မအပ်စပ်သည့် ညစ်ပတ်သော လမ်းဘေးတိရစ္ဆာန်ဟု မြင်သည်။ ရစ်ပလေကို အနည်းငယ် ကြောက်ပုံလည်း ရသည်။

--

³ ထူးထူးဆန်းဆန်း အပန်းဖြေနေရာများ စီစဉ်လေ့ရှိသည့် အမေရိကန် ကုမ္ပဏီနာမည်

လအနည်းငယ်ကြာပြီးနောက် ရစ်ပလေသည် ခွေးပေါက်အဆီများ လျော့သွားကာ လုံးလုံးကပ်ကပ် ပုံစံလည်း ပျောက်သွားသည်။ မိုးကြိုးပစ်ချိန်များဆိုလျှင် သူသည်ကြောက်၍ မီးဖိုချောင်စားပွဲအောက်တွင် နားရွက်များ ကုတ်၍ တုန်နေတတ်ကာ မျက်လုံးအဖြူရောင်တွင် ကြောက်ရွံ့ကြောင်းပေါ်နေတတ်သည်။ မိုးလေငြိမ်သော နေ့များတွင် သူသည် လကိုကြည့်၍ ဝမ်းနည်းအထီးကျန်သော ဝံပုလွေတစ်ကောင်လို ရှည်လျားစွာ အူနေတတ်သည်။ ကျွန်မတို့ကြောင့်က သူ့နောက်မှချောင်း၍ လိုက်တမ်းပြေးတမ်း ကစားရန် စလျှင် ရစ်ပလေက ထိတ်လန့်၍ ပထမဆုံးတုန်ပြန်မှုမှာ လှမ်းဟပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကံကောင်းစွာပင် ဘတ်တားစ်က ခြေသွက်၍ ရစ်ပလေ၏ သွားများမှာ လေကိုသာဖမ်းမိလေ့ရှိသည်။ ရှာပါနှင့် ကျွန်မကိုလည်း သူတစ်ကြိမ်နှစ်ကြိမ် လှမ်းဟပ် ဖူးသော်လည်း ဘယ်တော့မှ တကယ်မကိုက်မိခဲ့ပါ။ သူ့ကို လန့်အောင်မလုပ်မိရန် ကျွန်မ သတိထားရသည်။

ရစ်ပလေသည် သူ့ညီမသေသည်ကို မြင်ခဲ့ရ၍ စိတ်ဒဏ်ရာရနေသလားဟု ကျွန်မ သံသယဖြစ်မိသည်။ သို့သော် တိရစ္ဆာန်များမှာ စိတ်ဒဏ်ရာကြောင့်ဖြစ်သော ဖိအားများ ခံစားရတတ်သလား ဆိုသည်ကို ကျွန်မ မသိပါ။ ကိုယ့်အရိပ်ကိုပင် ကိုယ်ပြန်ကြောက်တတ်သော ခွေးများထဲမှ တစ်ကောင်သာ ဖြစ်ချင်လည်း ဖြစ်နေနိုင်ပါသည်။ သားကြောဖြတ်လိုက်လျှင်တော့ နည်းနည်းများပိုရဲလာကောင်းရဲ့ဟု ကျွန်မ မျှော်လင့်သည်။ သို့သော် ၎င်းသည် လည်း ယုံတမ်းစကားသာ ဖြစ်နေမည်လား မပြောတတ်ပါ။ သားကြောဖြတ်ရန် ဒေါက်တာ မာတင် အမည်ရ တိရစ္ဆာန်ဆရာဝန်ထံ သွားသင့်ကြောင်း နိုင်ငံခြားသားအချို့က ညွှန်းကြသည်။ သူသည် ကြင်နာတတ်၍ ကျွမ်းကျင်ကာ အင်္ဂလိပ်လိုကောင်းကောင်း ပြောနိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။ အိမ်လိုက်၍လည်း ကြည့်ပေးရာ ရစ်ပလေ အတွက် ပို၍ကြောက်စိတ် သက်သာစေနိုင်ပါသည်။

ကိုးနာရီမထိုးခင် နှစ်မိနစ်အလိုတွင် ခွဲစိတ်ကိရိယာများထည့်ထားသော ဆရာဝန်လက်စွဲအိတ် ဆွဲ၍ ကြင်နာသော အပြုံးဖြင့် ဒေါက်တာမာတင် ခြံဝသို့ရောက်လာသည်။ ရစ်ပလေအား မေ့ဆေးထိုးပေးစဉ် ကျွန်မက ချုပ်ထားပေး၍ ကျွန်မတို့ကို ကိုက်ဖို့မကြိုးစားပါစေနဲ့ဟု ဆုတောင်းနေရသည်။ စက္ကန့်ပိုင်းအတွင်းပင် သူမ ပျော့ခွေသွားရာ ကျွန်မ သက်ပြင်းတိုးတိုးလေး ချမိသည်။ တဘက်နှစ်ထည်ခင်းထားသော မီးဖိုချောင်စားပွဲပေါ်သို့ သူမကို နှစ်ယောက် သယ်၍ရွှေ့ကြသည်။ ဒေါက်တာမာတင်က သူမ၏ ပေါင်ကြားမှ အမွှေးများကို ရိတ်နေစဉ် ကျွန်မက သူမ၏ နှုတ်ခမ်းမွှေးများကိုပွတ်ပေး၍ တွဲကျနေသော လျှာကိုနေရာပြင်ပေးနေမိသည်။ သူ့စ၍ သားကြောဖြတ်စဉ် ကျွန်မခေါင်းကို တစ်ဖက်သို့ လှည့်ထားမိသည်။

“လမ်းဘေးခွေးတစ်ကောင်ကို ခင်ဗျားမွေးစားတာ ကောင်းပါတယ်။ လမ်းပေါ်မှာဆို သူတို့ဘဝက တော်တော်ကြမ်းတာ” ဒေါက်တာမာတင်က ဆိုသည်။

သတ္တုကိရိယာတစ်ခု အခြားတစ်ခုနှင့် ဖြည်းဖြည်းလေး ထိမိ၍ ချွင်ခနဲ အသံကြားရသည်။

ဒဏ်ရာရ၊ ပိန်လီချိုတဲ့၊ ဝဲများအနာများပေါက်နေသော လမ်းဘေးခွေးများ မြင်ခဲ့သည်မှာ မနည်းကြောင်း ပြော၍သူ့ကို ထောက်ခံလိုက်သည်။

“ရန်ကုန်တိရစ္ဆာန်ဂေဟာ ကို ကြားဖူးလား” သူကမေးသည်။ “မကြာခင်ဖွင့်ဖို့ လုပ်နေတယ်။ အမေရိကန် ကျောင်းဆရာမတစ်ယောက်နဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ သိတဲ့ ဒေါ်ရီဇာလို့ခေါ်တဲ့ မြန်မာအမျိုးသမီးတစ်ယောက်က ဦးစီးကြတာ။ သူ့ဆီရောက်လာတဲ့ ဒဏ်ရာရခွေးတွေကို ကုပေးဖို့၊ နောက်တော့ သင်းကွတ်ဖို့ ကျွန်တော့်ကို အကူအညီ တောင်းထားတယ်။ နောက်လကစပြီး ကျွန်တော် အဲ့ဒီမှာ စေတနာ့ဝန်ထမ်း လုပ်ပေးမှာ”

တိရစ္ဆာန်ဂေဟာ တစ်ခုဖွင့်လှစ်ခြင်းမှာ မြန်မာတိုင်းမ် အတွက် သတင်းကောင်း တစ်ပုဒ်ဖြစ်နိုင်ပြီး ဒေါ်ရီဇာကို ဆက်သွယ်ကြည့်မည်ဟု ကျွန်မက ပြောလိုက်သည်။

ထို့နောက် ဒေါက်တာမာတင်က သူသင်းအုပ်ဆရာအဖြစ် တာဝန်ယူထားသော နယ်ခံ ဘုရားကျောင်း တစ်ခုတွင် နောက်တစ်ကြိမ် ဟောပြောမည့် အကြောင်းအရာ အတွေးစများကို စ၍ ဆွေးနွေးသည်။ တိရစ္ဆာန် ဆေးကုခြင်းမှာ အချိန်ပိုင်းအလုပ်ဖြစ်ကြောင်း ထိုအချိန်မှ ကျွန်မသဘောပေါက်တော့သည်။ အပိုဝင်ငွေရရန် ဖြစ်မည်ဟု တွေးမိသည်။

“ပြီးပါပြီ” ဟု သူက နောက်ဆုံးချုပ်ရိုးကို သပ်သပ်ရပ်ရပ် ချည်ကာ ကျေနပ်သွားသည့်ပုံဖြင့် ဆိုသည်။ “ကဲ ဘယ်မလဲ ခင်ဗျားရဲ့ကြောင်”

--

နောက်တစ်ပတ် အင်္ဂါနေ့မနက်တွင် ကျွန်မသည် တက္ကစီဖြင့် International School Yangon (နိုင်ငံတကာကျောင်း၊ ရန်ကုန်) သို့သွားသည်။ ကျောင်းမှာ မြို့ထဲနှင့် မြို့မြောက်ဘက်အကြားရှိ ဗဟန်းမြို့နယ် အတွင်းမှ အလွန်ချမ်းသာသော နိုင်ငံခြားသားအနေများသည့် ရွှေတောင်ကြားတွင် ရှိသည်။ သတင်းကောင်း တစ်ပုဒ်ဖြစ်နိုင်မည်ဟု ကျွန်မယူဆသော ဇာတ်လမ်းကို မှတ်တမ်းတင်ရန် မျှော်လင့်၍ သွားခြင်းဖြစ်သည်။ ဒေါ်ရီဇာအား ကျွန်မဆက်သွယ်ကြည့်ရာ သူမကစိတ်ဝင်စား၍ သတင်းဆောင်းပါးရေးနိုင်ပါက တိရစ္ဆာန် ဂေဟာအတွက် အလှူငွေလိုကြောင်းနှင့် ခွေးများကို မွေးစားမည့်အိမ်များလိုကြောင်း အများပြည်သူ သိရှိနိုင်သည် ဟု ဆိုသည်။ အမေရိကန်ကျောင်းဆရာမ တယ်ရေလ်က တိရစ္ဆာန်ဂေဟာ တည်ဆောက်နေသည့် နေရာအား ကျွန်မကိုယ်တိုင် ကြည့်နိုင်ရန် လိုက်ပို့ပေးမည်ဟု ကမ်းလှမ်းထားသည်။

ခမ်းနား၍ တိုင်လုံးကြီးများ ထောက်ထားသော ဆင်ဝင်များ၊ ရေပန်းများနှင့် ဆယ်ပေအမြင့်ရှိဝင်းများ ရှိသော ဂန္ဓဝင်ခေတ်နှောင်းလက်ရာ အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်းများ အကြားမှ ကွေ့ကောက်နေသော လမ်းကလေးတွင်

ကျွန်မသွားနေသည်။ အိမ်ဝင်းအတွင်း ဝေ့ဝိုက်ဝင်သွားသော အဝင်လမ်းတစ်ခုတွင် အဝါရောင် ဖရာရီပြိုင်ကား တစ်စီးကို အိမ်အကူဖြစ်ပုံရသည့် စွပ်ကျယ်နှင့် လုံချည်ဝတ်ထားသော လူငယ်တစ်ဦးက ရေဆေးနေသည်။ ဤအိမ်များမှာ စစ်တပ်မှ အဆင့်မြင့်အရာရှိများ၊ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်များ၊ သံအမတ်များနှင့် UN အရာရှိများ နေထိုင်သည့် အိမ်များဖြစ်သည်။

အင်တာနေရှင်နယ် စကူးသို့ ရောက်သောအခါ အတွင်းတွင် လျှောက်သွား၍ တယ်ရီ၏ စာသင်ခန်းကို ရှာရသည်။ ကျောင်းဝင်းကြီးမှာ ကျွန်မကလေးဘဝက မိသားစုနှင့် ခရီးထွက်ခဲ့သည့် ဖီဂျီကျွန်းမှ အပန်းဖြေဟိုတယ် ကို အမှတ်ရစေသည်။ ကျောင်းဝင်းမှာ ငွားစွင့်နေသော ဘဲဥပုံ ပန်းခင်းများ၊ ဆွဲဆောင်မှုရှိသည့် ကိုလိုနီခေတ် လက်ရာ အဆောက်အဦးနှင့် အမိုးမိုးထားသော လျှောက်လမ်းရှည်ကြီးတို့ဖြင့် လှပစွာ ထိန်းသိမ်းမွမ်းမံထားသည်။ အစုံသုံး လေးထောင့်အဆောက်အဦးများဖြင့် စာသင်ခန်းတစ်ခန်းလျှင် ကျောင်းသား ရှစ်ဆယ်ခန့်အထိ ရှိသည့် မြန်မာကျောင်းများနှင့် ကွာချင်တိုင်းကွာနေတော့သည်။ ထိုကျောင်းများမှ စာသင်ခန်းများဘေး ဖြတ်လျှောက်ရင်း ဆရာက တိုင်ပေးသည်ကို စိတ်မပါတပါဖြင့် ကျောင်းသားများ လိုက်ဆိုသည့်အသံကို ကျွန်မကြားဖူးသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပညာရေးစနစ်မှာ အလွတ်ကျက်၊ဖြေသည့် စနစ်ကို လုံးဝနီးပါး အမှီပြုထားသည်။

ကျွန်မရောက်ပြီး မိနစ်ပိုင်းအတွင်းပင် နားချိန်ခေါင်းလောင်းမြည်ကာ ရှုပ်အင်္ကျီနှင့် နက်ကတိုင်များ၊ ကွက်ကျား စကတ်များ ဝတ်ထားသော ပိန်ရှည်ရှည် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ ဘတ်စကတ်ဘော ကွင်းထဲသို့ လျှံထွက်လာပြီး ကျွန်မဘေးမှ အပြေးအလွှားဖြတ်၍ သူငယ်ချင်းများကို ရှာနေကြသည်။ တယ်ရေလ်ကို သူမ၏ စာသင်ခန်းတွင် စားပွဲများပေါ်မှ စာရွက်များလိုက်သိမ်းနေလျက်သား တွေ့ရသည်။ စာသင်ခန်းအနောက်ဘက် နံရံ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းတွင် လမ်းဘေးခွေးခါတ်ပုံများ၊ ဖြတ်ညှပ်ကပ်ထားသော အသည်းပုံများ၊ ကြယ်ပုံများဖြင့် အလှဆင်ထားသည်။ တယ်ရေလ်မှာ အသက်လေးဆယ်စွန်းစွန်းဟု ထင်ရပြီး ရှည်လျား၍ ထူထဲသည့် ရွှေရောင်ဆံပင်ကို စည်းထားကာ တင်းတိပ်များရှိ၍ ပိန်ပါးကျစ်လစ်ကာ နေရောင်ခံနေကျ ကယ်လီဖိုးနီးယားသူ တစ်ယောက် ပုံပေါက်နေသည်။ သူမက ကျွန်မကို အားရပါးရပြုံး၍ ကြိုဆိုသည်။

မီနီဘတ်စ်ကားပေါ်တွင် အိမ်မာဟု အမည်ရသည့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းလူငယ် တစ်ဦးက ကျွန်မတို့ကို စောင့်နေပါသည်။ သူမသည် ကျောင်းပြီးကာစ နိုင်ငံရပ်ခြားတွင် တစ်နှစ်အတွေ့အကြုံရှာ ထွက်လာခြင်းဖြစ်၍ ဂေဟထူထောင်ရန် ကူညီပေးနေသူဖြစ်သည်။ စိတ်ချမ်းသာစရာကောင်းအောင် စည်းကမ်းလိုက်နာသော ယာဉ်မောင်းအိမ်မာဖြင့် ရန်ကုန်မြို့ပြင်သို့ ကျွန်မတို့ထွက်လာရာ အိမ်မာက သူမ၏ ခွေးများကို ကြေကွဲဖွယ်အဖြစ် ဖြင့် ဆုံးရှုံးလိုက်ရပြီးနောက် ရန်ကုန်မြို့မှ လမ်းဘေးခွေးများကို ကယ်တင်ရန် ကိုယ်ပိုင်တာဝန်တစ်ရပ်ဟု ခံယူမိလာကြောင်း ပြောပြသည်။

“ရန်ကုန်မှာ လမ်းဘေးခွေးဖြစ်ရတာ ကောင်းတဲ့အချိန်ရယ်လို့ မရှိပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အခုတော့ ပိုပြီး အန္တရာယ်ရှိလာတယ်” သူမက ပလတ်စတစ် ပင့်ကူအိမ် နားကပ်များကို လှုပ်ခါရင်း ပြောနေသည်။

အကြောင်းမှာ အရှေ့တောင်အာရှ၏ အိုလံပစ်ဟု ဆိုနိုင်သည့် ဆီးဂိမ်းအားကစားပွဲကို နှစ်ပေါင်းခြောက်ဆယ်ခန့်အတွင်း ရန်ကန်တွင် ပထမဆုံးအကြိမ် ပြန်လည်လက်ခံ ကျင်းပတော့မည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ အိမ်ရှင်အဖြစ်လက်ခံကျင်းပခွင့်မှာ အလွန်ဂုဏ်သိက္ခာကြီး၍ နိုင်ငံတကာစင်မြင့်သို့ မြန်မာပြန်လည် ဝင်ရောက်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်လည်း ဖြစ်သည်။ မြို့တော် စီမံအုပ်ချုပ်ရေးအာဏာပိုင်ဖြစ်သော ရန်ကုန်မြို့တော် စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီ (YCDC) သည် မြို့တော်လမ်းများ သန့်ရှင်းလှပစေရန် အလောတကြီး ဆောင်ရွက်နေသည်။ အားကစား အဆောက်အဦများအနီး အဆီအငေါ မတည့်စွာတည်ရှိနေသော ဆင်းရဲသား ရပ်ကွက်များကို ဖြိုဖျက်ကာ နေထိုင်သူများအား နေစရာနေရာသစ် ကိုယ့်ဘာကိုယ် ထပ်ရှာကြရန် လက်လွတ်စပယ်ပင် ထားရစ်ခဲ့သည်။ လမ်းဘေးခွေးများကိုလည်း မြင်မြင်သမျှ သုတ်သင်ရှင်းလင်းနေသည်။

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပတ်ခန့်က အမ်မာသည် သူမ၏ ခွေးနှစ်ကောင်ဖြင့် မနက်ပိုင်း လမ်းလျှောက်ထွက်လာခဲ့သည်။

“ရော့စီနဲ့ ပက်ပါက လမ်းဘေးမြက်ပင်ရှည်တွေကြားထဲမှာ တစ်ခုခုကို သွားနမ်းနေကြတယ်။ ကျွန်မ ရိုးရိုးပဲ ထင်နေမိတာ ရော့စီ အသက်ရှူကြပ်လာတော့မှ သတိထားမိတယ်။ ချောင်းဆိုးသလိုပုံစံမျိုးပေမယ့် သူလေငတ်နေ တာ တွေ့ရတယ်။ ပြီးတော့ ပတ်ပါလည်း အသက်ရှူကြပ်လာတော့တာပဲ။ ဖြစ်သွားတာမြန်လွန်းလို့ ကျွန်မ ဘာမှ မလုပ်နိုင်လိုက်ဘူး။ ကျွန်မခွေးလေးတွေ အဆိပ်ခတ်ထားတဲ့ အသားတုံးစားမိပြီး လည်ပတ်ကြိုးတန်းလန်းနဲ့တင် ဆုံးသွားကြတာ” အမ်မာက ပြောပြသည်။ သူမကိုကြည့်ရသည်မှာ နာကျင်ခံစားနေရပုံပေါ်သည်။

သူမအတွက် စိတ်မကောင်းကြောင်းနှင့် သူမခွေးများ ထိုသို့ ဝေဒနာခံစားရသည်ကို မြင်ရသည့်အတွက် မည်မျှ စိတ်ထိခိုက်မည်ကို တွေးမိကြောင်း ကျွန်မပြန်ပြောသည်။

“ကျွန်မဘာကို စက်ဆုပ်မိလဲဆိုတော့” သူမက မျက်ရည်တစ်စကို သုတ်၍ ဆက်ပြောသည် “ဒီအလုပ်က ဗုဒ္ဓဘာသာ စည်းမျဉ်းတွေကို မဆန့်ကျင်ဘူးလို့ အာဏာပိုင်တွေက ပြောရဲတာကိုပဲ။ သူတို့က အဆိပ်ခတ်ထားတဲ့ အသားတုံးကို ပစ်ရုံပဲပစ်တာတဲ့။ ခွေးတစ်ကောင်က ရောက်လာပြီး စားမိရင် သူတို့အပြစ်မဟုတ်ဘူးတဲ့။ အသက်သတ်မှု မမြောက်ဘူးတဲ့”

“ဒါက တော်တော်ထူးဆန်းတဲ့ အမြင်မျိုးပဲ” ကျွန်မ ပြောလိုက်သည် “YCDC က ဝန်ထမ်းတွေ ညည ဘယ်လိုများ အိပ်သလဲ မသိပါဘူး”

“ရှင်ရဲ့ဝင်းထဲမှာ လမ်းဘေးခွေးတစ်ကောင်ရှိနေတာ သူတို့မြင်ပြီး ဝင်းထဲကို အသားတုံး လာမပစ်အောင် ရှင် သတိထားဖို့ လိုတယ်နော်” ဟု တယ်ရေလ်က အလေးအနက်ပြောသည်။

“ဒါပေမယ့် ရစ်ပလေက လမ်းပေါ်မှာ လျှောက်သွားနေတာမှ မဟုတ်တာ” ကျွန်မက အထိတ်တလန့်ဖြင့် တုန်ပြန်မိသည်။

“မှန်တယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့အမြင်မှာတော့ ရန်ကုန်မှာ လမ်းဘေးခွေးတစ်ကောင် လျော့သွားတယ်ပဲ တွေးမှာ”

သနားစရာ ရစ်ပလေ ပါလား။ ကယ်တင်ခံရပြီးတာတောင် အန္တရာယ်က မလွတ်မြောက်နိုင်သေးပါ။

--

ကျွန်မအမြင်အရ ကမ္ဘာပေါ်တွင် လူသုံးမျိုးရှိပါသည်။ အခြားသူများ၏ ပြဿနာများနှင့် အမှားများကို လိုက်ရှင်းပေးနေရသူများ၊ ကိုယ်တိုင် ပြဿနာ ဖန်တီးသူများနှင့် ကိုယ်တိုင်လည်း ပြဿနာမရှာ၊ အခြားပြဿနာများ ကိုလည်း မဖြေရှင်းသူများ ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံး အမျိုးအစားမှာ ပတ်ဝန်းကျင် ကမ္ဘာကြီး အတွက် အကောင်းရော အဆိုးပါ သက်ရောက်မှု အနည်းငယ်မျှသာ ပေးပါသည်။

တယ်ရေလ်ကတော့ အခြားသူများ၏ ပြဿနာများကို လိုက်ဖြေရှင်းပေးသည့် အမျိုးအစားဖြစ်ကြောင်း သံသယဖြစ်ဖွယ်မရှိပါ။ သူမတွင် ကယ်တင်မွေးစားထားသည့် ခွေး ခုနစ်ကောင်ရှိနှင့်ပြီးဖြစ်ကာ ဘိုလီးဗီးယား နိုင်ငံတွင် နေခဲ့စဉ်က မွေးစားထားသော ကြောင်နှစ်ကောင်လည်း ရှိသေးသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် စာသင်နေသည်မှာ ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုနီးပါး ရှိပြီဖြစ်ကာ တိရစ္ဆာန်ဂေဟာ အစီအစဉ် မစတင်ခင်ကပင် သူမသည် တိရစ္ဆာန်ချစ်သူဖြစ် ကြောင်း ရန်ကုန်တွင် ဂုဏ်သတင်းကျော်ကြားသည်။ ယခုအခါ သူမသည် တစ်ပတ်ခြားတစ်ခါလောက် ဖုန်းလက်ခံ ဖြေနေရကာ အများအားဖြင့် အရေးပေါ် ဆေးကုသမှုလိုနေသော ဒုက္ခိတလမ်းဘေးခွေးများကို မြင်ရ၍ စိုးရိမ်ကာ သတင်းပေးကြသော နိုင်ငံခြားသားများထံမှ ဖြစ်သည်။ ပြီးခဲ့သည့်အပတ်ကလည်း မိခင်ခွေးမကြီး ကားတိုက်ခံရကောင်း အတိုက်ခံရကာ ပျောက်ဆုံးနေ၍ ကျန်ရစ်သော ခွေးပေါက်လေးများအကြောင်း တစ်စုံတစ်ဦးက သူမထံ ဖုန်းဆက်ပြောသည်။ ထိုခွေးလေးများကို တယ်ရေလ်က အိမ်တွင်ခေါ်၍ အချိန်ပြည့် ပြုစုပေးနေရသည်။ သူမထံ ဖုန်းဝင်လာချိန်မှာ နေ့ဖြစ်စေ၊ ညဖြစ်စေ ထိုတိရစ္ဆာန်ကို ကယ်တင်ဖို့ သူမ အစွမ်းကုန် ကြိုးစား တတ်သည်။ ဒီမိုသရပီ ကင်ဆာကုထုံးလိုအပ်၍ ကိုယ်တိုင် ငွေစိုက်ပေးလိုက်သော်လည်း မကယ်တင် နိုင်လိုက်သည့် ခွေးတစ်ကောင်အကြောင်း သူမပြောပြချိန်တွင်

သူမမျက်ဝန်းတွင် မျက်ရည်များဝိုင်းလာခဲ့သည်။ ရန်ကုန်တွင် ဒုက္ခခံစားနေရသော ခွေးတစ်ကောင်ချင်းစီအတွက် သူမရင်နှင့်ခံစားရကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။

ရှာပါနှင့် ကျွန်မတို့လည်း ဒါကာမြို့တွင် လမ်းဘေးခွေးများကို ကယ်တင်ခဲ့လေ့ရှိကြောင်း သို့သော် ထိုခွေးများအား လက်ခံမည့်အိမ်များ မရှာနိုင်တော့သည့်အခါ ဝမ်းနည်း၍ ဝန်ပိလာရကြောင်း ကျွန်မက ပြောပြသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ကျွန်မတို့ လက်လျှော့ခဲ့ရသည်။

“မြန်မာမှာ နိုင်ငံခြားသားတွေ များလာတော့ မွေးစားမယ့်အိမ်တွေ ရှာရတာပိုလွယ်လာတယ်” တယ်ရေလ်က ဆိုသည်။ “အရင်တုန်းက မဖြစ်နိုင်သလောက် နီးပါးပဲ။ သိက္ခာကိုထိန်းချင်တဲ့ ဘယ်မြန်မာလူမျိုးကမှ လမ်းဘေးခွေးကို မမွေးစားဘူး။ ပိုးဟပ်ကို ကြိုးတပ်ပြီး လျှောက်ထိန်းနေရသလို ဖြစ်နေလိမ့်မယ်။ မျိုးသန့်ခွေးကိုပဲ မြန်မာတွေက လိုချင်တာ။ ပြဿနာကတော့ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်ဆိုင်တွေပဲ။ သူတို့က ခွေးပေါက်လေးတွေကို ဂရုမစိုက်ကြဘူး။”

Parvovirus အမည်ရ ကူးစက်မြန်ရောဂါတစ်မျိုးမှာ ရန်ကုန်ရှိ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်ဆိုင်များတွင် ပြန့်နှံ့နေ ကြောင်း တယ်ရေလ်က ရှင်းပြသည်။ ကာကွယ်ဆေးမထိုးထားသော ခွေးပေါက်လေးများ ပိုင်ရှင်သစ်ထံ ရောက်ပြီး ရက်အနည်းငယ်အတွင်း သေဆုံးသွားသော ဇာတ်လမ်းများ သူမ ကြားနေရသည်။ ပိုင်ရှင်များမှာ ခွေးပေါက်လေး အတွက် ဒေါ်လာ ရာဂဏန်းပေးခဲ့ရသောကြောင့် ဝမ်းနည်း၊ ဒေါသထွက်ကြရသည်။

ကျွန်မ လဟာပြင်ဈေးတစ်ခုရှိ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်ဆိုင်တစ်ဆိုင်မှ လိပ်များဝယ်ခဲ့စဉ် လှောင်အိမ်တစ်ခုထဲ၌ ဂျာမန်သိုးထိန်း ခွေးပေါက်တစ်ကောင် သေ၍တောင့်နေသည်ကို မြင်ခဲ့ရကြောင်း အမှတ်ရမိသည်။ ထိုမြင်ကွင်းကို ပြန်စဉ်းစားတိုင်း စိတ်ထိခိုက်မိသေးသည်။ ထိုအကြောင်းကို တယ်ရေလ်အား ပြောပြ၍ ခွေးလေးမှာ နေပူဒဏ်ကြောင့် သေဆုံးသွားသည်ဟု ကျွန်မ ယူဆခဲ့မိကြောင်းလည်း ပြောပြသည်။

“ပါမိုဗိုင်းရပ်စ်ပိုး ဖြစ်ဖို့များတယ်” တယ်ရေလ်က ဆိုသည်။

“ဆိုးလိုက်တာနော်” ကျွန်မ ညည်းမိသည်။

ကျွန်မတို့ ထိုင်းမှိုင်းကာ တိတ်ဆိတ်သွားကြပြီးနောက် နာရီဝက်အကြာတွင် မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်ရှိ တိရစ္ဆာန်ဂေဟာသို့ ရောက်သွားကြသည်။ မြို့စွန်ဘက်ဖြစ်၍ စပါးကွင်းများကို မြင်တွေ့ရန် မျှော်လင့်ခဲ့သော်လည်း ဆင်ခြေဖုံးရပ်ကွက်ငယ်တစ်ခုတွင် ဂေဟာကို တည်ဆောက်နေကြောင်း တွေ့လိုက်ရသည်။ ရန်ကုန်မှ နားလန်ထစ ခွေးများကို ထားရန် နေရာ နည်းနည်းလေးမျှ လုံလောက်ခြင်း မရှိပါ။ အစိုးရ၏ ခန့်မှန်းချက်များအရ ရန်ကုန်၏ လမ်းဘေးခွေး ကောင်ရေ စုစုပေါင်းမှာ ၁၂၀,၀၀၀ ခန့်ရှိသည်။

ကျွန်မမျက်နှာမှာ အံ့ဩဟန်ပေါ်သွားသောကြောင့် ဖြစ်မည်။ တယ်ရေလ်က လျင်မြန်စွာပင် “ဒါက ဒေါ်ရီဇာရဲ့ မြေလေ။ ဂေဟာအတွက် သူလူလိုက်တာ။ ဟိုဘက်က အကွက်ကိုလည်း ဝယ်ဖို့စဉ်းစားထားတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘယ်သူပိုင်မှန်း စုံစမ်းလို့ မရဘူးဖြစ်နေတယ်။ လောလောဆယ်တော့ ခွေးတွေအတွက် မွေးစားမယ့် အိမ်မရှာနိုင်ရင် သူတို့ကို စတော့ခဲတဲ့ နေရာဆီပြန်ခေါ်သွားမယ်။ အနည်းဆုံး သူတို့ ဒဏ်ရာတွေကနေ သက်သာလာပြီး ပါရိုမိုင်းရပ်စ် တို့ ခွေးရူးရောဂါတို့အတွက် ကာကွယ်ဆေးတွေလည်း ထိုးပြီးဖြစ်သွားမယ်” ဟု ရှင်းပြသည်။

ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့အစည်း၏ စာရင်းများအရ မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာတွင် ခွေးရူးပြန်ရောဂါ အဖြစ်ပွားဆုံး နိုင်ငံများအနက် တစ်ခုဖြစ်ပြီး လူတစ်ထောင်ခန့် နှစ်စဉ် ဤရောဂါဖြင့် အသက်ဆုံးကြရသည်။ ရောဂါကူးစက်သူများမှာ လမ်းဘေးခွေး အကိုက်ခံရခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေ့ရှိသဖြင့် YCDC က ဤကိစ္စအတွက် တစ်ခုခု လုပ်ချင်နေသည်ကို နားလည်ပေး၍ ရပါသည်။ သို့သော် သုတ်သင်ရှင်းလင်းခြင်းမှာ ရက်စက်၍ မထိရောက်သော နည်းလမ်းဖြစ်သည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတွင် ခွေးရူးရောဂါနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းတစ်ပုဒ်လိုက်ခဲ့ဖူးသောကြောင့် သတ်ဖြတ်ခြင်းမှာ ရှိရင်းစွဲခွေးအုပ်အနေအထားများကို ပျက်စေပြီး နယ်မြေလုရန်ပွဲများဖြစ်ခြင်း၊ အစားအစာ ပိုထွက်လာခြင်း နှင့် သားပိုပေါက်ခြင်းများ ဖြစ်စေကာ ခွေးကောင်ရေကိုပင် ပို၍များလာစေနိုင်ကြောင်း ကျွန်မ သိထားသည်။ သားကြောဖြတ်ခြင်း၊ သင်းကွပ်ခြင်းနှင့်တွဲ၍ ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးခြင်းက အကောင်းဆုံး နည်းလမ်း ဖြစ်သော်လည်း လမ်းဘေးခွေးများကို သတ်၍ အမှိုက်ပုံများတွင် စွန့်ပစ်လိုက်ခြင်းထက်ပို၍ ကုန်ကျစရိတ် များလေ့ ရှိပါသည်။

“ဒီကိုလာပြီး ကျွန်မတို့ရဲ့ ပထမဆုံး ဧည့်သည်လေးတွေကို လာကြည့်ပါအုံး။ သူတို့ရဲ့ အမေလည်း ပြီးခဲ့တဲ့ အပတ်က ပေါက်ချလာခဲ့တယ်” တယ်ရေလ်က အပြုံးဖြင့် ဆိုသည်။

မြေကွက်အလယ်မှ တစ်ဝက်တစ်ပျက် ဆောက်လက်စ တဲထံကျွန်မလိုက်သွားရာ အရိပ်ထဲတွင် ခွေးပေါက် တစ်အုပ် မိခင်ခွေးမကြီးအနားလဲလျောင်းနေကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ သူတို့မှာ ရက်အနည်းငယ်သာ သက်တမ်း ရှိသေးကာ ပန်းရောင်နုများ၊ စာအိတ်လို ခေါက်နေသော နားရွက်သေးသေးလေးများဖြင့် ဂျယ်လီတုံး ဖောင်းဖောင်းလေးတွေနှင့် တူနေတော့သည်။ မျက်လုံးများမှာ မပွင့်သေးဘဲ အက်ကွဲနေသော အသံစူးစူးများကြောင့် ခွေးထက် ကြွက်နှင့် အသံပိုတူနေသည်။ ခွေးမကြီးမှာ ခွေးပေါက်လေးကောင်အား တစ်ကောင်ချင်းစီ နှစ်သိမ့်စွာ လျှာဖြင့် လျက်ပေးနေပြီး သူတို့ နို့စို့ကြသည့်အခါ ကျေနပ်စွာသက်ပြင်းချ၍ မျက်လုံးမှိတ်သွားသည်။ သူမ ထိုမျှ အလေးထား ဂရုစိုက်သည့်တိုင် အန္တရာယ်များသော အနာဂတ်က စောင့်ကြိုနေသည်ကို စဉ်းစားမိ၍ ဝမ်းနည်းရသည်။

မြေကွက်အစွန်သို့သွား၍ တစ်ဝက်တစ်ပျက်သာ စိုက်ထူရသေးသော ခြံစည်းရိုးအား သွား၍ စိစစ်ညွှန်ကြား နေသည့် တယ်ရေလ်အား ကျွန်မ ကြည့်မိသည်။ ကျွန်မ ဘယ်တော့မှ ထုတ်ပြောမည်မဟုတ်သော်လည်း သူမ ရင်ဆိုင်ရမည့် လုပ်ငန်းမှာ ကြီးမားလွန်းသည့်အတွက် အပြောင်းအလဲဖြစ်နိုင်ပါ့မည်လားဟု ကျွန်မ သံသယ ဖြစ်မိသည်။ ထိုသို့ကြိုးစားရင်း သူမအနေဖြင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ မည်မျှ ဝန်ပိမည်ကိုလည်း ကျွန်မ တွေးတော နေမိသည်။

အရင်းအနှီးကြီးသလောက် အကျိုးအမြတ် မရှိ

၂၀၁၂ အောက်တိုဘာ

ရှာပါနှင့်ကျွန်မတို့ အိမ်အသစ်ကို အလွန်သဘောကျကြသည်။ ကျွန်မတို့ အိမ်ဝင်းမျက်နှာစာတွင် အရောင်စိုစိုပြည်ပြည်ရှိရန် အပူပိုင်းဒေသ အပင်အမျိုးမျိုးနှင့် စဉ့်အိုးများဝယ်၍ စိုက်သည်။ ဧည့်ခန်းတွင်လည်း ဒေသထွက် ပုသိမ်ထီးများ၊ ရုပ်သေးရုပ်များ၊ သစ်သားပန်းပု ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်တစ်ဆူ၊ စက္ကူဇီးကွက်ရုပ်များ အပါအဝင် လက်မှုပစ္စည်းများထည့်၍ ကျွန်မအလှဆင်သည်။ ရုံးသို့ တက္ကစီစီးရသည်မှာ ဝေးသည်ကိုလည်း ကျွန်မဂရုမစိုက်ပါ။ အိမ်အပြန်တွင် အိမ်ရှေ့တံခါးမှ ဝင်လာတိုင်း ကျယ်ဝန်း၍ လင်းထိန်နေသော အိမ်ကို ရှာတွေ့ထားသည့်အတွက် အပျော်လွန်မိသည်။

သို့သော် ကျွန်မတို့၏ ပျော်ရွှင်မှုအသစ်လေးမှာ လှုပ်ခတ်ခံလာရတော့သည်။ ရှာပါအနေဖြင့် သူ့ပထမဆုံး အလုပ်လုပ်ခွင့်ဗီဇာအတွက် မိခင်နိုင်ငံသို့ပြန်၍ လျှောက်ရမည်ဟု လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဌာနက ပြောလာသည်။ သူ့အနေဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ လှစ်ခနဲသွား၍ လျှောက်နိုင်မည်ဟု ကျွန်မတို့မျှော်လင့်ခဲ့သော်လည်း ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်လူမျိုးဗီဇာလျှောက်သူများအတွက် အထူးစည်းမျဉ်းကန့်သတ်ထားကြောင်း သိရသည်ကို လုံးဝတော့ မအံ့ဩပါ။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နိုင်ငံသားများသည် အများအားဖြင့် စစ်ဒဏ်ကြောင့် ကြေမ့နေသော အခြား နိုင်ငံအချို့မှ နိုင်ငံသားများနည်းတူ အရင်းအနှီးကြီး၍ အကျိုးအမြတ် ပြန်မရနိုင်ဟူသော အုပ်စုထဲ ထည့်သွင်းသတ်မှတ်ခြင်း ခံရသည်။ အခြားတစ်နည်းဆိုရလျှင် ရှာပါလိုလူမျိုးသည် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှ အပြင်သို့ထွက်ခွင့်ရလျှင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ထံ ပြန်တော့မည်မဟုတ်ဟု ယူဆထားကြခြင်းဖြစ်ရာ ပို၍တင်းကြပ်သော စည်းမျဉ်းများ ချမှတ်ထားသည်။ သူမြန်မာနိုင်ငံမှ ကျွန်မတို့အိမ်ထံ ပြန်လာခွင့်ရရန်သာ ကျွန်မမျှော်လင့်မိသည်။

—

ရှာပါမှာ တစ်ပတ်သာ သွားရမည်ဟု မှန်းထားသော်လည်း ဒါကာမြို့တော်မှ သူ့အဆက်အသွယ်မှာ ခရီးဝေးရောက်နေသည့်အတွက် အချိန်ပိုကြာနေသည်။ အချိန်နှစ်ပတ်ခန့်ကြာသွားသော်လည်း ဗီဇာအတွက် လိုအပ်သော စာရွက်စာတမ်းများ မပြီးပြတ်သေးပါ။ ကျွန်မ ညည တစ်ယောက်တည်းဖြစ်နေသည်ကို စိတ်ပူသည်ဟု ဆိုကာ မေစီက မိုဘိုင်းဖုန်းတစ်လုံး ကျွန်မအားပေးသည်။ ဤဖုန်းမှာ မည်မျှ တန်ဖိုးကြီးကြောင်းကို

ပိုပိုသာသာပြောရန်ပင် ခက်လိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်မအား သူမက ထူထဲသော အပြာရင့်ရောင် နီကီရာဖုန်း ပေးသည့်အခါတွင် သူမအား လှမ်းဖက်ချင်စိတ်ပင် ပေါက်သွားသည်။ မေစီက သူမ၏ ဖုန်းနံပါတ်ကို ချရေးပေး၍ အကူအညီလိုသည့် အချိန်တိုင်း ဖုန်းဆက်ရန် ပြောနေစဉ် ကျွန်မ၏ ဖုန်းအသစ်နံပါတ်နှင့် သူမ၏ နံပါတ်မှာ နောက်ဆုံးဂဏန်းတစ်လုံးသာ ကွာသည်ကို သတိပြုမိသည်။ အကြောင်းမှာ မြန်မာတိုင်းမ် သည် အရေးကြီးဝန်ထမ်းများအတွက် မိုဘိုင်းဖုန်း ခြောက်လုံး ရထားကာ နံပါတ်များမှာ တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး အစဉ်လိုက် ချထားပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၀၀ ကျော်ခုနှစ် များ အစောပိုင်းတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းများမှာ ရှားပါးလွန်းသည့်အတွက် ဖုန်းနံပါတ်မှာ ဂဏန်းငါးလုံးသာ ပါကြောင်း ကျွန်မ စကြားဖူးသည့် အချိန်ကို သတိရမိသည်။

ရှာပါ အဝေးရောက်နေ၍ ကျွန်မအနည်းငယ် သုန်မှုန်နေသည်ကို သီရိကလည်း သတိထားမိကာ ကျွန်မ လန်းဆန်းတက်ကြွလာရန် သူမ အမဲသားသွားဝယ်ရာတွင် လိုက်ခဲ့ဖို့ ဖိတ်သည်။ အသားငါးဈေးသို့ သူမနှင့် သွားရန် အခွင့်အရေးကို ကျွန်မတက်ကြွစွာ လက်ခံလိုက်သည်။ ကျွန်မ အနီရောင်အသား မစားရသည်မှာ အတော်ကြီး ကြာခဲ့ပြီလေ။ စူပါမားကတ်များတွင် အမဲသား တစ်ခါမှ မတွေ့ခဲ့ရသဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ အယူ ခံစားချက်များကြောင့် ရှားပါးခြင်းဖြစ်မည်ဟု ယူဆထားခဲ့သည်။ ကျွန်မတို့ အစီအစဉ်ဆွဲပြီးသည်နှင့် ကောင်းစွာ ကင်ထားသော အမဲသား စတိတ်ကင်၏ အနံ့အရသာနှင့် အရည်ရွဲရွဲကို ရုတ်တရက် တောင့်တလာမိသည်။

ရုံးမှ ညနေ ၅:၃၀ လောက် ကျွန်မတို့ ထွက်လာချိန်တွင် မိုးဖွဲဖွဲ စကျလာသည်။ နွမ်းနယ်နေသည့် ရုံးဝန်ထမ်းများ၏ မျက်နှာများ မှန်ပြတင်းပေါက်တွင် ကပ်နေသော အသံတက္ခီကျီမြည်သည့် ဘတ်စ်ကားကြီးများ တစ်စီးနောက် တစ်စီး ထပ်၍ကျပ်နေသော အနော်ရထာလမ်းမကြီးထံ ဦးတည်၍ ညာချိုးလိုက်သည်။ ဘတ်စ်ကား တစ်စီးမှာ လူပြည့်လွန်း၍ လူငယ်နှစ်ဦးမှာ တံခါးပေါက်တွင် တွယ်၍စီးနေရသည်။

အသားငါး ဈေးသို့ရောက်သောအခါ မှောင်လုနီးနီး ဖြစ်နေပြီး ဈေးသည်များက ဆီမီးအိမ်များကို မီးထွန်းညှိနေကြသည်။ လူအုပ်ကြားထဲ သီရိနှင့်ကျွန်မ တိုးဝှေ့ဖြတ်သန်းလာခဲ့သည်။ အနံ့ပြင်းသော ဆူးများနှင့် ဒူးရင်းသီးထည့်ထားသည့် ခြင်းကြီးများ၊ အမွှေးများသော လိုင်ချီးသီးများ၊ သရက်သီး အဝါရောင်နှင့် အစိမ်းရောင်များ၊ ကော်ဖီပန်းများကို ဖြတ်လျှောက်ခဲ့သည်။ အချို့သီးနှံများကို မိုးကာစ ခင်း၍ မြေပေါ်တွင် စီရီချထားကာ အခြားပစ္စည်းများကို ခြင်းကြားကြီးများထဲတွင် ထည့်၍ ပြထားသည်။ ကြက်ဥများထည့်ထားသော ထပ်ထားသည့် ဗန်းများ၊ ဧရာမ ငရုတ်သီးစိမ်း အပုံကြီးများနှင့် နှုတ်ခမ်းထိအပြည့် ဆန်များထည့်ထားသော ပလတ်စတစ် ပုံးများ တွေ့ရသည်။ အသံဗလံဆူညံ၍ အနံ့ပေါင်းစုံ ရောထွေးနေပြီး ကျွန်မမြင်ရသည့် အရာတော်တော်များကို ဘာမှန်း အမျိုးအမည် မခွဲခြားတတ်ပါ။ ဈေးသည်အများစုမှာ အမျိုးသမီးများဖြစ်ပြီး ခွေးခြေခုံ သေးလေးများပေါ်တွင် ထိုင်လျှင်ထိုင်၊ မဟုတ်လျှင် စောင့်ကြောင့်ထိုင်နေကာ သူတို့ရောင်းချသည့် ပစ္စည်း အမည်များကို အသံနိမ့်နိမ့်ဖြင့် ပြောနေကြသည်။ သီရိသည် အသံကျယ်ကျယ်နှင့် တက်ကြွသော

အမျိုးသမီး တစ်ဦးထံမှ ခရမ်းချဉ်သီး ထွားထွားများနှင့် ကန်စွန်းရွက်ရှည်ရှည် တစ်စီးဝယ်ရာ သူမက ပြုံး၍ မျက်စိမှိတ်ပြပြီး အဆစ်ထပ်ထည့်ပေးလိုက်သည်။

ထို့နောက် ကျွန်မတို့ ပင်လယ်စာအတန်းသို့ရောက်လာပြီး လက်သည်းခွဲလောက်သာ ရှိမည့် ပုစွန်ခြောက်များနှင့် လက်တစ်ဝါးစာရှည်မည့် အရောင်ကြည်နေသော ပုစွန်လတ်လတ်များ တွေ့ရသည်။ အံ့ဩဖွယ် ငါးအမျိုးပေါင်းစုံတွေ့ရပြီး ခုတ်သားများအဖြစ်လည်းကောင်း၊ အကောင်လိုက်လည်းကောင်း ရောင်းချပြီး အကြေးခွဲ ချွတ်ထားခြင်း လုံးဝမရှိပါ။ ထို့နောက် ကြက်ဘဲတန်းရောက်လာပြီး ကလီစာများနှင့် အရေခွံချွတ်ထားသော မျက်လုံးပိတ်နေသည့် ကြက်ခေါင်းများကို တစ်ခါတစ်ရံ အမွှေးစို တစ်စတစ်လေနှင့် တွေ့ရသည်။ ကြက်ခြေထောက်များကို နှီးကြိုးဖြင့်ချည်၍ အစီအရီထပ်ထားသည်ကို တွေ့၍ ရစ်ပလေအတွက် အိမ်တွင်ပြုတ်ကျွေးရန် အနည်းငယ် ဝယ်လိုက်သည်။ ခြင်းတောင်းတစ်ခုထဲတွင် ကြက်အရှင်များ ကြောက်ရွံ့စွာဖြင့် တကော်ကော်အော်နေကြသည်။ လေထဲတွင် သွေးညှီနံ့က ထောင်းထနေသည်။

ရေအိုင်အချို့ကို ကျော်ပြီး သစ်သားခုံနှစ်ခုံနှင့် သံချိန်ခွင်တစ်စုံရှိသော ဆိုင်ခန်းတစ်ခုသို့ ရောက်လာသည်။ တိုပီ ဟု ခေါ်သော မွတ်စလင်ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်း ဆောင်းထားသည့် ဈေးသည်၏ နောက်တွင် အမဲတစ်ကောင်၏ ခန္ဓာကိုယ်တစ်ပိုင်းချိတ်ထားသည်။ အရောင်စွန်းနေသော မီးခိုးရောင် စွတ်ကျယ်အင်္ကျီမှာ သူ၏ ကြီးမားသော ဗိုက်ပေါ်တွင် ကျပ်နေသည်။ လာနေကျဖောက်သည်ဖြစ်သော သီရိအား သူပြုံးပြသည်။ သွေးစွန်းနေ သော သားခုတ်ခါးဖြင့် အရောင်ရင့်ရင့် အသားတစ်ပိုင်းကို ကျွမ်းကျင်စွာခုတ်ဖြတ်ကာ ပလတ်စတစ် အိတ်နှစ်လုံးထဲ သို့ ပစ်ထည့်လိုက်သည်။ ကျွန်မတို့ တစ်ယောက် ငွေ ၆၀၀ ကျပ်ပေး၍ လှည့်ထွက်လာချိန်တွင် ခေါင်းထဲ၌ ဟာသတစ်ခု ပေါ်လာသည်။

“ငါမယုံနိုင်ဘူး သီရိရေ။ ငါ့ယောက်ျားက အဝေးရောက်နေချိန်မှာ ငါက အသားဈေး (meat market)⁴ကို ရောက်နေတယ်”

သူမကျွန်မကို နားမလည်သလိုကြည့်သည်။ ကျွန်မရှင်းပြရန် စဉ်းစားလိုက်သော်လည်း ဘာသာပြန်ရင်း အဓိပ္ပါယ်ပျောက်သွားလိမ့်မည်ဟု သိသည်။

“ဘာမှမဟုတ်ပါဘူး” ဟု ကျွန်မပြုံး၍ ပြောလိုက်ကာ အထီးကျန်မှုက ပြန်၍ ဝင်ရောက်လာသည်။

--

⁴ Meat market: meat ဆိုသော စကားလုံးမှာ အသားဖြစ်သလို အမျိုးသား/အမျိုးသမီး ခန္ဓာကိုယ်ကို လိင်အမြင်ဖြင့် ညွှန်းသည့် ဗန်းစကား အဓိပ္ပါယ်လည်း ရှိသည်။ စာရေးသူ၏ အမျိုးသား အဝေးရောက်နေချိန်တွင် သူမက အခြားခန္ဓာကိုယ်များကို လိုက်ရှေးနေသည်ဟု စကားနှစ်ခုဖြင့် နောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အမဲသားကို လျှပ်စစ်ဒယ်ပြားပေါ်သို့ ပစ်တင်လိုက်ရာ ရှဲခဲမြည်၍ ကြက်သွန်ဖြူဖြင့် ရောစပ်သွားသည့်အချိန်တွင် ကျွန်မဝမ်းဗိုက်မှ အသံမြည်လာသည်။ ရှိတာကဲ မှီအနည်းငယ်ကို လှီးနေစဉ် မီးဖိုချောင်မှာ ရုတ်တရက် အမှောင်ကျသွားသည်။ မလုပ်ပါနဲ့၊ မလုပ်ပါနဲ့။ တကယ့်အချိန်ကောင်းတွင် မီးပြတ်သွားသည်ပဲ။ ဘယ်လောက်ကြာမည်ကို ကျွန်မ သိနိုင်မည့် နည်းလမ်းမရှိပါ။ တစ်ခါတစ်လေ နာရီဝက်အကြာတွင် မီးပြန်လာတတ်သလို အများအားဖြင့် မိုးလင်းမှ ပြန်လာသည်လည်း ရှိသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တွင်ဆိုလျှင် အနည်းဆုံး မီးပျက်သည့်အချိန်မှာ ခန့်မှန်းရ လွယ်ပြီး တစ်နာရီအတိသာ ကြာလေ့ရှိသည်။

ကျွန်မ မီးခြစ်ခြစ်၍ ဖယောင်းတိုင်ရှာက ထမင်းအိုးထဲသို့ ဇွန်းတစ်ချောင်း နှစ်ကြည့်လိုက်သည်။ ရေမှာဆူကာစသာရှိသေးပြီး ဆန်မှာ ခြေမွှားထားသော ကျောက်ခဲများကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်။ ကျွန်မ ဆင်ဝင်သို့ ထွက်စဉ် ကော်ဖီစားပွဲကို ညိုသကျည်းဖြင့် တိုက်မိ၍ ချိုးပဲဟု ထပ်ဆဲလိုက်မိသည်။ အိမ်အပြင်တွင် လေနအေးကြောင့် ပို၍ အေးပြီး အိမ်ဝင်းတလျှောက် ငွေလရောင် အလင်းဖြာကျနေသည်။ စီးကရက်တစ်လိပ် မီးညို၍ ထန်းပင်အရိပ်များကို ကျွန်မ ငေးကြည့်နေမိသည်။ ထိုအချိန်တွင် ရှာပါအတွေးထဲ၌ ကျွန်မရှိနေမလားဟုလည်း စဉ်းစားနေမိသည်။ ခဏတာ ငြိမ်းချမ်းစွာထိုင်နေပြီး စိန်ခေါ်မှုများ မည်မျှရှိပါစေ ရန်ကုန်တွင် နေရသည့်ဘဝမှာ အလွန် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်း၍ ထူးခြားစုံလင်ကြောင်း တွေးနေမိသည်။ ထို့နောက် ကျွန်မ၏ လည်ပင်းနား ခြင်တစ် ကောင် တစ်ဝီလာလုပ်သည်ကို ကြားရသည်။ သူ့ကို ရိုက်ဖယ်လိုက်သော်လည်း ခြေကျင်းဝတ်တွင် စူးခနဲ ကိုက်ချက် အသေးစားများ ခံစားလာရသည်။ ကျွန်မကို အရှင်လတ်လတ် သွေးစုပ်နေကြပြီပဲ။ ငှက်ဖျားရောဂါ ရန်ကုန်တွင် ဖြစ်နှုန်းနည်း၍ မစိုးရိမ်သော်လည်း ကိုက်ချက်များက မခံစားနိုင်အောင် ဖြစ်သဖြင့် အိမ်ထဲသို့ ချက်ချင်း ပြန်ဝင်လာရသည်။

မီးဖိုချောင်ထဲပြန်ရောက်သည့်အခါ ဘေစင်ပေါ်ဖြတ်၍ ပိုးဟပ်များ ပြေးလွှားနေသံကြားရသည်။ ခေါင်းငုံ့၍ ဦးမှင်တံများလှုပ်ခတ်ကာ လျှောက်ပြေးနေကြပုံမှာ ကျွဲရိုင်းအသေးစားများနှင့် တူနေသည်။ ပိုးဟပ်များမှာ စိတ်ရှုပ်စရာကောင်းသော်လည်း ကျွန်မ မကြောက်ပါ။ သူတို့ ကိုက်ပြုလေ့ မရှိပါ။ သူတို့ကို ရှင်းထုတ်ရန် ကြိုးစားခြင်းမှာ မအောင်မြင်နိုင်သည့် တိုက်ပွဲဖြစ်ကြောင်း ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တွင် ကျွန်မသင်ခန်းစာရပြီးဖြစ်သည်။ မြေဖြူမှ အစ ပိုးသတ်ဆေးများအဆုံး တွေ့သမျှ ပစ္စည်းပေါင်းစုံ ကျွန်မ စမ်းသုံးခဲ့ပါသော်လည်း ပိုးဟပ်ကောင်ရေကို နည်းနည်းလေးပင် လျော့သွားစေပုံမရပါ။ သူတို့အတွက် ခေါင်းရှုပ်မခံခြင်းက ပို၍ လွယ်ကူပါသည်။

ကျွန်မရေချိုးရန် ပြင်လိုက်သည်။ ရေပန်းမှ ရေတစ်ချက် ပန်းထွက်လာပြီးနောက် ဘာမှထပ်မထွက် တော့ပါ။ ကျွန်မတို့ ရေပြတ်သွားပြီပဲ။ ပုံမှန်အားဖြင့် ရေကန်တွင် ရေပြည့်နေရန် ရှာပါက ဂရုပြုလေ့ရှိသည်။

သို့သော် ဤအလုပ်မှာ မှန်းဆရသည်က များသည်။ အကယ်၍ ဤညတွင် ကျွန်မအပြင်ထွက်ကာ အချိန်တစ်နာရီလောက်စောင့်၍ ရေကန်ကို ရေဖြည့်ရန် ကြိုးစားမည်ဆိုလျှင်လည်း ရေမော်တာမောင်းရန် လျှပ်စစ်မီး လိုပါသည်။

အမဲသားမှာ ပူစပ်စပ် လေထုထဲတွင် အချိန်အတော်ကြာသွားပြီဖြစ်၍ စားလျှင် အစာအဆိပ်သင့်နိုင်ခြေ ရှိသည်ဟု ကျွန်မတွက်လိုက်သည်။ ၎င်းကို အမှိုက်ပုံးထဲ လွှင့်ပစ်လိုက်ပြီး ပုစွန်ဘိစကစ် လက်တစ်ဆုတ်စာ စားလိုက်သည်။

ရှာပါသာရှိလျှင် ကျွန်မတို့ ဖယောင်းတိုင်ထွန်း၍ ဘီယာဗူးများဖောက်ကာ စာလုံးစက်ဂိမ်း Scrabble ကစားကြမည်ဖြစ်သည်။ ပျော်စရာကောင်းပြီး ကဗျာပင်ဆန်ဦးမည်။

အခုတော့ ဘယ်လောက် စိတ်ပျက်စရာကောင်းတဲ့ ညလဲ။

နောက်နှစ်ရက်နေ့မှ သူပြန်ရောက်လာသည်။ ကံကောင်းစွာပင် ဗီဇာလည်း ရလာသည်။ သူတစ်လတိတိ အဝေးရောက်သွားခြင်းဖြစ်၍ သူ့ကိုပြန်မြင်ရသဖြင့် ကျွန်မ အလွန်စိတ်သက်သာရရ၍ ပျော်သွားသည်။ ဒေါ်ကြည်ကြည်၏ သားကို ကျွန်မတို့ဝင်းထဲတွင် တစ်ကြိမ်နှစ်ကြိမ် မြင်ထားရသဖြင့် ရှာပါပြန်ရောက်လာ၍ ပိုလုံခြုံ သလိုလည်း ခံစားရသည်။ သူက ဘာစကားမှမပြောသဖြင့် ဘာကြောင့် ကျွန်မတို့ဝင်းထဲ ဝင်လာသလဲ မသိပါ။ ကျွန်မ အနည်းငယ် ထိတ်လန့်မိသည်။

ရှာပါပြန်ရောက်သည့် ညနေတွင် ဦးဝိစာရလမ်းပေါ်ရှိ ကျွန်မတို့ အကြိုက် ရပ်ကွက်ဘီယာဆိုင်သို့သွား၍ အောင်ပွဲခံကြသည်။ သို့သော် စားစရာများ မှာပြီးချိန်တွင် ကျွန်မ မိုဘိုင်းဖုန်းမြည်လာသည်။ ကျွန်မတို့၏ အိမ်သန့်ရှင်းရေးလုပ်ပေးသူ မစန္ဒာဆက်ခြင်းဖြစ်ပြီး သူမက အကြောက်လွန်နေသည်။ အချိန်အနည်းငယ်ကြာမှ သူမထံမှ စကားလုံး အနည်းငယ် အစ်အောက်မေးနိုင်သည်။

“ကျွန်မ မောင် ရဲစခန်းရောက်နေလို့ပါ။ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ သူ တစ်နေကုန်အရက်သောက်နေတာ။ ရဲတွေ ရောက်လာပြီးသူ့ကို ဖမ်းသွားတယ်။ ခုသူအချုပ်ခံထားရတယ်။ ကျွန်မသူ့အတွက် အရမ်းစိုးရိမ်တာပဲ”

“ဘယ်ရဲစခန်းလဲ။ ရှာပါနဲ့ ကျွန်မလာခဲ့ပြီး ရှင်နဲ့ ဆုံကြမယ်လေ။ အာမခံရရင် သူ့ကို လွှတ်ပေးမယ်ထင်တယ်”

မစန္ဒာ၏ အကြောက်တရားမှာ သဘာဝကျပါသည်။ သူ့မောင်မှာ အလွန်စိုးရိမ်ရသည့် အခြေအနေတွင် ရောက်နေပြီဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရာဇဝတ်မှု တရားစီရင်ရေးစနစ်မှာ အသေးအမွှား ပြစ်မှုများအတွက်ပင် အလွန်ကြီးလေးသော နှစ်ရှည်ထောင်ဒဏ်များ ချမှတ်လေ့ရှိကြောင်း သတင်းဆိုးဖြင့် ကျော်ကြားသည်။

ကျွန်မတို့ မှာထားသည်များကို ပါဆယ်အဖြစ်ပြောင်းပေးရန် ကောင်တာမှလူကို ပြောလိုက်သည်။ ပလက်ဖောင်းတွင် ကျွန်မတို့အတွက် တက္ကစီဆိုက်လာချိန်၌ မစန္ဒာက ဖုန်းထပ်ဆက်သည်။

“ကျွန်မ သူငယ်ချင်းက ရဲစခန်းကို မလာဖို့ပြောတယ်။ ရှင့်အတွက်လည်း စိတ်မချရဘူးတဲ့။ သူတို့ရှင့်ကိုပါ ချုပ်လိုက်လိမ့်မယ်တဲ့။ မြန်မာပြည်မှာ ဘယ်သူမှ ရဲစခန်းထဲဝင်ပြီးရင် ပြန်ထွက်ဘူးလို့ သူငယ်ချင်းက ပြောတယ်”

သူမ ငိုရှက်နေသံကို ကြားရပြီးနောက် ဖုန်းလိုင်းကျသွားသည်။

ရှာပါနှင့် ကျွန်မတို့ ဆိုင်တွင် ဘီယာနောက်တစ်ခွက်စီလောက် သောက်ရန် စဉ်းစားသေးသော်လည်း အိမ်သို့ပြန်ရန်သာ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ အပြင်တွင်နေလိုစိတ် မရှိတော့ပါ။

နောက်တစ်ပတ်တွင် မစန္ဒာအားတွေ့ရသည့်အခါ သူမ ပင်ပန်းနေပုံရသည်။ သူမ၏ လက်သည်းများ ကိုလည်း အရင်းအထိ ကိုက်ထားသည်ကို သတိထားမိသည်။

“ကျွန်မမောင် အချုပ်ထဲမှာ သုံးရက်ကြာပြီး ပြန်လွတ်လာတယ်” သူမ ပြောပြသည်။ “ဒါပေမယ့် ဘာမှ မပြောင်းလဲပါဘူး။ သူတစ်နေ့လုံးသောက်တယ်။ တစ်ညလုံးလည်း သောက်တယ်။ ဘာအလုပ်မှလည်း မလုပ်ဘူး။ ကျွန်မတို့ မိသားစုအတွက် တကယ့် ပြဿနာကြီးပဲ”

မစန္ဒာသည် ဘာသာရေးကိုင်းရှိုင်းကာ သူမ၏ မိတ်ကပ်ရောင် လက်ကိုင်အိတ်ထဲတွင် သစ်သား လက်ဝါးကပ်တိုင်လေးနှင့် ယေရှုပုံကို ဆောင်ထားသည်။ သူမတွင် အရက်စွဲနေသော မောင်တစ်ယောက်ရှိသည် ဆိုသည်ကို ပုံဖော်ကြည့်ရန် ခက်သည်။ သူမ မိသားစုအတွက် အလွန်အရှက်ရအောင် သူမ လုပ်နေပုံရသည်။ မစန္ဒာ ကိုယ်တိုင်မှာ အလွန်အလုပ်လုပ်သူဖြစ်သည်။ ရိုးရိုးသန့်ရှင်းရေး ကိရိယာများဖြင့်ပင် အရာအားလုံးကို တောက်ပြောင်နေအောင် သူမလုပ်သည်။ အောက်ခြေသိမ်း အလုပ်လုပ်ရသော်လည်း အမြဲတမ်းပြီးရှင်နေသည်။ ကျွန်မ အတွက်တော့ သူမ၏အလုပ်ထဲမှ အဆိုးဆုံးဟုဆိုရမည့်အပိုင်းမှာ အသုံးပြုပြီးသား အိမ်သာသုံးစက္ကူများကို အမှိုက်ပုံးထဲမှ ထုတ်ရှင်းရခြင်းဖြစ်သည်။ အိမ်သာသုံးစက္ကူကို အိမ်သာကမှတ်ထပ်ပစ်လျှင် ယိုယွင်းနေသော ရေဆိုးရေထုတ် စနစ်များ ပိတ်ဆို့နိုင်၍ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့အတွက် သောက်ရေသန့်ဖူးကြီးများ ရောက်လာသည်ကို စောင့်ရပြီး မီးဖိုချောင်ထဲသို့ သူမ မ၍သွင်းရသည်။ တစ်နေ့တစ်နေ့ ဖြတ်ချင်သည့် အချိန် ဖြတ်သော အမှိုက်သိမ်းသမား၏ အော်သံကိုလည်း စောင့်နားထောင်ရသည်။ သူမသည် အချိန်ပိုင်းလုပ်သည်ဖြစ်၍ တစ်လျှင် ရှစ်ဒေါ်လာ ကျွန်မတို့ ပေးသည်။ ထိုပမာဏမှာ ကျွန်မက အလွန်နည်းသည်ဟု ထင်သော်လည်း ပုံမှန် အချိန်ပြည့်အလုပ်သမားတစ်ဦး လစာနှင့် တကယ်ပင် ညီမျှသည်။

မည်သည့်အရာကမျှ မစန္ဒာအတွက် စိတ်ရှုပ်စရာဟု တွေးပုံမရဘဲ တစ်ရက်တွင် ကျွန်မတို့၏ ဟင်းလင်းပွင့် ပြတင်းပေါက်များအား ကာရန် လိုက်ကာ ချုပ်ပေးမည်ဟု သူမက ကမ်းလှမ်းလာသည်။ ကျွန်မက ထိုအတွက် ကျေးဇူးတင်ရသော်လည်း သူမလာပြသည့် နောက်ဆုံးရလဒ်ကို မြင်ချိန်တွင် မရယ်မိရန် အောင့်ထားလိုက်ရသည်။ သူမရွေးလာသည့်အစမှာ ပန်းရောင်ရင့်ရင့်ဖြစ်ပြီး ဒစ်စကို အက ကနေသော မီနီမောက်စ် ရုပ်ပုံဖြင့် ဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကျွန်မတို့အိမ်အတွက် လိုက်ကာများ တကူးတက ချုပ်ပေးသော သူမ၏ ကြင်နာမှုကြောင့် ကျွန်မ ကြည်နူးရသည်။

--

မစန္ဒာက သူမ၏ မောင်အကြောင်းထပ်၍ မပြောတော့ပါ။ ရဲနှင့်ရင်ဆိုင်လိုက်ရသည့်အတွက် လမ်းကြောင်း ပြောင်း၍ ပြုပြင်သွားလောက်ပြီဟု ကျွန်မယူဆလိုက်မိသည်။ သို့သော် တစ်လလောက်အကြာတွင် မျက်နှာပေါ် မျက်ရည်များစီးကျ၍ မစန္ဒာ အိမ်ရှေ့သို့ ရောက်လာသည်။ သူမ၏ မောင် ဆုံးသွား၍ ဖြစ်သည်။ ရမ်အရက်တုများ သောက်မိ၍ အဆိပ်သင့်သေဆုံးသွားခြင်းဖြစ်သည်။ အရက်တင်သွင်းခွင့်ကို လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်များစွာကတည်းက ပိတ်ထား၍ အဆင့်မြင့်ဟိုတယ်နှင့် ဘား များသာ ရှုပ်ထွေးသော “ပါမစ်စနစ်” ကို ဖြတ်သန်း၍ အရက်တင်သွင်း နိုင်ရာ အရက်အတုဈေးကွက် ဖြစ်ထွန်းရန် အကောင်းဆုံးအခြေအနေကို ဖန်တီးပေးထားသည်။ လူငယ်လူရွယ်များ အရက်အတုသောက်မိ၍ ကျောက်ကပ်ပျက်စီးခြင်း သို့မဟုတ် မျက်စိကွယ်သွားခြင်း သတင်းများကို ဖတ်ရဖူးသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လူသေစေရသည့် အကြောင်းရင်းများကို မှတ်တမ်းတင်လေ့ မရှိသလို ကျန်ရစ်သူမိသားစုကလည်း အရှက်ကိုဲ့၍ ထုတ်ဖော်မပြောကြသဖြင့် ဤပြဿနာမှာ မည်မျှ ကြီးမားကြောင်း မသိနိုင်ပါ။

မစန္ဒာအား လစာဖြင့် တစ်ပတ် ခွင့်ယူရန် ကျွန်မက ကမ်းလှမ်းသော်လည်း သူမက အလုပ်မလုပ်ဘဲ နေရမည်ကို လက်မခံပါ။ ညတွင်းချင်းပင် သူမသည် လူသေတစ်ယောက်လို ဖြစ်သွားသည်။ သူမ၏ လှုပ်ရှားမှုများ မှာ စက်ရုပ်လို ခြောက်ခြားဖွယ် အသေကြီးဖြစ်နေကာ ရစ်ပလေ အရှုပ်လိုက်လုပ်နေသည်ကိုပင် သူမ သတိ မပြုမိတော့ပါ။ နောက် တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ဘုရားကျောင်းမှအပြန် သူမ ကျွန်မတို့အိမ်သို့ ဝင်လာသည်။ သူမ မောင်၏ အသုဘမှ ဓါတ်ပုံ အထပ်ငယ် တစ်ထပ်လည်း ယူလာသည်။ ကျွန်မအား ဓါတ်ပုံတစ်ပုံချင်းစီ ပြ၍ ဆိုဖာဆက်တီပေါ်တွင် သူငိုသည်။ ကျွန်မကလည်း ဓါတ်ပုံများကို ငြိမ်သက်စွာ ထိုင်နေသော ရှာပါ့ထံ ထပ်ကမ်းပေးသည်။ ဓါတ်ပုံအများအပြားမှာ ဦးခေါင်းတစ်ဝိုက်တွင် နှင်းဆီပန်းများခြံရံ၍ အခေါင်းထဲတွင် လဲလျောင်းနေသော သူမမောင် ခန္ဓာကိုယ်၏ ဓါတ်ပုံများဖြစ်သည်။

နောက်တစ်ပတ်အကြာ ရုံးမှအိမ်သို့ ကျွန်မပြန်ရောက်ချိန်တွင် မစန္ဒာမှ အလုပ်ထွက်လိုကြောင်း ရေးထားသည့် စာကိုတွေ့ရသည်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုသည်ကို မပြောသွားသလို သူမ လုပ်ခဲ့ပြီးသည့် ထိုလ၏ နှစ်ပတ်စာကိုလည်း မတောင်းသွားပါ။ ကျွန်မမှာ သူမကို ဘယ်လိုဆက်သွယ်ရမည်မှန်း မသိဘဲ သူမကို နောက်ထပ်လုံးဝ မတွေ့ရတော့ပါ။

အိုဘားမားရှူး ရှူးခြင်း

၂၀၁၂ နိုဝင်ဘာ

လအနည်းငယ်ကြာ လက်ထောက် အယ်ဒီတာအဖြစ် လုပ်ကိုင်ပြီးနောက် ရှောင်က ကျွန်မအား ဆောင်းပါး အယ်ဒီတာအဖြစ် ရာထူးတိုးပေးလိုက်သည့်အခါ ကျွန်မ အလွန်ပျော်သွားသည်။ ရှောင်မှာ ဆက်ဆံရခက်ကြောင်း ကျွန်မကို သတိပေးကြသော်လည်း သူနှင့် ကျွန်မတို့ ဆက်ဆံရေးမှာ ကောင်းမွန်ပါသည်။ သူက အလုပ်များများ ခိုင်းတတ်ပြီး တစ်ခါတစ်ရံ ပြောရဆိုရခက်သည် မှန်သော်လည်း သူက တစ်ဖက်တွင် နှစ်လိုဖွယ်ကောင်းကာ ဟာသဉာဏ်ရှိ၍ ခပ်ရွတ်ရွတ် နေတတ်သူဖြစ်သည်။ ကျွန်မကိုလည်း ချီးမွမ်းခန်းဖွင့်တတ်ကာ ကျွန်မသည် သူ၏ အကောင်းဆုံး သတင်းသမားဟုပင် တစ်ခေါက်ပြောဖူးသည်။ ကျွန်မကို သူပေးသော ရာထူးသစ်အရ ရက်အနည်းငယ် တစ်ကြိမ် အထူးသတင်းဆောင်းပါးများ စုစည်းတင်ဆက်ရပါသည်။ အချုပ်ပိုတစ်ခုစီသည် ကျန်းမာရေး၊ အိမ်ခြံမြေ သို့မဟုတ် ခရီးသွားကဏ္ဍ စသည့် ကဏ္ဍ တစ်ခုခုကို စောင်းပေးဖော်ပြသည်။ အကြောင်းအရာများမှာ တမင်တကာ ကျယ်ပြန့်စွာတည်ထားကာ ကြော်ငြာများများရနိုင်ခြေပေါ် မူတည်၍ ရှောင်က ရွေးချယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ “အထူးသတင်းဆောင်းပါးများ” ဟု ခေါင်းစီးတပ် ထုတ်ဝေသော်လည်း ရှောင်က ၎င်းတို့ကို ကြော်ငြာထည့်မည့် အချုပ်ပိုအဖြစ်ရှုမြင်၍ အကြောင်းအရာထက် ကြော်ငြာဝင်ငွေကိုသာ ပို၍ ဂရုစိုက်သည်။ ကျွန်မကမူ ဆောင်းပါးများကို အထူးဆောင်းပါးများအဖြစ် သဘောထားသည်။ အရည်အသွေးမြင့် သတင်းဆောင်းပါးများက ဖတ်သူဦးရေပိုရရန် ဆွဲဆောင်မည်ဖြစ်ပြီး ထိုမှတဆင့် ကြော်ငြာပိုရစေမည်ဟု ကျွန်မက တွက်သည်။ ဖန်တီးနိုင်စွမ်း မလိုသလောက်ဖြစ်ပြီး တစ်ခါတစ်ရံ ငြီးငွေ့ဖွယ်ကောင်းသော လက်ထောက်အယ်ဒီတာ အဖြစ်မှ နေရာသစ်သို့ ရောက်လာသည်မှာ အလွန်ကောင်းသော အဆင့်တက်မှုပင်ဖြစ်သည်။ ပို၍ကြီးသော အလုပ်စားပွဲသို့လည်း ရွှေ့ထိုင်ရကာ ဒေါက်ဂလပ်စ်၏ ရှေ့တွင်ဖြစ်ပြီး လှပသော စိန့်မယ်ရီ ဘုရားကျောင်း ရှုခင်းကို မြင်နေရသည်။

တစ်ရက် ကျွန်မ အလုပ်လုပ်နေစဉ် ရှောင်ထံမှ အီးမေးလ် တစ်စောင်ဝင်လာသည်။ သူ့ လုပ်ငန်းမိတ်ဖက် နှစ်ဦး အပြန်အလှန် အီးမေးလ်ပို့ထားသည်ကို သူ့ထံလွှဲပေးရာမှ သူက ကျွန်မထံ ထပ်၍ လွှဲပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့ - ဂျက်စီကာ မက်ဒစ်

မှ - ရော့စ် ဒန်ကလေး

အကြောင်းအရာ - လွဲစာ - အသင့်ပြင်ရန်

ရက်စွဲ - နိုဝင်ဘာ ၅၊ ၂၀၁၂

ဟိုင်းခရစ်

မြန်မာ၊ ထိုင်းနဲ့ ကမ္ဘောဒီးယား ပါတဲ့ အရှေ့တောင်အာရှ ခရီးစဉ်ကို အိုဘားမား လာဖို့ တော်တော် သေချာနေတယ်လို့ စိတ်ချရတဲ့ အရင်းအမြစ်တစ်ခုက သတင်းပို့ထားတယ်။ ကမ္ဘောဒီးယားကို သူရောက်မယ့်နေ့က နိုဝင်ဘာ ၁၉-၂၁ လို့ ဆိုထားတယ်။ ကျန်တဲ့ ခရီးစဉ်တွေတော့ မသိသေးဘူး။

ဒီအကြောင်းကို ကြော်ငြာစပါယ်ရှယ် လုပ်ရင်ကောင်းမလား။

ဆုမွန်တောင်းလျက်

ကယ်ဗင်

ရော့စ်က ကျွန်မအတွက်ဖြည့်၍ ရိုးရိုးပင်ရေးထားသည် “ဒီကိစ္စအတွက် ငါ့ဆီလာပါအုံး”

“အဲဖျော့စမ်း” (အမေရိကန်သမ္မတစီးသည့်လေယာဉ်) ဟု အသံထွက်ပြောရန်ပင် မကြာမည့် အချိန်အတွင်း ကျွန်မ သူ့ရုံးခန်းထဲသို့ ရောက်ပြီးဖြစ်သည်။ ကျွန်မသည် သမ္မတ အိုဘားမား၏ အမာခံပရိသတ်ဖြစ် ကာ သူ မြန်မာသို့လာမည်ဆိုသည့်သတင်းမှာ ကျွန်မကို အူမြူးသွားစေသည်။

“ဟေး အမျိုးသမီး” ရော့စ်က သူ့ကွန်ပျူတာဖန်သားပြင်မှ မော့ကြည့်၍ ဆိုသည်။ “မြန်သားပဲ။ ဆိုတော့ ကယ်ဗင်ပြောတာသာမှန်၍ အိုဘားမား ခရီးစဉ်အတွက် ကြော်ငြာ အချပ်ပို မင်းဖန်တီးရမယ်။ သူရန်ကုန်ကို ရောက်တဲ့နေ့မှာပဲ တို့အဲ့ဒီဟာကို ဖြန့်မယ်။ ဘယ်နေ့လောက်ဖြစ်မလဲဆိုတော့ ...” ရော့စ်က သူ့စားပွဲပေါ်မှာ ပြက္ခဒိန်ကို လန်လှော့သည်။ “နောက်နှစ်ပတ်မြောက်ပဲ။ စာမျက်နှာ နှစ်ဆယ် ဒါမှမဟုတ် နှစ်ဆယ့်လေး မျက်နှာ လုပ် - မင်းသဘောပဲ”

“သိပ်ရတာပေါ့ ရှောင်ရေ။ ကျွန်မချက်ချင်း စလုပ်လိုက်ပါမယ်။ အိုဘားမားများ ဖတ်မိမလားတောင် စဉ်းစားမိတယ်” ကျွန်မက စိတ်ကူးယဉ်စွာဖြင့် တုံ့ပြန်သည်။

“သူ့ကို နေ့စဉ် အချုပ်တင်ပြတဲ့ စာရွက်စာတမ်းထဲမှာ ပါဖို့ သေချာပါတယ်” ရှောင်က ကျေနပ်သည့် အပြုံးဖြင့် ဆိုသည်။ “ငါ အမေရိကန် သံရုံးကို စာရေးပြီး ဆန်နီကိုလွှတ်ပေးဖို့ သူတို့ ထည့်တောင်းဆိုပေးနိုင်မလား မေးလိုက်မယ်။ ဒီချစ်ကြည်ရေးခရီးကနေ ရသလောက် အကျိုးရှိအောင် လုပ်တာအကောင်းဆုံးပဲ - သဘောတူတယ်မလား”

--

ဘရက်အိုဘားမား၏ ခရီးစဉ် အတည်ပြုပြီးနောက် ရောက်ရန် အချိန်သိပ်မလိုတော့သည့်အတွက် ကျွန်မ အထူး သတင်းဆောင်းပါးများအား စုစည်းတင်ဆက်ရန် ကြိုးကြိုးလုပ်တော့သည်။ မြန်မာခရီးစဉ်အတွင်း စီးပွားရေး ပိတ်ဆို့မှု ဆန့်ရှင် များကို အိုဘားမားက ဖြေလျှော့ပေးမည်ဟု အပိုင်တွက်ထားသည့်အတွက် ရှောင်က အချုပ်ပိုကို “ဆန်ရှင်များမှ အောင်မြင်မှုဆီသို့” ဟူသည့် ခေါင်းစီးပေးလိုက်သည်။

အပြီးသတ်ရမည့်အချိန်မှာ ကျပ်သော်လည်း ဆောင်းပါးများ လုံလောက်စွာရရန် ရှာဖွေခြင်းမှာ မခက်လှပါ။ ပုံမှန်အားဖြင့် ကျွန်မ၏ အထူးအချုပ်ပိုအတွက် ပုံမှန်ရေးပေးလေ့မရှိသော နိုင်ငံခြားသား အယ်ဒီတာ အချို့အပါအဝင် လူတိုင်း ဝင်ရေးလိုကြသည်။ အရှေ့တောင်အာရှ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးရှင် သုံးဦးထံ ကျွန်မ စာရေး ဆက်သွယ်လိုက်ရာ သူတို့အားလုံး သုံးသပ်ချက်များ ရေးပေးရန် သဘောတူကြသည်။ ကျွန်မတို့၏ လက်ရာမြောက် ကာတွန်းဆရာ ကိုသိန်းထွန်းဦးက ရွှေတိဂုံဘုရားနောက်ခံနှင့် ဘုန်းကြီးများ၏ ရှေ့တွင် သမ္မတ အိုဘားမား ဝတ်စုံပြည့်ဖြင့် ပြုံးနေသည့်ပုံကို ရေးဆွဲသည်။ သတင်းထောက်တစ်ဦးဖြစ်သူ နော်ဆေးအား လူထုအသံအတွက် လမ်းပေါ်မှ လူများအား အမေရိကန်သမ္မတ၏ ခရီးစဉ်အပေါ် မည်သို့မြင်ကြောင်း မေးရန် တာဝန်ပေးလိုက်သည်။ (လူအများစုက အလွန်စိတ်လှုပ်ရှားကြသော်လည်း အချို့မှာမူ အိုဘားမား လာမည်ကို သိပင်မသိဘဲ နော်ဆေးက ပြောပြချိန်တွင်လည်း အရေးစိုက်ခြင်း မရှိကြပါ။) ဘားမား သို့မဟုတ် မြန်မာ မည်သည့် အသုံးအနှုန်းကို လူများပို၍ လက်ခံသည်ကို သိလိုသဖြင့် နော်ဆေးနှင့် တစ်နာရီခန့် ကျွန်မလိုက်သွားသည်။ စစ်အစိုးရသည် ၎င်းတို့၏ အာဏာရှင်စနစ်အား လူထုမှအုံကြွတော်လှန်မှုကို နှိပ်ကွပ်ရင်း လူထောင်ပေါင်းများစွာအား သတ်ဖြတ်ပြီးနောက် တစ်နှစ်အကြာ ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် တိုင်းပြည်အမည်အား (အင်္ဂလိပ်လို) ဘားမား (Burma) မှ မြန်မာဟု ရုတ်တရက် ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ဩစတြေးလျအပါအဝင် အနောက်နိုင်ငံအများအပြားသည် စစ်အစိုးရ၏ အမည်သစ်ကို လက်ခံရန် ငြင်းဆန်ခဲ့သည်။ သို့သော် “မြန်မာ” ဆိုသော အမည်မှာ မြန်မာစကားဖြင့် တိုင်းပြည်ကို ခေါ်သောအမည်ဖြစ်၍

မြန်မာပြည်တွင်းတွင် ကျယ်ပြန့်စွာအသုံးပြုကြသည်။ အင်္ဂလိပ်လို “ဘားမား” ဟု တောက်လျှောက် သုံးစွဲလာသော ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ပင်လျှင် မြန်မာဟု မြန်မာလိုသုံးပါမည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အနေဖြင့် “ဘားမား” နှင့် “ရမ်ဂူး” (Rangoon) အစား “မြန်မာ” နှင့် “ရန်ကုန်” ဟု တရားဝင်ပြောင်းလဲ ခေါ်ဆိုမည်လားဟု မှန်းဆချက် ဆောင်းပါးရေးရန် ကျွန်မဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ လွန်ခဲ့သည့် တစ်နှစ်က ဟီလာရီကလင်တန် မြန်မာနိုင်ငံသို့ရောက်ရှိစဉ် ဘားမားရော၊ မြန်မာ ဆိုသည့် နှစ်မျိုးလုံးကို ရှောင်၍ “တိုင်းပြည်” ဟုသာ ရည်ညွှန်းပြောဆိုသွားခဲ့သည်။ အိုဘားမားကတော့ ထိုသို့ဝေဝိုက်မည်ဟု ကျွန်မ မထင်ချင်ပါ။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် သတင်းထောက်လုပ်ရသည်မှာ မည်မျှခက်ခဲကြောင်း ကျွန်မ လျင်မြန်စွာ သတိပြုမိခဲ့သည်။ သတင်းသမားတစ်ဦးကို လက်ခံစကားပြောလိုသူ အလွန်နည်းပါးသည်။ သူတို့၏ အမြင်ကို ကြားချင်ကြောင်း နော်ဆေးက ပြောသည့်အခါတွင် အများစုမှာ အံ့အားသင့်သွားကြသည်။ အမျိုးသားတစ်ဦး ဆိုလျှင် ကျွန်မတို့မှာ မူးယစ်ဆေးရောင်းသလို မဟုတ်တာလုပ်နေသကဲ့သို့ သံသယမျက်လုံးဖြင့်ကြည့်၍ ရှောင်ထွက်သွားသည်။

“လူတွေက ငါတို့ကို စကားသိပ်မပြောချင်ကြဘူး ထင်တယ်နော်” ကျွန်မ နော်ဆေးကို မေးသည်။

“အမြဲတမ်းအဲ့ဒီလိုပဲ” သူမက ဖြေသည်။ “မြန်မာပြည်မှာ ကိုယ့်အမြင်တစ်ခုခုကို ထုတ်ပြောတာဟာ အန္တရာယ်ရှိတဲ့ ကိစ္စပဲ။ နှုတ်ခမ်းမွေးညီနောင် ပြက်တဲ့ သွားဆရာဝန် ပြက်လုံးကို အစ်မ ကြားဖူးလား”

“မကြားဖူးဘူး” ကျွန်မ ပြန်ဖြေသည်။ သို့သော် မန္တလေးအခြေစိုက် လူရွှင်တော်အဖွဲ့အကြောင်းတော့ ကျွန်မ ကြားဖူးပါသည်။ “ဘယ်လိုမျိုးလဲ”

“ထိုင်းနိုင်ငံမှာ မြန်မာ တစ်ယောက် သွားဆရာဝန်ဆီ သွားပြတယ်။ သွားဆရာဝန်က သူ့ကို ပြန်မေးတယ် - မြန်မာနိုင်ငံမှာ သွားဆရာဝန်မရှိဖူးလား ပေါ့။ လူနာ ပြန်ဖြေတာက ရှိတယ်လေ။ ဒါပေမယ့် မြန်မာပြည်မှာ ဘယ်သူမှ ပါးစပ်မဟကြဘူး တဲ့”

ကျွန်မ ရယ်မိသည်။ သို့သော် ဝမ်းလည်းနည်းမိသည်။

နောက်ဆုံးတွင် အငြိမ်းစား အစိုးရအရာရှိတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း မိတ်ဆက်သော သက်ကြီးပိုင်းလူတစ်ဦးကို တွေ့သည်။ သူပြောသည်မှာ “ကျွန်တော်က အစိုးရကို သဘောကျတော့ မြန်မာ ဆိုတဲ့ နာမည်ကို ကြိုက်တယ်။ ဗြိတိသျှတွေက ဘားမားလို့ မှည့်ခေါ် ခဲ့တဲ့အတွက် ကျွန်တော် ဘယ်လိုမှ မဖြစ်ဘူး၊ ခုအစိုးရကိုတော့ ဘာလုပ်လုပ် ကျွန်တော် သဘောကျတယ်”

နောက်ဆယ်မိနစ်အကြာတွင် ဆယ်နှစ်ကြာ တောခိုခဲ့သည့် တော်လှန်ရေးသမားဟောင်း တစ်ဦးနှင့် တွေ့သည်။ သူက “ပြည်သူတွေကတော့ မြန်မာလို့ ခေါ်လာတာ အရမ်းကြာပြီဖြစ်လို့ နာမည်ပြောင်းတဲ့အချိန်မှာ

ဘာမှ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် မဟုတ်လိုက်ပါဘူး။ စစ်တပ်က အရာအားလုံးကို ထိန်းချုပ်ချင်တဲ့အတွက် လုပ်တဲ့ သဘော ပိုပေါက်တယ်။ အစိုးရက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ဘားမားလို့ မသုံးရဘူးလို့ ပြောတာကို ကျွန်တော် မကြိုက်ဘူး”

ထိုအချိန်တွင်မှ မကြာသေးမီအထိ “ဘားမား” ဆိုသည့် စကားလုံးကို သတင်းများတွင် မသုံးရန် တားမြစ်ထားကြောင်း ကျွန်မ တကယ် သတိထားမိသည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် မြန်မာလိုပြောလျှင် “မြန်မာ” ဟုသုံး၍ အင်္ဂလိပ်လိုပြောလျှင် “ဘားမား” ဟု သုံးကြောင်းလည်း သူက ထောက်ပြသည်။

သို့သော် ထိုလူနှစ်ယောက်မှ လွဲ၍ ပြန်ဖြေလိုစိတ်ရှိသူ တစ်ဦးမျှ ရှာမရဘဲ မနက်ပိုင်းမှာလည်း ကုန်လုနီးနီး ဖြစ်သဖြင့် ကျွန်မ နော်ဆေးကို ထားခဲ့ကာ ရုံးသို့ပြန်လာခဲ့သည်။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အချို့အား သူတို့၏ အမြင်များကို မေး၍ ဖြေဆိုချက်များကို ကျွန်မ၏ ဆောင်းပါးထဲတွင် စတင် နေရာချသည်။

နာမည်နှစ်ခုလုံးမှာ ပြဿနာရှိကြောင်း အစကတည်းကပင် ပေါ်လွင်စေရန် ကျွန်မ ကြိုးစားသည်။ “ဘားမား” ဆိုသည်မှာ ကိုလိုနီခေတ် နာမည်ဖြစ်ပြီး လူများစု တိုင်းရင်းသား “ဗမာ” ဆိုသည့်နာမည်ကို အင်္ဂလိပ် အသံပြောင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာနှင့် ဘားမား အကြားရွေးချယ်ရသည်မှာ အနောက်တိုင်းတွင် နိုင်ငံရေးအရ အကဲဆတ်သော ကိစ္စဖြစ်ကြောင်း ကျွန်မ စကားပြောခဲ့သည့် မြန်မာပြည်သူများ သေချာ မသိကြပါ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက “ဘားမား” နှင့် “ရမ်ဂူး” အစား “မြန်မာ” နှင့် “ရန်ကုန်” ဟုပြောင်းလဲ သုံးစွဲပါက မြန်မာ အစိုးရအား တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုသည့် သံတမန်ရေး လက္ခဏာ ဖြစ်လာလိမ့်မည်။ အခြား အနောက်နိုင်ငံများလည်း အလားတူ လိုက်ပါပြောင်းလဲကြလိမ့်မည်။

စနေနေ့များတွင် ပုံမှန်အားဖြင့် ကျွန်မတို့နေ့တစ်ဝက် အလုပ်လုပ်သော်လည်း အိုဘားမား မလာခင် သီတင်းပတ်အကုန်တွင်မူ ည ကိုးနာရီအထိ ကျွန်မရုံးတွင် ရှိနေခဲ့သည်။ ကျွန်မ၏ အထူးအချပ်ပိုအား အသည်းအသန် ဂရုစိုက်နေမိသည်။ ထိုနေ့ နေ့လယ်တွင် နမူနာစာစောင်အား ရှောင်ကို ပြုလိုက်ရာ သူ အလွန် သဘောကျသည်။ သို့သော် ကျွန်မက စာတစ်လိုင်းချင်း အမှားပါမပါ ဆက်စစ်နေမိပြီး ပုံစာများကိုလည်း အမျိုးမျိုး ပြောင်းရေးနေမိသည်။ ကျွန်မဘဝတစ်လျှောက် ဖန်တီးခဲ့သည့် အလုပ်တစ်ခုအတွက် ထိုနေ့ည အိမ်ပြန်သည့် အချိန်တွင်လောက် တစ်ခါမျှ ဂုဏ်မယူမိဖူးပါ။

--

ကျွန်မ၏ အထူးအချပ်ပို ပြီးစီး၍ အချောသတ်ပြီးနောက် တနင်္လာနေ့မနက်ခင်း ခွင့်ယူကာ သမ္မတအိုဘားမားအား တစ်ခဏ မျှ မြင်နိုင်မလားဟူသော မျှော်လင့်ချက်ဖြင့် လေဆိပ်သို့ ရှာပါနှင့် တက္ကစီ စီးသွားကြသည်။ ကျွန်မတို့လမ်းကြောင်း ပေါ်မှ အဓိကမိန်းလမ်းအများအပြားတွင် မျက်နှာသေဖြင့် ရဲများနှင့် အကာအရံများ လမ်းနှစ်ဖက်တွင် အစီအရီတွေ့ ရသည်။ ဤခရီးစဉ်အတွက် အာဏာပိုင်များက အကုန်ထုတ်သုံးထားသည်။ လမ်းများတွင် အမှိုက်များ ရှင်းထားပြီး လမ်းဘေးမှ ခရမ်းရောင် စက္ကူပန်းခင်းများအား သပ်ရပ်စွာ တီညှပ်ထားရာ ချွန်ထွက်နေသည့် အရွက်တစ်ရွက်မျှပင် မမြင်ရပါ။

အဝင်လမ်းကို လုံခြုံရေးအတွက် ပိတ်ထားသောကြောင့် လေဆိပ်၏ မိန်းဂိတ်ဝနှင့် မီတာရာဂဏန်း အကွာတွင် တက္ကစီက ကျွန်မတို့အား ချပေးခဲ့ရသည်။ ရှာပါမှာ ခပ်သုတ်သုတ် လျှောက်ထွက်သွားရာ ကျွန်မ အပြေးပင် လိုက်ရသည်။ အိုဘားမားအား လူကိုယ်တိုင်မြင်ရနိုင်ခြေ မည်မျှရှိသည်ကို ရှာပါက ချွန်လန်းစွာ တွန်ကိန်းထုတ်နေချိန်တွင် ကျွန်မက မောဟိုက်၍ ချွေးပြန်နေသည်။ သူ့ကို အရှိန်လျှော့ဖို့ တောင်းပန်လုဆဲဆဲတွင် လမ်းကွေ့တစ်ခုကို ချိုးကွေ့ပြီးနောက် လေဆိပ်နှင့်ထိုထက်ပို၍ နီးဖို့ မသွားနိုင်တော့ကြောင်း သတိပြုမိသည်။ ကျွန်မတို့ ရှေ့တွင် အနည်းဆုံး လူ ၅၀၀၀ လောက် ရှိမည်ထင်ရသည့် လူအုပ်ကြီး ခံနေသည်။ လမ်း၏ တစ်ဖက်တွင်ရှိသော အုတ်တံတိုင်းတစ်ခုမှာ အထစ်များ အဆင့်ဆင့်ရှိနေ၍ လူတိုင်းအတွက် မြင်ကွင်း ကောင်းကောင်း ဖန်တီးပေးထား သည်။ ရှာပါနှင့် ကျွန်မတို့လည်း ဧရာမ အမေရိကန်နှင့် မြန်မာအလံများ ကိုင်ထားသော ရဟန်းငယ်များနှင့် တံတောင်းချင်းကပ်လျက် နေရာရသည်။

ဝေ့ယမ်းပြရန် တစ်ခုခုယူလာဖို့ သတိမရသူများမှာ ကျွန်မတို့သာ ဖြစ်ပုံရသည်။ လူငယ်၊ လူကြီး အသီးသီး တို့သည် “နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများ ပြန်လွှတ်ပေး” နှင့် “ကျွန်တော်တို့ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးဖို့ ကူညီပါ” တို့အပါအဝင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် တောင်းဆိုချက်များ ရေးထားသော ကတ်ထူပြား အမျိုးမျိုး ကိုင်ထားကြသည်။ လူဒါဇင်ပေါင်း များစွာသည် အဖြူရောင် တီရှပ်ဝတ်ထား၍ အပေါ်တွင် အမေရိကန်သမ္မတ၏ မျက်နှာနှင့် အနီရောင် တောင်းဆို ချက် “အိုဘားမား ခင်ဗျား - မြန်မာပြည်ကို ကယ်တင်ပါ” ဟူသည့် စာတမ်းရိုက်နှိပ်ထားသည်။ အခြားသူများက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် ဘရက်အိုဘားမားတို့ ဘေးချင်းယှဉ်ရပ်၍ လက်ပြနေသည့်ပုံပါသော ဗီဒီယိုရုပ်ကြီး ကိုင်ထားကြသည်။ အချို့ပိုစတာများတွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ပန်းစည်းအကြီးကြီး ကိုင်ထားသည့်ပုံ ပါသည်။

သမ္မတဦးသိန်းစိန်၏ ပုံပါသော ပိုစတာတစ်ခုသာ ကျွန်မတွေ့ပြီး ထိုပုံတွင် သူက အိုဘားမားနှင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ နှစ်ယောက်ကြားထဲတွင် ဖြစ်သည်။ ထိုနှစ်ယောက်က ပြီးနေသော်လည်း သမ္မတ၏ မျက်နှာမှာ တည်နေသည်။ ပုံတွင် သူက လွှတ်တော်ခေါင်းပေါင်းကို ပေါင်းထားပြီး မြန်မာ့ လွှတ်တော်မှာ ယခင်နှစ် ကမှ ပြန်လည်ထူထောင်ထားခြင်းဖြစ်၍ မကြာသေးမီက ပုံဖြစ်မည်။ ဤထူးခြားသော ခေါင်းဆောင်းများမှာ ပန်းဆီ ရောင် ပိုးသားခေါင်းဆောင်းများဖြစ်ပြီး ပိုနေသောအစကို တစ်ဖက်တွင် ကွေးကွေးလေး ထုတ်ထားသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အိုဘားမားအား လာရောက်ကြိုဆိုကြသူများအကြား မြန်မာနိုင်ငံ သမ္မတကို အရေးလုပ်သူ မရှိလှ သည့်အပေါ် ကျွန်မ မအံ့သြပါ။ သူသည် စကားနည်း၍ ခံစားချက်များကို ထုတ်ပြောမရှိပါ။ ချုပ်ကိုင်ရလွယ်သော ရုပ်သေးအဖြစ် စစ်တပ် ထိပ်ပိုင်းခေါင်းဆောင်များက သူ့အား သေချာရွေးချယ်ထားသည်ဟု အများက ယူဆထား သည်။ ဤခရီးစဉ်တွင် အဓိက စိတ်လှုပ်ရှားကြသည့်အရာမှာ သမ္မတ အိုဘားမားနှင့် တိုင်းပြည်၏ ထိုက်တန်သော ခေါင်းဆောင်ဟု လူတိုင်းနိုးပါးက မှတ်ယူထားသည့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ တွေ့ဆုံပွဲ ဖြစ်သည်။

စင်္ကာပူရုပ်သံ သတင်းအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က ကျွန်မတို့ဘေးမှ ရဟန်းငယ်များထံ ချဉ်းကပ်ကာ စတင်အင်တာဗျူး နေသည်။ လူအုပ်ထဲတွင် အနောက်တိုင်းသား လက်တစ်ဆုပ်ခန့်ကို တွေ့ရသော်လည်း ကျွန်မသိသည့်သူ တစ်ဦးမျှ မတွေ့ပါ။ လူစုလူဝေးပွဲများမှာ အလွန်ရှားပါးပြီး အမှန်တကယ်အားဖြင့် လူစုလူဝေးခြင်းသည် တရားမဝင်ခြင်းကလည်း အဓိက အကြောင်း ဖြစ်လိမ့်မည်။ ၁၉၈၈ အရေးအခင်းကို ဖိနှိပ်ချေမှုန်းပြီးချိန်မှစ၍ လူငါးဦးထက် ပို၍စုခြင်းအား တားမြစ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေး အခြေအနေ စတင်ပြောင်းလဲလာသည် နှင့်အမျှ ပြည်သူများက ထိုစည်းမျဉ်းကို ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ချိုးဖောက်လာကြသည်။ မကြာမီတွင် ထိုကန့်သတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်တော့မည်လည်း ဖြစ်သည်။

ပူပြင်းသော မနက်ခင်းနေရောင်အောက်တွင် လေးဆယ့်ငါးမိနစ်ခန့် လည်ပင်းရှည်နေပြီးနောက် လေဆိပ် အဆောင်တစ်ခု၏ နောက်တွင် အဲဖော့စ်ဝမ်း လေယာဉ်ကြီး မြင်ကွင်းထဲသို့ လှိမ့်ဝင်လာသည်။ ကျွန်မတို့ မသိလိုက်ဘဲ မမြင်ရသည့် တစ်နေရာတွင် မြေပေါ်ဆင်းသက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်မည်။ လေယာဉ်တွင် ပြောင်လက်နေသော အပြာရောင် နှုတ်သီးနှင့် မိုးပြာရောင် ကိုယ်ထည်အောက်ပိုင်းရှိကာ “အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု” ဟု ကိုယ်ထည် တစ်လျှောက် ရိုက်နှိပ်ထားသည်။ ကျွန်မတို့နှင့် မီတာရာဂဏန်းအကွာတွင် ရပ်သွားသည်။ လူထုထဲတွင် စိတ်လှုပ်ရှားစွာဖြင့် တီးတိုးပြောသံများ လျှံထွက်လာသည်။ လေယာဉ်ပြတင်းပေါက်များတွင် လှုပ်ရှားသော အရိပ်များ တွေ့လေမလားဟု စူးစိုက်ကြည့်မိသော်လည်း ကျွန်မရပ်နေရာမှ ကြည့်လျှင် သူတို့မှာ မီးခြစ်ဆံဗူး အရွယ်သာ ရှိသည်။ သို့တိုင် အိုးဘားမား ကျွန်မတို့ဘက် ကြည့်နေမည်ဟု တွေးမိ၍ ကျောရိုးတစ်လျှောက် ကြက်သီးထသွားသည်။

မိနစ်နှစ်ဆယ်ခန့် ကြာပြီးနောက် ကျွန်မတို့ရှေ့ လမ်းပေါ်သို့ သားနားသော အမဲရောင် ကားရှည်တစ်စီး ထွက်လာ၍ လူအုပ်ကြီး အသံဆူသွားသည်။ ကလေးများက နိုင်ငံတကာ စားစရာဗန်းများပေါ်တွင် စိုက်ထား တတ်သော အရွယ်အစားရှိ မြန်မာ အလံသေးသေးလေးများကို ဝှေ့ရမ်း၍ အားပေးနေကြသည်။ ဖခင်တစ်ဦးက သူ့သားကို ပခုံးပေါ်တင်၍ မြင်ကွင်းကောင်းကောင်း ဖန်တီးပေးသည်။ လူများက လက်ခုပ်တီး၍ ခြေထောက်များကို ဆောင့်ကြသည်။

“မစ္စစ် ဟီလာရီ!” ဟု ကျွန်မ၏ ဘယ်ဘက်မှ အမျိုးသားက အော်သည်။ “မစ္စစ် ဟီလာရီ! မစ္စစ် ဟီလာရီ!”

ကားမှန်မှာ အမဲရောင်ဖြစ်၍ အထဲတွင် မည်သူပါမှန်း မသိနိုင်သော်လည်း မကြာခင်ပင် အခြားသူများကပင် သူ့နောက်သံယောင်လိုက်၍ အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအား ကြိုဆိုကြတော့သည်။ ကားမှာ စီးတန်း လှည့်လှည့်ပြသည့် အရှိန်လေးဖြင့် ကျွန်မတို့ ရှေ့မှ ဖြတ်သွားသည်။

“အဲ့ဒါ ဟီလာရီလို့ ထင်လား” ကျွန်မက အသက်မရှုနိုင်ဘဲ ရှာပါ့ကို မေးသည်။

“မသိဘူးလေ” သူက ဖြေသည်။ “သူတို့နှစ်ယောက်လုံး အထဲမှာ အတူတူထိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးလား။ ဒါမှမဟုတ်လည်း သူတို့ - အိုး ဟိုမှာကြည့်ပါအုံး”

ပုံစုံတူ ကားအမဲတစ်စီး လမ်းပေါ်သို့ ကွေ့တက်၍ ကျွန်မတို့ဘက်သို့ ဦးတည်လာသည်။ လူထုမှာ ဆိုင်းဘုတ်များကို လှုပ်ရမ်းသူများ၊ အိုဘားမား၏ နာမည်ကို အော်ခေါ်သူများဖြင့် လုံးဝ အုန်းအုန်းကျွက်ကျွက် ဖြစ်သွားတော့သည်။ ကျွန်မ အပါအဝင် ကင်မရာ ပါလာသူများမှာ တဖျတ်ဖျတ် ဆက်တိုက်ရိုက်ကြတော့သည်။ ဤတစ်ကြိမ်တွင်လည်း မှန်အမဲများ ပိတ်ထား၍ မည်သူ့ကို လက်ယမ်းကြိုဆိုနေကြောင်း ကျွန်မတို့ မသိနိုင်ပါ။

စက္ကန့်ပိုင်းအတွင်း ကားနှစ်စီးလုံး မြင်ကွင်းအောက်မှပျောက်၍ ကြိုဆိုပွဲလည်း ပြီးဆုံးသွားပါသည်။ ဘရက်အိုဘားမားက ကျွန်မတို့ကို မြင်သွားသော်လည်း ကျွန်မတို့က သူ့ကို မမြင်လိုက်ရပါ။ ဇာတ်ရိုက်ပျက်သွား သည့် သဘောဖြစ်သော်လည်း သူ့ဆိုက်ရောက်လာသည်ကို ကြိုလိုက်ရ၍ ကျွန်မ ဝမ်းမြောက်မိပါသည်။

“ကဲ၊ စိတ်လှုပ်ရှားဖို့ကောင်းပါတယ်” ကျွန်မ ရှာပါ့အားပြောလိုက်သည်။ “ရုံးကို ပြန်ဖို့ အချိန်ကျပြီ ထင်တာပဲ”

“ကိုယ်တော့ သူတော့နောက် လိုက်သွားအုံးမယ်” ဟု ရှာပါကဆိုသည်။ သူ့မျက်လုံးများက အဝေးသို့ စိတ်ရောက်နေပုံရသည်။ သူ့ဤမျှ ဖမ်းစားခံရသည့်ပုံကို လွန်ခဲ့သည့်တစ်နှစ်က ဒါကာမြို့တွင် ဩစတြေးလျ ခရစ်ကတ်အားကစား အသင်းအား ဆုံရချိန်တွင်သာ တွေ့ခဲ့ဖူးသည်။

“လိုက်သွားမယ် ဆိုတာ ဘာပြောတာတုံး”

“ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အိမ်ကို တက္ကစီ စီးသွားမယ်။ အဲ့ဒီမှာ အိုဘားမားကို မြင်ချင်မြင်ရနိုင်တယ်။ ဒါမှမဟုတ်လည်း အဲ့ဒါပြီးရင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှာ မြင်ရနိုင်တယ်။ သူ့ကို လူကိုယ်တိုင် တကယ်မြင်ဖူးချင်တယ်။ မင်းကော ကိုယ်နဲ့ မလိုက်ချင်ဘူးလား”

“နိုး၊ ရုံးကို သွားမှဖြစ်မယ်။ နေ့လယ်စာ မစားခင်ရောက်မယ်လို့ တွမ်ကို ကိုယ်ပြောခဲ့တယ်”

“အိုကေလေ။ ညအိမ်ရောက်မှ တွေ့တာပေါ့။ ကိုယ့်ကို ဆုတောင်းပေးပါအုံး” ရှာပါက ပြုံး၍ပြောကာ ကျွန်မ လက်ကို ဆုပ်ညစ်ပြီးနောက် လူအုပ်ကြားထဲ တိုးဝင်ပျောက်ကွယ်သွားသည်။

--

ရုံးပြန်ရောက်သည့်အခါ မျှော်လင့်ချက် အငွေ့အသက်မှာ လေဆိပ်မှာနီးပါးလောက်ပင် အားကောင်းနေကြောင်း ခံစားရသည်။ သီရိနှင့် အခြားဝန်ထမ်းနှစ်ဦး ကျွန်မစားပွဲသို့လာ၍ အထူးအချပ်ပိုအတွက် ဂုဏ်ပြုစကားဆိုပြီး အိုဘားမား ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲလုပ်လျှင် ဘာပြောမည်ကို ခန့်မှန်းနေကြသည်။ စစ်တပ်က သူမအား အိုဘားမားနှင့်တွေ့ခွင့်ပေးခြင်းမှာ မည်မျှ အံ့ဩစရာကောင်းကြောင်း ကျွန်မတို့ ထပ်တလဲလဲ ပြောမိကြသည်။ သို့သော် ထိုသို့ခွင့်မပြုပေးလျှင် ဤခရီးစဉ် မဖြစ်မြောက်နိုင်ဟု ကျွန်မ သံသယရှိမိသည်။

တစ်ချိန်တည်းတွင် ယခုလေးတင် ပြီးသွားသော သမ္မတအိုဘားမားနှင့် သမ္မတဦးသိန်းစိန်တို့၏ တစ်နာရီကြာ အစည်းအဝေးအကြောင်း သတင်းများ စတင်ဝင်ရောက်လာသည်။

“အိုဘားမားက “ဘားမား” အစား “မြန်မာ” လို့ သုံးလိုက်တယ်” ကိုဇော်ဝင်းသန်းဟုခေါ်သည့် သတင်းထောက်တစ်ယောက်က အော်ပြောသည်။ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်စာရွက်ကို ဝေ့ယမ်းရင်း သူပြုံးနေသည်။ “သူတို့ အစည်းအဝေးအပြီး လူထုကို စကားပြောတဲ့အချိန်မှာ သူသုံးလိုက်တာ။ ကျွန်တော်ရဲ့ပဲ အိမ်ဖြူတော်ဆီက စာနဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်ရတယ်”

“အံ့ဩစရာပါပဲ။ တကယ့်ကို အံ့ဩစရာပါပဲ” ကျွန်မက ဆိုသည်။

အရာအားလုံးမှာ စိတ်လှုပ်ရှားစရာကောင်း၍ ကျွန်မမှာ ရေးရမည့် သတင်းကို အာရုံစိုက်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေသည်။ အိုဘားမားအကြောင်း သတင်းအသစ်များ တက်လာမလားဟု သတင်းဌာနများကို အဆက်မပြတ် ဖွင့်ကြည့်နေမိသည်။ ကျွန်မတို့၏ အကြီးတန်းအယ်ဒီတာ ကိုဆန်းဦး ရီမုတ်ကွန်ထရိုင်းတစ်ခုကိုင်၍ သူ့ရုံးခန်းထဲမှ ထွက်လာချိန်အထိ ကျွန်မမှာ ရေးလက်စ စာကြောင်းကို အဆုံးမသတ်နိုင်သေးပါ။ ပရင်တာစာထုတ်စက်များအနီး သံတိုင်စင်ဖြင့် ချိတ်ဆွဲထားသည့် တီဗီ အသေးလေး တစ်လုံးကို သူဖွင့်လိုက်သည်။ “အားလုံးပဲ။ အိုဘားမားနဲ့ ဒေါ်စု တို့ ဒေါ်စုအိမ်မှာ စကားပြောတော့မယ်”

ကျွန်မတို့ စားပွဲများမှ ထ၍ တီဗီပတ်လည်တွင် ဝိုင်းမိကြသည်။ နောက်ဆုံးတွင်တော့ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ကြီးကျယ်သော နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်နှစ်ဦး ဆုံတွေ့ကြတော့မည်ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်-မြန်မာ ဆက်ဆံရေး ခေတ်သစ်တစ်ခုလည်း အစပျိုးတော့မည် ဖြစ်သည်။ သူတို့နှုတ်ဖျားမှ ထွက်လာသော စကားလုံးများသည် သမိုင်း တွင်မည် ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်မတို့ သိနေသည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က အရင်စကားစပြောသည်။ သူမသည် မိတ်ကပ်ရောင် ဖဲအင်္ကျီနှင့် အစိမ်းရောင် ပဝါခြုံထား၍ တောက်ပနေသည်။ ဗမာပြည်၏ ဒီမိုကရေစီလှုပ်ရှားမှုအား ထောက်ခံခြင်းအတွက် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်းနှင့် ရှေ့တွင်ကြိုရဦးမည့် ခက်ခဲသော နှစ်ကာလများကိုလည်း သတိပြုမိကြောင်း ဆိုသည်။ သူမစကားပြောသည်မှာ တစ်မိနစ်ပင် မကြာသေးခင် သူမအတွက် ပေးထားသော အချိန် သုံးမိနစ်မှာ ပြည့်ပြီဖြစ်ကြောင်း ဆို၍ စကားကို အဆုံးသတ်လိုက်သည်။ သူမ ပြောသည်မှာ တိုတောင်း၍ ကျွန်မ အနည်းငယ် အံ့ဩသွားသည်။

ထို့နောက် သမ္မတအိုဘားမားက မိုက်ကိုင်ရသည့် အလှည့်ဖြစ်သည်။ သူက ချီးမြှောက်သည့် စကားဖြင့် စပြီး သူ့အနေနှင့် သူမလောက် စကားပြောကောင်းမည်ဟု မမျှော်လင့်ကြောင်းဆိုသည်။ သူက သူမထံ လှမ်းကြည့်၍ နွေးထွေးစွာပြုံးသည်။ “ဒီလို အံ့ဩချီးကျူးစရာ တိုင်းပြည်ကို လာရောက်ပြီး ဒီမိုကရေစီ စံပြုပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးနဲ့ တွေ့ခွင့်ရတဲ့ ပထမဆုံး အမေရိကန် သမ္မတဖြစ်ရလို့ ဂုဏ်ယူမိပါတယ်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဟာ ဒီတိုင်းပြည်တင် မဟုတ်ဘဲ တစ်ကမ္ဘာလုံးက လူပေါင်းများစွာကို စိတ်ခွန်အားတွေ ပေးခဲ့ပါတယ်”

အိုဘားမားသည် စကားခဏရပ်ပြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား ကြည့်ပြန်သည်။ ရှာပွါထံတွင် အစောပိုင်းက တွေ့ခဲ့ရသော ဖမ်းစားခံထားရသည့် အကြည့်မျိုး သူ့တွင်ပေါ်နေသည်။ “လူသားလွတ်လပ်မှုနဲ့ လူသား ဂုဏ်သိက္ခာကို မပေးဘဲ ငြင်းဆန်လို့ မရဘူးဆိုတာကို ဒီနေရာမှာပဲ သူပြသခဲ့ပါတယ်။” အိုဘားမား ပြောနေစဉ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် ရှက်ပြီး ပြုံးနေသည်။ သူမသည် ခြေညှပ်ဖိနပ်အထူ စီးထားသော်လည်း အိုဘားမားထက် ခေါင်းတစ်လုံး နိမ့်နေသေးသည်။

ဘရက်အိုဘားမားက ထို့နောက်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအား သူ့အနေဖြင့် ထိပ်သီးခရီးစဉ်ဖြင့် “ချီးမြှောက်” ခြင်းမှာ စောလွန်းသေးသည်ဟု ဝေဖန်ကြသူများအား ရည်ရွယ်၍ တုံ့ပြန်သည်။ ပြီးခဲ့သည့်နှစ်နှစ်အတွင်း မြန်မာ အစိုးရအသစ်က ဖော်ဆောင်ခဲ့သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုစာရင်းကို သူ့ရွတ်ပြသည်။ ထိုထဲတွင် ၁၉၉၀ နောက်ပိုင်း ပထမဆုံး ရွေးကောက်ပွဲ ပြန်လည်ကျင်းပခြင်း၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား အကျယ်ချုပ်မှ ပယ်ဖျက်ပေးခြင်း၊ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား ၂၀၀ ခန့် လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပေးခြင်းနှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒပြမှုများအား တရားဝင် ဥပဒေပြဌာန်း ခွင့်ပြုပေးခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။ သူ့မိန်းခွန်း၏ ဤအပိုင်းတွင်မူ တိုင်းပြည်ကို “ဘားမား” ဟု ရည်ညွှန်းသုံးစွဲသွားသည်။ ထိုအတွက် ကျွန်မ လုံးလုံးလျားလျား မအံ့ဩပါ။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ရွေးချယ်တတ် သည့် စကားလုံး ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် နာမည်နှစ်မျိုးလုံးကို သုံးစွဲ တော့သည်။

“ဒါကြောင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ အထူး ဧည့်ဝတ်ကျေပွန်မှုနှင့် ဂုဏ်ကျက်သရေ ပြည့်စုံမှု၊ နောက်ပြီး ကျွန်တော် အပါအဝင် ကမ္ဘာတဝန်းက လူတွေကို လှုံ့ဆော်အားဖြစ်စေခဲ့တဲ့ အားကောင်းတဲ့ စံပြနမူနာတို့အတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ထပ်ပြောလိုပါတယ်”

အားတက်သရော လက်ခုပ်တီးအားပေးကြပြီး ကင်မရာ တစ်ထောင်လောက် တဖျတ်ဖျတ်လက်သွားကြ သည်။ ကျွန်မကျေနပ်စွာ သက်ပြင်းချမိသည်။ လှပသည့် မိန့်ခွန်းဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာ့အကောင်းဆုံး မိန့်ခွန်းပြောသူများထဲ မှ တစ်ဦးဖြစ်သည့် သူ့ထံမှ ကျွန်မမျှော်လင့်ထားသည်နှင့် ကွက်တိဖြစ်နေသည်။

သို့သော် ယခု အိုဘားမား ဘာထလုပ်ပြန်တာလဲ။ သူ့ကိုယ်ကိုကိုင်း၍ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ဖက်လိုက်ကာ ပါးပေါ်သို့ နမ်းလိုက်သည်။ မထိအောင် လေထဲနမ်းခြင်းလည်းမဟုတ်ဘဲ သူမ၏ ပါးကို သူနှုတ်ခမ်းများ ထိသွားခဲ့ကာ သူမကသာ သိသိသာသာ ခန္ဓာကိုယ်ကျုံ့ထွက်လိုက်ခြင်း မရှိလျှင် ထိုအတိုင်း သူပိုကြာကြာ ဖက်ထားဦးမည့်ပုံရှိသည်။ သူမ၏ မျက်နှာတွင် မျက်နှာပူသော အပြုံးမျိုးပေါ်လာသည်။ သူမတို့ အိမ် ဝရန်တာမှ ပြန်ထွက်၍ လိုက်ကာတစ်ခုနောက်ကွယ်သို့ အိုဘားမားက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ ပခုံးကိုဖက်၍ ဝင်ရောက် ပျောက်ကွယ်သွားသည်အထိ ကင်မရာများက တဖျတ်ဖျတ်ရိုက်နေကြသည်။ မင်္ဂလာ အခမ်းအနားပြီးနောက် လသာဆောင်ထက်မှ အတွင်းသို့ ပြန်ဝင်သွားသည့် တော်ဝင်ကြင်စဦး ဇနီးမောင်နှံနှင့်ပင် တူနေတော့သည်။ သမ္မတကြီးကို ကောင်းစွာကြိုတင် အချက်အလက် မပေးထားသည့်အတွက် ကျွန်မ အံ့ဩ ကျက်သေသေ၍ ကျန်ခဲ့သည်။ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတို့ လူရှေ့တွင် ချစ်ခင်နီးကပ်စွာ ပွေ့ဖက် နမ်းရှုပ်ခြင်းမျိုးမှာ မြန်မာနိုင်ငံ၌ လုံးဝ လက်မခံသည့် အရာဖြစ်သည်။

ကျွန်မတို့၏ ဓါတ်ပုံဆရာ ဗူးသီး သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲမှ ရုံးသို့ ပြန်ရောက်ပြီး ထိုရှက်ကိုးရှက်ကန်း အခိုက်အတန့်အား ရိုက်ထားသည့် ပုံများကို သူ့ကွန်ပျူတာတွင် တစ်ပုံချင်းဆွဲကြည့်ချိန်၌ ကျွန်မတို့အဖွဲ့သား အချို့ သူ့ဘေးတွင် ဝိုင်းလိုက်ကြသည်။ ပုံတစ်ပုံတွင် အိုဘားမား၏ နှုတ်ခမ်းများက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ လည်ပင်းကို ထိနေသည်။ အခြားတစ်ပုံတွင် သူတို့နှစ်ဦးမှာ နှုတ်ခမ်းချင်း ထိတော့မလို ဖြစ်နေသည်။ ကျွန်မတို့ ရယ်မော၍ ပွဲကျနေကြသည်။ ဦးစန်းဦးမှာ မျက်ရည်များပင် ထွက်၍ တစ်မိနစ်တိတိ ကြာပြီးမှ တံတွေးမသီးဘဲ စကားပြောနိုင်တော့သည်။ လူတိုင်းကတော့ ဤအဖြစ်ကို ရယ်စရာဟု မြင်မည်မဟုတ်မှန်း ကျွန်မသိသည်။ အချို့ လူများ၊ အထူးသဖြင့် အသက်ကြီးသူများမှာ အိုဘားမား၏ အမှားကို အထူးစော်ကားသည့် လုပ်ရပ်ဟု ယူဆကြလိမ့် မည်။

--

ထိုနေ့ည ကျွန်မရုံးမှ အိမ်ပြန်ရောက်ချိန်တွင် ရှာပါ အိမ်သို့ရောက်နေပြီဖြစ်သည်။ ကျွန်မပင် နှုတ်ပင်မဆက်ရသေးခင် သူ့ဆိုဖာပေါ်မှ ခုန်ထလာ၍ သူ့ပါးစပ်မှ စကားလုံးများ ကရားရေလွှတ် ထွက်ကျလာသည်။

“ကိုယ် အိုဘားမားကို မြင်ခဲ့ရတယ်။ ဟီလာရီကိုလည်း မြင်ခဲ့တယ်” သူက ပြုံးရွှင်၍ ဆိုသည်။ “ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အိမ်ကို သွားတယ်။ ဒါပေမယ့် အိမ်ဖြူတော်က ကြိုခွင့်ပြုထားတဲ့ မီဒီယာတွေပဲ ဝင်ခွင့်ရတယ်။ ဒါနဲ့ အကြာကြီးလမ်းလျှောက်ပြီးတော့မှ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ဆီ တက္ကစီရတယ်။ အိုဘားမား သူ့ရဲ့ မဟာမိန်ခွန်းကြီးပြောပြီး ပြန်ထွက်လာဖို့ နှစ်နာရီလောက် စောင့်လိုက်ရတယ်။ သူက လှေကားထစ်တွေဆီ ထွက်လာပြီး ကင်မရာတွေနဲ့ လူအုပ်ဘက်ကို နှုတ်ဆက်တယ်။ ကိုယ်အရူးလို လက်ဝှေ့ယမ်းနေတာမြင်ပြီး သူပြုံးသွားတယ်။ အိုဘားမားက ကိုယ့်ကို ပြုံးပြတာနော်။ တစ်ကိုယ်လုံး ဓါတ်လိုက်သွားသလို ခံစားလိုက်ရတယ်။”

“အရမ်းကောင်းတာပေါ့။ ဘောဘီ” ကျွန်မ ပြောသည်။ “ကိုယ်လည်း မင်းနဲ့ အတူ ရှိချင်ခဲ့ပါတယ်။”

“ကိုယ်ရောပါပဲ။ ဘောဘီ” သူက ပြန်ပြောသည်။ “တကယ့်ကို မယုံနိုင်စရာပဲ။ သူနဲ့ အဲ့လောက် နီးနီးလေး ရောက်ခဲ့တယ်ဆိုတာ မယုံနိုင်အောင်ပဲ။ သူက မီတာတစ်ရာလောက်ပဲ ဝေးတော့တယ်လေ”

ဘရက်အိုဘားမား လာရောက်မှုကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲမှာ တစ်ကမ္ဘာလုံး၏ အာရုံစိုက်မှုကို ခဏတာလေးပင်ဖြစ်ဖြစ် ရရှိလိုက်ပြီဟု ခံစားရကြောင်း ကျွန်မတို့ တစ်ညလုံး ပြောဖြစ်ကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် သီးခြားအပယ်ခံနိုင်ငံတစ်ခုဟူသော ပုံရိပ်ကို ဖယ်ရှားနိုင်လိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း အတည်ပြု ချက်လည်း ဖြစ်သဖြင့် တိုင်းပြည်၏အနာဂတ်အတွက် ကျွန်မ ကြီးစွာ အကောင်းမြင်မျှော်လင့်နေမိသည်။

အချိန်နောက်ပြန်သွားခြင်း

၂၀၁၂ ဒီဇင်ဘာ

ခရစ္စမတ်ကာလအတွင်း ရုံးတစ်ပတ်ပိတ်သည်ကို အခွင့်ကောင်းယူ၍ ရန်ကုန်အပြင်ဘက်သို့ ပထမဆုံးအကြိမ် ခရီးထွက်ရန် ကျွန်မဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ရှာပါမှာမူ *Myanmar Business Today* အမည်ရ အပတ်စဉ်ဂျာနယ်၏ အလွန်ကောင်းသော နေရာဖြစ်သည့် အယ်ဒီတာချုပ်ရာထူးအတွက် အင်တာဗျူးဝင်ရန် ချိန်းထားပြီးဖြစ်ရာ ကျွန်မနှင့် မလိုက်နိုင်ပါ။ ရှောင်အိမ်တွင် ကျင်းပသော ဝန်ထမ်းစုံ ခရစ္စမတ်ပါတီကိုတော့ သူလိုက်ခဲ့သည်။ ပါတီတွင် ဘီယာစည်များ တည်ခင်းကာ “မဲနိုက်” လက်ဆောင်ပေးသည့် အစီအစဉ် (တကယ်တော့ အခမဲ့ မဲလက်မှတ်များဖြင့် ကံစမ်းမဲ နိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်) လုပ်၍ ဒိုင်ဗင်ဘုတ်ပင် ပါဝင်သော ရေကူးကန်တွင် ရေကူးကြသည်။ ခရစ္စမတ်နေ့တွင် ရှာပါနှင့် ကျွန်မတို့ အင်းယားလိတ်ဟိုတယ်မှ ဘူဖေးညစာစားပွဲသို့ သွား၍ ပုစွန်နှင့် ကမာများ ဗိုက်ဖောင်းအောင် ကျွန်မ စားခဲ့သည်။ နောက်တစ်နေ့မနက်ထိအောင် အစာမကျေနိုင်သေးဘဲ ကျွန်မသည် ရှာပါအား သူ့အလုပ် အင်တာဗျူးအတွက် ဆုတောင်းပေးကာ သူ့အား အကြာကြီးဖက်ပြီးနောက် အဝေးပြေး ကားဂိတ်သို့ တက္ကစီဖြင့် ထွက်လာခဲ့သည်။

ပုဂံရှေးဟောင်းဘုရားများ သို့မဟုတ် အင်းလေးကန်မှ ရေပေါ်စိုက်ခင်းများ စသဖြင့် ကျွန်မအတွက် မြန်မာပြည်တွင်း ပထမဆုံးခရီးစဉ်အနေဖြင့် ရွေးချယ်စရာ အဆင်သင့် နေရာများရှိသော်လည်း မွန်ပြည်နယ်၏ မြို့တော် မော်လမြိုင်က ကျွန်မကို ပို၍ ဆွဲဆောင်သည်။ ၎င်းက ပို၍ နီးသလို ကျွန်မ နှစ်သက်သည့် သူနှစ်ဦးက လည်း ထိုမြို့နှင့် အဆက်အစပ်ရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သီရိနှင့် ဂျော့ချ်အိုဝဲလ် (George Orwell) တို့ဖြစ်သည်။ မော်လမြိုင်သည် သီရိ၏ မွေးရပ်မြေဖြစ်ကာ ကျွန်မကို လိုက်ပြရန် သူမက ကမ်းလှမ်းထားသည်။ နေထိုင်ဖူးသူ တစ်ဦး၏ လမ်းညွှန်မှုဖြင့် နေရာဒေသတစ်ခုကို ကြည့်ရှုရမည်ဆိုသည်မှာ လက်လွှတ်မခံနိုင်စရာ အခွင့်အလမ်း ဖြစ်သည်။ ကိုလိုနီခေတ်ဦးတွင် ဗြိတိသျှဘားမား၏ မြို့တော်ဖြစ်ခဲ့သော မော်လမြိုင်၌ ၁၉၂၀ ကျော်နှစ်များက အင်ပါယာ၏ အိန္ဒိယ ပုလိပ်အဖွဲ့တွင် အမှုထမ်းခဲ့သော စာရေးဆရာ ဂျော့ချ်အိုဝဲလ်၏ ဝိညာဉ်နှင့် လျှောက်သွားဖို့ ဆိုလျှင်တော့ စိတ်ကူးယဉ်တတ်ဖို့လိုလိမ့်မည်။ သို့သော် ကျွန်မ ကြိုးစားကြည့်ဖို့ ပြင်ထားပါသည်။

ဘတ်စ်ကား ဒရိုင်ဘာ နောက်ဘက် ခုံတန်းအနည်းငယ်အကွာ ပြတင်းပေါက်ဘက် ခုံတွင် ကျွန်မဝင်ထိုင်လိုက်သည်။ ကျွန်မဘေးမှ ခုံလွတ်တွင် ခဏအတွင်း ခါးလောက်ထိရှိသော ဆံပင်နှင့် ပါးတွင် သနပ်ခါးပါးပါး လိမ်းထားသော အလွန်ပိန်သည့် ဆယ်ကျော်သက်ကောင်မလေး လာထိုင်သည်။ သူမ၏ အမေနှင့် နောက်ကောင်မလေး ငယ်ငယ်တစ်ဦးတို့က ရှေ့မှ ခုံများတွင်ထိုင်ပြီး နှစ်ဦးလုံး အရောင်စုံသော ချည်ညှပ်ဝတ်အင်္ကျီများဝတ်ထားကြသည်။ အငယ်မလေးဖြစ်မည်ထင်ရသော ကောင်မလေးက ရှေ့ခုံနှစ်ခုံကြားအပေါက်မှ ကျွန်မတို့ထံ ချောင်းချောင်းကြည့်သည်။ ဆယ်ကျော်သက် ကောင်မလေးက ကျွန်မအား အခွံခွာထားသော နေကြာစေ့များပေးရာ ဝါးစားရင်း ကျွန်မက ဩစတြေးလျမှဖြစ်ကြောင်း၊ မြန်မာတိုင်းမ် တွင် အလုပ်လုပ်ကြောင်း၊ မြန်မာစကား မတောက် တခေါက်ဖြင့် ပြောပြသည်။ သူမက ခေါင်းညိတ်၍ ပြုံးသော်လည်း ဘာမှပြန်မပြောပါ။ သူမ မော်လမြိုင် သို့ ဘာသွားလုပ်မည်လဲဟု တွေးမိသော်လည်း မေးဖို့ လုံလောက်သည့် ဘာသာစကား ကျွမ်းကျင်မှု မရှိပါ။

အဲကွန်းက မေးခိုက်အောင် အေးသဖြင့် အပေါ်အင်္ကျီ ဝတ်လိုက်သော်လည်း မထူးလှပါ။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထိုမျှလောက် အေးစိမ့်သည့် ခံစားချက် မရဖူးပါ။ အဲကွန်းကို အဆုံးထိ တင်ထားလေသလားဟု ကျွန်မတွေးမိသည်။ ကားဆရာ၏ ခေါင်းပေါ်ရှိ လေးထောင့်တီဗီတွင် ခါးတို၍ ရယ်ခိုင်းသည့် မြန်မာဟာသကား ဖွင့်ထားပြီး စပီကာ အသေးလေးများမှ အသံထွက်နေသည်။ နာရီဝက်အတွင်းတွင် ဘေးမှကောင်မလေးမှာ အိပ်ပျော်သွားပြီး ငါးလေးလို ပါးစပ်ပွင့်၍ ကျွန်မပုခုံးပေါ်အသာလေး ခေါင်းလာမိသည်။

ကျွန်မသည် ဘတ်စ်ကားမီရန် အစောကြီးထဲခွဲရသော်လည်း အိပ်ချင်စိတ်မရှိပါ။ အိပ်ချင်လျှင်လည်း တီဗီ အသံကျယ်ကြီးနှင့် အအေးခါတ်ကြောင့် အိပ်ပျော်မည် မထင်ပါ။ ကျွန်မ လမ်းပေါ်ရောက်၍ ခရီးထွက်လာရသည့် အတွက်နှင့် ရှာပါ့ ဗီဇာကိစ္စ စိတ်ဖိစီးမှု မရှိတော့သည့်အတွက် ပျော်မြူးနေမိသည်။ ကျွန်မ လုံးဝ အပူအပင် ကင်းမဲ့နေသည်။ နားကြပ်များ တပ်လိုက်ကာ ပြတင်းပေါက်အပြင်ကို ငေးကြည့်ရင်း လှပသော ရှုခင်းထဲတွင် ပျော်ရွှင်စွာ မျောနေမိသည်။ လမ်းဘေးတွင် တရုတ်စကားနှင့် ဖယောင်းပင်များ အစီအရီပေါက်နေပြီး တောင်ကုန်းပြေပြေများတွင် ထုံးကျောက်အစိုင်အခဲများ ထိုးထွက်နေသည်။ မကြာမကြာ ဗွက်အိုင်ထဲတွင် ကိုယ်တဝက်မြုပ်၍ ဖြည်းလေးစွာ စားမြို့ပြန်နေသော ကျွဲအုပ်များကိုလည်း ကျော်ဖြတ်ခဲ့သည်။

ကျွန်မ၏ ကမ္ဘာနှင့် အလွန်အလှမ်းဝေးသည်ဟု ခံစားရသော ကျေးလက်ဘဝကို လေ့လာရသည်ကို ကျွန်မ နှစ်ခြိုက်သည်။ အိမ်အများစုမှာ ခြေတံရှည် သက်ကယ်မိုး ဝါးတဲများဖြစ်သည်။ တဲအချို့အောက်တွင် ဝက်နှင့် ဆိတ်များ ကြိုးချည်ထားပြီး ကြက်များမှာ လွတ်လွတ်လပ်လပ်ပင် လျှောက်ရှာစားနေကာ လမ်းဘေးသို့ စိုးရိမ်စရာ ကပ်ကပ်လာတတ်သည်။ ရွာတစ်ရွာတွင် ခြေဗလာနှင့် ကောင်လေးတစ်ယောက်မှာ

နောက်မှလိုက်နေသော ပို၍ ကြီးသည့် ကောင်လေးများကို လှည့်ကြည့်ရင်း အော်နေသည်။
နောက်ထပ်ကလေးတစ်ယောက်က ဘေးတစ်စောင်း ပေါက်နေသော ထန်းပင် ပင်စည်ပေါ်တွင် ထိုင်ပြီး အောက်မှ ရုန်းရင်းဆန်ခတ်ပွဲကို စိတ်မပါသလို ကြည့်နေသည်။

မိနစ်အနည်းငယ်အကြာတွင် မြေညှိထားသော ကွင်းထဲတွင် ဘော်လီဘောပိုက်ကွန်တစ်ခု ကန့်လန့်ဖြတ် ချိတ်ထားလျက် နိုင်ငံတော်အားကစားဖြစ်သော ခြင်းလုံးကစားနေသည့် ကြွက်သားတောင့်တောင့် အမျိုးသားများ ဘေးမှ ဘတ်စ်ကားက ဖြည်းဖြည်းချင်းဖြတ်သွားသည်။ ဤအားကစားမှာ hacky sack⁵ ကစားနည်း နှင့် ဆင်သော်လည်း ဘောလုံးမှာ များစွာပိုကြီး၍ ကြိမ်ဖြင့် လုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ကစားသမားများသည် လုံချည်များကို ကတောင်းကျိုက်ထားရာ နံငယ်ပိုင်းများဝတ်ထားသည့် ရှေးဟောင်းရောမမြို့သားများနှင့် တူနေသည်။

တောင်ပိုင်းသို့ ပို၍ ခရီးဆက်လာသည်နှင့် မြေမှာ ပို၍ မြေဩဇာကောင်းလာသည်။ ရွှေရောင် စပါးခင်းများကို တစ်ဧကပြီး တစ်ဧက ဖြတ်သန်းလာခဲ့သည်။ ရိတ်သိမ်းရာသီထဲ ကောင်းကောင်းဝင်နေပြီဖြစ်၍ လယ်ထဲတွင် အမျိုးသမီးအများစုဖြစ်သော တောင်သူများစွာ ကိုယ်ခန္ဓာကို ကုန်း၍ ပင်ပန်းလှသည့် လက်ဖြင့် ရိတ်သိမ်းခြင်း အလုပ်ကို လုပ်နေကြသည်။

မော်လမြိုင်မြို့အနီးသို့ ရောက်လာသည့်အခါ ဧရာမ သံလွင်တံတားကြီးပေါ် ဖြတ်ကျော်ရသည်။ သံယက်မတန်း ကွေးကွေးများမှာ အဆုံးမရှိ ဆက်စပ်နေပြီး တံတားအမည်၏ မူလဖြစ်သော သံလွင်မြစ်ကြီးမှာ ချောကလက်နို့ အရောင် ရှိနေသည်။

ကျွန်မ ဘတ်စ်ကားပေါ်မှ ဆင်းဆင်းချင်းပင် ပုပု ပိန်ပိန် လူတစ်ဦးက ကျွန်မ မျက်နှာအနီးသို့ ကပ်လာကာ ဈေးလာဆွယ်သည်။

“ခင်ဗျား စန္ဒရဲလား ဟိုတယ်မှာ တည်းမှာလား” သူက မေးသည်။

ဟုတ်ကြောင်း ကျွန်မကဖြေသည်။ *Lonely Planet*⁶ တွင် ထိုဟိုတယ်အား အပျံ့စား ညွှန်းထားပေးခြင်းကြောင့် ခရီးသွားများအကြား လူကြိုက်များနေသည် ဖြစ်မည်။

“ကျွန်တော် လိုက်ပို့ပေးမယ်။ နှစ်ထောင်ကျပ်ပဲ။ ခင်ဗျားအိတ်ကို သယ်ပေးမယ်၊ ပေးပါ”

“တစ်ထောင်” ကျွန်မက ပြန်ဈေးဆစ်သည်။

⁵ အဝတ်ဘောလုံးအား ခြင်းခတ်သလို အပြန်အလှန်ခတ်ကစားသည့် အနောက်တိုင်း ကစားနည်း

⁶ နိုင်ငံတကာ ခရီးသွားလမ်းညွှန် စာအုပ်များနှင့် အင်တာနက်ဝက်ဆိုက် အမည်

“ထောင့်ငါးရာ တော့လုပ်ပါ”

“အိုကေ”

သူ့ကျွန်မကို ခေါ်သွားသည်မှာ တက္ကစီကားမဟုတ်ဘဲ အစိမ်းရောင်တောက်တောက်လှည်းနှင့် မြင်းတစ်စီး ဖြစ်နေ၍ ကျွန်မအံ့ဩသွားသည်။ လှည်း၏ အံ့ခွက်ထဲသို့ ကျွန်မ၏ ကျောပိုးအိတ်ကို သူတင်လိုက်သည်။ လှည်းထဲတွင် မျက်နှာချင်းဆိုင်ခုံတန်း နှစ်တန်းရှိကာ သူက အပေါ်မှကျွန်မကို လက်ကမ်းပေး၍ ထိန်းပေးသည်။ သူက ကြာပွတ်ကို ရိုက်၍ ကလောက်ကလောက်ဖြင့် ရှေ့သို့စောင့်ထွက်လာချိန်တွင် ကျွန်မ လက်ရမ်းတစ်ဖက်ကို ကိုင်ထားရသည်။ ဧရာမ ကြက်သွန်အိတ်များ၊ ခရမ်းချဉ်သီးအိတ်များကို တင်ထားသော နောက် မြင်းလှည်း တစ်စီးကို ကျွန်မတို့ ကျော်တက်လာချိန်တွင် ဤလှည်းများမှာ ခရီးသွားတိုးရစ်များကို ဆွဲဆောင်ရန် သက်သက် မဟုတ်ဘဲ အမှန်တကယ် အသုံးပြုနေဆဲ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ် ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်မသတိပြုမိတော့သည်။ ဤထူးခြားသော မြို့လေးမှာ ကျွန်မ ရောက်စမှပင် ကြည်နူးစရာ ကောင်းနေပါပြီ။

စန္ဒရဲလားဟိုတယ်မှာ သန့်ရှင်းပြောင်လက်ကာ ကျွန်မ၏ အခန်းမှာ ရန်ကုန်တွင်မြင်ဖူးသည့် တည်းခိုခန်းများထက် ပို၍ကောင်းသည်။ ကြီးမားသော အိပ်ရာတွင် အရောင်တောက်နေသော ဖဲဂွမ်းကပ် မွေရာခင်းထားပြီး အဝတ်အစား ချိတ်ရန် ဗီရိုရှိကာ စာရေးရန်နေရာ အဖြစ်သုံးနိုင်မည့် ဗီရိုပုနှင့် ခုံလည်း ရှိသည်။ အပြင်ဘက်တွင် ဝရန်တာလေး ရှိကာ ကြိမ်စားပွဲတစ်လုံးရှိပြီး မြို့၏ ကျယ်ပြန့်သော တောင်ရိုးတန်းရှုခင်းကို ချစ်စဖွယ်မြင်နေရသည်။ အနောက်ဖက်ရှိ မိသားစု စားသောက်ဆိုင်တွင် ညစာ စောစော စားပြီးနောက် အိပ်ရာထဲတွင် စာဖတ်နေလိုက်သည်။

နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အချိန်ကြာကြာ အိပ်စက်ပြီးနောက် နောက်နေ့ မနက်တွင် နတ်သမီးပုံပြင်ဆန်ဆန် ကူးတို့လှေဖြင့် ဘီလူးကျွန်းသို့ ခရီးဆက်ပြန်သည်။ လွန်ခဲ့သော ရာစုနှစ်များစွာက ဤကျွန်းတွင်နေသူများမှာ အလွန်ကြမ်းတမ်း၍ အသားစိမ်း စားကြသည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုအတွက်ပင် သူတို့ကို ဘီလူးများဟု ခေါ်ဆိုခဲ့ရာ ထိုနာမည်ကြောင့်ပင် ကျွန်မ သွားလည်ခြင်းဖြစ်သည်။ အလာတုန်းကလည်း ခေါင်းဆေးကျွန်းဟု ထူးထူးဆန်းဆန်း အမည်ရသည့် ကျွန်းကို ကျွန်မတို့ဖြတ်ခဲ့သည်။ ဒဏ္ဍာရီအရတော့ ထိုကျွန်း၏ စမ်းချောင်းတစ်ခုမှရေသည် အလွန်သန့်စင်သည့်အတွက် ၁၄ ရာစုအတွင်း ထိုနေရာတွင် နှစ်စဉ် တော်ဝင်ခေါင်းဆေးသဘင် အခမ်းအနား ကျင်းပခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

ဘီလူးကျွန်း၏ ယိုယွင်းနေသော လှေဆိပ်သို့ ကူးတို့လှေ ဒုတ်ခနဲအသံဖြင့် ဆိုက်ကပ်လိုက်သည့်အချိန်တွင် ပင် ထိုကျွန်းသို့ ခေတ်မှီလူနေမှုစနစ် မရောက်ရှိသေးကြောင်း သိလိုက်သည်။ ကျွန်းသည် စင်္ကာပူ၏ အရွယ်အစား ခန့်ရှိသော်လည်း စင်္ကာပူနှင့် တူတာဆို၍ ထိုတစ်ချက်သာ ရှိပါမည်။ နိုင်ငံတော် ဓါတ်အားလှိုင်းနှင့် မဆက်သွယ်ရသေး၍ လျှပ်စစ်မီးလုံးဝမရရှိပါ။ ပထမဆုံး သတိပြုမိသည့်

အရာတစ်ခုမှာ ကလေးငယ်များ ရေတွင်းမှ လက်ဖြင့် ရေငင်၍ ဘယ်လောက် ဝေးမည်မှန်းမသိသော အိမ်ဆီသို့ သယ်သွားနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်မ ခြေလှမ်း တစ်ဒါဇင်မျှ မလှမ်းရသေးမီ မြင်းလှည်းနှင့် လူတစ်ဦး ဈေးလာစပ်ပြန်သည်။ သူက ကျွန်မကို လိုက်ပြမည်ဟု ကမ်းလှမ်းသဖြင့် လှည်းအရှေ့ သူ့ဘေးနေရာတွင် ကျွန်မဝင်ထိုင်လိုက်သည်။ သို့သော် ကျွန်မ၏ လမ်းပြမှာ ဈေးစကားမှလွဲ၍ အင်္ဂလိပ်လိုမပြောနိုင်ကြောင်း ခဏလေးအတွင်း သိလာရသည်။ အရိပ်ထဲတွင် ခွေလှဲနေသော လမ်းဘေးခွေးများရှိသည့် အဖြူရောင်ထုံးသုတ်ထားသော ဘုန်းကြီးကျောင်းလေး တစ်ခုကို သူညွှန်ပြ၍ “ဘုန်းကြီးကျောင်း” ဟု သူဆိုသည်။

“ဘယ်တုန်းက ဆောက်ထားတာလဲ” ဟု ကျွန်မ ပြန်မေးသည်။

“ရက်စ” သူက ခေါင်းညှိမ့်ရင်း “ဂွတ်” ဟုဆိုသည်။

ကျွန်မမှာ မြန်မာစကားသင်နေသော်လည်း တိုးတက်မှုမရှိသည့်အတွက် ပို၍ပို၍ စိတ်ပျက်လာမိသည်။ ပြီးခဲ့သည့် သုံးလအတွင်း မြန်မာတိုင်းမ် ၏ ပိုက်ဆံဖြင့် ကျွန်မ မြန်မာစာ သင်တန်း တက်နေသည့်အတွက် ကျွန်မ၏ အားထုတ်နိုင်စွမ်းမှာ ပို၍ပင် အားမရစရာဖြစ်သည်။ ဝန်းဝိုင်းသော စာလုံးများကို မဆိုထားနှင့်၊ အသံထွက်များ ကိုပင် ခေါင်းထဲတွင် မှန်အောင် မမှတ်နိုင်သေးဘဲ ကျွန်မသင်ယူလိုက်သည့် အချက်များမှာလည်း ခေါင်းထဲတွင် ကြာကြာမခံပါ။ ဆရာမ ရှင်းပြသည်မှာ မရှင်းလှဟု ထင်သော်လည်း အမှန်မှာမူ ကျွန်မ ကိုယ်တိုင် လေ့ကျင့်ရန် လုံးဝအားမထုတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အပတ်စဉ် မြန်မာစာ သင်တန်းချိန်ကို မျှော်မိသော်လည်း မျှော်ရခြင်း အကြောင်းမှာ နာတာလီ အမည်ရသည့် အမေရိကန်သူတစ်ယောက်နှင့် ကျွန်မ တွဲသင်ရ၍ဖြစ်သည်။ နာတာလီမှာ လမ်း ၅၀ ဘား၏ မန်နေဂျာ ဖေးလ်ဘလက်ဂျစ်နှင့် အခန်းဖော်ဖြစ်ပြီး သင်တန်းပြီးချိန်တွင် ထိုနေရာသို့ ဘီယာသောက်ရန် ခရီးဆက်ကြလေ့ရှိ၍ ဖြစ်သည်။ ဒါကာမြို့တွင် နေစဉ်က ဘင်္ဂလီ ဘာသာစကားကို ကျွန်မ ကြိုးစားပမ်းစား သင်ခဲ့ရာ ရလဒ်အဖြစ် နေ့စဉ်ဘဝမှာ ပို၍လွယ်ကူပြီး ကျေနပ်စရာကောင်းလာခဲ့သည်။ နောက်ထပ် ဘာသာစကား အသစ်တစ်ခုကို သုညမှ ပြန်စရမည်ဆိုသည်က ကျွန်မကို နွမ်းနယ်စေသည်။ ရှာပါမှာမူ ကျွန်မနှင့်မတူ ဘာသာစကားများ သင်ရသည်ကို သဘောကျသည်။ သူ့ဘာသာသူ မြန်မာစကားလေ့လာနေပြီး ကျွန်မထက် များစွာ ရှေ့ရောက်နေပြီ ဖြစ်သည်။ ကျွန်မ ပေးထားသော မြန်မာအဘိဓာန်ကို သူမကြာခဏ လေ့လာကာ စာလုံးအနည်းငယ်လည်း ဖတ်နေနိုင်ပြီဖြစ်သည်။ လမ်းညွှန်ဆိုင်းဘုတ်များကို သူ စတင် သဘောပေါက်စ ပြုနေပြီ ဖြစ်သည်။ ကျွန်မမှာ လုံးဝ မျှော်လင့်ချက်မရှိသည့် အတွက် ရှာပါသည် ကျွန်မ၏ စကားပြန် ဒုတိယအကြိမ် ထပ်ဖြစ်လာရပြန်အုံးမည်။ ဘီလူးကျွန်းတွင် ယခုကြိုရသကဲ့သို့ အချိန်များ၌ ကျွန်မကိုယ်ကျွန်မ အထူး စိတ်ပျက်မိသည်။ ကျွန်မ

မကြိုးစားသရွေ့ မြန်မာတွင် ဆွံ့အသူ တစ်ယောက်လို ထာဝရ ဖြစ်နေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ရန်ကုန် ပြန်ရောက်လျှင် အားကြိုးမာန်တက် လေ့လာမည်ဟု ကိုယ့်ကိုကိုယ် ပြောလိုက်သည်။

လက်ရှိတွင်မူ ကျွန်မ ဘယ်ကိုသွားနေမှန်း သို့မဟုတ် ဘာကို ကြည့်နေရမှန်း မသိပါ။ ဘီလူးကျွန်းသည် ဆင်းရဲသော်လည်း လှပသော နေရာတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း သိသာပါသည်။ ဖုန်ထူသော လမ်းများဘေးတွင် ထန်းပင်များ အစီအရီပေါက်နေပြီး လေတိုက်လျှင်ပင် လဲသွားလောက်သည်ဟု ထင်ရသော သက်ကယ်တဲလေး များ ဟိုတစ်စု ဒီတစ်စု ရှိသည်။ တဲအများအပြားမှာ ခေါင်မိုးတွင် အပေါက်ကြီးများရှိပြီး ဇွန်လ မိုးရာသီမစမှီ ပြင်ဆင်ဖို့ လိုနေသည်။ မဟုတ်လျှင် အိမ်ရှင်မိသားစုများမှာ ရေတစွတ်စွတ်ဖြင့် အိပ်ရမည့်ပုံဖြစ်သည်။ ဘုကြီးများနှင့် အဖြူရောင် နွားအချို့ လမ်းလယ်တွင် ရပ်၍ ကျွန်မတို့အား ကြောင်တောင်တောင် ကြည့်နေသည့်အတွက် အရှိန်လျှော့၍ ရှောင်တိမ်းရသည်။ ရန်ကုန်တွင်ကဲ့သို့ပင် မြေကြီးနှင့် ကပ်လျက် ပလတ်စတစ် ခုံနှင့် စားပွဲ နိမ့်နိမ့် လေး ဒါဇင်ဝက်ခန့်ရှိမည့် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်တွင် နေ့လည်စာစားရန် နားကြသည်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဘေးတွင် မြေကွက်လပ်လေးရှိပြီး ငယ်ရွယ်သော ကောင်လေးများ ဘောလုံးကန်နေကြသည်။ မြန်မာ ကလေးအများစုမှာ ပိန်လေ့ရှိသော်လည်း ဤကောင်လေးများမှာမူ အရိုးပေါ်အရေတင်သာရှိပြီး အင်္ကျီများမှာ ဖားလျားကျနေသည်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်တစ်ဖက်ခြမ်းရှိ အိမ်ရှေ့ကပြင်တွင် အမျိုးသမီးတစ်စု တင်ပလွင်ခွေထိုင်နေကြသည်ကို ကျွန်မ သတိပြုမိသည်။ သူတို့သည် ဆံပင်နီအထွေးကြီးနှင့် မသတိစရာ တူနေသော သရေကွင်းပုံအကြီးကြီးကို ရှင်းထုတ်နေခြင်းဖြစ်သည်။ သရေကွင်းလုပ်ခြင်းမှာ ကျွန်းနေဒေသခံများ၏ အဓိက ဝင်ငွေရလမ်း တစ်ခု ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်မနောင်တွင် သိရသည်။

ဆိုင်ကယ် အနည်းငယ်တွေ့သော်လည်း *Lonely Planet* စာအုပ်တွင် ဖတ်ခဲ့ရသော ကျွန်းပေါ်မှ ရွာပေါင်း ခြောက်ဆယ်ရှစ်ရွာကို ဆက်သွယ်ပေးထားသည်ဆိုသည့် ဖွတ်ချက်ဖွတ်ချက် ဘတ်စ်ကားအိုများကိုမူ အရိပ်အယောင်ပင် မမြင်ရပါ။ ထို့ပြင် ဘီလူးကျွန်းပေါ်တွင် မော်တော်ကား တစ်စီးမှမရှိပါ။ ကားများကို ပိတ်ပင်ထား သောကြောင့်ဟု ဆိုပြီး အကြောင်းရင်းကို ကျွန်မလုံးဝ အဖြေမရခဲ့ပါ။ မြန်မာတွင် တားမြစ်ပိတ်ပင်ခံထားရသည့် အရာ အများအပြားရှိပြီး ပြည်သူများကလည်း အကြောင်းရင်းကို အသိပေးခံရလေ့မရှိပါ။ ယင်းသည်ပင် အာဏာရှင်နိုင်ငံ တစ်ခု၏ အနှစ်ချုပ်ပင်ဖြစ်မည်ထင်သည် - ပြောသည့်အတိုင်းသာ လုပ်ရမည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ဥပမာ ရန်ကုန်တွင် မော်တော်ဆိုင်ကယ်များကို ပေးမစီးပါ။ အကြောင်းရင်းမှာလည်း မရှင်းလင်းပါ။ ကောလဟာလ အများစုတွင် မော်တော်ဆိုင်ကယ်ဂိုဏ်းများပါဝင်သည့် အချက်တစ်ချက်တော့ တူညီသည်။ တစ်ခုတွင် ဗိုလ်ချုပ်တစ်ဦး၏ သားက ပြိုင်ဘက်ဂိုဏ်းတစ်ဂိုဏ်းနှင့် ရန်ပွဲတွင် အသတ်ခံရသည်ဟုဆိုသည်။ နောက် ကောလဟာလ တစ်ခုတွင် ဆိုင်ကယ်သမားတစ်ဦးက ဗိုလ်ချုပ်တစ်ဦး၏ ကားပြတင်းပေါက်အတွင်းသို့ ဒီမိုကရေစီ လက်ကမ်းစာစောင်များ ပစ်သွင်းခဲ့ခြင်း သို့မဟုတ် ဗိုလ်ချုပ်၏ကားကို

ကျော်တက်ရင်း လက်ခလယ်ထောင်ပြဲခြင်း ဟု ကြားရပြန်သည်။ အကြောင်းရင်းမည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဤစည်းမျဉ်းမှာ ရက်စက်ပါသည်။ မော်တော်ကားများက လူများစု မဝယ်နိုင်လောက်အောင် ဈေးကြီးလွန်းရာ မြို့ခံမိသားစုများစွာ အသုံးချနိုင်မည့် အခြား သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နည်းလမ်းတစ်ခုကို ပိတ်ပင်ထားခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကားတစ်စီးမျှမရှိသည့် နေရာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် မည်မျှကျန်အုံးမည်လဲဟု ကျွန်မစဉ်းစားမိသည်။ မြင်း၏ ထိုးထွက်နေသော နံရိုးများပေါ်မှကျော်၍ ဤကျွန်းပေါ်မှ လူနေမှုဘဝကို ကြည့်နေရင်း ရန်ကုန်မြို့သည် တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်မခံစားမိသလို အချိန်နောက်ပြန်ဆွဲနေသည့် နေရာမဟုတ်တော့ဘဲ လှုပ်ရှားစဉ်ကားနေသော ခေတ်မီ မြို့ပြကြီးဟု ရုတ်တရက် မြင်လာမိပါသည်။ ရန်ကုန်မှ ကျွန်မတို့အိမ်တွင် တီဗီ၊ ဖုန်း၊ အင်တာနက်၊ အဲကွန်း သို့မဟုတ် လျှပ်စစ်မီးမှန်ခြင်း မရှိသည်မှန်သော်လည်း ဤနေရာဘီလူးကျွန်းတွင်မူ ညရောက်လျှင် ဖယောင်းတိုင် အလင်းရောင်တစ်ခုတည်းသာရှိပြီး အစားအသောက်ကိုလည်း နောက်ချေးလောင်စာ အသုံးပြု၍ ရှေးခေတ် မီးဖိုများဖြင့် ချက်ပြုတ်ရသည်။ ရန်ကုန်သည် ကုန်လွန်ခဲ့သော အတိတ်မှ ရှေးဟောင်းလက်ကျန်ဟု ဆိုလျှင် ဘီလူးကျွန်းသည် ရှေ့ရာစုနှစ်တစ်ခုတွင် ပြတ်ကျန်နေခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေမည်။

သို့သော် မော်လမြိုင်နှင့်ပင် ဝေးလွန်းလှသည် ထင်ရသည့်တိုင် ကျွန်းပေါ်တွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ ရုပ်ပုံများနှင့် သူမ၏ ပါတီ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်အား ကိုယ်စားပြုသည့် အနီနောက်ခံ ခွပ်ဒေါင်းနှင့်ကြယ် အလံများ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပြန့်ကျဲနေသည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ဤကျွန်းနှင့် ဒေသခံ လူဦးရေ ၂၀၀,၀၀၀ အတွက် အပြောင်းအလဲ ဆောင်ကျဉ်းပေးလာမည်ဟု မျှော်လင့်ထားကြပုံပေါ်သည်။ တကယ်တွင်လည်း အတိုင်းအတာတစ်ခု အထိ သူမ ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းနိုင်ခဲ့ပြီး ကျွန်မ ခဏတာရောက်ခဲ့ပြီးနောက် ငါးနှစ်အကြာ ၂၀၁၇ တွင် မော်လမြိုင်နှင့် ဘီလူးကျွန်းကူး တံတားဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြားသား တိုးရစ်များလည်း ဆန္ဒရှိလျှင် အင်္ဂလိပ်စကားပြော ဧည့်လမ်းညွှန်ပါဝင်သည့် ကောင်းစွာ စီစဉ်ထားသော ခရီးစဉ်ဖြင့် လည်ပတ်နိုင်ပြီဖြစ်သည်။

မပြောင်းလဲသေးသည့် တစ်ချက်တော့ရှိသည်။ နိုင်ငံခြားသားများ ဘီလူးကျွန်းတွင် ညအိပ်ခွင့်မရခြင်း ဖြစ်သည် (ဘာကြောင့်မှန်း ကျွန်မ မသိပြန်ပါ)။ ကူးတို့လှေများ၏ သွားလာချိန်ကို ကျွန်မ မသိသည့်အတွက် နေ့လယ်စာစားပြီးနောက် ကြာကြာမနေဘဲ ပြန်လာခဲ့သည်။

--

တည်းခိုခန်းသို့ ပြန်ရောက်သည့်အခါတွင် ရှာပါထံမှ အီးမေးလ်တစ်စောင် ဝင်နေသည်။ *Myanmar Business Today* ၏ ထိုင်းလူမျိုး မန်နေဂျင်းဒါရိုက်တာနှင့် တွေ့ကြောင်း၊ ဂျာနယ်၏ အယ်ဒီတာချုပ်ရာထူးကို ကမ်းလှမ်းခံရ

ကြောင်း ဖြစ်သည်။ ဂျာနယ်မှာ နောက်အပတ်အနည်းငယ်တွင် စထုတ်မည်ဖြစ်ပြီး သူ့လစာမှာ တစ်လ ဒေါ်လာ ၃၀၀၀ ဖြစ်သည်။ ဤပမာဏမှာ ကျွန်မ မြန်မာတိုင်းမ် တွင် ရသည်ထက် နှစ်ဆမျှဖြစ်၍ အလွန်များသော ပမာဏဟု ထင်ရသည်။ ကျွန်မ အလွန်ပျော်သွားကာ စာလုံးကြီးများဖြင့် သူ့အလွန်တော်ကြောင်း စိတ်လှုပ်ရှားစွာဖြင့် ပြန်စာ ရေးလိုက်သည်။ မြန်မာပြည်သို့ လာခဲ့သည်မှာ မှန်ကန်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ဟု ထပ်မံ ခံစားရပြန်သည်။ ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးလုံး စာနယ်ဇင်းလောကထဲသို့ ဝင်ရောက်ပြီးနှစ်အနည်းငယ်အတွင်း အလုပ်အကိုင်အခြေအနေ အကြီးစား တိုးတက်လာခဲ့သည်လေ။ ထို့ပြင် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ဘဝက အလွန် စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းနေသည်။

လမ်းမအတိုင်း ကျွန်မ လမ်းလျှောက် ထွက်လာခဲ့သည်။ သို့သော် ငြိမ်သက်တိတ်ဆိတ်နေသော လမ်းများမှာ ကျွန်မ၏ တက်ကြွပျော်မြူးသည့်စိတ်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသည်။ ဆိုင်အများအပြားမှာ ပိတ်ထားပြီး လက်ဖက်ရည်ဆိုင် တစ်ဆိုင်မှလွဲ၍ အရောင်းအဝယ် မရှိသလောက် ဖြစ်နေသည်။ ဝါသနာရှင်များသာ တန်ဖိုးထား ဝယ်ယူမည့် ပစ္စည်းအချို့လည်း တွေ့ရသည်။ ဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် ဂရီရှေးဟောင်းဘာသာရေး အဆောင်ဆန်ဆန် ပစ္စည်းများ ရောင်းချနေပြီး နောက်တစ်ဆိုင်မှာမူ တာယာများနှင့် ဝိုင်ယာကြိုး အပုံလိုက် တွေ့ရသည်။ မော်လမြိုင်သည် ဗြိတိသျှဘားမား၏ စည်ပင်ကြွယ်ဝသော မြို့တော် ဖြစ်ခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်း အတော်မှေးမှိန်သွားပြီ ဖြစ်သည်။ အိုဝဲလ် ရောက်ရှိလာသည့် ၁၉၂၆ ခုနှစ်တွင်ပင် အနီးအနား သစ်တောများမှာ ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီအုပ်ချုပ်ရေး၏ အမြတ်ထုတ်မှုဖြင့် ကုန်သလောက် ဖြစ်သွားကာ မြို့တော်၏ ဝင်ငွေလည်း လျော့ကျလာနေပြီဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် နီးကပ်သော မော်လမြိုင်သည် စစ်အစိုးရလက်အောက် လူသုံးကုန်များရှားပါးသည့် ၁၉၆၀ နှောင်းပိုင်းနှင့် ၁၉၇၀ ခုနှစ်များ အတွင်း မှောင်ခိုပစ္စည်းများ ဆိုက်ကပ်ရာ အဓိကဆိပ်ကမ်းမြို့အဖြစ် ယာယီ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ကောင်းမွန်ခဲ့သေးသည်။ သို့သော် ဤမြို့သည် ယခင်က ရှိဖူးသော အဆင့်ကို ဘယ်တော့မှ ပြန်မရခဲ့တော့ပါ။

အိုဝဲလ်သည်လည်း အင်္ဂလန်တွင် မရနိုင်သော သို့မဟုတ် ရရန်ခက်ခဲသော အခွင့်အလမ်းများကို အသုံးချရန် မျှော်လင့်၍ မြန်မာပြည်သို့ လာခဲ့လေသလားဟု ကျွန်မတွေးမိသည်။ နိုင်ငံခြားထွက်အလုပ်လုပ်သူတိုင်း သည် ထိုမျှော်လင့်ချက်ဖြင့် အမိမြေကို စွန့်ခွာကြသည်ဟု ကျွန်မထင်သည်။ မဟုတ်လျှင်တောင် အနည်းဆုံးတော့ နေ့စဉ် ရုန်းကန်ရမှု၏ ပုံသေကားကျ ငြီးငွေ့ဖွယ်ကောင်းခြင်းမှ ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်ရန် ဖြစ်မည်။ ကျွန်မကတော့ သေချာပေါက် ထိုအတွက် ထွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အိုဝဲလ်သည်လည်း ဗမာပြည်တွင် သူရသည့် ပို၍မြင့်သော နေရာအကြောင်း ရေးခဲ့ပါသည်။ သို့သော် သိသာသော ဆိုးကျိုးများလည်း တစ်ပါတည်း ပါလာသည်။ မော်လမြိုင် (မိုလ်မိန်း "Moulmein" ဟု ထိုခေတ်က သုံးသည်) ကိုနောက်ခံထားသော သူ၏ ၁၉၃၆ ခုနှစ် အက်ဆေး "ဆင်ပစ်ခြင်း" ကို ဤသို့ စတင်သည် - "ဘားမားအောက်ပိုင်း

မိုလ်မိန်းတွင် ကျွန်တော့်ကို လူတော်တော်များများက မုန်းတီးကြသည်။ ကျွန်တော့်ဘဝတွင် ထိုမျှလောက်ဖြစ်ရန် အရေးအပါအရာရောက်ခဲ့သည့် တစ်ခုတည်းသော အချိန်လည်း ဖြစ်သည်။”

ကိုလိုနီ အရာရှိတစ်ဦးဖြစ်သော အိုဝဲလ်သည် သမိုင်း၏ မှားယွင်းသော ဘက်ခြမ်းတွင် ရောက်နေမှန်း သူ့ကိုယ်သူ သိခဲ့သည်။ မြန်မာလူမျိုးများအား စာနာနားလည်မှုရှိခဲ့သည့်တိုင် ဒေသခံများက သူနှင့် သူ့ကိုယ်စားပြုသည့် နယ်ချဲ့စနစ်ကို မုန်းတီးခဲ့ကြသည်။

ထိုအကြောင်းများကို ကျွန်မသိရခြင်းမှာ Emma Larkin ရေးသည့် ဘားမားတွင် ဂျော့ချ်အိုဝဲလ်အား ရှာဖွေခြင်း (*Finding George Orwell in Burma*) အမည်ရ လှပသော စာအုပ်ကို မကြာသေးမီက တစ်ထိုင်တည်းဖတ်ထားသည့်အတွက် ဖြစ်သည်။ အိုဝဲလ်၏ မြန်မာပြည်အတွေ့အကြုံမှာ ခြုံကြည့်လျှင် အနုတ်သဘော ဆောင်သော်လည်း မြန်မာတွင်သူနေခဲ့သည့် ငါးနှစ်တာကာလမှာ သူ့အား ကုန်ကြမ်းများစွာ ဖြည့်ဆည်းပေးလိုက်ကြောင်း Emma က ရှင်းပြသည်။ သူ၏ နာကျည်းဖွယ် ဝတ္ထု ဗမာပြည်မှ နေ့ရက်များ (*Burmese Days*) တွင် ကိုလိုနီစနစ်အား သူစက်ဆုပ်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေပြီး သူ၏ အကောင်းဆုံး လက်ရာများဖြစ်သော ၁၉၈၄ (1984) နှင့် တိရစ္ဆာန်လယ်တော (*Animal Farm*) တွင် နယ်ချဲ့စနစ်နှင့် အာဏာ ချုပ်ကိုင်မှု များအား မုန်းတီးကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။

အိုဝဲလ် တစ်ယောက် စီးကရက်ခဲ၍ နှုတ်ခမ်းများမဲ့ကာ မော်လမြိုင်လမ်းများတွင် သုန်မှုန်၍ ဆောင့်ကြီး ဆောင့်ကြီး သွားနေ၍ ခေါင်းထဲတွင် လူသားများ နယ်ချဲ့စနစ်ကို စွဲမက်ရခြင်း အကြောင်းရင်းအား အချိန်ပြည့် ခြေယာခံနေမည့်ပုံကို ကျွန်မ မြင်ယောင်ကြည့်မိသည်။ အိုဝဲလ်စတိုင် (Orwellian)⁷ ဆန်သည်ဟု အများက ဖော်ကြားကြမည် ဖြစ်သည့် လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံအား သူဘယ်လိုမြင်မလဲဟု ကျွန်မစူးစမ်းမိသည်။

ထိုအချိန်တွင် ကျွန်မ လမ်းလျှောက်နေသည်မှာ တစ်နာရီကျော်ကြာပြီဖြစ်ပြီး ခြေထောက်များ လေးလံစ ပြုလာသဖြင့် မြစ်ကို စီးမိုးကြည့်နေသော ဘီယာဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် ဝီစကီ ပုလင်းအကြီးကြီး ထောင်ထားသော အမျိုးသားအချို့၏ စားပွဲအနီး၌ ခုံတစ်ခုံဆွဲ၍ ထိုင်လိုက်သည်။ သူတို့သည် ကန်စွန်းရွက်ကြော်ကို တူဖြင့် စားနေကာ ကျယ်လောင်စွာ ရယ်မောနေကြသည်။ သူတို့ သောက်နေသည်မှာ အတန်ကြာပြီဟု ကျွန်မ ယူဆမိသည်။ ကျွန်မ မြန်မာဘီယာ ပုလင်းအကြီး မှာလိုက်ကာ ရှာပါ၏ အလုပ်သစ်နှင့် ကမ္ဘာ့အသေးလေးတွင် ဘဝခြင်းအတွက် အသံတိတ် ချီးယားစံလုပ်လိုက်သည်။

--

⁷ အိုဝဲလ်၏ ၁၉၈၄ ဝတ္ထု၏ ဇာတ်အိမ်အခြေအနေကို အစွဲပြု၍ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်သော အာဏာရှင်အောက်တွင် တိုင်းပြည် ပျက်စီးနေသည်ကို အိုဝဲလ်စတိုင် (Orwellian) ဟု ရည်ညွှန်းသည်။

နောက်နေ့မနက်တွင် သီရိ၏ အိမ်သို့ ကျွန်မ လမ်းလျှောက်သွားသည်။ သီရိက မျက်နှာကျက်နှင့် စတုခန်း ဆက်ကြားဖြစ်သော သူမ၏ အိပ်ခန်းကို ကျွန်မကိုပြသည်။ ကျွန်မ သတိထား၍ လှေကားကိုတက်သွားပြီးနောက် မျက်နှာကြက်အထက်မှ ခေါင်မိုးမှာ နိမ့်လွန်း၍ ထိုင်လျှင်တောင် ခေါင်းတိုက်နေကြောင်း တွေ့ရသည်။ သီရိက ကျွန်မဘေးတွင် ကိုရန်ကျမ်းစာအုပ်ဖွင့်၍ မိနစ်အနည်းငယ်ကြာ ဝတ်ပြုနေစဉ် ကျွန်မ ငြိမ်သက်စွာ လဲလျောင်းနေလိုက်သည်။

သီရိ၏ မိဘများ၊ မောင်လေးနှင့် ကြောင်များကို ကျွန်မဆုံတွေ့ရသည်။ အားလုံးကို သီရိ အရမ်းချစ်ကြောင်း သိသာသည်။ သီရိနှင့် သူမမောင်မှာ တူညီစွာ မျက်လုံးမျက်ခုံးကောင်း၍ ဆံပင်ကောက်ကြသည်။ သူမမောင်မှာ တစ်ဖက်သတ်အချစ်ကို တုံ့ပြန်မခံရ၍ ရေတံခွန်ပေါ်မှ ခုန်ချမည်ဟု ခြိမ်းခြောက်သည့် အီးမေးလ် သူမထံ မကြာသေးမီက ပို့ထားသဖြင့် မျှော်လင့်ချက်မရှိသော အချစ်ရူးရူးနေသူလေး ဖြစ်ကြောင်း သီရိက ပြောပြသည်။ ကျွန်မတို့ ဘေးအိမ်သို့ကူး၍ “အပျိုကြီး အန်တီ” ဟု သီရိက မိတ်ဆက်ပေးသော အမျိုးသမီးနှင့်လည်း တွေ့ကြသည်။ သူမသည် အသက်ကြီးပြီဖြစ်၍ ရှေးဆန်သော လှပသည့် တစ်အိမ်လုံး ကျွန်းဖြင့် ဆောက်ထားပုံပေါ်သော အိမ်တွင် နေသည်။ ခေါင်မိုးမှန်ပေါက်များမှ နေရောင်ဝင်လာပြီး သူမ၏ ခြေရင်းတွင် ခေါင်းအုံးများဖြင့် ကြောင်နှစ်ကောင် အိပ်နေသည်။ သူမ၏ ဝရန်တာတွင် ရှားစောင်းပင်အိုးများဖြင့် ပြည့်နေသည်။

ထို့နောက် ကျွန်မတို့ ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး လျောင်းတော်မူ ဘုရားဆီသို့ ထွက်လာခဲ့သည်။ သီရိမှာ မွတ်စလင် ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုရားတစ်ဆူကို ကျွန်မအား လိုက်ပြခြင်းမှာ ထူးဆန်းသည်ဟု ထင်ရနိုင်သော်လည်း သေချာ စဉ်းစားလျှင် အခြားသွားစရာလည်း မရှိလှပါ။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဘာသာရေးနှင့် မဆက်နွယ်သော ခရီးသွား လည်ပတ်စရာ သိပ်မရှိလှပါ။

အသွားအပြန် ကီလိုမီတာ ၅၀ ခန့်ရှိပြီး မော်တော်ဆိုင်ကယ်အား ပုံပြောင်း၍ နောက်တွင် ခရီးသည်ထိုင်ရန် ခုံများပါသည့် အမိုးတပ်လှည်းချိတ်ထားခြင်းဖြစ်သော ဒီဇယ် သုံးဘီးယာဉ်ကို သူငယ်ချင်းတစ်ဦးထံမှ သီရိ၏ မောင်က ငှားထားပေးသည်။ သီရိနှင့်ကျွန်မတို့ မျက်နှာချင်းဆိုင် ထိုင်ကြ၍ အဝေးပြေးလမ်းပေါ်တွင် အရှိန်ဖြင့် ဆံပင်များ လေတွင်လွင့်ဝဲလျက် ထွက်လာသည့်အခါ ပြီးမိကြသည်။ လမ်းပေါ်မှ ပုံဆန်းသော ထုံးကျောက်ဂူများတွင် ကျွန်မတို့ရပ်၍ ဝင်ကြည့်ခဲ့ပြီး ထိုထဲတွင်လည်း ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ကြီးများကို အံ့ဩဖွယ် အတွင်းသို့ ထည့်သွင်း၍ တည်ထားသည်။

လမ်းဘေးဈေးသည်ထံမှ တစ်ပွဲလျှင် ဆင့်သုံးဆယ်မျှကျမည့် သီရိကအတင်းရှင်းသွားသော မုန့်ဟင်းခါး တစ်ပွဲစီဝယ်စားပြီးနောက် ကျွန်မတို့ ဆက်ထွက်လာရာ ကြက်သွေးရောင် သင်္ကန်းများရှိ၍ သပိတ်များ

ပိုက်ထားသည့် ပုံစံတူ ရဟန္တာရုပ်တုများ ရာနှင့်ချီ လမ်းဘေးတွင် တည်ထားသော ကျောက်ခင်းလမ်းသို့ ရောက်လာခဲ့သည်။

သီရိ၏မောင်က အရှိန်လျှော့လိုက်ပြီး ရှေ့ကို လက်ညှိုးညွှန်ပြသည်။ ကျွန်မတို့ လမ်းချိုးတစ်ခုကို ကွေ့ခဲ့ရာ တောင်တစ်လုံး၏ နံရံတွင် ကပ်လျက်ရှိသော ဝင်းစိန်တောရဟု အမည်ရသည့် ဧရာမ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်ကြီးမှာ မြင်ကွင်းထဲ အပြည့်အဝပေါ်လာသည်။

“ဝိုး” ကျွန်မ အသံထွက်သွားသည်။ “တကယ့်ကို ကြီးတဲ့ ဗုဒ္ဓပဲ”

မီတာ ၃၀ မြင့်၍ ၁၈၀ မီတာ ရှည်လျားသော ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်သည် ဟောလိဝုဒ် ဆိုင်းဘုတ်ထက် သုံးဆမြင့်၍ နှစ်ဆနီးပါး ပို၍ ရှည်သည်။ အရိပ်အနည်းငယ်ရသည့် နေရာတွင် ယာဉ်ရပ်ထားခဲ့ပြီး ဗုဒ္ဓ၏ ခေါင်းတော်ပိုင်းသို့ လှေကားထစ် တစ်ရာကျော် တက်၍ သွားနေသည့် ဘုရားဖူး မိသားစုများနောက် လိုက်ကြသည်။ ပို၍အနီးကပ်လာသည့်အခါ မျက်တောင်တစ်ချောင်းစီကပင် ကျွန်မထက်မြင့်ကြောင်း သတိပြုမိသည်။ တစ်ချောင်းစီကို ကွေးထားသော စတီးချောင်းဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည်။ ဗုဒ္ဓ၏ မျက်နှာတော် အစိတ်အပိုင်းအချို့မှာ တည်ဆောက်ဆဲဖြစ်ပြီး စတီးယက်မကြီးများ ထွက်နေခြင်းကြောင့် နှုတ်ခမ်းတွင် ငါးမြားချိတ်များ နာကျင်စွာ ချိတ်နေသကဲ့သို့ ထင်ရသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မဟုတ်သည့်တိုင် သီရိသည် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်ကြီး အကြောင်း အတော်သိသည်။ ဩစတြေးလျတွင် လူအများ ရူးသွပ်ကြသော ခရစ်ကတ် အားကစားနည်းအကြောင်း အချက်အလက်များ ကျွန်မ သွားလာရင်း သိလာရသကဲ့သို့ပင် သူမလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာအကြောင်း သိလာရခြင်းဖြစ်မည်။ ခရစ်ကတ်ကို ကျွန်မ လုံးဝ စိတ်မဝင်စားသော်လည်း ရှောင်လွှဲ၍မရသဖြင့် နိုင်ငံလက်ရွေးစင် ကစားသမားနာမည် တစ်ဒါဇင်ခန့် ကျွန်မ ရွတ်ပြနိုင်ပါသည်။

ကမ္ဘာ့ အကြီးဆုံး လျောင်းတော်မူ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော် ဖြစ်သည့်အချက်ကို သတိပြုရန် သီရိက ကျွန်မကို ပြောသည်။ ရပ်တော်မူ၊ ထိုင်တော်မူ သို့မဟုတ် လျောင်းတော်မူ စသဖြင့် ဗုဒ္ဓ၏ ကိုယ်ဟန်အလိုက် မတူညီသော စံချိန်များခွဲ၍ သတ်မှတ်ထားသည်။ ရွှေသား၊ ကြေးသား သို့မဟုတ် ကျောက်သား စသဖြင့် ဗုဒ္ဓကို ထုလုပ်သော သတ္တုအမျိုးအစားပေါ်မူတည်၍လည်း အမျိုးအစားများ ခွဲထားသည်။

“ဒါဖြင့် ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး ရပ်တော်မူ ကြေးသား ဗုဒ္ဓဆင်းတုရှိသလို ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး လျောင်းတော်မူ ရွှေ ဗုဒ္ဓဆင်းတုလည်းရှိမယ်၊ ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး ထိုင်တော်မူ ကျောက်သား ဗုဒ္ဓလည်းရှိမယ်ပေါ့လေ” ကျွန်မက မေးသည်။

“အဲ့လိုမျိုးပေါ့” သူမက ဆိုသည်။ “ကျောင်းမှာ ကျွန်မတို့ကို အဲ့လိုသင်လိုက်တာပဲ။ ပြီးတော့ မြန်မာမှာ ကမ္ဘာ့အကြီး ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်တွေ အများကြီးရှိတယ်ဆိုတာလည်း ပါတယ်”

ဗုဒ္ဓ၏ ဦးခေါင်းတော်ပိုင်းတွင် ဝင်ပေါက်အသေးလေးမှတစ်ဆင့် လှိုက်ခေါင်းထဲသို့ ကျွန်မတို့ လျှောက်ဝင်ကြသည်။ မှောင်ပြီး အေးမြမြဖြစ်နေကာ အောက်သိုးသိုးအနံ့လည်း ရသည်။ သီရိက ကျွန်မလက်ကို ကိုင်၍ ကြမ်းပြင်တွင် အပေါက်များရှိကြောင်း သတိပေးသည်။ အလင်းရောင်မှိန်မှိန်ရှိသည့် လှိုက်ဂူနှင့် တူသော အခန်းထဲသို့ ကျွန်မတို့ ရောက်ကြသည်။ ဝိုင်ယာကြိုးတစ်ချောင်းဖြင့် တွဲလောင်းကျနေသော မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ် မီးရောင်တွင် မျက်လုံးများ အသားကျရန် အရှိန်ယူရသည်။ ထို့နောက် နံရံများကို ကြည့်လိုက်ရာ အနိဋ္ဌာရုံ နံရံဆေးရေးပန်းချီများကို မြင်ရသည်။ ညှင်းပန်းနှိပ်စက်သည့် ပစ္စည်းများ တပ်ဆင်ခံထားရသော ဝတ်လစ်စလစ် အမျိုးသမီးများမှာ ဝေဒနာခံစား၍ လူးလှိမ့်နေကြသည်။ ကျွန်မ အသက်ရှူပင် အနည်းငယ်မှားသွားသည်။

နောက်ထပ်တစ်ခန်းသို့ ကျွန်မတို့ဝင်လိုက်ရာ သုံးဖက်မြင် ရုပ်တုနှင့် နံရံဆေးရေးများ ပြည့်နေသည်။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးမှာ ဆီအိုးထဲတွင် အရှင်လတ်လတ် အကြော်ခံနေရကာ အခြားတစ်ဦးမှာ လက်နောက်ပြန် တုတ်ခံရလျက် အပေါ်ပိုင်းဗလာကျင်း အမျိုးသား ချုပ်နှောင်သူက တုတ်ဖြင့်ရိုက်ရန် ရွယ်နေပြီး သူမ၏ ယောက်ျားက ကြောက်လန့်စွာဖြင့် ကြည့်နေသည်။ (ခရစ်ယာန် မိစ္ဆာနှင့် တူသော) ချို့များဖြင့် အမဲရောင် ငရဲသားများ က သူတို့ ခေါင်းဖြတ်တော့မည့် လူသားများကို စီးမိုးထားကြသည်။ ဘာကြောင့်မှန်းမသိ ကျခံနေရသူ အမျိုးသမီးများမှာ ရင်သားများပေါ်နေကြသည်။ ကျွန်မ ပြန်မမှတ်မိလိုတော့သည့် နှိပ်စက်နည်းများလည်း တွေ့ခဲ့ရသည်။

“ဒါ ငရဲခန်းလေ” သီရိက တိုးတိုးလေးပြောသည်။

ကျွန်မ အသံတိတ် သဘောတူလိုက်သည်။

ဤသည်မှာ ဗုဒ္ဓ၏ စိတ်ထဲတွင်ရှိသော အတွေးများဆိုလျှင် ရက်စက်ကြမ်းတမ်းသော အတွေးများ တကယ်ပင် ဖြစ်လိမ့်မည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် မေတ္တာတရားကို ပို့ချသော ဘာသာတရားဟု ကျွန်မသိထားခဲ့သော ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ကျွန်မ မြင်ခဲ့သည်တို့ကို ဆက်စပ်၍ မရနိုင်ဘဲရှိသည်။ သွေးအေးအေးဖြင့် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ သတ်ခြင်း မဆိုထားနှင့်၊ အင်းဆက်ပိုးကောင်တစ်ကောင်ပင် ဖြစ်စေ မည်သည့်အသက်ကို သတ်ခြင်းမဆိုအား ခွင့်မပြုဟု ကျွန်မထင်ထားခဲ့သည်။ မြင်ခဲ့သမျှမှာ သွေးထွက်သံယို ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုချည်း မဟုတ်သည့်တိုင် အဆုံသို့ ရောက်ချိန်တွင် ကျွန်မ စိတ်သက်သာရ ရသွားသည်။

“ငါဒါမျိုး မမျှော်လင့်ထားဘူး” မျက်လုံးများ နေရောင်ကို ပြန်ကျင့်သားရရန် ကြိုးစားရင်း ကျွန်မ သီရိကို ပြောသည်။ “တကယ်ကို ရက်စက်တာပဲ”

သီရိက ပခုံးတွန့်သည်။ “ကျွန်မ ဘာသာ မဟုတ်ဘူးလေ” ဟု ပြောနေသယောင်ရှိသည်။

ကျွန်မတို့ သုံးဘီးယာဉ်ထံ ပြန်လျှောက်လာပြီး လက်တွန်းလှည်းတစ်ခုတွင် အအေးဝယ်သောက်ကြသည်။ သူမ မောင်နှင့် သူ့သူငယ်ချင်းတို့မှာ ဆေးလိပ်သောက်ရင်း ကျောက်တုံးလေးများကို ကန်ထုတ်နေကြသည်။

သီရိက ကျွန်မဘက်လှည့်၍ တိုးတိုးလေးပြောသည်။ “ကျွန်မက မွတ်စလင်မို့လို့ ရုံးကလူတွေက စကြတယ်။ ကျွန်မ ကျောပိုးအိတ်ထဲမှာ ဗုံးပါလားဆိုပြီး သူတို့မေးကြတယ်။ တစ်ခါတစ်လေ ထမင်းစားခန်းမှာ ကျွန်မရှေ့ကို ဝက်သားဟင်းတွေ ထိုးထည့်ပြီး စားမလားလို့မေးတယ်။ ကျွန်မ ဝက်သားစားလို့ မရတာ သူတို့ သိတာပဲလေ”

ထိုနေ့လယ်၌ ဒုတိယအကြိမ်အဖြစ် ကျွန်မ တုန်လှုပ်သွားမိပြန်သည်။ သတင်းထောက်များမှာ အပြစ်ကင်း၍ ချစ်စရာကောင်းပုံ ရကြသည်လေ။ ထိုသို့ နှစ်ဖက်ခွ ပြုမူတတ်ကြောင်း ကျွန်မ လုံးဝ မသိခဲ့ပါ။

“မင်းကို ဒါမျိုး ဘယ်သူတွေ ပြောတာလဲ” ကျွန်မ အသံကို ငြိမ်အောင်ထားရင်း မေးသည်။

“တချို့ပါပဲ” သူမက ဖြေသည်။ ကုန်နေသော အအေးပုလင်းထဲမှ ပိုက်ကို စိတ်ဝင်စားဟန်ဆောင်၍ သူမက ကျွန်မ အကြည့်ကိုမဆံ့ရန် ရှောင်နေသည်။ တရားခံ မည်သူဖြစ်သည်ကို အစ်အောက်မေးရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ကျွန်မ သိလိုက်သည်။

“မင်း တွမ် ကိုရော ပြောပြဖူးလား” ကျွန်မ မေးသည်။

“ဘာမှထူးမယ် မထင်ပါဘူး။ လုပ်တဲ့ ကောင်မလေးတွေက ငြင်းမှာပဲ။ ကျွန်မပဲ ငတုံးလို့ အပြောခံရမှာ”

ကျွန်မ သီရိအတွက် စိတ်မကောင်းဖြစ်သွားမိသည်။ နေရာပေါင်းစုံရှိသည့်အနက်မှ အစွဲကင်းသော အမြင်နှင့် လူများရှိမည်ဟု ကျွန်မမျှော်လင့်ထားသော သတင်းစာတိုက်တွင်မှ လာဖြစ်ရသည်မှာ စိတ်ပူစရာ ကောင်းသည်။ စိတ်ပုတ်သည့် လူတစ်ချို့ကသာ လုပ်သည်လား သို့မဟုတ် ပို၍ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မွတ်စလင်များအပေါ် ဆက်ဆံကြသည့် သဘောထားမျိုးလား။ သူမကြုံနေရသည့်အဖြစ်ကို မသေးသိမ်သွားစေဘဲ ဘယ်လို ဆက်မေးရမည်မှန်း ကျွန်မ မသိတော့သည့်အတွက် အလွန်စိတ်မကောင်းကြောင်းပြော၍ ထိုမျှနှင့်သာ ဖြတ်ထားခဲ့လိုက်သည်။

၉

လွတ်မြောက်လာခြင်း

၂၀၁၃ ဧပြီ

ကျွန်မ မော်လမြိုင်သွားလည်ပြီးနောက် လအနည်းငယ်အကြာ တစ်မနက်၌ ဆောင်းပါးတစ်စောင် ရေးနေစဉ် မေစီ၏ ရုံးခန်းထဲမှာ ကျယ်လောင်သော အာမေဇိုတ်သံကို ကြားလိုက်ရသည်။ ဆက်လက်၍ နားစွင့် သော်လည်း ပြန်လည်ငြိမ်သက်သွားသည်။ ကိုယ်တိုင်က စပ်စုတတ်သည့် သတင်းသမားတစ်ဦး ဖြစ်သဖြင့် ကျွန်မ စားပွဲမှထကာ ဘာဖြစ်သည်ကို သိရန် သွားကြည့်သည်။ မေစီက သူမ၏ လူယုံလက်ထောက် မဖြူဖြူကို ပွေဖက်ထားပြီး သူတို့အဖွဲ့မှ တတိယဝန်ထမ်း မခိုင်မာနေက ဖုန်းပြောနေသည်။ မြန်မာဝန်ထမ်းနှစ်ဦးလောက် လည်း ကျွန်မနောက်မှ လိုက်ဝင်လာသည်။ ကြီးကြီးမားမား တစ်ခုခုတော့ ထူးနေပါပြီ။

“ဘာဖြစ်လို့လဲ” ကျွန်မ မေးလိုက်သည်။

“ဦးဆန်နီ ထောင်က မနက်ဖြန်လွတ်မယ်လို့ ကျွန်မတို့ ခုပဲကြားရတယ်” မေစီက ဖြေသည်။ ကြက်သေသေကာ မတ်တပ်ရပ်နေသော ဖြူဖြူနှင့် မေစီက လက်ချောင်းများ ယှက်၍ ဆုပ်ကိုင်ထားသည်။ “နောက်ဆုံး လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးတဲ့ အသုတ်မှာ သူပါလာတာ။ လားရှိုးကနေလာမယ့် သူ့လေယာဉ် မနက်ဖြန် နေ့လယ် ၁၁နာရီ ၃၀ကို ဆိုက်မယ်။ ကျွန်မတို့အားလုံး လေဆိပ်မှာ သူ့ကို သွားကြိုကြမှာ”

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အရပ်သားတစ်ပိုင်း အစိုးရသည် ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် တက်လာပြီးနောက် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်များ အကြိမ်အနည်းငယ် ကြေညာခဲ့ပြီး ဖြစ်သော်လည်း ကျွန်မတို့ သတင်းစာ၏ ပူးတွဲတည်ထောင်သူမှာတော့ လွတ်ငြိမ်းခွင့်ရမည်ဟု ကျွန်မသိသူ တစ်ယောက်မျှ မမျှော်လင့်ခဲ့ပါ။ ဦးဆန်နီဆွေကို

ဖမ်းဆီးခြင်းမှာ အစကတည်းကပင် နိုင်ငံရေးအကြောင်းခံရှိ၍ ဖြစ်သည်။ သူ၏ အဖေ ဦးသိန်းဆွေမှာ စစ်ထောက်လှမ်းရေးမှ အဆင့်မြင့်အရာရှိတစ်ဦးဖြစ်ပြီး ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ထောက်လှမ်းရေးအကြီးအကဲနှင့် ထိုစဉ်က အာဏာရှင် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေတို့ အားပြိုင်ပွဲ၌ ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့မှာ တရားမဝင်ဟု ကြေညာခံရ၍ ဖြုတ်ထုတ်ရှင်းခံခဲ့ရသည်။ ဦးဆန်နီ၏ ဖခင် ညှိပေးထားသော အစီအစဉ်ဖြင့် မြန်မာတိုင်းမ် ကို ပုံမှန် ဆင်ဆာဘုတ် အဖွဲ့က မစိစစ်ဘဲ စစ်ထောက်လှမ်းရေးကသာ စိစစ်ခွင့်ပြုခဲ့ရာ သတင်းစာသည် ဆင်ဆာခွင့်ပြုချက် မရသော အကြောင်းအရာများ ထုတ်ဝေခဲ့သည်ဟု နောက်ကြောင်းပြန်လိုက်၍ စွပ်စွဲခံရသည်။ စစ်ထောက်လှမ်းရေး ဆင်ဆာကလည်း တစ်ပတ်လျှင် အနည်းဆုံး သတင်းလေးပုံတစ်ပုံလောက် ပယ်လေ့ရှိခဲ့သဖြင့် ဤစွဲချက်မှာ ရယ်စရာပင် ကောင်းတော့သည်။ ပို၍ရက်စက်သည်မှာ ဦးဆန်နီနှင့် သူ့အဖေတို့ကို ဝေးလံသော အကျဉ်းထောင်များတွင် တောက်လျှောက် ခွဲထားခြင်းဖြစ်ပြီး တစ်ဦးကို တစ်ဦးအားမပေးနိုင်ရန်နှင့် မိသားစုများ ထောင်ဝင်စာတွေ့ဖို့ ခက်ခဲစေရန် ရည်ရွယ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဦးဆန်နီ၏ အဖေမှာ လွတ်ငြိမ်းခွင့်တွင် ပါမလာဘဲ ထောင်ဒဏ် ၁၄၆ နှစ်ကို ဆက်လက်ကျခံနေဆဲ ဖြစ်သည်။

ထိုနေ့ညတွင် ကျွန်မ အိပ်ရာထဲလှဲရင်း နစ်ကီတော့ ဘယ်လိုခံစားနေရမည်လဲဟု တွေးနေမိသည်။ သူ့ဘဝ တစ်ဝက်နီးပါးလောက် သူ့အဖေမှာ ထောင်ထဲရောက်နေခဲ့ပြီးနောက် ပြန်ဆုံးတွေ့ရန် တစ်ညသာ လိုတော့သည်။

နောက်တစ်နေ့မနက်တွင် ကျွန်မ စိတ်လှုပ်ရှားမှုအပြည့်ဖြင့် ရုံးသို့ရောက်သွားသည်။ မေစီ၏ ရုံးခန်းထဲသို့ ခေါင်းပြု၍ လေဆိပ်သို့ ဘယ်အချိန်သွားမည်လဲဟု မေးလိုက်သည်။

“၁၀ နာရီမှာ ထွက်ဖို့ အသင့်ပြင်ထားပါ” သူမက ပြုံး၍ ဆိုသည်။

ကျွန်မ စားပွဲတွင် ပြန်ထိုင်လိုက်ချိန်တွင် မိနစ်များမှာ ဖြည်းလေးစွာ မကုန်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေသည်။ ကျွန်မအတွက်ပင် ထိုသို့ဖြစ်သည်ဆိုလျှင် ဦးဆန်တစ်ယောက် ဘယ်လိုများ ခံစားနေရမည်လဲ။ ချုပ်နှောင်ခံရသည့် နောက်ဆုံး နာရီများမှာ ဆိုးဆိုးရွားရွား ကြာလွန်းလှသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ကျွန်မ ကွန်ပြူတာကို ပိတ်ရမည့် အချိန်ရောက်လာသည်။

“သွားဖို့အဆင်သင့်ဖြစ်ပြီလား” ကျွန်မက တွမ်၊ တင်မ်နှင့် ဒေါက်ဂလပ်စ်ကို မေးလိုက်သည်။

“အလုပ်များနေတယ်။ လေဆိပ်လိုက်လို့မရတော့ဘူး” တွမ်က ဖြေသည်။

“အော်၊ အိုကေလေ” ကျွန်မက ပြန်ပြောသည်။ “ဒေါက်ဂလပ်စ်၊ တင်မ် - အောက်ဆင်းကြမလား”

“ကျွန်တော် ဒီမနက်ပိုင်း အမေရိကန် သံရုံးဆီက ဖုန်းတစ်ကောမျှော်နေတယ်။ ဒီမှာပဲစောင့်နေမှ ဖြစ်မယ် ထင်တယ်” တင်မ်က ဖြေသည်။ “ကျွန်တော် ရေးနေတဲ့ သတင်းတစ်ပုဒ်အတွက် ကိုးကားစရာ ရမလားလို့ မျှော်နေတာ”

“ကျွန်တော်လည်း မလိုက်နိုင်ဘူး။ တည်းဖြတ်ရမယ့် သတင်းတွေ အများကြီး ကျန်သေးတယ်” ဒေါက်ဂလပ်စ်ကလည်း ဝင်ပြောသည်။

“ဟုတ်ပါပြီ” ကျွန်မ ဆက်ပြောသည်။ “ကျွန်မ တစ်ယောက်တည်းပေါ့။ တွမ်ရေ၊ ဦးဆန်နီ လွတ်တဲ့အကြောင်း သတင်းတစ်ပုဒ်လောက် ကျွန်မထည့်ချင်တယ်။ အိုကေတယ်မလား”

“ရတာပေါ့” သူက ဖြေသည်။

သူတို့ မလိုက်ကြတာကို အံ့သြလိုက်တာ။ ရုံးရှေ့တွင် ဆေးလိပ် ခပ်သွက်သွက်သောက်ရင်း ကျွန်မ တွေးနေသည်။ ဦးဆန်နီသည် ကျွန်မတို့ သတင်းစာအတွက် သူ့ဘဝ၏ ရှစ်နှစ်တာ ကာလကို ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ ထိုထဲမှ နှစ်နှစ်ခွဲမှာ တစ်ဦးတည်း သီးခြားတိုက်ထဲ နေရခြင်းဖြစ်သည်။ သို့တိုင် သူတို့က အဖက်လုပ်၍ပင် ထွက်မကြိုကြပါ။ မြန်မာဝန်ထမ်း မဟုတ်သူဆို၍ ရော့စ်နှင့် ကျွန်မသာရှိမည်ဖြစ်၍ မျက်နှာမလှပါ။ ထိုနေ့မနက်တွင် ရော့စ်အား ရုံး၌ မတွေ့ပါ။ သူက ရန်ကုန်မြို့မြောက်ဘက်ပိုင်းတွင် နေသဖြင့် သူ့အိမ်မှ လေဆိပ်သို့ တန်းသွားခြင်းက ပို၍ လက်တွေ့ ကျပါသည်။ သူ့တွင် သားနားသော အဖြူရောင် ဆီဒန်ကားနှင့် ဒရိုင်ဘာ ရှိသည်။

ကျွန်မ ဆေးလိပ်ဖင်ဆီခံကို ထိုးချေလိုက်ပြီး အရှေ့တွင်ရပ်ထားသော လိုက်ထရပ် ကားပေါ်သို့ ခုန်တက်လိုက်သည်။ ထိုကားမှာ မြန်မာဝန်ထမ်းများအား ရုံးတက်ရုံးဆင်း ကြိုပို့နေသော ဖယ်ရီကားလည်း ဖြစ်သည်။ အများပြည်သူ ပို့ဆောင်ရေး စနစ်မှာ စိတ်ညစ်စရာကောင်း၍ ကိုယ်ပိုင်ကားစီးနိုင်သူမှာလည်း အနည်းစု သာရှိသဖြင့် ရန်ကုန်မြို့မှ အလုပ်ရှင်များသည် ဝန်ထမ်းများအတွက် ရုံးကြိုပို့ကားများ စီစဉ်ပေးလေ့ရှိသည်။ ကျွန်မ မှာမူ အခြား နိုင်ငံခြားသား ဂျာနယ်လစ်များ နည်းတူ တက္ကစီခ တတ်နိုင်သဖြင့် ဖယ်ရီကားကို တစ်ခါမျှ မစီးခဲ့ရပါ။ ပူနေသော ရှုမိုင်းသား ခုံတန်းတွင် မားကတ်တင်းမန်နေဂျာ မသန္တာ၏ ဘေး၌ ကပ်ထိုင်လိုက်သည်။ သူမသည် နောက်တတ်ပြောင်တတ်ကာ လေယာဉ်မယ် လုပ်ခဲ့ဖူး၍ နေရာပေါင်းစုံ ခရီးသွားဖူးသူ ဖြစ်သည်။ သူမသည် နန်းဆန်ဆန် လှပသည်။ ကျွန်မတို့ မကြာခဏ ဆေးလိပ်အတူသောက်၍ အထူးအချပ်ပိုများအတွက် ကြော်ငြာ ကိစ္စများပြောရင်း ရယ်မောကြဖူးသည်။ အများအားဖြင့်တော့ ရော့စ်က သူမကို တတွတ်တွတ် ကပ်၍ စကား ပြောနေတတ်သည်။

မကြာခင် အခြားဝန်ထမ်းများ တက်လာ၍ ကားထွက်လာခဲ့သည်။ ဆယ်ယောက်လောက်ရှိမည့် ကျွန်မပတ်ပတ်လည်မှ လူများ၏ စကားဝိုင်းကို သတင်းထောက် တစ်ဦးက ထိန်းထား၍ သူပြန်လုံးတွင် အများက ပွဲကျနေချိန်၌ ကျွန်မ တိတ်ဆိတ်စွာ ထိုင်လိုက်လာသည်။ ရုံးမှ အကြီးတန်း ဒီဇိုင်းနာတစ်ဦးက ပေါင်ကိုပုတ်၍ ရယ်နေသည်။ လူတိုင်းမှာ စိတ်တက်ကြွနေ၍ ကန်တော်ကြီးကို ကျွန်မတို့ အလွန်နှေးကွေးစွာ ဖြတ်နေကြောင်း သတိပြုမိပုံမပေါ်ပါ။ ရှေ့တွင် ကားတစ်စီးစီးများ ပျက်၍ ပိတ်နေသလားဟု ကျွန်မတွေးမိသည်။ အနည်းဆုံးတော့ လှပသည့် ထိုနေရာတွင် လမ်းပိတ်မိ၍ တော်ပါသေးသည်။ ရန်ကုန်တွင် ကျွန်မသဘောကျသော

အထင်ကရနေရာ ဖြစ်သည့် ကရိဝိတ်နန်းတော်ကို ငေးကြည့်မိသည်။ တော်ဝင်ဖောင်တော်နှင့် ပုံစံတူ ပြုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး ထိပ်ပိုင်းတွင် ငန်းနှင့်တူသည့် ကရိဝိတ်ငှက်နှစ်ကောင် ရှိသည်။ နေ့ဘက် ဤအချိန်မျိုးတွင် ဖောင်တော်၏ တလက်လက် ထနေသော အရိပ်မှာ အစိမ်းရောင်သန်းနေ၍ နေဝင်ချိန်တွင်ဆိုလျှင် အရောင်များမှာ ပို၍ စုံလင် လှပပါသည်။ ကျွန်မတို့နောက်မှ ယာဉ်မောင်းအချို့က စိတ်မရှည်စွာ ဟွန်းတီးနေကြပြီး တစ်မိနစ်ခန့်ကြာသည့် အခါ ကျွန်မတို့ပြန်လည် စတင် ရွေ့လျားလာတော့သည်။ ရန်ကုန်၏ လမ်းများမှာ ပို၍ ရှုပ်ထွေး၊ ဆူညံလာသည်မှာ ငြင်းမရပါ။ မြန်မာသည် အထီးကျန်အပယ်ခံ နိုင်ငံအဖြစ်မှ ပိုမို ရုန်းထွက်လာပြီဆိုသည့် မြင်သာထင်သာသော လက္ခဏာလည်း ဖြစ်သည်။ ထို့အတူ အကျဉ်းထောင်များတွင်လည်း အပြစ်မရှိသူများကို ပိုမို လွှတ်ပေးလာသည့် လက္ခဏာလည်း မြင်လာရပါသည်။

--

မီးအလင်းရောင် မကောင်းသော လေဆိပ် ဆိုက်ရောက်ဆောင်တွင် ကျွန်မတို့ အယောက် သုံးဆယ်ခန့် ဟိုလျှောက် ဒီလျှောက် လုပ်နေကြသည်။ တစ်ဝက်ခန့်မှာ သတင်းစာတိုက် ဝန်ထမ်းများဖြစ်ပြီး ကျန်တစ်ဝက်မှာ ဦးဆန်နီ၏ မိသားစုနှင့် မိတ်ဆွေများဖြစ်သည်။ သူက လူတကာကို မိသားစုလို ဆက်ဆံတတ်သည်ဟုလည်း ကြားဖူးသည်။ ကျွန်မ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက သူ့အကြောင်းကို အမြဲတမ်းပြောသဖြင့် တစ်နည်းအားဖြင့် သူ့ကို အနည်းငယ် ရင်းနှီးပြီးသားဟု ခံစားရသည်။ လူများ အလုပ် မကြာခဏ ပြောင်းကြသော တိုင်းပြည်တွင် သူ့အပေါ် ဝန်ထမ်းများက နှစ်ပေါင်းများစွာ သစ္စာရှိကြခြင်းမှာ သက်သေပင်ဖြစ်သည်။ ရှေ့စည်လည်း ဦးဆန်နီအကြောင်း ခဏခဏ ပြောတတ်သည်။ သို့သော် သူ့စကားများမှာ “သူ့ကို ထောင်ချပစ်တဲ့ မသာတွေ” သို့မဟုတ် “သူ့နေရာကို အစားထိုး ဝင်လာတဲ့ မသာတွေ” အား အဓိက ဦးတည်လေ့ရှိသည်။

ဦးဆန်နီထောင်ကျပြီးနောက် စီအီးအိုအဖြစ် အစိုးရက အတင်းအကြပ်အစားထိုး ခန့်အပ်လိုက်သော ဦးတင်ထွန်းဦး ဆိုသူအား ရှေ့စည်က မုန်းတီးသည်။ တီတီအို (TTO) ဟု ကျွန်မတို့ခေါ်သည့် ထိုသူနှင့် ရှေ့စည်တို့မှာ အမြဲတမ်းရန်ဖြစ်နေကြပြီး လွန်ခဲ့သည့် တစ်လကလည်း ရှေ့စည်နှင့် တီတီအို၏ သမက်တို့ သတင်းခန်းအလယ်ခေါင် တွင် အကြီးအကျယ် ရန်ဖြစ်ကြသည်။ ရှေ့စည်က သူ့ကို လက်သီးဖြင့်ထိုး၍ တီတီအို၏ အမျိုးသမီးကိုလည်း လက်ကောက်ဝတ်ကို ဖမ်းကိုင်လိုက်သည့်အတွက် ကျွန်မတို့ ကြက်သေသေ သွားရသည်။ ထိုနေ့မတိုင်ခင်အထိ မြန်မာတွင် ကိုယ်ထိလက်ရောက် ရန်ဖြစ်ကြသည်ကို ကျွန်မ မမြင်ဖူးခဲ့ပါ။ မြန်မာတိုင်းမ အား နေ့စဉ်သတင်းစာ အဖြစ် ပြောင်းလဲရန်ကိစ္စကို ငြင်းခုံကြခြင်းဖြစ်သည်။ ရှေ့စည်က ဆန္ဒရှိသော်လည်း မြန်မာ ပါတနာဘက်မှ မလုပ်ချင်၍ ဖြစ်သည်။ ရှေ့စည်မှာ နေ့စဉ်သတင်းစာအဖြစ် ပြောင်းလဲရန် အသည်းအသန် ဆန္ဒရှိနေသည်။ ကြော်ငြာဝင်ငွေ များစွာ တိုးတက်လာမည့် အချက်ကလည်း အကြောင်းရင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

သို့သော် ယခုတွင်မူ တရားရုံးတွင် ကိုယ်ထိလက်ရောက် ကျူးလွန်မှု စွဲချက်ကို ရင်ဆိုင်နေရပါပြီ။ သူ့သာအပြစ်ရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခံရပါက ဒုတိယ အကြိမ်မြောက် ထောင်နန်းစံရမည်ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် လိင်အလုပ်သမား တစ်ဦးအား ဆေးခတ်၍ ကိုယ်ထိလက်ရောက် ကျူးလွန်သည်ဟု ပြစ်မှုထင်ရှား၍ ထောင်ထဲတွင် သူ တစ်လ နေခဲ့ရဖူးသည်။ နိုင်ငံရေး ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲခြင်းဖြစ်ကြောင်း သူက ပြန်ကြွေးကြော်ထားသည်။ သူ့ စီးပွားရေး မိတ်ဖက် အဟောင်းနှင့် ပြန်လက်တွဲကာ တီတီအိုကို အပြီးသတ်ဖယ်ရှားပစ်နိုင်မည့်အတွက် ရှောင်က အပြည့်အဝ ကျေနပ်နေသည်။

ကျွန်မ နာရီကို ကြည့်မိပြန်သည်။ ရှောင် ဘယ်ရောက်နေပါလိမ့်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာပြီးမှ ဦးဆန်နီ ပြန်ထွက်လာသည့် အခိုက်အတန့်ကို သူလွဲဖို့ တော်တော်နီးစပ်နေပြီ ဖြစ်သည်။

တကယ်လည်း ရှောင် မမိလိုက်ပါ။ ရုတ်တရက် ဦးဆန်နီက ကျွန်မတို့ထံသို့ လမ်းလျှောက်လာနေပြီ ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ကို မြင်သည့်အခါ သူ့မျက်နှာ အရောင်တောက်သွားကာ အပြေးတစ်ပိုင်းဖြင့် လာနေတော့သည်။ သူသည် မုတ်ဆိတ်၊ နှုတ်ခမ်းမွှေးများ ပြောင်းစင်အောင် ရိတ်ထားပြီး အပြာနုရောင် ရှပ်အင်္ကျီ ဝတ်ထားကာ ပိန်ပါးသော်လည်း အာဟာရ မဝမလင်ဖြစ်ပုံတော့ မရပါ။ ကျွန်မတို့ အဖွဲ့သားများက သူ့နှာမည်ကို အော်ခေါ်လိုက်ကြပြီး သူ့ညီမဖြစ်သူ အသက်သုံးဆယ်ကျော် မမာလာက တရုတ်စွဲ စ၍ငိုနေတော့သည်။ သူမနှင့် နှစ်ကီအပါအဝင် လူလေးယောက်က ဦးဆန်နီအား ဝိုင်း၍ပွေဖက်လိုက်ကြသည်။ စက်ဝိုင်းသဏ္ဍာန် လက်မောင်းများ စပ်ရှုပ်၍ ခေါင်းချင်းဆိုင်ကာ သူတို့ ရပ်နေကြသည်။ တစ်မိနစ်ခန့် ထိုအတိုင်းရပ်နေ၍ တိုးတိတ်စွာ ငိုနေကြသည်။ ထို့နောက် မတွေ့ရတာကြာပြီဖြစ်သူ တစ်ဦးချင်းအား ပြုံးရယ်ပွေဖက်၍ သူ့အဖေ နှုတ်ဆက်နေ သည်ကို နှစ်ကီက နှစ်မျောနေသည့် အပြုံးဖြင့် ငေးကြည့်နေသည်။ အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော် ဘာသာပြန် ဆရာ တစ်ဦးက ဦးဆန်နီအား သူ၏သားသဖွယ် ပုခုံးမှဖက်ထား၍ ထိုအပတ်ထုတ် မြန်မာတိုင်း ဂျာနယ်ကို လေထဲတွင် ဝှေ့ယမ်းနေသည်။ သူတို့ မြန်မာလို တစ်ခုခုပြောလိုက်ရာ အားလုံးဝိုင်းရယ်ကြသည်။ ကျွန်မလည်း စိတ်လှုပ်ရှားလွန်း၍ ကျလာသော မျက်ရည်တစ်စကို သုတ်လိုက်မိသည်။ ရှောင်ရောက်မလာသည်ကို ကျွန်မ မယုံနိုင်ပါ။

ဗူးသီးက သူ့ကင်မရာဖြင့် တဖျတ်ဖျတ်ရိုက်နေချိန်တွင် ကျွန်မက ဆောင်းပါးအတွက် မှတ်စုအနည်းငယ် ချရေးလိုက်သည်။ မျက်ရည်များဝိုင်းနေသော ပြန်ဆုံစည်းသူများကို ကြားဝင်နှောင့်ယှက်၍ ဦးဆန်နီအား မှတ်ချက် စကား မမေးတော့ရန် ကျွန်မဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ကျွန်မထက် ပိုတော်သော သတင်းသမား တစ်ယောက် ဆိုလျှင်တော့ မတူသော ဆုံးဖြတ်ချက် ချကောင်းချနိုင်ပါသည်။ ကျွန်မကတော့ အားလုံးကို ကြည့်ရှု ခံစားပြီး နောက်တွင်သာ ရပ်နေလိုက်သည်။

မိနစ်နှစ်ဆယ်အကြာတွင် ဦးဆန်နီနှင့် သူမိသားစု သူတို့၏ 4WD လေးဘီးယက် ကားကြီးဖြင့် အိမ်ပြန်ရန် ပြင်ဆင်နေကြချိန်အထိ ကျွန်မက လူအုပ်အနောက် ကားပါကင်ထဲတွင် ရှိနေသေးသည်။ ကျွန်မရှေ့တွင် ကားရပ်သွားပြီး ဦးဆန်နီက နောက်ခန်းမှန်တံခါးကို ချလိုက်သည်။

“ခင်ဗျားက ဂျက်စီကာ မဟုတ်လား” ဟု မေးသည်။

ကျွန်မ ရှေ့တစ်လှမ်းတိုး၍ ဟုတ်ကြောင်း ဖြေလိုက်သည်။

“နစ်ကီက ခင်ဗျားနဲ့ သူ ခင်တယ်လို့ ပြောတယ်။ ကောင်းတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ခင်ဗျားနဲ့ ပိုရင်းနှီးဖို့ မျှော်လင့်ပါတယ်”

ကျွန်မက အထစ်ထစ်အငေါ့ငေါ့ဖြင့် တုံ့ပြန်စကားဆိုပြီးနောက် ဦးဆန်နီက ပြုံးကာ မှန်တံခါးကို ပြန်တင်သွားသည်။ သူ့အတွက် အလွန်အရေးပါသော နေ့ရက်တွင် ခံစားချက်များစွာ ပြင်းထန်လှိုက်လှဲစွာ ခံစားနေရချိန်၌ ကျွန်မကို စကားပြောဖို့ သူ သတိရသေးသည်ကို ကျွန်မ အလွန်အံ့ဩမိသည်။ သို့သော် ဦးဆန်နီမှာ အခြားသူများအတွက် အမြဲစဉ်းစားပေးတတ်သူဖြစ်ကြောင်း ကျွန်မ မကြာခင် သဘောပေါက်လာခဲ့သည်။

မျက်နှာသစ်များ

၂၀၁၃ မေ

ဦးဆန်နီ လွတ်လာပြီးနောက် မြန်မာတိုင်းမ် တွင် အပြောင်းအလဲများ လျင်မြန်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် မှာ မြန်မာနိုင်ငံ စီးပွားရေး တံခါးဖွင့်လာခြင်း၏ လက္ခဏာ တစ်ခုဟု ရော့စ်က ရှုမြင်ပြီး နေ့စဉ်သတင်းစာ အဖြစ် ပြောင်းလဲထုတ်ဝေရန် ပြင်ဆင်မှုများကို အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဆောင်ရွက်တော့သည်။ ကျွန်မတို့မှာ အစိုးရထံမှ တရားဝင် ခွင့်ပြုချက်မရသေးသော်လည်း ရသည့်အချိန်တွင် ချက်ချင်းထုတ်နိုင်ရန် ရော့စ်က အဆင်သင့် ပြင်ထား ချင်သည်။ ကြော်ငြာရှင်အသစ်များကို ပြရန် မီဒီယာ မိတ်ဆက် စာတွဲလေး လုပ်ထားဖို့ ကျွန်မအား သူက ခိုင်းသည်။ ဘာတွေလုပ်ရမည်ကို ကျွန်မ သေချာမသိသော်လည်း သဘောတူလိုက်သည်။

ရော့စ်သည် နိုင်ငံခြားသား သတင်းသမား အများအပြားလည်း ထပ်မံငှားရမ်းသည်။ အသက် အစိတ်မှ သုံးဆယ်နီးပါးခန့်ရှိမည့် ဩစတြေးလျန်းများ၊ အမေရိကန်များနှင့် ကနေဒီးယန်းများ ဖြစ်ပြီး အချို့မှာ ရော့စ် ပိုင်ဆိုင်သည့် ကမ္ဘာ့ဒီးယားမှ ဖန္တမ်းပင်ပို့စ် သတင်းစာတွင် လုပ်ကိုင်ဖူးသူများ ဖြစ်သည်။ ရောက်လာသူများမှာ ဝိတ်ဒါ၊ ဖီအိုနာ၊ ဂျက်စတင်၊ ဗင်းဆင့်၊ ဂျယ်ရမီ၊ ဂျက်စီ၊ ပီတာ၊ ကေလေး၊ မန်နီနှင့် ဘရစ်ဂျက်နှင့် ဖေးလ် ဆိုသည့် စုံတွဲတို့ ဖြစ်သည်။ နေ့စဉ်သတင်းစာအဖြစ် ပြောင်းလဲမှုကို ကူညီကြီးကြပ်ရန် ဝင်ဒီ အမည်ရ အသက်ကြီးကြီး အမေရိကန် အမျိုးသမီးတစ်ဦးလည်း ရောက်လာပြီး ဩစတြေးလျနှင့် ဒိန်းမတ်ရှိ တက္ကသိုလ်များမှ အလုပ်သင် အချို့လည်း ရောက်လာကြသည်။ မျက်နှာသစ်တစ်ဦး ရောက်လာတိုင်း ပထမဆုံးနေ့တွင် အခြား လူသစ်များ သို့မဟုတ် လိုက်ချင်သူများနှင့်အတူ ကော်ဖီထွက်သောက်ရန် သူတို့ကို ကျွန်မ ဖိတ်ခေါ်သည်။ ကျွန်မ ကြုံခဲ့ရသည့် ဆိုးရွားသော ပထမဆုံးနေ့ကဲ့သို့ မည်သူ့ကိုမျှ မကြုံစေချင်ပါ။

ရော့စ်သည် သတင်းစာထဲတွင် ငွေပမာဏ အများအပြား ထည့်ဝင်မြှုပ်နှံသည်။ အယ်ဒီတာ ဦးရေ ပိုများ လာသလို သတင်းစာအား ကြွရွှေသော ပုံစံအသစ်ဖြင့် လေးအောက်ချရန် ဒီဇိုင်းနာအသစ်များလည်း ခန့်အပ်သည်။ ရုံးအဆောက်အဦအား သားနားအောင် ဆေးပြန်သုတ်၍ ကျွန်မတို့ ဝန်ထမ်းအားလုံး၏ နောက်ခံထားကာ ဓါတ်ပုံရိုက်ပြီး ကျွန်မ ကူညီပြင်ဆင်ပေးသည့် မီဒီယာ မိတ်ဆက် စာတွဲတွင် ထည့်သွင်းသည်။ သတင်းသမား တိုင်းကိုလည်း မျက်နှာပုံ ရိုက်ကာ ကိုယ်ရေးသည့် သတင်း ဆောင်းပါးများ ဘေးတွင် တွဲလျက်ဖော်ပြရာ မသိလျှင်

ကျွန်မတို့မှာ နာမည်ကြီး ဆောင်းပါးရှင်များသဖွယ် ဖြစ်နေသည်။ ထိုအချိန်တွင် မြန်မာတိုင်းမ် ၏ ဆောင်းပါးရှင်တစ်ဦးအဖြစ် ကျွန်မ၏ နာမည်ကို မြို့တွင်းတွင် သိနေကြသည်ကို ကျွန်မ အသားကျနေပြီ ဖြစ်သော်လည်း ကျွန်မ၏ ဓါတ်ပုံကိုပါ တွဲလျက် ဖော်ပြလိုက်သည့်အခါ အပြင်တွင် ရုပ်ကို မှတ်မိလာခြင်းများပါ စကြိုလာရသည်။ ရှာပါ၏ အဖော်အဖြစ် လိုက်သွားသော ရုရှားသံရုံး ဧည့်ခံပွဲတစ်ခုတွင် သံတမန်တစ်ဦး၏ အမျိုးသမီးအား ကျွန်မ ကိုယ့်ကိုကိုယ် မိတ်ဆက်စဉ် သူမက “အိုး ဟုတ်သားပဲ။ ရှင်က ဂျက်စီကာ မက်ဒစ်ပဲ။ ကျွန်မ သိတာပေါ့။ ရှင်ဆောင်းပါးတွေနဲ့ ဘလော့ကို ကျွန်မ ဖတ်ဖူးတယ်။ ရှင်က ရန်ကုန်မှာ နာမည်ကြီးပဲလေ” ဟု အံ့ဩတကြီး ဆိုသည်ကို ကြိုရသည်။

ကျွန်မ လုံးဝ လေထဲတွင် လွင့်နေသလို ပျော်နေရသော်လည်း စိတ်ကြီးမဝင်ရန် ကြိုးစားရသည် (“ကြိုးစား” ဆိုသည့် စကားလုံးကိုသာ သုံးကြောင်း သတိပြုပါ)။ နိုင်ငံပိုင် သတင်းစာမှလွဲ၍ မြန်မာတိုင်းမ် မှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဓိက အင်္ဂလိပ်ဘာသာ သတင်းစာဖြစ်ရာ ဂုဏ်သိက္ခာကြီးမားသည်။ ကျွန်မမှာ သတင်းစာ စာမျက်နှာများပေါ်တွင် ဖော်ပြခံရသည့်အချက်ကြောင့် “နာမည်ကြီး” ခြင်းဖြစ်ကာ သတင်းစာတိုက်မှ သတင်းသမားများ အားလုံးနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံခြားသားများအား ဦးတည်သော ကျွန်မ၏ အင်တာနက် ဘလော့စာမျက်နှာ မှာလည်း လူသိများပြီး အဓိက အကြောင်းရင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံရှိ နိုင်ငံခြားသားများအနက် ကိုယ်ပိုင်ဘလော့ရေးသူ မရှိသလောက်ဖြစ်ကာ နေ့စဉ်ဘဝဆိုင်ရာ အချက်အလက်များမှာလည်း ရှာရခက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့၏ ကြောင်ကို ပြည်တွင်းသို့ ဘယ်လို သယ်ယူလာရပုံ၊ အကောင်းဆုံး ကော်ဖီ သို့မဟုတ် စတိတ်အသားကင် ဘယ်နေရာတွင် ရနိုင်ကြောင်း စသည်များကို ကျွန်မရေးသည်။ သို့တိုင် လက်ရှိအခြေအနေမှာ အိပ်မက်များလားဟု ကိုယ့်ကိုကိုယ် ပြန်၍ လက်သည်းဖြင့် ဆိတ်ကြည့်နေမိသည်။ လွန်ခဲ့သည့် သုံးနှစ်ခန့်က ကျွန်မသည် လန်ဒန်မှ သတင်းစာတိုက်လေး တစ်ခုတွင် အလုပ်သင်အဖြစ် လုပ်ကာ သတင်းထောက်များအတွက် လက်ဖက်ရည် ဖျော်ပေးသည့် အဆင့်သာ ရှိခဲ့သည်။

မြန်မာတိုင်းမ် သို့ ရောက်လာခဲ့ပြီး နိုင်ငံခြားသား အမျိုးသားများသာရှိသည့် အယ်ဒီတာ အဖွဲ့ သေးသေးလေး၏ ကြိုဆိုပုံကို အောင့်သက်သက်ဖြင့် ကြိုခဲ့ရသည်မှာလည်း တစ်နှစ်ထက်မက များစွာ ကြာပြီးသကဲ့သို့ ထင်ရသည်။ ရုံးဆင်းလျှင် လုပ်ဖောက်ကိုင်ဖက် အသစ်များနှင့် ကျွန်မ စတင် ဘီယာသွားသောက် တတ်လာပြီး အခြေအနေမှာ များစွာပိုပျော်စရာ ကောင်းလာသည်။ ဗင်းဆင့်သည် သူနှင့် တွဲလိုက်ပျက်လိုက် မြန်မာ လူမျိုး ချစ်သူကောင်လေး အကြောင်း ဇာတ်လမ်းများဖြင့် ကျွန်မကို ဧည့်ခံတတ်ကာ “ဟန်များသည်” ဟု သူ ယူဆသော နိုင်ငံခြားသား လုပ်ဖောက်ကိုင်ဖက်များကိုလည်း ခပ်ပြတ်ပြတ် ဆက်ဆံလေ့ရှိသည်။ သူသည် အရှေ့တောင်အာရှတွင် ကြာမြင့်စွာ နေထိုင်လာခဲ့ပြီး မည်သည့်အရာကိုမျှ မအံ့ဩတော့သည့် ပုံပေါက်သည်။ သူပြောပြသည့် အကြောင်းအရာ တစ်ချို့ကြောင့် ကျွန်မ ပါးစပ်အဟောင်းသား ဖြစ်ရသည်ကို သူ သဘောကျပုံရ သည်။ ဩစတြေးလျ နိုင်ငံ ကွင်းစလန်း (Queensland) ပြည်နယ်ဖွား ဘရစ်ဂျက်ကိုလည်း ကျွန်မ ချစ်သည်။

သူမသည် ခါးလောက်ရှည်သည့် ညိုမှောင်သော ဆံပင်ရှိသဖြင့် မြန်မာ အမျိုးသမီးများပင် အားကျရလောက်သည်။ ကျွန်မ မြင်ဖူးသမျှထဲတွင် ချစ်စရာအကောင်းဆုံး၊ အရယ်ရဆုံး အမျိုးသမီး တစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။ ဂက်ကို (Gekko) ဘားတွင် ကျွန်မတို့ နာရီပေါင်းများစွာ ထိုင်၍ ပိုင် တောက်လျှောက်သောက်ကာ အူတက်မတတ် ရယ်မော ကြလေ့ရှိသည်။ ဂျက်စတင်သည်လည်း ရုံးတွင်းနှင့် ပြင်ပတွင် ခင်စရာကောင်းသော အဖော်အပေါင်း တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ သူသည် ဘန်ကောက်ပို့စ် သတင်းစာတွင် စီးပွားရေး သတင်းထောက်အဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့ပြီး ကျွန်မတို့ သတင်းတိုက်သို့ ရောက်လာပြီး ရက်အနည်းငယ် အတွင်းလောက်တွင်ပင် ကျွန်မ၏ အရင်းနှီးဆုံး လုပ်ငန်းခွင် သူငယ်ချင်း တစ်ဦး ဖြစ်လာသည်။ သူသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဘော်စတန် မြို့မှ ဖြစ်ကာ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ယုံကြည်မှု ရှိ၍ ကြည့်ကောင်းသော ဂေး အမျိုးသား တစ်ဦးဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ မကြာခဏ နေ့လယ်စာ တူတူစား၍ ရုံးတွင်လည်း ချက်မက်ဆွေများ ပို့လေ့ရှိသည်။ ဗင်းဆင့်နှင့်အတူ ကျွန်မတို့ ထွက်ထွက်သောက်ကြ၍ GTR နိုက်ကလပ်တွင် သွားကကာ “ကေတီဗီ” များတွင်လည်း သီချင်းသွားဆိုကြသည်။ ရှာပါနှင့် ဂျက်စတင်တို့ တစ်ခါတစ်လေ မူးမူးဖြင့် စုံတွဲသီချင်းဆိုပြီဆိုလျှင် ကျွန်မ အူတက်နေတော့သည်။

သို့သော် သတင်းခန်းထဲတွင်မူ အမှန်တကယ်တမ်းတော့ တစ်ကိုယ်ရည် အတ္တများစွာ သြဇာ ပြိုင်နေကြသည်။ သတင်းသမားများ အကြား တစ်ဦးထက်တစ်ဦး နှာတစ်ဖျားသာလိုခြင်းမှာ သဘာဝ ကျသလို စာဖတ်သူများအတွက်လည်း အကျိုးရှိသည်ဟု ကျွန်မ ယူဆသည်။ ကိုယ့်သတင်း မျက်နှာဖုံးတွင် ပါခြင်းမှာ သိက္ခာရှိ အဆင့်အတန်း တစ်ခုဖြစ်ပြီး ကိုယ့်သတင်းအရင်းအမြစ်များ မည်မျှကောင်းကြောင်းလည်း ပေါ်လွင်သည်။ ကျွန်မသည်လည်း အခြားသူများနှင့် တန်းတူ ယှဉ်ပြိုင်သော်လည်း ကျွန်မက သတင်းဦး သတင်းထူး လိုက်သည့် သတင်းထောက် မဟုတ်ဘဲ ကျွန်မ၏ အထူးအချပ်ပိုအတွက် ဆောင်းပါးရေးခြင်းကို ပို၍ အားသန်ကာ ထို ခေါင်းစဉ်များအောက် မဝင်သည့် ထူးခြားသော သတင်းများလည်း ရေးတတ်ပြီး ၎င်းတို့ကို ဒေါက်ဂလပ်စ်၏ အနုပညာနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ကဏ္ဍအောက်တွင် အများအားဖြင့် ထည့်သွင်းလေ့ရှိသည်။

မြန်မာတိုင်းမ် နှင့် မကြာသေးမီကမှ ပြည်တော်ပြန်ဝင်လာသည့် ဧရာဝတီ၊ ဒီဗီဘီ နှင့် မဇ္ဈိမ စသည့် သတင်း တိုက်များမှ နိုင်ငံခြားသား ဂျာနယ်လစ်များအကြား ပြိုင်ဆိုင်မှုကလည်း ရှိသေးသည်။ မြန်မာတိုင်းမ် မှာ တောက်လျှောက် မြန်မာပြည်တွင်းတွင်ပင် လည်ပတ်လာခဲ့ခြင်းနှင့် ဦးဆန်နီ၏ အဖေက စစ်ဘက်ထောက်လှမ်းရေး မှ အကြီးတမ်းအရာရှိ တစ်ဦးဖြစ်နေခြင်းတို့ကြောင့် ကျွန်မတို့ တိုက်မှာ စစ်အစိုးရနှင့် ပလဲနံပ သင့်သည်ဟု အမြင်ခံရသည်။ ထိုအမြင်မှာ မျှတသည်ဟု ကျွန်မ မထင်ပါ။ အခြားတိုက်များမှ သတင်းသမား အချို့ကလည်း ပို၍ သာလွန်မြင့်မြတ်သည့်ပုံ ဖမ်းလွန်းသည်ဟု ထင်မိသည်။ မည်သူက မှန်သည်၊ မှားသည် ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံခြားသား သတင်းသမားများအကြား အလွန်စိမ်းကားကြခြင်းမှာ ဝမ်းနည်းဖို့ကောင်းသည်။ ကျွန်မတို့၏ အရေအတွက်မှာ အနည်းငယ်သာရှိပြီး တူညီသည့်အချက်လည်း များစွာ ရှိကြသည်။ ကျွန်မတို့

အားလုံး ခင်မင်ကြလျှင် များစွာ ပို၍ ပျော်စရာကောင်းမည်ဟု ကျွန်မ ထင်မိသည်။ အချင်းချင်းအကြား စည်းခြားနေမှုကို ဖြိုဖျက်ရန် ကျွန်မ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

“ကိုယ် နိုင်ငံခြားသား စာနယ်ဇင်းသမား ကလပ် စထောင်သင့်တယ်လို့ မင်းတို့ ထင်သလား” ဟု သောကြာနေ့ တစ်ည ရုံးဆင်းပြီး သောက်နေချိန်တွင် ရှာပါနှင့် ဂျက်စတင်အား ကျွန်မ မေးလိုက်သည်။ ကျွန်မတို့ စထရန်းဟိုတယ်တွင် သားရည် လက်တင်မှီထိုင်ဆိုဖာများပေါ်၌ မန္တလေးရမ်နှင့် ဆားသံပရာ ရောသောက်နေကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ကိုလိုနီခေတ် ဇိမ်ခံအဆောင်အယောင်များဖြင့် ပြည့်နေ၍ ဂျော့ချ်အိုဝဲလ် အပါအဝင် နာမည်ကြီး ဧည့်သည်များ စတင်တည်းခိုခဲ့ဖူးသော နှစ်တစ်ရာကျော် သက်တမ်းရှိ အထင်ကရ ဟိုတယ်ကြီးတွင် ဟက်ပီးအာဝါ လျှော့ဈေး ပေးနေချိန် ဖြစ်သည်။ မီးရောင်ဖျော့ဖျော့အောက်တွင် ကျွန်းသစ် သိသိသာသာ သုံးထားသော အတွင်းခန်း အပြင်အဆင်နှင့် အဖြူဖျော့ဖျော့ နံရံများရှိကာ ဦးခေါင်းထက်တွင် ပန်ကာများက ဖြည်းညင်းစွာ လည်နေကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ဦးတည်နေသော လမ်းကြောင်းကို ထောက်ခံပေးသည့် အိုဘားမား၏ ခရီးစဉ်ကြောင့် အားတက်လာကြသည့် အနောက်နိုင်ငံသားများမှာ မြန်မာနိုင်ငံသို့ အစုလိုက်အပြုံလိုက် ဝင်လာနေသည့်အတွက် ထိုညတွင် စထရန်းဟိုတယ် ဘားမှာ လူပြည့်နေသည်။

“ဒါတကယ်ကောင်းတဲ့ အကြံပဲ” ဂျက်စတင်က ဆိုသည်။ “လုပ်သင့်တယ်။ ရန်ကုန်မှာ မျက်နှာသစ်တွေ အများကြီးပဲ။ ရွေးကောက်ပွဲအကြိုကာလမှာ ဂျာနယ်လစ်တွေ သတင်းခပ်သွက်သွက်လိုက်ဖို့ ပိုပိုပြီး ဝင်လာကြအုံးမှာ”

“အသင်းအဖွဲ့ ဥပဒေတွေကိုရော စိတ်မပူဖူးလား” ဟု ရှာပါက မေးသည်။ သူသည် လက်တင်ဆိုဖာပေါ်တွင် ကိုယ်ကိုဆန့်၍ ပျင်းရိပျင်းတွဲ ထိုင်နေလျက် အနည်းငယ်တွန့်ကျေနေသော ရှပ်အင်္ကျီက ဘောင်းဘီထဲမှ အစထွက်နေသည်။ သူ့ဘေးရှိ စားပွဲတင်မီးအိမ်ထဲမှ မီးရောင်ကလည်း သူ့ပုံကို ပို၍ ဖမ်းရခက်စေသည်။ သူ့မျက်လုံး များမှာ နက်ရှိုင်း၍ အတည်ပြောနေကြောင်း ပေါ်နေပြီး ကျွန်မကို စူးစူးစိုက်စိုက် စိတ်ပူဟန်ဖြင့် ကြည့်နေသည်။

ရှာပါက တရားမဝင် အသင်းအဖွဲ့ အက်ဥပဒေကို ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်သည်။ ကိုလိုနီခေတ်ကတည်းက ရှိခဲ့ပြီး အတိုက်အခံ ဆန့်ကျင်သူများအား ဖိနှိပ်ရန် မြီတိသူများ အသုံးပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုဥပဒေကို ပယ်ဖျက်ရမည့် အစား မြန်မာ စစ်အစိုးရက ၎င်းတို့၏ အာဏာရှင်အုပ်ချုပ်ရေးကို ဆန့်ကျင်လှုပ်ရှားမှုများအား ရှင်းလင်းရန် အသုံးပြုခဲ့ပြီး အများအားဖြင့် တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုဝင်များအား ဦးတည် ပစ်မှတ်ထား အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ ထိုဥပဒေမှာ အလွန်ကျယ်ပြန့်ပြီး ဆိုလိုရင်းအားဖြင့် အစိုးရ၏ တိတိပပ ခွင့်ပြုချက်မရှိလျှင် ကျွန်မ၏ ကလပ်အသစ် မှာ တရားမဝင်ဟု အဓိပ္ပာယ်မြောက်လိမ့်မည်။

“ကိုယ်သာ နိုင်ငံခြားသား ဂျာနယ်လစ် ကလပ် စထောင်မယ်လို့ ပြောလိုရှိရင် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနက လန့်သွားမယ် ထင်တယ်” ကျွန်မက ဆိုသည်။ “သူတို့က ခွင့်မပြုဘူးလို့ ပြောကောင်းပြောလိမ့်မယ်။ ဒါမှမဟုတ် တက်မယ့် လူနာမည် စာရင်းပေးခိုင်းလိမ့်မယ်။ ဒါဆို ဒီလူတွေအတွက် ဗီဇာပြဿနာတွေပါ ဖြစ်လာအုံးမယ်။ ဒိုင်လျှို လေးပဲထားပြီး ခွင့်ပြုချက် မတောင်းတာဘဲ ကောင်းမယ်ထင်တယ်။ တရားဝင်ကလပ်အသင်းလို စည်းမျဉ်းတွေ၊ မဲပေးဆုံးဖြတ်တာ၊ ဘာညာတွေ မလုပ်ဘဲနဲ့ ဂျာနယ်လစ် တစ်စု တစ်လတစ်ခါ ဆုံပြီး ဘီယာ စုသောက်ကြတယ်ဆိုတဲ့ ပုံစံမျိုး ပဲ ဖြစ်သွားမယ်လေ”

ရှာပါကတော့ လုံးလုံးလျားလျား လက်ခံချင်ပုံမရပါ။

“ဂျက်စတင်၊ ကျွန်မ ပြဿနာ တက်နိုင်တယ်လို့ ထင်လား”

ထိုအချိန်တွင် ကော်တောင့်နေသော အဖြူရောင်ရှုပ်အင်္ကျီနှင့် အမဲရောင် ဝတ်စုံကုတ် ဝတ်ထားသော စားပွဲထိုးက နောက်ထပ် သောက်စရာ တစ်သုတ်နှင့် ရောက်လာသည်။ သူ့နာမည်ကတ်ပြားတွင် “တိုနီ” ဟု ရေးထားသည်။ သူ့နာမည် အစစ်မဟုတ်ဘဲ အလုပ်အတွက် အနောက်တိုင်း နာမည် ယူထားခြင်းဖြစ်သည်။ စထရန်း ကဲ့သို့ လူကုံထံနေရာများတွင် ထိုသို့တွေ့ရလေ့ရှိပြီး ဧည့်သည်များအတွက် တတ်နိုင်သမျှ ရှုပ်ထွေးမှုမရှိစေရန် စီစဉ် ထားမှု တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ စားပွဲထိုးက ကျွန်မတို့၏ ခွက်အလွတ်များအောက်ရှိ ရေစက်များကို သုတ်ပေး၍ မြေပဲ တစ်ပွဲ အသစ် ချပေးနေချိန်တွင် ကျွန်မတို့ ခဏ စကားရပ်ထားလိုက်သည်။ သူက ကိုယ်ကို အနည်းငယ် ကိုင်းညွတ်၍ “ကျေးဇူးတင်ပါတယ်၊ ဆရာတို့” ဟု တိုးတိုးလေးပြောပြီးနောက် ကျောက်သားကြမ်းပြင်ပေါ် အသာလေးလျှောက်၍ ဘားကောင်တာဆီ ထွက်သွားသည်။

“ခင်ဗျား ပြဿနာ တက်မတက်ကတော့ ပြောရခက်တယ်” ဂျက်စတင်က မြေပဲ လက်တစ်ဆုပ် နှိုက်ရင်း တွေးတွေးဆဆ ပြောသည်။ “မြန်မာမှာက ပုံသေတွက်လို့မှ မရပဲ။ ဒါပေမယ့် အခုချိန်မှာ အစိုးရက ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း လိုက်ပြီး ကိုင်တွယ်နှိပ်ကွပ်နေတာ မရှိဘူး။ သူတို့က ဒီမိုကရေစီ ထောက်ခံတယ်ဆိုတဲ့ အမြင်လိုချင်တာ၊ ဒီအတွက် ဂျာနယ်လစ်တွေက အရေးကြီးနေရာက ပါတယ်လေ”

“ရှာပါ၊ ဒီအိုင်ဒီယာကို မကောင်းဘူးလို့ မင်း ထင်လား”

“နိုး၊ ကိုယ် သဘောကျပါတယ်။ နည်းနည်းတော့ သတိထားပေါ့။ ဒီလိုတွေဆိုကြတဲ့ ဓါတ်ပုံတွေကို မြန်မာတိုင်းမဲ့ လူမှုရေး ကဏ္ဍ စာမျက်နှာမှာ ထည့်တော့ မဖော်ပြနဲ့ပေါ့။ နိုင်ငံခြားသား စာနယ်ဇင်းသမား ကလပ် တစ်ခုရှိနေတယ်ဆိုတာ အစိုးရ မသိရင် အဆင်ပြေမှာပါ”

ဤသို့ဖြင့် ရှေ့ဆက် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ကျွန်မ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

--

မြန်မာ နိုင်ငံခြားသား စာနယ်ဇင်းသမားများ ကလပ်၏ ပထမဆုံး တွေ့ဆုံပွဲကို ၂၀၁၃ နှစ်လယ်တွင် ကျင်းပ၍ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ရှာပါ အပါအဝင်မှ လူငါးဦးသာ တက်ခဲ့သည်။ ဒုတိယအကြိမ်နှင့် တတိယအကြိမ် တွေ့ဆုံပွဲများမှာလည်း လူနည်းသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ဖေ့စ်ဘွတ် ဂရု တစ်ခုထောင်ပြီးမှသာ ကျွန်ုပ်တို့အဖွဲ့ဝင် ဦးရေ စတင် ကြီးထွားလာသည်။ အဖွဲ့အကြောင်း အွန်လိုင်းပေါ်တွင် တင်လျှင် ပြဿနာတက်မည်ကို စိုးရိမ်၍ အနည်းငယ် တွန့်ဆုတ်ခဲ့သော်လည်း FCC (Foreign Correspondent Club) စတင် ပေါက်ဖွားလာရန် ထိုနည်းတစ်လမ်းသာ ရှိကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ သိလာသည်။

လစဉ် ပထမဆုံး အင်္ဂါနေ့၌ ရုံးဆင်းလျှင် တရုတ်တန်းသို့ အပြေးအလွှားသွား၍ ကောင်းမြတ် ဘီယာစတေရှင်တွင် ခုံအနည်းငယ် သွားဦးရသည်။ လမ်းအလယ်ဘလောက် တစ်ခုလုံးကို လျှောက်လမ်းအဖြစ် ထား၍ ဘီယာနှင့် အကင်ဆိုင်များ ပြည့်နေသောကြောင့် “ဘီယာလမ်း” ဟု နာမည်ပြောင် ရထားသော ၁၉ လမ်းထဲ ရှိ စည်ကားသော လမ်းပေါ်ဟင်းလင်းပွင့် ခင်းထားသည့် ဘီယာဆိုင်ဖြစ်သည်။ ဖေ့စ်ဘွတ်ပေါ်တွင် ဂရုရှိ၍ တွေ့ဆုံ ပွဲတိုင်းအတွက် အသေးစိတ် အချက်အလက်များကို တင်ပေးလိုက်သည့်အခါ လစဉ် တွေ့ဆုံပွဲများတွင် ဂျာနယ်လစ် ပိုမို စုံလင်စွာ လာရောက်ကြပြီး အများအပြားမှာ ရန်ကုန်အခြေစိုက် သတင်းဌာနများမှ ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့သည် ခင်မင်တတ်ကြပြီး ဘဝင်မြင့်နေပုံရသည့် တစ်ဦးမှ မပါခဲ့ပါ။ သို့သော် လုံးဝ မလာကြသည့် သတင်းသမား အချို့လည်း ရှိပါသည်။ (မြန်မာတိုင်းမ် ၏ လက်ဟောင်းအဖွဲ့ထဲမှလည်း ဒေါက်ဂလပ်စ်မှ လွဲ၍ ကျန်သူများ မလာကြပါ)

ကျွန်ုပ်တို့၏ ခြောက်ကြိမ်မြောက် တွေ့ဆုံပွဲတွင် နယူးယောက်တိုင်းမ် (New York Times)၊ ရိုက်တာ (Reuters)၊ ဟောင်ကောင်အခြေစိုက် The South China Morning Post တို့နှင့် အခြားတိုက်အချို့မှ နိုင်ငံခြားသား စာနယ်ဇင်းသမားများ လာကြသည်။ ထိုထဲမှ တစ်ဦးမှာ မုတ်ဆိတ်မွေးစုတ်ဖွားနှင့် အသောက်ကြမ်းကာ အာဖဂန်နစ္စတန်နှင့် အီရတ်တွင် စစ်ပွဲသတင်းများ လိုက်ခဲ့သည့် ထူးခြားအံ့အားသင့်ဖွယ် အတွေ့အကြုံ ဇာတ်လမ်းများ ပြောပြသူဖြစ်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့အတွက်တော့ စံပြုထိုက်စရာ နိုင်ငံရပ်ခြား သတင်းသမားပင် ဖြစ်တော့သည်။ သူက အလျော်အစား ကြီးမားသည့် အတွေ့အကြုံများကို လေအေးလေးဖြင့် ပြောပြတတ်သဖြင့် သူ့တွင် အခြား ဇာတ်လမ်းများစွာ ထပ်ရှိသေးမည်ဟု ထင်ရသည်။ အလားတူပင် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသူ တစ်ဦးမှာ ထိုညတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ပထမဆုံး ဆုံဖူးသည့် ဝါရင့်သတင်းထောက် ပေါလ်မူနီဖြစ်သည်။ သူသည် တရုတ်တွင် ၁၉၈၀ ကျော်နှစ်များကတည်းက အခြေစိုက် လှုပ်ရှားလာခဲ့ပြီးနောက် မကြာသေးခင်ကမှ ပြည်နှင့်ခံလိုက်ရကြောင်း ပြောပြသည်။ မြန်မာနှင့် ဆန့်ကျင်စွာ တရုတ်အစိုးရမှာ စီးပွားရေးကဏ္ဍတွင် လုပ်ကိုင်သူများမှလွဲ၍ ကျန် နိုင်ငံခြားသားများကို နိုင်ငံတွင်းမှ ကန်ထုတ်ရန် စိုင်းပြင်းနေပုံရသည်။

ရှာပါသည် သူ့ဂျာနယ်တိုက်မှ ဒီဇိုင်းနာ ကိုဇာနည်နှင့် အလွန် ထက်မြက်၍ အားကိုးရသော ဘာသာပြန် ကိုအေးချမ်းဝင်း အပါအဝင် မြန်မာ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အချို့နှင့် ပေါက်ချလာသည်။

ကျွန်မ မိုက်အဆာလွန်နေပြီဖြစ်ရာ အဖွဲ့သားများ ဘီယာ ပထမတစ်သုတ်ဖြင့် ငြိမ်နေကြချိန်တွင် စားပွဲမှ ထ၍ အကင်ဗန်းဆီသို့ ဦးတည်လိုက်သည်။ ညှပ်တစ်စုံဖြင့် ကင်းမွန်အစိမ်း၊ ကြက်အသည်း၊ ကြာစွယ်များနှင့် ငုံးဥ အချောင်းများကို ပလတ်စတစ်ခြင်းထဲသို့ ပုံထည့်လိုက်သည်။ ကျွန်မရွေးထားသည်များကို ဆိုင်အနောက်ဘက်သို့ ယူသွား၍ အချဉ်များသုတ်လိမ်း၍ ကင်ပေးသည်။ ထိုအချဉ်များမှာ အလွန် အရသာရှိသဖြင့် Anthony Bourdain⁸ ကိုယ်တိုင်ပင် မသိသေးသော ဒေသများ (Parts Unknown) အမည်ရ သူ၏ ခရီးသွားတီဗီအစီအစဉ် တစ်ပိုင်းကို မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်ရိုက်ကူးစဉ် လက်မထောင်၍ ချီကျူးသွားခဲ့သည်။

စားပွဲသို့ပြန်ရောက်သည့်အခါ ရှာပါက အားလုံးဝိုင်းစားရန် ငါးကင်တစ်ကောင် မှာလိုက်ပြီး ရောက်လာသည့်အခါ သူနှင့် မြန်မာအဖွဲ့သားများက တူများဖြင့် ဝိုင်းနှိုက်ကြကာ ကြွပ်နေသော အရေခွံကိုခွာ၍ အရိုးအူတိုင်မှလွဲ၍ ကျန်သည်များကို ဝါးစားလိုက်ကြသည်။ နူးညံ့သော အဖြူရောင်အသား ကုန်သွားသည့်အခါ ငါးကို လှန်၍ နောက်တစ်ဖက်ခြမ်းကို ဆက်စားကြသည်။ စားမြိန်စာအဖြစ် ကြိုက်ကြသော မျက်လုံးများကို မည်သူက စားမည်ဆိုသည်ကိုလည်း ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး အပေးအယူလုပ်ကြပြန်သည်။ ဤပွဲများကို ရှာပါ အမြဲတမ်းလာ၍ အခြားသူများလည်း ခေါ်လာသည့်အတွက် ကျွန်မ ဝမ်းမြောက်မိသည်။ နိုင်ငံခြား စာနယ်ဇင်း သမားကလပ်ဟု အဖွဲ့ကို အမည်ပေးထားသော်လည်း နိုင်ငံခြားသားသီးသန့် လူမှုရေးအစုအဝေးအဖြစ် ဘယ်တုန်းကမျှ မရည်ရွယ်ခဲ့ပါ။ မြန်မာပြည်တွင် “expat”⁹ ဆိုသည့် စကားလုံးအစား ဖော်ရိန်နာဟုသာ (မြန်မာရော၊ နိုင်ငံခြားသားများပါ) သုံးစွဲကြပြီး ကျွန်မ၏ “ဖော်ရိန်နာ” ဆိုသည့် ကိုယ်ပိုင်လက္ခဏာမှာလည်း ကောင်းစွာ အခြေကျပြီးဖြစ်သည်။ ဤစကားလုံးကို မျက်တောင်တစ်ချက် မခတ်ဘဲ သုံးစွဲရန် ကျွန်မ ကျင့်သားရနေပြီ ဖြစ်သည်။

ဘေးကပ်လျက် ကိုဆန်ဘားမှ စားပွဲထိုးမလေးက မိုဟီတို (mojito) ကော့တေး ဒုတိယအသုတ်ကို ကျွန်မတို့ စားပွဲသို့ သယ်လာချိန်တွင် “ရှာပါ” ဟု ကျွန်မ ထအော်၍ သတိပေးလိုက်မိသည်။ တစ်ခွက်လျှင် ဒေါ်လာ ဆင့်ရှစ်ဆယ် (၈၀၀ ကျပ်) မျှသာ ကျသင့်၍ ကုန်ကျစရိတ် မများလှသော်လည်း ရှာပါအကြောင်း ကောင်းကောင်း သိသဖြင့် မကြာခင် တတိယ အသုတ်နှင့် စတုတ္ထအသုတ်တို့ ထပ်ရောက်လာနိုင်သည်။ FCC အုပ်စုကို ကျွန်မနှင့် ထပ်တူ သူချစ်ကြောင်း သိသော်လည်း သူ့အနေနှင့်မူ လူမြင်ကွင်းတွင် တရားဝင်ပေါ်ပေါ်ထင်ထင် သောက်ရခြင်း အရသာသစ်ကို မရိုးနိုင်သေးခြင်းက အကြောင်းရင်း ဖြစ်ဖို့များသည်။

⁸ နာမည်ကြီး အမေရိကန် စားဖိုမူးနှင့် တီဗီအစီအစဉ် တင်ဆက်သူ
⁹ နိုင်ငံရပ်ခြားတွင် နေထိုင်လုပ်ကိုင်သူ

လစဉ် ဖြစ်နေကျအတိုင်းပင် စကားဝိုင်းသည် လာမည့် ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲ အကြောင်းရောက်သွားသည်။ ကျင်းပရန် အချိန် ဆယ့်ရှစ်လ လိုသေးသော်လည်း အများက အာရုံစိုက် ခန့်မှန်းနေသည့် အကြောင်းရင်း ဖြစ်နေသည်မှာ ကြာပြီဖြစ်သည်။

“ဒီတစ်ကြိမ်ကော ရွေးကောက်ပွဲ ရလဒ်တွေကို လက်ခံပေးမယ်လို့ ဘယ်သူထင်သလဲ” ဟု ဒီဗီဘီ မှ မြိတိန် ဂျာနယ်လစ် အဲလက်စ်က မေးသည်။ သူ့တွင် ဆန်းပြား၍ ထေ့ငေါ့တတ်သော ဟာသဉာဏ်ရှိသဖြင့် တွေ့တွေ့ချင်း ကျွန်မ သဘောကျသွားသည်။

“ကျွန်မတော့ မထင်ဘူး” ဟု ခါးထိ လှိုင်းတွန်း၍ ကျနေသော ဆံပင်ကို ခပ်လျော့လျော့ စည်းထားသည့် ဘရစ်ဂျက်က ဖြေသည်။ “စစ်တပ်က သူတို့ ထပ်နှုံးမယ်ဆိုတာကို သဘောမပေါက်သေးဘူးလို့ ကျွန်မ ထင်လို့ပဲ။ သူတို့ တကယ်နှုံးတဲ့အခါကျရင် “ကျေးဇူးမသိတတ်တဲ့” ပြည်သူတွေကို သူတို့ ဒေါသပုန်ထ ပေါက်ကွဲလိမ့်မယ်”

“ကျွန်တော်လည်း လုံးဝ အမြင်တူတယ်” ဂျက်စတင်က ဆိုသည်။ “သူတို့က စစ်ဝတ်စုံချွတ်ပြီး လွှတ်တော် ဝတ်စုံပြောင်းလိုက်ပေမယ့် အတွင်းထဲမှာတော့ အရင်ကအတိုင်း အာဏာကိုချုပ်ကိုင်ချင်တဲ့ အတ္တဘောတွေ ဖြစ်နေတုန်းပဲ။ “ဝိုင်ကတူတူပဲ၊ ပုလင်းပဲပြောင်းသွားတာ” ဆိုတဲ့ စကားလိုပေါ့။ သူတို့နှုံးတဲ့အခါကျရင် ရလဒ်ကို ပစ်ပယ်ပြီး တင့်ကားတွေ လမ်းပေါ် မောင်းတင်လိမ့်မယ်။ သူတို့ အရင်နှစ်ကြိမ် လုပ်ခဲ့တဲ့ ပုံစံအတိုင်းပေါ့”

စားပွဲမှာ ခဏတာ တိတ်ဆိတ် ငြိမ်သက်သွားသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်မက ဆန့်ကျင်ဘက် အမြင်ကို အဆိုတင်ကြည့်သည်။

“ဒီတစ်ကြိမ်တော့ ရလဒ်ကို အသိအမှတ်မပြုရင် သူတို့မှာ ဆုံးရှုံးစရာအများကြီး ပိုမယ်လို့ ကျွန်မ ထင်တယ်။ နိုင်ငံတကာက အသိအမှတ်ပြုတာတွေ၊ ဆန်ရှင်ရုတ်ပေးတာတွေ အားလုံးက ဒီမိုကရေစီ အသွင်ကူးပြောင်းရေး ပြီးမြောက်ရမယ်ဆိုတဲ့ အချက်ကို အခြေခံထားတာ”

“စီးပွားရေး လုပ်စရာ တရုတ်နဲ့ မြောက်ကိုရီးယားတော့ အမြဲတမ်း ကျန်နေမှာပဲလေ” ဟု အဲလက်စ်က ပြောသည်။

“ဒါမှမဟုတ် ကြံ့ခိုင်ရေးပါတီက နိုင်ကောင်းနိုင်သွား နိုင်တာပဲ” ဟု ဂျေဒန်က လက်ရှိ အရပ်သားတစ်ပိုင်း အစိုးရကို ရည်ညွှန်း၍ ပြောသည်။ ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီသည် ၂၀၁၁ တွင် စတင်ထောင်ပြီး နောက် အစိုးရဖြစ်လာကာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲ သောင်ပြုကမ်းပြု အနိုင်ရလဒ်အား ပယ်ဖျက်ပြီးနောက် ထိုကတည်းက အုပ်စိုးလာသည့် “နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး ကောင်စီ” အား အမည်ပြောင်းထားခြင်း မျှသာ ဖြစ်သည်။

“ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သာ သမ္မတ မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုရင် ဘာလို့ သူ့ပါတီကို လူတွေက မဲပေးကြမှာလဲ” ဟု ဂျေဒန်က ဖြည့်ပြောသည်။

“ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လူထုက သူ့ကို အကြွင်းမဲ့ ချစ်ပြီး အစိုးရအဖွဲ့မှာ သူဘယ်နေရာပဲ နေနေ ထောက်ခံကြမှာ မို့လို့ပဲ။ ပြီးတော့ NLD ဆိုတာဟာလည်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်မို့လို့ပဲ” ဟု ကလေးဘဝ တစ်လျှောက် မြန်မာပြည်တွင် နေထိုင်ခဲ့ပြီး လက်ရှိ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အကြောင်း မှတ်တမ်းရှုပ်ရှင် ရိုက်ကူးနေသည့် ကျွန်မ သူငယ်ချင်း ဩစတြေးလျသူ ဘရွန်ဝင်း က ဖြေသည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်မှာ ဆုံးသွားသည့် ခင်ပွန်းနှင့် အဝေးရောက် သားနှစ်ယောက်က မြီတိန် နိုင်ငံသား ဖြစ်နေသည့်အတွက် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဖြစ်ခွင့် ပိတ်ပင်ခံထားရသည်။ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် သူမအတွက် သီးသန့် ရေးထည့်ထားသော ပုဒ်မ၌ “နိုင်ငံခြားအစိုးရ၏ သစ္စာခံ” ဖြစ်သူ၊ မိသားစုဖြစ်သူ မည်သူမဆို သမ္မတ မဖြစ်ထိုက်ကြောင်း ပြဌာန်းထားသည်။

“ကျွန်မ ဘရောင်းဝင်းပြောတာကို သဘောတူတယ်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဟာ မြန်မာနိုင်ငံကို ခေတ်သစ်တစ်ခုဆီ ဦးဆောင်သွားမယ်လို့လည်း ကျွန်မ လုံးဝ ယုံကြည်တယ်” ဟု ကျွန်မက ပြောသည်။

“ဘယ်လိုမှ မဖြစ်နိုင်ဘူး” ဟု အဲလက်စ်က ဆိုသည်။ “စစ်တပ်က သူ့ကို ဘယ်တော့မှ သမ္မတ ပေးလုပ်မှာ မဟုတ်ဘူး”

“ဒါပေမယ့် စစ်တပ်က အပြောင်းအလဲတွေ အများကြီး လုပ်ပြီးပြီလေ။ ဘာလို့ နောက်တစ်ခု ထပ်မလုပ်ဘဲ နေမှာလဲ။ တစ်နိုင်ငံလုံးက သူ့ကို နိုင်ငံခြားဆောင် ဖြစ်စေချင်တာ သူတို့ သိမှာပဲ။ စစ်အစိုးရကို ယုံကြည်မှု နည်းနည်းလေး မထားပေးတာကတော့ အဆိုးမြင်လွန်းရာ ကျတာပဲ။” ကျွန်မက ငြင်းသည်။

“အဆိုးမြင်လွန်းတာလား၊ လက်တွေ့ကျတာလား” ဟု ရှာပါ၏ လက်ထောက်အယ်ဒီတာ အိုလီဗာက ဝင်ပြောသည်။

“အဆိုးမြင်လွန်းတာ” ကျွန်မက ထပ်ပြောလိုက်သည်။

ကျွန်မသိသည့် နိုင်ငံခြားသားများထက် ပို၍ စောစွာ မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်လည်ပတ်နေခဲ့သည့် မြီတိန် မဂ္ဂဇင်းဆောင်းပါးရှင် တစ်ဦးက ကျွန်မဘေးသို့ ကပ်၍ “ဒါပေမယ့် ခင်ဗျား မကြားမိဘူးလား။ စစ်တပ်က ဒေါ်အောင် ဆန်းစုကြည်ကို လုံးဝ ကြည့်မရဘူး။ သူက ဒီမိုကရေစီ လှုပ်ရှားသူမို့လို့ သပ်သပ် မဟုတ်ဘူး။ သူက မဟာတ္တမ ဂန္ဒီ လိုမဟုတ်ဘဲ မာဂရက်သက်ချာ ဒါမှမဟုတ် အင်ဒီယာဂန္ဒီနဲ့ ပိုတူတယ်။ ဆိုလိုတာက သူက ဆက်ဆံရ အရမ်းခက်တယ် ဆိုတာပဲ။ သူ သမ္မတဖြစ်ခွင့်ရပြီး ပျော်ရွှင်တာကို သူတို့ ဘယ်တော့မှ ရှုမိမှာ မဟုတ်ဘူး”

ထိုတစ်ကြိမ်တွင်တော့ ကျွန်မလုံးဝ ဆွံ့အသွားသည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ထိုသို့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ မဆိုထားနှင့် သာမန်ဝေဖန်မှုမျိုးပင် ကျွန်မ တစ်ခါမျှ မကြားခဲ့ဖူးပါ။

ဂျူလီယံခေါ် အရပ်ရှည်ရှည် ဓါတ်ပုံဆရာက လမ်းမပေါ်မှနေ၍ ကျွန်မတို့ကို ခေါ်လိုက်ချိန်အထိ ကျွန်မ စိတ်က အတွေးဆက်ဆံဖြစ်သည်။ သူက ကင်မရာကို ဝှေ့ယမ်း၍ “ဟေး အားလုံးပဲ။ အုပ်စုလိုက်ဓါတ်ပုံ ရိုက်ရအောင်” ကျွန်မတို့ ထိုင်ခုံများကို သူ့ဘက်လှည့်၍ ပြုံးလိုက်ကာ လေထဲတွင် ဘီယာခွက်များ မြောက်လိုက်သည်ကို သူက ဓါတ်ပုံအနည်းငယ် ရိုက်ယူသည်။ ကျွန်မတို့ဆုံကြပြီး နောက်နေ့များတွင် ဂျူလီယံက ဓါတ်ပုံအချို့ကို ဖေ့စ်ဘွတ်ဂရုစာမျက်နှာပေါ် အမြဲတင်လေ့ရှိသည်။ မိုဟီတိုနှင့် ဘီယာဂျားများ မရေနိုင်အောင် သောက်ပြီးနောက်တွင် သူ့ဓါတ်ပုံများမှာ တစ်လတစ်လ ဘယ်သူ လာသည်ကို မှတ်မိစေသည့် အကောင်းဆုံး နည်းလမ်းဖြစ်နေတတ်သည်။

အခြားသူများ ညအမှောင်ထဲသို့ စိတ်နှိုးထွက်ခွာသွားချိန်တွင် ရှာပါနှင့် ကျွန်မတို့ စားပွဲထိုးများကို မုန့်ဖိုး များများပေးလေ့ရှိသည်။ သူတို့သည် လျှပ်စီးကဲ့သို့ လျင်မြန်ကာ အခြားဘီယာစတေရှင်များ ပိတ်သည့်တိုင် ကျွန်မတို့ ဆက်ထိုင်နေလည်း အမြဲတမ်း နှစ်လိုဖော်ရွေနေလေ့ရှိသည်။ ကြွက်များက အသံဆူညံစွာ ပြေးလွှား၍ စားကြွင်းစားကျန်များ ရှာနေချိန်တွင် ရှာပါနှင့်ကျွန်မတို့ တစ်ယောက်ပုခုံး တစ်ယောက် ဖက်ကာ လမ်းကျဉ်းလေးအတိုင်း ယိုင်ထိုး၍ ပြန်ထွက်ကြသည်။ နောက်နေ့တွင် အပြင်းအထန် အရက်နာကျမည်ကို သိသော်လည်း ထိုဒုက္ခမှာ တန်သည်ဟု ကျွန်မ အမြဲတမ်း ယူဆခဲ့သည်။

--

FCC ကို ဦးစီးစီစဉ်ခြင်းကြောင့် အကျိုးကျေးဇူးကောင်း အချို့လည်း ရရှိခဲ့သည်။ ရန်ကုန်တွင် ရုံးခွဲစတင်ထောင်မည့် ဘီဘီစီမှ သတင်းစာဆရာ ဂျိုနာဖစ်ရှာထံမှ အီးမေးလ် တစ်စောင် ကျွန်မ လက်ခံရသည်။ ရန်ကုန်၏ လူမှုဘဝ အနေအထားကို လေ့လာရန် လာမည့် FCC ဝိုင်းသို့ လာလိုကြောင်း၊ ထိုမတိုင်မီ အရင်ဆုံ၍ စကားပြောချင်ကြောင်း ဖြစ်သည်။

ထို့နောက် ဆိုင်မွန်ရစ်ချ်မန် အမည်ရ *Lonely Planet* မှ စာရေးဆရာ တစ်ဦးကလည်း ဆက်သွယ်လာ သည်။ သူလည်း ကျွန်မနှင့် ဆုံလိုကြောင်း ပြောခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်မ အလွန် စိတ်လှုပ်ရှားသွားသည်။ ကျွန်မအတွက်တော့ *Lonely Planet* မှ စာရေးဆရာများကို ခရီးသွား နတ်ဘုရားများ သဖွယ် အထင်ကြီးထားမိပြီး ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကောင်းဆုံး အလုပ်ဟုပင် ထင်မိသည်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘောဒီးယားမှ ပါကစ္စတန်သို့ ကျွန်မ ကုန်းကြောင်း ခရီးနှင့်စဉ်က စာရွက်များ အထပ်ထပ် ခေါက်၍မှတ်ထားသော ကျွန်မ၏ *Lonely Planet*

လမ်းညွှန်စာအုပ်များမှာ ခရီးသွား သမ္မာကျမ်းစာအုပ်များပင် ဖြစ်တော့သည်။ ရန်ကုန်တွင် လမ်းညွှန်စာအုပ်က ညွှန်းထားသော နေရာအားလုံးကို တစ်ခုမကျန် ကျွန်မ လိုက်သွားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

ဆိုင်မွန်က မြန်မာတိုင်းမ ရုံးတွင် ကျွန်မအား လာတွေ့သည့်အခါ ကျွန်မက ဒေါင်းတစ်ကောင်လို ရင်ကော့၍ သတင်းခန်းကို သူ့ကို လိုက်ပြသည်။ သူ့လာမည်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်မ စိတ်လှုပ်ရှားစွာ အသိပေး ထားသော လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အချို့နှင့် သူ့အား မိတ်ဆက်ပေးသည်။ အနုပညာကဏ္ဍ အယ်ဒီတာ ဒေါက်ဂလပ်စ်နှင့် နှုတ်ဆက် စကား အနည်းငယ်ပြောပြီးနောက် ဆိုင်မွန်က ကျွန်မဘက်လှည့်၍ “ကျွန်တော် လူတိုင်းနဲ့တော့ တွေ့ဖို့ မလိုဘူး ထင်ပါတယ်” ဟု တိုးတိုးလေးပြောသည်။

“အိုး၊ ဟုတ်သားပဲ” ဟု ကျွန်မ ပြန်ပြောသည်။ “ဒါဆို နေ့လယ်စာစားဖို့ တန်းသွားရအောင်”

သူက နည်းနည်းတော့ ဂျီကျုတတ်တဲ့ နတ်ဘုရားပဲ ဟု စိတ်ထဲက ပြောမိသည်။ သူ့အလုပ်မှာ ကျွန်မ ထင်ထားသလောက် ကြီးကျယ်ခမ်းနာခြင်း မရှိမှန်းလည်း ကျွန်မ သဘောပေါက်လာသည်။ ပထမဆုံးအနေနှင့် သူ့အလုပ်မှာ မြေပြင်တွင်လျှောက်သွားရသည့် အပိုင်း များသည်။ လမ်းညွှန်စာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားသော ဟိုတယ်နှင့် ဆိုင်သောက်ဆိုင်အားလုံးကို ကိုယ်တိုင်သွား၍ ဖွင့်သေးသည်လား၊ ကောင်းသေးသည်လား စူးစမ်းရသည်။ ထို့နောက် နေရာသစ်များကိုလည်း ရှာဖွေရသည် (ဤအပိုင်းတွင် ကျွန်မ ပါဝင်လာပြီး သူ့ကို အကြံ အနည်းငယ်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။)

မြန်မာနိုင်ငံမှာ သူ့လာခဲ့သည့် လွန်ခဲ့သည့် နှစ်အနည်းငယ်နှင့်ယှဉ်လျှင် သိသိသာသာ ပြောင်းလဲသွားခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံခြားသား တိုးရစ်များ သွားခွင့်မရှိသည့် နေရာများ လျော့နည်းလာပြီး မိုဘိုင်းဖုန်းကိုင်နိုင်၍ အင်တာနက် သုံးနိုင်သည့် ပြည်သူ့အရေအတွက်မှာလည်း တိုးပွားလာနေသည်။ ကျွန်မ မြန်မာတိုင်းမ ကို ဝင်ပြီး နောက် သိပ်မကြာမီပင် မထုတ်ဝေမီ တင်ရသည့် ဆင်ဆာစနစ်လည်း ဖျက်သိမ်းလိုက်သည်။ နိုင်ငံခြားမှ စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှု အများအပြားမှာလည်း ပြန်ရုတ်သွားခဲ့ပြီဖြစ်ကာ ကိုကာကိုလာ ကုမ္ပဏီ မှာလည်း နှစ်ခြောက်ဆယ်ခန့်ကြာ ထွက်သွားပြီးမှ နောက်ဆုံးတွင် ပြန်ဝင်လာပြီဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်တွင် နိုင်ငံခြားသား ဦးတည်သည့် ဘီယာဆိုင် တစ်ခုသာရှိခဲ့ရာမှ အနည်းဆုံး တစ်ဒါဇင်ခန့် ရှိလာပြီဖြစ်ကာ စားသောက်ဆိုင်နှင့် ဘား အသစ်များလည်း ရှိလာပြီဖြစ်သည်။ Lonely Planet မြန်မာလမ်းညွှန်၏ မိတ်ဆက်အခန်းများကို အစအဆုံး ပြန်ရေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဆိုင်မွန်က ကျွန်မကို ပြောသည်။

သူတို့၏ ခရီးသွားလမ်းညွှန် စာအုပ်တွဲများထဲတွင် မြန်မာနိုင်ငံကို မထည့်ဘဲချန်ထားရန် ဖိအားပေးမှုများကို Lonely Planet က ဘယ်တုန်းကမျှ အလျှော့မပေးခဲ့ပါ။ ပြင်းထန်သော လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများ ရှိနေသည့် နိုင်ငံသို့ သွားလည်ရန် ခရီးသွားများကို ဆက်လက် ညွှန်းနေခြင်းကြောင့် သူတို့၏ စာအုပ်များအားလုံးကို သပိတ်မှောက်ရန် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် လှုံ့ဆော်မှုများ ရှိခဲ့ချိန်၌ပင် အလျှော့မပေးခဲ့ပါ။

ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အပြုသဘောဆောင် နိုင်ငံရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကြောင့် အာရှတွင် မျက်စိကျစရာ လည်ပတ်စရာ အသစ်ဖြစ်လာ၍ ဖြည့်စွက်ထားသော လမ်းညွှန်စာအုပ်သစ်မှာ လက်မလည်အောင် ရောင်းရဖွယ်ရှိပါသည်။

--

မျက်နှာသစ်များအားလုံး အကြားတွင် ကျွန်မ မျှော်လင့်ထားသလောက် မမြင်ရသည့်သူတစ်ဦး ရှိနေသည်။ ဦးဆန်နီဖြစ်သည်။ သူ့လွတ်လာပြီးနောက် ပထမ နှစ်ပတ်ခန့်တွင် နေ့တိုင်း ရုံးသို့ လာသည်။ တစ်ယောက်ယောက်၏ စားပွဲရှေ့တွင် ရပ်လျက် သတင်းတစ်ခုခုအကြောင်း သူ အားတက်သရော ဆွေးနွေးနေသည်ကို မြင်ရတတ်သည်။ ဆယ်ကြိမ်လျှင် ကိုးကြိမ်ခန့်၌ သူ့ဘေးပတ်လည်တွင် သတင်းထောက်များ ပိုင်းနေတတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ကျွန်မ သူနှင့် စကားပြောနေလျှင် သူသည် ရှစ်နှစ်ကြာငရဲကို အဆုံးသတ်ခဲ့၍ အကျဉ်းခန်းလေးမှ မကြာသေးမီကမျှ လွတ်လာသူဖြစ်ကြောင်း မေ့မေ့သွား၍ သတိပြန်သွင်းနေရသည်။ သူ့ စရိုက်မှာ သူ့နာမည်နှင့် လိုက်ဖက်၍ နေရောင်လို လင်းပါသည်။

သို့သော် နောက်ပိုင်းတွင် သူ့အလာကျသွားပြီး သူ့မျက်နှာမှာလည်း အို၍ စိတ်ရှုပ်နေပုံရသည်။ တစ်မနက်တွင် ကျွန်မ ရုံးအဆောက်အဦးရှေ့ ဆေးလိပ်ထွက်သောက်စဉ် ပလက်ဖောင်းပေါ်တွင် ဦးဆန်နီ ကျွန်မဘက်သို့ လျှောက် လာသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျွန်မ ပြုံးပြ၍ ဟယ်လိုဟု လှမ်းနှုတ်ဆက်သော်လည်း သူက ကျွန်မ ရှိမနေသည့်အလား ကျော်၍ ဖြတ်လျှောက်သွားသည်။ သူ့တွင် စိတ်ဒဏ်ရာရစေသည့် မှတ်ဉာဏ်များ လွှမ်းမိုးနေ၍ ပတ်ဝန်းကျင်ကို အပြည့်အဝ အာရုံမရသည့် နေ့များလည်း ရှိနိုင်သည်ဟု ကျွန်မ စဉ်းစားမိသည်။

--

ဦးဆန်နီ လွတ်မြောက်လာပြီး သီတင်းပတ်အနည်းငယ်သာ ကြာပြီးနောက် တစ်နေ့ နေ့လယ်တွင် ဂျက်စတင်နှင့် နေ့လယ်စာစား၍ ပြန်လာချိန်၌ ဧည့်ကြိုစားပွဲဘေးမှ မှန်နံရံပေါ်တွင် ကပ်ထားသော စာရွက်တစ်ရွက်အား သတင်းထောက် အချို့ ဖတ်နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ထိုစာမှာ ဦးဆန်နီထံမှဖြစ်ပြီး သူ မြန်မာတိုင်းမ် မှ နှုတ်ထွက်တော့မည် ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။

“ကျွန်တော် ထွက်သွားရတဲ့အတွက် ဝမ်းနည်းပါတယ်။ ဒီဆုံးဖြတ်ချက်က ခက်ခဲပေမယ့် မှန်ကန်တဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ပါ” ဟု ကွန်ပြူတာဖြင့် ရိုက်ထားသော စာတွင် ပါရှိသည်။

ကျွန်မ လုံးဝအံ့ဩသွားသည်။ အလုပ်စားပွဲ ပြန်ရောက်သောအခါ ဦးဆန်နီ ပူးတွဲတည်ထောင်၍ ထောင်ထဲသို့ ဝင်၍ပင် ပေးဆပ်ခဲ့ရသည့် ကုမ္ပဏီမှနေ၍ ရှောင်က သူ့ကို ပယ်ထုတ်နေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ကောလဟာလများ စကြားရတော့သည်။ မြန်မာ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များမှာ အပြင်ပန်းသဏ္ဍာန်တွင် တည်ငြိမ် နေသော်လည်း ဒေါသပူပန်ထနေကြပြီ ဖြစ်သည်။ လူတွေပြောနေကြသည်မှာ အမှန်ဖြစ်လျှင်တော့ ရှောင်က ဦးဆန်နီကို ဘာကြောင့် ဤသို့ ဆက်ဆံမှန်း ကျွန်မ စဉ်းစား၍မရပါ။ လူတိုင်းက သူ့ကို သဘောကျကြသည်။ ပြီးတော့ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆက်ဆံရေးများက အရာရာကို ဆုံးဖြတ်ပေးသည်လေ။

နောက်တစ်ရက်တွင်ပင် မြန်မာ ဝန်ထမ်းများ အသုတ်လိုက် နုတ်ထွက်ကြတော့သည်။ ထိုအပတ် အကုန်တွင် အကြီးတမ်း အယ်ဒီတာနှင့် သတင်းထောက် ခြောက်ယောက်ကို ကျွန်မတို့ လက်လွှတ်လိုက်ရသည်။ နောက်တစ်ပတ် တန်လာနေ့တွင် မေစီ နုတ်ထွက်သည့်အခါ နောက်ထပ် လေးယောက်လည်း သူမနှင့်အတူ လိုက် ထွက်သွားကြသည်။ ကျွန်မတို့မှာ နေ့စဉ်သတင်းစာ ထုတ်ဝေရန် ခွင့်ပြုချက် စောင့်နေသည့်အချိန်တွင်မှ အတော်ဆုံး ဝန်ထမ်းများကို လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးနေရသည်။ ထို့ပြင် သူတို့အား ကျွန်မတို့၏ ပြိုင်ဘက် မျက်မှောက်ခေတ် သတင်း မဂ္ဂဇင်း မဇ္ဈိမ ထံ လက်လွှတ်ပေးလိုက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။

အကြောင်းမှာ ဦးဆန်နီက ထိုမဂ္ဂဇင်းကို ကိုင်တွယ်သွားမည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။

မော်ဒယ် ဘုန်းကြီး

၂၀၁၃ ဇွန်လ

ကျွန်မကတော့ ကျွန်မ၏ ဆောင်းပါး အယ်ဒီတာရာထူးကို ကျေနပ်နေသဖြင့် မဇ္ဈိမ သို့ ခုန်ကူးသင့်၊ မသင့် မစဉ်းစားမိပါ။ ရော့စ်က ကျွန်မကို မကြာခဏ ခရီးသွားခွင့်ပြုထားသည့်အတွက် ကျွန်မတို့၏ မန္တလေး ရုံးခွဲတွင် တစ်ပတ် သွားလုပ်ပြီး ထိုင်းနယ်စပ်မြို့ မဲစောက်တွင် တစ်ပတ် သွားလုပ်သည်။ မဲဆောက်တွင် ကိုယ့်အစိုးရ ကိုယ်တိုင်က ထောင်ထားသော မြေမြှုပ်မိုင်းများကြောင့် ခြေလက် ဆုံးရှုံးရသည့် မြန်မာပြည်သူများကို တွေ့ခဲ့ရသည်။

ကျွန်မသည် ဆောင်းပါးရှင်များနှင့်လည်း ကွန်ယက်ကောင်းကောင်း ချိတ်ဆက်လျက်ရှိပြီး ရန်ကုန်မှ စာရေးဆရာများနှင့် သိကျွမ်းရင်းနှီးရသည်ကို သဘောကျသည်။ ကျွန်မ အကြိုက်ဆုံးစာရေးဆရာများထဲမှ တစ်ဦးမှာ ဆောင်းပါးရှင် နှင့် စာရေးဆရာမ မသိင်္ဂီ ဖြစ်သည်။ “ခေတ်သစ် အမျိုးသမီး” အမည်ရ အထူး အချပ်ပို အတွက် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျား၊ မ ဆက်ဆံရေးများအကြောင်း အလွန်ကောင်းသော အတွေးအမြင်ဆောင်းပါး တစ်ပုဒ် သူမ ရေးပေးသည်။ ထိုဆောင်းပါးကို ပို့ပေးပြီးနောက် ကျွန်မအား သူမ၏ တိုက်ခန်းတွင် လက်ဖက်ရည် သောက်ရန်လည်း ဖိတ်သည်။ ကျွန်မမှာ သွားခွင့်ရ၍ ဂုဏ်ပင်ယူမိပါသည်။

မသိင်္ဂီက နှုတ်ခမ်းနီးဆိုးထားကာ ဖမ်းရခက်သော အပြုံးဖြင့် တံခါးဖွင့် ဆီးကြိုသည်။ သူသည် အရပ်ပု၍ ပိန်ပြီး တက်ကြွမှုအပြည့်နှင့်ဖြစ်သည်။ ဆံပင်တိုတိုနှင့် ကြီးမားသော မျက်မှန်များ တပ်ထားခြင်းကြောင့် ဇီးကွက် လို ပုံမျိုးပေါက်နေသည်။ သူမ၏ တိုက်ခန်းမှာ တရုတ်တန်းအစွန်းရှိ ရုပ်ဆိုးသော တိုက်တန်းများ၏ အလယ်လောက်တွင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် အိမ်တွင်းသို့ ဝင်လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် သူမက ကိုယ်ပိုင် ကမ္ဘာလေး ဖန်တီးထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ပေါ့ပါးလွတ်လပ်သည့် အဆင်အပြင်ရှိကာ စာအုပ်စင်များ၊ ပန်းအိုးများ၊ ကြိမ် ပရိဘောဂများနှင့် ရှေးဟောင်းပစ္စည်းများဖြင့် ပြည့်နေသည်။ တည်ငြိမ်အေးချမ်းသော ကျောက်သား ဗုဒ္ဓဆင်းတု တစ်ဆူ ဘုရားစင်ပေါ်တွင် ရှိ၍ အောက်တွင် ကျွန်းသားဖြင့် ထုလုပ်၍ ရွှေစက္ကူကပ်ထားသော ဇော်ဂျီရုပ် ချိတ်ထားသည်။ သူမ၏ မှန်စီရိထဲရှိ အဖြူအမည်းခါတ်ပုံများထဲမှ အချို့မှာ မည်သူဖြစ်သည်ကို သူမက ပြောပြသည်။ သူမ၏ ပညာတတ်လူငယ် ဘဝက ပုံတစ်ပုံကို ပြသည်။ သူမသည် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဘေးတွင် စေတနာ့ဝန်ထမ်း လက်ထောက်အဖြစ် အချိန်ကာလတစ်ခု လုပ်ကိုင်ခဲ့ဖူးသည်။ ထိုအလုပ်အတွက် လခ မရရှိမှု မက ကြီးကြီးမားမားပင် ပေးဆပ်ခဲ့ရသည်။ ရှစ်လေးလုံး အရေးတော်ပုံဟု သိကြသည့် ၁၉၈၈ ခုနှစ်

ကျောင်းသားလူထု အုံကြွ ဆန္ဒပြပွဲများပြီးနောက် သူမ အဖမ်းခံခဲ့ရပြီး အင်းစိန်ထောင် (အင်္ဂလိပ် စာလုံး insane¹⁰ နှင့် အသံထွက်တူပြီး ကျွန်မကြားဖူးသည့် သတင်းများအရ အဓိပ္ပါယ်လည်း တူသည်) တွင် သုံးနှစ်ကျခံခဲ့ရသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် သူမနှင့် သူမ၏ ဆရာမဟောင်း တို့ အကြား စီးပွားရေး ပိတ်ဆို့မှုများနှင့် ပတ်သက်ပြီး သဘောထား မတိုက်ဆိုင်ဘဲ ခွာပြခဲ့သည်။ ဆန်ရှင်များမှာ သာမန်ပြည်သူများကိုသာ ထိခိုက်စေပြီး စစ်တပ်၏ ဆိုးရွားစွာ ဆက်လက်ပြုမူခြင်း ကို တားဆီးနိုင်စွမ်းမရှိဟု မသိင်္ဂီက ယုံကြည်သည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် ပါတီကမူ လက်မခံခဲ့ပါ။

သူမ၏ ဆောင်းပါးအက်ဆေးကို မည်မျှ သဘောကျကြောင်း ကျွန်မက ထပ်ပြောသည်။ သူမက ပြုံး၍ အနောက်တိုင်းသားအများစုမှာ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကျား၊မ ဆက်ဆံရေးများကို နားမလည်ကြကြောင်း ပြောသည်။

“အခြေအနေတွေက အပြင်ပန်း မြင်ရသလို မဟုတ်ဘူး။ မြန်မာက ဆင်းရဲတဲ့ တိုင်းပြည်မို့လို့ အမျိုးသမီးတွေဟာ ဖိနှိပ်ခံရတယ်။ ဘာမှ ထပ်ပြောစရာမလိုဘူး လို့ အပြင်က လူတွေက အောက်မေ့ကြတယ်။ ကျွန်မတို့ဆီမှာ “လင်ကိုဘုရား၊ သားကိုသခင်” စတဲ့ လိင်တစ်ဖက်စောင်းနင်း ဆိုရိုးစကားတွေ ရှိတာ မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒါက အပေါ်ယံလှည့်စားမှုပဲ။ မြန်မာ အမျိုးသမီးတွေဟာ ထုတ်ပြတာထက် အများကြီး ပိုပြီး ပါဝါ ရှိကြတယ်။ ထုတ်မပြလိုလည်း ဒီပါဝါကို ထိန်းထားနိုင်တာ”

သူမပြောသည်ကို ကျွန်မ ဆက်တွေးရန် အချိန်ပေးပြီး သူမက ကျွန်မအား စူးစူးစိုက်စိုက် ကြည့်နေသည်။

“တခြားနိုင်ငံတွေတော့ မသိဘူး၊ ဒါပေမယ့် မြန်မာမှာတော့ လင်ယောက်ျားတွေက သူတို့ရဲ့ လစာအားလုံးကို မိန်းမကို လစဉ် အပ်ရတဲ့ ထုံးစံရှိတယ်နော်” ဟု ကျွန်မက စမ်းပြောကြည့်သည်။ “အနောက်မှာတော့ ဒါမျိုး သေချာပေါက် မရှိဘူး။ တကယ်တော့ ဒါမျိုးကို စဉ်းတောင် စဉ်းစားမှာမဟုတ်ဘူး။ ကျွန်မ အတွက်တော့ ဒီအချက်က မြန်မာအမျိုးသမီးတွေဟာ အိမ်ထောင်တွင်းမှာ မိသားစု ငွေရေးကြေးရေးအတွက် အရေးကြီးတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ ချနေတယ်လို့ ပြနေတာပဲ”

“အမျိုးသမီးတွေ ပိုက်ဆံအိတ်ကို ထိန်းချုပ်ထားတယ် ဆိုတဲ့ အချက်ကို လူတွေက ကျော်သွားချင်ကြတယ်” ဟု မသိင်္ဂီက ပြန်ပြောသည်။ “ဒါက တကယ်တော့ လက်ခံရခက်တဲ့ အမှန်တရား တစ်ခုပေါ့။ ဘီစကစ် ထပ်ယူအုံးမလား” သူမက ကျွန်မကို ပန်းကန်ပြား ကမ်းပေးကာ ရေခွေးအိုး ဆူနေပြီဟုဆို၍ မီးဖိုချောင်ဘက် ထွက်သွားသည်။ မသိင်္ဂီသည် အိမ်ထောင်လုံးဝမပြုခဲ့ဖူးပါ။ ထို့ကြောင့်လည်း သူမ၏ ကံကြမ္မာကို ကိုယ်တိုင် အမြဲတမ်း ချယ်လှယ်ခွင့် ရခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အခြား အခြေအနေဆိုလျှင် မည်သို့ရှိမည်ကို ကျွန်မ စဉ်းပင် မစဉ်းစားနိုင်ပါ။

¹⁰ Insane = ရူးသွပ်သော၊ ရူးသွပ်လောက်အောင် ဆိုးသော

သူမ ပြန်ရောက်လာသည့်အခါ သူမ၏ ၁၀ မှတ်တမ်း စာအုပ်ကို ရေးရန် မည်မျှ ကြာခဲ့ကြောင်း ကျွန်မ မေးသည်။ သူမ၏ *Nor Iron Bars a Cage (သံတိုင်များသည် လှောင်အိမ်မဟုတ်)* စာအုပ်ကို ကျွန်မတို့ ပထမဆုံး ရုံးခွဲဆုံစဉ် ကျွန်မအား သူမပေးခဲ့ပြီးဖြစ်ကာ ထိုစာအုပ်မှာ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းသည်။ အကျဉ်းထောင်မှာ လုံးလုံးလျားလျားကြီး ဆိုးရွားမနေကြောင်း သူမက ရေးထားသည်။ အမျိုးသမီး အကျဉ်းသား အစုံပါသော အဖွဲ့လေး စုစည်း၍ အချင်းချင်း မည်သို့အားပေးကြပုံ၊ ဥပမာ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်လို ဖြစ်နေသော ကြွက်များအား မည်သို့ စောင့်ရှောက်ကြပုံတို့ကို သူမ ဖော်ပြထားသည်။ ထိုစာအုပ်မှ သဘောကျသည့် စာကြောင်း တစ်ကြောင်းမှာ “ကျွန်မတို့အား စိတ်ဆင်းရဲနေစေချင်သည်ဖြစ်ရာ လိုက်လျောလိုက်လျှင် ကျွန်မတို့ ရှုံးသွားမည်ပင်” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

“ထောင်က တကယ်ပဲ သည်းခံနိုင်စရာ ကောင်းရဲ့လား” ကျွန်မက သူမ၏ ခိုင်ကျည်မှုကို အံ့သြ၍ မေးသည်။

“အိုကေပါတယ်။ တကယ်ပါ” သူမက ပြောသည်။ “ကျွန်မတို့ကို မရိုက်ချိုးနိုင်ခဲ့တာတော့ အသေအချာပါပဲ။ ကျွန်မတို့ အမျိုးသမီးတွေ အတူတူ ဖြတ်သန်းခဲ့ကြတယ်။ ပြီးတော့ အရင်အတိုင်း အားအင်အပြည့်နဲ့ ပြန်ထွက်လာခဲ့ကြတယ်”

နောက်ပိုင်းတွင် ဇာဂနာ အမည်ရ လူရွှင်တော် တစ်ဦးအား အင်တာဗျူးမိသည့်အခါ မသိင်္ဂီကဲ့သို့ပင် စိတ်ဓါတ်ခိုင်ကျည်သော သူတစ်ဦး ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။ သူသည် ပြက်လုံးများထုတ်၍ စစ်တပ်ကို လှောင်သည့်အတွက် ထောင် လေးကြိမ်ကျခဲ့ပြီး စုစုပေါင်း ၁၁ နှစ်နေခဲ့ရသည် (ပြောစရာမလိုအောင်ပင် သူ ပြက်လုံးများ ဆက်ထုတ်ခဲ့ပြီး လွန်ခဲ့သည့် တစ်နှစ်ကမှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ဖြင့် လွတ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။) ဇာဂနာမှာ ငြင်းပန်းနှိပ်စက်မှုလည်း ခံခဲ့ရသည်။ တစ်ကြိမ်တွင် သူ့အား သဲထဲ၌ ခေါင်းသာဖော်၍ လည်ပင်းအထိ မြှုပ်ထားပြီး ဂျစ်ကားတစ်စီးကို အရှိန်ဖြင့် သူ့ဆီမောင်းလာကာ သူ့ခေါင်းကို ကြိတ်ပစ်မည်ဟု ယာဉ်မောင်းက အော်၍ ခြိမ်းခြောက်ကြောင်း သူပြောပြသည်။ ကားမှာ နောက်ဆုံးအချိန်မှ ကပ်၍ပွတ်ရှောင်သွားသည်။ ထိုနောက်ပိုင်းတွင် စစ်ဘက်ထောက်လှမ်းရေးအား ဖြုတ်ထုတ်ရှင်းမှုဖြစ်ပြီးနောက် ထိုစစ်ကြောရေး အရာရှိ ကိုယ်တိုင် ထောင်ထဲသို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ ဇာဂနာက သူ့ထံ လတိုင်း ထောင်ဝင်စာသွားတွေ၍ စားစရာများ ပေးခဲ့သည်။ ထိုအပြုအမူကြောင့် တစ်ချိန်က ရက်စက်ခဲ့သူမှာ မျက်ရည်ကျရကြောင်း သိရသည်။

--

ဆောင်းပါးရှင်များနှင့် ရင်းနှီးအောင် ချိတ်ဆက်၍ သတင်းအကြောင်းအရာများ တိုင်ပင်ခြင်းအပြင် ကျွန်မ အလွန် သဘောကျသည့် အခြား တာဝန်တစ်ခုမှာ အထူးအချပ်ပိုများအတွက် မျက်နှာဖုံးပုံများ ဖန်တီးရခြင်းဖြစ်သည်။

“ခေတ်ပေါ် အမျိုးသမီး” အချုပ်ပို အတွက် ခင်သင် အမည်ရ မော်ဒယ်တစ်ဦးအား ဓါတ်ပုံရိုက်ရန် ကျွန်မ၏ ဘတ်ဂျက်ထဲ ထည့်၍သုံးခဲ့သည်။ သူမက တက်သစ်စ မော်ဒယ်ဖြစ်သော်လည်း လူမှုကွန်ရက်ပေါ်တွင် ပရိသတ် အများအပြားရှိနေပြီဖြစ်ကာ အွန်လိုင်း ပရိသတ် သိန်းဂဏန်း ရှိသည်။ သူမက မျက်လုံးဝိုင်းဝိုင်းများ နှင့် ချောမွတ်သော အသားအရေရှိကာ ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက် အလွန်လှ၍ ချစ်စရာကောင်းသည်။ ကျွန်မတို့၏ ဓါတ်ပုံဆရာ ဗူးသီး၊ တွန့်ကောက်နေသော နီညိုရောင် ဆံပင်ရှိသည့် မိန်းမအဖြစ် လိင်ပြောင်းခံယူထားသူ မိတ်ကပ် ဆရာမတို့နှင့် အတူ သူမကို တက္ကစီဖြင့် ခေါ်တင်ကာ အောင်ဆန်းကွင်း ဘေးရှိ ဓါတ်ပုံစတူဒီယိုသို့ လာခဲ့ကြသည်။

ခင်သင်ရော၊ မိတ်ကပ်ဆရာမပါ အင်္ဂလိပ်လို မပြောနိုင်သဖြင့် ဗူးသီးက ကျွန်မ လိုချင်သည့် မျက်နှာဖုံး ပုံစံကို ရှင်းပြရသည်။ ကျွန်မ ပုံဖော်ထားသည်မှာ မြန်မာအမျိုးသမီးများ၏ ယဉ်ကျေးမှုအစဉ်အလာနှင့် ခေတ်ဆန်မှု တို့အကြား ဆန့်ကျင်ဘက် အားပြိုင်နေမှုကို မီးမောင်းထိုးပြရန်ဖြစ်သည်။ ခင်သင်ကို “နှစ်ပိုင်းပိုင်း” လိုက်မည်ဖြစ်ပြီး တစ်ပိုင်းက ခေတ်ဆန်မှုကို ကိုယ်စားပြုကာ ကျန်တစ်ပိုင်းက ထုံးတမ်းအစဉ်အလာကို ဖော်ကျူးမည် ဖြစ်သည်။

မြန်မာသည် ကမ္ဘာကြီးနှင့် တံခါးဖွင့် ချိတ်ဆက်လာပြီဖြစ်ရာ အထူးသဖြင့် လူငယ်များသည် အလွန် လူကြိုက်များသော ကိုရီးယား ဇာတ်လမ်းတွဲများကဲ့သို့ ပြည်ပမှ လွှမ်းမိုးမှုများကို ကြုံတွေ့လာရပြီး နိုင်ငံခြား ဖက်ရှင်များမှာလည်း စိမ့်ဝင်လာစပြုနေပြီ ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီး အများစုမှာ ခြေမျက်စိဖုံးသည့် လုံခြုံမှုများနှင့် ရင်ဖုံး အင်္ကျီ လက်ရှည်များ ဝတ်ဆင်ဆဲဖြစ်သော်လည်း ရန်ကုန်နှင့် မန္တလေး ကဲ့သို့ မြို့ကြီးများမှ အမျိုးသမီးများမှာ ဘောင်းဘီများနှင့် စကတ်တိုများ စတင်ဝတ်ဆင်လာပြီ ဖြစ်သည်။ ရုံးမှ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တစ်ယောက်က ရုံးဝန်ထမ်းတစ်ဦးအနေဖြင့် စကတ်ဝတ်ရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ပြောပြသည်။ သို့သော် လက်တွေ့ကျသည့် အကြောင်းရင်းကြောင့်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အခြားသူများ နည်းတူ သူမသည်လည်း လိုက်ထရပ်စီး၍ နေ့စဉ်ရုံးတက် ရသည်။ “ကျွန်မ လိုက်ထရပ်အနောက်ကို စကတ်အတိုနဲ့ ဘယ်လိုတက်လို့ ရပါ့မလဲ” ဟု သူမက ရှင်းပြသည်။

ဖက်ရှင်အကြိုက်များမှာ အနည်းငယ်ပြောင်းလဲလာသော်လည်း လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ အလွန်ရှေးရိုးစွဲ နေသေးရာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် မွန်ဂိုးလီးယားသို့ သွားရောက်စဉ် ဂျင်းဘောင်းဘီဝတ်ထားသည့်ပုံ ထွက်လာရာ မြန်မာဘာသာ သတင်းဝက်ဆိုက် အချို့က အပြင်းအထန် ဝေဖန်ကြသေးသည်။ တိုင်းပြည်၏ ဒီမိုကရေစီ လမ်းပြ ပင်လျှင် သူမ၏ အဝတ်အစားရွေးချယ်မှုအတွက် ဝေဖန်ခံရသေးသည်။

ကျွန်မတို့ စတူဒီယိုထဲ ရောက်သည်နှင့် မိတ်ကပ်ဆရာမက မိတ်ကပ်ပုံး အကြီးကြီးထဲမှ တို့ဖတ်များ၊ ဘရက်ရှ်အသေးစားများ ထုတ်ယူ၍ လုပ်ငန်းစတော့သည်။ ကျွမ်းကျင်သော ခြယ်မှုန်း အရောင်တင်မှုများဖြင့်

ခင်သဇင်၏ မျက်နှာ တစ်ဝက်ကို ပါးတွင် သနပ်ခါးလိမ်း၍ သဘာဝကျကျ ပြင်ပေးသည်။ ကျန်တစ်ဝက်မှာမူ အိုင်းရဲဒိုး ရင့်ရင့် မျက်လုံးများနှင့် ချယ်ရီရင့်ရောင် နှုတ်ခမ်းများဖြင့် နိုက်ကလပ်သွားမည့် ပုံမျိုး ပြင်ထားသည်။ ဗူးသီးက ခင်သဇင်အား မတူညီသော ဝတ်စုံနှစ်စုံဖြင့် ဓါတ်ပုံရိုက်သည်။ ပထမပုံအတွက် ရိုးရာဝတ်စုံဝတ်ပြီး ဒုတိယ ပုံအတွက် အချို့ မြန်မာ မိဘများ သူတို့သမီးများကို မဝတ်စေချင်သည့် ပုံစံမျိုးဖြစ်သော ပို၍ ဖော်ထားသည့် ဝတ်စုံ ဝတ်သည်။ ဝတ်စုံများမှာ ခင်သဇင်ကိုယ်ပိုင် ဝတ်စုံများဖြစ်ပြီး ပုံစံနှစ်မျိုးလုံးအား သူမ တန်းတူ သဘောကျသည်ဟု ထင်ပါသည်။ မြန်မာ့ရိုးရာဝတ်စုံ၏ လှပမှုနှင့် ကျက်သရေရှိမှုအတွက် သူမ အမှန်တကယ် ဂုဏ်ယူကြောင်း ပေါ်လွင် ပါသည်။

ထို့နောက် ကျွန်မတို့၏ ဂရက်ဖစ်ဒီဇိုင်းရာ ကိုဖြိုးက ခင်သဇင်၏ ပုံစံနှစ်မျိုးအား ပေါင်းစပ်၍ သူမ၏ မျက်နှာနှင့် ခန္ဓာကိုယ် အလယ်တည့်တည့်တွင် အပေါ်အောက် ဒေါင်လိုက် ဇစ်တစ်ခု ထည့်လိုက်သည်။ ကျွန်မ ရွေးချယ်လိုက် သည့် ခေါင်းကြီးမှာ “ခေတ်ပေါ်အမျိုးသမီး - ဒီနေ့ သူမက ဘယ်သူလဲ” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးများ အနေဖြင့် အရှက်တရားကြောင့် သားအိမ်ခေါင်းကင်ဆာ ကာကွယ်ဆေးကို မထိုးဘဲ မနေသင့်ကြောင်း ဆောင်းပါး၊ အိမ်ထောင်ရှင်မများ (အမည်လွှဲများဖြင့် ဖြစ်သည်) သူတို့၏ စိတ်အားလျော့မှုများနှင့် အိပ်မက်များအကြောင်း ပြောသည့် သတင်း၊ ပြောင်းလဲလာသော ဖက်ရှင်ရေစီးကြောင်း အကြောင်းနှင့် ရန်ကုန်တွင် အလွန်ရှားပါးသော အမျိုးသမီး တက္ကစီမောင်းသမား တစ်ဦး၏ ရုပ်ပုံလွှာ စသည့် သတင်းဆောင်းပါးများ ထည့်သွင်းထားသည်။ ထူးချွန် ထက်မြက်သော မြန်မာအမျိုးသမီး ၅၀ ၏ အမည်များနှင့် အလုပ်အကိုင်များကို သူတို့၏ ဓါတ်ပုံများဖြင့် တွဲ၍ ထည့်သွင်းဖော်ပြထားသေးသည်။ ကျွန်မဝင်ရေးသည်မှာ ဒေါ်စုစုလှလှစိုး အမည်ရ အလွန်တော်သည့် အမျိုးသမီးနှင့် အင်တာဗျူးဖြစ်သည်။ UN ၏ အမျိုးသမီးများအပေါ် ခွဲခြားဆက်ဆံမှု ပပျောက်ရေး ပဋိညာဉ်အား အစိုးရက သေချာ လေးစားလိုက်နာရန်နှင့် အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ ခင်ပွန်းဟောင်းသည် တစ်လ ဆယ်ဆင့် (၁၀၀ ကျပ်) သာ ကလေးစရိတ်အဖြစ် ထောက်ပံ့ရန်လိုကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ၁၉၄၇ ခုနှစ်မှ ဥပဒေအား ပြင်ဆင်ရန် သူမက တိုက်တွန်းလှုံ့ဆော်လျက်ရှိသည်။ ကရင်တိုင်းရင်းသူတစ်ဦးဖြစ်၍ မြန်မာနိုင်ငံ၏ တိုင်းရင်းသား အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးမှုလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် အမျိုးသမီးများအား ပိုမိုပါဝင်ခွင့်ပေးရန်လည်း သူမက နိုင်ငံတော်သမ္မတအား တိုက်တွန်းစည်းရုံးလျက်ရှိသည်။

အချောသတ် ထွက်လာသည့် စာစောင်အတွက် ကျွန်မ အလွန် အားရမိကာ ရှောင်ထံမှလည်း ချီးကျူးစကား ကြီးကြီးမားမား ကြားရသည်။ စာဖတ်သူများထံမှ တုံ့ပြန်သံမှာလည်း ကောင်းလွန်းသဖြင့် ပါဝင်အားထည့်ခဲ့သူ အားလုံးကို ခေါ်၍ ရုံးနားမှ တရုတ်စားသောက်ဆိုင်သို့ ခေါ်ကျွေးရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ရှောင်ကလည်း ထိုဝိုင်း အတွက် အားတက်သရော စရိတ်ကျခံပေးခဲ့သည်။

--

နောက်ထပ် အလွန်အဆင်ပြေခဲ့သော မျက်နှာဖုံးပုံရိုက်ကူးရေးမှာ မြန်မာနိုင်ငံ ကားလောကအကြောင်း အထူး အချပ်ပိုအတွက် ဖြစ်သည်။ ကျွန်မ၏ စိတ်ကူးမှာ အမေရိကန် မင်းသားဟောင်း James Dean ၏ ရုပ်ရှင် ပိုစတာ ပုံစံမျိုး လုပ်ရန်ဖြစ်သည်။ မြန်မာတွင် ကားအသစ်များ ရှားပါးသော်လည်း လှပသော ရှေးဟောင်းကား အချို့ရှိပြီး ကျွန်မတို့ သတင်းစာ ဒီဇိုင်းနာချုပ်၏ သူငယ်ချင်းတစ်ဦးပိုင်သော ၁၉၆၉ Holden Premier ကားကို ငှားရမ်းရန် စီစဉ်ခဲ့သည်။ ကာဗာ မော်ဒယ်မှာ မားကတ်တင်းဌာနမှ မသန္တာအောက်တွင် လုပ်သော ပြည့်ဖြိုးဖြစ်ကာ သူက အချိန်ပိုင်း မော်ဒယ်လည်း လုပ်သူဖြစ်သည်။ သူသည် နိပျိုလန်းဆန်း၍ အဆိုတော် ကောင်လေးရုပ်ထွက်ကာ လှပသော အညိုရောင် ဆံပင်ရှည်ရှိ၍ သွားတိုက်ဆေးကြော်ငြာပင် ရိုက်၍ရသော အပြုံး ပိုင်ဆိုင်ထားသည်။

ကျွန်မတို့ ရိုက်ကွင်းအဖြစ် မြေကွက်လပ်တစ်ခုတွင် ဆုံကြပြီး ကားကလည်း အချိန်မီရောက်လာကာ အင်ဂျင်သံ ပြင်းပြင်းဖြင့် သွပ်တဲအို တစ်လုံးအနီးတွင် နောက်ပြန်ထိုးသည်။ ကားမှာ နီကျင်ကျင် အရောင်ဖြစ်ကာ ဘောနက်အရှည်ကြီးနှင့် ရှေးဆန်ဆန် မှီဆိုဖာခုံများရှိသည်။ ပြည့်ဖြိုးက လက်ခေါက်ထားသော အမဲရောင် ကိုယ်ကြပ်တီရှပ်၊ ဂျင်းဘောင်းဘီ၊ သားရည်ဘွတ်ဖိနပ်အရှည် ဝတ်ထားပြီး မျက်မှန်အနက် တပ်ထားသည်။ ဆံပင်ကို ဂျယ်ဖြင့်ကုတ်၍ လည်ပင်းအထိ လှန်ဖိထားသည်။ အစပိုင်းတွင် ပြည့်ဖြိုးက ဘောနပ်ပေါ်တွင် ထိုင်၍ ဘန်ပါပေါ် ခြေတစ်ဖက်တင်ကာ ဂရုမစိုက်သည့် ခပ်မိုက်မိုက် မျက်နှာပေး ဖမ်းထားသည်။ ထို့နောက် ကားရှေ့မြေကြီးပေါ်တွင် ဒူးတစ်ဖက်မြှောက်၍ ထိုင်ကာ မျက်နှာတည်တည် ထားထားသည်။ ပုံစံချိန်းနေစဉ်အတွင်း သူက ကားနောက်ကြည့်မှန်တွင် သူ့ပုံသူ ပြန်ကြည့်ကာ ထွက်နေသော ဆံပင် တစ်စ၊ နှစ်စ ကို ပြန်သိမ်းသည်။ မင်းသား James Dean အား မကြာခဏ မြင်ရသကဲ့သို့ ဆေးလိပ်သောက်၍ ရိုက်ရန် ပြည့်ဖြိုးက ဆန္ဒရှိသော်လည်း ကျွန်မကတော့ စာဖတ်သူများအား ဆေးလိပ်သောက်ရန် အားပေးခြင်းမျိုး မလုပ်တာကောင်းမည်ဟု စဉ်းစားလိုက်သည်။ ရှောင်ကတော့ ဂရုစိုက်မည် မဟုတ်ပါ။ (တကယ်တမ်းလည်း ထိုအချိန်တွင် ရှောင်က သတင်းစာ လိုဂိုကို မီးခြစ်များပေါ်၌ ရိုက်နှိပ်၍ အခမဲ့ ကြော်ငြာရန် စဉ်းစားနေသည်။)

နွေလယ် ဆယ့်တစ်နာရီတွင် ရိုက်ကူးရေးပြီးဆုံး၍ ထိုအချိန်တွင် အလွန်ပူနေပြီ ဖြစ်သည်။ အလင်းပြန် ကားချပ်အဝိုင်း ကိုင်ထားသူမှာ မေးစေ့မှပင် ချွေးများ ကျနေပြီး ပြည့်ဖြိုး၏ တီရှပ်မှာ ချွေးဖြင့်ရွဲနေပြီ ဖြစ်သည်။ သူက ပုံမှန်အတိုင်း ရွှင်လန်းတက်ကြွလျက်ရှိပြီး ရိုက်ချက်များအကြားတွင် ဟာသများပြော၍ ရယ်မောနေသေး သည်။

ကျွန်မသည် ကားများကို အထူး စိတ်ဝင်စားခြင်းမရှိသော်လည်း စာစောင်အတွက် သတင်းဆောင်းပါးများ ထည့်သွင်းရသည့်အခါတွင် အမျိုးသမီးအချပ်ပိုကဲ့သို့ပင် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ပျင်းစရာ အကြောင်းအရာ တစ်ခုပင်လျှင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြောင်းပြန်ဖြစ်သွားတတ်ကြောင်း ကျွန်မ

တွေ့ရှိရသည်။ အကြောင်းမှာ တိုင်းပြည်ကို ၁၉၆၂ မှ ၁၉၈၈ အထိ ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းက အုပ်ချုပ်ပြီး ထိုအချိန်မှ ၂၀၁၀ အထိ ဗိုလ်ချုပ်သန်းရွှေက အုပ်ချုပ်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပြီး အာဏာရှင်နှစ်ဦးလုံးမှာ ရူးနေသည်ဟုပင် ထင်ရသည်။ ဗေဒင်ယတြာနှင့် သံသယစိတ် နှစ်ခုကို အခြေခံကာ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်လေ့ရှိပြီး ပြည်သူများအပေါ်ပြင်းထန်ဆိုးရွားစွာ အကျိုးသက်ရောက်လေ့ရှိသည်။ ကျွန်မရောက်ရှိလာသည့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ဦးသိန်းစိန်က လက်လွှဲအုပ်ချုပ်နေပြီ ဖြစ်သည်။ သူ့တွင်တော့ ရူးကြောင်ကြောင် စဉ်းစား၊ လုပ်ကိုင်ပုံ မတွေ့ရပါ။ သို့သော် သူသည် ဗိုလ်ချုပ် သန်းရွှေ၏ ရုပ်သေးဖြစ်သည်ဟုတော့ အချို့က စွပ်စွဲကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသည် လူထုအပေါ်ကျူးလွန်ခဲ့သော စစ်ရာဇဝတ်မှုများအတွက် ထောင်ထဲမဝင်လိုသောကြောင့် သူ၏ ဗောင်းတော်ညိတ် စိတ်တော်သိ လူယုံ ဦးသိန်းစိန် မှ တဆင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု အချို့သူများက ယုံကြည်ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ မော်တော်ကား ကဏ္ဍမှာ လူများ၏ နေ့စဉ်ဘဝ မည်မျှ အူကြောင်ကြားနိုင်စွာ ပြောင်းလဲခံရကြောင်း အကောင်းဆုံး ဖော်ကျူးနိုင်သည့် ဥပမာ ဖြစ်သည်။ မြန်မာသည် ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီဟောင်း ဖြစ်ရာ ကားများ လမ်း၏ ဘယ်ဘက်ကပ် မောင်းနှင်ခဲ့ကြသော်လည်း ၁၉၇၀ တွင် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းက လူတိုင်း ညာဘက် ကပ်မောင်းရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြောင်း ကျွန်မထည့်သည့် ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်က ရှင်းပြထားသည်။ ပြောင်းရသည့် အကြောင်းရင်းကို သူက မရှင်းပြပါ။ လူသိများသော သီဝရီတစ်ခုမှာ တိုင်းပြည်စီးပွားရေးမှာ လက်ဝဲ ဆန်လာလွန်းသည်ဟု သူထင်ခြင်းကြောင့်ဟု ဆိုသည်။ သူ့အစီအမံတွင် ရင်နှင့်ဖွယ် အားနည်းချက် တစ်ခုလည်း ပါဝင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကားအများစုမှာ ဂျပန်မှ တင်သွင်းသော တစ်ပတ်ရစ် လက်ယာစတီရာယင် ကားများ ဖြစ်သည်။ ဤကားများမှာ လမ်း၏ ဘယ်ဘက်မှ ကပ်၍မောင်းရန် ဒီဇိုင်းထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ စည်းကမ်းသစ် ပြောင်းပြီးနောက်တွင် ယာဉ်မောင်းအများစုမှာ မြင်ကွင်း ကျဉ်းမြောင်းစွာ မောင်းနှင်ရပြီး မြန်မာ့ ယာဉ်ထိန်းရဲ့ အဖွဲ့၏ ကိန်းဂဏန်းများအရ မြန်မာနိုင်ငံ လမ်းများပေါ်တွင် နှစ်စဉ် လူ ငါးထောင်ခန့် အသက်ဆုံးရှုံးနေရသည်ဟု သိရသည်။ ကားကဏ္ဍ သတင်းဆောင်းပါး များ၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအဖြစ် ဤကာကွယ်နိုင်သော ဆုံးရှုံးမှုများကို လျော့ချရန် တစ်စုံတစ်ခု လုပ်ကြဖို့ အာဏာပိုင်များအား ကျွန်မတို့ တိုက်တွန်းခဲ့သည်။

--

အထူးအချပ်ပို ထုတ်ဝေပြီးနောက် ရက်အနည်းငယ်အကြာတွင် ကျွန်မ အပေါ်ထပ်၌ မသန္တာနှင့် အစည်းအဝေးလုပ် ရန် တက်လာစဉ် လှေကားထောင့်၌ လူငယ်တစ်ဦးနှင့် တိုက်မိလုနီးပါးဖြစ်သွားသည်။

“ဆော်ရီးပါနော်” ဟု ကျွန်မ ပြောမည်ပြုစဉ်တွင် ထိုသူမှာ ကျွန်မတို့၏ ကာဗာမော်ဒယ် ပြည့်ဖြိုး ဖြစ်ကြောင်း သတိပြုမိသွားသည်။ သူက ဆံပင်ကို လုံးဝပြောင်အောင် တုံးထားသည့်အတွက် မမှတ်မိလူနီးပါး ဖြစ်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။ သူ့မျက်ခုံးများပင် မရှိတော့သဖြင့် သူ့နဖူးကြီးမှာ ဧရာမနဖူးလို ဖြစ်နေသည်။

“မင်းဘာဖြစ်သွားတာလဲ” ကျွန်မက ပါးစပ်အဟောင်းသားဖြင့် မေးသည်။

“ကျွန်တော် ဘုန်းကြီးကျောင်းက ခုမှ ပြန်ထွက်လာတာ” သူက လှပသော အပြုံးဖြင့် ဖြေသည်။ “အဲ့ဒီမှာ တစ်ပတ် ရဟန်းခံခဲ့တာလေ။ ကျွန်တော့် မိသားစုက အရမ်းဂုဏ်ယူနေကြတယ်။ ကုသိုလ်လည်းအများကြီး ရကြမယ်”

မြန်မာနိုင်ငံမှ ယောက်ျားလေး အများစုသည် ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် တစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် နှစ်ကြိမ် သင်္ကန်းစည်းကြသည်ဟု ကျွန်မ သိထားသော်လည်း ပြည့်ဖြိုးအနေဖြင့် ထိုသို့ မနက်အစောကြီးထ၊ ဗုဒ္ဓ တရားတော်များ ရွတ်ဖတ်၊ ညစာမစား၊ ဆေးလိပ်မသောက်ဘဲ ပြင်ပစည်းစိမ်ဟူသမျှ ချန်ထားခဲ့ရသည့် ခြိုးခြံစောင့်ထိန်းရသော ပုံစံဖြင့် နေမည်ဟု ကျွန်မ လုံးဝမမျှော်လင့်ထားပါ။ သူ၏ လှပသော ဆံပင်ကိုလည်း အပြောင် ရိတ်ပစ်ရသေးသည်လေ။ သို့တိုင် သူ့ကြည့်ရသည်မှာ ပျော်ရွှင်ကျေနပ်နေပုံရသည်။ ထိုအခိုက်တွင်မှ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆန့်ကျင်ဘက် မတူညီသော ကမ္ဘာနှစ်ခုကြား ရင်ဆိုင်ဖြတ်သန်းရသူများမှာ မြန်မာ အမျိုးသမီးငယ်များသာ မကကြောင်း သဘောပေါက်မိသည်။ နေ့တိုင်းလိုလိုပင် မြန်မာ လူငယ်များသည် ရှေးဟောင်း အစဉ်အလာ ယုံကြည်မှု ဓလေ့ထုံးတမ်းများနှင့် ကမ္ဘာရွာကြီးထဲ ပါဝင်ချိတ်ဆက်ခြင်းကြောင့် ရောက်ရှိလာသော သာယာပျော်ရွှင်မှုများအကြား ရွေးချယ်မှုများ ပြုလုပ်နေရမည် ဖြစ်သည်။ ပြည့်ဖြိုးနှင့် ခင်သဇင်တို့သည် နမူနာကောင်းများဖြစ်ပါက ထိုသို့ နှစ်ဖက်ကြားချိန်ညှိရသည့်အလုပ်ကို မြန်မာ လူငယ်များ ကောင်းစွာ လုပ်နိုင်ကြမည် ထင်ပါသည်။

ဂျက်စီကာနှင့် ရှာပါတို့အား ရွှေတိဂုံဘုရားတွင် တွေ့ရစဉ်

ရန်ကုန်မြို့မှ မြန်မာတိုင်းမ် ရုံး အဆောက်အဦး

မိုးမိုးသော်၊ ရှောင်ဒန်ကလေး၊ တွမ်ကီးနှင့် ဂျက်စီကာ မက်ဒစ်တို့ကို ရှောင်အိမ်၌ ကျင်းပသော ၂၀၁၂ ခရစ္စမတ်
ပါတီ၌ တွေ့ရစဉ်

ရန်ကုန်မြို့မှ ဆိုက်ကားဆရာတစ်ဦး

ရန်ကုန်တွင် ကျွန်မတို့၏ ပထမဆုံး အိမ်မှာ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်တွင် ရှိပါသည်။

ရန်ကုန် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်မှ ဦးစိန်သိမ်းနှင့် မြေဟောက်တစ်ကောင်

ရန်ကုန်မြို့၊ တရုတ်တန်းမှ သားငါးဈေး

ရောဝတီတိုင်း၊ လပွတ္တာမြို့နယ်မှ တံငါသည် တစ်ဦး

မွန်ပြည်နယ်၊ ဘီလူးကျွန်း၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်

ဘီလူးကျွန်းမှ ကလေးငယ်များ

မွန်ပြည်နယ်မှ ဝင်းစိန်တောရ လျောင်းတော်မူ ဗုဒ္ဓ ရုပ်ပွားတော်ကြီး

တရုတ်တန်းတွင် မြန်မာဘီယာ သောက်နေသော ရှာပါ၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်

“ခေတ်ပေါ်အမျိုးသမီး” အထူးအချပ်ပို မျက်နှာဖုံး၊ မော်ဒယ် - ခင်သဇင်၊ ဓါတ်ပုံ - ဗူးသီး

“ဘီးများ” အထူးအချပ်ပို မျက်နှာဖုံး၊ မော်ဒယ် - ပြည့်ဖြိုး၊ ဓါတ်ပုံ - ကိုတိတ်

ရန်ကုန်လေဆိပ်တွင် အမေရိကန် သမ္မတ အိုဘားမားအား စောင့်ကြိုနေသည့် ရဟန်းများ၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်

မြန်မာတိုင်းမ်၏ အမျိုးသမီး အထူးအချပ်ပိုအား ကူညီအားဖြည့်ပေးကြသူများအားလုံး၊ ကျွန်မ၏ ဘယ်ဘက်မှ တစ်ယောက်မှာ သိရှိဖြစ်သည်။

၂၀၁၃ ဧပြီလတွင် ထောင်မှလွတ်လာကာစ ဦးဆန်နီ

ရန်ကုန် တီရစ္ဆာန် ဂေဟာ၊ ဓါတ်ပုံ - Terry Just

အဆုံးသတ်ခြင်း

၂၀၁၃ စက်တင်ဘာလ

ကျွန်မ အထူးအချုပ်ပို အယ်ဒီတာဖြစ်လာပြီးနောက် တစ်နှစ်နီးပါးရှိသည့်အခါ အလုပ်အခြေအနေမှာ အဆိုးဘက်သို့ ဦးတည်လာပါသည်။ တစ်ရက်တွင် နေ့လယ်စာ စားချိန်အား မကြာကြာအောင် အချိန်ဆွဲ နေမိရာမှ ရုံးတွင် ကျွန်မ ပျော်ရမည့်အစား အမှန်တကယ် မုန်းတီးမှုက အစားထိုးဝင်လာပြီဖြစ်ကြောင်း သတိပြုမိသည်။ ကျွန်မ၏ စိတ်ခံစား ချက်အပြောင်းအလဲမှာ ဝင်ဒီအမည်ရ အမေရိကန်သူ ရောက်လာချိန်နှင့် တိုက်ဆိုင်နေသည်။ သူမသည် ရှောင်၏ မိတ်ဆွေဖြစ်ကာ အပတ်စဉ်ဂျာနယ်မှ နေ့စဉ်သတင်းစာအဖြစ် ပြောင်းလဲရာတွင် ကူညီရန် ခန့်အပ်ခံရခြင်း ဖြစ်သည်။ သူမက ကျွန်မ၏ ဘဝကို ခက်ခဲအောင် လုပ်သည်။

ပြဿနာမှာ နေ့စဉ်သတင်းစာအဖြစ်ပြောင်းလဲရန် အစိုးရထံမှ ခွင့်ပြုချက် မရသေးဘဲ ကြန့်ကြာနေခြင်း ဖြစ်သည်။ မြန်မာဘာသာ သတင်းစာ အများအပြားမှာ ခွင့်ပြုချက်ရပြီးဖြစ်သဖြင့် အရင်ဆုံး ထုတ်ခွင့်ရမည်ဟု မျှော်လင့်ထားသော ရှောင်အတွက် ဒေါပွစရာဖြစ်နေသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ဝင်ဒီက *မြန်မာတိုင်းမ်* ၏ ကဏ္ဍ အမျိုးမျိုးကို သူမစကားအရ မည်သို့ “တိုးတက်အောင် ပြင်ဆင်ရမည်” ဆိုသည့် အလုပ်ကို အာရုံစိုက်လာသည်။ ထိုထဲတွင် ကျွန်မ၏ အထူးအချုပ်ပိုလည်း ပါသည်။ သတင်းထောက်များ အနည်းဆုံး တင်ရမည့် သတင်းအရေအတွက် ကိုတာများကို သူမက သတ်မှတ်လိုက်ရာ သတင်းအရည်အသွေးကို ထိခိုက်နိုင်ခြင်းနှင့် သတင်းထောက်များအနေဖြင့် အချိန်ပေးရသော ဆောင်းပါးများအစား အမြန်သတင်းတိုများသာ ပို၍ ရေးလာမည်ကို စိုးရိမ်၍ ကျွန်မက ဆန့်ကျင်ပြီး အငြင်းအခန် ဖြစ်ကြပြီးနောက် အစည်းအဝေးများတွင် ဝင်ဒီက ကျွန်မ တစ်ဦးတည်းအား ဦးတည် ဝေဖန်မှုများ စတင် ပြုလုပ်လာသည်။ ကျွန်မ စိတ်အေးအေးထား၍ ကျွန်မ၏ တာကိုလုံအောင် ကာကွယ်ရန် ကြိုးစားသော်လည်း အလုပ်မဖြစ်သည့်အခါ ရစ်ပလေ လုပ်တတ်သလို - သူမအား ပြန်ပက်၍ တုံ့ပြန်လာမိသည်။ ကျွန်မ၏ အထူးအချုပ်ပိုမှ သတင်းဆောင်းပါးများကို ကြော်ငြာသတင်းများအဖြစ် ပုံပြောင်းရန် ကြိုးစားလာမှုတိုင်းအား ဆန့်ကျင်နိုင်ခဲ့သော်လည်း သူမက အမဲနံ့ရသည့် ခွေးလို၊ တိတိကျကျ ပြောရလျှင် rottweiler ခြံစောင့်ခွေးလို မလျှော့စတမ်း ဆက်တိုးလာသည်။ ဂျက်စတင်၊ ဗင်းဆင့်နှင့် ကျွန်မတို့သုံးယောက်လုံး သူမကို မနှစ်မြို့ကြဘဲ သူမ ဘယ်တစ်ချိန် အကျနာမလဲဟု တစ်ခါတစ်ရံ စိတ်ကူးယဉ်မိကြသည်။

ကျွန်မ၏ အချုပ်ပိုမှာ ဆက်ထုတ်ရန် ကိုက်၊ မကိုက် စာရင်းစစ်ဖို့ သူမက နောက်ဆုံးတောင်းဆိုလာသည့် အခါတွင် ကျွန်မ စိတ်တိုမိသည်။ ကျွန်မ အချိန်ဆွဲနေခဲ့ပြီး နောက်ဆုံး မားကတ်တင်းမှ မသန္တာအား ကိန်းဂဏန်းများ တွက်ပေးရန် ပြောလိုက်သည့်အခါ စိတ်ပျက်ဖွယ် အချက်အလက်များ တွေ့ရှိရသည်။ ရှေ့စည် ကြော်ငြာရှင်များအား စာဖတ်ပရိတ်သတ် အရေအတွက်ကို ရှိသည်ထက် များစွာဖောင်းပွ၍ ပြောထားကာ ကြော်ငြာခ များစွာ တောင်းထားသည်။ နိုင်ငံခြားသား ဝန်ထမ်းများ ဘန်ကောက်သို့ ဗီဇာ သက်တမ်းတိုး ထွက်ရန် အခမဲ့ လေယာဉ်လက်မှတ်များနှင့် အခြားအရာအများအပြားကို ကြော်ငြာထည့်သွင်းခွင့်နှင့် လဲလှယ်ရန်လည်း သူက ညှိထားသည်။ သတင်းစာတစ်စောင်အတွက် မရိုးမသားလုပ်ခြင်းမှာ အောက်တန်းကျသည်ဟု ကျွန်မ ထင်သည်။

ကျွန်မ၏ ယခင်ကလို အလွန်စိတ်အားတက်ကြွပြီး အလုပ်ကြိုးစားသော ဝန်ထမ်းပုံစံမှာ အဆုံးသတ်သွား တော့သည်။ ထေ့ငေါ့တတ်ပြီး ရန်လိုသော ဝန်ထမ်းတစ်ဦး အဖြစ်သို့ ကျွန်မ ပြောင်းလဲသွားကာ ဘဝတွင် ပထမဆုံး အကြိမ်အဖြစ် ဆေးခွင့်များ မလိုအပ်ဘဲ ယူတတ်လာသည်။ တစ်ပတ်တွင် ခြောက်ရက် အလုပ်လုပ်ရသည်ကို ငြီးငွေ့ လာသည်။ အထူးသဖြင့် တစ်လ လခကို ဒေါ်လာ ၁၅၀၀ မှ တိုးပေးရန် ကျွန်မ၏ တောင်းဆိုမှုများအား ရှေ့စက ပယ်ချနေ၍လည်း ပါသည်။

ကျွန်မ၏ ပြောင်းလာသည့် ပုံစံကို ကိုယ်တိုင်လည်း မကြိုက်ပါ။ သို့သော် ကျွန်မ၏ စိတ်ပျက်ဝမ်းနည်း မှုများကို အိမ်သို့ သယ်သွားမိခြင်း အတွက်တော့ နောင်တ အရမိဆုံးဖြစ်သည်။ ညနေပိုင်းများတွင် ကျွန်မ အမူး သောက်၍ ရှာပါနှင့် ငြင်းခန်တတ်လာသည်။ သူလည်း ကျွန်မ၏ ပုံစံကို စိတ်ကုန်လာကြောင်း ကျွန်မ ခံစားမိသည်။

သို့သော် ရုံးတွင် အခြေအနေမကောင်းမှန်း သိသည့်တိုင် ထပ်ကြိုရမည့် အရာကို ကျွန်မ မျှော်လင့် မထားခဲ့ပါ။ တစ်မနက် ကျွန်မရုံးရောက်၍ ယခင်ညက ရှေ့စပို့ထားသော အီးမေးလ်ကို မြင်သည့်အခါ သေချာ အောင် နှစ်ကြိမ်ဖတ်လိုက်ရသည်။ ဖတ်နေရင်း မခံချင်စိတ်ဖြင့် မျက်ရည်များ စို့လာသည်။ ကျွန်မ အလုပ်ထုတ် ခံရခြင်း ဖြစ်သည်။

အံ့ဩစရာမရှိအောင်ပင် ကျွန်မအား ထုတ်ရသည့် အဓိကအကြောင်းရင်းမှာ ဝင်ဒီနှင့် အဆင်ပြေအောင် မနေနိုင်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ရှေ့စကရေးထားသည်။ သို့သော် ကျွန်မ၏ ယောက်ျားက ပြိုင်ဘက် သတင်းစာဂျာနယ် တစ်စောင်တွင် လုပ်နေခြင်းနှင့် ကျွန်မက ကုမ္ပဏီကို “သွားပုတ်လေလွင့်ပြော” နေခြင်းများကိုလည်း အကြောင်းရင်း အဖြစ် ထည့်ရေးထားသည်။ ကျွန်မသည် ကိုယ့်အမြင်များကို ဂျက်စတင်နှင့် ဗင်းဆင့်တို့အား ရင်ဖွင့် သည်မှ လွဲ၍ မည်သူ့ကိုမျှ မပြောခဲ့သဖြင့် သူဘာကို ဆိုလိုမှန်း ကျွန်မ မသိပါ။ လေပြေထိုးသည့်အနေဖြင့် ရှေ့စက ကျွန်မဘက်မှ နုတ်ထွက်စာတင်မည်ဆိုလျှင် နှစ်လ ဆက်လုပ်ခွင့်ပေး၍ ထောက်ခံစာလည်း ရေးပေးမည် ဖြစ်ကြောင်း ကမ်းလှမ်းထားသည်။

ကုမ္ပဏီတစ်ခုမှ နုတ်ထွက်ရန် ကျွန်မ တစ်ခါမျှ တောင်းဆို မခံခဲ့ရဖူးပါ။ ထိုသို့ အထုတ်ပယ်ခံရသည့်အတွက် အသက်ရှူကြပ်လာသလို ခံစားရသည်။ အခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း ကျွန်မ ဘက်မှ ခုခံချေပခွင့်ပင် မပေးဘဲ ဝင်ဒီဘက်သို့ လိုက်သည့် ရှေ့စိတ်ကိုလည်း စိတ်ဆိုးမိသည်။ သို့သော် သူတို့နှစ်ဦး၏ မိတ်ဆွေသက်တမ်းမှာ ကြာမြင့်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ တစ်ချိန်က လူတိုင်းပါးစပ်ဖျားတွင် မွေးခဲ့သော်လည်း ယခုအခါ စွန့်ပစ်ခံရသည့် အမှုကိုလို ကျွန်မ ခံစားရသည်။

ကျွန်မ ဘာမှ ကောင်းစွာ မစဉ်းစားနိုင်သဖြင့် အပြင်သို့ထွက်၍ စီးကရက် သောက်သည်။ တစ်ရှိုက်ပြီး တစ်ရှိုက် ပြင်းပြင်းရှိက်ကာ ထိုစီးကရက်ကုန်ချိန်တွင် နောက်တစ်လိပ်ကို တန်းညှိလိုက်သည်။

အား၊ ဝင်ဒီက တကယ့်ကျိန်စာပဲ။ သူမလာခင်အထိ ငါ့အလုပ်ကို အကောင်းဆုံးလို့ ထင်ခဲ့တာ။ ခုတော့ အလုပ်တောင် မရှိတော့ဘူး။

ဒုတိယမြောက် စီးကရက်ကို ပလက်ဖောင်းတွင် ဖိချေပြီးချိန်တွင် ကျွန်မ ဘာလုပ်ရမည်ကို သိလိုက်သည်။ အလုပ်ဝင်စဉ် မည်သည့် စာချုပ်စာတမ်းမှ လက်မှတ်မထိုးရခဲ့ရသည့်အတွက် (ကျွန်မ အတွက် စိတ်တိုရသည့် နောက်တစ်ချက်ဖြစ်သည်) ကျွန်မတွင် ဘာမျှဝေစရာ မရှိပါ။ ကျွန်မအား ထွက်သွားစေချင်သည့် အဖွဲ့အစည်းတွင် နောက်ထပ် နှစ်လ ဆက်မလုပ်နိုင်ပါ။ ရှက်စရာ ကောင်းလိမ့်မည်။ ဒီနေ့သည် မြန်မာတိုင်းမ် တွင် ကျွန်မ၏ နောက်ဆုံးနေ့ ဖြစ်သည်။

ထိုတစ်နေ့လုံး လက်စသတ်စရာရှိသည်များကို ရှင်းပြီးနောက် ညနေ ၄ နာရီတွင် ကျွန်မအလုပ်ထွက်မည် ဖြစ်ကြောင်းနှင့် အကြောင်းရင်းတို့ကို လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များထံ အီးမေးလ်ပို့လိုက်သည်။ ရှေ့စိတ်ကိုလည်း အီးမေးလ် ပို့လိုက်သော်လည်း သူက ထိုနေ့တွင် ရုံး၌မရှိ၍ စာမပြန်ပါ။ ကျွန်မလည်း ထိုအတိုင်းသာ သဘောကျ၍ သူလည်း သဘောကျမည် ထင်သည်။ ကျွန်မ၏ စားပွဲပေါ်မှ ပိုင်ဆိုင်မှုများကို သိမ်း၍ ကတ်ထူပုံးထဲတွင် ထည့်ကာ အပတ်စဉ် ထုတ်ခဲ့သည့် အထူးအချပ်ပိုများကို ကျောပိုးအိတ်ထဲသို့ အပြည့်အသိပ် ထိုးထည့်လိုက်သည်။

လမ်းထောင့်ရှိ ဘီယာဆိုင်တွင် ဂျက်စတင်နှင့် ချိန်း၍ ဆုံကြသည်။ ဂျက်စတင်သည်လည်း မြန်မာတိုင်းမ် ကို စိတ်ကုန်လာ၍ မဇ္ဈိမတွင် လွန်ခဲ့သည့် သီတင်းပတ် အနည်းငယ်က စတင်ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်နေပြီဖြစ်သည်။ သူသည် အကောင်းဆုံး သောက်ဖော်သောက်ဖက်ဖြစ်ကာ ကျွန်မတို့ နှစ်ယောက် မီးကုန်ယမ်းကုန် သောက်ကြသည်။ ရှာပါက အလုပ်ရှုပ်နေ၍ ည ၉ နာရီလောက်တွင် ရောက်လာချိန်၌ ကျွန်မမှာ စကားတစ်ကြောင်း ပင် ဆုံးအောင် မပြောနိုင်သည့် အခြေအနေ ရောက်နေပါပြီ။ သူက နှစ်ခွက်လောက်သောက်ပြီးနောက် ကျွန်မ၏ ကတ်ထူပုံးကို တက္ကစီနောက်ဖုံးထဲသို့ သယ်ထည့်ပေးသည်။

အိမ်ပြန်ရောက်သည့်အခါ ကျွန်မတို့ အိပ်ခန်းအဝင် တံခါးပေါင်ကို တိုက်၍ မျက်နှာပေါ်မှောက်လျက်သား လဲသွားသည်။ ကျွန်မ၏ ကျောပိုးအိတ်က ခေါင်းပေါ်သို့ ဒုတ်ခနဲ ကျလာသည်။ ကျွန်မ တရှုံ့ရှုံ့ငိုမိသည်။ ခေါင်းက နာသည်ထက် ကန်ထုတ်ခံရသည့် နာကျင်မှုကြောင့် ပို၍ငိုခြင်း ဖြစ်သည်။

ရှာပါက လေးဘက်ထောက်၍ ကျွန်မ၏ ကျောကို ပွတ်ပေးသည်။

“အားလုံး အဆင်ပြေသွားမှာပါ” သူက ဆိုသည်။ “မင်း အဲ့ဒီမှာ မပျော်တော့ဘူးလေ၊ အခြေအနေက တော်တော် ဆိုးလာတယ်လေ။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှာတုန်းက အလွတ်တန်း လုပ်ရတာ မင်းသဘောကျခဲ့တာပဲ။ ခုဆို ဒီမှာလည်း လုပ်နိုင်တာပဲ” သူက ဆိုသည်။

“ထင်ရတာပဲ” ကျွန်မက ပြော၍ ကျိုထိုးလာမိသည်။

ရှာပါက ကျွန်မ၏ စိုနေသော ပါးများကို သူ့အင်္ကျီလက်ဖြင့် သုတ်ပေး၍ ပြုံးသည်။ “ကဲ အိပ်ရာထဲ ဝင်ရအောင်ပါ” ဟု သူက ညင်သာစွာ ဆိုသည်။

--

နောက်တစ်နေ့ မနက် ကျွန်မ နိုးလာချိန်တွင် ကျွန်မ လုပ်ခဲ့သည့် လုပ်ရပ်မှာ ဘာဆိုသည်မှန်း တဖြည်းဖြည်း သဘောပေါက်လာသည်။ ကျွန်မ အိပ်ရာက ထလိုက်သော်လည်း တီရှပ်အဟောင်းနှင့် ဘောင်းဘီတို့ကို ဆက်ဝတ်ကာ နှုတ်ခမ်းစု၍ ဆိုဖာပေါ်တွင် လှဲနေမိသည်။ ရှာပါက အလုပ်သွားပြီဖြစ်ရာ ကျွန်မ တီဗီဖွင့်၍ သတင်း တီဗီဘောက်စ်မှ ချန်နယ်များကို လျှောက်ကြည့်နေမိသည်။ တီဗီနှင့် ဆိုဖာမှာ ရှောင်၏ ပစ္စည်းများဖြစ်ကြောင်း စိတ်ပျက်လက်ပျက် သတိရမိကာ တစ်ချိန်တွင် သူ့ထံ ပြန်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ရေခဲသေတ္တာလည်း ပါသေးသည်။

ကျွန်မ ကြောက်စိတ် စဝင်လာမိသည်။ သွေးဆူစွာဖြင့် နှစ်လ ဆက်နေရန် ရှောင်၏ ကမ်းလှမ်းချက်ကို ပက်ထုတ်ခဲ့ပြီးနောက် ယခုကျွန်မသည် တိုင်းတပါးတွင် အလုပ်လက်မဲ့ ဖြစ်နေပြီ ဖြစ်သည်။ အလုပ်လက်မဲ့များ အတွက် အကာအကွယ် ခံစားခွင့်များလည်း မရှိပါ။ မြန်မာလူမျိုးများပင် ထိုသို့ ခံစားခွင့်များ မရပါ။ နောက်တစ်ပတ်တွင် ကျွန်မ၏ လုပ်ခကို ထုတ်ပြီးချိန်၌ ကျွန်မတွင် သုံးစရာ ဒေါ်လာ ၁၅၀၀ တိတိသာ ရှိတော့သည်။

ကိုယ့်ကိုကိုယ် သနားစိတ်ဖြင့် ပူဆွေးနေရန် ကျွန်မတွင် အချိန်မရှိပါ။ အလွတ်တမ်း သတင်းလိုက်ရန် သတင်းအိုင်ဒီယာများ စတင်ရှာဖွေဖို့လိုပြီး မည်သူ့ထံ သွားရောင်းရမည်ကိုလည်း စဉ်းစားရမည်။ ကျွန်မ တီဗီကို ပိတ်၍ နောက် ဘယ်တော့မှ ပြန်မဖွင့် ဖြစ်ခဲ့တော့ပါ။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် ကျွန်မ

၂၀၁၃ အောက်တိုဘာလ

မိန့်ခွန်းပြောရန် ဟိုတယ် တံခါးဝမှ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ ပိန်သွယ်သော ရုပ်လုံးပေါ်လာသည် နှင့် ကင်မရာများ တဖျတ်ဖျတ် လက်သွားသည်။ လူများက “ဒေါ်စု! ဒေါ်စု! ဒေါ်စု! ဒေါ်စု!” ဟု အော်ကြသည်။ အရိုးငေါငေါ တံတောင်များက ကျွန်မနံဘေးကို တွက်ကြ၍ တစ်ယောက်ယောက်က ကျွန်မ ခြေမကို နင်းလိုက်ရာ ကျွန်မ ရှုံ့မဲ့သွားသည်။ ချွေးနံ့နှင့် နီကိုတင်းနံ့များ မွှန်နေသည်။ ခန်းမဆောင်၏ စင်မြင့်ဆီသို့ သူမ ညာချိုး၍ ဦးတည် လိုက်ချိန်တွင် မီဒီယာအဖွဲ့သားများက မီးလောင်နေသည့် အဆောက်အဦးမှ ပြေးထွက်လာသည့် အလား ပြီ၍ ထွက်လာကြသည်။ သူမတွင် လုံခြုံရေးအဖွဲ့ပါလာသည်ကို မမြင်ရဘဲ သူမနှင့် အနီးဆုံး ဓါတ်ပုံဆရာများက အခြားသူများအား နောက်ဆုတ်၍ သူမအတွက် လမ်းပေးရန် အချက်ပြနေကြသည်။ လူတိုင်း စိတ်လှုပ်ရှား၍ အသက်ရှူမြန်နေကြသော်လည်း သူမကို ကြည့်ရသည်မှာ လုံးဝ တည်ငြိမ်နေသည်။ ခန်းမ၏ အရှေ့သို့ ဖြည်းညင်းစွာ လျှောက်နေပြီး သူမ၏ နှုတ်ခမ်းများပေါ်တွင် အပြုံးယောင်ယောင်လေး သမ်းနေသည်။

ဒီမိုကရေစီရှေ့ဆောင် သူမအား အပြင်တွင် မြင်တွေ့နိုင်ရန် ရန်ကုန်မြို့မှ သတင်းသမားအားလုံး ရောက်ရှိ နေကြသည်။ ကျွန်မက ဘန်ကောက်ပို့စ် သတင်းစာ၏ တနင်္ဂနွေထုတ် စာစောင်အတွက် သတင်းရေးရန် ရောက်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ မီဒီယာအဖွဲ့သားများနောက်တွင် ထိုပွဲအကြောင်း သတင်းကြားထားသော လူ နှစ်ရာခန့် ရောက်နေသည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် လွန်ခဲ့သည့် သုံးနှစ် ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် အကျယ်ချုပ်မှ လွတ်လာကာ လူရှေ့ထွက်ခြင်း နည်းပါးသေးသည်။ ထိုနေ့တွင် အမေရိကန် ဓါတ်ပုံဆရာ ရစ်ချက် ဒီရန် (Richard Diran) ၏ စာအုပ် မိတ်ဆက်ပွဲအတွက် အင်းယားလိတ်ဟိုတယ်သို့ သူမရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ အစတွင် သူမကဲ့သို့သော လူတစ်ယောက်က စာအုပ်မိတ်ဆက်ပွဲလေး တစ်ခုသို့ တက်ရောက်ခြင်းမှာ ဆန်းသည်ဟု ကျွန်မထင်မိသည်။ သို့သော် ဤစာအုပ်မှာ ရိုးရိုးစာအုပ် မဟုတ်ကြောင်း မကြာခင် သတိပြုမိသည်။ ထို့ပြင် သူမသည် စာအုပ်များကို အမှန်တကယ် ချစ်သည်ဟုလည်း ကျွန်မ ထင်သည်။ သူမသည် မကြာသေးမီက မြန်မာ့ ပထမဆုံး စာပေယဉ်ကျေးမှု ပွဲတော်၏ နာယက ဖြစ်လာသည်။ သူမ၏ အကျယ်ချုပ်နေရက်များအတွင်း စာဖတ်ခြင်းကို မလွဲမသွေ အဖော်ပြုရခဲ့ရပေလိမ့်မည်။

ထိုနေ့မတိုင်မီက ကျွန်မ ရစ်ချက်ကို အင်တာဗျူးခဲ့သည်။ သူသည် ဟိုတယ် ကော်ဖီဆိုင်ထဲတွင် အင်တာဗျူးများ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဆက်တိုက် ဖြေပေးနေသော်လည်း သတင်းထောက်များကို ဒါပြီးဒါပြန် ထပ်ခါ ထပ်ခါ ဖြေနေသည့်ပုံမျိုး မပေါက်ပါ။ လန်ဒန်တွင် ၁၉၉၇ ခုနှစ်၌ UN က ပထမဆုံး ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံတွင် စစ် အုပ်ချုပ်ရေးအောက်၌ လုံးဝ ဝယ်မရနိုင်ခဲ့သော ဤစာအုပ် မိတ်ဆက်ပွဲကို ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ဂုဏ်သရေရှိ ဧည့်သည်အဖြစ် တက်ရောက်ရန် သဘောတူဖြစ်ပုံကို သူက ရီဝေနေသော မျက်လုံးများဖြင့် ပြောပြသည်။

“ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အကျယ်ချုပ်ကျနေချိန် ၁၉၉၈ မှာ ကျွန်တော် ဒီ *Vanishing Tribes* (ကွယ်ပျောက်လာသော မျိုးနွယ်စုများ) စာအုပ်ကို ပထမဆုံး ပို့ပေးခဲ့တယ်” သူကဆိုသည်။ “သူ့ဆီက ကျေးဇူး တင်ကြောင်း စာ ပြန်လာတာကို ကျွန်တော် ယုံတောင်မယုံနိုင်ဘူး။ တစ်ရက် ကျွန်တော်နဲ့ ဆုံဖို့ မျှော်လင့်တယ်လို့ သူရေးခဲ့တယ်။ ဆယ့်ငါးနှစ်တောင် ကြာသွားပေမယ့် မနက်ဖြန်ဆိုရင် အဲ့ဒီနေ့ ရောက်ပါပြီ”

ရစ်ချက်သည် ကျွန်မပင် မမွေးသေးသည့် ၁၉၈၀ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ စတင်လာရောက်ခဲ့သည်။ အစတွင်သူက ပတ္တမြားနှင့် နီလာများ ထုတ်ရန် လာရောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သော်လည်း သူတစ်ခါမှ မမြင်ဖူးသည့် မျိုးနွယ်စု မျိုးစုံ၏ ထူးခြားလှသော ရိုးရာ ဝတ်စုံများကို မြင်ရသည့်အခါ စိတ်ယိုင်းသွားခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က တိုးရစ် ခရီးသွားဗီဇာမှာ တစ်ပတ်သာ သက်တမ်းရှိသော်လည်း သူက ဇွဲကောင်းသူဖြစ်ကာ နောက်နှစ်ပေါင်း ၁၇ နှစ် အတွင်း သူနေထိုင်ရာ ထိုင်းနိုင်ငံမှနေ၍ အကြိမ် မရေတွက်နိုင်အောင် လေယာဉ်စီး၍ ဝင်ရောက် လည်ပတ်ခဲ့သည်။ လူမျိုးစုပေါင်း ၄၀ အား လက်ဖျားခါလောက်သည့် ဓါတ်ပုံများ ရိုက်နိုင်ခြင်းကို မဆိုထားနှင့် ထိုဝေးလံခေါင်ဖျား အရပ်များသို့ လျင်မြန်စွာ ဝင်ထွက်နိုင်ခြင်းသည်ပင်လျှင် ချီးကျူးစရာ တစ်ခု ဖြစ်နေသည်။ သူသွားခဲ့သည့် နေရာအများစုမှာ နိုင်ငံခြားသားများ သွားခွင့်မရှိသည့် နေရာများဖြစ်သော်လည်း အာဏာရှင် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း၏ သားမက်နှင့် မတော်တဆ တွေ့ဆုံသိကျွမ်းခဲ့ခြင်းကြောင့် လိုအပ်သော ခရီးသွားခွင့် ပါမစ်များ သူရရှိခဲ့သည်။ အခြားသူတစ်ဦးက အလားတူ အလုပ်မျိုး ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည်မှာ လွန်ခဲ့သည့် ရာစုနှစ်တစ်ခုခန့်က ဖြစ်ပြီး Sir George Scott (ဆာ ဂျော့ချ်စကော့) အမည်ရ စကော့လူမျိုး ကိုလိုနီခေတ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ဂျာနယ်လစ် ဖြစ်သူက မြန်မာ့ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများအကြောင်း အချက်အလက်များ စုစည်းခဲ့စဉ်က ဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် စကော့သည် မြန်မာ ကလောင်နာမည်ဖြင့် *The Burman* (ဗမာလူမျိုး) ဆိုသည့် စာအုပ် ထုတ်ဝေခဲ့ သည်။ ထို ဂန္ထဝင်စာအုပ်အား ရစ်ချက်က သူ့အတွက် “လူမျိုးစုဆိုင်ရာ သမ္မာကျမ်းစာ” ဟု ရည်ညွှန်းခဲ့သည်။ မည်သူကမျှ ဤမျှ စုံလင်သည့် ရုပ်ပုံစုစည်းမှုမျိုး မဖန်တီးခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့် ရစ်ချက်၏ ဓါတ်ပုံများကို အင်းယားလိတ် ဟိုတယ်တွင် တစ်လ ပြသထားမည်ဖြစ်ပြီး ထို့နောက်တွင် ရန်ကုန်မှ အမျိုးသားပြတိုက်တွင် အမြဲတမ်း ပြသထား မည် ဖြစ်သည်။ ဤသည်လည်း ပြောင်းလဲလာသည့် အခြေအနေများအား ဖော်ပြသည့် နောက်ထပ် လက္ခဏာတစ်ခု ဖြစ်သည်။

ကျွန်မအတွက်မူ ရစ်ချက်၏ ဇာတ်လမ်းများမှာ သူ့ခါတ်ပုံများ နည်းတူ ထူးခြားအံ့ဩဖွယ်ကောင်း၍ သူ ပြောပြသည်များတွင် ကျွန်မ နှစ်မြောနေမိသည်။

“လာခါ မျိုးနွယ်စုက မိန်းကလေး နှစ်ယောက်က ပြောပြတာ သူတို့ဆီမှာ တစ်နှစ်မှာ တစ်လအတွင်းပဲ အိမ်ထောင်ပြုဖို့ ခွင့်ပြုတယ်တဲ့” သူက ဒုတိယမြောက် ဘလက်ကော်ဖီခွက်ထဲတွင် သကြားကို ဇွန်းဖြင့်မွှေရင်း ပြောသည်။ “ကြက်ရိုးတွေကို လေထဲ ပစ်တင်ပြီး ပြန်ကျလာတဲ့အပေါ်ကို ကြည့်ပြီး လူတစ်ယောက် ဘယ်သူနဲ့ လက်ထပ်ရမလဲဆိုတာ ဆုံးဖြတ်တယ်”

“ထွက်လာတဲ့ ရလဒ်ကို သူတို့ မကြိုက်ရင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ” ကျွန်မက မေးသည်။

“နောက်တစ်ကြိမ် ထပ်လုပ်ခွင့် ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် တစ်ကြိမ်ပဲ။ အဲ့ဒါနဲ့မှ အဆင်မပြေသေးဘူး၊ ပြီးတော့ တစ်ယောက်ယောက်နဲ့ “မသင့်တော်တဲ့ ဆက်ဆံရေး” ရှိခဲ့တယ်ဆိုရင် သူ့ကို ကြိုးတစ်ချောင်းပေးပြီး ကျင်းတစ်ကျင်း တူးပေးလိုက်တယ်။ သူ့ကိုယ်သူ ဝါးလုံးတစ်လုံးနဲ့ ကြိုးဆွဲချသတ်သေဖို့ သတ်မှတ်ထားတယ်”

“ဒါတော်တော် ဆိုးတာပဲ” ကျွန်မက ဆိုသည်။

“ကျွန်တော် ရောက်သွားတဲ့ အချိန်မှာတော့ ဒီအလေ့အထ မရှိတော့ပါဘူး။ သက္ကရာဇ် ၁၉၀၀ မှာ စကော့က ဒါကို မှတ်တမ်းတင်ခဲ့တယ်။ နောက်ထပ် မရှိတော့တဲ့ ဓလေ့တစ်ခုက အမွှာတွေကို သတ်ပစ်တာပဲ။ အခါ လူမျိုးစုက တိရစ္ဆာန်တွေသာ တစ်ကောင်ထပ်ပိုမွေးတယ်လို့ ယုံကြည်ပြီး “ကောင်းတဲ့” အမွှာနဲ့ “ဆိုးတဲ့” အမွှာကို ခွဲခြား မရနိုင်ဘူးလို့ ယုံကြည်ကြတယ်”

“ဘုရားရေ၊ ဒါက တကယ့်ကို အကြီးကြီးပဲ။ ပြောပါအုံး ရစ်ချက်၊ ရှင်ခါတ်ပုံရိုက်ခဲ့သမျှ လူမျိုးစုတွေ အားလုံးထဲက ဘယ်သူတွေကို သဘောအကျဆုံးလဲ”

တစ်စက္ကန့်ပင် မဆိုင်းပဲ သူက ပြန်ဖြေသည်။ “နာဂ လူမျိုးတွေပဲပေါ့။ သူတို့က တကယ့် စစ်သည်တော် အစစ်တွေ၊ တောင်ဆိတ်တွေလို ကြွက်သားတွေ ရှိကြတယ်။ သူတို့မျက်နှာတွေက အေးစက်နေပြီး ရီဝေဝေ မျက်လုံးတွေနဲ့။ သူတို့က ကျားလက်သည်း လည်ဆွဲတွေဆွဲကြတယ်။ သူတို့ကိုယ်တိုင်၊ ဒါမှမဟုတ် သူတို့ရဲ့ အဖေတွေက လူဦးခေါင်းတွေကို ဖြတ်ဖူးကြတယ် ဆိုတာ ကျွန်တော်သိတယ်။ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းတာက ခေါင်းဖြတ်တာက အကြမ်းဖက်တာ၊ လက်တုံ့ပြန်တာအတွက်မဟုတ်ဘဲ လူလားမြောက်ကြောင်းပြတဲ့ ရိုးရာ အစဉ်အလာ တစ်ခု ဖြစ်နေတာပဲ”

ရစ်ချက်သည် ပြန်ပြောင်းစဉ်းစားရင်း နစ်ဝင်နေပုံပေါ်နေကာ ခုံတွင် ရှေ့ကို ကိုင်း၍ ထိုင်လိုက်သည်။

“ဝ လူမျိုးစုတွေကတော့ အဲ့လောက် ဇာမချဲ့ဘူး။ သူတို့က ဘယ်သူ့ခေါင်းမဆို ဖြတ်တယ်။ ကြောက်စရာ ကောင်းတဲ့ ဝ လူမျိုးစု ဘုရင်နဲ့ တစ်ကြိမ် ဆုံဖူးတယ်။ သူက လူမျိုးစုတွေအကြား သတ်ဖြတ်မှုတွေ ပြီးနဲ့ မေမှာ

ပြုလုပ်ကြတယ်လို့ ပြောပြတယ်။ အိန္ဒိယ၊ မနီပူရီ ဒါမှမဟုတ် ဘင်္ဂါလီ ခေါင်းတွေက မုတ်ဆိတ်အရှည်ကြီးတွေရှိပြီး သီးနှံတွေအတွက် မြေဩဇာအဖြစ်သုံးလို့ ကောင်းလို့ တန်ဖိုးအကြီးဆုံး ဦးခေါင်းတွေလို့ သူက ပြောတယ်။ ဝ ရွာတစ်ရွာမှာ လမ်းတစ်လမ်းလုံးကို လူခေါင်းခွံထည့်ထားတဲ့ မီးအိမ်တွေနဲ့ စီရိထားတယ်တဲ့။ ကျွန်တော်တော့ မမြင်ခဲ့ရပါဘူး။ ကွန်မြူနစ်ပါတီ အဲ့ဒီကို ရောက်လာတဲ့အချိန်မှာ ခေါင်းခွံတွေအားလုံးကို ဖျက်ဆီးလိုက်တယ်”

မြန်မာသည် ကမ္ဘာတွင် လူမျိုးကွဲပေါင်း အစုံလင်ဆုံး နိုင်ငံများအနက်မှ တစ်ခုဖြစ်သည်။ သို့သော် လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားများမှာ အဖိနှိပ်ခံရဆုံး လူအုပ်စုများထဲတွင် ပါဝင်သည်။ စစ်အစိုးရက သူတို့အား အကြမ်းဖက်သမား များ သို့မဟုတ် လူရိုင်းများ သို့မဟုတ် နှစ်မျိုးလုံးအဖြစ် သဘောထား ဆက်ဆံလေ့ရှိသည်။ တိုင်းရင်းသားများသည် အကောင်းဆုံး အခြေအနေတွင်ပင် အစိုးရ၏ လစ်လျူရှုမှုကို ခံရပြီး အဆိုးဆုံးအခြေအနေတွင်ဆိုလျှင် ရိုဟင်ဂျာများကဲ့သို့ နိုင်ငံသား အထောက်အထား မရဘဲ ကျောင်းများ၊ ဆရာဝန်များမရှိသော ကန့်သတ်နေရာများ အတွင်းသို့ မောင်းသွင်းခံရသည်။ လူများစုဖြစ်သော ဗမာလူမျိုးများမှာ ရှေးဟောင်း Eugenics¹¹ သဘောတရားဆန်ဆန် သာလွန်ကြီးမြတ်သော လူမျိုးဟု ယူဆမှုများ ရှိပြီး ထိုအတွေးအခေါ်များမှာ စစ်အစိုးရ လက်အောက်တွင် ပို၍ ဆိုးရွားလာသည်။ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသား အများအပြားမှာ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ကာကွယ်ရန်အတွက် ရှေးဟောင်း ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးတမ်းများကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ရသည်များ ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ရစ်ချက်က မြန်မာ့ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားများအား ကြိုးစား၍ ဓါတ်ပုံရိုက်ကူးခြင်းကြောင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က သဘောကျခြင်း ဖြစ်သလို သူ့စာအုပ်ကို ထုတ်ဝေခြင်းမှာလည်း လူမျိုးကွဲများအား မယုံသင်္ကာတတ်သည့် အစိုးရအား ဆန့်ကျင်ကြောင်း ပြခြင်း တစ်ခုလည်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်မတို့ အင်တာဗျူးလုပ်ပြီးနောက်တွင် ရစ်ချက်က ကျွန်မနှင့် ရှာပါအား သူနှင့် သူ့ဇနီး ဂျွန်ကို (Junko) တို့နှင့် ဆုံ၍ သောက်ကြရန် ဖိတ်သည်။ ပျော်ရွှင်စွာ သဘောတူလိုက်ပြီးနောက် ကျွန်မတို့ ဘီယာဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် နာရီအနည်းငယ် ထိုင်ကြသည်။ ရစ်ချက်၏ ဇနီးက ရုပ်အရရော၊ မိမိ၏ ခင်ပွန်းအတွက် အားကောင်းသော ပါရမီဖြည့် ဖက် ဖြစ်နေသည့် အချက်ကြောင့်ပါ Yoko Ono¹² နှင့် တူသည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ရစ်ချက်၏ စာအုပ်အား မိတ်ဆက်ဖွင့်လှစ်ပေးသည်ဟု သူမက အိပ်မက်မက်ခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ထိုအစီအစဉ်စခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူမသည် ရှည်လျားဖြောင့်စင်း နက်မောင်သော ဆံပင်တစ်ဆက်ကို သပ်တင်ရင်း သူမတို့၏ ဘန်ကောက်မှ တိုက်ခန်းတွင် သိန်းငှက်တစ်ကောင်နှင့် ကျားသစ်ပေါက် တစ်ကောင် မွေးထားကြောင်း ပြောသည်။

¹¹ မျိုး“သန့်” သော လူမျိုးများကို ရွေးချယ်မျိုးပွားခြင်းဖြင့် အကောင်းဆုံး လူမျိုးကို ပျိုးထောင်နိုင်မည်ဟု သဘောရသည့် မှားယွင်းသော အယူအဆ
¹² The Beatles တီးဝိုင်းမှ ပင်တိုင်အဆိုတော် John Lennon ၏ ဇနီး ဂျပန်အမျိုးသမီး

“သူတို့ အချင်းချင်း မကိုက်ကြဘူးလား” ကျွန်မက မေးသည်။

“နိုး။ ကျွန်မတို့ တိုက်ခန်းက အကျယ်ကြီးလေ။ သူတို့ တစ်ကောင်နဲ့ တစ်ကောင်တောင် သတိမထားမိကြပါဘူး” သူမက စိတ်ကူးယဉ်ဆန်သော အပြုံးဖြင့် ဆိုသည်။ “ကျွန်မတို့ရဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေအားလုံး တည့်ကြပါတယ်”။ ရစ်ချက် သည် မြန်မာ့ ပတ္တမြားများ ရောင်းဝယ်ရင်း တော်တော် ကြီးပွားသွားခဲ့မည်ဟု ကျွန်မ တွက်မိသည်။

ကျွန်မတို့ ဘီယာများထပ်သောက်၍ ပုစွန်ကင်များ၊ ကြာစွယ်များနှင့် ကြက်အသည်းကင်များ ထပ်စားရင်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အကြောင်း ခံစားချက်များ ပို၍ လှုံ့ထွက်လာသည်။

“ကျွန်မ သူ့ကို ချစ်တယ်” ကျွန်မက ကြေညာလိုက်သည်။ “ဒီကို ကျွန်မရောက်လာတာ သူ့ကြောင့် အများကြီး ပါတယ်။ မြန်မာသာ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးအောက်မှာ ရှိပြီး ဒီမိုကရေစီ ပြန်ရနိုင်တယ်လို့ မျှော်လင့်ချက် မရှိရင် ကျွန်မ လာနေမှာ မဟုတ်ဘူး။ တအား စိတ်ဓါတ်ကျဖို့ ကောင်းလိမ့်မယ်။ မြောက်ကိုရီးယားမှာ အလုပ်လုပ် ရတာလိုမျိုး ဖြစ်နေလိမ့်မယ်”

“ဟုတ်တယ်” ရစ်ချက်က ဆိုသည်။ “မြန်မာမှာ အမှောင်နေ့တွေ တော်တော်များများ ရှိခဲ့ပါတယ်”

“အမှောင် ဆယ်စုနှစ်တွေဆို ပိုမှန်လိမ့်မယ်” ဂျွန်ကိုက ဆိုသည်။

“မေးစရာကတော့” ရစ်ချက်က တွေးတွေးဆဆ ပြောသည်။ “သူ တိုင်းပြည်ကို ဦးဆောင်ဖို့ အခွင့်အလမ်း ရနိုင်၊ မရနိုင် ဆိုတာပဲ။ စစ်တပ်က သူ့ကို အကျယ်ချုပ်က လွတ်ပေးလိုက်ပေမယ့် သမ္မတတော့ ပေးလုပ်မှာ မဟုတ်ဘူး။ သူ့အဖေတုန်းကလည်း မျှော်လင့်ချက်တွေ အများကြီးပေးခဲ့ပေမယ့် အုပ်ချုပ်ခွင့် မရခင် ဆုံးသွားခဲ့ တယ်။ သူ့သာ အသတ်ခံခဲ့ရရင် မြန်မာနိုင်ငံ ဒီအချိန် ဘယ်အခြေအနေရောက်နေမလဲလို့ ကျွန်တော် မကြာခဏ တွေးမိတယ်”

ကျွန်မ မြန်မာနိုင်ငံ မရောက်ခင် အောင်ဆန်း အကြောင်း တစ်ခါမျှ မကြားဖူးခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့် သူက သူ့သမီး ထက်များစွာ နာမည်ကြီးကြောင်း သိရသည့်အခါ အံ့သြမိသည်။ ကျွန်မ ပြန်တော့ ရှင်းပြပါရစေ၊ ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် အလွန် နာမည်ကြီးပါသည်။ သို့သော် သူမ၏ ဖခင်မှာ နတ်ဘုရား အဆင့်နီးပါး သတ်မှတ် ခံထားရသူဖြစ်သည်။ သူသည် တိုင်းပြည်၏ ဖခင်ဖြစ်ကာ ၁၈၈၅ ခုနှစ်ကတည်းက တိုင်းပြည်ကို အုပ်စိုးလာသော ဗြိတိသျှထံမှ လွတ်လပ်ရေးရရန် တော်လှန်ခဲ့သည်။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ပြီးနောက်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအား တစ်နှစ်အတွင်း ၁၉၄၈ တွင် လွတ်လပ်ရေးပေးရန် ဗြိတိသျှအစိုးရနှင့် သဘောတူညီချက် သူ လက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့သည်။ တိုင်းပြည်၏ လူနည်းစုတိုင်းရင်းသား နယ်မြေ အများအပြားအားလည်း ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့် အာမခံပေးသည့် သဘောတူညီချက်ကို ညှိနှိုင်းရယူခဲ့သည်။ သို့သော် တရားဝင် လွတ်လပ်ရေး မရမီ ခြောက်လမျှသာ လိုချိန်တွင် သူနှင့် သူ့အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ခြောက်ဦးမှာ အတွင်းဝန်ရုံးအလယ်၌ အစည်းအဝေးလုပ်နေ

စဉ် ပစ်ခတ်လုပ်ကြံခံခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်တွင် သားသမီးများအနက် တစ်ဦးတည်းသော မိန်းကလေးဖြစ်သည့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်မှာ နှစ်နှစ်သာ ရှိသေးသည်။ ထိုယုတ်မာသော ပြစ်မှုကို အပြီးသတ် ဖော်ထုတ်ဖြေရှင်း နိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပါ။

အောင်ဆန်း၏ ဓါတ်ပုံများကို ဆိုင်များ၊ ဧည့်ခန်းများနှင့် ကျွန်မထိုနေ့က ဟိုတယ်သို့ စီးခဲ့သည့် တက္ကစီ ဒက်ရှ်ဘုတ်ပေါ်စသဖြင့် နေရာတကာတွင် တွေ့နိုင်သည်။ ငွေစက္ကူပေါ်တွင်လည်း သူ့ပုံရိုက်နှိပ်ခဲ့ဖူးပြီး စစ်တပ်က ဖယ်ရှားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ချိန်အထိ ဖြစ်သည်။ အောင်ဆန်းသည် တိုင်းပြည်၏ အထင်ရှားဆုံး ကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်များထဲမှ တစ်ဦးဖြစ်ကာ ကိုလိုနီအာဏာရှင် အုပ်ချုပ်ရေးကို ဦးမညွတ်ခဲ့သည့် သူ၏ ဖီဆန်မှုက စစ်အာဏာရှင်အား ဆန့်ကျင်တော်လှန်နေသော လူငယ်များအတွက် ဆက်လက် တွန်းအားပေးလျက်ရှိသည်။ သူသည် ယနေ့ခေတ် စစ်တပ်အား ထူထောင်ခဲ့သူဖြစ်သော်လည်း ဒီမိုကရေစီကို ချစ်မြတ်နိုးသော သမီးဖြစ်သူနှင့် ဆက်စပ်မှုကြောင့် စစ်တပ်အတွက် မလိုချင်သော စံပြပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်လာသည်။ လူမြင်ကွင်းတွင် အမြဲတမ်း နီးပါး မြင်ရလေ့ရှိသည့် သူ၏ ဓါတ်ပုံမှာ စစ်ဦးထုတ်နှင့် ကြီးမားသော ကော်လာရှိသည့် စစ်ဆောင်းတွင်းကုတ်ကို ဝတ်ထားသည့် အဖြူအမဲပုံ ဖြစ်သည်။ သူ့ပုံမှာ ထူးခြားပြီး သူ့ သမီးလို ကြည့်ကောင်းခြင်း မရှိပါ။ သူ့မျက်လုံးများမှာ မြေပဲစေ့များလို သေးငယ်ပြီး နားရွက်ချွန်ချွန်နှင့် မေးရိုးများ ငေါထွက်နေခြင်းကြောင့် အစာအာဟာရ မပြည့်ဝသည့် ပုံ အနည်းငယ်ပေါက်နေသည်။

ယှဉ်ကြည့်လျှင် မကြာသေးမီအထိ ပြည်သူများက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ နာမည်ကို ကျယ်ကျယ် ထုတ်မပြောရဲကြပါ။ သူမကို “အန်တီ” ဟုသာ စကားဝှက်ဖြင့် ရည်ညွှန်းကြသည်။ သို့သော် ဤသည်မှာလည်း ပြောင်းလဲလာနေပြီး လမ်းမတန်း ဆိုင်ခန်းများတွင် အောင်ဆန်းနှင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့၏ ပိုစတာများကို စတင်ရောင်းချလာပြီ ဖြစ်သည်။

“ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ရေရှည်မှာ အောင်မြင်အောင် ကစားနိုင်တဲ့ အကြောင်းရင်းတစ်ခုက သူ့အဖေရဲ့ အလုပ်ကို အပြီးသတ်ပေးရမယ်လို့ တာဝန်ရှိနေတယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ကြောင့် ဖြစ်မယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်” ရစ်ချက် အမြုပ်ထနေသော မြန်မာဘီယာဂျားမှနေ၍ ကျွန်မတို့ ခွက်များထဲသို့ ငဲ့ထည့်ပေး ရင်း ဆိုသည်။ “ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် တိုင်းပြည်ကို ဦးဆောင်တဲ့အခါကျရင် တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုတွေ အပေါ် ဖိနှိပ်နေတာတွေ ရပ်သွားမယ်လို့ ကျွန်တော် ယုံကြည်တယ်။ သူတို့ဟာ အမှောင်ရိပ်ထဲမှာနေလာရတာ အရမ်းကြာပြီ”

“ကျွန်မလည်း လုံးဝ သဘောတူတယ်” ကျွန်မက ဆိုသည်။ “ကမ္ဘာကြီးမှာ သူ့လို ခေါင်းဆောင်တွေ များများ ရှိရင် ဘယ်လောက်ကောင်းမလဲ”

ကျွန်မတို့ ခွက်များကို မြောက်၍ မြန်မာ့ တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုများအတွက်၊ ပိုကောင်းလာမည့် အနာဂတ်အတွက် ချီးယားလုပ်လိုက်ကြသည်။ ကျွန်မတို့ ဘယ်လောက်တောင် တုံးအ ခဲ့လိုက်ကြသလဲ။

--

ပွဲစီစဉ်သူတစ်ဦးက မိတ်ဆက်စကားပြောနေစဉ် ကျွန်မ ရှေ့ဘက်သို့ တိုးဝှေ့၍ တက်လာခဲ့သည်။ ကျွန်မ နှစ်ပေါင်းများစွာအတွင်း ရှိုးပွဲများစွာ ကြည့်ဖူးရာ ထိုပွဲများတွင် သုံးသည့်နည်းလမ်းများဖြင့် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ များတွင်လည်း မြင်ကွင်းကောင်းသော နေရာ ရရန် ကြိုးစားတတ်သည်။ ကျွန်မအား မျက်စောင်းထိုးမခံရရန် ကျွန်မ ကျော်တက်နေသည့်သူအား မျက်လုံးချင်းဆုံကြည့်၍ ပြုံးပြကာ တောင်းပန်စကား ဆိုသည်။ ထိုနည်းကို အကြိမ်အနည်းငယ် လုပ်ပြီးနောက်တွင် စင်နှင့်ပိုနီးအောင် မကပ်နိုင်တော့မှန်း သဘောပေါက်လိုက်သည်။ လူအုပ်ကြီးမှာ တိုးမပေါက်နိုင်ဖြစ်ကာ သတင်းထောက်များနှင့် ဓါတ်ပုံဆရာများက ပခုံးချင်းကပ်၍ ရပ်နေကြပြီး တိုးစရာ တစ်လက်မမျှ မကျန်ပါ။ ရစ်ချက်က သူ့မိန့်ခွန်းကို အဆုံးသတ်နေချိန်တွင် လူအုပ်ထဲ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်ပြီး ဓါတ်ပုံတစ်ပုံပင် တိုက်ချခံရလုနီးပါး ဖြစ်သွားသည်။ လူအုပ်ကြီး ပြန်ငြိမ်သွားပြီး ပွဲစီစဉ်သူက ငြိမ်သက် ကြရန် ပြောနေချိန်တွင် ကျွန်မ ဘေးမှ ဓါတ်ပုံများကို ကြည့်မိသည်။ တစ်ပုံမှာ ကြီးမားသော ပယင်းနားတောင်း များ ဝတ်ထားသည့် ခါခူ အမျိုးသမီးတစ်ဦးအား ပြောင်မြောက်စွာ ရိုက်ထားသည့်ပုံ ဖြစ်သည်။ နောက်တစ်ပုံတွင် မျက်နှာအား အသေးစိတ် အမဲရောင် ဆေးမင်ကြောင်များ ထိုးထားသည့် ခက်ထန်သော ချင်းအမျိုးသမီး တစ်ဦး ကို တွေ့ရသည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် စင်မြင့်ထံ ချဉ်းကပ်လာသောအခါ လူအုပ်ကြီးထံမှ အော်သံများ ထွက်လာသည်။ သူမသည် ကျွန်မရှေ့နှစ်မီတာခွဲလောက်တွင် ရှိနေသည်။ သူမက လူအုပ်ကို ကြည့်လိုက်ရာ ကျွန်မနှင့် တစ်စက္ကန့်မျှ မျက်လုံးချင်းဆုံသွားသည်။ မယုံနိုင်စရာကောင်းအောင် ခံစားရသည်။ အနီးကပ်မြင်ရချိန်တွင် သူမ၏ နုပျိုမှုကို ကျွန်မ ပို၍ အံ့ဩမိသည်။ သူမသည် ခြောက်ဆယ့်ငါးနှစ် ရှိပြီဖြစ်သော်လည်း ဆံပင်များမှာ လုံးဝ အမဲရောင်နီးပါး ရှိသေးပြီး နားထင်နားတွင်သာ အဖြူရောင်အနည်းငယ် ရှိသည်။ ဆံပင် စည်းထားသည့် နေရာတွင် သူမ၏ တောင်ပြောင်သော ဖဲသားလုံခြည်နှင့် တစ်ရောင်တည်းဖြစ်သည့် အဝါရောင် နှင်းဆီပန်းများ ပန်ထားသည်။ ဖြောင့် စင်းသော နှာတံမှာ ထိပ်နားတွင် အနည်းငယ်ကားသွာကာ၊ စူးစမ်းတတ်၍ ခံစားချက်ပြင်းထန်သော မျက်လုံးများနှင့် ပါးရိုးမြင့်မြင့်ရှိရာ ကျွန်မအတွက်တော့ သူမသည် ချစ်စရာ ကြွက်ကလေးနှင့် တူနေသည်။ သူမပုံမှာ နူးညံ့စွာ အမျိုးသမီးဆန်နေ၍ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြမ်းကြုတ်ဆုံး စစ်တပ်များထဲမှ တစ်ခုအား အာခံ၍ ၁၆ နှစ် ကြာ အကျယ်ချုပ်တွင် သူမနေခဲ့သည်မှာ မယုံနိုင်စရာ ဖြစ်နေသည်။ ခုတော့ ကျွန်မ သူမနှင့် တစ်ခန်းထဲတွင် ရောက်နေပြီလေ။

သို့သော် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ပါးစပ်ဟ၍ စကားစ ပြောသည့်အခါတွင်မူ ကျွန်မ၏ တုံ့ပြန်မှုမှာ ပြောင်းသွားသည်။ ဗြိတိန် လူကံထံ အသံထွက်နှင့် ကျွန်မရှေ့မှာ စကားပြောနေသူက ဘယ်သူပါလဲ။ သူမသည် ယူကေ တွင် ၂၅ နှစ်ကြာနေခဲ့၍ အောက်စဖို့ဒ် တက္ကသိုလ်တွင် ပညာသင်ခဲ့သည်ကို ကျွန်မသိသော်လည်း မြန်မာသံ တစ်စလေးမျှ မကျန်သည်ကိုတော့ အံ့ဩမိသည်။ အသံကို ဘယ်နေရာတွင် ဖိပြောရမည်ကို သေချာပုံမရသဖြင့် သူမ၏ စကားပြောမှာ ခပ်တောင့်တောင့်နှင့် စိမ်းနေသလို ခံစားရသည်။ လုံးဝမမျှော်လင့်ထားသဖြင့် အံ့ဩရသည်။ ကျွန်မ ယူကျုမှာ သူ့မိန်းခွန်းတွေကို တစ်ခါမှ နားမထောင်ခဲ့ဖူးဘူးလား။ ထိုသို့တွေးမိကာမှ အများထံ ထုတ်လွှင့် သော သူမ မိန်းခွန်းမှာ အလွန်နည်းမည်ဟု ကျွန်မ တွေးမိသည်။ သူမသည် အရောင်းရဆုံး စာအုပ်များ ရေးသားခဲ့သူဖြစ်ရာ မိန်းခွန်းပြော ကျွမ်းကျင်သူဟုလည်း ကျွန်မ ယူဆခဲ့သည်။ သူမက ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် အမျိုးသား ရင်ကြားစေ့ရေးအကြောင်း အသံတစ်ပြေးတည်းဖြင့် ဆက်ပြောနေရာ စိတ်ပျက်မိသည့်အတွက် ကျွန်မ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ပြန်မုန်းတီးမိသည်။ စကားတစ်ခွန်းသာ ကျွန်မကို ခံစားချက် အနည်းငယ်ပေးကာ နောက်ပိုင်း တွင်လည်း ထိုစကားကိုသာ မီဒီယာတိုက် အားလုံးက ထည့်သုံးကြောင်း တွေ့ရသည်။ “ကျွန်မ ဘဝမှာ မမျှော်လင့် ဆုံး အချိန်မှာမှ လှပမှုကို ဆောင်ကျဉ်းပေးလာတဲ့အတွက် မစ္စတာ ဒီရန် ကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်” ဟူသော စကား ဖြစ်သည်။

--

ပြခန်းမထဲမှ တန်းစီ၍ ထွက်လာချိန်တွင် ကျွန်မ၏ ခံစားချက်များကို မည်သူ့ကိုမှ ပြောမည်မဟုတ်မှန်း ကျွန်မ သိသည်။ မည်သို့ စာလုံးစီ၍ ပြောရမည်ကို သိလျှင်ပင် ကျွန်မ သတ္တိမရှိပါ။ ဘဝင်မြင့်သည့် အသံပေါက်သော လေယူလေသိမ်းရှိခြင်း အတွက် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား ဝေဖန်ခြင်းမှာ ခိုင်လုံမှုပင် မရှိပါ။ ရင်ထဲတွင်မူ လေယူလေသိမ်း ထက်ပို၍ ကျွန်မ ဘဝင်မကျသည့် စိတ်နေစိတ်ထား တစ်ခုခုအား အရိပ်အမြွက် မြင်မိသလို ခံစားနေရသည်။ စံပြပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦး ဖြစ်သလို ငြိမ်းချမ်းရေး နိဘယ်ဆုရှင်လည်း ဖြစ်သူအား ဝေဖန်ခြင်းအားဖြင့် ကျွန်မသာလျှင် ငပေါ ဟု အထင်ခံရမည် ကို ကျွန်မ သိပါသည်။ “နယ်ဆန်မယ်ဒဲလားကို ကျွန်မ ဘယ်လိုမြင်လဲ။ သူ့ရဲ့ စင်ပေါ်က စွမ်းဆောင်ရည်ကို ကျွန်မ လိုက် အကဲဖြတ်မနေဘူးလေ” ဟု ပြောသကဲ့သို့ ဖြစ်တော့မည်။

သို့သော် အိမ်ပြန်ရောက်ချိန်တွင် ရှာပါက “ဆိုတော့ သူ ဘယ်လိုနေလဲ ပြောပါအုံး” ဟု မေးတော့သည်။

“သူ အိုကေ ပါတယ်”

“အိုကေ ရုံပဲလား။ မင်း အစက အရမ်း စိတ်လှုပ်ရှားနေတာလေ”

“အင်း တကယ်တော့ ကိုယ် နည်းနည်း စိတ်ပျက်သွားမိတယ်။ သူက ကိုယ် ထင်ထားသလို မဟုတ်ဘူး”
ထို့နောက် ကျွန်မက ခံစားရသည်များကို ထုတ်ပြောလိုက်တော့သည်။ ရှာပါကိုတော့ အားလုံး ပြန်ပြောပြမိမည်ကို
ကျွန်မ သိထားခဲ့သင့်သည်။ ကျွန်မ အမြဲပြောပြနေကျဖြစ်သည်လေ။ ကျွန်မ ပြောပြီး သွားချိန်တွင် သူက “အင်း
သူက ဘဝင် မြင့်ချင်မြင့်နေမှာပေါ့” ဟုဆိုသည်။

ထိုမျှ စော်ကားမော်ကား ပြောရဲ့မှုကြောင့် ကျွန်မ ရယ်မိသည်။

“ဖြစ်ချင်ဖြစ်မှာပေါ့” ကျွန်မက ဆိုသည်။ “ဒါပေမယ့် အရမ်းလူတွေအချစ်ခံရတဲ့ အချေကြီးတော့
ဖြစ်နေတယ်”

ဘုရားပုထိုးများဆီ ကျွန်မကို ပို့ပါလော့

၂၀၁၄ ဇန်နဝါရီ

မဇ္ဇိမ နှင့် ဘန်ကောက်ပို့စစ် အတွက် အလွတ်တမ်းသတင်း အချို့ ရေးပေးပြီးနောက်တွင် အလုပ်ပြုတ်ပြီးနောက် ရလာသည့် လွတ်လပ်မှုကို အသုံးချရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ကျွန်မက ခရီးပြန်ထွက်ခွင့်ရရန် တောင့်တနေမိပြီး မြန်မာပြည်တွင် နေလာတာ ကြာသည့်တိုင် နာမည်အကြီးဆုံး ခရီးသွား ဆွဲဆောင်ရာ နှစ်ခုဖြစ်သော ပုဂံနှင့် အင်းလေးကန်တို့ကို မရောက်ဖူးသေးသည့်အတွက် ရှာပါနှင့် ကျွန်မတို့ တာဝန်မကျေသလို ဖြစ်နေသည်။ မဇ္ဇိမ ၏ ပြင်ပ သတင်းဝယ်သူ အယ်ဒီတာ ဂျူလီယံအား ခရီးသွားဆောင်းပါးများ လိုချင်မလားဟု မေးရာ သူက လက်ခံသဖြင့် ကျွန်မလည်း ကုန်ကျစရိတ် အနည်းငယ်ကို ပြန်ကာမိနိုင်သည်ဟု တွက်လိုက်သည်။

အမှန်မှာ ရန်ကုန်အပြင်ထွက်၍ ကျွန်မ၏ ဒဏ်ရာများကို ပြန်လည် ကုစားလိုခြင်းလည်း ပါပါသည်။ မြန်မာတိုင်းမ် အဆောက်အဦး အနီးရောက်တိုင်း အလုပ်ဖြုတ်ခံရသည့် နာကျင်ဖွယ် မှတ်ဉာဏ်များက ပြန်ပြန် တက်လာသည်။ ကျွန်မ၏ ကိုယ့်ကိုကိုယ် တန်ဖိုးထားမှုမှာလည်း ထိခိုက်သွားကာ ယခင်ဖြစ်ရပ်များကို ပြန်ပြောင်း စဉ်းစား၍ အခြားတစ်နည်း လုပ်လိုက်ခဲ့သင့်သလားဟု ပြန်ပြန် မေးခွန်းထုတ်နေမိသည် (အများအားဖြင့် လည်း အဖြေက လုပ်ခဲ့သင့်သည်ဟု ထွက်သည်)။ ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်အဖြစ် ကိုယ့်ကိုကိုယ် ယုံကြည်မှုမှာလည်း ထိုးကျသွားကာ ကျွန်မ၏ သတင်းအိုင်ဒီယာများနှင့် ရေးလိုက်သည့် စကားလုံးများကိုပင် ကိုယ့်ဘာသာ ပြန်သံသယရှိသည့် အဆင့်ပင် ရောက်လာရာ ရူးသွပ်တော့မည်လို ဖြစ်နေသည်။ ကျွန်မဘဝ၏ မြန်မာတိုင်းမ် အခန်းအား ခရီးတစ်ခုဖြင့် အဆုံးသတ်လိုက်လျှင် အတိတ်၏ အရိပ်မည်းများကို နောက်ပြန်လှည့်လှည့် ကြည့်မနေရတော့ဘဲ စာမျက်နှာသစ် စနိုင်မည်ဟု ကျွန်မ မျှော်လင့်သည်။

ပုံမှန်အားဖြင့် ရှာပါအား အလုပ်မှ ခွင့်ယူရန် ခက်ခက်ခဲခဲ တိုက်တွန်းရသော်လည်း ဤခရီးအတွက်မူ မခက်ခဲလိုက်ပါ။ ကျွန်မမှာ အနည်းငယ် စိတ်ဓါတ်ကျ၍ စိတ်နှင့်လူနှင့် မကပ်မှန်း သိသာနေသလို သူကလည်း ပုဂံရှိ နှစ်ထောင်ချီ သက်တမ်းရှိ ဘုရားပုထိုးများနှင့် မြန်မာ့ နာမည်ကြီး အင်းလေးကန်တို့ကို လည်ပတ်ရန် ဆန္ဒရှိနေသည်။

ကံဆိုးစွာပင် ခရီးစဉ်မှာ အစမကောင်းခဲ့ဘဲ ဟိုတယ်ရောက်ခါမှ လေဆိပ်တွင် ကျွန်မ၏ အိတ်တစ်လုံး ကျန်ခဲ့မှန်း သတိရသည်။ ကျွန်မနှင့် ပါလာသည့် အိတ်အသေးလေးမှာ ရေချိုးခန်းသုံး ပစ္စည်းများ၊ ဖိနပ်များနှင့်

မှတ်စုစာအုပ်အချို့ဖြစ်ပြီး ကျန်ခဲ့သည့် အိတ်တွင် ကျွန်မ၏ အဝတ်အစားအားလုံး ထည့်ထားသည်။ ကျွန်မမှာ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ပါးနပ်သော ခရီးသွားဟု ဂုဏ်ယူထားမိသည့်အတွက် ထိုသို့ နမောနမဲ့နိုင်ခြင်းကြောင့် ကိုယ့်ကိုကိုယ် ကျိန်ဆဲမိသည်။

“ကိုယ်တော့ မယုံနိုင်ဘူး” ဟု ရှာပါအား ကျွန်မ ညည်းမိသည်။ “ဒီမှာ အတွင်းခံတွေ လျှောက်ဝယ်ရင်းနဲ့ အချိန်မဖြုန်းချင်ဘူး”

မြန်မာ အမျိုးသမီးအများစုမှာ ခန္ဓာကိုယ် သေးသွယ်ကြကာ ကျွန်မမှာ အရပ်ရှည်သဖြင့် ကျွန်မနှင့် တော်မည့် အတွင်းခံကို ရှိလျှင်ပင် ရှာတွေ့ရန် အတော်ရုန်းကန်ရမည် ဖြစ်သည်။ အလားတူ အကြောင်းရင်းကြောင့်ပင် မြန်မာပြည်တွင် ကျွန်မ ဖိနပ်အသစ် ဝယ်ရန် လက်လျှော့ခဲ့သည်မှာ ကြာပြီဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အရှက်တရားကြောင့် အမျိုးသမီး အတွင်းခံများကို လမ်းဘေးဆိုင်များတွင် ပေါ်ပေါ်တင်တင် ရောင်းလေ့မရှိပါ။ ပုဂံမြို့သည်လည်း ရှော့ပင်းမော ရှိရန် သေးလွန်းလှသည်။ ကျွန်မ၏ တစ်စုံတည်းသော အတွင်းခံ ကို နေ့စဉ် ရေချိုးခန်း ဘေစင်၌ လက်ဖြင့် လျှော်ရမည့်အဖြစ်ကို တွေးမိ၍ ရှုံ့မဲ့သွားမိသည်။

မြစ်ကမ်းနံဘေး သောင်ဦးမြို့၏ မိန်းလမ်းမပေါ်တွင် ခပ်ဟောင်းဟောင်း တက္ကစီတစ်စီးကို ငှား၍ မိနစ် နှစ်ဆယ်ခန့် ဝေးသော လေးဆိပ်လေးဆီသို့ ပြန်သွားကြသည်။ အဝင်ဝသို့ ရောက်သည့်အခါ ကျွန်မက ရှေ့မှ နေ၍ အလောတကြီးဝင်သွားကာ ရှာပါအား ကားခရုင်းရန် ထားခဲ့သည်။

လေဆိပ်ခန်းမဆောင်အား ခြုံကြည့်နေချိန်တွင် အသက်အောင့်ထားမိသည်။ ဂျပန်လူမျိုး ခရီးသွား အချို့သာ ဟိုဒီ သွားလာနေကြသည်။ ထို့နောက်တွင်မှ အခန်း၏ အလယ်တွင် အထီးကျန်စွာ ရှိနေသော ကျွန်မ၏ ဖုန်အလိမ်းလိမ်းနှင့် အမဲရောင် အိတ်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ယူသွားလျှင် အသာလေးရသော်လည်း မည်သူမျှ မထိဘဲ ဤအတိုင်း ကျန်ရစ်သည်။ ပျော်ရွှင်စွာဖြင့် ကျွန်မ အိတ်ကို မကာ အပြင်သို့ ဆွဲထုတ်လာခဲ့သည်။ ရှာပါက ကျွန်မအား အပြုံးဖြင့် ကြိုဆိုသည်။ ကျွန်မမှာ စိတ်သက်သာရ ရသွားသော်လည်း လုံးလုံးလျားလျား အံ့ဩမိခြင်း မရှိပါ။ မြန်မာပြည်သည် ဆင်းရဲသည့် တိုင်းပြည်ဖြစ်သော်လည်း ခိုးမှုများမှာ အလွန်ရှားပါးသည်။ ရာဇဝတ်မှု ပြစ်ဒဏ်များမှာ ပြင်းထန်ကြီးလေးသည့်တိုင် ဗုဒ္ဓဘာသာ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ကံကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်မှုနှင့် ရုပ်ဝတ္ထု များထက် ကျော်လွန်သော တန်ဖိုးများကလည်း အကြောင်းရင်း ဖြစ်ပါမည်။ ထိုအတွက်ကြောင့် ကျွန်မ ဝမ်းသာ ကျေးဇူးတင်ရသည်မှာ ဤတစ်ကြိမ်သည် ပထမဆုံး မဟုတ်ပါ။

--

ကျွန်မအတွက် နေရာတစ်ခုအကြောင်း ပို၍ သိရလေလေ၊ ထိုနေရာတွင် လည်ပတ်ရသည်ကို ပို၍ စိတ်လှုပ်ရှား မိလေ ဖြစ်သည်။ ပုဂံတွင် ကျွန်မမှာ စိတ်လှုပ်ရှားမှုကို မဖုံးနိုင် မဖိနိုင်ပင် ဖြစ်နေသည်။ မြန်မာတိုင်းမ် တွင် ရှိစဉ်က ပုဂံအတွက် UNESCO ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် စာရင်းဝင်ရန် လျှောက်ထားမှုအကြောင်း ဆောင်းပါး ရေးခဲ့စဉ် ကျွန်မ သိသည့် ရောက်ဖူးသူ မှန်သမျှအား မေးမြန်းခဲ့ကာ မိုးပျံပူဖောင်းများ အိပ်မက်ဆန်ဆန် လွှင့်ပျံနေ၍ မြူခိုးများအကြားမှ ညိုငင်ဖမ်းစားသော အုတ်သား ဘုရားပုထိုးများ ထိုးထွက်နေသည့် ဓါတ်ပုံများကို မရေမတွက် နိုင်အောင် ကြည့်ခဲ့ဖူးသည်။ ကျွန်မ၏ စာရွက်ခေါက်ရာများဖြင့် ပြည့်နေသော Lonely Planet လမ်းညွှန်စာအုပ်၏ မျက်နှာဖုံး မှာလည်း ထိုရှုခင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဟိုတယ်တွင် မနက်စာစားချိန်၌ ထိုလမ်းညွှန်စာအုပ်ထဲမှ အချို့အပိုင်းများကို ရှာပါအား ကျွန်မ ဖတ်ပြသည်။ ဆီရွဲရွဲ ကြက်ဥကြော်များ၊ ပေါင်မုန့်မီးကင်၊ ခေါက်ဆွဲကြော်နှင့် ချိုလွန်းသဖြင့် အချိုရည်အနှစ်နှင့်ပင် တူသော သစ်သီးဖျော်ရည်တို့ပါတင်သည့် မနက်စာ ဘူဖေးကို ကျွန်မတို့ စားနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။

“ဒေသကြီး တစ်ခုလုံး ဟိန္ဒူဘာသာနဲ့ မဟာယာန ဗုဒ္ဓဘာသာကနေ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကူးပြောင်း လာခဲ့တဲ့ ဆယ့်တစ်ရာစုကနေ ဆယ့်သုံးရာစုကြားမှာ ဘုရားပုထိုးတွေကို တည်ခဲ့တာတဲ့”

“ဒီဟာက တို့သိတဲ့အတိုင်း ဗုဒ္ဓဘာသာမူကွဲတွေထဲမှာ အပြင်းထန်ဆုံး လိုင်းမဟုတ်လား” ဟု ရှာပါက မှတ်ချက်ပြုသည်။ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် မူလ ဟောပြောလမ်းပြခဲ့သည်များနှင့် အနီးစပ်ဆုံးကိုက်ညီသည်ဟု ထေရဝါဒ က ယူဆထားခြင်းကို ရည်ညွှန်း၍ ပြောခြင်း ဖြစ်သည်။

“ရှေးရိုးဆန်တယ်၊ မှန်တာပေါ့” ကျွန်မက သဘောတူလိုက်သည်။

“အချိန်ကာလကတော့ စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းတယ်” ဟု သူက ဘလက်ကော်ဖီကို တင်ပေးရင်း ပြောသည်။ “ဒီအတိုင်းဆို ခေတ်သစ်မြန်မာဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာ လွှမ်းမိုးတဲ့ တိုင်းပြည် ဖြစ်လာချိန်လောက်မှာပဲ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှာ အစွလမ် ဘာသာက ကြီးစိုးလာပြီး ဟိန္ဒူတွေက လူနည်းစု ဖြစ်သွားကြတယ်”

ရှာပါသည် အိမ်နီးချင်း ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နှင့် မြန်မာအကြား ဘာသာစကားဆိုင်ရာနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ဆိုင်ရာ ချိတ်ဆက်မှုများအား ရှာဖွေ ဖော်ထုတ်ရသည်ကို နှစ်သက်သည်။ ပြီးခဲ့သည့် ညကပင် အိပ်ရာထဲ၌ သူ မြန်မာ အဘိဓာန်ကို ဖတ်နေရာမှ ဝမ်းသာအားရဖြင့် “မြန်မာ စကားလုံး “လ” ရဲ့ သက္ကတဘာသာစကား ရင်းမြစ်ကို ကိုယ် ရှာတွေ့ပြီ” ဟု ထ၍ အော်သည်။ သူ၏ မိခင်ဘာသာစကား ဘင်္ဂါလီတွင်လည်း သက္ကတဘာသာကို အခြေခံသည့် စကားလုံးများစွာရှိပြီး ဘာသာစကားနှစ်ခုလုံးမှာ အိန္ဒိယ၏ ရှေးကျသော သက္ကတဘာသာစကားနှင့် ဘုံ ချိတ်ဆက်မှုများ ရှိနေသည်ကို တွေ့ရခြင်းက သူ့ကို စိတ်လှုပ်ရှားစေသည်။

ရှာပါ၏ ဉာဏ်ရည်ထက်မြက်မှုက ကျွန်မအတွက် အလွန်ဆွဲဆောင်မှု ရှိသည်။ သူ၏ ဆုံးသွားသော အဖေမှာ အစွလမ်မစ်ရေးရာ သုတေသီ ပါမောက္ခဖြစ်ပြီး လေ့လာသင်ယူလိုစိတ်ကို သူ့ထံမှ ရှာပါက

လက်ဆင့်ကမ်း အမွေရခဲ့ကြောင်း သိသာပါသည်။ ကျွန်မကတော့ ဘာသာစကားဆိုင်ရာ ပါရမီ လုံးဝမရှိဘဲ မြန်မာစကားဖြင့် စာတစ်ကြောင်းပြည့်အောင်ပင် မနည်းကြိုးစားပြောနေရသည်။ သို့သော် ကျွန်မ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမည်ဟု ကိုယ့်ကို ကိုယ် ပြောနေဆဲ ဖြစ်သည်။

ကျွန်မတို့အား ဟိုတယ်ကပေးလိုက်သည့် ကျယ်ပြန့်ရှုပ်ထွေးသည့် ဘုရားပုထိုးများ မြေပုံကို ကံကောင်းစွာဖြင့် ရှာပါက ဦးဆောင် ကိုင်တွယ်သည်။ စတုရန်း ကီလိုမီတာ ၁၀၀ ခန့်ကျယ်သော ဧရိယာကြီးထဲ တွင် ဘုရား၊ ပုထိုးနှင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းပေါင်း ၃,၀၀၀ ကျော်ရှိသည်။ ကျွန်မ ဘာသာဆိုလျှင် နာမည်ကြီး ဘုရားပုထိုးများဆီသို့ပင် ရောက်အောင် သွားနိုင်ခြေ သိပ်မရှိပါ။

ဟိုတယ်မှ လမ်းအနည်းငယ်လျှောက်ရသည့် အငှားဆိုင်တွင် လျှပ်စစ်စက်ဘီးများ ငှား၍ ကျွန်မတို့ ထွက်လာခဲ့သည်။ ကျွန်မ မျက်နှာအပြည့်ပြုံး၍ ရှာပါနှင့်အတူ စီးလာခဲ့သည်။ စက်ဘီးစီးရခြင်း၏ လွတ်လပ်မှုနှင့် အတူ အသံထွက်သော လျှပ်စစ်မော်တာ ပေါင်းစပ်ထားခြင်းကိုလည်း ကျွန်မ သဘောကျသည်။ ကျွန်မ၏ ပေါင်များ ဂျယ်လီလို ပျော့ခွေသွားမည်မဟုတ်သလို တစ်ကိုယ်လုံးလည်း ချွေးရွဲနေတော့မည်လည်း မဟုတ်ပါ။ မြင်းလှည်းများပေါ်တွင် ဖြည်းဖြည်းချင်း လိမ့်နေသော တိုးရစ်များကို ကျွန်မတို့ ကျော်တက်ခဲ့သည်။ သူတို့ ကြည့်ရသည်မှာ ခရီး မြန်မြန်မရောက်သည်ကို ဂရုစိုက်ပုံမပေါ်ပါ။

“ဒီထဲကို ဝင်ကြည့်ချင်လား” ရှာပါက ဘုရားပုထိုး သုံးဆူထံ ဦးတည်နေသည့် လမ်းကျဉ်းလေးဘေးတွင် ရပ်၍ မေးသည်။ ဘုရားများမှာ ပန်းခြံထဲမှ စတိုတ် တစ်ခု ထက်ပို၍ မကြီးပါ။

ကျွန်မ သဘောတူလိုက်ပြီး သဲလမ်းအတိုင်း ဘုရားများထံ လျှော့၍ ဆင်းလိုက်ကြသည်။ အနီးရောက်သော အခါ ဘုရားတစ်ဆူမှာ ယိုယွင်းပျက်စီးနေပြီး ကျန်နှစ်ဆူမှာ ပြီးခဲ့သည့်နေ့ကမှ လာတည်ထားသလို မသင်္ကာဖွယ်ရာ အကောင်းပကတိ ရှိနေသည်။ မြို့ပြဆင်ခြေဖုံး လုံးချင်းအိမ်တစ်အိမ်တွင် မြင်ရနိုင်သည့် အုတ်မျိုးဖြစ်သော နီညိုရောင် အုတ်များကို ကျွန်မ လက်ဖြင့်ပွတ်ကြည့်သည်။ ဘုရားနှစ်ဆူမှာ စစ်အစိုးရက အားကြိုးမန်တက် လာရောက် ပြင်ဆင်သွားခြင်းဖြစ်မည်ဟု ကျွန်မ ထင်သည်။ တတိယတစ်ဆူကို မထိဘဲ ထားခဲ့သည်ကတော့ ထူးဆန်းနေသည်။ ဆောင်းပါးရေးရန်အတွက် ပုဂံအကြောင်း လေ့လာခဲ့ရာ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ငလျင်ကြောင့် ရှေးဟောင်းပုထိုးများစွာ ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၉၀ ကျော်နှစ်များတွင် စစ်အစိုးရက ပစ္စုလတ်ခတ် ပြင်ဆင်မှုများ အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း *National Geographic* သဘာဝနှင့် ခရီးသွား မဂ္ဂဇင်းက စွပ်စွဲထားသည်ကို ဖတ်ရသည်။ အာဏာပိုင်များက ဘုရားပုထိုးများ၏ မူလစစ်မှန်မှုအား ယုတ်လျော့စေသည့် ခေတ်သစ်ဆောက်လုပ်ရေးသုံး အုတ်များဖြင့် အစားထိုးပြုပြင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုပြီး ပုဂံဒေသတွင် မေးခွန်းထုတ်စရာ စီမံကိန်း သစ်များလည်း ဖော်ဆောင်ခဲ့သည်။ ထိုထဲတွင် ဆယ့်ရှစ်ကျင်း ဂေါက်ကွင်း (စစ်ဗိုလ်ချုပ်များမှာ ဂေါက်ရိုက် ဝါသနာရှင်များ ဖြစ်ကြသည်) တစ်ခုနှင့် ကျွန်မတို့

စက်ဘီးစီးခဲ့ကြသည့် ရှေးဟောင်းဒေသ အလယ်တည့်တည့်တွင် ဖြတ်ဖောက်ထားသော လမ်းမကြီးတို့ ပါဝင်သည်။ ပုဂံမြို့ဟောင်းမှ ဒေသခံများအားလည်း အတင်းအကြပ်နှင့်ထုတ် ရှိ မြေပဲခင်းများဆီသို့ ရွှေစေပြီး ထိုနေရာအား ယခုအခါ “ပုဂံမြို့သစ်” ဟူ၍ ခပ်တိုးတိုး အမည် ပေးထားသည်။ ပုဂံဒေသအား UNESCO ကမ္ဘာ့ အမွေအနှစ် အဆင့်သတ်မှတ်ချက်ဝင်ရန် လျှောက်ထားခြင်းမှာ နှစ်နှစ်ဆယ်ခန့် တိုးတက်မှုမရှိခြင်းသည် ထိုအကြောင်းများကြောင့်လည်း ဖြစ်သည်။ (ဝမ်းသာစရာမှာ ၂၀၁၉ နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် စာရင်းသွင်း သတ်မှတ်ခံခဲ့ရပါသည်။)

မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ၊ သော့ခတ်တံခါးပိတ်ထားသော ထိုပုထိုးများ၏ ပတ်လည်တွင် လျှောက်ကြည့်နေရင်း မြင်ကွင်းထဲတွင် လူတစ်ယောက်တစ်လေမျှ မမြင်ရသည်ကို အံ့ဩမင်သက်မိသည်။ ကမ္ဘောဒီးယားမှ အန်ကောဝပ် ကို ကျွန်မ အလွန်သဘောကျခဲ့သော်လည်း ပုဂံမှာမူ အလွန်ကွဲပြားသော အတွေ့အကြုံဖြစ်မည်ဆိုသည်မှာ ထင်ရှားလာပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ဖိနှိပ်မှုကြီးစိုးသည့် အထီးကျန်နိုင်ငံ တစ်ခုဟူသော ဂုဏ်သတင်းကြောင့် ကမ္ဘောဒီးယားသို့ လာသော တိုးရစ်အရေအတွက်၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းသာ မြန်မာသို့ လာကြသည်။ ထို့ပြင် ပုဂံတွင် သွားစရာ ဘုရားပုထိုးများ ပို၍ များပြားသည်။ ပုဂံ၏ နောက်ထပ်အားသာချက်မှာ မြေမြှုပ်မိုင်းများ ပြန့်ကျဲနေခြင်း မရှိသဖြင့် လူသိပ်မသွားသည့် နေရာများသို့လည်း ဘေးကင်းစွာ သွားနိုင်သည်။

ပုဂံတွင် အကြီးဆုံးဘုရားဖြစ်သော ဓမ္မရံကြီးဘုရား ဘက်သို့ ကျွန်မတို့ ထွက်လာခဲ့ပြန်သည်။ ဤဘုရားမှာ အမှန်ပင် ကြီးမား၍ ပိရမစ်ပုံစံ အမိုးရှိကာ မျက်နှာစာလေးဘက်မှာ အရပ်လေးမျက်နှာသို့ ဆန့်ထွက်နေသည်။ ဘတ်စ်ကား တစ်စီးထက်မြင့်သော်လည်း ဘုရားကြီး၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအထိသာ မြင့်သည့် ထူထဲသော အုတ်နံရံ ပတ်လည်ဝိုင်းထားသည်။ ကျယ်ပြန့်သော ဝင်းထဲတွင် ထနောင်းပင်များ ပြန့်ကျဲတည်ရှိနေပြီး အရိပ်အောက်တွင် လမ်းဘေးဈေးသည်အချို့က မော်တော်ဆိုင်ကယ်များ ရပ်ထားကြသည်။ ဘုရားကြီး၏ လှပခမ်းနားသော အမိုးခုံးအောက်တွင် ဆံပင်ဖြူဖြူဖြင့် အနောက်တိုင်း တိုးရစ်အုပ်စုလေးတစ်စု ရပ်နေကာ ယင်ကောင်များအား ယပ်ထုတ်ရင်း မြန်မာ ခရီးသွားလမ်းညွှန်က နှစ် ၈၀၀ ကျော် သက်တမ်းရှိ ဘုရားကြီးအကြောင်း ရှင်းပြသည်ကို နားထောင်နေကြသည်။

နောင်တော်နှင့် ခမည်းတော်အား သတ်ဖြတ်၍ ထီးနန်းလုခဲ့သော နရသူမင်းက အပြစ်များကို ဆေးကြောရန် အတွက် ဤဘုရားပုထိုးကြီးကို တည်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုမင်းသည် မိဖုရား တစ်ပါးဖြစ်သော အိန္ဒိယ မင်းသမီးတစ်ဦးအားလည်း ဟိန္ဒူမှ ဗုဒ္ဓဘာသာသို့ မပြောင်းဘဲ ဆက်လက်ကိုးကွယ်သဖြင့် ကွပ်မျက်ခဲ့သေးသည်။

နရသူမင်းသည် အပြစ်အတွက် မည်မျှ နောင်တရခဲ့သည်ဆိုသည်မှာ မေးခွန်းထုတ်ဖွယ်ဖြစ်သည်။ ဘုရားပုထိုးကြီး တည်နေစဉ်အတွင်းပင်လျှင် သူသည် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ ဆက်လက် ပြုမူခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ပန်းရန်များမှာ အုတ်များကို အပ်ပေါက်ရာပင် ထိုးမဝင်အောင် တင်းကြပ်စွာ စီရမည်ဟု သူက ပညတ်သည်။ ဤအဓိပ္ပါယ်မရှိသည့် ပြီးပြည့်စုံမှုကို မဖော်ဆောင်နိုင်သူအား လက်ကို ခုတ်ဖြတ်ပစ်သည်။ လက်ဖြတ်ခြင်းကို အခြား ပန်းရန်များ မြင်၍ သတိမူနိုင်ရန်အတွက် ဘုရားကြီး၏ ဝင်ပေါက်တစ်ခုတွင် ဆောင်ရွက်သည်။

ရန်သူများလည်း ပေါများမည်မှာ သံသယဖြစ်စရာမလိုသော နရသူမင်းသည် ဘုရားကြီး မပြီးစီးမီပင် လုပ်ကြံခံရသည်။ ဘုရား အတွင်းဘက် ပရဝုဏ်ကို အုတ်စီ၍ ပိတ်ပစ်ခဲ့ရာ စစ်အစိုးရလည်း ဖွင့်၍ ပြုပြင်ရန် ဘယ်တော့မှ မကြိုးစားခဲ့ပါ။ မကောင်းသည့် အတိတ်နိမိတ်နှင့် ပြည့်နေ၍ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ငါတော့ ဘယ်သူ့လက်မှ မခုတ်ဖြတ်ခဲ့ဘူးနော် ဟု မျက်နှာကြက်အမြင့်ကြီးများရှိသော အပြင်ဘက် ပရဝုဏ်တွင် လျှောက်ရင်း ကျွန်မ ရေရွတ်နေမိသည်။ *ပြီးတော့ ငါဘယ်သူ့ကိုမှလည်း မသတ်ဖူးဘူး။ ငါက ဝင်ဒီနဲ့ပဲ မတည့်တာ၊ ပြီးတော့ အမြင်ကတ်စရာလည်း ကောင်းချင် ကောင်းခဲ့မယ်၊ ဒါကြောင့် ငါအလုပ်ပြုတ်သွားတာ။*

သမိုင်းအကြောင်းအရာများသည် စိတ်ကို အလွန် တည်ငြိမ်စေကာ ကိုယ့်အပူနှင့်ကိုယ် လုံးပန်းနေခြင်း အတွက် အလွန်ကောင်းသော ဖြေဆေးလည်းဖြစ်သည်ဟု ကျွန်မ အမြဲတွေးခဲ့သည်။ ပုဂံသည် အင်ပါယာကြီးများ တိုးတက် ကြီးထွားလာ၍ ပြန်တိမ်ကောသွားပုံ၊ ဘုရင်များနှင့် ဘုရင်မများ မည်မျှ ကြွယ်ဝသည်ဖြစ်စေ ကျွန်မတို့အားလုံးနီးတူ အဆုံးသတ်တွင် အနိစ္စရောက်ရပုံတို့ကို ပြနေသော တည်ရှိဆဲ ပြယုဂ်ကြီးပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်မ၏ ဇာတ်ရှုပ်များနှင့် အားနည်းချက်များမှာ ရုတ်တရက် အသေးအဖွဲများ ဖြစ်သွားကာ ထိုသို့ လက်ခံနိုင်ခြင်းက ကျွန်မအား ပို၍ ငြိမ်းချမ်းစေသည်။ မကြာသေးသော အတိတ်အား ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျကျ ရှုမြင်နိုင်စွမ်းကို ကျွန်မအလွန်လိုအပ်နေရာ မြင်နိုင်စွမ်းအချို့ ရလာသည့်အတွက် စိတ်ကျေနပ်မှု ရလာနေပြီ ဖြစ်သည်။

သာမန် စားသောက်ဆိုင်တစ်ခုသို့ ကျွန်မတို့ စက်ဘီးဖြင့် ရောက်လာ၍ နေ့လယ်စာစားရာ မျက်နှာနှင့် လည်ပင်းအပြည့် အဝါရောင် သန့်ပေါင်း လိမ်းထားသော အမျိုးသမီးငယ်တစ်ဦးက စားပွဲထိုးပေးသည်။ သူမ၏ မျက်တောင်မွှေးများပင် အဝါရောင် သမ်းနေသည်။ သူမ၏ ကလေးနှစ်ယောက်မှာ ကျွန်မတို့ စားပွဲအနီး ကြမ်းပြင် ပေါ်တွင် ဆော့နေပြီး အဖွားဖြစ်သူက ကြက်သွန်ဖြူနွှာနေသည်။

ရှမ်းခရမ်းချဉ်သီးသုတ်နှင့် ဝက်သားဟင်းကို ဗိုက်ကားအောင်စားကာ ထောပတ်သီး ဖျော်ရည်များ (မြန်မာ့ အထူးလက်ရာ) ဖြင့် အချိုတည်းပြီးနောက် လမ်းတစ်ဖက်ခြမ်းရှိ ရက်ကန်းရုံထဲသို့ စူးစမ်းကြည့်ကြသည်။ ရှေ့တွင် စိုက်ထူထားသော ဆိုင်းဘုတ်အရ ပဒေါင်အမျိုးသမီးများ ရက်ကန်းခတ်ကြခြင်းဖြစ်ပြီး

ခရီးသွားများအတွက် ဆွဲဆောင်မှု တစ်ခု ဖြစ်နေသည်။ “သစ်ကုလားအုတ် လည်ပင်း” ရှိသည့် ပဒေါင်အမျိုးသမီးများမှာ မြန်မာ့ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများအနက် အထူးခြားဆုံးဖြစ်သည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင်ပင် အထူးခြားဆုံး ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ သူတို့ကို ကြည့်ရသည်မှာ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကာ ပုံမှန် လူသားလည်ပင်း၏ လေး၊ ငါးဆမျှ ရှည်လျားသော ကြေးကွင်းများ၏ ထိပ်တွင် ပြန်၍ တပ်ထားသကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်။

ကျွန်မ သူတို့ကို တွေ့ရန် မျှော်လင့်ထားပြီး ဖြစ်သော်လည်း ပဒေါင် အမျိုးသမီးနှစ်ဦး ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင် ထိုင်နေသည်ကို မြင်ရချိန်၌ တွေ့ဝေသွားမိသည်။ သူတို့သည် ခြေထောက်ကို ဆန့်ထုတ်၍ ထိုင်နေပြီး ပေါင်မှနေ၍ ခြေမျက်စိထိ ကြေးကွင်းများ ဝတ်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ လေးလံသော ငွေလက်ကောက်များလည်း ဝတ်ဆင်ထားပြီး စောင်းကို စောက်ထိုး ထားထားသည်နှင့် တူသော ရက်ကန်းစင်များကို ကိုင်တွယ်နေကြသည်။ ထိုမျှ သတ္တုပစ္စည်းများ ဝတ်ဆင်ကာ ထိုပုံစံဖြင့် တစ်နေကုန်မည်သို့ နေနိုင်သည်ကို ကျွန်မ မတွေ့တတ်ပါ။ ကျွန်မဆိုလျှင် တပလ္လင်ခွေ၍ ဆယ်မိနစ်ခန့်ထိုင်လျှင်ပင် ခါးက နာလာတတ်သည်။ သူတို့၏ မျက်နှာများမှာ ရေခမ်းနေသော ချောင်း၏ကြမ်းပြင်ရှိ အက်ကြောင်းများကဲ့သို့ အရေပြားများ တွန့်နေသည်။ ယာခင်းတောင်သူများ ဝတ်တတ်သည့် အရောင်တောက်ပသော ပဝါများကို ခေါင်းတွင်ပေါင်းထားကာ အဝတ်စချွန်ချွန် တစ်စက အောက်သို့ ထိုးကျနေသည်။ ကျွန်မတို့ ဝင်လာချိန်တွင် သူတို့က ပြုံးပြရာ ပြန်၍ စူးစိုက်ကာ မကြည့်မိရန် ကျွန်မ ထိန်းလိုက်သည်။

သီအိုရီတစ်ခုအရတော့ ကျားကိုက်မည့်ရန်မှ ကာကွယ်ရန် စတင်၍ ကြေးကွင်းများ အသုံးပြုခြင်း ဖြစ်ပြီး တစ်ဖြည်းဖြည်းချင်း ထိုခလေးမှာ အလှအပ လက္ခဏာတစ်ရပ် ဖြစ်လာသည်ဟု ဆိုသည်။ ပဒေါင် မိန်းကလေးများ အသက်နှစ်နှစ်လောက်ထိမှ စ၍ အရိုးများ သေးငယ်၍ နုနယ်ချိန်တွင် ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကို စတင်သည်။ နှစ်ကြာလာသည်နှင့်အမျှ ပို၍ကြီးမားသော ကွင်းများကို ဖြည်းဖြည်းချင်း ထပ်ထည့်ကြသည်။ ကွင်းများကို ဖယ်လိုက်လျှင် အမျိုးသမီးများ၏ လည်ပင်းမှာ ကျိုးသွားမည်လားဟု ကျွန်မ ထင်မိသော်လည်း ထိုသို့ မဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ကြေးကွင်းများကြောင့် လည်ပင်းမှာ ရှည်နေသည်ဟု ထင်ရသော်လည်း အမှန်မှာ ပခုံးညှပ်ရိုးများက ကြေးကွင်း၏ ဝိတ်ကြောင့် ကျိုးလုနီးပါးအထိ အောက်သို့ ဖိချခံထားရခြင်းဖြစ်ပြီး နံရိုးများမှာလည်း အဖိ ခံထားရခြင်း ဖြစ်သည်။ ကြေးကွင်းများက အရေပြားကို ပွတ်ရှုစေသော်လည်း နှစ်ပေါင်း အနည်းငယ်ကြာမှသာ တစ်ခါချွတ်၍ ပြန်လည် ပြင်ဆင်ချိန်ညှိခြင်း လုပ်လေ့ရှိပြီး အိပ်စက်ခြင်းကဲ့သို့ နိစ္စဓူဝ ကိစ္စ အတွက်တော့ ချွတ်ခြင်းမရှိပါ။

ကျွန်မကတော့ လည်ပင်းတွင် ဘာမှ ပတ်လေ့မရှိပါ။ အထူးသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံလို ပူသည့်ရာသီဥတု ရှိသည့် နေရာတွင် နေရ၍ ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း အရောင်းစားပွဲပေါ်မှ အဖြူအမည်း အစင်းကျား ပဝါတစ်ထည်ကို ရွေးလိုက်သည်။ ပုံမှန်ဈေးနှုန်းထက် ဆယ်ဒေါ်လာလောက် ပိုများမည်ဟု ကျွန်မထင်သည့်

ပမာဏကို ဈေးရောင်းနေသည့် တတိယမြောက် ပဒေါင် အမျိုးသမီးအား ပေးချေလိုက်သည်။ ကျွန်မ ဈေးမဆစ်တော့ပါ။ ပဝါ အတွက်သာမက ကျွန်မ ရိုက်မည့် ဓါတ်ပုံများအတွက်ပါ ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤပုံစံမှာ ထုတ်မပြောဘဲ နားလည်ထားသည့် အပေးအယူဟု ကျွန်မ သဘောပေါက်လိုက်သည်။

ထိုင်းနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းတွင် ဒုက္ခသည်အဖြစ် ရောက်လာ၍ နေထိုင်ကြသော ပဒေါင်ကျေးရွာတွင် ခရီးသွားညွှန်သည်များက ဒေါ်လာအနည်းငယ် ပေး၍လျှောက်ကြည့်နိုင်သည်။ စူးစမ်းလိုသော ခရီးသွားတိုးရစ်များ ဘတ်စ်ကားအပြည့်ဖြင့် ရောက်လာတတ်၍ ထိုပဒေါင်လူမျိုးစုမှာ လူနေမှုစရိတ် ဖူလုံလျက် ရှိသည်။ သို့သော် အချို့သူများက ဤအခြေအနေကို အမြတ်ထုတ်ခံနေရသော “လူသား တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်” ဟု အမည်တပ်ကြသည်။ ပဒေါင်အမျိုးသမီးများအား ကျွန်မ ဓါတ်ပုံရိုက်ခြင်းမှာ တစ်ပါးသူ၏ အခြေအနေကို မျက်စိအရသာခံသည်ဟု ယူဆ ၍ ရနိုင်သော်လည်း သူတို့အနေဖြင့် ဤနည်းလမ်းဖြင့် ဝင်ငွေရှာဖွေရန် မသင့်ဟု တွေးခြင်းမှာမူ သူတို့ကို ဆင်ခြင်ဉာဏ်နည်းသူများဟု နှိမ်ရာရောက်သည်ဟု ကျွန်မထင်ပါသည်။ သို့သော် သူတို့၏ ခွင့်ပြုပေးမှုအတွက် တန်ရာတန်ကြေး မပေးဘဲ ဓါတ်ပုံရိုက်ခြင်းမှာမူ မှားယွင်းသည်ဟု ကျွန်မ လုံးဝ ထင်ပါသည်။

--

ထို့နောက် အချို့ သမိုင်းပညာရှင်များက “ဗမာပြည်၏ Westminster Abbey¹³” ဟု ခေါ်ကြသည့် အာနန္ဒာ ဘုရားသို့ ကျွန်မတို့ သွားကြသည်။ အခြား ဘုရားပုထိုးများနှင့် မတူဘဲ အာနန္ဒာ၏ ကျယ်ပြန့်သော မျက်နှာစာ များကို အရောင်မိန်နေပြီဖြစ်သည့် ထုံးသုတ်ထားသည်။ ဗိသုကာလက်ရာမှာ ဟိန္ဒူလက်ရာ လွှမ်းမိုးမှု ကဲသည်။ ဤဘုရားသည်လည်း ရက်စက်သော နောက်ခံ ရာဇဝင်ရှိသည်။ ဘုရား တည်ခဲ့သည့် ဘုရင်က ဤအလှအပ လက်ရာကို ဘယ်တော့မှ ထပ်မံ ပုံတူပွားနိုင်ခြင်း မရှိစေရန် ဗိသုကာပညာရှင်များကို ကွပ်မျက်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ပုဂံပြည်ရှင် အများအပြားမှာ အတ္တ အလွန်ကြီးသူများဟူသည့် ခံစားချက် ကျွန်မထံ ဝင်လာလျက်ရှိသည်။

ခြေဗလာဖြင့် ဝင်ရန် သတိပေးထားသည့် ဆိုင်းဘုတ်နားတွင် ဖိနပ်များကို ချွတ်ထားခဲ့ပြီး ဘုရားကြီး၏ အေးမြ၍ လှိုက်ဖြစ်နေသော အတွင်းပိုင်းသို့ ဝင်ရောက်လာခဲ့သည်။ ပုဂံတွင် ဆောင်းရာသီ အချိန်ဖြစ် သော်လည်း နေ့လယ်တွင် တစ်ယောက်ယောက်က ကျွန်မတို့အပေါ်မှနေ၍ ဧရာမ ဆံပင်ခြောက်အပူပေးစက်ကြီး မှုတ်ချ နေသလို ခံစားရသည်။ ဇန်နဝါရီလတွင်ပင် ဤမျှ ပူလျှင် မေလတွင်ဆိုလျှင် နေ၍မရလောက်သည့် အခြေအနေ ဖြစ်နေလိမ့်မည်။

¹³ လန်ဒန်မြို့မှ နှစ်ထောင်ချီသက်တမ်းရှိ အလွန်လက်ရာမြောက်သော တော်ဝင်မိသားစု တက်သည့် ဘုရားကျောင်း

အရိပ်မည်းများကျနေသော အတွင်လျှောက်လမ်းအတိုင်း လျှောက်လာရာ ရွှေသင်္ကန်း ကပ်ထားသော ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ကြီး မြင့်မားစွာ မိုးကြည့်နေပြီး ဖယောင်းတိုင်များ အပြည့်ထွန်းထားသည့် အခန်းတစ်ခုသို့ ရောက်လာသည်။ တရုတ်နိုင်ငံတွင် မြင်ရလေ့ရှိသော ဗိုက်ပူကိုယ်တော်များနှင့် မတူပဲ ဤဆင်းတုတော်မှာ ပိန်ပါးကာ ရှည်လျားသော သင်္ကန်းရုံထားသည်။ ပဒေါင်အမျိုးသမီးများတွင် ရှည်လျားသော လည်ပင်းများ ရှိသည်ဟု ထင်ရသလို အရှေ့တောင်အာရှမှ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော် အများအပြားတွင် ရှည်လျားသော နားရွက်များ ရှိကြသည်။ ဤသည်မှာ အနုပညာရှင်တစ်ဦးဦးက ထွင်ထားခြင်းမဟုတ်ဘဲ သာမန် ပုထုဇဉ်တစ်ဦးက ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ဖြစ်လာပုံ ဇာတ်ကြောင်း၏ အရေးပါသော အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။

သိဒ္ဓထဂေါတမ အမည်ရ အိန္ဒိယ မင်းသားတစ်ပါးအဖြစ် ကြီးပြင်းလာစဉ်က ဗုဒ္ဓ၏ နားရွက်များမှာ ရတနာ စီချယ်ထားသည့် နားထောင်းများ၏ ဝိတ်ကြောင့် ရှည်ကျလာခြင်း ဖြစ်သည်။ နှစ်ဆယ့်ကိုးနှစ် အရွယ်တွင် သူသည် နားထောင်းများကို ချွတ်၍ ပိုင်ဆိုင်မှုအားလုံးကို စွန့်လွှတ်ကာ ဒုက္ခမှလွတ်ငြိမ်းရာလမ်းကို ရှာဖွေရန် လှည့်လည် ကျင့်ကြံခဲ့သည်။ ခြောက်နှစ်ကြာပြီးနောက် ရဟန်းဘဝဖြင့် သဗ္ဗညုတဉာဏ် ရရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓ၏ ရှည်လျားသော နားရွက်များမှာ စိတ်ဝိညာဉ်ပညာဉာဏ် အတွက် ရုပ်ဝတ္ထု ကမ္ဘာကို စွန့်ပယ်ခဲ့ခြင်းအား ကိုယ်စား ပြုနေသည်။

လုံခြုံစွာ ဝတ်ထားသည့် အမျိုးသား သုံးဦးက ဗုဒ္ဓဆင်းတု ရှေ့တွင် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်၍ ရှေ့နောက် အသာလေး ယိမ်းထိုးနေရင်း လက်အုပ်ချီထားကြသည်။ သူတို့က ဘုရားစာများ တိုးတိုးလေး ရွတ်နေကြသည်။ ကမ္ဘောဒီးယား၏ အန်ကောဝပ်နှင့်မတူဘဲ ပုဂံသည် လက်ရှိတွင်လည်း ဘုရားဖူးများ လာရောက် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရာ နေရာ ဖြစ်နေသဖြင့် ဤဘုရားပုထိုးများမှာ ပို၍ အရောင်အသွေး စုံလင် ကြွရွ နေသည်။

မှောင်မဲသော လျှောက်လမ်းအတိုင်း ကျွန်မတို့ ဆက်လျှောက်လာရာ ပထမဆင်းတုနှင့် ပုံစံတူ အခြား ဗုဒ္ဓ ဆင်းတု သုံးဆူကို ထပ်တွေ့ပြီးနောက် မျက်စိကျိန်းလောက်အောင် လင်းနေသော နေရောင်ထဲသို့ ပြန်ထွက်လာခဲ့ သည်။ ကလေး လက်ပွေ့ဈေးသည်များက ကျွန်မတို့ထံ ပြေးလာ၍ အအေးများ၊ သဲပန်းချီများနှင့် ပို့စကတ်များ လာရောင်းကြသည်။ အသက်ရှစ်နှစ်ခန့်ရှိမည့် ခြေဗလာနှင့် ကောင်လေးတစ်ယောက်ထံမှ ပို့စကတ် တစ်တွဲ ကျွန်မ ရွေးလိုက်သည်။ သူက ချောမောသော ကလေးလေးဖြစ်ပြီး အားကောင်းသော အပြုံးနှင့် ကြီးမားသော ဗာဒံသီးပုံစံ မျက်လုံးများ ရှိသည်။ သူ့ တီရှပ်မှာ စုတ်ပြုနေ၍ လက်ဖျံတွင် အနာဖြစ်နေကာ ယင်ကောင်အချို့ ဝဲနေသည်။

“မစ္စ၊ ဘယ်နိုင်ငံက လာတာလဲ” သူက မေးသည်။

“ဩစတြေးလျ”

“ဂဒ်ဒေး မိတ်¹⁴” သူက ဖြတ်ထိုးဉာဏ်သုံး၍ ဆိုသည်။ “သားပိုက်ကောင်နဲ့ ကိုအားလား (koala) ဝက်ဝံ တွေ နေတဲ့ နေရာပေါ့”

ဤကဲ့သို့ စကားပြောသော ကလေးမျိုး ရန်ကုန်တွင် ကျွန်မ လုံးဝမတွေ့ဖူးပါ။ သူ့တွင် အသက် ၂၀ အရွယ် လူငယ် တစ်ယောက် ကဲ့သို့ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ယုံကြည်မှုနှင့် ကိုယ်ဟန်ကို တွေ့ရသည်။ ကျွန်မသာ စပိန်က လာသည်ဟု ပြောလျှင် သူ စပိန်လိုနှုတ်ဆက်မည်ဟု ကျွန်မ ထင်သည်။ ဒေသခံ ကလေးသူငယ်များမှာ ကျောင်းထွက်၍ ကြီးထွား လာသော ခရီးသွား လုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြကြောင်း *Lonely Planet* စာအုပ်တွင် ဖတ်ရ၍ ကျွန်မ ဝမ်းနည်းမိသည်။ ဤအလုပ်မှာ မိသားစုလယ်တွင် ဝင်လုပ်သည်ထက် ဝင်ငွေပိုကောင်းသည်။ စာသင်ကျောင်း ကတော့ ထိုအလုပ်နှစ်ခုလုံးနှင့် ယှဉ်ပြိုင် ဆွဲဆောင်နိုင်ခြင်းပင် မရှိပါ။

ရှာပါနှင့် ကျွန်မတို့ ဖုန်ထူသော မြေပြန့်တွင် စက်ဘီးဖြင့် ဆက်၍ ပတ်ကြကာ ဘုရားပုထိုးများစွာကို လူသူမရှိဘဲ လည်ပတ်ခွင့်ရသည့်အရသာအား ခံစားကြသည်။ ထို့နောက် နေလုံးက နိမ့်ဆင်းလာကာ တံလျှပ်ထစေ သည့် အပူဒဏ်လည်း လျော့ပါးလာသည့်အခါ မြင့်မားသော ရွှေဆံတော် ဘုရားဆီသို့ ကျွန်မတို့ အပြေးနှင်ကြသည်။ သို့သော် လမ်းမှား သုံးခုဆက်တိုက်ကွေ့မိ၍ စိတ်တိုရသည်သာ အဖတ်တင်ပါသည်။ ကျွန်မတို့ရောက်သည့် အချိန်တွင် လူအုပ်များစွာက ဘုရား၏ ပစ္စယံ ငါးဆင့်တွင် ဖြန့်ကျက်နေရာယူပြီး ဖြစ်သည်။ ပစ္စယံများအထက်တွင် ခေါင်းလောင်းပုံ ကိုယ်ထည်နှင့် ကျောက်မျက်ရတနာများ ဌာပနာထားသော ထီးတော်တို့ ရှိသည်။ ဘုရား၏ အတွင်း တွင် ဗုဒ္ဓ၏ ဆံတော်အချို့ ဌာပနာထားသည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် ရွှေဆံတော်ဟု အမည်တွင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓ၏ ခန္ဓာကိုယ် အစိတ်အပိုင်းများမှာ အာရှတစ်ခွင်တွင် ပြန့်ကျဲ ဌာပနာထားကြောင်း ကျွန်မ သိလာရပြီး ထို့အချက်က ဘုရားဖူးများကို ဝေးလံသော အကွာအဝေးများအား ကျော်ဖြတ်၍ ဘုရားဖူးထွက်ရန် လှုံ့ဆော်လျက် ရှိသည်။

အဆင့်ဆင့်ရှိသော ရှေးဟောင်းစေတီ၏ အလယ်တွင် ဒေါင်လိုက် တက်နေသော အလွန်မတ်စောက်သည့် နှစ်ထောင်ချီသက်တမ်းရှိ လှေကားထစ်များကို တက်ရန် တန်းစီနေစဉ် ဘတ်စ်ကား တစ်စီးအပြည့် တရုတ် တိုးရစ်များ ရောက်လာပြီး အခြား တရုတ် ဘတ်စ်ကား နှစ်စီးနောက်ထိုးရပ်လိုက်ကာ စကားသံ ဆူညံစွာဖြင့် ဆင်းလာကြသည်။ ပုဂံတွင် အမြင့်ဆုံး စေတီဖြစ်သော ရွှေဆံတော်သည် နေဝင်ချိန်ကို ကြည့်ရန် မြင်ကွင်း အကောင်းဆုံးဖြစ်ရာ တစ်နေ့လုံး ပြန့်ကျဲသွားလာနေသော တိုးရစ်များက တစ်နေ့တာကုန်ဆုံးချိန်တွင် ဤနေရာ၌ လာစုကြတော့သည်။

ကျွန်မတို့ လှေကားထစ်အတိုင်း မိနစ်အနည်းငယ်ကြာ တက်လာပြီးနောက် မည်မျှ ကျန်သေးသည်ကို စူးစမ်းရန် မော့ကြည့်မိသည့် အမှားကို ကျွန်မ လုပ်လိုက်မိသည်။ ကျွန်မ မြင်ရသမျှမှာ တင်ပါးများသာဖြစ်ပြီး

¹⁴ G'day mate (ကောင်းသောနေ့ပါ သူငယ်ချင်း) ဩစတြေးလျ လေသံဖြင့် နှုတ်ဆက်ခြင်း

ရှေ့မှ လူတစ်ယောက်က ခဲစတစ်စကို မတော်တဆ ကန်ထုတ်လိုက်ရာ ကျွန်မ မျက်စိထဲဝင်သွားသည်။ ကျွန်မ ရပ်ဖို့ လိုကြောင်း ရှာပါ့ကို လက်ဟန်ခြေဟန်ဖြင့် ပြ၍ အလယ်နားကျသည့် ပစ္စယံတွင် တစ်နေရာရှာကာ ခဲကိုဖယ်ထုတ် ရန် မျက်တောင်ကို အသည်းအသန် ခတ်နေရသည်။ ညနေတိုင်း လူရာဂဏန်း လာတက်နေကြသဖြင့် ဘုရားကို မည်မျှ ထိခိုက်ပျက်စီးစေမလဲဟု ကျွန်မ တွေးမိသည်။

ရွှေဆံတော်ဘုရားသည် ၃၆၀ ဒီဂရီ ပတ်လည် မြင်ကွင်းရှိသော်လည်း ခရီးသွားများက ဓါတ်ပုံရိုက်ရန် အကောင်းဆုံး နေရာများထံ တိုးဝှေ့နေကြသည်။ ပခုံးချင်းဖက်ကာ ပြုံးနေသည့် အိုင်းရစ်လူမျိုး စုံတွဲ တစ်တွဲအား ကျွန်မ ဓါတ်ပုံရိုက်ပေးလိုက်ပြီး သူတို့ကလည်း ပြန်ရိုက်ပေးသည်။ ရွှေရောင်ဆံပင်ကို ထိပ်တွင် စုချည်ထားသည့် အကြမ်းခံပုံရသော ဂျာမန် ခရီးသွားတစ်ဦးက ကျွန်မတို့ကို တောင်းပန်စကားဆိုရင်း ကျော်ဖြတ်ကာ ဘုရား၏ အရှေ့ဘက်ခြမ်းမှ အုတ်များပဲ့နေသော အစွန်းပိုင်းအထိ ဆယ်ဖီရိုက်တံကို ကိုင်၍ ကပ်သွားရာ ကျွန်မ မကြည့်ရဲ၍ မျက်နှာလွဲလိုက်သည်။ သူပြုတ်ကျ၍ အော်သည့်အသံများ ကြားရလေမလားဟု စိတ်ထင်နေမိသည်။

မကြာမီ နေလုံးကြီး နိမ့်ဆင်းလာရာ လူတိုင်းက နေဝင်ဆည်းဆာထံ မျက်နှာမူလိုက်ကြသည်။ လူစုံပါဝင် သော ခရီးသွားတိုးရစ်များ တိတ်ဆိတ်သွားကြသည်။ အရွက်အုပ်ဆိုင်းသည့် သစ်ပင်များ ကျိုးတို့ကျဲတဲနှင့် မြက်ခင်းလွင်ပြင်ကြီး မျက်စိတစ်ဆုံး ဘုရားပုထိုးများ ထိုးထိုးထောင်ထောင် ရှိနေပြီး မြူများရစ်ဝိုင်းကာ အနီရောင် သမ်းနေသည်။ ထိုရှုခင်း၏ နောက်ဘက်တွင် နိမ့်လိုက်မြင့်လိုက် တောင်တန်းများ ရှိသည်။ ဤလှပခမ်းနားသော ရှုခင်းပြင်ကြီးကို လူသားမျိုးနွယ်က အနည်းဆုံး နှစ်တစ်ထောင်ခန့် အရသာခံလာခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ပြီးပြည့်စုံသည် ဆိုသော စကားမှလွဲ၍ ဖော်ပြရန် အခြား စကားလုံး ရှာမရပါ။

--

နောက်တစ်နေ့ညတွင် ပြင်သစ်လူမျိုးတစ်ဦး စီမံသော စားသောက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်၌ ညစာစားရင်း ကျွန်မ၏ လမ်းညွှန်စာအုပ်မှ ပုဂံအကြောင်း အခန်းတွင် ကျန်သေးသည့် စာမျက်နှာအချို့အား လှန်လှောဖတ်ရှုနေမိသည်။ ဘုရားပုထိုးများအကြောင်း ဖော်ပြထားသော အပိုင်းများမှာ ရှည်လျားလှသည်။

“ဒီရက်ပိုင်းက တကယ့်ကို ပျော်စရာကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကိုယ်တော့ ဘုရားတွေများလွန်းလို့ ဟုန်သွားပြီ” ဟု ကျွန်မ ရှာပါ့ကို ဝန်ခံလိုက်သည်။ “ဒါတောင်မှ ကြည့်စရာရှိတဲ့ နေရာတွေရဲ့ အကင်းတောင် မရှိသေးဘူး”

“မှန်တယ်၊ အားလုံး စုံချင်တယ်ဆိုရင် အနည်းဆုံး ဒီမှာ နှစ်ပတ်လောက် နေမှ ရမယ်” သူက သူ့ခြေသလုံး နားသို့ အကြံဖြင့်လာကပ်သော ကြောင်တစ်ကောင်အား ပွတ်သပ်ပေးရင်း ဆိုသည်။ “နက်ဖြန် မင်းပြောတဲ့ ဟိုတယ်ရေကူးကန်မှာ ရေကူးကြမယ်လေ၊ ဘုရားတွေကို ညနေခင်းမှ သွားတာပေါ့”

“အကောင်းဆုံးပဲ” ဟု ကျွန်မက ရုတ်တရက် စိတ်သက်သာရ ရ၍ ပြောသည်။ “အဲ့လို လုပ်ကြတာပေါ့”

--

ရက်အနည်းငယ် အကြာတွင် ကျွန်မတို့ ရှမ်းပြည်နယ်သို့ လေယာဉ်ဖြင့် ရောက်လာကြသည်။ ကောင်းကင်မှာ ကြည်လင် ပြာလဲ့ကာ နေရောင်လည်း ထိုးနေစဉ်ပင် တိုက်ခတ်လာသော လေမှာ အေးမြနေ၍ ကျွန်မ အံ့ဩသွား သည်။ ကျွန်မတို့သည် ပူပြင်းသော အလယ်ပိုင်းလွင်ပြင်များကို ချန်ထားခဲ့၍ ပို၍အေးသော အရှေ့မြောက်ပိုင်းသို့ ရောက်လာပြီဖြစ်သည်။ ဤဒေသမှာ အမြင့်ပိုင်း သမပိုင်းရာသီဥတုရှိကာ မြန်မာပြည်၏ အသီးအနှံ စုံလင်စွာထွက်သော နေရာဖြစ်ပြီး မြန်မာ့အပူချိန်နှင့် မရင်းနှီးသော တိုးရစ်များ ခိုနားရာနေရာလည်း ဖြစ်သည်။

နောက်နေ့များတွင် ကျွန်မတို့သည် အင်းလေးကန်ထဲ၌ လှေငှား၍ အရှိန်ဖြင့် သွားကာ ရေပေါ်စိုက်ခင်း များ ဘေးမှဖြတ်၍ ဘုန်းကြီးကျောင်းများ၊ ဈေးများနှင့် စေတီများထံ သွားရောက်လည်ပတ်ခြင်း၊ ထူးခြားသော ငါးဖမ်း နည်းစနစ် ကြောင့် မြန်မာပြည်တွင် အထင်ရှားဆုံး ရှုမြင်ကွင်းတစ်ခုဖြစ်လာသည့် အင်းသားများအား ဓါတ်ပုံရိုက်ခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည်။ သူတို့သည် သစ်သားလှေ၏ ထိပ်တွင် မတ်မတ်ရပ်ကာ လှော်တက်ကို ခြေတစ်ဖက်ဖြင့် သိုင်းထား၍ ကြီးမားသော ကတော့ပုံငါးဖမ်းပိုက်ကွန်ကိုလည်း တစ်ချိန်တည်းတွင် အသုံးပြုသည်။ ဟန်ချက်အလွန်ကောင်းရန် လိုအပ်သော ပုံစံဖြစ်ပြီး ပြောင်မြောက်သော အရိပ်ပုံ ရိုက်ရန် ဖန်တီးပေးနေသည်။ ပို၍အနီးကပ်လိုလျှင် အင်းသား တံငါသည်အား မုန့်ဖိုးပေးဖို့လိုကြောင်း ကျွန်မတို့၏ အင်းသား ဧည့်လမ်းညွှန်က ဆိုသည်။ ဓါတ်ပုံရိုက်ရန် ပို့စပေးခြင်းသည် ငါးဖမ်းခြင်းထက် များစွာ ပို၍ဝင်ငွေ ကောင်းကြောင်းလည်း သူက ပြုံး၍ ဖြည့်ပြောသည်။

အင်းသား လူမျိုးစုသည် ရာစုနှစ်နှင့်ချီ၍ အင်းထဲတွင် နေလာသဖြင့် “အင်းကြီး၏ သားများ” ဟု အမည် တွင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့တိုင်အောင် ရေပေါ်ကျေးရွာများကို ကျွန်မတို့ ဖြတ်သွားစဉ် ခြေတံရှည်အိမ်များ၏ ကပြင်များပေါ်မှနေ၍ ကျွန်မတို့အား တည်ငြိမ်စွာ ကြည့်နေသော ကလေးပေါက်စလေးများကို မြင်ရသည့်အခါ ကျွန်မ အံ့အားသင့်မိသည်။ သူတို့ကိုကြည့်ရသည့်မှာ ယိုင်နဲ့နေသော ဝါးအိမ်များပေါ်မှ အောက်ရှိရေကန်ထဲသို့ ပြုတ်ကျမသွားရန် သိနားလည်ပြီး ဟန်ချက်ထိန်းနိုင်ပုံ ရပါသည်။

ရှာပါနှင့် ကျွန်မတို့ အင်းထဲတွင် လှည့်လည်မကြည့်သည့် အချိန်များ၌ အခြားနေရာအားလုံးထံ လမ်းလျှောက်လျှင်လျှောက် မဟုတ်လျှင် စက်ဘီးစီးကြသည်။ ညနေခင်းများတွင် ညောင်ရွှေမြို့၏ နိုင်ငံခြားသား များအား ကြိုဆိုသော ဆိုင်များတွင် ဈေးပေါသော ကော့တေးများ သောက်ကြပြီး ညစာအတွက် မစားရတာကြာပြီဖြစ်သည့် အနောက်တိုင်း အအီစာများကို ဇိမ်ဖြင့်ဆွဲ၍ စားနေမိသည်။ ညများမှာ ချမ်းအေးကာ ကျွန်မတို့ ပူးပူးကပ်ကပ်နေ၍ နာရီပေါင်းများစွာ စကားပြောကာ နေမြင့်မှ ထကြသည်။ ကျွန်မတို့၏ နေ့ရက်များ မှာ နှေးကွေး၍ အေးအေးဆေးဆေး ရှိကာ ရန်ကုန်၏ ရှုပ်ရှက်ခတ်နေမှုနှင့် အလင်းနှစ်များစွာ ဝေးနေသလို ခံစားရသည်။

ကျွန်မတို့၏ နောက်ဆုံးနေ့ နေ့လယ်ခင်းကို Red Mountain ဝိုင်ခြံ၌ အချိန်ကုန်ဆုံးကြသည်။ မြန်မာတွင် ဝိုင်ချက်သည့် နေရာများရှိကြောင်း သိထားသော်လည်း အံ့ဩနှစ်သက်ဖွယ် အတွေ့အကြုံတစ်ခု ဖြစ်ရသည်။ ပျော်ပွဲစားထွက်သည့် စားပွဲတစ်ခုတွင် ကျွန်မတို့ ထိုင်ကြပြီး ချစ်များနှင့် ပြင်သစ် ဝိုင်ချက်သူတစ်ဦးက စိမ်းထားသည့် ဝိုင်များကို မြည်းကြပြီး နိမ့်ဆင်းသွားသော တောင်ကြောတွင် အစိမ်းရင့်ရောင် စိုက်ခင်းများနှင့် အညိုရောင် စိုက်ခင်းများ ရောလျက်နေသော လှပသည့် ရှုခင်းကို ငေးကြသည်။ သုခဘုံပင် ဖြစ်တော့သည်။

“ကိုယ် ပြင်သစ်ရောက်နေတယ်လို့တောင် ခံစားရတယ်” ကျွန်မက ခပ်ထွေထွေဖြင့် ရှာပါအား ပြောသည်။ သူ့နားတွင် ဗိုက်ဆာနေသော ကြောင်နှစ်ကောင် ရောက်နေပြန်ပြီ ဖြစ်သည်။

အလင်းရောင်မကုန်ခင် ရှာပါက စပျစ်ပင်များကြားတွင် ပြုံးနေသော ကျွန်မအား ဓါတ်ပုံရိုက်ပြီး ထိုပုံကို ဖေ့စ်ဘွတ်တွင် ကျွန်မ တင်လိုက်သည့်အခါ DVB မှ ဩစတြေးလျန်း အယ်ဒီတာက မြန်မာနိုင်ငံ၏ တက်သစ်စ ဝိုင် ကဏ္ဍအကြောင်းကို ဆောင်းပါးရေးရန် တောင်းဆိုသည်။ ထိုခဏတာမျှ အောင်မြင်မှုရသည့် အခိုက်အတန့်တွင် ကျွန်မ၏ အလုပ်သစ်များအားလုံး ထိုမျှ လွယ်ကူစွာ ရောက်လာလိမ့်မည်ဟုပင် ခံစားမိသည်။

--

အားလပ်ရက်ကောင်းများ၏ ထုံးစံအတိုင်း ဘာမျှ ကြာသေးသည်ဟု မခံစားလိုက်ရခင်ပင် ကျွန်မတို့မှာ အိမ်အပြန်လေယာဉ်ပေါ်သို့ ရောက်နေပြီဖြစ်သည်။ ဟဲဟိုးလေဆိပ်မှာ ပြေးလမ်းတို၍ တောင်များဝိုင်းနေသဖြင့် လေယာဉ်မှူးများ အတွက် ခက်ခဲသည်ဟု သတင်းဆိုး ကျော်စောသောကြောင့် ကျွန်မတို့လေယာဉ် အထစ်အငေါ့မရှိ တက်လာသည် ကို ကျေနပ်မိသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ခရစ္စမတ်ကာလတွင် လေယာဉ်မတော်တဆမှုဖြင့် လူသေဆုံးဖူးသည့်အတွက် ကျွန်မ ပူပန်မိခြင်း ဖြစ်ကာ ဤလမ်းပိုင်းမှာ အနည်းငယ် လှုပ်ခါတတ်၍ စိုးရိမ်ဖွယ်ကောင်းသည်ဟုလည်း အခြား ခရီးသွားများထံမှ ကျွန်မ ကြားထားဖူးသည်။

ကျွန်မ အာရုံလွှဲရန် စာအုပ်တစ်အုပ်ထုတ်ဖတ်၍ နှစ်မြောနေမိပြီး မိနစ်နှစ်ဆယ်ခန့် အကြာတွင် လေယာဉ်မှာ ရုတ်တရက် တုန်ခါလာတော့သည်။ လေယာဉ်တက်ပြီးသည်နှင့် အန္တရာယ်မရှိတော့ဟု ထင်မိသည်မှာ ဘယ်လောက် ရယ်စရာကောင်းလဲဟု ကျွန်မ စတွေးမိသည်။ ထိတ်လန့်ဖွယ်ရာ တုန်ခါမှု အနည်းငယ် ဖြစ်ပြီးနောက် ပြန်လည် တည်ငြိမ်သွား၍ ကျွန်မ စိတ်သက်သာရ ရမိသည်။ ရှာပါနှင့် ကျွန်မတို့ ရှက်ပြုံးဖလှယ်မိကာ ထိတ်လန့် စိတ် လျင်မြန်စွာ ပေါ်လာမိသည့်အတွက် ကျွန်မ အရှက်ရမိသည်။ လက်ဖဝါးပေါ်မှ ချွေးများကို ဘောင်းဘီတွင် သုတ်၍ စာဆက်ဖတ်လိုက်သည်။

သို့သော် လေယာဉ်မှာ တုန်ခါမှုများ ဆက်ကြိုရပြီး ဤတစ်ကြိမ်တွင် ပြင်းထန်သည်။ သောက်နေသည့် အရည်များ ဖိတ်စင်ကုန်ပြီး လူများ၏ အော်သံများ ထွက်လာသည်။ ကျွန်မကိုယ်တိုင် အော်မိသည်ကိုလည်း ပြန်ကြားမိသည်။ လေယာဉ်မှာ ပြန်လည် တည့်မှတ်နိုင်ပုံမရဘဲ ကျွန်မတို့မှာ စိတ်ရှူးပေါက်နေသည့် အဝတ်အခြောက်ခံစက်ထဲ ရောက်နေရသလို ဖြစ်နေသည်။ ကျွန်မ ရှာပါလက်ကို တင်းတင်းကြပ်ကြပ် ဆုတ်ညစ်ထားရာ နာပင်နာနေစေလိမ့်မည်။ သူက ရှေ့ထိုင်ခုံကို စိုက်ကြည့်နေပြီး ဟန်မပျက်သော်လည်း ထိတ်လန့် နေသည်မှာ သိသာသည်။ ကျွန်မတို့ နောက်မှ အမေရိကန်သူတစ်ဦးမှာ ငိုနေသည်။ လေယာဉ်မယ်နှစ်ဦးမှာ တုန်ခါမှု ပထမ တစ်ကြိမ်ကြိုပြီးနောက်တွင် လေယာဉ် တက်ဆင်း၊ ချိန်တွင်သာ သုံးလေ့ရှိသော ခုံများတွင် ထိုင်၍ ခါးပတ်များ ပတ်ထားကြသည်။ နှစ်ဦးလုံးမှာ မျက်နှာပျက်နေကြသည်။

လေယာဉ်ပျံ ရုတ်တရက် အောက်သို့ ထိုးစိုက်ဆင်းသွားချိန်တွင် ကျွန်မတို့တော့ သွားပြီဟု ယုံကြည်လိုက်မိ သည်။ ရှာပါနှင့် အတူ ယူလိုသည့် ကလေးများအကြောင်း၊ သူတို့နှင့် ဘယ်တော့မှ တွေ့ရတော့မည် မဟုတ်ကြောင်း ကျွန်မတွေးမိသည်။ ဆေးလိပ်မဖြတ်မိခဲ့သည်ကိုလည်း နောင်တရသည်။ ကျွန်မတို့ ခံစားရမည့် ဝေဒနာနှင့် ကူကယ်ရာမဲ့ အဖြစ်ကို တွေး၍ စက်ဆုတ်မိသည်။ ထို့နောက် ကျွန်မ မျက်လုံးများကို မှိတ်၍ နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်အတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ် ဆုတောင်းမိသည်။

မိနစ်အနည်းငယ်မျှသာ ကြာမည်ဖြစ်သော်လည်း ထာဝရနီးပါးဟု ခံစားလိုက်ရသည့် အချိန်လွန်ပြီးနောက် တုန်ခါမှုမှာ ပြင်းထန်မှု လျော့လာသည်။ သို့တိုင် နောက်ထပ် ခေါင်းထိုးစိုက်ဆင်းလေမလားဟု ကိုယ့်ကိုကိုယ် ပြင်ဆင်ထားပြီး ရင်ဘတ်ထဲတွင်လည်း နှလုံးမှာ တဒိုင်းဒိုင်းခုန်နေသည်ကို ခံစားရသည်။ နောက်ဆုံးတွင် တည်ငြိမ်သွားပြီး ကျွန်မတို့ ဝေဟင်ထဲတွင် ဆက်တည်ရှိနေခဲ့သည်။ ရန်ကုန်ကို ပြန်ရောက်တော့မည်ဟု မျှော်လင့် ချက်ကို ပြန်ထားလိုက်သည်။ လေယာဉ်မှာ နောက်ထပ် မိနစ်နှစ်ဆယ်ခန့် ဆက်လက်ပျံသန်းပြီး လေယာဉ်မှူးဆီမှ စကားတစ်ခွန်းမျှ မကြားရပါ။

ရန်ကုန်သို့ ဆင်းသက်ချိန်တွင် ကျွန်မတို့ထဲမှ အချို့မှာ မျက်ရည်ဝဲနေကြသည်။ ကတ္တရာလမ်းပေါ်သို့ ဆင်းချိန်တွင် ဒူးများ ခိုင်၊ မခိုင် မသေချာ၍ လှေကားလက်ရမ်းကို ဆုတ်ကိုင်ထားမိသည်။ မြန်မာတိုင်းမဲ တွင်ကြုံခဲ့

ရသော အတိတ်က ပြဿနာများမှာ အရေးမကြီးလှကြောင်း ကျွန်မအတွက် သက်သေ နောက်တစ်ခု ရလိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။

“လေယာဉ် ထပ်မစီးတော့ဘူး” ဟု ထိုညတွင် ပထဝီမြေကြီးပေါ်ပြန်လည်ဆင်းသက်ရ၍ ဝမ်းမြောက်မှု အဖြစ် အိမ်တွင် ဘီယာသောက်ရင်း ကျွန်မ ရှာပါ့ကို ပြောသည်။ “အနည်းဆုံး တတ်နိုင်သလောက်ပေါ့။ လေယာဉ် ပေါ် နောက်တစ်ခါ ထပ်ကို မတက်ချင်တော့ဘူး”

ရှာပါက ကျွန်မနှင့် ပြန်မငြင်းပါ။ အပိုလုပ်နေသည်ဟုလည်း မဆိုပါ။ သူလည်း စိုးရိမ် ထိတ်လန့်ခဲ့သည်ပဲကိုး။

အလုပ်ထုတ်မခံရမီ တစ်လခန့်အလိုတွင် မြန်မာတိုင်းမ်က ကျွန်မအတွက် တစ်နှစ် ဗီဇာ ရယူပေးခဲ့သည်။ ဤဗီဇာမျိုးမှာ အလွန်ရှားသည်။ မြန်မာပြည်မှ နိုင်ငံခြားသားများ အားလုံးနီးပါးကဲ့သို့ပင် ကျွန်မသည် ရက်ခုနစ်ဆယ် တစ်ခါ ဘန်ကောက်သို့ထွက်၍ မြန်မာပြည်ပြန်ဝင်ကာ နေထိုင်ခွင့်ရက် တိုးတိုးနေရသည်။ ဘန်ကောက်တွင် မီးမပြတ်ခြင်း၊ ဆဲဗန်းအလဲဗန်းဆိုင်များမှ မိုက်ခရိုဝေ့ဖမ်းဖိုဖြင့် နွေးနိုင်သည့် စားစရာများ၊ ကျွန်မ နှင့် တော်သော အဝတ်များ ဝယ်နိုင်ခြင်း စသည့် ရုပ်ဝတ္ထုသာယာမှုများကို မက်မော၍ ထိုခရီးစဉ်များကို ကျွန်မ မျှော်နေခဲ့ဖူးသည်။

တစ်နှစ်ဆိုသည်မှာ မြန်မာတွင် ဆက်တိုက်နေရန် ကြာလွန်းသည့် အချိန်ကာလဖြစ်သော်လည်း ကျွန်မ ဘယ်မှမသွားတော့ဟု ထိုညတွင် ဆုံးဖြတ်ကာ ထိုအတိုင်း တသွေမတိမ်းနေလိုက်သည်။ တစ်ချိန်က ရဲရင့်သည့် ခရီးသွား ကျွန်မမှာ လေယာဉ်စီးရမည်ကို ကြောက်သည့်စိတ်ဖြစ်လာ၍ ခေါင်းပေါ်မှ လေယာဉ်သံ ကြားရလျှင်ပင် ကြက်သီးထမိသည်။ တစ်နှစ်ကြာ၍ လေယာဉ်စီးရန်မှ တပါး ရွေးစရာမရှိလျှင် လေကြောင်းခရီး ကြောက်စိတ်အား တစ်နည်းနည်းဖြင့် ကျော်လွှားမည်ဟု ကျွန်မ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ဖျောင်းဖြူထားသည်။

မြေအရှင်တွေ

၂၀၁၄ ဖေဖော်ဝါရီ

ကျွန်မတို့၏ အားလပ်ရက် ခရီးစဉ်မှာ မျှော်လင့်ထားသည့် ရလဒ်ထွက်ပါသည်။ ရန်ကုန်အိမ်ပြန်ရောက် သည်နှင့် အလွတ်တမ်းသတင်းထောက် ဘဝသစ်ထဲ ခြေစုံပစ်ဝင်ကာ အတိတ်က မှားယွင်းခဲ့သည့်အရာများအတွက် ကိုယ့်ကိုကိုယ် အပြစ်တင်တော့ပါ။ သီရိနှင့်ပင် ချိန်း၍ နေ့လည်စာ စားလိုက်သော်လည်း မြန်မာတိုင်းမ အဆောက် အဦးထဲသို့ ခြေချရန် သူမ၏ ဖိတ်ခေါ်မှုကိုမူ လက်မခံလိုက်ပါ။ ထိုနေရာအနီးသို့ ရောက်သည်နှင့် စိတ်မသက်မသာ ဖြစ်ခြင်းတော့ မရှိတော့ပါ။ တွမ်က ကျွန်မတို့ စားပွဲအနီး ဖြတ်လျှောက်လာသည်ကို မြင်သည့်အခါ မျက်လုံးမလွှဲဘဲ ခင်ခင်မင်မင် လက်ယမ်းနှုတ်ဆက်လိုက်သည်။ သူ့ပုံမှာ ကျွန်မကိုတွေ့၍ အံ့ဩဟန်ပေါ်သော်လည်း ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်သွားပုံ မပေါ်ပါ။ နှစ်ပေါင်းများစွာအတွင်း ရှောင်သည် သတင်းသမား အများအပြားအား အလုပ်ထုတ်ခဲ့ကာ ကျွန်မထွက်ပြီး မကြာမီ ကျွန်မ သူငယ်ချင်း ဗင်းဆင့်လည်း အဖြုတ်ခံလိုက်ရသည်။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ဟောင်းများနှင့် ဆက်ဆံရေးကျဲရန်အတွက် ရန်ကုန်မှာ သေးလွန်းသည်ဟု ကျွန်မ စဉ်းစားလိုက်သည်။

သီရိနှင့် ကျွန်မတို့ စကားပြောနေစဉ် ပေါင်ထိရှည်သော ဆံပင်များနှင့် အမျိုးသမီးတစ်ဦး ဖြတ်လျှောက်သွားသည်။ ထိုသို့ အလွန်ရှည်သည့် ဆံပင်နှင့် တွေ့ရသည်မှာ ဤမနက်ခင်းတွင် သူမသည် သုံးယောက်မြောက်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်မက မှတ်ချက်ပြုမိသည်။

“ရှင် မြန်မာပြည်ရဲ့ ဆံပင်အရောင်းအဝယ် အကြောင်း သတင်းလုပ်သင့်တယ်” ဟု သီရိက ဆိုသည်။

“ဘယ်လို ဆံပင်အရောင်းအဝယ်လဲ” ကျွန်မ ထိုင်ခုံရှေ့သို့ကိုင်း၍ မယုံနိုင်စွာ မေးမိသည်။

--

သီရိထံမှ သတင်းအစရပြီး နောက်ရက်အနည်းငယ်အတွင်းတွင် ကျွန်မသည် သာကေတမြို့နယ်မှ စိုထိုင်းသော အခန်းတစ်ခုတွင် ရောက်နေကာ ကြမ်းပြင်ကို ဖုံးလွှမ်းထားသော လူ့ဆံပင်အထွေးများကို အံ့ဩစွာဖြင့် ကြည့်နေမိသည်။ ကျွန်မ ပလတ်စတစ်ခုံတွင် ထိုင်နေခြင်းဖြစ်ပြီး ထုံးစံနှင့်အညီ ဖိနပ်ကို တံခါးဝတွင် ချွတ်ထားခဲ့ရ

သည်။ ကျွန်မ၏ ခြေဗလာအား ဆံပင်စများက လာလာထိနေသဖြင့် ခြေချောင်းများကွေးထားမိသည်။ ခြေထောက် များကို ခန္ဓာကိုယ်အောက်သို့ ဆွဲဆွဲသွင်းနေမိသော်လည်း ဖြတ်ထားသော ဆံပင်စည်းများအောက်တွင် ကြမ်းပြင်ကို မြင်ပင်မမြင်ရပါ။

ဘန်ကောက်ပို့စံ သတင်းစာအတွက် ဆောင်းပါးရေးရန် ဦးဆန်းလှိုင် အမည်ရ ဆံပင် ရောင်းဝယ်သူ လက်ကားဒိုင်အား ကျွန်မ အင်တာဗျူးနေခြင်း ဖြစ်သည်။ သူက မြန်မာ့ ဆံပင်ရောင်းဝယ်ရေးလောကတွင် နာမည်ကြီး ဖြစ်သည်။

“ကျွန်တော်တို့ မြင်နေရတာ ဆံပင် ကီလို ၂၀ လောက်ရှိပြီး နှစ်ရက်ထဲနဲ့ စုဆောင်းထားတာလို့ ဦးဆန်းလှိုင်က ပြောတယ်” ဟု ကျွန်မ၏ ဘာသာပြန် ရာဂျက်က ဆိုသည်။ “မြန်မာအမျိုးသမီးတွေ သီလရှင်ဝတ်တဲ့ အခါ ဆံပင်ရိတ်ကြတယ်။ ဦးဆန်းလှိုင်က သူတို့ဆီက ဝယ်တယ်။ ရန်ကုန်က ဘုန်းကြီးကျောင်းကြီးတွေနား ပတ်ပြီး “ဆံပင်တွေဝယ်တယ်” လို့ လိုက်အော်တဲ့ ဝန်ထမ်း လေးယောက် သူထားထားတယ်”

ကျွန်မ ထိုအရာများကို ရေးချပြီး မေးခွန်းနှစ်ခုပြန်မေးသည်။ တစ်လလျှင် ဆံပင်မည်မျှ ဦးဆန်းလှိုင် ရောင်းချသလဲ။ ဘယ်ကို ရောင်းသလဲ။

“တစ်လအတွင်း သူ့အများဆုံး ရောင်းဖူးတာ ၆၅၀ ကီလို ရှိတယ်” ရာဂျက်က ဦးဆန်းလှိုင်အား အာရုံစိုက် နားထောင်ပြီး ပြောသည်။ “တရုတ်၊ ကိုရီးယား၊ အိန္ဒိယနဲ့ အမေရိကန်ကို ပို့ပြီး ဆံပင်တု လုပ်ကြတယ်။ မြန်မာ ဆံပင်တွေက လေမှုတ်စက်နဲ့ ဓါတုဆိုးဆေးတွေကြောင့် ထိခိုက်ပျက်စီးမှု မရှိလို့ အရမ်းလှပြီး သန်စွမ်းတယ်”

ဦးဆန်းလှိုင်၏ ပိန်ပိန်ပါးပါး ဇနီးဖြစ်သူက ဆံပင် တစ်ထွေးကို စစ်ဆေးပြီး ကြောင်တစ်ကောင်ကို ပွတ်သပ်သလို ဆံပင်စများကို ညင်သာစွာ ပွတ်သပ်ရှင်းလင်းနေသည်ကို ကျွန်မ ကြည့်နေမိသည်။ ဆံပင်စည်းများ မှာ အမဲရောင်နှင့် အညိုရင့်ရောင် အများစုဖြစ်ပြီး နီရွှေရောင်အချို့နှင့် အဖြူရောင် ဟိုတစ်စု၊ ဒီတစ်စုလည်း တွေ့ရသည်။ အဖြူရောင်များမှာ ဈေးအလွန်နည်းကြောင်း ရာဂျက်က ဆိုသည်။ ဆံပင်မှာ ရှည်လေး၊ တောက်ပလေ ဈေးပိုရလေဖြစ်သည်။

ကျွန်မ မသိသည့် အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် ဦးဆန်းလှိုင်၏ ဇနီးက ဖြောင့်စင်းနေသော အညိုရင့်ရောင် ဆံပင်တစ်စည်းကို ဗီရိုငယ်လေးတစ်ခုထဲသို့ ပစ်ထဲလိုက်သည်။ ဗီရို၏ တစ်ခုတည်းသော အံဆွဲမှာ ဆံပင်များဖြင့် ပြည့်နေပြီး ကောင်းကောင်း ပြန်မပိတ်ပါ။ မဟုတ်တာ လုပ်နေခြင်း မရှိမှန်း ကျွန်မ သိသည့်တိုင် လူ့ဆံပင်များစွာ ကို မြင်ရသည်မှာ ကြက်သီးထစရာကောင်းသည်။

ဆံပင်လောက၏ အခြေခံအချက်များကို နားလည်ရန် ကြိုးစားနေစဉ် ညင်းသိုးသိုးပုံနှင့် ဝယ်သူ တစ်ဦး ရောက်လာသည်။ သူက ဦးဆန်းလှိုင်ကို ခပ်ပြတ်ပြတ်နှုတ်ဆက်ကာ ဆံပင်များကို သေချာပင်မကြည့်ဘဲ ဂုန်နီအိတ်ထဲသို့ သွပ်ထည့်နေတော့သည်။

အိတ်ပြည့်သွားချိန်တွင် ထိုလူက သူ့ကားထဲ သယ်သွားပြီးနောက် ပိုက်ဆံအစည်းထူထူများဖြင့် ပြန်ရောက်လာသည်။ ဦးဆန်းလှိုင်၏ ဇနီးက ငွေစရေတွက်နေစဉ် သူနှင့် ဝယ်သူတို့ စီးကရက်သောက်ကြသည်။ သူမက တစ်ရွက်ချင်း ကျွမ်းကျင်စွာ ရေနေစဉ် ရွှေလက်ကောက်များက တချင်ချင် ပွတ်တိုက်နေကြသည်။

သူမက စုစုပေါင်းပမာဏကို ရေတွက်နေစဉ် တတိယမြောက် အမျိုးသားတစ်ဦး အခန်းထဲဝင်လာသည်။ ပြုံးရယ်၍ သူက တစ်မိတာ အနည်းဆုံးရှည်မည့် ဆံပင်တစ်စည်းကို မြှောက်ပြသည်။ တန်ဖိုးရှိမှန်း သိသာသော်လည်း ဦးဆန်းလှိုင်က လက်ခါ၍ ငြင်းထုတ်လိုက်သည်။ ထိုလူက ပခုံးတွန့်ကာထွက်သွားသည်။ နောက်ထပ် ဝယ်သူ တစ်ဦးထံ ထပ်သွားဖို့ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ပထမ ဝယ်သူနှင့် ထိုလူတို့အကြား ရန်စရှိ၍ အရင်လူ ရှေ့တွင် ထိုဆံပင်ကို ဦးဆန်းလှိုင်က ဝယ်၍ မရခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ရှာဂျက်က နောက်ပိုင်းတွင် ပြန်ပြောပြသည်။

အချင်းချင်း ကတောက်ကဆများ အမြဲတမ်းရှိကြသည့်အပြင် သူ့အား တိရစ္ဆာန်အမွှေး သို့မဟုတ် ဆံပင်တု လာရောင်းသူများကိုလည်း ဦးဆန်းလှိုင် ကြိုတွေ့ရပြန်သည်။

“ဆံပင်က အတုလို့ သူထင်ရင် တစ်စလောက်ကို မီးရှို့ပြီး စမ်းကြည့်တယ်။ လူ့ဆံပင်ပဲ ပြာကျတတ်တယ် လေ” ရှာဂျက်က စကားပြန်ပေးသည်။

ဤအဆန်းပြားဆုံးသော အရောင်းအဝယ် လောက အကြောင်း စိတ်ဝင်စားဖွယ် အချက်အလက်များ ကျွန်မ၏ မှတ်စုစာအုပ်တွင် ရေးမှတ်ပြီးနောက် ဦးဆန်းလှိုင်နှင့် ဇနီးအား အချိန်ပေးသည့်အတွက် ကျေးဇူးတင် စကား ဆိုကာ နှုတ်ဆက်ထွက်ခွာခဲ့သည်။ ဆံပင် ဖြတ်ရောင်းသည့် အမျိုးသမီးများအား တွေ့ချိန် တန်ပြီ ဖြစ်သည်။

--

ရှာဂျ်နှင့် ကျွန်မတို့ တက္ကစီဖြင့် မြို့တစ်ဖက်ခြမ်းရှိ အင်းစိန်မြို့နယ်မှ ဈေးတစ်ခုသို့ လာခဲ့သည်။ ဆိုင်ခန်းများအကြားတွင် ဆယ်မိနစ်ခန့် လမ်းပျောက်နေပြီးနောက် သတ္တုချိန်ခွင်များအပေါ်ရှိ ဝါးလုံးတစ်လုံးမှ နေ၍ ထူထဲသော အမဲရောင် ကျစ်ဆံမြီးဆံပင်ကို ချိတ်ဆွဲထားသည့် ဆိုင်ခန်းကို ရှာတွေ့သည်။ မိုးဖွဲဖွဲရွာနေကာ ဈေး၏ မြေသားကြမ်းပြင်မှာ ဗွက်ပေါက်စပြုနေပြီဖြစ်၍ ဆိုင်ရှာတွေ့သည်ကို ဝမ်းသာသွားမိသည်။ ကျွန်မတို့ အနီး ရောက်လာသည့်အခါ ပါးတွင် မဲ့အကြီးကြီးရှိသည့် ခပ်ဖိုင်ဖိုင်အမျိုးသမီးတစ်ဦးက ပလတ်စတစ်ခုံမှ ထ၍

ရပ်လိုက်သည်။ ထိုနေ့က အရောင်းအဝယ်ပါးကြောင်း သူမက ဆိုကာ ဆံပင်လုပ်ငန်းမှာ ယခင်ကလောက် အကျိုးအမြတ် မရတော့ကြောင်း ညည်းသည်။ အကြောင်းမှာ ပြည်ပမှ ဖက်ရှင်ရေးစီးကြောင်းများ စတင် စီးဝင်လာပြီး အမျိုးသမီးများမှာ ဆံပင်တိုတို စတိုင်များ စထားလာခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

“တစ်ခါတစ်လေ အမျိုးသမီး တစ်ဦးက မိသားစု အကြပ်အတည်းကြောင့် ဆံပင်ကို ရောင်းတတ်တယ်။ ဥပမာ ဆေးဝါး ဝယ်ဖို့လိုတာမျိုးပေါ့။ ဒါပေမယ့် တစ်ချို့ရက်တွေဆို ဖောက်သည်ကို လုံးဝ မရှိဘူး” သူက အသက်ရှူသွင်း၍ ပြောသည်။

ဖောက်သည် တစ်ယောက်ကို ဆုံရဖို့ မည်မျှ စောင့်ရမည်လဲဟု ကျွန်မ တွေးနေမိစဉ် အသက် ငါးဆယ်ကျော် အမျိုးသမီးတစ်ဦး ရောက်လာသည်။ သူမ၏ ဆံပင်မှာ ပါးသည့်အတွက် ကြွတ်ကြွတ်အိတ် တစ်ထုတ် အပြည့် ဆံပင်ကို ထုတ်ပြသည့်အခါ ကျွန်မ အံ့ဩသွားသည်။ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆိုရလျှင် ဆံပင် အထုတ် မှာ ဆွဲဆောင်မှု မရှိလှပါ။ သို့သော် မွဲနှင့်အမျိုးသမီးက ချိန်ပင်မချိန်ကြည့်ဘဲ ငါးရာတန် တစ်ရွက် (အမေရိကန် ဆင့် ၅၀ ခန့်) ထုတ်ပေးလိုက်သည်။

ကျွန်မကိုယ်စား ရောဂျ်က အမျိုးသမီးအား ထိုဆံပင်မှာ မည်သူ့ဆံပင်လဲဟု မေးသည်။

“အဒေါ်ဟာပဲ” အမျိုးသမီးက ပြုံး၍ မြန်မာလို ဖြေသည်။ “အဒေါ်က မနက်တိုင်း၊ ညတိုင်း ခေါင်းဖြီးရင် ဘီးမှာ ကပ်ပါလာတဲ့ ဆံပင်တွေကို စုတယ်။ ခြောက်လလောက်ကြာရင် ရောင်းဖို့ ဆံပင် ရတဲ့အခါ ဒီကိုလာတယ်။ အဒေါ်တို့နားက ဘုန်းကြီးကျောင်းကို တန်းသွားပြီး ဒီငွေကို လှူမှာလေ။ ဘုန်းကြီးတွေကို တစ်ခုခု လှူနိုင်တဲ့ အတွက် အရမ်းဝမ်းသာမိတယ်”

ငါးရာတန်ကို ပိုက်ဆံအိတ်ထဲ သေချာစွာထည့်၍ သူမ မိုးရေထဲ တိုးဝှေ့ဝင်ရောက်သွားသည်။ ဤတစ်ကြိမ် တွင် ကျွန်မမှာ ရိုကျိုးစိတ်ဖြင့် ဆွံ့အစွာ ကျန်ခဲ့သည်။

--

အလွတ်တမ်း သတင်းထောက် အလုပ်မှာ ကျွန်မနှင့် ကိုက်ညီသည်။ ကျွန်မ ကိုယ့်အချိန်ကိုယ်ပိုင်၍ လစဉ် အထူး အချုပ်ပိုများအတွက် ကြိုရွေး၍ ချပေးထားသော အကြောင်းအရာများအစား ကိုယ်စိတ်ဝင်စားသည့် ဇာတ်လမ်းများ ကို လွတ်လပ်စွာ လိုက်ခွင့်ရှိသည်။ xxxx နေ့လယ်ခင်းတိုင်း ဆိတ်အမဲတစ်အုပ် ဖြတ်ကျောင်းလေ့ရှိသော အိမ်ရှေ့မှ မြေလမ်းအား မျက်နှာမူ၍ ကျွန်မ၏ စားပွဲကို နေရာချထားသည်။ ကျွန်မ စာရိုက်နေစဉ် ခြေရင်းတွင် ရစ်ပလေ လာအိပ်လေ့ရှိသည်။ ဒီဗီဘီ အတွက် ကြက်ဘဲဈေးတွင်

သတင်းလိုက်ခဲ့စဉ်က ဘာကြောင့်မှန်းမသိ ပြန်ပါလာခဲ့သော ကြက်မကြီး တစ်ကောင်လည်း ကျွန်မ၏ ခြေရင်းသို့ လာတတ်သည်။

မြန်မာ့ လူ့ဆံပင် အရောင်းအဝယ် သတင်းမှာ အနည်းငယ် ထိတ်လန့်စရာကောင်းပြီး ဆန်းပြားသော်လည်း အချို့သော အခြား သတင်းအကြောင်းအရာများမှာ ကြေကွဲဖွယ်ကောင်းသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တွင်လည်း ကျွန်မ အလွတ်တမ်း သတင်းထောက်အဖြစ် လုပ်ကိုင်ပေးခဲ့ဖူးသော ကုလသမဂ္ဂ သတင်းဌာန IRIN အတွက် ကျွန်မ သတင်းများ ပြန်ရေးသည်။ ကျွန်မ ရေးသည့် ပြဿနာများမှာ အလွန်ကြီးမားလေ့ရှိပြီး ဥပမာအားဖြင့် နှစ်စဉ် လူပေါင်း ၁၂,၀၀၀ မြေပေါက်ခံနေရသည့် တိုင်းပြည်တွင် မြေဆိပ်ဖြေဆေး အသည်းအသန် ရှားပါးနေမှုမျိုး ဖြစ်သည်။ ယင်းသည် မြန်မာမှ နေ၍ IRIN သို့ ပထမဆုံး ကျွန်မတင်သွင်းသော သတင်းအကြောင်းအရာဖြစ်သည်။

ပြည်တွင်းရှိ အနည်းငယ်သော ကျောက်ကပ်အထူးကု ဌာနများထဲမှ တစ်ခုရှိသည့် စံပြဆေးရုံမှ မြေကိုက်ခံရမှုကိစ္စ ကျွမ်းကျင်သူ ပါမောက္ခ ဒေါ်ခင်သီတာသွင်နှင့် ကျွန်မ စတင်တွေ့ဆုံသည်။ မကြာသေးမီ နှစ်များအတွင်း တစ်နှစ်လျှင် လူ ၁,၀၀၀ လောက်အထိ မြေဆိပ်ကြောင့် သေဆုံးနေမှုကို လျှော့ချရန် သူမက ကမ္ဘာ့ ကျန်းမာရေး အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပူးတွဲလုပ်ကိုင်နေသည်။ ဩစတြေးလျတွင်ဆိုလျှင် တစ်နှစ်ပျမ်းမျှ လူ ၅,၀၀၀ ခန့် မြေကိုက်ခံရသော်လည်း နှစ်ဦးသာ အသက်ဆုံးရှုံးလေ့ရှိသည်။

ပြဿနာမှာ မြန်မာနိုင်ငံသည် လိုအပ်သည့် မြေဆိပ်ဖြေဆေး၏ တစ်ဝက်သာ ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်း ရှိ၍ ဖြစ်သည်။ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ မြန်မာ စစ်အစိုးရသည် ပြည်တွင်းစုစုပေါင်း ထုတ်လုပ်မှု တန်ဖိုး၏ ၀.၅ ရာခိုင်နှုန်းကိုသာ ကျန်းမာရေးအတွက် သုံးစွဲခဲ့ပြီး ကမ္ဘာတွင် အနိမ့်ဆုံးနှုန်းထားများအနက် တစ်ခုဖြစ်သည်။ လူသန်းပေါင်းများစွာမှာ ဆေးကုသရန် လုံးဝမတတ်နိုင်သဖြင့် မကုသဘဲ နေကြလေ့ရှိရာ ကုသနိုင်သော ရောဂါများဖြင့် သေဆုံးခြင်း သို့မဟုတ် ဆိုးရွားသော ဝေဒနာများဖြင့် နေခြင်းများ ကြုံရသည်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ရေး အစိုးရမှာ စတင်၍ အသုံးစရိတ် မြှင့်တင်လာသော်လည်း စနစ်တကျ ဥပက္ခာပြုလာခဲ့သည့် နှစ်များစွာအတွက် ပြင်ဆင်ကျော်လွှားရန် မလုံလောက်ဘဲ ရှိနေသေးသည်။

ဒေါ်ခင်သီတာသွင်က သူမ၏ စားပွဲအောက်တွင်ထားသော ဓါတ်မူးထဲမှ လက်ဖက်ရည် ထုတ်တိုက်သည်။ သူမ ရုံးခန်းတွင် အခြား ဆရာဝန်မ တစ်ဦးလည်း ထိုင်ပြီး ကျွန်မ တံခါးခေါက်ချိန်တွင် ထိုတစ်ယောက်က ထွက်ခွာသွားသည်။

“မျိုးသန့် မြင်းတစ်ကောင်ရဲ့ သွေးကြောထဲကို မသေနိုင်လောက်တဲ့ မြေဆိပ်ထိုးထည့်ပြီး သူ့သွေးထဲက ပဋိပစ္စည်းတွေကို ပြန်ထုတ်ယူပြီး မြေဆိပ်ဖြေဆေး လုပ်ရပါတယ်” သူမက ရှင်းပြသည်။ “ဒါပေမယ့် မြန်မာပြည်မှာ ကျွန်မတို့ မြင်းတွေ ဝယ်ဖို့ မတတ်နိုင်လို့ မနှစ်ကစပြီး သိုးတွေကို အစားထိုး သုံးရတယ်။ ဒါပေမယ့်

သူတို့က ရတဲ့ မြေဆိပ်ဖြေဆေးက မြင်းထက် အများကြီးနည်းတယ်။ ပြီးတော့ လုံလောက်တဲ့ သိုးအရေအတွက်လည်း ကျွန်မတို့ မဝယ်နိုင်ပြန်ဘူး။ ဘတ်ဂျက် အတားအဆီးတွေက ဆိုးဆိုးရွားရွားပဲ”

မလောက်ငှက်ကို ဖာထေးရန် အိန္ဒိယနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံများမှ မြေဆိပ်ဖြေဆေးများ တင်သွင်းသော်လည်း ထိရောက်မှု မရှိတတ်ကြောင်း သူမက ဆိုသည်။ မတူကွဲပြားသော ဒေသအလိုက် စကားဝဲသံများ အချိန်ကြာလာသည်နှင့်အမျှ ပေါ်ပေါက်လာသည့် ပုံစံမျိုးပင် မြေများမှာလည်း မျိုးစိတ် အတူတူအတွင်းပင် ကိုယ်ပိုင် အဆိပ်မျိုးကွဲများ ပေါ်လာတတ်သည့်အတွက် မြေဆိပ်ဖြေဆေးကို ပြည်တွင်းတွင်ပင် ထုတ်လုပ်ရန် လိုသည်။

သူမတွင် အလုပ်များနေသော်လည်း ဒေါ်ခင်သီတာသွင်က အင်တာဗျူးပြီးသည့်အခါ ဆေးရုံကို လိုက်ပြရန် ကမ်းလှမ်းသည်။ ကျွန်မတို့ သူမနောက်မှ စင်္ကြံလမ်းတစ်ခုအတိုင်း လျှောက်လာရင်း သန့်ရှင်းရေးပစ္စည်းများ ထားသည့်အခန်းဟု ကျွန်မ ထင်သည့် အခန်းထဲသို့ ဝင်လိုက်သည်။ သူမ မီးကို ဖွင့်လိုက်သည့်အခါ မြေနုမှုနာများ ထည့်ထားသည့် ဖန်ပုလင်းများ တင်ထားသော စင်လေးခုကို တွေ့လိုက်ရသည်။ မြေများ၏ အဝါရောင် မျက်နှာများမှာ သွားဖြူ၍ ပေါက်လက်စ တန်းလန်းပုံစံဖြင့် တောင့်တင်းနေပြီး ခန္ဓာကိုယ်များမှာ တွန့်လိမ် ခေါက်ကွေးနေသည်။ မြေပေါက်စများ ထည့်ထားသော ဖန်ပုလင်းငယ်များလည်း ရှိသည်။ ထိတ်လန့်စရာ မြင်ကွင်းပင် ဖြစ်သည်။

မြေပေါက်ခံရလျှင် ကျောက်ကပ် လုပ်ဆောင်မှုကို ထိခိုက်စေသည့်အတွက် ကျောက်ကပ် ဌာနသို့ သူမက ကျွန်မကို ခေါ်သွားရာ လှေကားများကို ဖြတ်၍ နောက်မှ လိုက်လာခဲ့သည်။ နံ့ချိနေ၍ တံမြက်စည်း တစ်ချောင်းလို ပိန်ကပ်နေပြီး မျက်လုံးပတ်လည်တွင် အမဲရောင်ကွင်းများဝိုင်းနေသော လူငယ်တစ်ဦးအနားတွင် ခဏ ရပ်ကြသည်။ ကြည်လင်သော ပိုက်တစ်ခု သူ့နှာခေါင်းထဲသို့ သွင်းထားပြီး ပတ်တီးစည်းထားကာ အချို့နေရာများ တွင် အညှီရောင်ကွက်နေသော ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှ နောက်တစ်ချောင်း ပြန်ထွက်ထားသည်။ သူ့ သွေးထဲမှ အဆိပ်အတောက်များကို ရှင်းလင်းပေးရန် ကျောက်ကပ်ဆေးစက်က အချိန်ပို ရုန်းနေရမှန်း သိသာသည်။

“ဒီလူနာက လယ်ထဲမှာ အလုပ်လုပ်နေတုန်း ငန်းတော်ကြားမြေ အကိုက်ခံရတာ” ဒေါ်ခင်သီတာသွင်က ပြောသည်။ “ကံကောင်းချင်တော့ ဖြစ်တဲ့အချိန် အနားမှာ တခြားတောင်သူတွေ ရှိနေတယ်။ အများအားဖြင့်ဆိုရင် မြေပေါက်ခံရတဲ့လူနာကို သေပြီးမှ တွေ့ရပြီး သူတို့ နှလုံးဖောက်ပြီး ဒါမှမဟုတ် အပူရှုပ်ပြီး သေသွားတယ်လို့ မိသားစုက ယူဆတတ်ကြတယ်”

ထို့နောက် မြေကိုက်ခံရသည့် လူနာ ၃၀ ခန့်နှင့် မိသားစုဝင်များ ရှိသည့် ကျယ်ဝန်းသော အဆောင်ထဲသို့ ဝင်လာသည်။ ဆေးရုံမှာ လူအင်အား မလုံလောက်သည့်အတွက် မိသားစုဝင်များက လူနာများကို အချိန်ပြည့် စောင့်ရှောက်ပေးရသည်။

ဒေဝီဟု အမည်ရသည့် ဆယ့်လေးနှစ်သမီး လူနာတစ်ဦးထံ ဒေါ်ခင်သီတာသွင်က ကျွန်မကို ခေါ်လာသည်။ သူမက မွန်ပြည်နယ်တောင်ပိုင်းမှ ထန်းတောထဲတွင် ခြေဗလာဖြင့် လမ်းလျှောက်နေစဉ် အာရှတိုက်၌ အန္တရာယ် အများဆုံး မြေတစ်မျိုးဖြစ်သော Russell မြေပွေး အကိုက်ခံရခြင်းဖြစ်သည်။ သူမသည် ပါးလွှာသော သတ္တု တွန်းလှည်း ကုတင်ပေါ်တွင် လဲလျောင်းနေပြီး ဒေါ်ခင်သီတာသွင်က သူမ ဘယ်လိုနေလဲဟု ညင်သာစွာ မေးသည့် အခါတွင် မျက်လုံးတစ်ဖက် ဖွင့်ကြည့်သည်။

ဒေဝီ၏ ခြေထောက်များကို ကျွန်မကြည့်လိုက်မိရာ အသက်ရှုမှားသွားသည်။ ခြေထောက်များမှာ ထိတ်လန့် စရာ ပုံပျက်ပန်းပျက်ဖြစ်နေသည်။ ပထမဆုံး သံပရာသီး အရွယ်ခန့်ရှိမည့် ဒဏ်ရာကြီး နှစ်ခုကို အရင် သတိထားမိသည်။ တစ်ခုမှာ အနီရောင် တောက်တောက်ဖြစ်ကာ နောက်တစ်ခုမှာ အကျည်းတန်သော ခရမ်းရောင် ဖြစ်သည်။ ဒဏ်ရာများ၏ ပတ်လည်မှ အရေပြားမှာ အလွန်မဲနက်နေပြီး မီးလောင်ထားသလို ဖြစ်နေသည်။ ခြေဖမိုး တလျှောက်နှင့် ခြေမျက်စိများတွင် ပြည်တည်နေသော အနာဖုများ တန်းစီပေါက်နေသည်။ မြင်ရသည်မှာ ပြင်းထန်လွန်းသည့်အတွက် ရုပ်ရှင်ရိုက်ကွင်းတွင် မိတ်ကပ်ဖြင့် ဖန်တီးထားသလို ဖြစ်နေသည်။

ဒေဝီ၏ နာကျင်ခံစားနေရသော မိခင်က သူမကို အေးသွားစေရန် နှီးယပ်တောင်ဖြင့် ကြိုးစားခတ်ပေး နေသည်။ လေအေးပေးစက်မရှိသဖြင့် အခန်းထဲတွင် အပူဒဏ်က ဖိစီးလွန်းရာ ကျွန်မ၏ နဖူးမှ ချွေးများစီးကျလာပြီး မှတ်စုစာအုပ်ပေါ်ကျကာ ကျွန်မ အကြမ်းရေးထားသည့် မှတ်စုစာများကို ပျက်စီးစေတော့သည်။ ကုတင်ဘေးမှ ကွန်ကရက် ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင် ခေါက်သိမ်းထားသော အိပ်ရာခင်းတစ်ခုနှင့် ပစ္စည်းထည့်ထားသည့် အိတ်တစ်အိတ် ရှိနေသည်။ ဤသားအမိမှာ အိမ်နှင့် ကီလိုမီတာ ရာပေါင်းများစွာ ဝေးသောအရပ်သို့ ရောက်နေရသည်။

ဒေဝီအမေအား ကျွန်မက ကင်မရာကို ထုတ်ပြ၍ ဒဏ်ရာအား ဓါတ်ပုံရိုက်လိုကြောင်း လက်ဟန်ခြေဟန်ဖြင့် ပြသည်။ သူမက ခေါင်းညိတ်၍ ဒေဝီအနီးမှ ခြေလှမ်းအနည်းငယ် ဆုတ်ပေးသည်။ ဒေဝီမှာ အလွန်လှပကြောင်း ထိုအခိုက်တွင် ကျွန်မ သတိပြုမိသည်။ သူမသည် အဆိပ်ခတ်ထားသည့် ပန်းသီးကို စားမိသော မြန်မာ စနိုးဝိုက်လေးလို မျက်လုံးများ မှိတ်၍ လဲလျောင်းနေသည်။

မကောင်းဆိုးဝါး တိရစ္ဆာန်ဟူ၍ မရှိကြောင်း ကျွန်မသိသော်လည်း မြေပွေးကိုက်ခံရခြင်းကြောင့် ခံစားရသော ဝေဒနာနှင့် ငရဲမှာ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းလှသည်။ လန်ခဲ့သည့် သုံးပတ်တွင် မြေကိုက်ခံရပြီးနောက် ဒေဝီ၏ အသက်မှာ ကံကြမ္မာ၏ လက်ထဲတွင် ရှိနေခဲ့သည်။ လွန်ခဲ့သည့် တစ်ရက်၊ နှစ်ရက်ခန့်တွင်မှ ဤဆယ်ကျော် သက်ကောင်မလေး၏ ကျောက်ကပ် အလုပ်လုပ်ပုံမှာ ပုံမှန်လက္ခဏာများ စတင်ပြလာ၍ အသက်ရှင်နိုင်ကြောင်း ဒေါ်ခင်သီတာသွင်က မျှော်လင့်လာရဲတော့သည်။ သူမ ဘယ်လောက်ကြာမှ လမ်းပြန်လျှောက်နိုင်မလဲဟု ကျွန်မ တွေးနေမိသည်။

“ဒေဝီက ကံကောင်းတဲ့အထဲ ပါတယ်” ကျွန်မတို့ ပြန်လျှောက် ထွက်လာစဉ် ဒေါ်ခင်သီတာသွင်က ဆိုသည်။ “သူက ဆေးရုံတက်ခွင့် ရသေးတယ်။ မြန်မာ လူမျိုးအများစုက ရိုးရာကုထုံးတွေကို ပိုအားကိုးကြတယ်။ ဒီနည်းတွေထဲမှာ မြေပေါက်ရာ ပေါ်မှာ ကြက်သေကောင်ကို အုပ်ပေးတာမျိုး ဒါမှမဟုတ် လူတစ်ယောက်က မြေပေါက်ရာထဲက သွေးကို စုတ်ထုတ်တာမျိုးတွေ ပါတယ်။ ပေါက်တဲ့မြေကို ဖမ်းမိရင် အမြီးကို ခုတ်ဖြတ်ပြီး အပေါက်ခံရတဲ့သူကို စားခိုင်းတယ်။ ဒီနည်းလမ်းတွေက မထိရောက်တဲ့အပြင် အန္တရာယ်တောင်ရှိကြောင်း လူထုကို ပညာပေးဖို့ ကျွန်မတို့ ကြိုးစားနေပေမယ့် ဒီနည်းလမ်းတွေ ပပျောက်အောင်လုပ်ဖို့က ခက်ခဲတယ်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ ဒီလိုပဲ လုပ်လာကြတာကိုး” သူမက ဝမ်းနည်းသည့် အပြုံးဖြင့် ဆိုသည်။

ဤနောက်ဆုံး အချက်အလက်များကို ကျွန်မ စိတ်ဝင်စားမိသော်လည်း IRIN အတွက် ဆောင်းပါးတွင် စာလုံးရေ အကန့်အသတ်ရှိသဖြင့် အပေါ်ယံသာထည့်ရေးနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် မြေများအားလုံးအနက် အခမ်းနားဆုံးနှင့် ကြောက်မက်ဖွယ်အကောင်းဆုံး မြေဟောက်ကို ဇောင်းပေး၍ နောက်ထပ် သတင်းတစ်ပုဒ်ရေးရန် ဘန်ကောက်ပို့စ် မှ ကျွန်မ၏ အယ်ဒီတာအား ကမ်းလှမ်းကြည့်သည်။ မြေများအကြောင်း သုတေသနပြုစဉ် ရန်ကုန်တွင် မြေဟောက်များပေါ်၍ အိမ်များထဲတွင်ပင် တစ်ခါတစ်ရံ တွေ့ရတတ်ကြောင်း ကျွန်မ သိထားရသည်။ ထိုထက်ပိုဆိုးသည့်အရာ ရှိမည်ဟုပင် ကျွန်မ မထင်ပါ။

ကျွန်မ၏ အယ်ဒီတာက မီးစိမ်းပြလိုက်သဖြင့် ရှာဂျုံနှင့်အတူ ရန်ကုန် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်မှ မြေဆရာနှင့် သွားတွေ့ကြသည်။ မြေတစ်ကောင်ကို မရှိသင့်သည့် နေရာတွင် တွေ့ရပါက သူ့အား ခေါ်ကြသည်ဟု ကြားထား ရသည်။ ထိုမြေမှာ မြေဟောက်ဖြစ်နေလျှင် ပို၍ အဆင်ပြေသည်။ မြေဟောက်မှာ ဦးစိန်သိန်း၏ အနှစ်သက်ဆုံး တိရစ္ဆာန် ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။

ထိုအကြောင်း ကျွန်မတို့ကို ပြောပြီးပြီးချင်းပင် သူက မြေဟောက်ခြံထဲသို့ဝင်၍ သူ့နောက်မှ တံခါးချိတ်ကို ဝါယာကြိုးဖြင့် ချည်၍ ပြန်ပိတ်ခဲ့သည်။ ခြံမှာ ကြက်ခြံနှင့် အနည်းငယ်တူကာ မြေများ နေပူစာလှုံနိုင်ရန် စင်အမျိုးမျိုး တပ်ဆင်ထားသည်။ အလယ်တွင် လှောင်အိမ်တစ်ခုရှိပြီး မြေများ အိပ်ရန် ဖြစ်မည် ထင်သည်။ အထဲတွင် မြေများ အပြည့်ရှိနေသည်။ တစ်ကောင်ပေါ်တစ်ကောင်ထပ်ကာ လျှောက်တိုက်သွားနေကြပြီး မြေတစ်ကောင်၏ ခေါင်းဘယ်ကစ၍ အမြီးဘယ်တွင်ဆုံးကြောင်း ပြောရန်ပင် မဖြစ်နိုင်လောက်အောင် ဖြစ်သည်။

“အိမ်တွေမှာ မြေဟောက်တွေလို့ ကျွန်တော့်ကို လှမ်းခေါ်တာ တစ်လ နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်လောက် ကြုံရတယ်” ဦးစိန်သိန်းက ဆိုသည်။ “ပြီးခဲ့တဲ့ လကဆိုရင် အိမ်ထောင်ရှင်မ တစ်ယောက်က အိမ်သာထဲမှာ မြေဟောက်တစ်ကောင် တွေ့တယ်။ တချို့အချိန်တွေဆိုရင် မြေက မီးဖိုချောင် ဘေစင်ထဲက ထွက်လာတတ် တယ်။ ခရီးဆောင်အိတ်တွေထဲ မြေဟောက်တွေလို့ လှမ်းခေါ်ကြတဲ့ အကြိမ်ကတော့ မရေတွက်နိုင်တော့ဘူး။”

ကျွန်တော် လူတွေကို အမြဲပြောတယ်။ ခရီးဆောင်အိတ်တွေကို မသုံးရင် ဇစ်ပိတ်ထားကြပါလို့။ မြေတစ်ကောင်အတွက် ဝင်ခွေ နေရာ ကောင်းတဲ့ နေရာဖြစ်နေတယ်လေ”

ဦးစိန်သိန်း၏ မျက်လုံးနှင့် တစ်တန်းတည်း ဖြစ်သည့် လှောင်အိမ်၏ သက်ကယ်မိုးပေါ်တွင် တွားသွားနေသော မြေဟောက် ခြောက်ကောင်ရှိမှန်း ကျွန်မ ရေတွက်မိသည်။ သူတို့ကို ကြည့်ရသည်မှာ သူ့နား ကပ်လာရန် ဦးတည်နေပုံရသော်လည်း သူကတော့ နည်းနည်းလေးမှ ပူပုံ မရပါ။ သူက နောက်ပြန်လှည့်၍ သံဇောများကို ဖြတ်ကြည့်ကာ ရှာဂျုံနှင့် ကျွန်မတို့ဘက်ကိုပင် မျက်နှာမူလိုက်သေးပြီး ချဉ်းကပ်လာနေသော မြေများကို ကျောခိုင်းထားလိုက်သေးသည်။

“တစ်ခါတုန်းကဆို စင်္ကာပူက မိသားစုဆီ တစ်လသွားနေပြီး ပြန်လာတဲ့ လူငယ်စုံတွဲ ဆီက ဖုန်းဝင်လာတယ်။ သူတို့ အိမ်ပြန်ရောက်တော့ ပင်ပန်းနေလို့ အိပ်ယာ တန်းဝင်ကြတယ်။ မြေဟောက်က အိပ်ရာခင်းအောက်မှာ ရှိနေတာဗျ” ဦးစိန်သိန်းက တဟားဟား ရယ်၍ ပြောသည်။ “မြေက ဒီအတိုင်း ထွက်သွားပါတယ်။ သူတို့ဘာမှ မဖြစ်လိုက်ပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် ကောင်မလေးကတော့ အိမ်ပြောင်းတော့မယ်လို့ ပြောတယ်”

ဦးစိန်သိန်းက ကျွန်မတို့အား နောက်ထပ် ဇာတ်လမ်းတစ်ခု စပြောပြနေစဉ်၊ မြေဟောက်တစ်ကောင်က အမောက်ထောင်၍ ခန္ဓာကိုယ် အပေါ်ပိုင်းကို မြေကြီးမှ ကြွ၍ထလိုက်သည်။ သူ့နောက်တွင် ဟိုဟိုဒီဒီ ယိမ်းနေပြီး လျှာနှစ်ခွကို ထုတ်ကာ သူဦးခေါင်းအနောက်ဘက်သို့ ရွယ်၍ ဝင်လာသည်။

“ဘုရားရေ” ကျွန်မ အာမေဇိုတ်ထွက်သွားစဉ် ဦးစိန်သိန်းက ဘေးသို့ ခြေတစ်လှမ်းရွေ့လိုက်ပြီး မြေပေါက် ခံရမည့် ဘေးမှ ဆံခြည်တစ်မျှင်စာ သီသီလေး ရှောင်လိုက်သည်။ သူဘယ်လို အာရုံရ၍ ရှောင်လိုက်သည်ကို ကျွန်မ လုံးဝ စဉ်းစားမရပါ။ သူက နောက်လှည့်၍ မြေအား လက်ညှိုးထောင်၍ ခါယမ်းပြသည်။

“မင်းဒီလာစမ်း” ဟု သူဆိုကာ မြေအမြီးကို လက်တစ်ဖက်ဖြင့် ဆွဲကိုင်လိုက်သည်။ “မင်းကို သေချာ ကြည့်ရအောင်”

သူက မြေကို ဆွဲထုတ်လာ၍ တိရစ္ဆာန်ရုံ၏ ဝင်ပေါက် ဧရိယာမှ ကွန်ကရစ်ကြမ်းပြင်ပေါ် ချလိုက်သည်။ ကြမ်းပြင်တွင် ဒူးတစ်ဖက်ထောက်ထိုင်၍ သူ့လက်နှစ်ဖက်လုံးကို သုံးကာ အမောက်ပေါ်တွင် လက်တစ်ဖက်ဖြင့် အုပ်၍ ကျန်တစ်ဖက်ဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်အား မြေတွင်ဖိထား၍ မြေအား ကိုင်တွယ် ထိန်းချုပ်သည်။ မြေ၏ ခဲရောင် အကြေးခွံများတွင် ထုံးခြောက်ရောင် အစင်းထူထူများ ရှိသည်။ မြေမှာ အနည်းဆုံး သုံးမီတာ အရှည်ရှိသည်။ ၎င်း အသံပြုလိုက်လျှင် မာန်ဖီနေသော ခွေးတစ်ကောင်ကဲ့သို့ အသံဖြစ်သည်။

“ဒါ မြေဟောက် ဘုရင်တဲ့” ဟု ရှာဂျီက မယုံကြည်နိုင်စွာ ကြည့်ရင်း ရှင်းပြသည်။ “ကမ္ဘာပေါ်မှာ အရှည်လျားဆုံး အဆိပ်ရှိတဲ့ မြေမျိုးထဲပါတယ်။ သူတို့က တောထဲမှာဆို စပါးအုံးနဲ့ တခြားမြေတွေကို ပြန်စားတယ်။ ဒီ တိရစ္ဆာန် ဥယျာဉ်မှာတော့ သူတို့ကို ကြက်သားကျွေးတယ်။ ဦးစိန်သိန်းက ဒီမြေကို လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်လက ဖမ်းမိထားတာ”

ဦးစိန်သိန်းနှင့် မြေတို့ မျက်လုံးချင်းဆိုင်ကြည့်နေကြပြီး ဦးစိန်သိန်း၏ မျက်လုံးများတွင် နူးညံ့စွာ သဘောကျသည့် ဟန်မျိုးတွေ့ရသော်လည်း မြေဟောက်တွင်တော့ မုန်းတီးမှု သက်သက်သာ တွေ့ရသည်။ တိရစ္ဆာန် ဥယျာဉ်လာသည့် ဧည့်သည်များမှာ ဝင်ပေါက် ဆုံလည်တံခါးကို ဖြတ်လာပြီးနောက် ဤအခင်းအကျင်းနှင့် အနီးကပ်ဖြတ်သွားရန် မှတပါး အခြားလမ်းမရှိပါ။ သို့သော် အမြဲတမ်း တည်ငြိမ်နေသည့် မြန်မာ မိသားစုများမှာ မျက်ခုံးလေးပင် ပင့်သွားခြင်း မရှိပါ။ မိခင်တစ်ဦးကတော့ ကျွန်မတို့ အနားရောက်လာစဉ် သူမ သမီးလေး၏ လက်ကို ဆွဲလိုက်သည်ကိုတော့ ကျွန်မ မြင်လိုက်သည်။

“မြေဟောက်တွေက လူတွေအိမ်ကို ဝင်မှာပေါ့” ဦးစိန်သိန်းက မြေထံမှ အကြည့်မလွဲဘဲ ပြောသည်။ “တခြား မြေတွေလည်း ဝင်ကြတာပဲ။ သူတို့က ဗိုက်ဆာနေကြတာလေ။ ရန်ကုန်မှာ တိုက်တာအသစ် အသစ်တွေ တိုးပွားလာနေတော့ မြေတွေဟာ စားကျက်မြေတွေ ဆုံးရှုံးလာတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေက တိရစ္ဆာန်ကြီးတွေကို ဘယ်တော့မှ မသတ်ဘူး။ ဒါပေမယ့် ဒီကောင်တွေ အိမ်ထဲမဝင်လာဖို့ကိုတော့ မြန်မာတွေက နည်းပေါင်းစုံ လုပ်ကြတယ်။ သူတို့ ရေပွက်ပွက်ဆူထဲကို ရွှေထည်ပစ္စည်းတွေ ထည့်ပေးပြီးတော့ ဒီရေကို အိမ်ဝင်း ပတ်လည်မှာ ပျက်ဖြန်းကြတယ်။ လက်ဝတ်ရတနာမရှိရင် သံပုရာရည် ဖြန်းတယ်။ ဒီဟာတွေက နည်းနည်းလေးမှ အလုပ်မဖြစ်ပါဘူး။ မြေဟောက်တွေက တောက်လျှောက် ဝင်တာပဲ” သူက ပြန်လည်ရယ်မော၍ ပြောသည်။

မြေဟောက်က ဦးစိန်သိန်းကို ကိုက်ရန် ဆက်လက် ကြိုးပမ်းနေစဉ် ကျွန်မက သူ တိရစ္ဆာန်ရုံတွင် လုပ်လာသည့် နှစ်ပေါင်းများစွာအတွင်း မြေကိုက်ခံရဖူးလားဟု မေးသည်။

“အကြိမ်ကြိမ်ပေါ့” သူကဖြေသည်။ “အတိအကျဆို ဆယ့်နှစ်ကြိမ်ပေါ့။ လွန်ခဲ့တဲ့ လအနည်းငယ်က ခေါင်းမှာ အပေါက်ခံလိုက်ရသေးတယ်။ သုံးမိနစ်လောက် မျက်စိမမြင်ဘူး ဖြစ်သွားတယ်။ ချွေးတွေလည်း ရွဲနှစ် နေတာပဲ။ ကျွန်တော့်သူဌေးက ကျွန်တော့်ကို ဆေးရုံပို့လိုက်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် ဘာမှမဖြစ်ပါဘူး။ နောက်နေ့မှာ အလုပ်ပြန်ဆင်းတာပါပဲ။ ကျွန်တော် အကိုက်ခံရရင် ဘာမှမဖြစ်တာက စပါယ်ရှယ် ဆေးမှင်ကြောင် တွေ ထိုးထားလို့ပဲ။ ခင်ဗျား ကြည့်ချင်လား”

“ဟုတ်ကဲ့”

ဦးစိန်သိန်းက မြေဟောက်ဘုရင်ကို ခြံထဲသို့ ပြန်ထည့်ပြီး တံခါးကို ပိတ်လိုက်မှ ကျွန်မတို့ စိတ်သက်သာရ ရ ချိန်တွင် သူက အနီးမှ ပျော်ပွဲစား စားပွဲတစ်ခုတွင် ထိုင်ရန် လက်ပြသည်။ ထိုအချိန်မှပင် ကျွန်မ နှလုံးမှာ မည်မျှ

လျင်မြန်စွာ ခုန်နေကြောင်း ကျွန်မ သတိထားမိသည်။ ဦးစိန်သိန်းက မတ်တပ်ရပ်လျက်ပင် သူ့၏ အပြာရောင် စပိုရှပ်ကို ချွတ်ပြသည်။ သူ့ပခုံး တလျှောက်တွင် အသေးစိတ် ခြယ်မှုန်းထားသော အမောက်ထောင်နေသည့် မြွေဟောက် တစ်ကောင်ရှိသည်။ သူ့ရှင်ဘတ်တလျှောက်တွင် မြွေအသေးများနှင့် ဂဏန်းများ၊ အတွန့်အခေါက် စာလုံးများ ထည့်ထားသည့် စတုရန်းကွက်များ ထိုးထားသည်။

“မှင်ကို မြွေဟောက် အဆိပ်နဲ့ ရောထားတာလေ” သူက ဆိုသည်။ “ဒါက ကျွန်တော့်ကို အကိုက်ခံရချိန်မှာ အကာအကွယ်ပေးတာပေါ့။ တစ်နှစ်ကို သုံးကြိမ် လပြည့်ညတွေမှာ အရုပ်တွေကို ဆေးပြန်ဖြည့်ရတယ်”

ဦးစိန်သိန်း၏ မျက်နှာမှာ အရေများတွန့်နေပြီး ဆံပင်နှင့် မျက်ခုံးမွှေးများမှာလည်း ဖြူနေပြီဖြစ်သည်။ သို့သော် ခန္ဓာကိုယ်မှာမူ ဆယ်ကျော်သက် လက်ဝှေ့သမားတစ်ဦးလိုပင် သူ့နေ့စဉ် နပန်းလုံးနေသော မြွေများကဲ့သို့ ကျစ်လစ်နေသည်။ ဦးစိန်သိန်း၏ ဆေးမှင်ကြောင်များမှာ အမှန်တကယ် အကာအကွယ်ပေးသလားဟု ကျွန်မ နောက်ပိုင်းတွင် ဆရာဝန်တစ်ယောက်အား မေးကြည့်ရာ မဖြစ်နိုင်ကြောင်း အဖြေရသည်။ အကြိမ်ကြိမ် အကိုက်ခံရခြင်းကြောင့် အံ့ဩဖွယ်ရာပင် သူက အဆိပ်ကို ခံနိုင်ရည်ရှိလာခြင်းဖြစ်ပြီး ထိုမှ အကာအကွယ်ရခြင်းဟု သိရသည်။

“ရန်ကုန်မှာ တခြား မြွေဖမ်းသမားတွေ ရှိသလား” ကျွန်မက ဦးစိန်သိန်းအား မေးသည်။

“ကျွန်တော်က နာမည်အကြီးဆုံးပေါ့” သူက ပြောသည်။ “ဒါပေမယ့် မြွေဟောက်တွေကို ဖမ်းပြီး တရုတ်စား သောက်ဆိုင်တွေကို ရောင်းတဲ့ သူတွေ ရှိပါတယ်။ ဆင်းရဲတဲ့ ကျေးလက်ဒေသတွေမှာ အရောင်းအဝယ်ဖြစ်တယ်။ တရုတ်တွေက မြွေဟောက်သား ကြိုက်တဲ့အတွက် စားသောက်ဆိုင်တွေက ဈေးကောင်းပေးတယ်။ မြွေသားက သန်စွမ်းစေတယ်၊ သိတယ်မလား၊ လိင်စွမ်းဆောင်ရည် ပေးတယ်လို့ သူတို့ ယုံကြည်ကြတယ်” ရှာဂျုံက မျက်နှာနီနီ ဖြင့် ဘာသာပြန်ပေးသည်။ “ဒီအကြောင်း ခင်ဗျားထည့်ရေးချင်ရင် ဘယ်သွားရမလဲ ကျွန်တော် ညွှန်ပေးလို့ရတယ်”

ထို့နောက် ဦးစိန်သိန်းက မိကျောင်းများကို အစာကျွေးချိန်ရောက်ပြီဖြစ်၍ သူ့အား ခွင့်ပြုရန် ပြောသည်။

--

ကျွန်မသည် ဗဟန်းမြို့နယ်မှ ဤတရုတ်စားသောက်ဆိုင်ရှေ့မှ အကြိမ်များစွာ ကားဖြင့် ဖြတ်ဖူးသော်လည်း ထိုနေရာတွင် မြွေသားစားရန် ပြန်ရောက်လာရမည်ဟု တစ်ခါမျှ မတွေ့ဖူးပါ။ သတင်းထောက်ထက် တိုးရစ်ပုံပို ပေါက်ရန်အတွက် အမေရိကန်လူမျိုး သူငယ်ချင်း နှစ်ကို ခေါ်လာခဲ့ပြီး ကျွန်မ၏ မှတ်စုစာအုပ်ကိုလည်း အိတ်ထဲတွင် ထားခဲ့သည်။

မိန်းစာအုပ်တွင် မြေဟောက်သားကို ဖော်ပြထားမည် မဟုတ်သော်လည်း အထူးတောင်းဆိုလျှင် ရသည်ဟု ဦးစိန်သိန်းက ကျွန်မကို ပြောပြထားသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်မ မိန်းကို ကြည့်ချင်ယောင်ဆောင်ပြီး ဘာမျှမသိသည့် ပုံဖြင့် မြေဟောက်များ ရမလားဟု စားပွဲထိုးကို မေးလိုက်ရာ သူက သဘောကျသွားပုံဖြင့် မည်သို့ သုံးဆောင်လိုကြောင်း - စွပ်ပြုတ်လား၊ အရေပြားကျော်လား၊ ကျောက်ကပ်အရက်လား - ပြန်မေးပါသည်။ စွပ်ပြုတ်မှာ စားဝင်ရန် အဖြစ်နိုင်ဆုံးဟု ယူဆရသည်။ ရုတ်တရက် သတ္တိဝင်လာ၍ မီးဖိုချောင်ကို ကြည့်ခွင့်ရမလားဟု ကျွန်မ စားပွဲထိုးအား မေးလိုက်သည်။ ကျွန်မ စပ်စုတာလွန်သွားပြီး သံသယဝင်အောင် လုပ်မိသွားပြီလား။

“ရတာပေါ့” သူက ပြုံးလျက်ပင် ပြန်ပြောသည်။ “ကျွန်တော့်နောက် လိုက်ခဲ့ပေးပါ။”

ကျွန်မက ကင်မရာကို ကောက်ကိုင်၍ နှစ်အား မျက်စိမှိတ်ပြု၍ စားပွဲတွင်ထားခဲ့ကာ သူ့နောက် အပြေးလိုက်သွားသည်။

စားသောက်ဆိုင်ကြီးမှာ ကြီးမားသည်မှန်သော်လည်း မီးဖိုချောင်မှာလည်း အလွန်ကြီးမားသဖြင့် ကျွန်မ အံ့ဩသွားသည်။ အင်္ဂလိပ် အက္ခရာ L ပုံသဏ္ဍာန် ချက်ပြုတ်ပြင်ဆင်သည့် စားပွဲကြီးရှိပြီး ကြက်သွန်ဖြူနှင့် ချင်း ဆီသတ်ထားသည့် အနံ့ပြင်းပြင်းများအကြား အခိုးအငွေ့များ အတန်းလိုက် ထွက်နေသည်။ သွေးစွန်းနေသော ရှေ့ဖုံးခါးစည်း ဝတ်ထားသည့် စားဖိုမှူးတစ်ဦးက အဖြူရောင် အသားတစ်တုံးကို ခါးမဖြင့် အတုံးများ တုံးနေပြီး လူငယ် အကူတစ်ဦးက ကန်စွန်းရွက်များ ချွေနေသည်။ စားပွဲဘေးမှ ကြမ်းပြင်ကြွေပြားများမှာ တိရစ္ဆာန်နှင့် အရွက် နှစ်မျိုးလုံးမှထွက်သော အရည်မျိုးစုံဖြင့် ပေကျံနေသည်။ ကြမ်းပြင်မှာ စိုရွဲနေပြီး မကြာသေးခင်ကပင် ရေဖြန်း ဆေးကြောထားသည်ဟု ထင်ရသော်လည်း စားပွဲနှင့် အပြိုင် ကြမ်းပြင်တွင်ရှိနေသည့် ရေဆင်း ရေတံလျှောက် သံဇကာများပေါ်တွင် အစားအစာအပိုင်းအစများ မြင်နေရသည်။

အခန်း၏ အစွန်တွင် နောက်ထပ် ခဲရောင် စားပွဲရှည်တစ်လုံး ရှိပြီး ထိုအပေါ်တွင် မီးဖို ခြောက်ခု၊ ခုနစ်ခု ခန့် တင်ထားပြီး ဘေးတွင် အလွန်ကြီးမားသော ဖန် ဆလင်ဒါအိုးကြီး ရှိသည်။ ထိုစားပွဲနှင့်ကပ်လျက်တွင် ရေခဲခဲ သေတ္တာပုံးများ ရှိသည်။ ကျွန်မတို့ အနီးရောက်လာချိန်တွင် အားနေသော မီးဖိုချောင် အကူနှစ်ဦးက ကျွန်မအား ငေးကြည့်နေကြသည်ဟု ကျွန်မ ထင်မိစဉ် လည်ပင်းထိရောက်သော ပန်းခရမ်းရောင် ဘလောက်အင်္ကျီနှင့် ဆံထုံးတွင် ဘီးတစ်ချောင်းထိုးထားသည့် စားပွဲထိုးမ တစ်ဦးက ကျွန်မတို့ကို ကျော်၍ ဝင်လာသည်။ သူမသည် ပုရွက်စားကောင်တစ်ကောင်ကို အကြေးခွံထူသော အမြီးမှနေ၍ လက်မနှင့် လက်ညှိုးကြားတွင် ဆွဲ၍လာသည်။ ထိုအကောင်လေးမှာ ထိတ်လန့်၍ အပေါ်အောက် တွန့်လိမ်လှုပ်ယမ်းနေကာ သူ၏ ရှည်လျားသော နှာမောင်းဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်အား စူးစမ်းရန် အချည်းနှီး ကြိုးစားနေသည်။ စားပွဲထိုးအမျိုးသမီးက ထောင့်တစ်ခုကို ချိုးဝင်၍ ပျောက်ကွယ်မသွားမီ ထိုထူးခြားသော သတ္တဝါအား ကျွန်မ ခိုးကြောင်ခိုးဝှက် ဓါတ်ပုံရိုက်ယူနိုင်လိုက်သည်။

နောက်ပိုင်းတွင် သိလာရသည်မှာ ပုဂ္ဂိုလ်စားကောင်များသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် မှောင်ခိုရောင်းဝယ်ခြင်း အခံရဆုံး တိရစ္ဆာန် ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သည်။ သူတို့၏ အကြွေးခွဲများကို တိုင်းရင်းဆေးအတွက် သို့မဟုတ် ဖက်ရှင် အသုံးအဆောင်များအတွက် အသုံးပြုကြသည်။

ကျွန်မတို့ မီးဖိုချောင်၏ အဆုံးပိုင်းသို့ လျှောက်လာ၍ အလင်းရောင်မှိန်မှိန်သာ ထွန်းထားပြီး သွေးညှိနို့များ ရသော အနောက်ဘက် အခန်းထဲသို့ ဝင်လိုက်ကြသည်။ ယုန်များ၊ ဘဲများနှင့် မကျန်းမာပုံရသော ထိပ်ပြောင်ပြောင် ကြက်များ ထည့်ထားသည့် လှောင်အိမ်များအား တစ်ခုပေါ်တစ်ခုထပ်ထားသည်။ ကြမ်းပြင်ပေါ်ရှိ ရေပုံးထဲမှ ရေတိမ်တိမ်ထဲတွင် လိပ်လေးကောင် မလှုပ်မယှက် ရှိနေသည်။ စားပွဲထိုးက အဆုံးတွင် ချိတ်ပါသည့် သံချောင်း တစ်ချောင်းအား ကောက်ယူလိုက်ပြီး စည်ပိုင်းတစ်လုံး၏ အဖုံးကို ခေါက်ပြုသည်။

“အထဲမှာ မြွေဟောက် ဆယ်ကောင်နဲ့ မြွေပွေး သုံးကောင်ရှိတယ်” သူက စည်ပိုင်းသုံးခုထံ တုတ်ဖြင့် ဝှေ့ယမ်းပြု၍ ဆိုသည်။ “ခင်ဗျားရဲ့သူငယ်ချင်းက မြွေပွေးများ မြည်းကြည့်ချင်မလား”

“ကျွန်မတို့နှစ်ယောက်လုံး မြွေဟောက် ကြိုက်ပါတယ်” ဟု ကျွန်မက စိတ်အား တက်ကြွယောင်ဆောင်၍ ပြောသည်။

သူက အလယ်မှ စည်ပိုင်း၏ အဖုံးကိုဖွင့်၍ ဒေါသတကြီးဖြင့် တချိုးချိုးအသံမြည်နေသော အမဲရောင်မြွေ တစ်ကောင်ကို ချိတ်ယူလိုက်သည်။ ထိုခမ်းနားသော သတ္တဝါအား ကျွန်မဘေးမှနေ၍ မီးဖိုချောင်ထဲသို့ ဖြတ်ယူသွားစဉ်တွင် နောက်သို့ ခြေလှမ်းအများအပြား ဆုတ်လိုက်မိသည်။ ထိုထဲတွင် သူ့အား ခေါင်းဖြတ်၍ သွေး ဖောက်ထုတ်လိုက်သည်။

ဆယ့်ငါးမိနစ်ခန့် ကြာပြီးနောက် မြွေဟောက် အပိုင်းအစများ ပေါလောပေါနေသော အရည်ကြည် စွပ်ပြုတ် နှစ်ခွက် ကျွန်မတို့ စားပွဲသို့ ရောက်လာသည်။ ကျွန်မက အလွန်ကျေနပ်ဟန်ပြု၍ ပြုံးလိုက်သည်။ အသားမှာ ကြက်သားနှင့် အရသာ အနည်းငယ်ဆင်သော်လည်း ပို၍မာကာ အနံ့အရသာ ပိုပျော့သည်။ ရှောင်စားရမည့် အရိုးသေးသေးများလည်း များစွာပါနေသဖြင့် ကျွန်မလည်း တူများကို ပစ်ချကာ ပြောင်းဖူးကို ကိုက်သလို လက်နှင့် ကိုင်၍ ကိုက်မိတော့သည်။ ဗီယက်နမ်တွင် တစ်ခါ စားခဲ့ဖူးပြီး ကျွန်မ သိပ်မကြိုက်လှသည့် ဖားသားကို သတိရမိသည်။ မြွေဟောက်မှာ အရသာကြောင့်မဟုတ်ဘဲ သူကပေးစွမ်းသည့် ဆိုသည့် ရလဒ်အတွက် စားကြခြင်း ဖြစ်မှန်း ကျွန်မသိသည်။ မက်မက်စက်စက် စားသူကလည်း များလှသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ကျွန်မ သိရှိရသည်မှာ မြွေဟောက်များကို စားသောက်ဆိုင်များသို့ မှောင်ခိုသွင်းသူများအား မြန်မာ့ရဲက ဖမ်းဆီးသော်လည်း မြွေများကို မည်သည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန် ဥပဒေများတွင်မှ ထည့်သွင်းကာကွယ်ထားခြင်း မရှိပါ။ ဥပဒေ အကာအကွယ် မရှိခြင်းနှင့် စားကျက်မြေများ ပျက်စီးခြင်းတို့ကြောင့်

မြန်မာ့ မြေဟောက် မျိုးစိတ်တစ်ခုမှာ မျိုးတုန်းရန် အလားအလာရှိ အဆင့်သို့ မကြာသေးမီက နိုင်ငံတကာက သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ သို့တိုင် မြေများကို လူနေအိမ်များ ထဲတွင် ပိုမို တွေ့ရှိလာနေရသဖြင့် ထိုမြေများ၏ ရှင်သန်မှု အခြေအနေ အကြပ်အတည်းမှာ မည်သူမျှ ဂရုမစိုက်သည့် အချက် ဖြစ်ဖို့သာ များသည်။

--

အလွတ်တမ်း သတင်းသမား တစ်ယောက်ဖြစ်လာမှ မြေပြင်တွင် သတင်းပို၍လိုက်ရသဖြင့် မြန်မာပြည် အကြောင်းကို ပိုသိလာရသည်ဟု ကျွန်မ ခံစားမိသည်။ မြန်မာတိုင်းမ် တွင် ကျွန်မ ကြုံခဲ့သည့် စိတ်ပျက်မှုတစ်ခုမှာ နိုင်ငံခြားသား အယ်ဒီတာများအနေနှင့် တည်းဖြတ်ခြင်းသာ အဓိက လုပ်ရပြီး တစ်ခါတစ်ရံသာ သတင်း၊ ဆောင်းပါး ရေးရခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်မတို့အတွက် သတင်းထောက် သို့မဟုတ် စကားပြန်တစ်ဦးနှင့်အတူ လမ်းပေါ်ထွက်၍ သတင်းလိုက်ရန် စီစဉ်ထားခြင်း မရှိပါ။ မြန်မာစကားပြောတတ်သော တွမ်နှင့် ဒေါက်ဂလပ်စ် တို့မှလွဲ၍ သတင်းစာတိုက်မှ ပြည်ပ သတင်းသမားများမှာ အင်္ဂလိပ်စကားပြောနိုင်သည့် သတင်းရင်းမြစ်များကိုသာ အခြေခံ၍ သတင်းများ ရေးကြသဖြင့် ကျွန်မတို့တွင် ရွေးချယ်စရာ အလွန် နည်းပါးပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ သတင်းထောက် တစ်ယောက်ကို ကျွန်မအတွက် စကားပြန်လုပ်ပေးရန် ခေါ်မိသည့်အခါတွင်လည်း သူတို့၏ များပြားသော အလုပ် တာဝန်များအပေါ် ကျွန်မက ထပ်၍ ပိစေသည့်အတွက် အပြစ်ရှိသလို ခံစားရသည်။ နောက်ဆုံး စားပွဲတွင်သာ ထိုင်နေရသည်ဟု ခံစားလာမိသည်။

ယခု ရှာဂျုံကို စကားပြန်အဖြစ် ခေါ်ထားသဖြင့် ကျွန်မမှာ အခြေအနေပေးသ၍ မည်သူနှင့် မဆို စကားပြောနိုင်သည်။ သူသည် ခြောက်သွေ့သော အလယ်ပိုင်းဒေသ မကွေးတိုင်းတွင် မွေးဖွားခဲ့ပြီး ရန်ကုန်သို့ ပညာသင်ရန် ရောက်ရှိလာကာ မကြာသေးမီက သတင်းစာပညာတွင် စိတ်ဝင်စားလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူသည် ကျွန်မထက် ရှစ်နှစ်ငယ်သော်လည်း သူ့အသက်ထက် ပို၍ ရင့်ကျက်ပုံရသည်။ ထို့ပြင် သူသည် တစ်ဖက်က ပြောသည့်အတိုင်း အတိအကျ ဘာသာပြန်ပြီး သူ့ကိုယ်ပိုင်အမြင်များ ဖြည့်စွက်ခြင်း မရှိဟု ကျွန်မ ယုံသည်။ ကျွန်မ အရင်က သုံးခဲ့ဖူးသည့် စကားပြန်အချို့မှာ ထိုသို့ လုပ်တတ်ကြောင်း ကြုံခဲ့ရသည်။ သို့သော် ရှာပါ့ကို ရည်ညွှန်း ခြင်း မဟုတ်ပါ။ ရှာပါ့မှာ ကျွန်မ တွဲလုပ်ခဲ့ဖူးသူများအနက် အတော်ဆုံး ဖြစ်သည်။

ရှာဂျုံသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မဟုတ်ဘဲ မြန်မာပြည်ကို အပြင်လူတစ်ယောက်အဖြစ် ရှုမြင်သည်ဟု ကျွန်မ ခံစားမိသည်။ သူ့ကိုလည်း အပြင်လူတစ်ယောက်အဖြစ် ဆက်ဆံခံရခြင်းက အကြောင်းတစ်ခု ဖြစ်နိုင်သည်။ သူသည် နီပေါ နိုင်ငံမှ ဘိုးဘေးများထံမှ ဆင်းသက်လာသော ဂေါ်ရခါး မျိုးဆက်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်း ဗြိတိသျှတို့အား ပံ့ပိုးရန် မြန်မာသို့ ကနဦး ရောက်ရှိလာကြခြင်း ဖြစ်ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ဗမာ့ လွတ်လပ်ရေး တပ်သားများနှင့် ပူးပေါင်းတိုက်ပွဲဝင်ကာ ကိုလိုနီအုပ်စိုးသူများလက်အောက်မှ

လွတ်မြောက်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်တိုင် သူတို့ မွေးစားသားဖြစ်လာသည့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် မကြာခဏ ခွဲခြားဆက်ဆံမှု ကြုံနေရသေးသည်။ အခြားလူနည်းစု တိုင်းရင်းသားများအားလုံးကဲ့သို့ပင် သူတို့သည် မကြာခဏ နိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့် ငြင်းဆိုခံရပြီး ထိုမှနေ၍ ပြဿနာမျိုးစုံ ပေါ်ပေါက်စေသည်။ သူတို့၏ သားသမီးများ ကျောင်းတက်ခွင့် မရခြင်းမျိုး အပါအဝင်ဖြစ်သည်။

ရှာဂျ်နှင့် ကျွန်မတို့ ရန်ကုန် မြို့ပတ်ရထားအကြောင်း သတင်းတစ်ပုဒ် လိုက်ပြီးနောက် တက္ကစီဖြင့် အိမ်ပြန်လာစဉ် ကျွန်မက ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှ စကားပြန်အား လက်ထပ်ထားကြောင်း သူ့ကို ပြောပြမိသည်။ သူ မျက်ခုံးမွှေးများ မြောက်တက်သွားသည်။

ကျွန်မ၏ အမျိုးသားကို သူ့အဖေက ရှာပါ ဟု အမည်ပြောင်ပေးထားကြောင်း၊ ဟိမဝန္တာတောင်တန်းကြီး နှင့် တောင်တက်သမား နီပါလီ လူမျိုးစုများအား သဘောကျ၍ ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့သော် သူ့ကိုယ်တိုင်မှာ နီပေါသို့ လုံးဝ ရောက်ခွင့် မကြုံလိုက်ကြောင်း ပြောပြသည့်အခါ ရှာဂျ်က ပြုံးသည်။

“ခင်ဗျားရဲ့ အမျိုးသားကို မြန်မာပြည်မှာ ဘယ်လို ဆက်ဆံကြသလဲ” ရှာဂျ်က ကျွန်မကို မေးသည်။

“အရမ်းကောင်းကြပါတယ်” ကျွန်မက ဖြေသည်။ “မြန်မာလူမျိုးတွေက အရမ်း ကြင်နာပြီး သဘောကောင်းကြတယ်”

“ဒီလို ကြားရတာ အရမ်းကောင်းပါတယ်” ရှာဂျ်က ဆိုသည်။ “တစ်ခါတစ်လေကျ အိန္ဒိယနွယ်ဖွား ပုံပေါက်တဲ့ သူတွေက ခွဲခြားမှုတွေ ကြုံရတယ်။ ကျွန်တော်ဆို အဲဒီလို ကြုံရတယ်၊ ရှာပါကတော့ မကြုံရတာ ကျွန်တော် ဝမ်းသာပါတယ်။ သူက နိုင်ငံခြားသား ဖြစ်လို့လဲ ဖြစ်မှာပေါ့။ ကျွန်တော်ကတော့ မြန်မာလို့ “ခံယူ” ထားတယ်လေ။”

အမှန်တကယ်တော့ ကျွန်မ အပြော စောသွားခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ စတင်ပြောင်းလဲနေပြီး ဘာသာရေး အယူသည်းမှု ကာလအသစ်တစ်ရပ်ထဲ ဝင်ရောက်နေသည်။ ထိုထဲမှ အချို့အပြောင်းအလဲများမှာ တကယ်ကို ထိတ်လန့်ဖွယ် ကောင်းသည်။

မန္တလေးက အမျက်ထွက်နေတဲ့ ကိုယ်တော်

၂၀၁၄ ဧပြီလ

ကြာသပတေးည တစ်ညတွင် ပုံမှန်ထက် အနည်းငယ်နောက်ကျပြီး ရှာပါ အိမ်ပြန်ရောက်လာချိန်၌ သူတစ်ခုခု ဖြစ်နေပြီဆိုသည်ကို ကျွန်မ မမေးဘဲ သိလိုက်သည်။ သူ့ကို ကြည့်ရသည်မှာ အားအင်ကုန်ခမ်းနေပုံရပြီး သူ့ကျောပိုး အိတ်ကို ကျောက်တုံးတစ်တုံးအလား ကြမ်းပြင်ပေါ်သို့ ပစ်ချလိုက်သည်။ ကျွန်မအား ဗလုံးဗထွေးနှုတ်ဆက်ပြီး ကျွန်မ ညစာချက်နေသည်ကို ကျော်၍ ရေခဲသေတ္တာထဲမှ ဘီယာတစ်ဗူးယူကာ ဧည့်ခန်းသို့ ပြန်ထွက်ရန် ပြင်သည်။ ကျွန်မက သစ်သားဇွန်းကို ချ၍ သူ့ပခုံးအား ညင်သာစွာ ပုတ်လိုက်သည်။

“ဟေး” ကျွန်မ ဆိုသည်။ “ဘာတွေ ဖြစ်နေလဲဟင်”

“ကိုယ့်ကို တက္ကစီသမားက ကားပေါ်က မောင်းချခဲ့တယ်”

“ဘယ်လို။ ဘာဖြစ်လို့လဲ”

“ကားသမားက ကိုယ့်ကို ဘယ်ကလဲလို့မေးတယ်။ ကိုယ်က ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်လို့ ပြန်ပြောတော့ သူက ကိုယ့်ကို မောင်းချတယ်”

“ဒါ ဖြစ်စရာလား” ကျွန်မ လျှပ်စစ်မီးဖိုကို ပိတ်လိုက်သည်။ “ကိုယ် တကယ် စိတ်မကောင်းပါဘူး။ ဒရိုင်ဘာက မင်းကို ဘာပြောသလဲ သေချာ ပြောပါအုံး”

စိတ်ညစ်နေသော အခြေအနေတွင် ရှာပါ၏ ပါးစပ်မှ စကားလုံးများ ဖိတ်စဉ်ကျလာသည်။

“ကိုယ်က ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ကလို့ ပြောတော့ သူက မွတ်စလင်လားလို့ မေးတယ်။ ကိုယ်က မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောပေမယ့် သူမယုံဘူး။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်လူမျိုးတိုင်းက မွတ်စလင်ပဲလို့ သူပြောတယ်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ကဆိုရင် ဘာလို့ မြန်မာစကား ပြောတတ်သလဲလို့ သူကမေးတယ်။ ကိုယ်က ဒီမှာနေတာကြာပြီလို့ ပြောပေမယ့် သူက ကိုယ့်ကို လုံးဝ သံသယဝင်နေတော့တယ်”

“သူက တော်တော် ဆိုးမယ့်ပုံပဲ” ကျွန်မ ဆိုသည်။

“ဟုတ်တယ်။ တော်တော်ဆိုးတယ်။ သူ စပြီး ဒေါသတကြီးနဲ့ ဘာတွေမှန်း မသိဘူး ရေရွတ်တယ်။ ပြီးတော့ ရွှေဂုံတိုင်ကို ဖြတ်ခါနီးမှာ ကားကို ထိုးရပ်ပြီး ကိုယ့်ကို ဆင်းဖို့ပြောတယ်။ နောက်က ကားက ဟွန်းတီးလာတော့ ကိုယ်လည်း ခုန်ဆင်းပြီး လမ်းလျှောက်လာလိုက်တယ်။ တော်တော်ကြာမှ နောက်ထပ် ကားတစ်စီး ထပ်ရတယ်”

“အိုး ဘောဘီရယ်” ကျွန်မက ဆိုသည်။ “တကယ့်ကို ဆိုးတာပါ။ ဘယ်လို အရှူးမျိုးလဲ မသိပါဘူး”

“မင်းသိတဲ့အတိုင်း ကိုယ်က ကုလား လေ”

“ဘာ”

“ကုလား၊ အသားမည်းတဲ့လူပေါ့။ “nigger”¹⁵ လို့ ခေါ်တဲ့ ပုံစံမျိုးပဲ”

“ဒါ အရမ်း လူမျိုးရေးခွဲခြားပြီး ဆိုးရွားတာပဲ။ ပြီးတော့ ကိုယ်နားလည်း မလည်ဘူး၊ မင်းက လူမည်းမှ မဟုတ်တာ”

“မြန်မာမှာတော့ ကိုယ်က လူမည်းပဲလေ။ ကိုယ့်အသားအရောင်က သူတို့ထက် ပိုမည်းတာကိုး။ ရုံးမှာလည်း သူတို့ကိုယ့်ကို အဲ့လို ခေါ်တာပဲ”

“ရုံးက လူတွေက မင်းကို ကုလား လို့ ခေါ်တယ်၊ ဟုတ်လား” ကျွန်မက ထိတ်လန့်စွာဖြင့် မေးမိသည်။

“မျက်နှာချင်းဆိုင်တော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့။ ပြီးခဲ့တဲ့အပတ်က မီးဖိုချောင်ထဲ ဝင်သွားတဲ့အချိန်မှာ အောင်မိုးဇော်နဲ့ ကိုကိုနိုင် ကိုယ့်အကြောင်း ပြောနေတာ ကြားလိုက်တယ်။ ကိုယ့်ကိုမြင်တဲ့အချိန်မှာ သူတို့ စကားလမ်းကြောင်း လွဲလိုက်ပြီး မလုံမလဲ မျက်နှာတွေ ဖြစ်နေကြတယ်။ တစ်ခါတစ်လေလည်း သူတို့ မြန်မာလို ပြောရင် ကိုယ်နားလည်တယ် ဆိုတာကို သူတို့မေ့နေတယ်ထင်တယ်၊ ဘာလို့လဲဆိုတော့ သတင်းထောက်တွေ ကိုယ့်ကို ကုလား လို့ခေါ်တာကို ကိုယ်ကြားတာ တစ်ကြိမ် မကတော့ဘူး”

“အိုး ဘောဘီရယ်။ ဒီအကြောင်းတွေ ဒီမတိုင်ခင် ဘာလို့ မပြောခဲ့တာလဲ”

ရှာပါက ပခုံးတွန့်သည်။ ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးလုံး ဘီယာကို ကျိုက်ချလိုက်သည်။ ကျွန်မက သူ့ကို ဖက်လိုက်ပြီး ထိုအတိုင်း စက္ကန့်အနည်းငယ်ကြာ ရပ်နေကြသည်။ ကျွန်မ ပြန်ခွာလိုက်ချိန်တွင် သူ့ကျောကို ပွတ်ပေးရင်း ကျွန်မတို့ ဝမ်းနည်းစွာ အပြုံးချင်း ဖလှယ်ကြသည်။

¹⁵ အမေရိကားတွင် လူမည်းများအား နှိမ့်ချခေါ်ဝေါ်သည့် အလွန်ရိုင်းသော အသုံးအနှုန်း

ကျွန်မ ထမင်းကြော် ဆက်ကြော်နေသော်လည်း စိတ်က တခြားရောက်နေသည်။ ရှာပါ့ ကိုယ်စား အလွန် နာကျင်၍ ဒေါသထွက်မိသည်။ ထို ကျပ်မပြည့်သည့် ကားသမားအား ကျွန်မ ဆိုရလျှင် သို့မဟုတ် ထိုအချိန်က ရှာပါနှင့် အတူရှိနေလျှင် ဘာပြောမိမည်လဲဟု စဉ်းစားနေမိသည်။ ရှာပါ၏ ဝန်ထမ်းများက သူ့နောက်ကွယ်တွင် လူမျိုးရေးခွဲခြားသော စကားလုံးအား အသုံးပြုနေသည့်အတွက်မူ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပူပန်မိပြီး နာကျင်ရသည်။ ရှာပါမှာ လူငယ် မန်နေဂျာ ဖြစ်၍ အစပိုင်းတွင် ဆန့်ကျင်ခြင်းများကြုံရသော်လည်း - မြန်မာတွင် ရာထူးအဆင့်နှင့် လေးစားသမှုတို့မှာ အသက်အရွယ်အလိုက် ရကြခြင်း များသည် - သူက သူ့လူများကို စည်းရုံးနိုင်ခဲ့ပြီးဟု ထင်ခဲ့မိသည်။ အပတ်စဉ်ဂျာနယ် အချောသတ်ပြီးသည့် သောကြာနေ့တိုင်း ရှာပါက သူ့အဖွဲ့သားများကို ဘီယာဆိုင်သို့ ခေါ်လေ့ရှိပြီး ကျွန်မလည်း တစ်ခါတစ်ရံ လိုက်လေ့ရှိသည်။ သူတို့ အဖွဲ့တစ်ခုလုံး မည်မျှ အစေးကပ် ကြသည်ကို ကြည့်ပြီး ကျွန်မ ဂုဏ်ယူခဲ့ဖူးသည်။ သူတို့ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အားတက်သရော စကားပြောကြ၍ (အများစုကို ကျွန်မ နားမလည်ကြောင်း ဝန်ခံပါသည်) ညပိုင်းသိမ်းချိန်တွင် အားလုံး မူးမူးနှင့် ဖက်ရမ်းနှုတ်ဆက်ကြပြီး ရှာပါက တစ်ဝိုင်းလုံးစာ ရှင်းပေးလေ့ရှိသည်။ သူ့အား သူတို့က “ဘော့စ်” နှင့် “ဦးရှာပါ” ဟူ၍ လေးစားသမှုဖြင့် ခေါ်ကြသည်ကိုလည်း ကျွန်မ မှတ်မိနေသေးသည်။ သတင်းထောက်များက ထိုမျှ ရုန်ရင်းသည့် အသုံးအနှုန်းကို သုံးသည့်အတွက် ကျွန်မ အလွန်အံ့ဩရသည်။ သူတို့ထံမှ ဒီထက် ပို၍ မျှော်လင့်ခဲ့သည်လေ။

ရှာပါနှင့် ကျွန်မတို့ ညစာစား၍ အခြား အကြောင်းများ ပြောကြသည်။ သို့သော် စိတ်ထဲရှိ အကြောင်းအရာ နှစ်ခုကိုသာ ထပ်တလဲလဲ ပြန်တွေးနေမိသည်။ ရှာပါမှာလည်း အတွေးတွင်မြောနေကာ တို့ကနန်းဆိတ်ကနန်းသာ စားနေသည်။ ထိုညနောက်ပိုင်းတွင် တက္ကစီသမားနှင့် ကိစ္စအကြောင်း သေချာ ထပ်မပြောဖြစ်ခဲ့ပါ။ သူ့ကို စိတ်ထိခိုက်စေမည်စိုး၍ ကျွန်မ ထိုအကြောင်းကို ထပ်မစသလို ထိုကိစ္စအတွက် အပြုသဘောဆောင် ဘာပြောရမည်ကိုလည်း စဉ်းစားမရပါ။ သူ နာကျင်ခံစားရသည်ကိုတော့ ကျွန်မ သိပြီး သူ့ ဒဏ်ရာကို လျော့ပါး အောင် ဘာမှမလုပ်ပေးနိုင်သည့် အဖြစ်ကို မုန်းတီးမိသည်။

သီတင်းပတ်အနည်းငယ်ကြာပြီးနောက် စနေနေ့ တစ်ညတွင် ရှာပါနှင့် ကျွန်မတို့ မြို့ထဲမှ မက္ကဆီကန် စားသောက်ဆိုင်သစ် တစ်ခုထံ တက္ကစီငှား၍ သွားကြသည်။ ကားဆရာက တစ်ခါတစ်လေ မေးတတ်သည့်အတိုင်း ကျွန်မတို့ ဘယ်ကလဲဟု မေးသည်။ ကျွန်မက ဩစတြေးလျမှ ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြီးချိန်တွင် ရှာပါက ဖြတ်ဝင်၍ “ကျွန်တော်က သီရိလင်္ကာကပါ” ဟု ပြောသည်။

ကားဆရာက ပြုံး၍ ရေဒီယိုကို အသံကျယ်လိုက်သည်။ လာနေသည်မှာ ရှေးစတီးဝပ်၏ နာမည်ကြီး သီချင်းတစ်ပုဒ်၏ မြန်မာ ကော်ပီ သီချင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်မက မျက်ခုံးတွန့်လိုက်မိသော်လည်း ကားပေါ်မှ ဆင်းသည် အထိ ဘာမှထပ်မပြောပါ။

“မင်းဘာလို့ သီရိလင်္ကာကလို့ ပြောလိုက်တာလဲ”

“ကိုယ် ဘာပြဿနာမှ မတက်ချင်လို့ပါ” ရှာပါက ပခုံးတွန့်၍ ဆိုသည်။ “သီရိလင်္ကာက ဗုဒ္ဓဘာသာ တိုင်းပြည်လေ၊ ပြီးတော့ ကိုယ်ကလည်း သီရိလင်္ကာသား တစ်ယောက်ပုံဖမ်းလို့ရတယ်။ ဘယ်သူမှ ကိုယ့်ကို မွတ်စလင်လို့ မထင်တော့ဘူးပေါ့။ ဒါပေမယ့် တကယ်တော့ မနောက သီရိလင်္ကာရောက်ဖူးတဲ့ ဒရိုင်ဘာ တစ်ယောက်နဲ့ ဆုံပြီး သူက ကိုယ်မွေးတဲ့နေရာလို့ ပြောလိုက်မိတဲ့ ကိုလမ်ဘိုမြို့အကြောင်း မေးခွန်းတွေ မေးတော့တာပဲ။ ခရီးဆုံးဖို့ကို မနည်းကြာသွားတယ် ထင်ရတယ်။ သူလည်း ကိုယ့်ကို သိပ်ယုံပုံ မရပါဘူး”

ရှာပါအနေနှင့် သူဘယ်ကလာသည်ကို လိမ်ရန်လိုသည်ဟု ခံစားရသည့်အတွက် ကျွန်မ ဝမ်းနည်းမိသည်။ သို့သော် အမှန်အတိုင်းပြော၍ ကြိုရမည့် ဒုက္ခကတော့ မတန်ပါဟု လုံးဝ သဘောတူမိသည်။ သူ့ကို ကားပေါ်မှ မောင်းချသည်ထက် ပို၍ ဆိုးဆိုးရွားရွားလုပ်မည့် ကားဆရာနှင့် ကြုံလျှင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ ရန်ကုန်တွင် ဘာသာရေး အစွန်းရောက်လမ်းစဉ် တစ်ခုက စတင်ကြီးထွားနေပြီဖြစ်သဖြင့် ထိုသို့မဖြစ်နိုင်ဟု မပြောနိုင်ပါ။

၉၆၉ လှုပ်ရှားမှုသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အစွလာမ်ဘာသာ ပြန့်ပွားနေပြီဟု စွပ်စွဲရှုံ့ချကာ သူတို့၏ မဟာဗျူဟာထဲမှ တစ်ခုမှာ မွတ်စလင်ဘာသာဝင်ပိုင် လုပ်ငန်းများနှင့် မွတ်စလင်ဖောက်သည်များကို သပိတ်မှောက်ရန် ဖြစ်သည်။ လှုပ်ရှားမှု၏ ထူးဆန်းသော လိုဂိုပါသည့် စတစ်ကာများကို ဆိုင်ပေါက်ဝများနှင့် တက္ကစီနောက်မှန်ပြတင်းများတွင် စတင်မြင်လာရသည်။ လိုဂိုတွင် တီဗီလိုင်းစမ်းချိန်မြင်ရသည့် ပုံနှင့် အနည်းငယ် တူသော ပန်းရောင်၊ အဝါရောင်၊ အပြာရောင်၊ အနီရောင်နှင့် အဖြူရောင် အစင်းကြောင်းထူထူများပါဝင်သည်။ အလယ်တွင် ခြင်္သေ့သုံးကောင်ထိုင်နေသော ကျောက်တိုင်တစ်ခုရှိပြီး ဒေစီပန်းပွင့်နှင့်တူသော အရာများက ပတ်လည်ဝိုင်းထားသည်။ ထိပ်ပိုင်းတွင် မြန်မာလို “၉၆၉” ဟု ရေးထားပြီး အစွလာမ်ဘာသာ၏ အထူး ဂဏန်း ၇၈၆ အား ချေဖျက်သည်ဟု အမျိုးသားရေးအစွန်းရောက် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအကြား ယူဆကြသည့်အတွက် အထူးအရေးပါလာသည့် လက္ခဏာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ထိုလိုဂိုကို မြင်တိုင်းကျွန်မ တုန်လှုပ်မိသည်။ ကျွန်မတစ်ဦး တည်း ကားတားနေစဉ် ၉၆၉ စတစ်ကာနှင့် တက္ကစီတစ်စီးစီး လာရပ်ပါက ကားဆရာကို မျက်စောင်းထိုးကာ ဆက်မောင်းသွားဖို့ လက်ပြမိသည်။

အံ့ဩဖွယ်ရာပင် ဤအမှန်းတရားလှုပ်ရှားမှုကို ဘုန်းကြီး တစ်ပါးက ဦးဆောင်သည်။ သူ့အမည်မှာ ဦးဝီရသူ ဖြစ်၍ သူက မန္တလေးမြို့ရှိ သူ၏ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှနေ၍ ကသောင်းကနင်း တရားများ ဟောသည်။ သူသည် ယူကျူနှင့် ဖေ့စ်ဘွတ်တွင် ဗီဒီယိုများတင်ပြီး ကြည့်ရှုသူ သောင်းဂဏန်းရှိသည်။ နိုင်ငံပိုင် ဆက်သွယ်ရေး လုပ်ငန်း၏ လက်ဝါးကြီး အုပ်ထားမှု အဆုံးသတ်၍ မိုဘိုင်းဖုန်းများ ဈေးပေါပေါဖြင့် ရလာသည့်အချိန်မှ စ၍ ထို လူမှုကွန်ရက် ပလက်ဖောင်းနှစ်ခုလုံးမှာ တောမီးလို ပျံ့နှံ့လာလျက်ရှိသည်။ ဝီရသူက မွတ်စလင်များကို ခွေးရှူးများ၊ ကပ်ပါးများနှင့် ကုလားများ ဟု ခေါ်ဆိုသုံးနှုန်းကာ မုဒိန်းမှုကိုလည်း ဥပမာအဖြစ် မကြာခဏ

တင်စားသည်။ သူသည် မွတ်စလင်များကို ရည်ရွယ်၍ စက်ဆုပ်ဖွယ် အရာများဟောပြောကြောင်း နာမည်ကြီးကာ မြန်မာတွင် မွတ်စလင် အရေအတွက် (သူတို့ထင်သလို) တိုးပွားလာခြင်းမှာ “မြို့တိုင်းမြို့တိုင်း မုဒိန်းကျင့်ခံရ” သည်နှင့် တူကြောင်း စသဖြင့် ပြောသည်။ မြန်မာပြည်မှာ “မွတ်စလင်မြေ” ဖြစ်လာသည်ဟု သူ၏ သတိပေးချက်များမှာ အန္တရာယ် ရှိပြီး ယုတ္တိလည်းမရှိပါ။ မြန်မာသည် ကမ္ဘာတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ လူများစုအဖြစ်ဆုံးသော နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်ပြီး လူဦးရေ ကိုးဆယ် ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးမှာ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များဟု ခံယူထားကြသည်။ မွတ်စလင်များမှာ လူဦးရေ ငါးရာခိုင်နှုန်းအောက်သာရှိသည့် လူနည်းစုဖြစ်ပြီး မြန်မာ-အိန္ဒိယန်း သွေးနှောများမှာ နှစ်ရာခိုင်နှုန်း အောက်သာ ရှိသည်။ မြန်မာ-အိန္ဒိယန်း ဟု ကျွန်ုပ် သုံးနှုန်းခြင်းမှာ အိန္ဒိယနွယ်ဖွားပုံပေါက်လျှင် မွတ်စလင် မှားယွင်းစွာ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ယူဆထားသည့် အယူမှားများ ရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

သို့သော် ဝီရသူပြောနေသည့် အရာများမှာ သိသိသာသာ မှားယွင်းနေသည် ဆိုသည့်အချက်က အကျိုးအဆက်အဖြစ် လူများအသက်ဆုံးရှုံးခြင်းကို မတားဆီးနိုင်ခဲ့ပါ။ သူ၏ ဟောပြောချက်များမှာ တိုင်းပြည်၏ အချို့သော နေရာများတွင် အကြမ်းဖက်မှုများဖြစ်အောင် လှုံ့ဆော်ပေးနေသည်မှာ နှစ်ပေါင်းအတော်ကြာခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင်ပို၍ လူမျိုးစုံလင်သော ရန်ကုန်မှာ ကင်းလွတ်နေခဲ့ပြီး နိုင်ငံတဝန်း လူသေဆုံး စေသည့် တိုက်ခိုက်မှုများ ကွက်ကျားပေါ်ပေါက်လာသည့် ၂၀၁၃ ခုနှစ်မှာသာ စတင်ရိုက်ခတ်ခံရခြင်း ဖြစ်သည်။ ဝီရသူ၏ နယ်ခံဒေသ မန္တလေးတိုင်းတွင် မွတ်စလင် ရပ်ကွက်များ မီးရှို့ခံရ၍ လူအများအပြား သေဆုံးရသည်။ မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်း မိတ္ထီလာမြို့တွင် ဘုန်းကြီးများက မွတ်စလင်မိသားစု တစ်စု၏ အိမ်ကို မီးရှို့ခဲ့ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာ လူငယ်အများအပြားက အနည်းဆုံး မွတ်စလင် သုံးဆယ်ခန့်အား သတ်ဖြတ်ခဲ့ရာ မွတ်စလင် အများအပြား ထွက်ပြေးပုန်းရှောင်ကြရသည်။ ရန်ကုန်တွင် မာဒရာဆာဟု ခေါ်သည့် အစ္စလာမ် ကျောင်းတစ်ကျောင်း မီးလောင်မှုဖြစ်ရာ ကလေးငယ် ဆယ့်သုံးဦး သေဆုံးခဲ့သည်။ ယင်းဖြစ်ရပ်မှာ မီးရှို့မှုဟု အများအပြားက စွပ်စွဲသော်လည်း မည်သည့် အဖမ်းအဆီးမျှ မပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါ။ ရန်ကုန်မှ မွတ်စလင်ပိုင် ဆိုင်များမှာ ညနေစောင်းလျှင် တံခါးပိတ်သိမ်းကာ အခြား မြို့အများအပြားတွင် ညမထွက်ရ အမိန့်များ ထုတ်ခဲ့ရသည်။

သို့သော် အများဆုံး ထိခိုက်နစ်နာသူများမှာ ရခိုင်ပြည်နယ်မှ ရိုဟင်ဂျာ မွတ်စလင်များ ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ဘာသာရေး အဓိကရုဏ်းများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီးနောက် သူတို့ကို ပြည်တွင်းပဋိပက္ခရှောင် ဒုက္ခသည်များ အဖြစ် အစိုးရက သီးသန့်စခန်းများအတွင်းသို့ အတင်းအကြပ် ထည့်သွင်းရွှေ့ပြောင်းခဲ့ကာ ရှိသမျှ လူ့အခွင့်အရေး အားလုံး - နိုင်ငံသားဖြစ်ခွင့်မှနေ၍ ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု အဆုံး - ဖြတ်တောက်ခံခဲ့ရသည်။

ဝီရသူမှာ နာမည်ဆိုးဖြင့် ပိုမို ကျော်ကြားလာသည့်တိုင် အံ့ဩဖွယ်ရာပင် နိုင်ငံတကာ သတင်းဌာနများအား ကောင်းစွာ လက်ခံတွေ့ဆုံဆဲ ဖြစ်သည်။ အမှန်တကယ်အားဖြင့် သူသည် ပြဿနာရှာသူများ

လုပ်လေ့ရှိသည့် နည်းလမ်းဟောင်း အတိုင်း အများ၏ အာရုံစိုက်မှုကို လိုက်ယူနေခြင်း ဖြစ်မည်။ သို့သော် ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် တိုင်းမ် မဂ္ဂဇင်း မျက်နှာဖုံး၌ “ဗုဒ္ဓဘာသာ အကြမ်းဖက်မှု၏ မျက်နှာစာ” ဟူ၍ ဖော်ပြခံရသည့်အခါတွင်မူ သူ ဒေါသပူပန် ထသွားသည်။ ထိုမဂ္ဂဇင်းစာစောင်ကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် လျင်မြန်စွာ ပိတ်ပင်လိုက်ပြီး ထိုဆောင်းပါးအား လှောင်ပြောင်သော ဒေါသထွက်နေသည့် အုပ်စုများ ဖေ့စ်ဘွတ်တွင် ပေါ်ပေါက်လာကာ ဆောင်းပါးရေးသူ အမေရိကန် သတင်းထောက် ဟာနာဘီချ် အားလည်း မြန်မာပြည်ပြန်လာခွင့် ဗီဇာ ပိတ်ပင်လိုက်သည်။

ဝီရသူမှာ မြန်မာနိုင်ငံမှ ထွက်သော နိုင်ငံတကာ သတင်းဆောင်းပါးများအနက် အကြီးမားဆုံး အကြောင်းအရာ တစ်ခုဖြစ်ပြီး ကြိုက်သည့် သတင်းဌာနတွင် သူ့အကြောင်း သတင်းတစ်ပုဒ် ကျွန်မ သေချာပေါက် ကမ်းလှမ်းနိုင်သော်လည်း သူ့အနားကျွန်မ မသွားခဲ့ပါ။ သူ့ကို ကျွန်မ စက်ဆုပ်ပြီး သူ့အကြောင်း ကျွန်မ တစ်ခုခု ရေးလိုက်လျှင် ရှာပါနှင့် ကျွန်မအပေါ်ပြန်လည်ရိုက်ခတ်မှု တစ်စုံတစ်ရာ ရှိနိုင်ကြောင်း ကျွန်မ စိုးရိမ်မိသည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ် တနင်္ဂနွေ တစ်မနက်တွင် ကျွန်မ အနေနှင့် (တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းသာ အောင်မြင်လိုက်သော) ဆေးလိပ်ဖြတ်နိုင်ရန်နှင့် ဝိတ် ကီလိုအနည်းငယ် ကျရန်အတွက် တက်နေသော ယောဂ အတန်းသို့ အသွားလမ်း တွင် တက္ကစီပေါ် တစ်နေကာ နောက်ကျစေသည့် အထူးကျပ်ညှပ်နေသော ယာဉ်ကြောအား ကျိန်ဆဲနေမိသည်။ သုဝဏ္ဏ ဘောလုံးကွင်းရှေ့တွင် လုံးဝလှုပ်မရသည့် အခြေအနေသို့ ရောက်နေချိန်၌ ကွင်းဝင်ပေါက်ပေါ်တွင် ဖြန့်၍ ချိတ်ဆွဲထားသော ဇြိဇြ ဗီဒီယိုကြီးကို တွေ့သည့်အခါမှ ကျွန်မတို့အား ပိတ်ဆို့နေစေသည်မှာ အစွန်းရောက် ဗုဒ္ဓဘာသာ ထောက်ခံပွဲဖြစ်နေကြောင်း သိလိုက်ရသည်။ မကြာသေးမီကပင် ဥပဒေတစ်ခု ပြဋ္ဌာန်းပြီး၍ ယင်းဥပဒေ အရ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဇနီးလောင်း တစ်ယောက်သည် ဘာသာခြားတစ်ဦးနှင့် လက်ထပ်လို၍ ထိုသူ၏ ဘာသာသို့ ကူးပြောင်းလိုပါက အာဏာပိုင်များအား အကြောင်းကြားရမည် ဖြစ်သည်။ အာဏာပိုင်များက တားမြစ်ပါက မင်္ဂလာ ဆောင်နိုင်ခြင်း မရှိပါ။ လူ ၃၀,၀၀၀ ဆုံသည့် အားကစားကွင်းရှေ့တွင် လူထောင်ပေါင်းများစွာ တန်းစီနေကြသည်။ ဤလှုပ်ရှားမှုမှာ အစွန်အဖျား လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုမျှ မဟုတ်တော့ပါ။

စစ်သွေးကြွဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ၏ အမျက်တော်သင့်ရန်အတွက် မွတ်စလင်ဖြစ်ရန် သို့မဟုတ် မွတ်စလင်နှင့် “တူ” ရန်ပင် မလိုကြောင်း ကျွန်မ၏ သူငယ်ချင်း ဖေးလ်ဘလက်ဝတ် (Phil Blackwood) ကိုယ်တိုင် ကြံခဲ့ရသည်။ ဖေးလ် သည် လမ်း ၅၀ ဘား မှ မန်နေဂျာဖြစ်ပြီး လူပေါင်းဆုံသော ကီဝီ (နယူးဇီလန်) လူမျိုး ဖြစ်ကာ ကျွန်မနှင့် သူ့အခန်းဖော် နာတာလီတို့ မြန်မာစာ သင်တန်းချိန်ပြီးတိုင်း ထိုဘားတွင် အကြိမ်များစွာ အချိန်ဖြုန်းခဲ့ကြဖူးသည်။ မြန်မာတိုင်းမ် တွင် ဖေးလ်အကြောင်း ရုပ်ပုံလွှာဆောင်းပါး ရေးဖူးရာ သူက ထိုဆောင်းပါးကို ဘောင်ခတ်၍ ဧည့်ခန်းတွင် ချိတ်ထား ကြောင်း ကျွန်မကို နောက်ပိုင်းတွင် ပြဖူးသည်။

နောက်ဆုံးအကြိမ် ဖေးလ်နှင့် ကျွန်မ ဆုံလိုက်သည်မှာ ၂၀၁၄ နှစ်ကုန်ပိုင်း၌ လမ်း ၅၀ ဘားတွင် ဖြစ်သည်။ သူက အသင်းဖော်များနှင့် ရက်ဂဘီ ကစားပွဲတစ်ခုမှ ပြန်လာချင်းဖြစ်၍ မျက်နှာမှာ နီရဲနေပြီး သူ့ ရက်ဂဘီ ဂျာစီ အင်္ကျီမှာ မြက်များကပ်နေသည်။ မကြာသေးမီကမှ ကလေးအဖေဖြစ်လာသည့်အတွက် သူ့အား ကျွန်မက ဝမ်းသာ ကြောင်း ပြောရာ သူက ကျန်းမာရေး ပြန်လိုက်စားနေကြောင်း ပြန်ပြောသည်။

“ကောင်းတာပေါ့” ဟု ကျွန်မ ပြောခဲ့သေးသည်။

“ဘီယာ လုံးဝမသောက်တာတော့ မပါပါဘူး” ဟု သူက ပြော၍ ကျွန်မတို့ ရယ်မောက ခွက်ချင်း တိုက်ခဲ့ကြသည်။

နောက်သီတင်းပတ် အနည်းငယ်အကြာတွင် ဖေးလ်မှာ ၉၆၉ တပ်မဟာကြီးနှင့် ပြဿနာတက်၍ အကျဉ်းခန်းထဲ ရောက်နေတော့သည်။ သူသည် လမ်း ၅၀ ဘားမှ အလုပ်ထွက်ကာ အသစ်ဖွင့်စ ဘားတစ်ခုကို စတင် ကြီးကြပ်နေချိန်ဖြစ်သည်။ ထိုဘားအကြောင်း လူသိစေရန် သူက အသောက်ဈေးလျှော့ပေးသည့် ညတစ်ည အကြောင်း ဖေ့စ်ဘွတ်တွင် ပို့စ်တစ်ခု တင်လိုက်သည်။ သူ့သုံးလိုက်သည့် ပုံမှာ အရောင်ကြောင်ကျား နောက်ခံတွင် တည်ငြိမ်အေးချမ်းသော အမူအရာနှင့် ဗုဒ္ဓက နားကြပ် တပ်ထားသည့်ပုံဖြစ်သည်။ ကန့်ကွက်သံများ ချက်ချင်း ပေါ်ထွက်လာပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာအား မလေးမစားလုပ်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း လူအများက ဝေဖန်ကန့်ကွက်ကြသည်။ ဖေးလ် လည်း လျင်မြန်စွာပင် ထိုပုံအား ဖျက်၍ သီးခြား ဖေ့စ်ဘွတ်ပို့စ်ဖြင့် ပြန်တောင်းပန်သည်။ သို့သော် နောက်ကျသွား ပြီဖြစ်သည်။ ဒေါသထွက်နေသော ဗုဒ္ဓဘာသာ လူအုပ်ကြီးက သူ့အိမ်ရှေ့ရောက်လာကာ သူ့ကို ထုတ်ပေးရန် တောင်းဆိုသည်။ ထို့နောက် ရဲများရောက်လာကာ သူ့ကို ခေါ်ဆောင်သွားတော့သည်။

ဓါတ်ပုံ အလုအယက်ရိုက်နေသော သတင်းသမားများကို ဖြတ်ကျော်၍ ဘေးတွင် ဦးထုတ် ဆောင်းထားသည့် ရဲတစ်ဒါဇင်ခန့် ခြံရံကာ ရုံးထုတ်ခံလာရသော ထိတ်လန့်နေပုံရသည့် ဖေးလ်အား လက်ထိပ်နှင့် သတင်း ဓါတ်ပုံများတွင် မြင်ရသည့်အတွက် ကျွန်မ အလွန် စိတ်ဆင်းရဲမိသည်။ ဖေးလ်သည် ဘာသာတရားကို စော်ကားကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားသည်ဟု အမိန့်ချခံရကာ ထောင် နှစ်နှစ်ခွဲ ချမှတ်ခံလိုက်သည်။ မြန်မာလူမျိုးများ ဖြစ်သော ဘားမန်နေဂျာနှင့် ဘားပိုင်ရှင်တို့မှာ ဖေးလ် ပုံတင်သည့်အချိန်တွင် သူနှင့်အတူမရှိသလို ထိုအကြောင်းကို လည်း မသိသော်လည်း အလားတူ ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခံရသည်။ ပြန်ဖျက်လိုက်သည့် ဖေ့စ်ဘွတ် ပို့စ် တစ်ခုအတွက် လူငယ်အမျိုးသား သုံးဦး စုစုပေါင်း ခုနစ်နှစ် ဘဝ၏အချိန်များ ဆုံးရှုံးရသည်ကို ကျွန်မ လုံးဝ နားမလည်နိုင်ပါ။

သမ္မတ၏ လွတ်ငြိမ်းခွင့်ဖြင့် ဆယ့်သုံးလကြာပြီးနောက် သူတို့သုံးယောက် ပြန်လွတ်လာချိန်တွင် ဖေးလ် မှာ ကိုယ်အလေးချိန် ဆယ့်သုံး ကီလိုဂရမ် ကျသွားခဲ့သည်။ “နှိပ်စက်ရန် ဝါသနာပါသော” ထောင်အရာရှိများက

ထောင်သားများ၏ ထမင်းခွက်ထဲတွင် ကျောက်ခဲများ ထည့်ကြောင်း ဖေးလ်က နယူးဇီလန် သတင်းစာ တစ်စောင် ကို ပြောပြသည်။

--

မွတ်စလင် ဆန့်ကျင်မှုနှင့် အိန္ဒိယနွယ်ဖွားများအား ဆန့်ကျင်မှုတို့မှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အသစ်အဆန်း မဟုတ်ကြောင်း ကျွန်မသိသော်လည်း ဤအရာများအားလုံးမှာ ထိတ်လန့်ဖွယ်ကောင်းသည်။ ရှာပါနှင့် ကျွန်မတို့ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှ မထွက်လာမီ မြန်မာ့ သမိုင်းအကြောင်း အနည်းငယ်ဖတ်ရှုခဲ့ရာ ကျွန်မတို့တွေ့ရှိခဲ့ရသည်များမှာ စိုးရိမ်ဖွယ် ကောင်းသည်။ မွတ်စလင်နှင့် အိန္ဒိယနွယ်ဖွားများအပေါ် ရန်လိုမှုမှာ ထိုသူများ မြန်မာနိုင်ငံတွင် နေလာခဲ့သည့် ကာလတလျှောက်လုံး ရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပြီး ရာစုနှစ်ချီ ကြာပြီ ဖြစ်သည်။ ဆယ့်ရှစ်စုနှစ်ကဲ့သို့ ရှေးကျသော ကာလကပင် အမရပူရ ပြည့်ရှင် ဘိုးတော်ဘုရားက မွတ်စလင် ဘာသာရေးဆရာများအား ဝက်သားစားရန် ငြင်းဆန်သဖြင့် ကွပ်မျက်ခဲ့ဖူးသည်။ မြန်မာပြည်အား ဗြိတိသျှ အိန္ဒိယ၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအဖြစ် အုပ်ချုပ်စဉ်နှစ်များတွင် အိန္ဒိယ တိုင်းသားများက ဗမာပြည် စီးပွားရေး၏ ကျောရိုးဖြစ်လာသည်။ သူတို့သည် အလုပ်ကောင်းများ ရရှိကြကာ အောင်မြင်သော စွန့်ဦးတီထွင်စီးပွားရေးသမားများ ဖြစ်လာ၍ အကျိုးဆက်အနေနှင့် ဒေသခံများ၏ အကြီးအကျယ် မလိုလားမှုကို ခံရသည်။ အိန္ဒိယမှ ရွှေ့ပြောင်းဝင်ရောက်လာသည့်လှိုင်းများ ဆက်လက်ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီး ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ် ဖြစ်ပွားချိန်တွင် ရန်ကုန်၏ လူဦးရေ တစ်ဝက်မှာ အိန္ဒိယနွယ်ဖွားများ ဖြစ်ကြသည်။ သို့သော် ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းက အာဏာသိမ်းပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံတွင် မျိုးဆက်နှစ်ဆက်၊ သုံးဆက်နေလာသည့် သူ များအပါအဝင် အိန္ဒိယနွယ်ဖွား သိန်းပေါင်းများစွာအား ပြည်နှင့်ခဲ့သည်။ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများမှာ ယနေ့ခေတ်အထိ တငွေငွေ ကြွင်းကျန်နေဆဲ ဖြစ်ကြောင်း ရှာပါနှင့် ကျွန်မတို့ ဖတ်ရ၍ နှစ်ယောက်လုံး စိတ်ပူမိသော်လည်း ကျွန်မတို့အား လုံးလုံးလျားလျား လက်လျှော့စေခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ ရှာပါ၏ "အိန္ဒိယ" ရုပ်သွင်မှာလည်း ပြဿနာ မဟုတ်ကြောင်း ကျွန်မတို့ တွေ့ရှိခဲ့ရ၍ စိတ်သက်သာရ ရခဲ့သည်။ မြန်မာပြည်သည် ဒီမိုကရေစီသို့ သွားရာ လမ်းခရီးတွင် အမှန်တကယ် အပြုသဘောဆောင် အပြောင်းအလဲများ ရရှိနေသည့် လက္ခဏာဟု ကျွန်မတို့ ယူဆခဲ့ကြသည်။

သို့သော် ထိုယူဆချက်ကို ၉၆၉ က ခြေမဲ့ဖျက်ဆီးလိုက်သည်။ ဤလှုပ်ရှားမှုက ပျိုးထောင်ပေးနေသည့် ဘာသာရေး ဆတ်ဆတ်ထိမခံမှုမှာ ကျယ်လောင်အားကောင်း၍ အဆိပ်ပြင်းကာ အထိန်းအကွပ်မရှိ ပေါ်ပေါ် တင်တင် ပျံ့နှံ့နေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံကို ကိုယ့်အိမ်ကိုယ့်ရာဟု ကျွန်မတို့ နှစ်ဦးလုံး ယုံကြည်ထားမှုအား ဤအချက်က ပြန်၍သံသယဝင်လာစေသည်။

မြန်မာပြည်ထဲက ကျွန်မတို့အိမ်

ဇွန် ၂၀၁၄

ကျွန်မတို့အိမ်ရှေ့ခြံစည်းရိုးကိုဖျက်ဆီးလိုက်သည့်မှတ်သုံရာသီလေမုန်တိုင်းမှာ ကျွန်မတို့ အိပ်ပျော်နေကြသည်။ သို့သော် အုတ်ခဲကျိုးကြေသံကြောင့် ရှာပါ နိုးလာသည်။ ကျွန်မ စတင်နိုးလာချိန်မှာ အိပ်ခန်းပြတင်းနားမှာ သူ ခုန်ဆွဆွဖြစ်နေသည်။

‘အပြင်ကိုကြည့်လိုက်၊ အပြင်ကိုကြည့်လိုက်’ ကျွန်မမျက်လုံးဖွင့်ချိန်မှာ သူ ပြောသည်။

ကျွန်မတို့၏ခုနစ်ပေခြံစည်းရိုးကို တစ်ယောက်ယောက်က လမ်းကြိတ်သံဒလိမ့်လုံးနှင့် နင်းဖျက်သွားသည့်အလားပင်။ ခြံစည်းရိုးဘယ်တစ်ခြမ်းလုံးပြိုကျသွားပြီး အုတ်ကျိုးပုံ၊ ရွံ့ပုံတစ်ခု ဖြစ်နေသည်။ အရင်သီတင်းပတ်ကစိုက်ထားသည့် အနီ၊ အဝါခေါင်ရန်းပန်းပင်က ကွန်ကရစ်တံတိုင်းအောက်မှာ ကြေမွသွားပြီး စူတက်လာသည့်ရွံ့ဗွက်ညိုညိုထဲမှာ ခပ်မြန်မြန် နစ်မြုပ်နေသည်။ အကယ်၍ ခြံစည်းရိုးက ကျွန်မတို့ခြံတွင်းဘက်မပြိုဘဲ လမ်းမဘက်လဲကျလျှင် ခရီးသည်စောင့်ရင်းထိုနေရာမှာပုံမှန်ရပ်ထားသည့်ဆိုက္ကားဆရာတစ်ဦးကိုဖိသတ်သွားနိုင်သည်။

မီးဖိုချောင်စားပွဲအောက်မှာတုန်ခိုက်နေသည့်ရစ်ပလေ လေးကိုထားခဲ့ပြီး ရှာပါနှင့်ကျွန်မတို့ တသဲသဲမိုးထဲဖြတ်ကာ အိမ်ရှင်ဒေါ်ကြည်ကြည်အခန်းကို အမြန်သွားသည်။ မိုးခြိမ်းသံများကြားမှာ အထဲကအော်သံ ကျွန်မ တိုးတိုးသဲ့သဲ့ကြားသည်။ ရှာပါကတံခါးခေါက်လိုက်ချိန်မှာ အားလုံး တိတ်ဆိတ်သွားသည်။

‘ဟဲ့’ ရှာပါကို ကျွန်မ နှုတ်ခတ်လှုပ်လျက် တိတ်တိတ်လေး ပြောသည်။

ဒေါ်ကြည်ကြည်က သူ့သားကိုအော်ငေါက်သံ ယခင်က သူ့ကြားဖူးသည်ဟု သူ ပြောဖူးသော်လည်း ကျွန်မ တစ်ခါမျှမကြားဖူးခဲ့။ ဘုရားရှိခိုးရန် သူ နေ့စဉ် မနက်၅နာရီထသည်ကို ကျွန်မတို့ သိသည်။ ထို့ကြောင့် ခြံစည်းရိုးပြိုသွားသည်က သူ့အတွက်သတင်းမဟုတ်နိုင်ဟု ကျွန်မ အသေအချာသိသည်။ သို့သော် သူ တံခါးဖွင့်ပြီး ကျွန်မတို့ညွှန်ပြချိန်မှာ သူ စိုးရိမ်အံ့ဩနေသည်။ သို့သော် သူ အခြားကိုအာရုံရောက်နေသည်မှာ

သေချာသည်။ သူ့နောက်က မှောင်မဲမဲကော်ရစ်ဒါကို တကြည့်ကြည့်ဖြစ်နေတော့ ကျွန်မတို့ ထွက်လာခဲ့သည်။ ကျွန်မတို့ကို သူ ဘယ်တုန်းကမှ အထဲဝင်ဖို့ မဖိတ်ခေါ်။

နာရီအနည်းငယ်အကြာ၊ စာကြည့်ခန်းမှာ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ကို ကျွန်မ အပြီးသတ်ရေးနေတုန်းမှာ အုတ်ခဲကျိုးတစ်ခုပေါ်တစ်ခုကျသံခပ်အုပ်အုပ် ကျွန်မ ကြားရသည်။ ကျွန်မတို့အိပ်ခန်းထဲဝင်ပြီး ပြတင်းပေါက်ကပြုကြည့်သည်။ အသက်၁၂နှစ်ကျော်ပုံပင်မရသေးသည့် မိန်းကလေးနှစ်ဦး အုတ်ခဲများကိုမဝံ့မရဲကောက်ကာ ထရပ်ကားဖြူလေး၏နောက်ခန်းထဲ ပစ်ထည့်နေသည်။ ယာဉ်မောင်းကို မတွေ့ရ။ မိုးရေထဲမှာ သူတို့ တဆတ်ဆတ်တုန်ခိုက်နေသည်။ သူတို့လုပ်နေသည့်နှုန်းအတိုင်းဆိုလျှင် အဲ့သည်နေရာမှာ သုံးပတ်လောက်ကြာလိမ့်မည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကလေးအလုပ်သမားအထောက်အထားယူမည်ဆိုလျှင် ကိုယ့်အိမ်ရှေ့ခြံပြင်ပင် ကျော်ကြည့်စရာမလိုပါလားဟု ကျွန်မ စိတ်ပျက်ထိတ်လန့်သွားရသည်။

အလုပ်သမား — ဖြစ်နိုင်လျှင် လူကြီးအလုပ်သမားထပ်တောင်းဖို့ ကျွန်မထီးတစ်လက်ဆွဲကာ ဒေါ်ကြည်ကြည်ရှိရာ ပြန်သွားသည်။

‘အလုပ်သမားထပ်ထည့်တာအတွက် နင် ပေးရမယ်’ သူက ပြောသည်။

‘ဒေါ်လာခုနစ်ရာကျမယ်’

‘အဒေါ်က ပိုင်ရှင်လေ — အဒေါ်တို့ပေးရမှာပေါ့’ ကျွန်မ မလွဲမရှောင်သာ ရိုးရိုးတဲ့တိုး အင်္ဂလိပ်စကား ပြောရသည်။

‘နင့်ရဲ့အပင်တွေကြောင့် ခြံစည်းရိုးကျိုးသွားတာ’ သူ ပြောပြီး မာမာတင်းတင်းကြည့်သည်။ ‘နင်ပေး’

‘မှတ်သုံရာသီလေကြောင့် ခြံစည်းရိုးကျိုးတာလေ’ ကျွန်မ စိတ်တိုတိုနှင့်ပြန်ပြောသည်။

မျက်လုံးကိုယင်ကောင်ဝင်နားသည့်မြင်းတစ်ကောင်ကဲ့သို့ သူ ခေါင်းကို သွင်သွင်ခါယမ်းသည်။ ကျွန်မ အခန်းဆီ တခုံးခုံးနှင့်ပြန်လာခဲ့သည်။ ခေါင်းထဲမှာ ရှာပါဆီ စိတ်ဆိုးဒေါသထွက်ရသည့် အီးမေးလ်တစ်စောင် ရေးနေပြီ။ အလုပ်သမားတွေအတွက် သူက ဒေါ်လာ ၇၀၀ လိုချင်တယ်တဲ့။ အဓိပ္ပာယ်မရှိတာ။ ပြီးတော့ ရယ်စရာကောင်းတာက ခြံစည်းရိုးက ကျွန်မတို့ရဲ့ခေါင်ရမ်းပန်းပင်ကြောင့် ကျိုးတာတဲ့။ မကောင်းဆိုးဝါးနတ်ဆိုးတွေကြောင့်ဟဲ့လို့ ဒေါ်ကြည်ကြည်က အပြစ်ဖို့လျှင် ကျွန်မ အခက်အခဲမရှိ ယုံကြည်လိုက်ပါမည်။

ခြံစည်းရိုးကျိုးနေပြီဆိုသည့်အတွက် ရစ်ပလေလေးထွက်မပြေးနိုင်အောင် တစ်နေ့ကုန် လှောင်ထားရတော့မည်။ ချုပ်နှောင်ခံထားရလျှင် သူ စိတ်မကြည်မလင် တအီအီလုပ်တော့မည်။

မိန်းကလေးများအိမ်ပြန်သွားပြီးသည့်နောက် အဲသည်နေ့မွန်းလွဲမှာ ရစ်ပလေ စိတ်သက်သာရာရဖို့ ကျွန်မ သူ့ကို အပြင်ခေါ်လိုက်သည်။ အဝင်တံခါးခြေနင်းဖျာအောက်မှာ သပ်သပ်ရပ်ရပ် ခေါက်ထည့်ထားသည့်စက္ကူအပိုင်းအစတချို့ တွေ့ရသည်။ တစ်ယောက်ယောက်က အိမ်တံခါးဝကို တက်သွားသည်က အလွန်ထူးဆန်းသည့်အတွက် ကျွန်မ ထိတ်လန့်သွားသည်။ စာရွက်များကို ကျွန်မ၏ဘောင်းဘီနောက်ဘက်အိတ်ထဲထည့်ပြီး ဒေါ်ကြည်ကြည်နှင့်ငွေကိုကုတ်ကျစ်သည့် သူနည်းလမ်းများကို ဒေါသထွက်ပြောဆိုမိသည်။ ထိုအချိန်က အနည်းဆုံး တစ်နေ့လုပ်အားခ ၃၆၀၀ကျပ် (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂.၅၀)ကို စတင်မကျင့်သုံးရသေး။ လူကြီးအလုပ်သမားများ ငှားရမ်းသည်ထက် အများကြီးသက်သာမည်ဟုလုံးဝသေချာသည့်မိန်းကလေးငယ်များကို ဒေါ်ကြည်ကြည်က ထိုပမာဏ၏ထက်ဝက်မျှပေးဆောင်ဖွယ်ရှိသည်။

ဩစတြေးလျတွင် ကျွန်မက ခြံစည်းရိုးမရှိသည့်အိမ်မှာ ကြီးပြင်းခဲ့သည်။ ကျွန်မတို့ မဲလ်ဘုန်းမြို့ဆင်ခြေဖုံးမှာ မည်သူမျှခြံစည်းရိုးမရှိ။ ရှိလျှင်လည်း အလှအပဆင်ယင်ဖို့နှင့် မြက်ရိတ်ဖြတ်ရမည့်တာဝန်အဆုံးသတ်နယ်အကန့်အသတ် သတ်မှတ်ရန်သဘောပိုဆန်သည့် ဒူးဆစ်အမြင့်ခြံစည်းရိုးလေးများသာ။ သို့သော် ရန်ကုန်တွင် လုံးဝသမားရိုးကျစံနှုန်းပင်ဖြစ်သည့် ဘလိတ်ဓားသံကြိုးခွေများထိပ်မှာခတ်ထားသည့်ခြံစည်းရိုးတံတိုင်းကို ကျွန်မ ကျင့်သားရနေပြီဟု သဘောပေါက်လိုက်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ရာဇဝတ်မှုထူပြောသည့်မြို့မဟုတ်မှန်းသိပေမယ့် ပုံမှန်အိမ်လုံခြုံရေးအစီအမံများမရှိတော့ မလုံခြုံအကာအကွယ်မဲ့နေသလို ကျွန်မ ခံစားရသည်။

နောက်နှစ်ရက်ကုန်လွန်သွားပြီ။ မိန်းကလေးငယ်များခရာမှာတော့ အုတ်ပုံကနည်းနည်းမျှ လျော့မသွား။ ကျွန်မ စိတ်ကုန်စိတ်ပျက်ဖြင့် အပျက်အစီးဓာတ်ပုံတချို့ကို Facebook တင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

မြန်မာမိတ်ဆွေများသိအောင်၊ အလုပ်မြန်မြန်ပြီးအောင် သိနားလည်သူများ အကြံဉာဏ်ရအောင်ဖြစ်သည်။ မျက်နှာချင်းဆိုင်မြေသားလမ်းဘက်က ကျွန်မ ဓာတ်ပုံရိုက်နေသည်။ ထိုအချိန် ၆၀ကျော်အရွယ်ရှိပုံရသည့်အိမ်နီးနားချင်းတစ်ယောက် မော်လ်တီးစ်အမွေပွဲ ခွေးဖြူလေးကို ကြိုးနှင့်ကိုင်ထားရင်း ရောက်လာသည်။ ကျွန်မတို့ အရင်က စကားမပြောဖူးခဲ့။ သူ အင်္ဂလိပ်လို မပြောတတ်ဘူးဟု ကျွန်မ လွဲမှားစွာယူဆထားသည်။

အနီးအနားကပ်လာသည့်အခါ ပျက်စီးနေသည့်နေရာကိုကြည့် ခေါင်းယမ်းပြီး ‘ရှုပ်ပွနေလိုက်တာ’ ဟု သူ ပြုံးပြုံးလေးပြောသည်။

နောက်ထပ်အလုပ်သမားများအတွက်ကို ဒေါ်ကြည်ကြည်ကပေးမှာမဟုတ်ကြောင်း၊ ကျွန်မတို့ ရှေ့မတိုးနောက်မဆုတ်အခြေအနေရောက်နေကြောင်း သူ့ကို ကျွန်မ ပြောလိုက်သည်။

‘အခြေခံအုတ်မြစ်ကိုယ်က မကောင်းဘူး။ ဈေးပေါပေါနဲ့လုပ်ထားပြီး ဈေးပေါပေါနဲ့ ပြင်ထားတာ။ ခြံစည်းရိုးမရှိရင် မင်း မလုံခြုံဘူး။ ကိုယ့်ခွေးလေး အထဲပြန်ထည့်ထားပြီးရင် မင်းကို လမ်းထိပ်ခေါ်သွားပြီး မြို့နယ်အာဏာပိုင်တွေဆီ ပို့ပေးမယ်။ ဒါကို ပြင်ဆင်ဖို့ သူတို့ ကူညီပေးနိုင်မှာပေါ့’

သူ ကူညီဖို့ကမ်းလှမ်းသည်ကို ကျွန်မ စိတ်ထဲလှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ကျေးဇူးတင်မိသည်။ သို့သော် ကျွန်မတို့က အခြေအနေပိုဆိုးသွားအောင်လုပ်သလိုဖြစ်သွားမှာ စိုးရိမ်မိသည်။ အာဏာပိုင်လူကြီးများ ပါဝင်ပတ်သက်လာမှုက ထင်သလိုမဖြစ်တာမျိုး လွယ်လွယ်ပင် ဖြစ်သွားနိုင်သည်။ အချို့က လာဘ်ယူသည်။ သူတို့ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုကြိုတင်တွက်ချက်မရနိုင်၊ သူတို့၏ဆုံးဖြတ်ချက်များအတွက် မျှတမှုရှိစေရန် သို့မဟုတ် ကျိုးကြောင်းသင့်စဉ်းစားပေးရန် သူတို့မှာတာဝန်ဝတ္တရားမရှိ။ တစ်ညက ရန်ကုန်မြို့၏အလင်းရောင်မှိန်ပျံ့လှမ်းများပေါ်မှာ ကားမောင်းနေချိန် ကားမြောင်းထဲ ပြုတ်ကျသွားသည့်နိုင်ငံခြားသူအမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့်တွေ့ဆုံမေးမြန်းဖူးခဲ့သည်ကို ကျွန်မ သတိရမိသည်။ မြို့နယ်ရုံးတာဝန်ခံအရာရှိက သူ့ကြောင့်မြောင်းပျက်စီးရသည်ဟု စွပ်စွဲသည်။ ဒဏ်ငွေ မဆောင်လိုက်ရသည်ကပင် သူ ကံကောင်းဟု ဆိုသည်။

ရုံးခန်းသေးသေးလေးထဲဝင်လိုက်သည်နှင့် ကျွန်မ နည်းနည်းထိတ်လန့်သွားသည်။ ကော်လာကတုံးရှုပ်အကျိုးဖြူနှင့်လုံချည်ပြာပြာဝတ်နှစ်ဦးက ကျွန်မကိုမြင်တော့ လန့်သွားပုံရသည်။ သို့သော် စားပွဲတင်ပန်ကာတဂျစ်ဂျစ်ဆူညံသံကြားမှာ ကျွန်မအိမ်နီးချင်းက အခြေအနေရှင်းပြသည်ကို သူတို့နားထောင်ပြီး ခေါင်းခါရမ်းကာ စာနာစိတ်နှင့် တက်တခေါက်ခေါက်ဖြစ်နေသည်။

‘သူတို့ မင်းအိမ်ရှင်ကို လာပြောလိမ့်မယ်’ မိနစ်အနည်းငယ်ကြာ စကားပြောဆိုအပြီး ကျွန်မ၏အိမ်နီးချင်းက ပြောသည်။

ကျွန်မ ပျော်သွားပြီး သူတို့ကို ‘ကျေးဇူးတင်ပါတယ်’ဟု မြန်မာလိုပြောသည်။ ကျွန်မတို့ရုံးကပြန်ထွက်လာချိန်မှာ သူတို့၏လုပ်ရပ်ကောင်းအတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း အခါခါ ပြောလိုက်သည်။ ကျွန်မအိမ်နီးချင်းကိုကျေးဇူးသိပ်တင်မိပြီး ကျွန်မ ပွေဖက်လိုက်ချင်မိသည်။

ကျွန်မတို့လမ်းထဲတစ်လျှောက်ပြန်လမ်းလျှောက်လာချိန်မှာ ရှာပါနဲ့ကျွန်မတို့ မြန်မာနိုင်ငံကို ဘာကြောင့်ရောက်လာတာလဲ သူ မေးသည်။ သူက အငြိမ်းစားသဘောကံပွတိန်ဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာအရပ်ရပ် ခရီးသွားခဲ့ဖူးကြောင်း ကျွန်မကိုပြောပြသည်။ ထို့နောက် နှုတ်ဆက်လိုက်ကြပြီး သူ့ကို ကျွန်မ

လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲကျေးဇူးအများကြီးတင်လိုက်သည်။ သူက ပြုံးရုံပြုံးပြီး သူ့အိမ်ရောမခြံစည်းရိုးကြီးထဲ ပြန်ဝင်သွားသည်။

ကျွန်မ စိတ်အေးသွားရသည်။ နောက်နေ့နေ့ခင်းမှာ မိန်းကလေးနှစ်ယောက်နေရာကို အမျိုးသားသုံးယောက်နှင့်အစားထိုးလိုက်ပြီး တစ်ပတ်ကျော်အကြာမှာပင် ခြံစည်းရိုးသစ် ပြန်ထောင်ပြီးသွားသည်။ သို့သော် ဒေါ်ကြည်ကြည်နှင့်ရင်ဆိုင်ပွဲကို ကျွန်မနှင့်ရှာပါ အနိုင်ရလိုက်သော်လည်း သူပဲ အမြဲအသာစီးရမှာ ကျွန်မတို့ မကြာခင်မှာ သဘောပေါက်ရသည်— ခြံစည်းရိုးမှာသုံးလိုက်ရသည့်ပိုက်ဆံကိုပြန်ရှာဖို့ သူ ကြံစည်ထားပြီ။

နောက်တစ်လအကြာမှာ ကျွန်မတို့အိမ်ငှားခကို သူက အသစ်ပြန်ပြင်ဆင်သည်။ အိမ်ငှားခကိုတိုးပြီး နောက်ဖလစာ အိမ်ငှားခပေးရန်တောင်းသည်။ အရင်က သည်လို သူ လုပ်ဖူးသည်။ အိမ်ငှားခကို တစ်နှစ်တစ်ခါတိုးတောင်းမည့်အစား နှစ်ခါများတောင် တက်ခွင့်ရှိနေကြောင်း ကျွန်မတို့ စိတ်ပျက်လက်ပျက်နားလည်လိုက်ရသည်။ သို့သော် သည်တခေါက်မှာ ပိုလို့ပင် အိမ်ငှားခကိုအများကြီးတိုးလိုက်သည်။ ထို့အပြင် ထပ်ငှားရန် စာချုပ်သစ်ချုပ်ချင်ပါက ကျွန်မတို့က အိမ်အပြင်ကိုဆေးသုတ်ရမည်ဟု သူက ပြောသည်။

‘စိတ်တိုစရာကောင်းလိုက်တာ’ ကျွန်မက ရှာပါကို ဒေါသပုန်ထပြသည်။ ‘ဒီလိုမျိုးကို ပေးရမှာက အိမ်ငှားမဟုတ်ဘဲ အိမ်ပိုင်ရှင်လို့ ဘာကြောင့် သူ နားမလည်တာလဲ’

‘ဆေးသုတ်ခနဲ့အလုပ်သမားခ ဘယ်လောက်ကျမလဲ ကြည့်ရအောင်။ ဆေးသုတ်တာက တကယ် ဈေးသက်သာတာ ဖြစ်ချင်ဖြစ်နေမှာ’

‘အဲ့ဒီလို ဖြစ်ချင်တာ မဟုတ်ဘူး’ ကျွန်မ ပြန်ပြောသည်။ ‘ဒေါ်ကြည်ကြည်က အထိန်းအကွပ် လွတ်နေပြီ။ ကျွန်မတို့အိမ်ငှားခ ဈေးတက်သွားတာ သုံးခါရှိပြီ။ နောက်ဖလတိုင်း တက်တော့မှာ။ ဒီနေရာကို ကျွန်မတို့တွေကြိုက်တာ သူသိပြီး အခွင့်ကောင်းယူနေတာ။ နောက်ပြီး အိပ်ခန်းထဲက မိုးယိုတဲ့မျက်နှာကျက်က နောက်ထပ်မုန်တိုင်းတိုက်နေတုန်း ပြိုကျမလား စိုးရိမ်ရတယ်။ မိုးရွာရင် နဖူးပေါ်တစက်စက် ကျတယ်။ အခုလိုပြောရတာ စိတ်မကောင်းဘူး၊ ဒါပေမယ့် ပြောင်းရွှေ့ဖို့တော့ လိုမယ်ထင်တယ်’

ရှာပါက အိမ်အသစ် စ၊ရှာဖို့ သဘောမတူချင်တူချင် လက်ခံသည်။ သူစိတ်ထက်ထက်သန်သန် မဖြစ်သည်မှာ လုံးဝ ကျိုးကြောင်းသင့်သည်— အိမ်လိုက်ရှာရသည်မှာ ကြီးမားသည့်ဒုက္ခ။ စိတ်ရှုပ်ရသည်၊ အချိန်ကုန်ရသည်။ မည်သည့်အိမ်ခြံများငှားရမ်းလို့ရနိုင်သည်ဟု ညွှန်ထားသည့် ဆိုင်းဘုတ်များမရှိ။ အိမ်ခြံမြေလုပ်ငန်းများမှာလည်း ဝက်ဘ်ဆိုဒ်များမရှိ။ အိမ်ခြံမြေလုပ်ငန်းများပါသည့် ဝက်ဘ်ဆိုဒ်တစ်ခု ကျွန်မ တွေ့သည်။ သို့သော် စာရင်းက

အပြသက်သက်ဖြစ်မလား ကျွန်မ သံသယ ဖြစ်မိသည်။ အွန်လိုင်းမှာပြထားသည့်အိမ်ခြံကို ကျွန်မတို့ တစ်ခါမျှ ကြည့်ရှုခွင့်မရခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကျွန်မတို့က လုံးချင်းအိမ်မှာနေချင်သော်လည်း တိုက်ခန်းများပြထားကြောင်း အိမ်ခြံမြေ အကျိုးဆောင်များကို ပြောလိုက်သည်။ ကျွန်မတို့သုံးနိုင်သည့်ဘတ်ဂျက်က တစ်လ ဒေါ်လာ ၆၅၀ ပြောပြီးနောက် တတ်နိုင်သည့်ဈေးနှုန်းဝန်းကျင်နှင့်ကွာဟလွန်းနေသည့်နေရာများ ပြသသည်။ နေရာတစ်ခုက ကျွန်မတို့တတ်နိုင်သည့်အခြေအနေရှိသော်လည်း လုံးဝ စုတ်ပြတ်နေသည်— ဧည့်ခန်းမှာ ခိုသေတစ်ကောင်။ ကြမ်းအပြည့်ငှက်ချေးများက အထပ်ထပ်။

‘ခိုက ငှက်ချေးတွေအားလုံးရှုမိလို့ သေသွားတာများလား’ ရှာပါက တိုးတိုးလေး နောက်သည်။

အိမ်ငှားရမ်းခဈေးနှုန်းများက ရန်ကုန်ကို နိုင်ငံခြားသားများစုပြုံရောက်လာခြင်းနှင့်အတူ ခေါင်ခိုက်အောင် တဟုန်ထိုးတက်လာသည်။ တချို့ပြောသည့် ‘နိုင်ငံတကာအဆင့်အိမ်ဂေဟာများ’ ရှားပါးမှုကြောင့် ဖြစ်သည်။ မယုံနိုင်စရာက အချို့မြို့နယ်များတွင် ပျမ်းမျှအိမ်ငှားခက နယူးယောက်နှင့်တစ်တန်းတည်း။

အိမ်ခြံမြေအေးဂျင့်တစ်ဦးက တစ်လ ငှားရမ်းခ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၅၀၀၀ အိမ်တစ်အိမ်ရှိကြောင်း ကြားသည်။ နောက်တစ်ယောက်က အိမ်ငှားခ ၃နှစ်စာ ကြိုငွေတောင်းသည့်အိမ်ရှင်ကို တောင်းပန်ရသည်။

အိမ်ငှားခနှင့်ပတ်သက်လာလျှင် အိမ်ရှင်အများစုက မဆင်မခြင်ကောက်ခါင်ကာ ပြောလိုက်ကြသည်။

အိမ်ငှားခကျခံပေးသောကုမ္ပဏီများမှာအလုပ်လုပ်ပြီး ဘာတခုမျှသိမထားသည့် အသစ်ရောက်လာသူများက မကြာခဏပင် ထိုပမာဏကို ရှော့ရှော့ရှုရှု လက်ခံကြသည်။

အိမ်ငှားအေးဂျင့်တစ်ဦးက ကျွန်မတို့ကြည့်ထားဖူးသည့်အိမ်တစ်အိမ်ကိုခေါ်သွားသည်—သို့သော် သူတို့ဆီကတစ်ဆင့်ငှားရမ်းခက ငါးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းပိုများနေသည်။ နောက်တစ်နေရာက အပြင်ဘက်ကကြည့်လျှင် အလားအလာကောင်းပုံရပြီး မြင်လိုက်ရသည့်နှင့်ချက်ချင်း စိတ်ထဲ အားရစရာ— သို့သော် အဲ့သည်အချိန် အေးဂျင့်က သူ့မှာသော့မရှိဘူး၊ ကျွန်မတို့ဝင်ကြည့်လို့မရဘူး ဟုပြောသည်။

‘ဒါက အချိန်ကုန်သက်သက်ပဲ’ စိုစိုစွတ်စွတ် စနေနေ့လယ်ခင်းနောက်တနေ့မှာ ရန်ကုန်တဝိုက် အိပဲ့အိပဲ့ လှည့်ပတ်လျှောက်ကြည့်နေချိန်မှာ ရှာပါကို ကျွန်မ တွတ်ထိုးပြောလိုက်သည်။

‘ရွှေတာပြောင်းတာ မှားများမှားနေမလား’

သူ ဘာမှမပြော။ သို့သော် သူ သဘောတူသည်ကို ကျွန်မ သေချာသိသည်။ အချိန်က တရွေ့ရွေ့ ကုန်သွားသည်။
ကျွန်မတို့၏တိရစ္ဆာန်လေးများ သူတို့အတွက် နေထိုင်ဖို့သင့်တော်သည့် နေရာတခုရှာဖို့
ကျွန်မတို့ကိုအားကိုးထားသည်။

‘ကျွန်မတို့ တစ်ခုခုကို အလျှော့အတင်းလုပ်ရလိမ့်မယ်’ ကျွန်မ ပြောသည်။ ‘ကျွန်မတို့ တောင်ဥက္ကလာမှာ
ခြံသေးသေးလေးနေရာယူသင့်လား’

‘အဲ့ဒါ ခြံသေးသေးလေး မဟုတ်ဘူး၊ ဘေဘီ၊ အဲဒါက ခြံကိုမရှိတာ။ အိမ်ရှေ့တခါးနဲ့ ခြံစည်းရုံးကြားဟနေတာက
စင်တီမီတာ ၃၀။ အဲ့ဒါပြီး လမ်းမကြီးဘေးမှာ ကပ်နေတာ။ ဒီတော့ ဘတ်တားစ်ကိုကားတိုက်ပြီး
တစ်ပတ်မပြည့်ခင် သေသွားနိုင်သေးတယ်’

ကျွန်မတို့အိမ်ငှားသက်တမ်းက ကုန်ဆုံးရန် နှစ်ပတ်သာလိုတော့သည်။ ကျွန်မတို့ ထိတ်လန့်ရသည့်
အခြေအနေမှာ။ ကံကောင်းထောက်မစွာပဲ အဲ့သည်အချိန်အတွင်း စနေတစ်မနက်မှာ
လုပ်ငန်းအအောင်မြင်ဆုံးဖြစ်နေပုံရပြီး တက်ကြွနေသည့်လူငယ် အိမ်ခြံအေးဂျင့်တစ်ဦးနှင့် ကျွန်မတို့တွေ့သည်။
ကျွန်မတို့အိမ်ရှေ့အဝင်ပေါက်ကို ၁၀မိနစ်စောပြီး ဟစ်ချ်ဘက်ကားနီလေးဖြင့် သူ ရောက်လာသည်။
အေဂျင်စီအမှတ်တံဆိပ်လိုဂိုပါသည့် ခရမ်းရောင်ပိုလိုရှပ်အင်္ကျီဝတ်ထားသည်။ လက်တစ်ဖက်မှာ
ကလစ်ဘုတ်တစ်ခုကိုင်ထားပြီး သူ့ကိုယ်သူ ကိုကိုကြီးအဖြစ်မိတ်ဆက်ကာ ‘မစ္စတာရှာပါ’၏လက်ကို
အားပါးတရလက်ဆွဲ နှုတ်ဆက်သည်။

‘လုပ်ကြရအောင်ဗျာ’ ပြုံးပြီး သူပြောသည်။

ကားနောက်ခန်းမှာဝင်ထိုင်ကာ သင်္ဃန်းကျွန်းသို့သွားရန် အရှေ့ဘက်ကို ဦးတည်လိုက်သည်။ ကျွန်မတို့ကို
ကိုကိုကြီးပြသည့်ပထမနေရာနှစ်ခုက သိပ်မဆိုးလှ။ ကျွန်မတို့ တတိယနေရာဆီ သွားနေသည်။ ထိုနေရာကို
ကိုကိုကြီးက သူ ‘အထူးအိမ်ရာများ’ဟု ညွှန်းသည်။ ထိုအချိန်မှာ သူက ရှာပါနှင့်ကျွန်မဘက်
မျက်နှာချင်းဆိုင်လှည့်သည်။

‘ခင်ဗျား မွတ်စလင်လား၊ မစ္စတာ ရှာပါ’ သူ မေးသည်။

‘မဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ်တို့မဟုတ်ဘူး’ ဟု ရှာပါက ပြန်ဖြေသည်။

‘တို့တွေက ဘာသာရေးအယူမသီးပါဘူး’ ဟု ကျွန်မက အလျင်စလိုဝင်ပြောသည်။

‘ကောင်းတယ်ဗျာ’ ကိုကိုကြီးက ဝင်းဝင်းလက်လက်ပြုံးပြီးပြောသည်။

‘အိမ်ရှင်တွေက မွတ်စလင်တွေကို မငှားချင်ဘူး။ ဒါပေမယ့် မဟုတ်ဘူးဆိုရင် ခင်ဗျားအတွက် ဘာပြဿနာမှ ရှိမှာမဟုတ်ဘူး’ သူက စနေတနင်္ဂနွေက ကျွန်မတို့ကိုပြောခဲ့သည့်အတိုင်းပင် ရွှင်မြူးမြူးပုံစံ ပြောသည်။

ရှာပါနှင့်ကျွန်မ နှုတ်ဆိုတ်သွားသည်။ ကျွန်မစိတ်က ရောက်ယက်ခတ်ပြေးနေသည်။ အိမ်ပိုင်ရှင်တွေက ကျွန်မတို့ကိုမွတ်ဆလင်တွေလား စူးစူးစမ်းစမ်းရှိမယ်ဆိုတာမျိုး ကျွန်မ မတွေ့မိခဲ့။ ပြီးတော့ သည်ကိစ္စက လုပ်ငန်းအပေးအယူအရောင်းအဝယ်ကိစ္စပဲ။ ကျွန်မတို့က အမိုးအောက်တခုတည်းမှာနေရမှာမျိုး မဟုတ်သလိုပင်။ သည်လိုယူဆချက်က ကျွန်မတို့အိမ်ရှာသည့်အလုပ်ကို မည်မျှခက်ခဲစေမည်နည်း။ သည်အတွက်ကြောင့်ပဲ ခက်ခက်ခဲခဲ ဖြစ်ရသည်လား။

‘ဒီမှာဗျ’ သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ်က လူစည်ကားရာသုမင်္ဂလာလမ်းကိုလှည့်ဝင်ချိန်မှာ ကိုကိုကြီးက ပြောသည်။ ‘ဒီမှာ ပိုင်ရှင်ရဲ့သား၊ ကျွန်တော်တို့ကိုတွေ့ဖို့ အသင့်ပဲ၊ သော့လည်းပါတယ်’

အိမ်ကိုမြင်တော့ ကျွန်မ အသက်ဆွဲရှုလိုက်သည်။ သည်အိမ်က ငါတို့အိမ်သစ်ပဲ— ကျွန်မ သိလိုက်သည်။ နှစ်ထပ်အိမ်ကို ဆေးပြာ လောလောလတ်လတ်သုတ်ထားသည်။ အိမ်ကိုဝန်းရံလျက် ခြံဝန်းဝန်းကျယ်ကြီး ရှိသည်။ ကားအဝင်လမ်း၏ဘယ်ဘက်မှာ ခရမ်းရောင်အရွက်ပင်များ သေသေသပ်သပ် တန်းစီနေပြီး အသီးပြုတ်ခဲနေသည့်သစ်ရက်တစ်ပင်ပါသည်။ ခြံစည်းရိုးကို ကောင်းကင်ပြာရောင်သုတ်ထားပြီး နက်ပြာကွပ်ထားသည်။ ခြံစည်းရိုးက တင်းရင်းခိုင်ခံ့ပုံရသည်။ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် ကျွန်မတို့၏လက်ရှိအိမ်က ရုတ်ချည်းစုတ်ပြတ်သွားသလိုပင်။

အတွင်းမှာ ပိုလို့ ချစ်စရာ၊ ဖိတ်ဖိတ်လက်လက်သစ်သားကြမ်းခင်း၊ သဘာဝအလင်း အများကြီး ရှိသည်။ အချိုးညီညီအိပ်ခန်းလေးခန်းပါသည်— ကျွန်မတို့ ခဏခဏတွေ့ရသည့် ဗီရိုအရွယ်အိပ်ခန်းပုံစံမျိုး မဟုတ်။ မီးဖိုချောင်က နှစ်တစ်ရာနီးပါးသက်တမ်းရှိပုံရသည်။ ကျွန်မတို့နှစ်ယောက်စလုံးက ဂရုမစိုက်။ ဈေးနှုန်းက ဘတ်ဂျတ်နှင့်ကွက်တိဖြစ်သည်။

ကျွန်မ စိတ်သက်သာရာရပြီး စကားပင်မပြောနိုင်သလိုဖြစ်နေချိန်မှာ ‘ကျွန်တော်တို့ယူမယ်’ ဟု ရှာပါက ကိုကိုကြီးကိုပြောသည်။

နောက်တစ်ပတ်မှာ အိမ်ငှားစာချုပ်ချုပ်ဖို့ ကိုကိုကြီးနှင့်အတူ သည်အိမ်ကိုပြန်လာသည်။ နောက်နေ့မှာ အိမ်ပြောင်းရွှေ့ဖို့စီစဉ်သည်။ အိမ်ပိုင်ရှင်က ဒေါ်ကြည်ကြည်လိုပင် အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော်လောက်ရှိပုံရသည်။ ကျွန်မတို့ရောက်သွားချိန်မှာ သူက အထဲကို ရောက်နှင့်နေပြီ။ သူ့သားနှင့်သူ့သားမိန်းမလို့ ကျွန်မထင်သည့်အမျိုးသမီးတယောက်ပါသည်။ ဇနီးမောင်နှံက ကြမ်းပြင်မှာ တင်ပျဉ်ခွေထိုင်ကာ ပိုင်ရှင်က ကုလားထိုင်ပေါ်မှာထိုင်ပြီး ပြုံးရွှင် သက်သောင့်သက်သာ ရှိသည်။

ကျွန်မတို့ဝင်လာတော့ သုံးယောက်သားမတ်တပ်ထရပ်ပြီး ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင်။ ကျွန်မနှင့်ရှာပါတွေ့ဖူးသည့် မြေပိုင်အိမ်ပိုင်တယောက်နှစ်ယောက်က ဟိတ်ကြီးဟန်ကြီး ချမ်းသာကြသည်။ သည်မိသားစုကတော့ ထိုသို့မဟုတ်။ ကျွန်မအတွက်တော့ သူတို့က ဖော်ရွေယဉ်ကျေးပုံရသည်။

ကိုကိုကြီးဦးဆောင်သည့်စကားစမြည် မိနစ်နည်းနည်းပြောပြီးနောက် အမျိုးသမီးငယ်က ကြမ်းပြင်ပေါ် ယွန်းပန်းကန်ပြားအချို့ချကာ အစိမ်းရောင်ပလပ်စတစ်ခြင်းထဲက ဆီဇင်ပေါင်မုန့်အိတ် အကြည်အိတ်သုံးလုံး ထုတ်လိုက်သည်။ သကြားရည်လောင်းဘန်းမုန့်အဖြူထဲထည့်ထားသည့် ကြိတ်သားအူချောင်းများ ပထမပန်းကန်ထဲထည့်သည်။ ဒုတိယပန်းကန်ထဲကို ပီဇာမုန့်သေးလေးများထည့်ပြီး တတိယပန်းကန်ကို ဖုတ်ထားသောချိစ်နှင့်ပန်းရောင်ကြိတ်သား အူချောင်းများအုပ်ထားသောကျစ်ဆံမြီးလိမ်ဘန်းမုန့်ထည့်သည်။ အားလုံးက စားချင်စဖွယ်ဖြစ်၊ အစားအသောက်များလွန်းသည်။ သို့သော် ကြင်နာသည့်အပြုအမူပင်ဖြစ်သည်။

‘စိတ်ကြိုက်သုံးဆောင်ပါဗျ’ ကိုကိုကြီးက ပြောသည်။ ‘ဒါတွေက ဝက်သားနဲ့မုန့်တွေ’

သူ သည်လိုပြောလိုက်ချိန်မှာ မိသားစုသုံးယောက်က ကျွန်မတို့ကို စေ့စေ့ကြည့်သည်။

အိုး— အခု ကျွန်မ သဘောပေါက်ပြီ။ ဒီအစားအသောက်မုန့်က စမ်းသပ်မှုတစ်ခုပဲ — မွတ်စလင်များက ဝက်သားမစားပါ။ ကိုကိုကြီးကို ကျွန်မတို့အသေအချာပြောလိုက်သည်က မလုံလောက်သေးကြောင်း ထင်ရှားသည်။ လျှို့ဝှက်အကြောင်းရင်းသိလိုက်ရသည်မှာ ကျွန်မ၏ဝမ်းဗိုက်ကို ထိုးနှက်လိုက်သလိုဆိုသော်လည်း ကျွန်မဆက်ပြီးနေဖို့ပဲကြိုးစားလိုက်သည်။

ရှာပါက တို့ကနန်းဆိတ်ကန်းစားသည်။ သူက လူမှုညွှန်ခံကျွေးမွေးပွဲများမှာ စားလေ့စားထ မရှိ။ ရှက်တတ်သည်ကအကြောင်းတခုဖြစ်မည်ဟု ကျွန်မ နားလည်ထားသည်။ ကျွန်မတို့ ကြုံတွေ့နေရသည့်အခြေအနေအရ သူ့ပုံစံက သိသိသာသာတည်တည်ငြိမ်ငြိမ်။ ကိုကိုကြီး၏အပြောကို သေသေချာချာကြားပြီး သည်အစားအသောက်ကို ကျွန်မတို့စားရမည်ဟု သူ သဘောပေါက်လိုက်သည်လား။ သို့မဟုတ် သူ့ထုံးစံအတိုင်း ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး ငြင်းဆန်မည့်ဆဲဆဲလား။ ကိုကိုကြီးထံမှ ပီဇာအသေးပန်းကန်ကိုယူပြီး ရှာပါကိုကမ်းပေးလိုက်သည်။

‘တစ်ခုယူလိုက်’ အနူးအညွတ်ပြောနေသည့်အကြည့်နှင့် ကျွန်မ ပြောလိုက်သည်။ ကျွန်မမျက်နှာမှာ အပြုံးတုတုတပ်ထားဆဲ။

သူလိုလိုလားလားရှိလို့ ကျွန်မစိတ်သက်သာရာရသွားသည်။ ကျွန်မကိုယ်တိုင် မုန့်တစ်ခုယူပြီး ပန်းကန်ကို ကိုကိုကြီးထံပြန်ပေးလိုက်သည်။ အဲ့သည်အပြင်ကို မုန့်နှစ်လုံးထပ်ယူသည်။

ဝါးလိုက်၊ မျိုချလိုက်၊ ပြုံးပြလိုက်၊ ကျွန်မရှက်ပြီးပူထူနေသည်။

‘သိပ်ကောင်းတယ်’ ဟုအားလုံးကို ကျွန်မ ပြောသည်။ ‘ကျေးဇူးအများကြီးတင်ပါတယ်ရှင်’

အိမ်ပိုင်ရှင်များက ပြန်ပြုံးပြသည်။ ကိုကိုကြီးကပြုံးပြုံးကြီးဖြစ်နေသည်။ ပွဲခကော်မရှင်အဖြစ် ကျွန်မတို့ထံမှ သူက အိမ်ငှားခတစ်လစာရမည်။ စာရွက်စာတန်းများကို သူဆွဲထုတ်ပြီး ပိုင်ရှင်နှင့် သူ့သားက ဆယ်သုံးလငှားရမ်းခကိုထပ်ပြန်တလဲလဲစတင်ရေတွက်တော့သည်။ ငွေအများစုက ရှာပါ၏ ပိုက်ဆံ။ ပြီးစီးသွားချိန်မှာ ကိုကိုကြီးက ကျွန်မတို့ကိုသော့ပေးပြီး အားလုံးက ကျေးဇူးတင်ပါတယ် အကြိမ်ကြိမ်ပြောပြီး ထွက်သွားကြသည်။

ကားတွေ အဝင်လမ်းကနေမောင်းထွက်သွားကြပြီး တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ် အုန်းပင်တန်းလမ်းတလျှောက် မြင်ကွင်းကပျောက်ကွယ်သွားချိန်မှာ ရှာပါနှင့်ကျွန်မ နည်းနည်းကကာ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက်ဖက်လိုက်ကြသည်။ ပြီးလျင် အိမ်၏အခြားနေရာများကိုကြည့်ရန် အပေါ်ထပ်ကို ပြေးတက်လိုက်ကြသည်။

သည်လို အိမ်သစ်အိမ်ကောင်းကိုကျွန်မတို့တွေ့ရတာအတွက် ကျွန်မ ကြည်နူးရသည်။ သို့သော် ရှာပါကိုဝက်သားစားခိုင်းလိုက်ရသည့်အတွက် သိပ်ဆိုးဆိုးရွားရွားခံစားရသည်။ သူ့ကိုယ်ရော ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ပါ ကျွန်မ တန်ဖိုးနှိမ်ချလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်— မွတ်စ်လင်မ်ဘာသာဝင်အားလုံး စောဒကတက် ကန့်ကွက်နိုင်ပါသည်။ သူ့ကိုတောင်းပန်ဖို့ ကျွန်မ စကားလုံးရှာကြည့်သည်။ စဉ်းစားကြည့်တော့ အသားဟင်းတခုခုကိုစားခြင်းကိစ္စကအလွန်အရေးကြီးနေသည့်နေရာတစ်ခု ရန်ကုန်မြို့ကဖြစ်လာနေပြီး ကမ္ဘာ့ဘာသာတရားကြီးနှစ်ခုယှဉ်တွဲတည်ရှိနိုင်ပုံမရသည်မှာ ဝမ်းနည်းစရာကောင်းလှသည်ဟု ကျွန်မ တွေးလိုက်မိသည်။

ဩဂုတ် ၂၀၁၄

ကျွန်မတို့အိမ်အသစ်အတွက် အိမ်ငှားခငွေအများစုကို ရှာပါက အလုံးအရင်းနှင့် ပေးနေရသည်ကို ကျွန်မ အလွန်စိတ်ဆင်းရဲသည်။ လခစားမဟုတ်ပဲအလွတ်တန်းလုပ်ကိုင်ခြင်းကို ကျွန်မ နှစ်သက်သည်။ သို့သော် ကျွန်မ၏အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းရွေးချယ်မှုမှာ- လောက်လောက်ငှာငှာဝင်ငွေရရှိခြင်း- ဆိုသည့် အခြေခံချို့ယွင်းချက်တစ်ခုကို မဖြေရှင်းနိုင်သေး။ ကျွန်မ တကယ်အသားကျသွားသည်နှင့် အဆင်ပြေသွားမှာပါ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြောမြဲပြောနေခဲ့သည်။ ကျွန်မတို့ပြောင်းပြီး သိပ်မကြာခင်မှာပဲ အလွတ်တန်းလုပ်ကိုင်နေသူ၏ငွေရေးကြေးရေးအခြေအနေက သိပ်စိတ်ပျက်စရာဟု မတတ်သာဝန်ခံရသည့်တစ်နေ့ကို ရောက်လာခဲ့သည်။

ကျွန်မ၏နေ့ ကောင်းကောင်းစခဲ့သည်။ လုပ်ခရမည့်နေ့ဖြစ်သည့်အတွက် ကျွန်မ သိပ်ပျော်နေသည်။ နေရောင်အကွက်အပြောက်များအပြည့် လေအေးပေးစက်တပ်ထားသည့် စာကြည့်ခန်းထဲက စာတစောင်နှစ်စောင် ကျွန်မပို့လိုက်ပြီး မဇ္ဈိမရုံးခန်းဆီ တက္ကစီနဲ့ထွက်ခဲ့သည်။

ကျွန်မရေးသားသည့်အများစုက မဇ္ဈိမအပတ်စဉ်မဂ္ဂဇင်းအတွက်ဖြစ်သည်။ ဗြိတိသျှအယ်ဒီတာ ဂျူလီယန်ဂီယာရင်းနှင့် တစ်ခါမှမဆုံဖူး။ ဖုန်းဖြင့်ပင် စကားမပြောဖူးသော်လည်း သူနှင့် အလုပ်လုပ်ရသည်ကို ကျွန်မ သဘောကျသည်။ မဇ္ဈိမစာစောင်ပြည်နှင့်ခံနှစ်များတလျှောက်လုံး သူ့အခြေစိုက်နေထိုင်ခဲ့သည့်ထိုင်းနိုင်ငံတွင်နိုင်ငံမြောက်ပိုင်း နယ်စပ်တကြောမှာ သူ နေထိုင်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုစတင်ကတည်းက မဇ္ဈိမကအခြားဝန်ထမ်းများ ရန်ကုန်ပြန်လာသော်လည်း ဂျူလီယန်က သူနှင့်သူ့ထိုင်းဇနီးတို့ ပြောင်းရွှေ့ရန်အစီအစဉ်မရှိဟု ကျွန်မကိုပြောသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံက သူတို့၏အိမ်၊ ပြီးလျင် ထိုင်းနိုင်ငံ၏ဈေးသက်သက်သာသာ အဆင်ပြေမှုများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ရန်ကုန်၏နေထိုင်မှုစရိတ်စက မတန်တဆများသည်။ ဂျူလီယန်နှင့်ကျွန်မ အီးမေးလ် ပုံမှန်အဆက်အသွယ် ရှိခဲ့သည်။

အမြဲ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးရှိသူ၊ စိတ်ဝင်တစားတုံ့ပြန်ပေးတတ်သူ၊ ဖြောင့်မတ်သူအဖြစ် ကျွန်မက မြင်သည်။ - တိုတိုပြောရလျင် ရော့စ်မှာမရှိသည့်အရည်အသွေးအားလုံး သူ့မှာရှိသည်။

ကျွန်မရမည့်ငွေကို မဇ္ဈိမရုံးမှာဝင်ယူရန် အဆင်သင့်ဖြစ်နေပြီဟု ဂျူလီယန်က ကျွန်မဆီ တနေ့က အီးမေးလ်ပို့ပြောထားသည်။ အီးယူနှင့်အမေရိကန်တို့၏ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုများကို ဖြေလျှော့ပေးပြီးနောက် နိုင်ငံတကာဘဏ်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ATMစက်များ မြန်မာနိုင်ငံမှာ မကြာမီက ရှိလာခဲ့သော်လည်း

ငွေသားအပေးအယူက အရေးအပါဆုံးဖြစ်နေဆဲပင်။ မပြောပလောက်သည့် လူအနည်းငယ်မှာသာ ဘဏ်စာရင်းရှိသည် - မြန်မာတို့သည် ငွေကို မွေ့ရာအောက်မှာ သိမ်းဆည်းထားရသည်ကိုပိုနှစ်သက်နေဆဲပင်။ အိမ်သုံးမီးခံသေတ္တာများလည်း လူကြိုက်များသည်။ လစဉ် ကျွန်မ၏စာမူခကိုသွားယူရန်မှာ ကျွန်မ၏တာဝန်။ ဘဏ်ထဲငွေထည့်ပေးဖို့ဖြစ်နိုင်ချေရှိမရှိမေးရန် စိတ်ထဲမှာ တစ်ခါမျှ မပေါ်ခဲ့။

သူ့အီးမေးလ်အဆုံးမှာ ဂျူလီယန်က ကျွန်မသည်မဇွဲမအတွက် ပုံမှန်ရေးသားနေသူတစ်ဦးအဖြစ် အခိုင်အမာရှိခဲ့ပြီးသည့်အတွက် ကုမ္ပဏီတည်ထောင်သူ အယ်ဒီတာချုပ်ကိုစိုးမြင့်နှင့် ကိုယ်တိုင်မိတ်ဆက်သင့်သည်ဟု ဂျူလီယန်က ပြောသည်။ သူ့နဲ့တွေ့ရန်စိတ်ဝင်စားနေသည်မှာ ကြာပြီမို့ အကြံပြုချက်ကြောင့် ကျွန်မစိတ်လှုပ်ရှားမိသည်။ ကိုစိုးမြင့်သည် မြန်မာ့မီဒီယာလောကမှာ စွဲမြဲခိုင်မာသူတစ်ဦးဖြစ်သော်လည်း ကျွန်မ တကယ် အံ့ဩမိသည်မှာ တစ်ချိန်က လေယာဉ်ပြန်ပေးဆွဲခဲ့ဖူးသူဖြစ်သည်ဟူသောအချက်ပင်ဖြစ်သည်။

၁၉၉၀ခုနှစ်က ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်မှာ ကိုစိုးမြင့်နှင့်အပေါင်းအပါများက ဆပ်ပြာနှင့်ဝိုင်ယာကြိုးများဖြင့်ဗုံးအတုအသုံးပြု၍ ဘန်ကောက် ရန်ကုန်ပျံသန်းသည့် ထိုင်းလေကြောင်းလိုင်းကို ပြန်ပေးဆွဲခဲ့သည်။ အဲယားဘတ်စ်ကို အိန္ဒိယသို့ လမ်းကြောင်း ပြောင်းခိုင်းပြီး ခရီးသည်များကို ကာလကတ္တားကကတ္တရာလမ်းပေါ်တွင်ဆယ်နာရီကြာ ဓားစာခံအဖြစ် ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ ပြန်ပေးသမားများက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို နေအိမ်အကျယ်ချုပ်မှ လွတ်ပေးရန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံမှာ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးချုပ်ငြိမ်းစေရန်တောင်းဆိုချက်နှစ်ခုတောင်းသည်။ ဘယ်တစ်ခုမျှ မဖြစ်လာခဲ့။ သို့သော် ပြန်ပေးဆွဲမှုက မည်မျှပင်တိုတောင်းသည်ဖြစ်စေ မြန်မာပြည်သူပြည်သားများ၏ဆင်းရဲဒုက္ခကိုမီးမောင်းထိုးပြလိုက်သည်ဟု တချို့က ပြောကောင်း ပြောနိုင်သည်။ အချို့က အမှားနှစ်ခုက အမှန်တစ်ခုဖြစ်နိုင်ဟုဆိုသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ ဓားစာခံများကို အန္တရာယ်မရှိလွတ်ပေးခဲ့ပြီး ပြန်ပေးသမားများ လက်နက်ချခဲ့သည်။ မယုံနိုင်လောက်စရာက စွဲချက်တင်ခံရခြင်းမရှိဘဲ ကိုစိုးမြင့်ကို အိန္ဒိယမှာ ဒုက္ခသည်အဖြစ် ခိုလှုံခွင့်ပေးခဲ့ပြီး သူနှင့်အတူပါဝင်ခဲ့သူကို အိုင်ယာလန်သို့ ပြောင်းပေးလိုက်သည်။ ကိုစိုးမြင့်က မဇွဲမကို ဒေလီမှာ စတင်သည်။

ကျွန်မ မြန်မာပြည်မှာမနေခင်အထိ ထောင်ကျခဲ့ဖူးသည့်သူငယ်ချင်းအပေါင်းအသင်းမရှိခဲ့။ ယခု ကျွန်မမှာ သူတို့လိုသူငယ်ချင်း တော်တော်များနေပြီ။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားဟောင်းဖြစ်ရသည်က သြစတြေးလျ သို့မဟုတ် အခြားနေရာမှာ အကျဉ်းသားဟောင်း ဖြစ်ရသည်နှင့် လုံးဝမတူ။ ဘဝမှာအမည်းစက်စွန်းထင်းနေခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားဆိုသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ပိုကောင်းမွန်သောအနာဂတ်အတွက် တိုက်ပွဲဝင်ရဲသည့်သတ္တိရှိသူ ကိုယ်ကျိုးမဖက်သူရဲကောင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ကိုစိုးမြင့်၏လုပ်ရပ်မျိုးက -

နိုင်ငံရေးဆန္ဒပြမှုတစ်ခုဆိုရာမှာပင်- လေယာဉ်အပိုင်စီးခြင်းသည် အဆင့်သာလွန်နေပြီ။
စီးပွားဖြစ်လေကြောင်းလိုင်းကိုပြန်ပေးဆွဲရလောက်အောင် ရဲရင့်မှုနှင့် စာနာစိတ်ကင်းနိုင်မှုကို
မည်သို့သောပုဂ္ဂိုလ်မျိုးမှာ ပိုင်ဆိုင်ထားသနည်း။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အရပ်သားတစ်ပိုင်းအစိုးရက ၂၀၁၁ မှာ ပုဂ္ဂလိကပိုင်သတင်းစာများကို
ထုတ်ဝေခွင့်လိုင်စင်များ ထုတ်ပေးသောအခါ ကိုစိုးမြင့် အိမ်ပြန်ဖို့လိုသည့်အားပေးမှုပင် ဖြစ်သည်။ သူ့အမည်ကို
အမည်ပျက်စာရင်းကပယ်ဖျက်ပေးခံရပြီး ၂၀၁၂ မှာရောက်လာသည်။ ကျွန်မ ရောက်သည့်နှစ်နှင့်
အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ သူ့နောက်ကြောင်းရာဇဝင်ကို ကျွန်မ သိပ်ဝင်စားသည်။

ကျွန်မ မဇ္ဈိမရုံးကိုရောက်သည့်အခါ ဦးစိုးမြင့် ရုံးအပြင်ကိုကောင်ခါငင်ကာ ခဏ ထွက်သွားတယ်။
ခဏနေရင်ပြန်လာမယ်လို့ ဧည့်ကြိုက ပြောသည်။ သည်တော့ ကျွန်မက ဘဏ္ဍာရေးဌာနကို
တန်းသွားလိုက်သည်။ ကျွန်မနှင့်ပုံမှန်အဆက်အသွယ်ရှိသည့်ဦးမြင့်ဦးက
သော့ခတ်ထားတဲ့စာရွက်စာတမ်းဖိုင်ဗီရိုကနေ ကျပ်ငွေထုပ်ပေါင်းများစွာသယ်ထုတ်လာပြီး
တစ်သိန်းထုပ်တထုပ်စီက သားရေကွင်းဖယ်သည်။ ထိုလတွင် ကျွန်မလစာက အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆၅၀
ကျော်သာရှိသည်။ ယင်းသည် မြန်မာကျပ်ငွေ ၁၀သိန်းနီးပါးနှင့်ညီမျှသည်။ ပြည်တွင်းမဂ္ဂဇင်းအားလုံးကို
အမေရိကန်ဒေါ်လာနှင့် ကျွန်မက ပြေစာပေးခဲ့သော်လည်း ကျမ လုံးဝ
ရှင်းရှင်းလင်းလင်းမသိရသည့်အကြောင်းများကြောင့် ကျွန်မကိုကျပ်ငွေနှင့်ပေးသည်။
ဒေါ်လာနှင့်ယှဉ်လျင်ကျပ်ငွေမည်မျှအားကောင်းခိုင်မာသည့်အခြေအနေနှင့်အလိုက် ကျွန်မရမည့်ငွေက
သိသိသာသာပြောင်းလဲကွာခြားနိုင်သည်။

ထိုနေ့၏ငွေလဲနှုန်းကိုပြရန် ဦးမြင့်ဦးက ဂဏန်းပေါင်းစက်ကို အသုံးပြုသည်။ ထို့နောက်
ဖက်စ်ပို့စက်ဝဝကြီးနှင့်တူသည့် ငွေရေတွက်စက်ကိုဖွင့်သည်။ ထို့နောက် ၁၀၀၀ ကျပ်တန်
ငွေစက္ကူများကိုစက်ထိပ်ကအံ့ခွက်ထဲ ထောင်ထည့်သည်။ အောက်တွင် ဆူညံတချိုးချိုးဖြင့် ငွေစက္ကူများ
တဖွဲ့ဖွဲ့ထွက်လာသည်။

‘တစ်ထောင်တန်၊ ရှစ်ရာလေးဆယ့်လေး’

စခရင်မျက်နှာပြင်လေးထဲမှာ စက်ကပြထားသည့်အတိုင်းပင် သူ ဖတ်လိုက်သည်။ ‘ငါးရာကျပ်တန်က တစ်ရွက်။
တစ်ရာကျပ်တန်-လေးရွက်။ ငါးဆယ်တန် - တစ်ရွက်’

သူက ငွေရေတွက်ခြင်း ထပ်ပြီးသုံးကြိမ် လုပ်ပေးသည်။ ကျွန်မ လစာရရှိပြီဖြစ်ကြောင်း စာရွက်စာတမ်းတခုမှာ
လက်မှတ်ထိုးပေးလိုက်သည်။ အလေးချိန်အနည်းဆုံး ကီလိုဝက် ငွေစက္ကူများကိုသယ်ရန် ဦးမြင့်ဦးက
ကျွန်မကိုပလတ်စတစ်အိတ်ပေးသည်။

ကိုစိုးမြင့်ရုံးခန်းကိုပြန်အသွားမှာ ကိုဆန်နီဆွေနှင့် ပက်ပင်းတိုးသည်။ သူ အင်ပြည့်အားပြည့် တက်ကြွနေပုံရသည်။ စီးပွားရေးကောင်းကောင်းလည်ပတ်နေပြီး သူ့အဖေလည်းလွတ်လာဖို့ မျှော်လင့်ချက်များရှိကြောင်း ကျွန်မကို ပြောသည်။ (နှစ်လလောက်အကြာမှာ သူ့အဖေ လွတ်လာသည်။) ထို့နောက် ဆန်နီကပြုံးပြီးဝေ့ယမ်းကာ ခွင့်ပြုပါဦးပြောပြီး ရန်ကုန်တစ်ဘက်က ကြော်ငြာရှင်တစ်ဦးနှင့်တွေ့ဆုံရန် အမြန်ထွက်သွားသည်။ သူ့နံဘေးမှာ သန္တာ။ သူ့ကို ဟိုတုန်းကမြင်ဖူးထားသည့်ထက် ပိုပျော်နေပုံရသည်။ ထို့နောက် မြန်မာတိုင်း(မ်)မှ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဟောင်းတချို့ကိုနှုတ်ဆက်စကားပြောလိုက်သည်။ သူတို့အားလုံးရွှင်မြူးပြီး စိတ်အေးလက်အေးရှိပုံရသည်။

စိုးမြင့်၏ရုံးခန်းကိုလျှောက်သွားပြီး မှန်ကိုညင်ညင်သာသာ ကျွန်မ ခေါက်လိုက်သည်။ သူ့စာရွက်များကိုကြည့်နေရာမှာ ကျွန်မကို လှမ်းကြည့်သည်။ ကျွန်မ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မိတ်ဆက်သည်။ သူ ကျွန်မကို ဘယ်သူမှန်းမသိ စိုက်ကြည့်သည်။

‘အဲ၊ ဂျူလီယန်က ကျွန်မစာမူခလာယူတဲ့အခါ နှုတ်ဆက်ဖို့အကြံပြုတယ်။ ဒီမဂ္ဂဇင်းမှာ ကျွန်မရေးတာပါ’ ကျွန်မ ဗလုံးဗထွေးပြောလိုက်သည်။ ရုတ်တရက် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မသေချာမရေရာ ဖြစ်မိသည်။

‘အား ဟုတ်ပြီ၊ ဂျူလီယန်။ သူက ထိုင်းကနေ ကျွန်တော့်အတွက် နှစ်အတော်ကြာ အလုပ်လုပ်ခဲ့တယ်’

ပြီးတော့ စကားသံတိတ်ဆိတ်သွားသည်။ ကျွန်မ လာမည်ဆိုသည်ကို ဂျူလီယန်က ကိုစိုးမြင့်ကို မပြောပုံတော့မရ၊ သို့ပေမယ့် သူ ကျွန်မ ဘယ်သူလို့ မှတ်ထားပုံမရ။ စကားသံတိတ်ဆိတ်နေသည့်အတွက် ဆီလျော်အကြောင်းသင့်စကားတခုခုပြောရန် စဉ်းစားနေတုန်း ကိုစိုးမြင့်က မြန်မာပြည်မှာနေရတာကြိုက်လား မေးသည်။

‘အရမ်းကြိုက်တယ်’ ကျွန်မက ရွှင်ရွှင်ပြပြပြောလိုက်သည်။ ‘ကျွန်မ နေဖူးသမျှ စိတ်ဝင်စားစရာ အကောင်းဆုံးနိုင်ငံ။ မယုံနိုင်စရာဇာတ်လမ်းတွေအများကြီး ပြောစရာရှိနေတယ်’

‘ဒါအမှန်ပဲ’ သူ ပြန်ဖြေသည်။ ‘ဒါပေမယ့် မြန်မာနိုင်ငံမှာ ပြည်သူတွေက ပိုကောင်းတဲ့အစိုးရ လိုအပ်တယ်။ သူတို့ ဒုက္ခခံလာရတာ ကြာပြီ’

‘လုံးဝအမှန်ပဲ’ ကျွန်မ သဘောတူသည်။ ကျွန်မက ကိုယ့်အတွက်ပဲကိုယ်ကြည့်သည့် သတင်းသမားပုံများပေါက်သွားပြီလား သိချင်နေမိသည်။

‘ရွေးကောက်ပွဲတွေဖြစ်လာဖို့ ကျွန်မ မျှော်နေတယ်။ ပြီးတော့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အနိုင်ရမယ် မျှော်လင့်ပါတယ်’ ထည့်ပြောပြီး ကျွန်မပြောမိသည်ကို ပြန်ပြင်ဖို့ ကြိုးစားသည်။

‘သူအနိုင်ရမှာလားဆိုတာနဲ့ပတ်သက်လို့တော့ မေးခွန်းထုတ်စရာမရှိပါဘူး။ စစ်တပ်က သူ့ကို သမ္မတဖြစ်ခွင့် ပေးမှာလားဆိုတာ မေးစရာရှိတယ်’

စိုးမြင့်ကို ကျွန်မ လှမ်းကြည့်သည်။ သူ ဆက်ပြောမှာ ကျွန်မ စောင့်နေသည်။ အဲသည်အချိန်မှာ ကျွန်မကို သူ ကြည့်မနေတာ သဘောပေါက်ရသည်။ ကြောင်တက်တက် အနေခက်ခက်ဖြင့် ‘အဲ့ဒီလိုမျှော်လင့်မိတာပဲ’ ဟု ကျွန်မ ရေရွတ်လိုက်သည်။

သူ့စားပွဲရှေ့မှာ ကုလားထိုင်အလွတ်တစ်လုံးရှိသည်။ သို့သော် ကျွန်မ အဲသည်ခုံမှာ ထိုင်နိုင်မည်လား မမေးရဲ။ ထို့ကြောင့် ပိုက်ဆံအပြည့်ပလတ်စတစ်အိတ်ကို ကိုးရိုးကားရား ဆုပ်ကိုင်ထားရင်း တံခါးဝဆီက ခြေလှမ်းအနည်းငယ်အကွာမှာ ကျွန်မ ရပ်သည်။

‘ဗမာစကားပြောတတ်လား’ ကိုစိုးမြင့်က အကြောင်းအရာပြောင်းမေးသည်။

ဒီမေးခွန်းကို ကျွန်မမုန်းသည်။ ကျွန်မ ဗမာစကားတတ်မြောက်ထားသည့်အတိုင်းအတာကို ကျွန်မရွေးချယ်နေထိုင်သည့်နိုင်ငံအတွက်နှစ်မြှုပ်လုပ်ဆောင်မှုအပေါ် မည်မျှစစ်မှန်ကြောင်း ညွှန်ပြသည့်လက္ခဏာအဖြစ်မှတ်ယူမည်ကို ကျွန်မ သိပါသည်။ ကျွန်မအဖြေက အသုံးမကျသည့်အဖြေတစ်ခုဖြစ်သည်။

‘မြန်မာတိုင်း(မ်) မှာ အလုပ်လုပ်ရင်း ဗမာစာသင်ခန်းစာတွေလုပ်ခဲ့တယ်’ ကျွန်မက အရဲစွန့် ပြောသည်။ ‘ဒါပေမယ့် ဗမာစကား သိပ်မကောင်းဘူး။ ပစ္စည်းဝယ် ဈေးဝယ်အဆင့်ပဲ ပြောနိုင်တာ’

သည်စကားက ချဲ့ကားပြောဆိုမှုတခုဖြစ်သည်။ ကျွန်မ တက္ကစီငှားပြီး ညာကွေ့ရန်၊ ဘယ်ကွေ့ရန်၊ ရပ်ခိုင်းရန် ပြောတတ်သည်။ သို့သော် အဲသည်လောက်သာ။

‘ဗမာစကားပြောတတ်အောင် သင်သင့်တယ်ဗျ’ ကိုစိုးမြင့်က ပြောသည်။ ‘အဲ့ဒီလိုတတ်ရင် မြန်မာတွေက သဘောကျမှာ’

‘သင်သင့်တာပေါ့၊ ဟုတ်တယ်။ ကျွန်မ သင်ခန်းစာတွေ ပြန်လုပ်ရမှာ’ စိတ်မပါ၊ အားမပါ ကျွန်မ ပြောလိုက်သည်။

ကျွန်မတို့နှစ်ယောက်စလုံး စကားသံတိတ်သွားသည်။ ကိုစိုးမြင့်သည် အလုပ်များသူဟု ကျွန်မ တွက်လိုက်သည်။ သည်တော့ သူနှင့်တွေ့ရသည်မှာဝမ်းသာစရာဟုပြောရင်း သွားခွင့်ပြုပါဦး ပြောလိုက်သည်။

‘ဟုတ်ကဲ့။ အဲ့ဒါ ဟုတ်တယ်’ ကျွန်မကိုကျော်ကြည့်ရင်း သူ ပြောသည်။

‘ဘိုင့်ဘိုင့်’ တံခါးဆီကိုပြန်သွားခင် ပြောလိုက်သည်။

ကိုစိုးမြင့်နှင့် ခဏတဖြုတ်စကားစမြည်ပြောဆိုမှုမှာ သူ့စရိုက်လက္ခဏာ ကျွန်မ ဘာမျှ မသိလိုက်ရ။

သူ့စရိုက်နှင့်ပတ်သက်လျှင် သူ့မျက်လုံးထဲမှာ ပြင်းပြတောက်လောင်မှုကိုမြင်တွေ့ရမည်ဟု ကျွန်မ မျှော်လင့်ထားသည်။ သို့သော် သူက ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးရှိပြီး လုံးဝအဓိပ္ပာယ်ကောက်ရ အကဲခတ်ရ ခက်သည် — မရေမရာ ဇဝေဇဝါမျှသာပင်။ လေယဉ်ပြန်ပေးဆွဲခဲ့သည့်အကြောင်း သူ့ကို ကျွန်မ သိပ်မေးချင်သည်။ သို့သော် ဘာမျှအပေါက်အလမ်းမတည့်ခဲ့သောကြောင့် ကျွန်မ မမေးဖြစ်ခဲ့။ နောက်နေ့တနေ့မှာ အခွင့်ရေးရလိမ့်မည် ကျွန်မ မျှော်လင့်ခဲ့သော်လည်း နောက်ဆုံးမှာ ကျွန်မ မမေးဖြစ်ခဲ့။ ထိုသို့ပြောခဲ့သည့်စကားက ကိုစိုးမြင့်နှင့်ကျွန်မပြောဖူးသည့် အကြာဆုံးစကားပင်ဖြစ်သည်။

လှေကားမှဆင်းပြီးလမ်းပေါ်ပြန်မတက်မီ ကျွန်မ လက်ပတ်နာရီ ဖျတ်ခနဲဝေ့ကြည့်လိုက်သည်။ မဇ္ဈိမရုံးခန်းကိုကျွန်မရောက်နေသည်မှာ ၁နာရီလောက်ရှိပြီ။ တက္ကစီတစ်စီးပေါ်အမြန်တက်ပြီး မြို့ထဲက ခရီးသွားမဂ္ဂဇင်း My Magical Myanmar ဆီ ဦးတည်လိုက်သည်။ ဦးဆန်နီ၏ဇနီး ယမင်း လွန်ခဲ့သည့် ၆လက ထုတ်ဝေခဲ့သည့်မဂ္ဂဇင်းဖြစ်သည်။ စာမူခငွေသွားယူသည့်အခါ ယမင်းကိုတွေ့ဖို့ ကျွန်မ အမြဲမျှော်လင့်ထားသည်။ သူက ရဲတင်းတက်ကြွပြီး ရွှင်ရွှင်ပြပြရှိသည်။ အက်တက်တက်အသံနှင့် တစ်ကိုယ်လုံးအားပါးတရရယ်မောသူ။ My Magical Myanmar အတွက် စာရေးခြင်းသည်လည်း အလွန်ကောင်းသည့်အလုပ်တခုဖြစ်သည်။ ကျွန်မ၏ခရီးများကို ငွေကြေးရသည့်အလုပ်အဖြစ် ပြောင်းနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ယမင်းက ကျွန်မကိုတာဝန်ပေးထားသည့် ယခုနောက်ဆုံးဆောင်းပါးက ရန်ကုန်မှာ လောလောလတ်လတ်ပေါ်လာသည့် သီးသီးသန့်သန့်ထိုင်လို့ရသည့် ယမကာဆိုင်လေးများအကြောင်း ဖြစ်သည်။ ဆောင်းပါးအတွက် ကျွန်မရသည့်ငွေထက် ရှာပါနှင့်ကျွန်မ အဲသည်ညမှာပိုသုံးခဲ့သည့်တိုင်အောင် ရယ်မောစရာ ပျော်ရွှင်စရာ ဝင်ငွေရှာလမ်းတစ်ခုအဖြစ် ကျွန်မမြင်သည်။

ရန်ကင်းမြို့နယ်ကို တက္ကစီစီးသွားလျှင် မိနစ်နှစ်ဆယ်ထက် မပို။ သို့သော် ရထားလမ်းကူးဖြတ်နေချိန်ဖြစ်၍ တဂျိန်းဂျိန်းအိပဲ့အိပဲ့ရထားဖြတ်မသွားခင် ၁၅မိနစ်များတောင် ကျွန်မတို့ ပိတ်မိနေသည်။ ထွက်လာခဲ့ပြီးမိနစ်လေးဆယ်အကြာမှာ အလွှာအထပ်များစွာ ရုံးခန်းအဆောက်အအုံကို ရောက်လာခဲ့သည်။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြတ်တောက်မှုလည်း စပြီ။ သည်တော့ လှေကားခြောက်ခုကိုတက်ရတော့မည်။

လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက်၊ စီးကရက်တစ်လိပ်၊ ရယ်ရယ်မောမောအပြီးမှာ ယမင်းဆီက စာမူခငွေကို ကျွန်မ ပလတ်စတစ်အိတ်ထဲထည့်ပြီး အခြားတက္ကစီတစ်စီး စီးသည်။ သည်တစ်ခါတော့ Myanmar ဆိုသည့် မဂ္ဂဇင်းဆီကို။ မဂ္ဂဇင်းက ကမ်းနားလမ်းဟိုတယ် အဆောက်အအုံက ယခုလေးတင် ပြောင်းရွှေ့သွားပြီ။ ဘယ်လောက်ရှာရှာ မဂ္ဂဇင်းရုံးခန်းသစ်ကို ကျွန်မ ရှာမတွေ့နိုင်။ လူသူမရှိသည့် ဆောက်လက်စရုံးခန်းအဆောက်အအုံတိုက်မှာ ကျွန်မက တဝဲလည်လည်။ ရောက်နေသည့်အလွှာအထပ်ပင် မှန်ရဲ့လား ကျွန်မ မသေချာ။ လက်လျှော့တော့မည်ဆုံးဖြတ်မည့် ဆဲဆဲမှာ လုံခြုံရေးအစောင့်က ကျွန်မကိုတွေ့ပြီး

မှောင်မဲဲကောရစ်ဒါတလျှောက် ကျွန်မကို ခေါ်သွားသည်။ ကြမ်းပြင်မှာလွှာစာမူန့်များရှိနေသည်။ ကျွန်မတို့ ထောင်ချိုးတစ်ခုကိုကွေ့လိုက်ပြီး မီးထွန်းထားသည့်တစ်ခုတည်းသော ရုံးခန်းကိုရောက်သွားသည်။

Myanmore ရုံးစာရေးချောချောလေးက ဒေါ်လာရာဂဏန်းတန်ဖိုးနှင့်ညီမျှသည့် ကျပ်ငွေများကို လက်နှင့်ရိုးရိုးရေတွက်ပေးသည်။ ကျွန်မ ထပ်မံခရီးဆက်ရပြန်သည်။

ကျွန်မလမ်းပေါ်ပြန်ထွက်လိုက်သည်နှင့် မိုးစရွာလာသည်။ နောက်ဆုံးတက္ကစီမှာ ထီးကျန်ခဲ့သည်ပဲဖြစ်ရမည်ဟု ကျွန်မ စိတ်ပျက်လက်ပျက် သိလိုက်ရသည်။ တကိုယ်လုံး စိုရွှဲသွားမှာစိုးပြီး ဈေးမဆစ်ချင်တော့ ဈေးကြီးသည့်ဗဟန်းက စီးတီးမတ်စူပါမားကတ်ကို ဈေးပိုများသည့်တက္ကစီတစ်စီး စီးလိုက်ရသည်။

စီးတီးမတ်သည် ဆိုင်ခွဲများစွာရှိသည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏အကြီးဆုံးစူပါမားကတ်ဖြစ်ပြီး ဓမ္မစေတီလမ်းပေါ်ကဆိုင်ခွဲမှာ နိုင်ငံတကာအစားအစာ အမြောက်အများ အကောင်းဆုံးရွေးချယ်နိုင်သောကြောင့် ပြည်ပကလာရောက်သူများက သူတို့စားသောက်ကုန်စုံကို ထိုနေရာမှာ ဝယ်လိုကြသည်။

သုံးစွဲစရာငွေကြေးရှိနေသည်ဟု ခံစားရသည့်နေ့များတွင် အဲ့သည်ဆိုင်သွားပြီး ဒိန်ခဲစင်အကန့်ရှေ့မှာရပ်ရသည်ကို ကျွန်မ ကြိုက်သည်။ နို့ထွက်ပစ္စည်းများကို မြန်မာနိုင်ငံမှာတွင်တွင်ကျယ်ကျယ်စားသုံးခြင်းမရှိ။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နိုင်ငံတွင်လည်း အလားတူပင်။ ယင်းသို့ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းတစ်ခုက နို့သကြားပါဝင်မှုကို လိုလိုလားလားမရှိသည့် အာရှလူဦးရေအရေအတွက်များသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကျွန်မက ဒိန်ခဲကို ရူးသွပ်သော်လည်း တစ်လကိုတစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ်သာ စားသည်။ သည်နေ့သည် ထိုနေ့ရက်များထဲက တစ်နေ့ပဲဖြစ်မည်။

အစာအိမ်တကြုတ်ကြုတ်နှင့် ရှေ့ကမြင်ကွင်းကို နှစ်သက်သဘောကျသက်ပြင်းချမိသည်။ မီးရောင်တောက်တောက်အောက်မှာ တင်းတင်းရင်းရင်းထုပ်ပိုးထားသည့် ပါမီဇန်ဒိန်ခဲတြိုဂံများ၊ နူးနူးညံ့ညံ့ကင်မ်မာဘားဒိန်ခဲအပိုင်းများ၊ ထင်းထင်းကွင်းကွင်း ချာဒါဒိန်ခဲတုံးများ၊ နှင်းဆုပ်လုံးပုံသဏ္ဍာန် မော့ဇာရယ်လာ ဒိန်ခဲများ။ ဆိတ်ဒိန်ခဲရှည်ကြီးတစ်တုံးကို ကျွန်မပွတ်သပ်ကာ ခြေရလွယ်လွယ် ဖီတာဒိန်ခဲလေးထောင့်တစ်ခုပေါ် ကျွန်မလက်ကိုထောက်စမ်းကြည့်လိုက်သည်။ သည်အရသာ တော်တော်များများကို ကျွန်မ မေ့ပျောက်နေသည်မှာကြာပြီ။ သို့သော် သည်ဒိန်ခဲများကို ပြန်တွေ့ရသည်နှင့် အငမ်းမရတောင့်တစိတ် ဖြစ်လာသည်။

ဘယ်ဒိန်ခဲကိုရွေးရမလဲ ရှည်ရှည်ဝေးဝေး ခက်ခက်ခဲခဲ ကျွန်မ စဉ်းစားသည်။ ဘာကိုဝယ်လျှင် ကျွန်မ ပိုက်ဆံကုန်ရကျိုးနပ်မည်ကို ကျွန်မ စဉ်းစားတွက်ချက်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ တင်သွင်းထားသည့်ကုန်ပစ္စည်းများက သွားရည်ယိုစရာကောင်းသလို ဈေးနှုန်းများကလည်း မြင့်လှသည်။

ဈေးနှုန်းကိစ္စကို မစဉ်းစားခင်မှာ ဆိတ်ဒိန်ခဲနှင့်ကင်မ်မာဘားဒိန်ခဲကို ကျွန်မ သေသေချာချာ စဉ်းစားလိုက်သည်။
ထို့နောက် ခရစ်ကာဘီစကွတ်နှင့် မြန်မာဘီယာပုလင်းအချို့ကို ယူလိုက်သည်။

ကျွန်မအိမ်ရောက်တော့ ရှာပါ အလုပ်ကပြန်ရောက်နေပြီ။

ဆိုဖာပေါ်မှာ သူ ဘီယာသောက်နေသည်။ ရစ်ပလေက သူ့ခြေရင်းက ကျိုးပြတ်နေသောဖိနပ်ကို ကိုက်နေသည်။

‘ဒီမှာ ကျွန်မမှာရထားတာ ကြည့်လိုက်စမ်း’ ကျွန်မ ဝမ်းသာအားရပြောလိုက်သည်။ မီးဖိုချောင်ဘက်ပြေးသွားရင်း
ရှာပါကို ကျွန်မ၏ဈေးဝယ်အိတ်ဝှေ့ယမ်းပြလိုက်သည်။ ‘ဒိန်ခဲနဲ့ ပိုက်ဆံ!’

ပန်းကန်ပြားတစ်ချပ်ပေါ်မှာ ခရစ်ကာမုန့်များကို ကျွန်မက စက်ဝိုင်းခြမ်းပုံသေချာစီလိုက်သည်။ ထို့နောက်
ဆိတ်သားဒိန်ခဲကိုပတ်ထားသည့်ခဲပတ်ပြားကိုဖွင့်ဆုတ်ဖြဲလိုက်သည်။

‘ဟယ် မှီတက်နေတယ်!’ မယုံကြည်နိုင်စွာစိုက်ကြည့်ရင်း ရှာပါကို ကျွန်မ အော်ပြောသည်။ ‘ဆိတ်ဒိန်ခဲက
မှီတက်ရမှာမဟုတ်ဘူးလား’ ရှာပါက ပြောသည်။

‘အဲဒါက ဒိန်ခဲပြာလေ’ ကျွန်မ အသံမာမာနှင့်ပြန်ပြောသည်။

‘မှီမတက်တဲ့တိုက်ကိုစားလို့ရလား’ ရှာပါကမေးသည်။ သူက အစားအသောက်ကို ဘယ်တော့မှ မဖြုန်းတီး။ သူ
စိတ်ဝင်စားလာအောင် အတတ်နိုင်ဆုံး ကျွန်မကြိုးစားပေးမယ့်လည်း သူ ချစ်ဒိန်ခဲများကို
သဘောကျစိတ်ဝင်စားခြင်းမရှိ။

‘ရလောက်တယ်ထင်တယ်’ ကျွန်မ စိတ်မသက်မသာ ညည်းတွားသည်။ ‘ဒါပေမယ့် မှီမတက်တဲ့နေရာက
နည်းနည်းပဲရှိတယ်။ မယုံနိုင်ဘူး။ ဒီဒိန်ခဲက ၁၂ဒေါ်လာပေးရပြီး မဖြစ်စလောက် တစ်ကိုက်စာပဲရမယ်!’

ဆိတ်ဒိန်ခဲကို ကျွန်မပါးစပ်ထဲ ထိုးထည့်လိုက်သည်။ ချဉ်စူးနေသည်။ သတ္တုအရသာလိုလို။ ‘လူတွေက
စီးတီးမတ်ကို ‘ချာတူးလံမတ်’ လို့ခေါ်တာ မအံ့ဩဘူး’ ကျွန်မ ဒေါသထွက်မိသည်။

‘ကိုယ်တို့ ပါတီပွဲမသွားခင် မင်း ဘီယာသောက်ချင်လား’ အလုပ်အတွက်ရှုပ်အင်္ကျီကို သူ ပြန်ဝတ်ရင်း
မီးဖိုချောင်ထဲတိုးတိုးညှင်သာဆင်းလာသည့် ရှာပါက ပြောသည်။

‘သောက်မှာပေါ့’ ကျွန်မ ပြောသည်။ ‘ဘီယာက စိတ်ပျက်ရအောင် မလုပ်ဘူး’

သို့သော် ကျွန်မ ဒေါသကိုလျော့ပါးသွားအောင်လုပ်ရမည့်အစား အဲသည့်ဘီယာက တက္ကစီပေါ်မှာ ကျွန်မ
ဝမ်းဗိုက်တကြုတ်ကြုတ်သံကိုသာ ပိုလှုံ့ဆော်ပေးနေပုံရသည်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပိုဆွပေးနေမှန်း ကျွန်မ
သိသည်။ သို့သော် တားဆီးလို့မရနိုင်သလိုပင်။

‘ဒီနေ့ တက္ကစီစီးတာအတွက် ၃၂ဒေါ်လာနဲ့ ချိတ်ဒိန်ခဲအတွက် ၁၂ဒေါ်လာနဲ့ညီမျှတဲ့ငွေ ကျွန်မ သုံးလိုက်ရတာ။
နောက်ပြီး ထီးပျောက်သွားလို့ အသစ်တစ်လက်ထပ်ဝယ်ရဦးမှာ။ ဒီတော့ ကျွန်မ ဒေါ်လာ ၅၀နီးပါးကုန်သွားပီး
တစ်ကျပ်မှမဝင်ဘူး။ ရစရာရှိတာတွေသွားယူပြီး မှီတက်ဒိန်ခဲဝယ်ပြီး တစ်နေ့လုံးကုန်တာပဲ’

‘မနက်ဖြန် ဒီထက်ပိုပြီးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမယ့်နေ့ မင်းမှာ သေချာပေါက်ရမှာပါကွာ’ ရှာပါက အားပေးသည်။ ယခု
သူ့လည်စည်းကို သေသပ်အောင်ပြင်နေသည်။

‘ထင်တာပဲ’ ကျွန်မပြောသည်။ ‘ဒါပေမယ့် ကျွန်မ စာမူခကိုသွားယူရတာအတွက် အချိန်ကုန်ရတာ မဟုတ်ဘူး။
ကိုယ့်ဘာသာအလွတ်တန်းအလုပ်လုပ်ရပ်တည်ရေးတဲ့သူမှာ အခြေအနေအရပ်ရပ်နဲ့ အဲ့ဒီလိုအချိန်ကုန်ရတာပဲ။
ဖုန်းလိုင်းအရည်အသွေးမကောင်းတော့ အင်တာဗျူးတွေအားလုံးကို လူတွေမျှက်နှာချင်းဆိုင်လုပ်ရတယ်။
ဒါကြောင့် ဆိုးဆိုးရွားရွား ယာဉ်ကြောပိတ်တဲ့ရန်ကုန်မှာ အချိန်တွေ အများကြီးကုန်တယ်။ တက္ကစီအတွက်
ငွေအများကြီး ကုန်တယ်။ အဲ့ဒီမှာ ကျွန်မက ဘာသာပြန်တစ်ယောက်လိုရင် ရှာဂျီကိုပေးရဦးမယ်။
မဂ္ဂဇင်းအများစုက ကျွန်မကို စကားလုံးတစ်လုံးအတွက် ဆယ်ဆင့်ပေးတာ။ ဒီတော့
မြန်မာတိုင်း(မ်)မှာလုပ်ခဲ့တာကိုရဖို့ ကျွန်မ တစ်လကို စကားလုံးတစ်သောင်းငါးထောင်ရေးရမှာ။ တကယ်တော့
ကျွန်မရဲ့အသုံးစရိတ်တွေ ကာမိဖို့ စကားလုံးနှစ်သောင်းရေးဖို့လိုတယ်။ အဲ့ဒါ လုံးဝမဖြစ်နိုင်ဘူး’ ကျွန်မ
သက်ပြင်းချသည်။ ကျွန်မ ငိုချင်သည်။

‘ပြည်တွင်းကစာစောင်တွေထက်ပိုပေးမယ့် နိုင်ငံတကာစာစောင်တွေအတွက် မင်း ရေးကြည့်ဖို့
မကြိုးစားဘူးလား’ ရှာပါက မေးသည်။

‘မကြာမကြာ ကျွန်မ ကြိုးစားကြည့်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်မပို့ထားတာအများစုကို အကြောင်းမပြန်တော့
စိတ်ပျက်ရတယ်။ ပြီးတော့ အဲ့ဒီလိုထိထိမိမိဆောင်းပါးတွေကရှာရခက်ပြီး အန္တရာယ်လည်း ပိုများတယ်။
နိုင်ငံတကာပရိသတ်စိတ်ဝင်စားစေမယ့် တကယ့်အငြင်းပွားစရာတွေ ရေးရင်
ကျွန်မတို့ဒီမှာနေရတဲ့အခြေအနေမှာ ဘေးကျပ်နံ့ကျပ်ထဲရောက်သွားပြီး အန္တရာယ်ဖြစ်မှာ ကျွန်မ စိုးရိမ်တယ်’

‘အကျိုးအကြောင်းသင့်ပါတယ်’ ရှာပါက ပြောသည်။

‘ကျွန်မ သိပ်ဆင်းရဲတယ်’ စိတ်ဆင်းရဲစွာ ကျွန်မ ကောက်ချက်ချမိသည်။

ရှာပါက ကျွန်မကို စာနာစိတ်နဲ့ကြည့်သည်။ ‘မင်း တစ်ခုခု အောင်မြင်သွားမှာပါ’

ပြီးတော့ ‘မင်း အမြဲ အောင်မြင်အောင်လုပ်နိုင်တာပဲ’ သူက ထည့်ပြောသည်။

ကျွန်မ သဘောမတူ။ သို့သော် ဆန့်ကျင်ပြောနေဖို့ ကျွန်မမှာ ခွန်အားမရှိ။ သံသယမရှိပါ။

ရှာပါ စိတ်သက်သာရသွားသည်က သေချာသည်၊ မကြာခင်မှာ ကျွန်မတို့ဦးတည်ရာကို ရောက်လာသည်။

‘လာပါ ဘေဘီ’ ယဉ်မောင်းကို ၅၀၀၀ ကျပ်တန်ပေးလိုက်ပြီးနောက်မှာ ကျွန်မလက်ကို ဆုပ်ကိုင်ရင်း ရှာပါက ပြောသည်။ ‘ဒါက ပျော်စရာကောင်းမှာ။ ပြီးတော့ သောက်စရာတွေက အခမဲ့’

သူ့ဂျာကင်အိတ်ထဲက ဖိတ်စာကိုထုတ်လိုက်သည်။ ဖိတ်စာက စက္ကူဖြူထူထူပေါ်မှာ ရိုက်နှိပ်ထားသည်။ လက်ရေးဆက်စာလုံးများဖြင့်အလှဆင်ထားပြီး ထိပ်မှာ ဥရောပသမဂ္ဂ အပြာနှင့်အဝါ အလံပါသည်။

ရောမဂိတ်ပေါက်တစ်ခုမှာရှိနေသည့်လုံခြုံရေးအစောင့်များထံ ဖိတ်စာကို ရှာပါက ပေးလိုက်သည်။ ရှာပါ ဟိုစိုင်းနီနှင့်‘ဇနီး’တို့သည် RSVP စာရင်းမှာ မှန်ကန်စွာစစ်ဆေးပြီးပြီ။ ကျောက်စရစ်လမ်းလေးတလျှောက်မှာ ကျွန်မတို့ကို လက်ဝှေ့ရမ်းပြကြသည်။ ကျွန်မမြင်သမျှထဲမှာ အခမ်းနားဆုံးအိမ်ထဲကတစ်အိမ်ဆီ ရောက်သွားသည်။

‘အို ဘုရားရေ’ ထောင့်ချိုးကွေ့လိုက်ချိန်မှာ ကျွန်မ တိုးတိုးပြောလိုက်သည်။ ‘ဒါက တကယ် ထူးခြားတာပဲ’

Myanmar Business Today အယ်ဒီတာချုပ်အနေဖြင့် ရှာပါမှာ ရန်ကုန်မြို့က ခမ်းနားသောပါတီပွဲများသို့ ဖိတ်ခေါ်မှုများရှိသည်။ သံရုံးများကပြုလုပ်သည့် ဧည့်ခံပွဲများအပြင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းသစ်များဖွင့်လှစ်ပွဲများကပါ ကျွန်မတို့ကိုဖိတ်သည်။ ငွေကြေးအမြောက်အများသုံးစွဲ ကျင်းပကြပုံရသည်။ သို့သော် အီးယူသံအမတ်ကြီး၏အိမ်ဂေဟာဖွင့်ပွဲအထိမ်းအမှတ် ဥယျာဉ်ပါတီပွဲကျင်းပသည့်အခမ်းအနားလောက် ကျနခမ်းနားသည်ကို ကျွန်မ မတွေ့ဖူးသေး။ The Great Gatsby ထဲက မြင်ကွင်းမျိုး။ သေသေချာချာဖြတ်ညှိထားသည့် ဆင်ခြေလျှောက်မြက်ခင်းပြင်များ၊ လှပလွန်းသည့်ဥယျာဉ်များတလျှောက် အခမ်းနားဆုံးဝတ်ဆင်ထားသည့်လူနှစ်ရာလောက် ဖြန့်ကျက်ရှိနေသည်။ အကုန်အကျခံပြင်ထားသည့် အိမ်ပြင်လဟာပြင်ဧရိယာအလယ်မှာ ဂျက်ဇ်တေးဂီတအဖွဲ့။ ကြီးမားလွန်းသည့်စဉ်အိုးကြီးများနှင့် အပင်ဖြာထွက်နေသည့် ဖရုန်းအုန်းရွက်များ ရံထားသောစင်မြင့်မှာ တေးဂီတအဖွဲ့ ရှိနေသည်။ အိမ်ဂေဟာက အင်းလျားကန်ကို နောက်ခံ ပြုထားသည်။ ဖြူဆွတ်ငြိမ်သက်အင်းလျားကန်ရေပြင်မှာ လပြည့်လက အရောင်ဟပ်နေသည်။ ရောင်စုံမီးသီးအသေးထောင်ပေါင်းများစွာကို အလှဆင်အုန်းပင်များမှာ လွှမ်းခြုံဆင်ထားသည်။ ပိုးထည်နက်ဗစ်အင်္ကျီဝတ်စားပွဲထိုးများက အချိုရည်ဗူးများ၊ သရေစာမုန့်ဗန်းများနှင့် ဧည့်သည် တစ်ဦးဆီမှတစ်ဦးဆီ သွားနေသည်။ ဝမ်းသာသွားရသည်က ကျွန်မ၏ပရာဆီကိုဝိုင်ဖြူ ပထမခွက် တစ်ဝက်ပြည့်နေသေးချိန်မှာပင် ထပ်ဖြည့်ပေးသွားသည်။

အိမ်ဂေဟာမှာ ကျယ်ပြောပြီး ငွေကုန်ကြေးကျများ ခြံကြီးဝန်းကြီးစံအိမ်ဖြစ်သည်။ ရေကန်ကို မျက်နှာမူထားသောဘက်ခြမ်းကို မှန်ချပ်အပြည့်နီးပါး ဆင်ထားသည်။ ဧည့်သည်များကို အားကျ

ကြည့်ရှုခွင့်ပေးထားသည်။ ဧည့်ခန်းများစွာထဲကတစ်ခုဖြစ်မည့်မျက်နှာကျက်တစ်ခုမှာ ဆွဲချိတ်ထားသည်က မီးပန်းဆိုင်များဖြစ်သည်။ အောက်ဘက်ရှိ အဖြူရောင်သားရေဧည့်ခန်းမှာ အလင်းရောင် နွေးနွေးလက်လက်ထိုးကျနေသည်။

‘ဒီအိမ်အပြင် ဒီလမ်းတလျှောက်တခြားအိမ်တွေ နေဝင်းမိသားစုက ပိုင်တယ်လို့ ကိုယ့်သတင်းထောက်တယောက်က ပြောတယ်’ မြန်မာနိုင်ငံ၏ပထမဆုံးအာဏာရှင်ကိုရည်ညွှန်းပြီး ရှာပါက ကျွန်မကိုတိုးတိုးပြောပြသည်။ ‘ကြည့်ရတာတော့ နေဝင်းက ဒီအိမ်ဘေးကအိမ်မှာ နေခဲ့ပုံ ရတယ်။ သူ့ဆွေမျိုးတချို့ အဲဒီမှာ နေကြတုန်းပဲ’

‘ဟယ် တကယ်ပဲလား။ မယုံနိုင်စရာကြီး။ ဒီပါတီပွဲကို အိမ်နီးနားချင်းတွေ မဖိတ်ဘူးလား မသိဘူး’ ကျွန်မကနောက်ပြောင်ဟာသလုပ်သည်။

‘မဖိတ်လောက်ဘူး’ ရှာပါက ပြန်ဖြေသည်။ ‘အီးယူကလက်ခံကျင်းပတဲ့ပါတီတစ်ခုမှာ အာဏာရှင်ရဲ့ဆွေမျိုးတွေနဲ့ရောရောနှောနှောလုပ်နေတာက ကြည့်ရအဆင်ပြေမှာ မဟုတ်ဘူး’

မြန်မာနိုင်ငံတစ်ပြင်ကို စစ်တပ်ထိပ်ပိုင်းကပိုင်ဆိုင်ထားသည်ကို ကျွန်မသိသည်။ — ဘဏ်များကစလို့ လေကြောင်းလိုင်းများအထိ၊ သည်လိုကြယ်ငါးပွင့်အဆင့်အိမ်ရာများအထိပိုင်သည်။ ထိုသို့ဖြစ်နေသည့်တိုင် နောက်ဆုံးမှာ အီးယူက မြန်မာနိုင်ငံအပေါ်ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုများကို ဖြေလျှော့ပေးသည်မှာ အထင်နှင့်အမြင်တခြားစီဖြစ်ရသည့်နာကျင်စရာပင်။ အစကတည်းက ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုများအတွက်တရားခံဖြစ်သည့်ယခင်အာဏာရှင်ဟောင်း၏မိသားစုလက်ထဲ ငွေများ တိုက်ရိုက်စတင်လွှဲပြောင်းပေးလိုက်ခြင်းသာဖြစ်နေသည်။ အနည်းအကျဉ်းပမာဏလည်း မဟုတ်ပါ။ လအနည်းငယ်အကြာမှာ ဒေသတွင်းသတင်းဌာနတစ်ခုက ဤအိမ်ငှားရမ်းခမှာ တစ်လအမေရိကန်ဒေါ်လာ ၈၀,၀၀၀ နှင့် ၁၀၀,၀၀၀ ကြားဟု ဖော်ပြလာသည်။ မည်သည့်တိုင်းတာမှုဖြစ်စေ တစ်စုတစ်လုံးတစ်နည်းတစ်ပိုးပမာဏပင် ဖြစ်သည်။

ပါတီပွဲကိုကျွန်မတို့ရောက်ပြီး ၁၀မိနစ်ပင် မရှိသေးချိန်မှာ အီးယူသံအမတ်ကြီးရောက်လာပြီး ရှာပါကို နာမည်ခေါ်နှုတ်ဆက်၊ လက်နှစ်ဘက်စလုံးနှင့် လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ပြီး သူ့ဘိနေက်ကတ်ကို ကျွန်မတို့ကိုပေးသည်။ ရိုလန်ကိုဘိုင်ယာက ဘယ်လ်ဂျီယံလူမျိုး၊ အသက်ငါးဆယ်ကျော်ထဲ ဖြစ်ပုံရသည်။ ထိပ်ပြောင်ပြောင်၊ မေးတည့်တည့်မှာ မုတ်ဆိတ်မွှေးချွန်ချွန်။ ပြုံးလိုက်သောအခါ သူ့ရှေ့သွားနှစ်ချောင်းနည်းနည်းဟနေသည်ကို သတိပြုမိသည်။ သည်တော့ သူ့မျက်နှာက စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည်။ အီးယူအကြောင်း Myanmar Business Today မှာဖော်ပြခဲ့သည့် မကြာခင်က ဆောင်းပါးတပုဒ်ကို သူ ချီးကျူးသည်။ ဆောင်းပါးကို ရှာပါ၏လက်ထောက်အယ်ဒီတာ အိုလီကရေးထားသည်။ ထို့နောက် ကျွန်မကို

အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအလုပ်ဘာလုပ်လဲ သူ မေးသည်။ အမှန်တကယ် စိတ်ဝင်စားပုံပင်။
သည်လိုရာထူးဂုဏ်အဆင့်မြင့်သူတစ်ယောက်အနေဖြင့် ကိုဘိုင်ယာသည် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်ပင်
တန်းတူဆက်ဆံတတ်ပုံရသည်။ အဆင့်မြင့်သံတမန်အားလုံး သည်နှစ်လိုဖွယ်ရှိသည်လား သိချင်မိသည်။

ထိုညမှာ သံတမန်ရေးရာလောကမှ လူအတော်များများနှင့် ကျွန်မတို့ ဆုံသည်။
အကူအညီပေးရေးအေဂျင်စီများ၏မစ်ရှင်အကြီးအကဲများနှင့်ဥရောပစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်
အများအပြားနှင့်လည်းဆုံသည်။ အစိမ်းရင့်အဆင်အကွက်လုံချည်နှင့်တိုက်ပုံနက်ဝတ် ဗမာဝန်ကြီးများကိုလည်း
ရှာပါက ကျွန်မကို မသိမသာပြသည်။ ဝန်ကြီးကတော်များက တဖိတ်ဖိတ်ဝတ်စုံများဝတ်ထားသည်။
အိမ်ပြန်တက္ကစီစရိတ်ပင်အနိုင်နိုင်ဖြစ်နေသည်က ပါတီမှာ ငါတစ်ဦးတည်းလားဟု အစမှာကျွန်မသိချင်နေပြီး
ဝိုင်ငါးခွက်သောက်ပြီးချိန်မှာ တစ်နေ့တာ စိတ်ပျက်စရာများကို ကျွန်မမေ့သွားသည်။

ဒါပေမယ့် နောက်နေ့မနက်မှာ ဝိုင်ကြောင့်ဆိုးဆိုးရွားရွားခေါင်းကိုက်ပြီး အရက်နာ ကျသည့်အတွက်
စာအရေးအသားသာမန်အောက်အရည်အသွေးနိမ့်မှာ သိလိုက်ရချိန်မှာ မျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့အခြေအနေထဲ
ကျွန်မ ရောက်သွားရပြန်သည်။ မနေ့ညက ကျွန်မတွေ့ခဲ့ရသည့် ဥစ္စာဓနများကို တောင့်တခြင်းမဟုတ်ပါ။
ငွေရေးကြေးရေးတည်ငြိမ်သည့်အဆင့်လေးတခုသာ ကျွန်မ တောင့်တသည်။

သက်ပြင်းတစ်ချက်ချ ကျွန်မအိပ်ရာကထပြီး အောက်ထပ်ဆင်းကာ လက်တော့ပစ်စခရင် မျက်နှာပြင်မှာ
စကားလုံးများ တွန်းထုတ်ရေးလိုက်သည်။ ငွေပိုရမည့်နည်းလမ်းရှာဖွေလိုပြီဟု ကျွန်မ
ကိုယ့်ဘာသာတွေးမိပြန်သည်။

ကျွန်မရှာတွေ့ပြီ အနည်းဆုံးတော့ ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည်ဟုထင်လိုက်သည့်အချိန် လပေါင်းအနည်းငယ်ကြာမှ
ရောက်လာသည်။ Google Group Yangon Expat Connection မှာ ကြော်ငြာတင်ထားသည့်တခုကို ကျွန်မ
တွေ့လိုက်သည်။ ဗြိတိသျှသံရုံးမှာ ခြောက်လကြာ လုပ်ရမည့်အလုပ်။ ရည်ရွယ်ချက်က မြန်မာနိုင်ငံမှာ သို့မဟုတ်
ဗြိတိသျှတို့ခေါ်နေဆဲအတိုင်းဆိုလျှင်—ဗမာပြည်မှာ
ဗြိတိသျှကုန်သွယ်မှုနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခွင့်အလမ်းများမြှင့်တင်ရန်ဖြစ်သည်။ လစာငွေက မြန်မာတိုင်း(မ်)မှာ
ကျွန်မရခဲ့သည်လစာထက်နှစ်ဆ။ ကျွန်မမှာရှိနေသည့်ဂျာနယ်လစ်စိတ်က စိတ်ဝင်စားသွားသည်။

တကယ်အခွင့်အရေးရှိမည်ဟုထင်ထားမိသော်လည်း အလုပ်လျှောက်လွှာကို ဘာရီကြာ အချိန်ယူ ရေးခဲ့သည်။
သတင်းသမားတယောက်ကိုအလုပ်ခန့်ဖို့ သံရုံးက ရှောင်ရှားမည်ဟုပင် ကျွန်မ တွက်ထားသည်။
ပို့လိုက်ပြီးနောက် ရစ်ပလေကို ကျွန်မ လမ်းလျှောက်ခေါ်သည်။
တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ်နောက်ဘက်လမ်းသွယ်များတွင် ဒုတိယမြောက်လှည့်လျှောက်ချိန်မှာ မြွေကြီးတစ်ကောင်
တလွန်းလွန်း ရှေ့ကလမ်းကိုဖြတ်နေသည်။ ရစ်ပလေနှင့်ကျွန်မ အထိတ်တလန့် အော်ပြီး ကြောက်လန့်သွားသည်။

ရက်အနည်းငယ်အကြာမှာ ကျွန်မအီးမေးလ်ကို အကြောင်းပြန်တော့မှ မြေများနှင့်ပတ်သက်ပြီး မြန်မာတို့၏အယူကို ကျွန်မ သတိရလိုက်မိသည်— ကိုယ့်ရှေ့လမ်းမှာမြေတစ်ကောင်ဖြတ်သွားလျှင် ကိုယ့်ငွေကြေးကံပြောင်းတော့မည် လက္ခဏာတစ်ခု ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ဗြိတိသျှသံရုံးမှလက်ခံရရှိသောအီးမေးလ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ပထမဆုံးထင်ထင်ရှားရှား ရှိသည့်အချက်မှာ ခေါင်းစီးစာလုံးဖြစ်သည် — SECTION UNCLASSIFIED ဆိုသည့်စာလုံးကြီးဖြင့် ထင်ထင်ရှားရှား။ အောက်မှာ ဒုသံအမတ်ကြီးနှင့်နောက်အပတ်မှာ လူတွေ့ အင်တာဗျူးလုပ်ဖို့ ဖိတ်ထားသည်။ ကျွန်မ အသံကုန်ဟစ်ပြီး စာကြည့်ခန်းထဲမှာပတ်ခုန်နေရင်း ရှာပါ့ကို ဖုန်းခေါ်လိုက်သည်။

‘နောက်ဆုံးမှာ မင်း တစ်ခုခုအောင်မြင်သွားမယ်ဆိုတာ ကိုယ်ကသိပြီးသားပဲ’ သူ ပြောသည်။ ‘မင်းအလုပ်ရမှာ ကိုယ်ကျိန်းသေပေါက်သိတယ်’

ဖြစ်လာသည့်အတိုင်းပင်၊ ကျွန်မ အလုပ်ရလိုက်သည်။

၁၉

ရန်ကုန်နေ့ရက်များ

စက်တင်ဘာလ ၂၀၁၄

ဗြိတိသျှသံရုံးမှာ အလုပ်လျှောက်ပြီးတစ်လအတွင်း ဗြိတိသျှသံအမတ်ကြီး အင်ဒရူးပက်ထရက်၏ဘေးမှာ ခမ်းနားလွန်းသည့်သူ့စားသောက်ခန်းမကြီးမှာ ကျွန်မ ထိုင်နေပြီ။ အသီးအရွက်အချိုပွဲအင်္ဂါရပ်အစုံအလင်တည်ခင်းဧည့်ခံမှုကိုသုံးဆောင်ရင်း နာမည်ကြီး ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်သူ လော့ဒ်ပတ်နမ်နှင့် ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာစကားစမြည် ပြောဆိုနေသည်။ ညစာပွဲမှာလည်း လော့ဒ်ပတ်နမ်၏သား၊

ပါရမီရှိဂန္ထဝင်ဂီတပညာရှင်ဆာချာ၊ လက်ထောက်သံအမတ် မက်သရူးဟက်ဂျ်နှင့် ကျွန်မ၏အထက်အရာရှိသစ်လီဆာဝီဒန်တို့ပါသည်။ လော့ဒ်ပတ်နမ်က ယူကေ၏ကုန်သွယ်ရေးသံတမန်အဖြစ် စီးပွားရေးရာကိစ္စဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံသို့ရောက်နေပြီး ကျွန်မ၏အလုပ်သစ်မှာ ပထမဆုံးအလုပ်က သူ့အချိန်ဇယားကိုကူညီစီစဉ်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ Chariots of Fire ရုပ်ရှင်ရိုက်ကွင်းအကြောင်း ရယ်စရာအတိုအထွာပြောရင်း လော့ဒ်ပတ်နမ်က ကျွန်မတို့ကို ဖြေဖျော်သည်။ ဒင်နာပေါင်မုန်လိပ်ပေါ်မှာ ထောပတ်ဖြန့်ရန် မည်သည့် စားသောက်ပွဲအသုံးအဆောင် ကျွန်မ သုံးရမည်ကို တချိန်တည်းမှာ မှန်းဆတွေးတောနေရသည်။ အဲ့သည်နေရာမှာ ကျွန်မ ဘာတွေများလုပ်နေပါလိမ့်။

ကျွန်မ၏မယုံကြည်နိုင်မှုခံစားချက်က အလုပ်သစ်ကိုရယူလိုက်ရသည့်အမြန်နှုန်းကြောင့် ပိုဆင့်ကဲသွားသည်။ များပြားလှသော သံခင်းတမံခင်းလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကြောင့် သံရုံးအလုပ်ယန္တရားနှေးကွေးမည်ကို ကျွန်မ မျှော်လင့်ထားသည်။ သို့သော် ထိုမျှမဟုတ်သေး။ ကျွန်မ၏အလုပ်ပထမနေ့သည် အလုပ်ရပြီဟုသိရပြီး ၁၀ရက်အကြာမျှသာရှိသေးသည်။ ဗြိတိန်၏ နိုင်ငံခြားရေးရုံးတွင် 'ဒေသခံဝန်ထမ်း' အဖြစ် ကျွန်မကို ခန့်လိုက်သည်။ တကယ်တော့ ဗြိတိန်ပြင်ပမှာ ဝန်ထမ်းသစ်ခေါ်ယူခန့်ထားသည့်အခြားနိုင်ငံတစ်ခုခု၏နိုင်ငံသားတစ်ဦးပင်ဖြစ်သည်။ ဗြိတိန်၏အရပ်ဘက်ဝန်ထမ်းမဟုတ်ပဲ ဒေသဆိုင်ရာအလုပ်အကိုင်အခြေအနေများ၏ ပြဌာန်းချက်အောက်မှာသာရှိသည်။ ကျွန်မ၏ဗမာလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကဲ့သို့ပင်ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့၏လစာများကလည်း ဒေသခံဝန်ထမ်းများနှင့်သဘောတူတူပင်ဖြစ်သည်။ သို့တိုင် လစာငွေက ရက်ရက်ရောရောရှိသည်။

ကျွန်မအလုပ်အကိုင်ကိစ္စမြန်မြန်ဆန်ဆန်ဖြစ်သွားသည့်နောက်အကြောင်းတစ်ခုက ကျွန်မက ဩစတြေးလျနိုင်ငံသားဖြစ်နေသည့်အချက်ပင်။ ဩစတြေးလျသည် 'Five Eyes' ခေါ်သော ထောက်လှမ်းရေးမဟာမိတ်အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည်။ ထိုအဖွဲ့သည် ကမ္ဘာ့ရှေးအကျဆုံးထောက်လှမ်းရေး မိတ်ဖက်ဖြစ်ပြီး ၁၉၄၁ ကတည်းက ရှိသည်။ အခြားအဖွဲ့ဝင်များက ဗြိတိန်၊ အမေရိကန်၊ ကနေဒါနှင့် နယူးဇီလန်။ Five Eyes မှာကျွန်မတို့နိုင်ငံကအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်နေခြင်းကြောင့် ကျွန်မ၏နောက်ကြောင်း စစ်ဆေးမှုက ရက်အနည်းငယ်မှာ ပြီးစီးသွားသည်။ - ဩစတြေးလျက ကျွန်မနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အချက်အလက်မှန်သမျှကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မြန်မြန်ဆန်ဆန်လွှဲပြောင်းပေးခြင်းကြောင့်ဖြစ်မည်ဟု ကျွန်မယူဆသည်။

သတင်းသမားတစ်ယောက်ဖြစ်နေခြင်းအတွက် သံရုံးမှာအလုပ်လုပ်ရန် ကျွန်မထင်ထားသလို အတားအဆီးမဟုတ်ခဲ့။ သံရုံးမှာအလုပ်လုပ်မည့် ၆လတာကာလအတွင်း မည်သည့်ဆောင်းပါးမျှ မရေးရန် သဘောတူထားရသည်။ တကယ်တော့ ကျွန်မအလုပ်၏အခန်းကဏ္ဍတစ်ရပ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကုန်သွယ်မှုနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခွင့်အလမ်းများအကြောင်း အစီရင်ခံ တင်ပြရခြင်းဖြစ်သည့်အတွက်

စာရေးခြင်းနှင့်သုတေသနအလုပ်ကျွမ်းကျင်မှုရှိခြင်းက ကျွန်မအလုပ်လျှောက်ထားမှုကိုဦးစားပေးစဉ်းစားဖို့ ဖြစ်ခဲ့သည်။

လုံခြုံရေးစစ်ဆေးကင်းရှင်းကြောင်း ကျွန်မမှာရရှိပြီးသွားသည်နှင့် သံရုံးကပံ့ပိုးပေးသည့် လုပ်ငန်းကိစ္စဗီဇာရဖို့ ဘန်ကောက်ကိုလေယာဉ်နှင့်သွားသည်။ လက်ထဲမှာစာရွက်စာတမ်းအပြည့်အစုံ ကိုင်ဆောင်ထားသောကြောင့် အားလုံးချောချောမွေ့မွေ့ဖြစ်မည်ဟု ကျွန်မ မျှော်လင့်ထားသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်မ၏ဗီဇာကိုအခြေအမြစ်နည်းသည့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းလေးတစ်ခုကြောင့် ငြင်းပယ်ခံရလုလုဖြစ်ရသည့်အတွက် ကျွန်မ ထိတ်လန့်မှုင်သက်ဖြစ်ရသည်။ ရန်ကုန်မြို့က ဗြိတိသျှသံရုံး၏လုပ်ငန်းအလွန်ကျွမ်းကျင်သည့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဆိုင်ရာအကြီးအကဲ တင်နာမေသွင်ဦးက ဖုန်းအနည်းငယ်ခေါ်ဆိုပေးပြီးနောက် ကျွန်မ၏ဗီဇာကိုလိုအပ်သည့်အတိုင်း ထုတ်ပေးခဲ့သည်။ သို့သော် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှုကြောင့် ကျွန်မအတွက်အပြန်လေယာဉ်နှင့်လွဲသည်။ မည်မျှထိရောက်သောအဖွဲ့အစည်းများ၏အဆက်အသွယ်များရှိစေ ဗမာပြည်ဝင်ခွင့်ဗီဇာဌာနအပေါ်မှန်းဆမရနိုင်မှုကို လိုက်မမီနိုင်ကြောင်း နောက်ဆုံးမှာ လက်တွေ့ သက်သေပြပြန်သည်။

ဘန်ကောက်မှာရှိစဉ် စမတ်ကျတဲ့အလုပ်ခွင်အဝတ်အစားတချို့ကို တဖိတ်ဖိတ် လင်းလက်နေသည့်ဈေးဝယ်ကုန်တိုက်ကြီးတခုမှာဝယ်မည့်အခွင့်အရေးကို ကျွန်မ ရယူခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့နာမည်ကြီးအမှတ်တံဆိပ်အဝတ်အထည်စင်များမှာ လိုက်ရှာရသည့်အခြေအနေထဲ ရောက်နေသည်ကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်မိသည်။ သို့သော် အဆင့်မြင့်ဗြိတိသျှဟန်ဟန်၏ စံနမူနာ သရုပ်ဖြစ်သည့် ကျွန်မ၏အထက်အရာရှိသစ်လီဆာကို လုံးဝမမီကြောင်း ကျွန်မ မကြာခင် သိလိုက်ရသည်။ သူကအပြစ်ဆိုစရာမရှိပြင်ဆင်ထားသည့်ရွှေအိုရောင်ဆံပင်ကုပ်ဝဲနှင့် ယာဉ်မောင်းခန့်ထားသည့်အနက်ရောင်လင်ရိုဗာဖြင့် နံနက်တိုင်း အလုပ်ရောက်လာသည်။ ကိုယ်လုံးပေါ်ဂါဝန်ကို မကြာခဏ ဝတ်သည်။ ပုလဲများ၊ ပန်းရူးဖိနပ်များ၊ လှလှပပ လက်ကိုင်အိတ်များဖြင့် ဆင်ယင်ဝတ်သည်။ လီဆာက ကျွန်မထက် ညှစ်လောက်ငယ်သည်။ သို့သော် သူ့ဟန်အမူအရာ၊ အထက်တန်းလွှာအင်္ဂလိပ်လေယူလေသိမ်းကြောင့် ကျွန်မက သူ့ထက် အငယ်တော်တော်ငယ်နေသလို ခံစားမိသည်။ ယမန်နှစ်က သူ့ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ နိုင်ငံတွင်းမှာ စတင်တည်ထောင်သည့်ယူကေကုန်သွယ်မှုနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု (UKTI)မှာ တကယ်လည်း ကျွန်မက သူ့လက်အောက်အငယ် ဖြစ်နေသေးသည်။

ဆံပင်အခြောက်ခံမှုတ်ပြီး တစ်မနက်မှာ လီဆာ၏ရည်မွန်ကြော့ရှင်းမှုကိုတုပဖို့ ကြိုးစားကြည့်သည်။ သို့သော် ချွေးအရမ်းထွက်သည့်အတွက် အသားကမိတ်ကပ်ကွာထွက် အပေါ်ဝတ်အင်္ကျီပေါ်ကျပြီး စွန်းထင်းကျန်ခဲ့သည်။

လှပလွန်းသည့်သူ့ဒေါက်ဖိနပ်ကိုလည်း ကျွန်မ သဘောကျသည်။ သို့သော် ကျွန်မက ဘဲလက်ရှူးပဲစီးသည်။ ရန်ကုန်၏အပေါက်အပြဲများလွန်းသည့် လူသွားပလက်ဖောင်းမှာ ခုန်ပေါက်သွားလာရင်း ကျွန်မ၏ခြေကျင်းဝတ် ကျိုးသွားနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကိုယ့်နဲ့သင့်တော်တာကိုယ်လုပ်ပေါ့ လို့ အစောပိုင်းမှာပဲ ကျွန်မ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြောလိုက်သည်။

—

ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်သူ လော့ဒ်ပတ်မင်နှင့်ညစာစားပွဲက အလုပ်မှာဆက်တိုက်တွေ့ကြုံနေရသည့် အဆန်းတကြယ်ထဲက ပထမဆုံးအတွေ့အကြုံဖြစ်သည်။ ရိုးရိုးသားသားပြောရလျှင် နံနက်စောစော ရောက်လာခြင်းမှာပင် အစောပိုင်းရက်များမှာ အဆန်းတကြယ်ဖြစ်နေရသည်။ ရန်ကုန်မြစ်ကို အပေါ် စီးကမြင်ရသည့်လေးထပ်အဆောက်အအုံသံရုံးအဝင်အပေါ်မှာ တဖျတ်ဖျတ်လွင့်နေသည့် ဗြိတိသျှအလံကို ကျွန်မမြင်လိုက်ရသည့်အခါ နှစ်ခါပြန်ကြည့်မိသည်။ ၁၉၀၀ပြည့်နှစ်မှာ စကော့တလန်ကုမ္ပဏီတစ်ခု၏ဌာနချုပ်အဖြစ်တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ကမ်းနားလမ်းမှာ ရှေးဟောင်းအကျဆုံး အဆောက်အအုံတစ်ခုဖြစ်သည်။ ကမ်းနားလမ်းသည် ကိုလိုနီခေတ်အမည်ကို ဆက်ထိန်းသိမ်းထားသည့် ရန်ကုန်မြို့၏လမ်းအနည်းငယ်ထဲက တစ်လမ်းဖြစ်သည်။ များပြားသော်လည်း အများစုက ပြိုကျပျက်စီးမည့်အခြေအနေမှာရှိနေသော ရန်ကုန်မြို့၏အခြားကိုလိုနီခေတ်အဆောက်အအုံများနှင့်မတူဘဲ ဗြိတိသျှသံရုံးက လှလှပပ ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားခဲ့ဖြစ်သည်။ အဆောက်အအုံ၏အဖြူရောင်အပြင်ပိုင်းကို အမြဲ ဆေးသစ်သုတ်ထားပြီး လှလှပပမုခ်ခုံးပြတင်းများမှာ အခြားမြင်ကွင်းကို ကွယ်ထားသည့် ပင့်ကူမျှင်မျှင်များ၊ ခိုငှက်ချေးများကင်းစင်သည်။

အဆောက်အအုံထဲ ကျွန်မ ခြေလျင်လျှောက်ဝင်သည့်အတွက် မနက်တိုင်းမှာ သေသေချာချာ ကြည့်ရမြင်ရသည်။ ဗြိတိသျှဝန်ထမ်းများနှင့်မြန်မာဝန်ထမ်းအကြီးတန်းများက သူတို့ကိုယ်ပိုင်ကားများရှိပြီး အဆောက်အအုံနောက်ဘက်မှာရပ်ပြီး နောက်ဘက်မှကွေ့ဝင်ကြသည်။ လုံခြုံရေးအကြောင်းများကြောင့် သံရုံးရှေ့တံခါးကြီးများ၏မီတာ ၅၀အတွင်း ယာဉ်ရပ်ခွင့်မပြုသည့်အပြင် လမ်းမပေါ် ရှိလျှောက်လမ်းကို လမ်းပိတ်တိုင်များ၊ ဝါယာကြိုးများဖြင့် ပိတ်ဆို့ထားသည်။ သည်တော့ ကျွန်မ တက္ကစီပေါ်ကဆင်းပြီး နောက်ဆုံးမိနစ်ကိုလမ်းလျှောက်သည်။ အားလုံးကိုကြည့်ရသည့်အတွက် ကျွန်မ သဘောကျသည်။

အခြားထူးခြားချက်များမှာ ကုန်သွယ်ရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို မြန်မာနိုင်ငံ၏ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့သိုက်များအကြောင်းတင်ပြခြင်းနှင့် ဗြိတိသျှသံရုံးတွင်ပြသရန် မြို့ကိုဖြတ်လျက်

အသစ်စက်စက်လင်ရိုဟနုစီကို ဘေးကင်းကင်းပို့ဆောင်ပေးရသည့်အချိန်အခါ ဖြစ်သည်။
အင်းစိန်မြို့နယ်ရှိကားအရောင်းပြခန်းသစ်ကို ကျွန်မဖုန်းဆက်ပြီးနောက် အော်ဒါမှာလိုက်သည်။ (မူလက
ဂျာဂွားဖြစ်မည်ဟုမျှော်လင့်ထားသော်လည်း အဲသည်နေ့မှာရနိုင်မှာမဟုတ်ကြောင်း ကျွန်မကို ပြောသည်)
သံရုံးများ၊ သံတမန်အိမ်များနှင့် မျိုးရိုးအမွေဖြင့်ချမ်းသာသူမိသားစုများ၏အိမ်ရာများ
စီတန်းနေသည့်ဆိတ်ငြိမ်လမ်းများရှိသည့်အလုံမြို့နယ်ထဲက ဗြိတိသျှသံအမတ်နေအိမ်သို့
နောက်တွဲယာဉ်နောက်မှာတင်ပြီး ဂရုတစိုက်ပို့ဆောင်ခဲ့သည်။

မော်တော်ကားများကို ၂၀၁၄ ခုနှစ် 'Great Day Out' ဆိုသည့်ပွဲတစ်ခုအတွင်း
ဗြိတိန်မော်တော်ယာဉ်ထုတ်လုပ်မှု၏ထူးခြားပြောင်မြောက်ပုံကိုပြသရန် အိမ်ဂေဟာမြက်ခင်းပြင်မှာ
မော်တော်ကားများကိုပြသသည်။ လူရာနှင့်ချီတက်ရောက်သည်။ ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ကျောင်းမှ
ကျောင်းသားလူငယ်များလည်းတက်ရောက်သည်။ ရိုးရာလက်ဖက်နှင့်မုန့်များ၊ ကိတ်ပွနှင့်
သခွားသီးအသားညှပ်ပေါင်မုန့်များကို သံရုံးကကျွေးမွေးသည့်အပြင် အုန်းသီးပစ်ပွဲကဲ့သို့
အုန်းသီးလုံးများတန်းစီထားသည်ကို ဘောလုံးနှင့်ပစ်ပေါက်သည့် အုန်းသီးပစ်တမ်းကစားပွဲကဲ့သို့
ရှေးခေတ်ကစားနည်းများ ကောက်ခါငင်ကာ ထည့်သွင်းလိုက်သည်။

The Great Day Out သည် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ 'ဂရိတ်ဗြိတိန်'ရည်မှန်းချက်၏ကဏ္ဍတစ်ခု ဖြစ်သည်။
ဗြိတိန်နှင့်ပတ်သက်ရာအားလုံးဆင်နွှဲရန်ဖြစ်ပြီး ဗြိတိန်၏စီးပွားရေးတိုးတက်မှုကို
အဆုံးစွန်မြှင့်တင်ရန်ရည်ရွယ်သည်။ သို့သော် မြန်မာနိုင်ငံဒေသအခြေအနေမှာတော့
ဗြိတိသျှကိုလိုနီဟောင်းနိုင်ငံတခုအနေဖြင့် ထင်သာမြင်သာပြသနာကြီးကိုရှောင်လွှဲခံနေရသည့်
အခြေအနေသာဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၉၄၈မှာလွတ်လပ်ရေးရချိန်အထိ အိန္ဒိယအပေါ်၁၂၄
နှစ်ကြာဗြိတိသျှအုပ်စိုးမှု၏တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်သည်။ ဗြိတိသျှအလံကို နေရာတိုင်းမှာကပ်ပေးနေခြင်း -
ကလေးများ၏မျက်နှာမှာဆေးခြယ်အလှဆင်သည့်အနေဖြင့် အလံကိုကပ်ပေးနေခြင်း၊
အသားညှပ်ပေါင်မုန့်မှာထိုးစိုက်ထားသည့်တုတ်တံလေးများမှာ အလံကိုကပ်ပေးနေခြင်း- အနည်းဆုံးတော့
ကျွန်မအတွက် နည်းနည်း ကသိကအောက် အနေခက်သည်။

အဆင်မပြေမှုနောက်ထပ်တစ်ခုမှာ ရန်ကုန်နှင့်မြန်မာနိုင်ငံကို Rangoon နှင့် Burma ဟူ၍ ညွှန်းဆိုရန်
ဗြိတိန်ကအခိုင်အမာတောင်းဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ တကယ်တော့ ၁၉၈၉ မှာ မြန်မာ စစ်အာဏာရှင်များက
သတ်မှတ်ကျင့်သုံးသည့်အမည်များကိုသုံးစွဲရန်ငြင်းပယ်သည့်နိုင်ငံက ဗြိတိန် တစ်နိုင်ငံတည်း မဟုတ်ပေ။
အနောက်နိုင်ငံအများအပြားကလည်း စစ်အစိုးရကို တရားဝင်ဖြစ်ရာရောက်စေသည်ဟု
သူတို့ထင်မြင်သည့်အရာကို ရှောင်ရှားရန် ထိုသို့လုပ်ကြသည်။ ထို့အပြင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကလည်း
အင်္ဂလိပ်လိုပြောသည့်အခါမှာ Burma နှင့် Rangoon ဟု အမြဲ ပြောလေ့ရှိသည်။ ထို့ကြောင့်

ထိုသို့ရွေးချယ်ခေါ်ဝေါ်ရန်ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာအလေးသာမှု ပိုများသွားသည်။ သို့သော် ရန်ကုန်၏လမ်းမများပေါ်မှာတော့ ထိုသို့ခေါ်ဝေါ်သည်ကို ကျွန်မ မကြားဖူး။ ထို့ကြောင့် မူလအမည်များသာဆက်လက်ခေါ်ဝေါ်နေရန် ဗြိတိန်အစိုးရ၏ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ အလွန် သိသာမြင်သာ ဖြစ်နေသည်။ မြန်မာအများစုက သူတို့နိုင်ငံကို အခြားလူများကခေါ်ဝေါ် ပုံကို ဂရုမစိုက်သော်လည်းသည်အဖြစ်ကို မြန်မာ့ကိုလိုနီခေတ်အတိတ်ကို ဗြိတိန်ကဖက်တွယ်နေဆဲဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်လေမလားဟု ကျွန်မ စဉ်းစားမိနေသည်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအစိုးရကိုစော်ကားရာ မရောက်အောင် ဗြိတိသျှသံရုံးသည် အမည်စာလုံးနှစ်ခုကို စတင်အသုံးပြုလာသည်။ စာကို လက်ခံရမည့်သူက မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ပါက 'မြန်မာနိုင်ငံဗြိတိသျှသံရုံး'၊ အခြားသူများအတွက် 'ဗမာပြည်ဗြိတိသျှသံရုံး' ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ရှုတ်နေသည်။

—

မကြာခဏပင် အဖြစ်အပျက်များစွာဖြစ်ပျက်နေသောကြောင့် သံရုံးမှာ ကျွန်မ၏အလုပ်ရက်သတ္တပတ်က မြန်မြန်ကုန်လွန်နေသည်။ လီဆာသည် ပျားပန်းခတ်အလုပ်များပြီး မြန်ဆန်သူ။ ပရောဂျက်များစွာဖြင့်ပုံမှန်အလုပ်များသည်။ တစ်နေ့နေ့လယ်ခင်းမှာ ကျွန်မ၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်နွယ်နွယ်နှင့်ကျွန်မကို ပါ့ခ်ရွင်ယဲဟိုတယ်သို့ ကင်နာပေးဆိုဖာမုန့်အရသာ မြည်းစမ်းကြည့်ဖို့ သူက လွတ်လိုက်သည်။ ပြီးခဲ့သည့်နောက်ဆုံးညွှန်းပွဲများတွင် မုန့်အမြည်းများက လိုချင်သည့်အဆင့်မမှီ။ ထို့ကြောင့် အခြားရွေးချယ်စရာများအတွက် ကျွန်မတို့ကို လီဆာက အားကိုးနေသည်။ စံသတ်မှတ်ချက်နှစ်ခုနှင့်ကိုက်ညီရမည်— အရသာရှိရမည်။ ရှုပ်ပွမသွားဘဲ လက်တစ်ဖက်တည်းဖြင့်စားနိုင်ရမည် စသည့်စံများနှင့်ကိုက်ညီနိုင်မလားကြည့်ရမည်။ ကျွန်မက သည်တာဝန်ကို စိတ်အားထက်သန်စွာကျေကျေနပ်နပ်ကြီး ခံယူလိုက်သည်။ သို့သော် အစောပိုင်းရက်သတ္တပတ်အနည်းငယ်ရောက်သည်အထိ ကင်နာပေးဆိုဖာမုန့်ကဘာဟု ကျွန်မ မသိကြောင်း မည်သူမျှ မပြောခဲ့။

UKTI ကမကြာမကြာ တည်ခင်းညွှန်းပွဲများမှာ ဖင်းဂါးမုန့်များကျွေးမွေးသည်။ ပွဲအားလုံးနီးပါးကို သံအမတ်ကြီး၏နေအိမ်မှာ ကျင်းပသည်။ — ကျယ်ဝန်းပြီး ခံညားထည်ဝါသော ညွှန်းပွဲမှာဖြစ်စေ၊ Great Day Out လို၊ Welsh National Day လိုအကြီးစားပွဲများအတွက် မြက်ခင်းပြင်မှာဖြစ်စေ ကျင်းပသည်။ မြက်ခင်းမှာကျင်းပသည့်အခါ ရေကန်က အဓိက ခင်းကျင်းပြုစရာ ဖြစ်သွားသည်။

ပွဲအစမှာ ကျွန်မအလုပ်က စကြိုအမိုးအောက်ကစကျင်ကျောက်သားဝရန်တာမှာ မတ်တပ်ရပ်ပြီး ဧည့်သည်များကို အိမ်ဂေဟာဆီ ကြိုဆိုဧည့်ခံရန်ဖြစ်သည်။ သူတို့ အဝင်လမ်းကို လျှောက်လာပြီး ကမ္ဘာဟောင်း၏ခမ်းနားကြီးကျယ်မှုကိုကြည့်ရင်း အသစ်ရောက်လာသူတို့၏ မျက်နှာများ ကြည့်ရသည်ကို ကျွန်မ သဘောကျသည်။ ၁၈၅၅ဆီက အိမ်ဂေဟာကို အာရုံစူးစိုက်မကြည့်မီ ရေတပ်ဦးစီးအရာရှိရုပ်တုတိုက်က သေသေချာချာ အလှဆင် ဖြတ်ညှပ်ထားသည့် အကာအရံခြံစည်းရိုးကို သူတို့ ငေးသည်။ စကားစမြည် ခဏလေးပြောအပြီးမှာ ဧည့်သည်များက မုခ်ခုံးတံခါးဝင်ပေါက်မှလျှောက်သွားပြီး ဧည့်ခံပွဲခန်းမထဲရောက်သည်။ အဲသည်မှာ စားပွဲထိုးက ဝိုင်နှင့်ဘီယာဗန်းကိုင်စောင့်နေမည်။ သည်အခန်းက ကျွန်မအတွက် ပြတိုက်နှင့်အတူဆုံး။ အဖြူရောင်ကော်လံတိုင်ကြီးများ၊ သစ်သားကြမ်းခင်းများ၊ သစ်သားအကာနံရံများနှင့် ဒုတိယထပ်ကို တက်သည့် လိုက်ဖက်သည့်သစ်သားလှေကားတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။ အပေါ်ထပ်က ကန့်သတ်ထားသည့်နေရာဖြစ်သည့်အတွက် ကျွန်မ တစ်ခါမျှခြေမချဖူးခဲ့။ ဧည့်ခန်းနံရံများတွင် လော့ဒ်မောင့်ဘက်တန်နှင့် ဒုတိယမြောက်ဘုရင်မကြီးအဲလီဘောက်၏တန်ဖိုးကြီးအဝတ်အထည်များ ဝတ်ဆင်ထားသည့်ငယ်ရွယ်စဉ်ခါကပုံများကို ချိတ်ဆွဲထားသည်။ နှစ်ပုံစလုံးကို ရွှေရောင်ဘောင် တပ်ထားသည်။ ရှေးဟောင်းဗီရိုအနိမ့်တခုပေါ်မှာ ဘုရင်မကြီး၏မကြာသေးမီကဓာတ်ပုံတစ်ပုံရှိပြီး ဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်တွင်ဒိုင်းများပေါ်မှာထိုးထားသည့်ငှက်မွှေးအတောင်များ၊ ပြီးလျင် ရှေးဟောင်းနာရီတစ်လုံးနှင့်ပန်းဖွားချိတ်ထားသောစားပွဲတင်မီး။ ဧည့်ခန်း သို့မဟုတ် ထမင်းစားခန်းထဲမဝင်မီ အခန်းအလယ်ရှိ နှင်းဆီဖြူငါးဆယ်ပန်းစည်းကြီးတိုက်မှာ ဧည့်သည်များ ကူးလူးရောနှောနေတတ်သည်။ သီးတင်းပတ်တစ်ခု၏မည်သည့်ညတွင်မဆို လူများကိုအိမ်ထဲသို့ ကြိုဆိုဧည့်ခံရာမှာ သံအမတ်ကြီးအင်ဒရူးပက်ထရက်သည် စိတ်မနှောကောင်းစိတ်ရှည်သူဖြစ်သည်။ ကျွန်မသာဆိုလျှင် ကိုယ့်တစ်ကိုယ်သီးခြားနေထိုင်ခွင့်မရခြင်းအတွက် နည်းနည်း စိတ်ပျက်ပင်ပန်း ဖြစ်နေလောက်သည်။ သူက ဗမာစာကိုစိတ်ထက်ထက်သန်သန်ဖြင့်သင်ယူပြီး မကြာခဏဆိုသလို သူ့မိန့်ခွန်းစကားများကို ဗမာစကားဖြင့်စတင်ကာ ဗမာစကားဖြင့်အဆုံးသတ်သည်။ သူ့ဆံပင်က ဖြူဖျော့ဖျော့ကျဲကျဲပါးပါး။ မျက်မှန်ကိုင်းက ထူထူနက်နက်။ အရပ်ခြောက်ပေ ကောင်းကောင်းကျော်သည့် အန်ဒရူးသည် အရပ်မမြင့်သည့်ဗမာဧည့်သည်အချို့၏ဘေးတွင် ဧရာမလူကြီးတစ်ဦးလိုဖြစ်နေသည်။ လက်ထောက်သံအမတ်ကြီးမက်သရူးဟက်ဂျ်ကိုလည်း ကျွန်မ သဘောကျသည်။ ပြီးလျှင် သူနှင့်လက်တွဲလုပ်ဆောင်သည့်လီယမ်။ သူက သရုပ်ဆောင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ရှင်းလင်းတင်ပြချက်အမျိုးမျိုးကိုမလုပ်ဆောင်ခင်မှာ လူထုပရိသတ်ရှေ့မှာ စကားပြောခြင်းအတတ်များကို တကယ့်လက်တွေ့ကျကျ သင်တန်းပေးသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် လွယ်ကူ ရိုးရှင်းသော သံတမန်ရေးရာတာဝန်ကျရာနေရာ မဟုတ်နိုင်သော်လည်း ဗြိတိန်သံတမန်အဖွဲ့ကို ကျွန်မ အမြဲ သဘောကျသည်။ ယခင်ဗြိတိသျှသံအမတ်ကြီး ဗစ်ကီဘိုးမင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံမှာဆက်လက်နေထိုင်ပြီး နာမည်ကြီးပန်းချီဆရာ။

နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားဟောင်း ထိန်လင်းနှင့်လက်ထပ်ထားသည်။ မြန်မာစာကို သူက ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်ပြောတတ်ပြီး သွက်လက်ထက်မြက်သူ ဖြစ်သည်။ မြန်မာအကြောင်း သူမ၏အသိအမြင်ဗဟုသုတက စာတတ်ကျွမ်းမှုက တကယ်ပင်စွယ်စုံကျွမ်းတမျှဖြစ်သည်။

ကျွန်မကိုယ်တိုင် သံတမန်တစ်ဦးအဖြစ် မသင့်တော်သော်လည်း အင်ဒရူး၏နေအိမ်တွင် ဗီအိုင်ပီပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပေါင်းသင်းရောနှောနေရသည်ကို ကျွန်မ အလွန်နှစ်သက်သည်။ အထင်ကြီးလောက်စရာဘိဇနစ်ကတ်များ စုဆောင်းခြင်းကိုလည်း နှစ်သက်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဘိဇနစ်ကတ်များအပြန်အလှန်လဲလှယ်ခြင်းသည် လူမှုကျင့်ဝတ်၏အရေးကြီးအစိတ်အပိုင်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။

အလွတ်သတင်းထောက်တစ်ဦးအနေဖြင့်ကမ်းပေးခဲ့ဖူးသည့် ပါးပါးလှုပ်လှုပ် ဘိဇနစ်ကတ်များ မရှိတော့ပါ။

ကျွန်မ၏သံရုံးအလုပ်ဘိဇနစ်ကတ်များက သာမန်ထက်ပိုထူပြီး ကတ်ရှေ့ဘက်မှာ

နိုင်ငံခြားရေးနှင့်ခနသဟာယရုံး၏လုပ်ငန်းအီးမေးလ်ပါသည်။ နောက်ကျောတွင် ယူနိုက်တက်အလံပါသည်။

ကျွန်မ၏ကတ်များကို သိမ်းဆည်းထားရန် သားရေအိတ်တစ်လုံးကိုလည်း ကျွန်မကို ပေးထားသည်။ အိတ်ကို

တော်ဝင်အမှတ်အသားတံဆိပ်ဖောင်းကြွဖြင့် အလှဆင်ထားသည်။ ကျွန်မ လူအများကြီးနှင့်တွေ့သည်။

ထို့ကြောင့် မကြာခင်မှာဘဲ ဒုတိယအသုတ်အတွက် ထပ်မှာရသည်။

—

သံရုံးအလုပ်ကတဆင့်သိလာရသူထဲကတစ်ယောက်က မိုက်ခဲဆိုသည့် ဗြိတိန်

စွန့်ဦးစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ဖြစ်သည်။ UKTI စာစောင်အတွက် သူ၏မြန်မာအခြေစိုက်

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကုမ္ပဏီအကြောင်း UKTI စာစောင်အတွက် သူ့ကို အင်တာဗျူးဖို့ အစပိုင်းမှာ လီဆာက ကျွန်မကို

ပြောသည်။ သံရုံးကနေ အဆောက်အအုံနှစ်ခုစာအက္ခာက စထရင်းဟိုတယ်မှာ ကော်ဖီသောက်ရင်း

မိုက်ခဲနှင့်တွေ့လိုက်သည်။ အဲ့သည်မှာ ကျွန်မက ယခုဝန်ထမ်းလျှော့ဈေးရသည်။ မိုက်ခဲကို ကျွန်မ ချက်ချင်း

သဘောကျသွားသည်။ သူကထက်မြက်ပြီး ဟာသဉာဏ်ရွှင်ကာ ကြင်နာတတ်ပုံရသည်။

သူ့ကလေးများအကြောင်းကို အများကြီးပြောသည်။ သူ့ကလေးများက ကျွန်မထက် နှစ်အနည်းငယ်သာ

ငယ်သည်။ ရက်သတ္တပတ်အနည်းငယ်အကြာ သံအမတ်နေအိမ်မှာ ရှာပါနှင့်ကျွန်မတို့

မိုက်ခဲနှင့်သူ့ဇနီးပက်ထရက်ရှာနှင့် ကော့တေးဧည့်ခံပွဲတစ်ခုမှာတွေ့ဆုံချိန်မှာ ဘာလီမှာ နှစ်စဉ်ကျင်းပသည့်

အူးဘုဒ်စာရေးဆရာများနှင့်စာဖတ်သူများပွဲတော်သို့ လာမည့်ခရီးစဉ်အတွက် စိတ်လှုပ်ရှားမိကြောင်း

ပြောခဲ့သည်။

ပက်ထရက်ရှာက လက်ခုပ်တီးပြီး ‘မင်း ဘာလီကိုသွားမယ်ဆိုရင် ငါတို့ရဲ့ အားလပ်ရက်အပန်းဖြေအိမ်မှာ နေရမယ်’ ပြောသည်။

‘အိုး ဟုတ်တာပေါ့ကွာ’ မိုက်ခဲက သဘောတူသည်။ ‘နေကိုနေရမယ်နော်’

တကယ်လည်း ကျွန်မတို့ နေခဲ့သည်။ ထမင်းချက်၊ ဥယျာဉ်မူးနှင့်ယာဉ်မောင်းထားသည့် ဧရာမအိမ်ကြီးမဟုတ်ဘဲ ဘာလီ၏တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ်မြောက်ဘက်ကမ်းရိုးတန်းက ကျေးလက်အားလပ်ရက်အိမ်တစ်အိမ်ကို ကျွန်မ မျှော်လင့်စောင့်စားနေသည်မှာကြာပြီ။ နောက်ဘက်အပြင်မှာ စိမ်းပြာရောင်ရေကန်အကြီးကြီးရှိသည်။ ဒိုက်ဗင်ထိုးဘုတ်ပြားပါသည်။ ရေတိမ်ပိုင်းအဆုံး၏ညာဘက်မှာ ကာဗားနားအမိုးရုံလေးတစ်ခုပါသည်။ ကျွန်မတို့ရောက်သည့် ပထမဆုံးနေ့မှာ ရှာပါနှင့်ကျွန်မ နေဝင်စပြုလာချိန်ကာဗားနားအမိုးရုံလေးမှာ ထိုင်ကြသည်။ သီးသီးသန့်သန့်ဖြစ်နေသည့်ကမ်းခြေကိုရောက်တတ်ရာရာငေးမောရင်း ဘီယာပုလင်းများ ဖွင့်ဖောက်သောက်ကြသည်။

‘ကြမ်းတမ်းတဲ့ဘဝပါကွာ’ ကျွန်မတို့ပုလင်းချင်းထိခတ်ရင်း ရှာပါကို ကျွန်မက အရွှန်းဖောက်လိုက်သည်။

—

သံရုံးမှာ ထိုပထမလများကို ကျွန်မ သိပ်ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်ဖြတ်သန်းကုန်လွန်ခဲ့သည်။ ကျွန်မ၏အလုပ်က စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည်။ နေရာထိုင်ခင်းဝန်းကျင်က စွဲမက်ဖွယ်ရှိပြီး ကျွန်မ၏ငွေကြေးအခြေအနေတိုးတက်သွားခြင်းကြောင့် နေရထိုင်ရာဘဝတစ်ခုလုံး ပိုသက်သောင့်သက်သာဖြစ်သွားသည်။ ရှာပါနှင့်ကျွန်မ ခရစ္စမတ်မှာ ဩစတြေးလျ အိမ်ပြန်ခရီးသွားဖို့ပင်စီစဉ်နေသည်။ သည်အချိန်မှပဲ ကျွန်မမှာ လေယာဉ်ခအလုံအလောက်ရှိလို့ ဖြစ်သည်။ ဂျာနယ်လစ်ဇင်အလုပ်ကိုတောင် ကျွန်မ လွမ်းဆွတ်မနေပါ။ အနည်းဆုံးတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ကျွန်မက သည်လိုပြောလိုက်သည်။

သို့သော် တစ်မနက်မှာ ရှာပါဆီက ဖုန်းစာပို့လာသည့်အတွက် ကျွန်မ ဖုန်းလင်းလာသည်။ သည်စာက ကျွန်မ လောလောလတ်လတ်တွေ့ကြုံရရှိနေသည့် သာယာကျေနပ်နေမှုကို အစိတ်စိတ် ခွဲပစ်လိုက်သည်။ အမေရိကန်သံရုံးမှ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တစ်ခုကို သူလက်ခံရရှိပြီး ကြီးကြီးမားမား တစ်စုံတရာသတင်းပါနေသည်။

‘အိုဘားမား မြန်မာနိုင်ငံ ပြန်လာမယ်’ သူ ရေးထားသည်။ ‘နောက်တပတ်။ ဒီတစ်ခါ ရန်ကုန်မှာ သူ လူထုကိုမိန့်ခွန်းပြောဦးမှာ’

ချက်ချင်းလက်ငင်းနားမလည်နိုင်သလိုပင် ဖြစ်ရသည်— ကျွန်မ သည်အခွင့်အရေးကို လက်လွတ်ရတော့မည်ထင်သည်။ ဘားရက်အိုဘားမားသည် ကျွန်မ အချိန်တိုင်း အနှစ်သက်ဆုံး ဟောပြောသူ၊ နှစ်ပေါင်းများစွာမှာ သူ့မိန့်ခွန်းဒါဇင်နှင့်ချီကြည့်ခဲ့သည်။ အမေရိကမှာ လူမျိုးရေးတင်းမာမှုများကို အာရုံစူးစိုက်ဖို့နိုးဆော်သည့်အခါဖြစ်ဖြစ်၊ အိမ်ဖြူတော် သတင်းထောက်များအဖွဲ့ ညစာစားပွဲမှာ ဟာသနှောနေတာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကိုင်ရိုတက္ကသိုလ်ကနေ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာမွတ်ဆလင်အသိုက်အဝန်းကိုလှမ်းဆက်သွယ်ပြောသည်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကျွန်မမြင်ဖူးသမျှ အကောင်းဆုံးမိန့်ခွန်းများ သူ ပြောခဲ့သည်ဟု ကျွန်မ ထင်သည်။ သူ့ဆီမှာ ကျွန်မသဘောကျသည့် အရည်အချင်းနည်းနည်းပဲပြရလျှင် —သူက ရယ်စရာလုပ်တတ်သည်။ အလေးအနက်ရှိသည်။ ရဲရဲရင့်ရင့်ရှိပြီး ထူးခြားမှတ်သားစရာရှိသည်။ နောက်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံကလုပ်ဆောင်နေသည့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများကို ယုံကြည်ကြောင်းနှင့် သာယာဝပြောပြီးဒီမိုကရေစီနည်းကျအနာဂတ်ကို သည်လုပ်ရပ်များက ဖန်တီးလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်းပြသရင်း သမ္မတအိုဘားမား ပေါ်လာပြန်ပြီ။ အလေးဂရုပြုကြောင်းပြသည့်အတွက် သူ့ကို ကျွန်မ သိပ်သဘောကျသည်။

‘ဘုရားရေ။ သူ့မိန့်ခွန်းပြောမယ့်အခမ်းအနားကို ကျွန်မတို့ သွားလို့လား’ ကျွန်မ ချက်ချင်း ပြန်ပြောလိုက်သည်။

‘သတင်းမီဒီယာဝင်ခွင့်အတွက် အမေရိကန်သံရုံးက လျှောက်လွှာတွေ လက်ခံနေတယ်’ ဟု ရှာပါက မြန်မြန်ပြန်ပြောသည်။ ‘ကျောင်းသားတွေလည်း အဲ့ဒီဟောပြောပွဲကိုတက်လို့ရတယ်’

သည်သတင်းက အံ့ဩစရာကောင်းပြီးမယုံနိုင်စရာသတင်းဟု ကျွန်မ စတင်ရေးတော့သည်။ သို့သော် ဝါကျခုလတ်မှာ စာရိုက်နေသည်ကိုရပ်ထားလိုက်သည်။ သံရုံးနဲ့ စာချုပ်ချုပ်ထားတုန်းမှာ သတင်းထောက်အဖြစ် နောက်ထပ်နှစ်လ အလုပ်လုပ်ခွင့်မရသည်ကို ကျွန်မ ခဏမေ့သွားသည်။ မီဒီယာဝင်ခွင့် ကျွန်မယူခွင့်မရှိဆိုသည့်သဘောပင်ဖြစ်သည်။

ကျွန်မ၏စိတ်လှုပ်ရှားမှုက စိတ်ပျက်လက်ပျက်ဖြစ်မှုဆီပြောင်းသွားသည်။ ဘားရက်အိုဘားမား၏လည်ပတ်မှုအချိန်အခါက ဘယ်လောက်များနာကျင်စရာကောင်းလိုက်သလဲ ကျွန်မ တွေးမိသည်။ လန်ဒန်မှာ ၂၀၀၉ ခုနှစ်မှာ သတင်းသမားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြု ခံရပြီးကတည်းက ကျွန်မ၏အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအလုပ်ကို စိတ်ထက်ထက်သန်သန် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ သတင်းသမားအလုပ်က ခဏယာယီနားလိုက်သည်မှာ သည်တစ်ကြိမ် ပထမဆုံး ဖြစ်သည်။ ပြီးလျှင် အဲ့သည်အချိန်က အိုဘားမားလာရောက်လည်ပတ်မည့်အချိန်နှင့် တစ်ချိန်တည်း ဖြစ်နေပြန်သည်။

လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သည်က သံရုံးမှာ အလုပ်ဆက်လုပ်ပြီး မိန့်ခွန်းပြောသည့်ဆီ မသွားရန်သာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် တစ်သက်မှာတစ်ကြိမ်အခွင့်အရေးကို အမိအရမ်းမဆုပ်နိုင်ခြင်းက သည်းမခံနိုင်လောက်အောင် နာကျင်ရသည်။ ခက်ခက်ခဲခဲဆုံးဖြတ်ချက်ချရမည်ကိုသိမြင်လျက်ပင် လက်ခံဖို့ ခက်ခဲလွန်းနေသည်။

၂၀

ဘားရက် ပြန်လာမည်

နိုဝင်ဘာလ ၂၀၁၄

သူတို့၏သတင်းဌာနအတွက် အိုဘားမားမိန့်ခွန်းအကြောင်း ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ရေးလို့ ရနိုင်မလား ကျွန်မ၏အယ်ဒီတာ တစ်ယောက်နှစ်ယောက်၏အကြံဉာဏ်ကို မေးစမ်းကြည့်သည်။ ကျွန်မသွားလို့ရနိုင်မလားဆိုသည်ကို အနည်းဆုံးတော့ စိတ်ကူးမှန်းဆချက်သက်သက်နှင့်လည်း သိရန်လိုသည်ဟု ကျွန်မ တွက်သည်။

နေ့လယ်စာစားဖို့ စထရင်းဟိုတယ်သွားပြီး မဇ္ဈိမသတင်းဌာနက ဂျူလီယန်ဆီကို ကျွန်မဖုန်းဖြင့် အီးမေးလ်ပို့သည်။ ကျွန်မကို တာဝန်ပေးနိုင်ကြောင်း ချက်ချင်းပဲ သူ ပြန်ဖြေသည်။ အဲ့ဒီအတွက် အပြိုင်အဆိုင် ဝန်ထမ်းသတင်းထောက်တစ်သိတတန်း သူ့မှာရှိသည်။ မဇ္ဈိမ၏ပြည်တွင်း သတင်းထောက်ထဲကတစ်ယောက်က ကျွန်မလိုအလွတ်သတင်းထောက်ထက် အလိုလိုပင် ဦးစားပေးခံရပါလိမ့်မည်။

ထို့နောက် ဒီမိုကရက်တစ်မြန်မာ့အသံက ကောလင်းကိုမေးကြည့်သည်။ သူကလည်း မဖြစ်နိုင်ကြောင်းပြောသည်။

‘ကျွန်တော့်အတွက်တောင် မီဒီယာဝင်ခွင့် မရနိုင်သေးဘူး’ သူက ထည့်ပြောသည်။

သည်နောက်ဆုံးသတင်းအချက်အလေးကြောင့် ကျွန်မ စိတ်ပူရသည်။ မီဒီယာနေရာများကို ကန့်သတ်ထားပြီး သူ့ထက်ငါအမိအရယူထားကြပုံရသည်။ အမှန်တော့ မြို့မှာရှိနေသည့် သတင်းထောက်တိုင်းက အိုဘားမား၏မြန်မာနိုင်ငံဒုတိယခရီးစဉ်ကို သတင်းယူချင်သည်။

ကျွန်မ သက်ပြင်းချသည်။ သတင်းသမားတစ်ယောက်အဖြစ် အလုပ်လုပ်နေသည်ဆိုလျှင်ပင် သမ္မတအိုဘားမားကို ကျွန်မ တွေ့နိုင်မည်မဟုတ်။ တနည်းအားဖြင့် ကျွန်မ စိတ်သက်သာရာ ရသွားသည်။ သူ့မိန့်ခွန်းကိုသတင်းယူရေးနှင့်သံရုံးကကျွန်မအလုပ်ကြားမှာ ရွေးချယ်စရာမလိုတော့ပါ။ သို့သော် ကျွန်မစံပြထားရသည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို မတွေ့ရနိုင်ခြင်းအတွက် စိတ်ပျက်လက်ပျက် ဖြစ်နေဆဲပင်။

အဲ့သည်မှာ ကျွန်မ အကြံတစ်ခုရသွားသည်။ ဘလော့ဂါတစ်ဦးအနေနဲ့ နေရာတစ်ခု လျှောက်ထားရင် ဘယ်လိုနေမလဲ။ သံရုံးမှာ အလုပ်လုပ်စဉ်အချိန်အတွင်း ကျွန်မ၏ကိုယ်ပိုင် ဘလော့ဂ်မှာ ဆောင်းပါးများဆက်လက်ရေးသားဖော်ပြနေဖို့ လီဆာက ကျွန်မကို ခွင့်ပြုသည်။ ထို့ကြောင့် အဲ့သည်နေရာမှာ ပြဿနာမရှိ။ ကျွန်မကို ရှာပါက ထပ်ဆင့်ပို့လိုက်သည့် အမေရိကန်သံရုံးကအီးမေးလ်ကို ကျွန်မ ပြန်ဖတ်သည်။ အိမ်ဖြူတော်သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲပါဝင်ရန် မည်သို့လျှောက်ထားရန်ညွှန်ကြားချက်များ ပါသည်။ ဆက်သွယ်ရန်အသေးစိတ် အချက်အလက်များထည့်ပေးရန် သတင်းသမားများကို တောင်းဆိုထားသည်။ သတင်းသမားများ အလုပ်လုပ်နေသည့်မီဒီယာ၏အမည်နှင့် ထိုသတင်းမီဒီယာဌာနအတွင်း သူတို့၏အခန်းကဏ္ဍကို ဖော်ပြပေးရန် တောင်းဆိုထားသည်။ ကျွန်မအတွက်တော့ အဓိကစာကြောင်းက 'သည်ဖြစ်ရပ်ကို သတင်းယူကြရန် ပြည်တွင်းပြည်ပ သတင်းမီဒီယာအဖွဲ့အစည်းများကို အမေရိကန်သံရုံးက ဖိတ်ခေါ်ပါသည်' ဆိုသောစာကြောင်းဖြစ်သည်။

ကျွန်မ၏ဘလော့ဂ်သည် တစ်နေ့ အကြိမ်ရေရာနှင့်ချီပြီး ကြည့်ရှုမှုများရှိပြီး ကြော်ငြာရှင်အချို့ကိုပင် စွဲဆောင်နိုင်သော်လည်း 'သတင်းမီဒီယာအဖွဲ့အစည်း' အဖြစ် သတ်မှတ်နိုင်စရာ အကြောင်းမရှိပါ။ ကျွန်မလျှောက်လွှာကိုဖတ်သည့်အခါ သံရုံးသတင်းမီဒီယာပြန်ကြားရေးအဖွဲ့က တဟားဟား ရယ်ကောင်းရယ်နိုင်သည်။

သို့သော် ကျွန်မမှာ ဘာမျှဆုံးရှုံးစရာမရှိ။ ထို့ကြောင့် အလုပ်ပြီးသည့်နောက် ထိုညမှာ အမေရိကန်သံရုံး၏သတင်းပြန်ကြားရေးအရာရှိ မမေမြတ်နိုးထံ လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ခံစားမှုပါသည့် အီးမေးလ်တစ်စောင် ကျွန်မ ရေးသည်။ ကျွန်မ၏ဘလော့ဂ်အကြောင်း ပြောဆိုဆွေးနွေးပြပြီး နှစ်များစွာအတွင်း အိုဘားမားအကြောင်း ကျွန်မရေးခဲ့သည့်ဆောင်းပါးများ၏လင့်ခ်များအပြင် မြန်မာတိုင်း(မ်)အတွက် ကျွန်မရေးသားခဲ့သည့် ၂၀၁၂ အိုဘားမား၏ခရီးစဉ်အကြောင်း အထူးဆောင်းပါး၏လင့်ခ်လည်း ထည့်ပေးသည်။

ငါကြိုးစားကြည့်လိုက်ပြီးပြီ ဟု ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ပြောပြီး ညစာကို စတင်ချက်ပြုတ်တော့သည်။

—

နောက်နေ့မွန်းလွဲပိုင်းမှာ နွယ်နွယ်နှင့်ကျွန်မတို့ တစ်ဦးချင်းစီအတွက် ပြောင်းဖူးစေဝယ်ရန် အလုပ်စားပွဲမှ ထွက်လာခဲ့သည်။ (ကျွန်မခေါ်သည့်အတိုင်းဆိုလျှင်) ဒေါ်ပြောင်းဖူးက သူ့သယ်လာသည့် ပြုတ်ပြီးဆားထည့်ထားသည့်ပြောင်းဖူးပြုတ်တင်ရောင်းသည့်ဆိုင်လေးကို ကျွန်မတို့အဆောက်အုံအနားက ပလက်ဖောင်းမှာ ရက်အများစုလာခင်းသည်။ ကျွန်မက ပုံမှန်ဖောက်သည်။ အိတ်ကပ်ထဲက ဖုန်းတုန်ခါသွားသည်ဟု ကျွန်မခံစားမိချိန်မှာ ၃၀၀ ကျပ်တန်ကို သူ့ကိုကမ်းပေးလိုက်သည့်အချိန်။ ကျွန်မ သိပ်ဆာလောင်နေသည်။ သည်တော့ အရည်ရွှမ်းတဲ့ပြောင်းဖူးကို နည်းနည်းကိုက်လိုက်သည်။ ပြီးနောက်မှ ကျွန်မဖုန်းကိုဆွဲထုတ် ကြည့်လိုက်သည်။ ကျွန်မဆီကို အမေရိကန်သံရုံးမှ အီးမေးလ်ဝင်လာသည်။ ကျွန်မ ပြောင်းဖူးစားနေတာ ရပ်လိုက်သည်။

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တွင် အမေရိကန်သမ္မတနှင့် အရှေ့တောင်အာရှလူငယ် ခေါင်းဆောင်မှုဆိုင်ရာကိုယ်စွမ်းကိုယ်စံမြို့တော်ခန်းမပွဲအဖြစ်အပျက်သတင်းရေးသားတင်ပြန်ရန် စာရင်းပေးသွင်းသည့်အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ ဤစာသည် ၂၀၁၄ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၄ရက်နေ့ပွဲအတွက် သင့်ကိုခွင့်ပြုကြောင်း အိမ်ဖြူတော်အထောက်အထား အတည်ပြုချက် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်မလက်များတုန်ခါလာပြီး ပျော်မြူးအော်ဟစ်လိုက်သည်။ ဒေါ်ပြောင်းဖူး အထိတ်တလန့် ဖြစ်သွားရသည်။ သောကြာနေ့မှာ သမ္မတအိုဘားမားနှင့်တွေ့ရတော့မည်။

—

အိုဘားမားမိန့်ခွန်းပြောသည့်နေ့မှာ ကျွန်မ တက္ကသိုလ်တန်းကစာမေးပွဲဖြေရသည့်နေ့မျိုးမှာ စိတ်လှုပ်ရှားဂနာမငြိမ်ပုံမျိုးနှင့် အိပ်ရာကနိုးလာသည်။ ကျွန်မ အာရုံစူးစိုက်မရ၊ ထို့ကြောင့် ရေးဖို့ကြိုးစားနေသည်ကိုရပ်ထားပြီး အိုဘားမားစင်ပေါ်တက်လာမည့်အချိန်မတိုင်ခင် ၃နာရီအလိုကပဲ

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို သွားသည်။ ကျွန်မသွားလိုက်သည်က ကံကောင်းသည်။ သွားရသည့်ခရီးက ပုံမှန်ထက်အများကြီးပိုကြာသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်မြို့၏လမ်းပေါင်းများစွာကို ပိတ်ဆို့ ထားသည်။ ထို့ကြောင့် တစ်ဖက်ပိတ်လမ်းများ ဖြစ်သွားသည်။ ဗီအိုင်ပီယာဥ်တန်းအတွက် လမ်းကြောင်းရှင်းထားလိုက်ပုံရသည်။

ပြည်လမ်းတစ်လျှောက် တက္ကသိုလ်အနီးသို့တက္ကစီချဉ်းကပ်လာစဉ် လမ်းဘေးဝဲယာမှာ လူအုပ်များစုပြုံနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်က ရန်ကုန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လေဆိပ်မှာတုန်းက ကျွန်မကဲ့သို့ပဲ အမေရိကန်သမ္မတကို ခဏဖျတ်ခနဲ မြင်ခွင့်ရဖို့ သူတို့ စောင့်စားနေသည်မှာ သေချာသည်။ လုံခြုံအထပ်ထပ်ချထားသည်။ အပြာနှင့် ခရမ်းရောင် ပြောက်ကျားဝတ်စုံနှင့်ပိုက်ကွက်အုပ်ဦးထုပ်မာများဆောင်းထားသည့် ရာနှင့်ချီ—ထောင်ချီမည့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက အသင့်ရပ်စောင့်နေသည်။ ပြည့်ကျပ်နေသည့်လူအစုအဝေးကိုဖြတ်ပြီး ဂိတ်ပေါက်လုံခြုံရေးကို ကျွန်မနာမည်ပေးလိုက်သည်။ ပျားပန်းခတ်လှုပ်ရှားလှုပ်ရှား ရှုပ်ခတ်နေသည့် ကျောင်းဝင်းထဲ ကျွန်မလှမ်းဝင်ချိန်မှာ ကျွန်မကိုအားကျနေသည့်မျက်လုံးများကိုခံစားလိုက်ရသည်။

—

သည်လိုလူအုပ်ကြီးကို တက္ကသိုလ်မှာမတွေ့ရသည်မှာ ဆယ်စုနှစ်များစွာကြာပြီ။ ၁၉၈၈ မှာ ကျောင်းသားများဦးဆောင်သည့်ဒီမိုကရေစီရရှိရေးဆန္ဒပြပွဲများနောက်ပိုင်း စစ်အစိုးရက နိုင်ငံ၏တက္ကသိုလ်များအားလုံးကို နှစ်ပေါင်းများစွာပိတ်ထားခဲ့သည်။ ၁၉၉၆ မှာ ဆန္ဒပြပွဲများ ပြန်ဖြစ်ပွားလာချိန် ထပ်ပိတ်ထားပြန်သည်။ ၁၈၈၄ မှာရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို ဗြိတိသျှတို့က တည်ထောင်ခဲ့ပြီး တစ်ချိန်ကနိုင်ငံ၏ဂုဏ်သိက္ခာအရှိဆုံးသင်ကြားရေးတက္ကသိုလ်ဖြစ်သည်။ အောင်ဆန်းစုကြည်၏ဖခင်ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့သော် စစ်အစိုးရအတွက်တော့ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်သည် ဒုက္ခပေးသူများကို စုစည်းဆွဲဆောင်ထားနိုင်သည့်ဒေါသထွက်စရာအောင်မြင်မှုမှတ်တမ်းတစ်ခုသာရှိသည်။ ကိုလိုနီအုပ်ချုပ်ရေး သို့မဟုတ် စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို ဆန့်ကျင်ရေးသည့် ဆန္ဒပြလှုပ်ရှားမှုများတွင် ကျောင်းသားများက အဓိကအခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်လေ့ရှိသည်။ ဒါကြောင့် စစ်အစိုးရက တက္ကသိုလ်များကို အနှစ်နှစ်ဆယ်နီးပါးပိတ်ထားခဲ့သည်။ ယခုနှစ်မှသာ ကျောင်းသားများကို ပထမဆုံးအကြိမ် ပြန်လာခွင့်ပြုခဲ့သည်။

စိန်ရတုခန်းမမှခုံးဝင်ပေါက်ဆီရောက်သည့်လေကားထစ်များကိုစွေခနဲ၊ လှစ်ခနဲ လှမ်းတက်လိုက်သည်။ ရွှေချထားသည့်တိုင်လုံးကြီးများကြောင့် မက်ဒေါနယ်အမှတ်တံဆိပ် ရွှေရောင်အခုံးများကို ထူးထူးဆန်းဆန်း ပြန်အမှတ်ရမိသည်။ အမိုးအုပ်ထားသည့် လူသွားစင်ကြီအရိပ်အောက်ကနေ လေဆိပ်ပုံစံလုံခြုံရေးစစ်ဆေးရာနေရာကို ကျွန်မ သွားသည်။ ထိုနေရာတွင် ဝန်ထမ်းတစ်စုနှင့်အနံ့ခွေးကဝင်လာသည့်လူများကို စီမံဆောင်ရွက်ပေးနေသည်။ ရွှေရောင်ခေါင်းတုံးဆံပင်နှင့်အမျိုးသားတစ်ဦးက ကျွန်မနာမည်ကိုစစ်ဆေးပြီး အိတ်ကိုပေးရန် ပြောသည်။ သူက အိတ်ကို သူ့နောက်မှာရပ်နေသည့် ခွေးကိုထံပေးသည်။ ခွေးကိုထံပေးသည့် အိတ်ဖော်ဖြင့်ပြီး လည်သိုင်းကြိုးတပ်ထားသည့် ဂျာမန်အယ်လ်ဇေးရှင်းခွေး၏နှာခေါင်းအောက်မှာ ထားသည်။ အနံ့ခွေးက အနံ့ခနဲချိန်မှာ ဝါညိုနေရောင်ဘောင်းဘီ၊ အနက်ရောင်ပိုလိုရှပ်အင်္ကျီဝတ် အမျိုးသားတစ်ဦးက သတ္တုရှာဖွေစက်ဖြင့် ကျွန်မကိုယ်တလျှောက် ဝှေ့ယမ်းစစ်ဆေးသည်။ သူက ကျွန်မအိတ်ကို ပြန်ပေးသည်။ လည်ပင်းမှာ ချိတ်ဆွဲရမည့်ကြိုးပါပေးသည်။ သူ ပြုံးပြသည်။ ဖွေးဆွတ်နေသည့်သွားအစုံပေါ်နေသည်။ ပတ်စည်းလိပ်ထားသည့်ကွတ်ကီးနှစ်ခု ကျွန်မကို ကမ်းပေးသည်။

‘မုန့်က အမေရိကန်သံရုံးက လာတာ’ ကျွန်မ ဇေဝေဝါဖြစ်ပြီး သူ့ကိုကြည့်နေချိန်မှာ သူက ပြောသည်။

အထဲရောက်သည်နှင့် ရှာပါအတွက် ပြတင်းပေါက်မပါသည့်ကွန်ဖရင့်အခန်းကို ကျွန်မ ကြည့်သည်။ အရာအားလုံး အစိမ်းရောင်သန်းသွားစေသည့်မီးချောင်းအလင်းစူးစူးနှင့် စက္ကန့်အနည်းငယ်ကြာပြီးမှ ကျွန်မ မျက်လုံးက နေသားကျသည်။ ကျွန်မမျှော်လင့်ထားသည်ထက် များစွာငယ်သောနေရာဖြစ်နေပြီး အလွန်ကောင်းမွန်ပါသည်။ သည်ပွဲကို နီးနီးကပ်ကပ် အကူးစတက်တီးခတ်ပုံစံပွဲမျိုးထက် အားကစားကွင်းရောင်ရှိပွဲတစ်ခုပုံစံမျိုးဖြစ်မည်ဟု ကျွန်မ ကြိုမြင်ယောင်ကြည့်ထားမိသည်။ ထိုနေရာမှာ လူရာဂဏန်းလောက်သာရှိသည်။

စင်မြင့်ဘယ်ဘက်ခြမ်း သတင်းထောက်များအတွက် သီးသန့်စည်းတားထားသည့်နေရာက စားပွဲရှည်ကြီးတစ်ခုမှာ ရှာပါကို ကျွန်မတွေ့လိုက်ရသည်။ သူလည်း စိတ်လှုပ်ရှား လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်နေသည်။ ရှာပါအတွက် ကံကောင်းထောက်မပေါ့၊ အယ်ဒီတာချုပ်တစ်ဦးအနေဖြင့် သူ မီဒီယာဝင်ခွင့်လက်မှတ်ရမှာ သံသယ မရှိခဲ့။ မျက်နှာကျက်ကလွင့်ချထားသည့် အမေရိကန်နှင့်မြန်မာနိုင်ငံအလံကြီးများရှေ့မှာ ကျွန်မတို့ ဓာတ်ပုံရိုက်သည်။ ဆယ်စုနှစ်များစွာ ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုများနှင့် အပြန်အလှန်သံသယများအပြီးမှာ အလံနှစ်ခုဘေးချင်းကပ် ကြည့်မြင်ရုံဖြင့်ပင် သမိုင်းဝင်နေပြီ။ ထိုအချိန်မှပင် ထိုအလံများမှာရှိသည့် တူညီမှုများဖြစ်သည့် - နှစ်ခုစလုံးမှာပါသည့် ကြယ်များနှင့်အစင်းကြောင်းများကို ကျွန်မ သတိပြုမိခဲ့သည်။ အစီအစဉ်ချမှုကသာ ခြားနားနေသည်။ အခြားအရာများစွာတူနေမည်မှာသံသယမရှိပါ။

‘သူ့ကို လျှို့ဝှက်စုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးကလို့ထင်လား’ ရှာပါကို ကျွန်မ တိုးတိုးလေး မေးလိုက်သည်။ သစ်သားတိုင်ကြီးဘေးမှာ တန်ဖိုးကြီးဝတ်စုံဝတ်ထားသည့်အမျိုးသားတစ်ဦးဘက် ကျွန်မ ခေါင်းငဲ့စောင်းပြလိုက်သည်။

‘ဟုတ်မှာပဲ’ ရှာပါက ပြောသည်။ ‘အခန်းတစ်ဝိုက်မှာ ဟိုနေရာ သည်နေရာ သူတို့တွေရှိတယ်’

ထိုလူကို ကျွန်မတို့ တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ်လေ့လာနေသည်။ သိုသိုသိပ်သိပ် နားကြပ်ကို သူ တပ်ထားသည်။ မကြာခဏ လေသံတိုးတိုးဖြင့် တစ်ခုခုပြောသည် သို့မဟုတ် မသိမသာ ခေါင်းဆတ်ပြသည် - ဘယ်သူ့ကိုလို့ ကျွန်မ မသိပါ။ သူ့အမူအရာက ဘာမှ မသိရ။

နေရာယူဖို့ မီဒီယာများကိုပြောဖို့ အရာရှိတချို့ကလိုက်ပြောသည့်အချိန်မှာ ဆယ်မိနစ်မျှသာ ရှိသေးသည်။ ရှာပါနှင့်ဆက်နေမလား ဒါမှမဟုတ် စင်မြင့်ရှေ့ တည့်တည့်က ဓာတ်ပုံဆရာများနေရာမှာ ကိုယ့်ဘာသာနေမလားဆုံးဖြတ်ဖို့ စက္ကန့်အနည်းငယ်သာရှိတော့သည်။ သည်အချိန်ခဏကို ကျွန်မ ခင်ပွန်းနှင့်အတူရှိချင်သော်လည်း မြင်ကွင်းပိုကောင်းသည့်နေရာကိုရွေးလိုက်သည်။

ကောင်းလိုက်သည့်မြင်ကွင်း။ စတိတ်စင်နှင့် ဆယ့်ငါးမီတာပင် မဝေးပါ။ ကျွန်မဘေးမှာ ကျွန်မ၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဟောင်း ကောင်းထက်။ သူက မြန်မာတိုင်း(မ်)အတွက် ဓာတ်ပုံဆရာ ဖြစ်နေဆဲ။ မကြာသေးခင်ကမှ မလေးရှားလေကြောင်းလိုင်းမဂ္ဂဇင်းအတွက် ခရီးသွားဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်မှာ ကျွန်မ သူနဲ့ပူးပေါင်းလုပ်ခဲ့သည်။

‘ဒါကို မြင်ပြီးပြီလား’ သူ့အိတ်ကပ်ထဲကဖုန်းကိုဆွဲထုတ်ပြီး သူ ကျွန်မကိုမေးသည်။

ကောင်းထက်၏ facebook တွင်တက်လာသည့်သတင်းများမှာ မြန်မြန်ပျံ့နှံ့နေသည့်ဓာတ်ပုံများ ဆက်တိုက် ပေါ်လာသည်။ အိုဘားမားနှင့်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ ထိုနေ့မနက်က ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏နေအိမ်သို့ အိုဘားမားလာရောက်လည်ပတ်စဉ်မှာ သူတို့နှစ်ဦး၏ချစ်ခင်မှုကို မြင်ရသည့်လူထုရှေ့မှောက်ကသီကအောက်ပုံဖြစ်သည်။ ဓာတ်ပုံတစ်ပုံတွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ နားရွက်ဖျားကို အိုဘားမားကနမ်းလိုက်စဉ်မှာ အိုဘားမား၏လည်တိုင်ကိုဒေါ်စု၏လက်က သိုင်းထားသည်။ နောက်တစ်ပုံတွင် သူ့နှာခေါင်းက အိုဘားမား၏ပါးပြင်နှင့်ထိနေသည်။ ဓါတ်ပုံလေးပုံစလုံးမှာ သူတို့မျက်လုံးများကမှိတ်နေတာကြောင့် သည်အခိုက်အတန့်လေးမှာ စိတ်အာရုံ နစ်မျောသွားပုံမျိုး ဖြစ်နေသည်။

‘ဒီတခါတော့ အိုဘားမားကိုနမ်းလိုက်တာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဖြစ်နေပုံရတယ်’ ကောင်းထက်က ပခုံးတွန့်ကာ ပြောသည်။

‘သူတို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်မထိန်းနိုင်ဘူးဖြစ်သွားတာ’ စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်သွားပုံမျိုး ဟန်ဆောင်ပြီး ကျွန်မ ပြောလိုက်သည်။

ထိုအချိန်တွင် စင်မြင့်ကမီးများ လင်းလက်လာသည်။ အခန်းတခုလုံး စိတ်လှုပ်ရှားမှု လှိုင်းဂယက် ထသွားသည်။ စက္ကန့်၁၀အကြာမှာ အမေရိကန်နိုင်ငံတော်သီချင်း စတင်ဖွင့်သည်။ အသံချဲ့စက်မှ အသံဟိန်းထွက်ပေါ်လာပြီး ‘ယခုသည်မှာ အမေရိကန်သမ္မတ ဘားရက်အိုဘားမား ဖြစ်ပါတယ်’

ပြီးရယ်နေသည့်အိုဘားမား စင်မြင့်ပေါ်သို့ခြေလှမ်းကျဲဖြင့်လှမ်းထွက်လာသည်။ ထိုင်ခုံမှထပြီး အားပေးနေသောပရိသတ်ကို သူ လက်ဝှေ့ယမ်းနှုတ်ဆက်သည်။ ပရိသတ်ငြိမ်သွားသည်နှင့် သူ စကား စပြောသည်။ သို့သော် ကျွန်မ ဘာကိုမှ သေသေချာချာ မြင်ကြား နားမလည်နိုင် ဖြစ်နေသည်။ လုံးဝ တအံ့တဩဖြစ်ကာ ပါးစပ်အဟောင်းသား ထိုင်နေသည်ပဲရှိသည်။ သိပ်ရင်းနှီးပြီး တကယ် အစစ်မဟုတ်သည့် သည်လူက ကျွန်မရှေ့တည့်တည့်မှာ။ သူနှင့် သိပ်နှီးနှီးကပ်ကပ်ဖြစ်နေတော့ သူ့လက်ပတ်နာရီကြိုးအရောင်ကို ကျွန်မ မြင်ရသည်။ အချိန်ဘယ်လောက်ကုန်သွားပြီမှန်း ကျွန်မ မသေချာ။ ပြီးမှသာ ကျွန်မကင်မရာက မျက်နှာကျက်ကိုလှည့်ထားမိမှန်း ကျွန်မ သိလိုက်ရသည်။

သေသေချာချာလုပ်စမ်းပါ ကျွန်မကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ပြောလိုက်ပြီး တဖျတ်ဖျတ် စတင်ရိုက်တော့သည်။

‘လွန်ခဲ့တဲ့ခြောက်နှစ်နီးပါးက ကျွန်တော်တာဝန်ထမ်းဆောင်ချိန်မှာ ကျွန်တော် ပြောခဲ့တယ်၊ လက်သီးဆုပ်ဖြန့်ချင်တဲ့ဘယ်နိုင်ငံကိုမဆို ကျွန်တော်တို့အမေရိကန်က လက်ဆန့်တန်းကြိုဆိုမယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်’ အိုဘားမားကပြောသည်။ ခဏ ရပ်ပေးထားသည်။ ‘ပြီးတော့ ဒီမှာ အာဏာရှင်အုပ်ချုပ်မှု ဆယ်စုနှစ်များစွာကြာပြီးချိန် နှစ်အနည်းငယ်မှာပဲသိသာတဲ့တိုးတက်မှုတွေကို ကျွန်တော်တို့စတင် တွေ့မြင်ခဲ့ပြီ။ တစ်ချိန်က ကမ္ဘာကြီးနှင့်လုံးဝအဆက်အသွယ်ပိတ်ဆို့နေတဲ့နိုင်ငံဖြစ်တဲ့မြန်မာနိုင်ငံ၊ ဒေသတွင်းနဲ့ ကမ္ဘာတဝှမ်းမှာ သူပါဝင်ပတ်သက်နိုင်တဲ့အခန်းကဏ္ဍနှင့်ပတ်သက်ပြီး မျှော်လင့်ချက် ပိုထားရှိနေပြီ’

ဟုတ်တယ် ကျွန်မ တွေးကြည့်တယ်။ မြန်မာနိုင်ငံကို ခုပဲကြည့်။ အမေရိကန်သမ္မတတစ်ဦးကို လက်ခံကြိုဆိုနေတာ။ နှစ်ပေါင်းငါးဆယ်အတွင်း ပထမဆုံး ဒီမိုကရေစီရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပမည့် ဆဲဆဲမှာ။

သည်အချိန်လောက် မြန်မာနိုင်ငံ၏အနာဂတ်ကိုဘယ်တုန်းကမှ ပိုအကောင်းမြင်စိတ် ကျွန်မ မခံစားမိခဲ့။ အဖိနှိပ်ဆုံးအာဏာရှင်များပင်လျှင် ပြောင်းလဲနိုင်စွမ်းရှိကြောင်း သက်သေပြခဲ့ပြီ။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ဒီမိုကရေစီခရီးလမ်းသည် ကမ္ဘာ၏နောက်ဆုံးလက်ကျန်အာဏာရှင်များ အထီးတည်းရှိနေသော ဒီမိုနိုများကဲ့သို့ပြုလဲစေမည့်လမ်း ခင်းပေးမည်မှာ သေချာသည်။

သို့သော် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအစိုးရကိုချီးကျူးစကားတတွတ်တွတ်ပြောဖို့ အိုဘားမား မြန်မာနိုင်ငံကိုလာခဲ့ခြင်းမဟုတ်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏နိုင်ငံရေးအသွင်ကူးပြောင်းမှုသည် လုပ်ဆောင်နေရဆဲဖြစ်ပြီး အကြီးမားဆုံးစမ်းသပ်မှုဖြစ်နိုင်သည့် ရွေးကောက်ပွဲများ မကျင်းပရသေး။ ရွေးကောက်ပွဲများကို တစ်နှစ်အတွင်းကျင်းပရန်စီစဉ်ထားသည်။ သို့သော် ဘက်လိုက်မှုသိသာသော ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ရွှေ့ဆိုင်းရန်အယူအဆကိုတင်ပြလာသည်။ မည်မျှကြာမည် မသိပါ။

ဒေသတွင်းညီလာခံကိုတက်ရောက်ရန်လာပုံရသည့် အိုဘားမား၏ဒုတိယမြောက်ခရီးစဉ်ကို ကမ္ဘာက စောင့်ကြည့်နေကြောင်းပြသပုံအဖြစ် အများကရှုမြင်ကြသည်။

‘တိုးတက်ရာခရီးလမ်းကြောင်းတစ်ခုဟာ နေ့ချင်းညချင်းမပြီးစီးနိုင်တာ ကျွန်တော်တို့ သိပါတယ်’ လက်ညှိုးမြှောက်ပြီး သူ ဆက်ပြောသည်။ ‘ဆုတ်ယုတ်မှုတွေ၊ မအောင်မြင်တဲ့စတင်အားထုတ်မှုတွေ ရှိမယ်၊ တစ်ခါတလေ နောက်ပြန်ဆုတ်မှုတွေတောင် ရှိနိုင်ပါတယ်။ သတင်းသမားတွေ၊ တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုတွေအပေါ် တိုက်ခိုက်မှုတွေ ရှိနေဆဲပဲ။ နောက်ပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်ကလူသားချင်းစာနာထောက်ထားရမယ့်အခြေအနေတွေနဲ့ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုတွေ၊ အလွဲသုံးစားလုပ်မှုတွေကို ရင်စီးခံနေရတဲ့လူနည်းစုတွေကိုဆက်ဆံမှုတွေအပေါ် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက အလေးအနက်စိုးရိမ်နေဆဲပဲ’

သူသည်လိုပြောနေဆဲမှာပဲ ငွေရောင်ပန်းပြား၊ ပန်းဖွားများပါသည့် ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ဖြစ်နေသည့်ခြုံလွှာဝတ်ထားသည့်ပရိသတ်ထဲကကချင်အမျိုးသမီးငယ်တစ်ဦးကို ကျွန်မ မြင်လိုက်မိသည်။ သူက သဘောတူထောက်ခံကြောင်း ခေါင်းကိုအားပါးတရ ညိတ်သည်။ ကချင်တိုင်းလူမျိုးစုများမှာ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်အများစုဖြစ်ပြီး ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ပိုရရေးအတွက် ၁၉၆၁ ကတည်းက စစ်တပ်ကိုတိုက်ပွဲဆင်နွှဲလျက်ရှိသည်။ ကမ္ဘာ့အရှည်ကြာဆုံး ပြည်တွင်းစစ်များထဲမှ တစ်ခု ဖြစ်သည်။ အခြားလူမျိုးများကိုအကြောင်းမသိကြောက်တတ်သည့်မြန်မာစစ်အစိုးရက သူ့ဘဝအပေါ် မည်သို့သက်ရောက်မှုရှိမလဲ ကျွန်မ သိချင်မိသည်။ သည်အမျိုးသမီးသည် သူ့ကိုယ်ပိုင် ဘာသာစကားဖြင့် ရေးတတ်ဖတ်တတ်ရှိပါသလား။ ရှိနိုင်မည်မထင်ပါ။ ဗမာမှုပြုရေးဟုသိကြသည့် စစ်အစိုးရ၏မူဝါဒတစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအနေဖြင့် အစိုးရကျောင်းများတွင် သင်ကြားသည့်တစ်ခုတည်းသော ဘာသာစကားမှာ ဗမာစာဗမာစကားဖြစ်ပြီး ကျောင်းချိန်ပြင်ပမှာ လူမျိုးစုဘာသာစကားသင်တန်းများ ပို့ချခြင်းကြောင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု ဘာသာစကားသင်ကြားပေးသည့်ဆရာများကို ထောင်ထဲပို့သည့်မှတ်တမ်းများ ရှိသည်။

အိုဘားမားက စကားကိုလှလှပပပြောသည်— သို့သော် အဲ့သည်နေရာမှာ စကားရပ်သွားသည့်အတွက် ကျွန်မ ထိတ်လန့် စိတ်ပျက်ရသည်။ ဆယ်မိနစ်ခန့်အကြာမှာ သူက မေးခွန်းများမေးရန် ပရိသတ်ကိုဖိတ်ခေါ်သည်။ သူက

မြို့တော်ခန်းမဟုတ်ညွှန်းသည်။ ဤအသုံးအနှုန်းကို အမေရိကန်သံရုံးမှအီးမေးလ်မှာ ကျွန်မ တွေ့ဖူးသည်။ သို့သော် ယခင်က ထိုသို့ သုံးနှုန်းဖူးသည်ကို ကျွန်မ မတွေ့ဖူး။ အများပြည်သူနှင့်သက်ဆိုင်သည့်နေရာအတွက် သုံးသည့် အခြားစကားလုံးဟုသာ ထင်မြင်မိလိုက်သည်။ ကျွန်မ သိပ်စိတ်ပျက်သွားရသည်။ သူ၏အထင်ကရမိန့်ခွန်းများထဲကတစ်ခုကို အိုဘားမားကဟောပြောလိုက်သည်ကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ တွေ့မြင်ဖို့ ကျွန်မ မျှော်လင့်ထားခဲ့သည်။ သမိုင်းမှာအလားတူ တပြိုင်နက်ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်များကို သူ ဆွဲထုတ်ပြသည်ကိုနားထောင်ဖို့ သူ့အဆိုအမိန့်များထဲမှာကိုးကားစရာဖြစ်လာမည့် ကဗျာဆန်ဆန် ထုတ်ဖော်ပြောဆိုဖို့ ကွင်းဆက်အားလုံးကိုဆက်စပ်ပေးမည့်အရေးယူလုပ်ဆောင်မှုအတွက် ထက်ထက်သန်သန်နီးဆော်တောင်းဆိုမှုကိုပြောပြီး ရင်သပ်ရှုမောကျန်ရစ်ခဲ့ဖို့ ကျွန်မတို့ မျှော်လင့်ထားခဲ့သည်။ အမေရိကန်သမ္မတတစ်ဦးနှင့်ပြုလုပ်ရသည့်တိုင်အောင် အမေးအဖြေကဏ္ဍ တစ်ခုအတွက်နှင့် ကျွန်မအလုပ်က မနုတ်ထွက်ခဲ့သည်ကိုဝမ်းသာမိသည်။

ပထမမေးခွန်းကို ရခိုင်ပြည်နယ်မှတက္ကသိုလ်ကျောင်းသားတစ်ဦးက မေးသည်။ သူသည် ရိုဟင်ဂျာတစ်ဦးပါဟု သူ မပြောသော်လည်း ဗမာလူမျိုးအများစုထုံးစံအသားညိုသည်ထက် သူ့အသားက အရောင်ပိုနက်သည်။ သူ့ပတ်ဝန်းကျင်မှာ လူမျိုးရေးအရအကြမ်းဖက်မှုများ ကိုယ်တိုင် တွေ့မြင်ဖူးကြောင်း သူ ပြောသည်။ သည်းခံမှုမြှင့်တင်ရန်နှင့် အစွန်းရောက်ဝါဒကို အမြစ်ပြတ် ချေမှုန်းရန် သူ ဘာလုပ်နိုင်မလဲ သမ္မတကို သူ မေးသည်။

ကြိုတင်သိမြင်မှုအများကြီးရှိထားသော အိုဘားမားက လူငယ်ကိုပြောသည် ‘လူတွေကို ဘာသာရေးနဲ့လူမျိုးရေးအရခွဲခြားထားတယ်ဆိုရင် အောင်မြင်သွားတဲ့နိုင်ငံရယ်လို့ စံနမူနာ တခုမှ မရှိဘူး’ အဲ့သည်လိုဖြစ်နေလျှင် အခြေအနေများမည်သို့ဆိုးဝါးဖြစ်ပျက်လာနိုင်ကြောင်း ဆီးရီးယားက သက်သေပြထားကြောင်း သူ ထပ်လောင်းပြောသည်။ ပြီးလျှင် ဆက်ပြောသည်။ ‘အကယ်၍ မင်းက ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်ဖြစ်နေပြီး “မွတ်ဆလင်တွေကို ငါမုန်းတယ်” လို့ပြောတဲ့ သူငယ်ချင်း ရှိတယ်ဆိုရင် အဲဒီသူငယ်ချင်းကို “ဒီမှာ မင်း သိလား။ ငါ အဲဒီလိုမျိုးမယုံဘူး။ အဲဒါမှားယွင်းတဲ့ သဘောထားလို့ ငါ ထင်တယ်။ မွတ်စလင်လူထုကို ငါတို့လေးစားရမယ်” လို့ ပြောရမှာက မင်းရဲ့တာဝန်ပဲ။ မင်းငြိမ်ခံနေရင် သဘောထားသေးပြီးလက်မခံနိုင်တဲ့လူတွေက နေရာယူလာလိမ့်မယ်’

ကျွန်မတို့၏အိမ်ပိုင်ရှင်များက ကျွန်မတို့ကိုဝက်သားပါသည့်မုန့်များကျွေးသည်ကို တွေးမိသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ကလာသူလို့ပြောတုန်းက ရှာပါကိုကားပေါ်ကဆင်းခိုင်းသည့်တက္ကစီယာဥ်မောင်းကို တွေးမိသည်။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက သူ့ကိုကွယ်ရာမှာ ကုလားဟုခေါ်ကြပုံကို တွေးမိသည်။ သူတို့၏လက်မခံနိုင်စရာအမူအကျင့်များအကြောင်းထောက်ပြနေသည်ကို ကြားစေချင်သည်။

အိုဘားမားက နောက်ထပ်မေးခွန်းကို မိန်းကလေးတစ်ဦးကို မေးခွင့်ပေးသည်။ ယောက်ျားလေး၊ မိန်းကလေး၊ ယောက်ျားလေး၊ မိန်းကလေး တစ်လှည့်စီဖြေပေးမည်ဟု သူ ပြောသည်။ အကြောင်းကတော့ 'အအောင်မြင်ဆုံးလူ့အဖွဲ့အစည်းတွေက သူတို့ရဲ့အမျိုးသမီးတွေနဲ့ မိန်းကလေးတွေကို လေးလေးစားစားလည်း ဆက်ဆံကြတယ်'

သို့သော် ကျောင်းသားများသည် သူ့ဆန္ဒကိုအပြည့်အဝလေးစားလိုက်နာမလုပ်နိုင်အောင်ပင် စိတ်လှုပ်ရှားနေကြသည်။ အိုဘားမားက နောက်မေးခွန်းတစ်ခုဟုပြောတိုင်း ယောက်ျားလေးများနှင့် မိန်းကလေးများ သူ့ထက်ငါလေထဲလက်ဝှေ့ယမ်းပြသည်။ မေးခွန်းများကို သံရုံးကကြိုတင်ခွင့်ပြု သဘောတူပြီးသားများလားလို့ ကျွန်မ တွေးမိသည်။ မေးချင်ရာ မေးလိုက်လျင် သိပ်စွန့်စားလွန်းရာ ကျသလိုဖြစ်နေမှာ သေချာပေါက်ပဲလား။ သို့သော် နောက်မေးခွန်းကြောင့် သူတို့ မေးခွန်းကို မစိစစ်ထားတာလည်းဖြစ်နိုင်သည်ဟု ကျွန်မ ထင်မိသည်။

နောက်မေးခွန်းတစ်ခုမေးဖို့ လူငယ်တစ်ဦးကို အိုဘားမား ရွေးသည်။ သို့သော် လူငယ်က စာရွက်တစ်ရွက်ဆီက သူ့မှတ်စုများကိုစတင်ဖတ်သည့်အခါ အိုဘားမားက ရယ်ရယ်မောမော အမိ ဖမ်းသည်။

'ဒီနေရာမှာ မေးခွန်းနှစ်ဆယ်လိုမျိုးရှိနေတယ်' ပြောပြီး စာရွက်ကိုလှန်လိုက်သည်။ 'အဲ့ဒီထဲက တစ်ခုလောက် မေးပါလား။ ကျန်တာ ဒီကဖတ်ပြမယ်လေ' စာရွက်ကိုခေါက် သူ့ရှုပ်အင်္ကျီထဲထည့်ရင်း လူငယ်ကို သူ ခိုင်ခိုင်မာမာပြောသည်။

နောက်တစ်နာရီကျော်အချိန်အတွင်းမှာ ကျောင်းသားများက အိုဘားမားကို ကောင်းကောင်းမွန်မွန် မေးမြန်းစစ်ဆေးသည်။ အပြန်အလှန်မေးဖြေလိုက်ရသည်ကို သူ သိပ်နှစ်သက်သည်မှာ သေချာသည်။ ကမ္ဘာ့ဩဇာအရှိဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သော်လည်း သူ့ 'ရခိုင်' အသံထွက် မဆီလျော်သည့်အတွက် ကျောင်းသားများက ပြောင်ပြောင်နောက်နောက်လုပ်သည်။ သမ္မတကို သည်လို အလွတ်သဘောပေါ့ပေါ့ပါးပါးအခြေအနေမျိုး တွေ့ရခဲ့သည်။ ရယ်စရာပြက်လုံးများ ခဏခဏ တွေ့ရသည်။ ကြည့်ရှုရ ထူးခြားသည့်တစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်လိုတက်ကြွလှုပ်ရှားသူများဆီက အရေးကြီးသည့်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ကျိုးပမ်းမှုတာဝန်ကို ကျောင်းသားများရယူလိမ့်မည်မျှော်လင့်ကြောင်းပြောပြီး အိုဘားမားက ဆွေးနွေးပွဲ နိဂုံးချုပ်လိုက်သည်။

'သိကြတဲ့အတိုင်း၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုထက်ပိုကောင်းတဲ့မိတ်ဆွေ၊ မိတ်ဖက်နိုင်ငံ တွေမှာ မဟုတ်ဘူးလို့ ကတိပြုတယ်' ဟု သူ အလေးအနက်ကတိပြုသွားသည်။

အိုဘားမား၏နောက်ဆုံးစကားများက ဗမာစကားဖြင့်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ပြောဆိုပြီးနောက်မှာ အားပေးလက်ခုပ်သံများ နားကွဲမတတ်ပင်ဖြစ်သည်။ လျှို့ဝှက်ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ဝင်များ တစ်ဘက်တစ်ချက်ရံလျက် အိုဘားမား စတိတ်စင်မြင့်ထက်ဆင်းလာပြီး ကံကောင်းသည့်ကျောင်းသား အနည်းငယ်နှင့်လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်သည်။ ရှေးခေတ်တစ်ယောက်လို ကြိုဆိုလက်ခံမှုမျိုး သူ ရခဲ့သည်မှာ သေချာပေါက်ဖြစ်သည်။

—

ကျွန်မတို့၏အံ့ဩဖွယ်နေ့ကိုဂုဏ်ပြုဖို့ ရှာပါနှင့်ကျွန်မတို့ အနီးအနားကလှည်းတန်းမှာ ဘီယာသွားသောက်သည်။ ကျွန်မ၏သွေးကြောထဲ အယ်လ်ကိုဟောမဝင်ခင်မှာပင် ပျော်ရွှင်မှုဖြင့် ကျွန်မ မူးနေပြီ။ မြန်မာနိုင်ငံကို အိုဘားမားပြန်လာတော့မည် ကျွန်မသိရချိန်မှာ တွေ့ခွင့် မရတော့မလို ဖြစ်ခဲ့ရဖြစ်ပြီး ထိုအတွက် စိတ်မကောင်းထိတ်လန့်ခဲ့ရသည့်အဖြစ်၊ ကျွန်မမှာမိဒီယာဝင်ခွင့်ရပြီး ဝမ်းသာပီတိဖြစ်ရပုံကို ပြန်ပြောင်းတွေးမိပြန်သည်။ နောက်ဆုံးမှာ အရာအားလုံး လှလှပပ ပြီးဆုံးသွားပြီ။

‘မြန်မာပြည်ဟာ ကိုယ့်အိမ်ဖြစ်နေတာ ကျွန်မ သိပ်ဝမ်းသာတယ်’ တိုက်ဂါးဘီယာ ဒုတိယအသုတ်မှာလို့အပြီးမှာ ကျွန်မ ရှာပါကိုပြောသည်။ ‘ဒီလိုမယုံနိုင်စရာအတွေ့အကြုံတွေကို အခြားနေရာမှာ ကျွန်မ တွေ့မှာမဟုတ်ဘူး။ သံရုံးမှာ ကျွန်မလုပ်ရတဲ့အလုပ်လည်း အဲ့ဒီလိုပဲ’

‘မယုံနိုင်လောက်အောင်ပါပဲ’ စိတ်ကူးယဉ်ဆန်ဆန်အကြည့်နှင့် ရှာပါက သဘောတူသည်။

‘နောက်နှစ်ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပတဲ့အခါ သမိုင်းဝင်ဖြစ်ပျက်နေတာကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ မြင်ရတော့မယ်’

‘သူတို့ ရွေးကောက်ပွဲတွေကျင်းပရင်’ ဟု လက်တွေ့ဆန်သူ ရှာပါက ပြောသည်။

‘သူတို့ လုပ်မှာပါ’ ကျွန်မ ပြန်ပြောသည်။ ‘ကျွန်မ လောင်းရဲတယ်’

—

ထိုသတင်းပတ်ကုန်ဆုံးရက်မှာ ဘလော့ဂ်ပို့စ်ကို ကျေကျေနပ်နပ် ပျော်ပျော်ကြီး ရေးလိုက်သည်။ မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်အတွက် ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ရေးသည့်အချိန်နှင့်မတူ၊ ကျွန်မ ရေးချင်သည့်စကားလုံးအရေအတွက် လွတ်လွတ်လပ်လပ် ရေးနိုင်သည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို တက္ကစီစီးပြီးသွားခဲ့သည်မှအစ အိုဘားမားမိန့်ခွန်းပြောမည့်စင်မြင့်ပေါ်မတက်ခင်မှာဖွင့်ထားသည့် နောက်ခံတေးဂီတအထိ အရာအားလုံးကိုသရုပ်ဖော်ရင်း ကျွန်မ ရေးပြီးရင်းရေးသည်။ အဖြစ်အပျက်အရာအားလုံးမှတ်မိနေမည့်နည်းလမ်းအနေဖြင့် ကျွန်မ ကိုယ့်အတွက်ကိုယ် ရေးလိုက်သည်။ အဖြစ်အပျက်ကို အများသူငှာမှတ်တမ်းတစ်ခုအဖြစ်ဖန်တီးဖို့လည်းကြိုးစားသည်။ ပြီးသွားချိန်မှာ ဘလော့ဂ်ပို့စ်က စကားလုံး၂၅၀ဝရှိနေသည်။ အလွန်ရှည်လျားပါသည်။ ကျွန်မ ရိုက်ထားသည့်ရာနှင့်ချီဓာတ်ပုံများထဲကဂရုတစိုက်ရွေးထားသည့်ဓာတ်ပုံနှစ်ဆယ်ဖြင့် စာကို ခွဲပိုင်း ဖြတ်လိုက်သည်။ ‘ဖော်ပြမည်’ ခလုတ်နှိပ်ပြီးနောက် ကျွန်မ၏စာကို စောင့်ကြည့်ဖတ်ရှုနေသူများဆီ ဆိုရှယ်မီဒီယာမှာ ဘလော့ဂ်ပို့စ်ကို မျှဝေလိုက်သည်။ ပြီးနောက်မှာ အမေရိကန်သံရုံးရှိ မေမြတ်နိုးထံ လှိုက်လှိုင်လဲ့လဲ့ကျေးဇူးတင်စာတစ်စောင်နှင့်အတူ လင့်ခ်ကိုပေးပို့လိုက်သည်။

အချိန်တော်တော်ကြာပြီးနောက် — ဂျာနယ်လစ်ဇင်အလုပ်ထဲ ကျွန်မပြန်ရောက်ပြီး အတော်ကြာမှာ— ကျွန်မ အင်တာဗျူးခဲ့သည့်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဦးဆောင်လူငယ်လေးတစ်ဦးက Twitter မှာ ကျွန်မကို follow လာလုပ်သည်။ Twitter ကို ကျွန်မက မကြာခဏစစ်ကြည့်လေ့မရှိ။

ယခုလိုမက်ဆေ့ချ် သူ ကျွန်မဆီ ပေးပို့သည်။

ဟေး ဂျက်စ်၊ မနေ့က အင်တာဗျူးအတွက် ထပ်ပြီးကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ဆောင်းပါးကို ဘယ်အချိန်ဖော်ပြမလဲ ကျွန်တော်မြင်ချင်လှပြီ။ စကားမစပ်၊ အိုဘားမားက Twitter မှာ ခင်ဗျားကို follow ထားမယ်လို့ ကျွန်တော် မယုံဘူး။ ဘယ်လိုများ ဖြစ်သွားရတာလဲဗျာ။

သည်တစ်ခါတော့ ကျွန်မ ဆုံးရှုံးလိုက်ရပြီ။

မိုးပေါက် လူ

ဩဂုတ်လ ၂၀၁၅

ဩဂုတ်လတွင် ကျွန်မ မြိတိသျှသံရုံးမှာအလုပ်လုပ်လာခဲ့သည်မှာ တစ်နှစ်နီးပါးရှိတော့မည်။ ကျွန်မ စာချုပ်ကိုသက်တမ်းတိုးထားသည်။ ထို့နောက် ကဏ္ဍအသီးသီးရှိ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အခွင့်အလမ်းများအကြောင်းဆောင်းပါးရေးသည့် အချိန်ပိုင်းအတိုင်ပင်ခံ ဆက်လုပ်သည်။ သီတင်းတစ်ပတ်မှာ ရက်အနည်းငယ် ကိုယ်ပိုင်အလုပ်များလုပ်ခွင့်ရသည်။ ပြီးပြည့်စုံသည့်စီစဉ်မှု ဖြစ်သည်။ ဝင်ငွေက ခိုင်မာသည်။ ကျွန်မ ဆောင်းပါးများပြန်ရေးနေပြီး သံရုံးအလုပ်မှာ ခြေတလှမ်းချ စလုပ်သည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်မ အလုပ်သစ်မရှာဘဲနေသည်။ အချိန်ပြည့်အလုပ်မရှာသည်မှာ သေချာသည်။ သို့သော် ကျွန်မမိတ်ဆွေနိုင်ငံခြားသူတစ်ဦးဖြစ်သည့်ယူကိုခီက အီးမေးလ်မရခင်အထိ ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံပိုင်သတင်းစာ The Global New Light of Myanmar သည် သတင်းစာအတွက် ပထမဆုံး

နိုင်ငံခြားအယ်ဒီတာခန့်ထားရန်ရှာဖွေနေကြောင်း ယူကိုက ကျွန်မကို ပြောသည်။ မြန်မာ့နိုင်ငံပိုင်သတင်းစာ၏အသွင်အပြင်အထိအတွေ့ကိုမြှင့်တင်ရန်ရည်ရွယ်သည့် ၂နှစ်ကြာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအဖြစ် ယူကို၏မိတ်ဆွေရှောင်ကို ဂျပန်နိုင်ငံရှိအလုပ်ရှင် Kyodo News က ဖလဲကြာ အလုပ်တာဝန် ခဏပေးထားသည်။ တွဲဖက်ဆောင်ရွက်မှုက မကြာခင် ပြီးဆုံးတော့မည်ဖြစ်ပြီး ရှောင်က တိုကျိုပြန်သွားတော့မည်။ သည်အတွက် The Global New Light of Myanmar က သူ့နေရာကိုအစားထိုးဖို့ နိုင်ငံခြားအယ်ဒီတာတစ်ဦးခန့်ထားဖို့ ရှာဖွေနေသည်။ သူက ကျွန်မ စိတ်ဝင်စားလောက်မယ်ထင်သည်။ ပြီးတော့ အလုပ်အင်တာဗျူးဖြစ်နိုင်ခြေအတွက် ရှောင်ကို ဆက်သွယ်မလား ကျွန်မကို သူ မေးသည်။

ပထမတော့ ယူကို၏အီးမေးလ်ကိုဟာသတစ်ခုဟု ကျွန်မ ထင်သည်။ ထိုသတင်းစာသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းစဉ်နှင့်အညီအပြောင်းအလဲအချို့ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ကျွန်မ

သိထားသည်။ သို့သော် ထိုပြောင်းလဲမှုများက နိုင်ငံခြားအယ်ဒီတာတစ်ဦး အမြဲပုံသေ ခန့်ထားရသည်အထိလုပ်လာမည်ဟု ယုံရခက်သည်။ အမြင်ကျဉ်းမြောင်းလွန်းသည့်လုပ်ငန်းတစ်ခု ဖြစ်ပုံရသည်။

ဗမာဘာသာဖြင့်ထုတ်ဝေသည့်အစိုးရပိုင်သတင်းစာသုံးစောင်နှင့် ရုပ်မြင်သံကြားဌာန အချို့အပါအဝင် The New Light ဟုမကြာခဏခေါ်ကြသည့်သတင်းစာကို ဝါဒဖြန့်လက်နက်အဖြစ် စစ်အစိုးရက နှစ်ပေါင်းငါးဆယ်ကြာအသုံးပြုခဲ့သည်။ The New Light သတင်းစာပါ ဆောင်းပါးအများစုက စစ်အစိုးရနှင့်စစ်အစိုးရ၏ခရိုနီများရွေးချယ်ထားသော လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများသာ တင်ပြသည်။ ဥပမာ ဘုန်းကြီးကျောင်းသစ်ဖွဲ့ကြိုးဖြတ်ခြင်းကဲ့သို့သော ဆောင်ရွက်ချက်ဖြစ်သည်။ အားလုံးကိုရွှန်းရွှန်းဝေအောင်ချီးမွမ်းထားသည့်စကားလုံးများဖြင့် ရေးသားထားသည်။ စစ်အစိုးရအုပ်ချုပ်မှု၏ဉာဏ်ပညာ အမြော်အမြင်အောက်မှာဆင်းရဲမွဲတေမှု၊ ရာဇဝတ်မှုကဲ့သို့လူမှုပြဿနာများမရှိ။ နိုင်ငံတကာသတင်းများကိုဆင်ဆာစိစစ်ဖြတ်တောက်ထားပြီး သတင်းတန်ဖိုးနည်းလွန်းသည့်ဖြည့်စွဲစာများလည်း ရှိသည်။ တခါက ခြံဝိုင်းတစ်ခုထဲမှာတွေ့ရသည့် ရေခဲသေတ္တာတစ်လုံးအကြောင်းဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ကျွန်မ ဖတ်ရသည်။

၂၀၁၀မှာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများမစတင်မီ The New Light သည် တကယ်ပင် မနှစ်မြို့စရာ သတင်းစာဖြစ်သည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကိုအနောက်တိုင်း၏အမျိုးယုတ်ကျွန်အဖြစ် ကာတွန်းများ၊ ကဗျာများမှာ အမည်မဖော်ဘဲပုံဖော်သည်။ ကွယ်လွန်သူမြတ်သူပညာရှင် မိုက်ကယ်အဲရစ်နှင့်သူမ၏အိမ်ထောင်ရေးကို မကြာခဏ အထင်သေးစရာအဖြစ် မြင်သည်။ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာမရှိမြန်မာအမျိုးသမီးတစ်ဦးကသာ နိုင်ငံခြားသားနှင့်လက်ထပ်မည်ဟု သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့မရှိ စောင်းပါးရိပ်ခြည်ပြောသည်။ သတင်းစာနောက်ကျောထိပ်စီးတွင် ဘီဘီစီနှင့် ဗီအိုအေကို ‘ပြည်သူများကြား အမုန်းပွား’ နေသည်ဟုစွပ်စွဲသည့်မျက်ကန်းမျိုးချစ်နိုးဆော်စာများ ပါသည်။ နောက်ထပ်တွေ့နေကျဆောင်ပုဒ်တစ်ခုက – ‘ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားအားလုံးကို ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ’ ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ကျွန်မ တွေ့ဆုံမေးမြန်းဖူးသော ကာလကြာနေထိုင်ဖူးသည့်နိုင်ငံခြားသားတစ်ဦးက သတင်းစာကို ‘မြန်မာ့အလိမ်အညာသတင်းစာ’ ဟု ရစရာမရှိအောင် ညွှန်းဆိုသည်။

လူအများကြီးက ရွံရှာကြ၊ လှောင်ပြောင်သော်ကြသော်လည်း The New Light သည် မြန်မာနိုင်ငံရှိအင်္ဂလိပ်ဘာသာစာစောင်များထက် စာဖတ်သူပိုများသည်။ သည်လိုဖြစ်ရသည့် အကြောင်းတစ်ခုက သူ့မှာ အကောင်းဆုံးဖြန့်ချိရေးကွန်ရက်ရှိလို့ဖြစ်ပြီး အစိုးရထောက်ပံ့ကြေးကြောင့် ပြိုင်ဘက်များထက်ဈေးနှုန်းလျော့ချနိုင်လို့ပဲဖြစ်သည်။ The New Light သည် အစိုးရသတင်းဦးသတင်းထူးများကို လက်ဝါးကြီးအုပ်ထားသည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်သူများက ဖြစ်ပျက်နေသည်များသိရန် မဖြစ်မနေဖတ်ရသည်။

မြန်မာတိုင်း(မ်)နှင့်မန္တမိကျွန်းသို့ ပုဂ္ဂလိကပိုင် သတင်းစာများသည် သတင်းတစ်ပုဒ်ကိုယူပြီး 'နိုင်ငံပိုင်သတင်းမီဒီယာတွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း...'ဟု ထပ်တလဲလဲစကားဖြင့် နောက်တစ်နေ့မှာ ထုတ်ဝေမည်ဖြစ်သည်။

မကြာသေးမီကာလမှာ The New Light သည် မြန်မာနိုင်ငံကဲ့သို့ပင် သတင်းစာ၏ပုံရိပ်ကို ပြန်ပြင်ဆင် မြင်တင်ရန် ကြိုးပမ်းလာသည်။ Kyodo News နှင့်ပူးတွဲဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် သတင်းစာသည် ပေပေပွပွအဖြူအမည်းဘဝမှအရောင်ကာလာပါသည့်ဘဝကိုပြောင်းလဲလာသည်ကို မြင်ရပြီး 'Global' စကားလုံးကိုနုနုရှည်လျားနှင့်ပြီးသားခေါင်းစဉ်မှာ ထည့်သွင်းလိုက်သည်။ - ယခင်က သီးခြားအထီးကျန်နေသည့်နိုင်ငံအတွက် နိုင်ငံတကာကိုလှမ်းမျှော်ကြည့်သည့်အမြင်ကိုပြရန် ရည်ရွယ်သည့်အပြောင်းအလဲတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဘီဘီစီကိုစွပ်စွဲမှုများမရှိတော့ဘဲ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ယခုအခါလျစ်လျူရှုထားလိုက်သည်။ သူ့နာမည်နှင့် ဓာတ်ပုံက စာမျက်နှာများမှာ တစ်ခါမှမပါ။ သို့သော် The New Light သည် အရပ်သားတစ်ပိုင်းအာဏာရပါတီ၏ အာဘော်ဖြစ်နေဆဲ။ အာဏာရပါတီကို သည်သတင်းစာက မည်သည့်အခါကမျှ မဝေဖန်။ အသက်မပါ ရယ်ပြုံးချင်စရာသတင်းများ ဆက်လက်ပါနေဆဲဖြစ်သည်။

ဒီလိုဆို ကျွန်မက ဘာလို့များ အဲ့ဒီမှာ အလုပ်လုပ်ချင်ရမှာပဲ။ လုပ်ချင်ခဲ့သည်လား မသေချာပါ။ စူးစူးစမ်းစမ်းသိချင်စိတ်ကတော့ သေချာပေါက်ရှိသည်။ သို့သော် မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရပိုင်မီဒီယာကို တာဝန်ယူရသည့်ဩဇာကြီးမားသောပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ဝန်ထမ်းတစ်ဦးဖြစ်လာမှာလည်း စိုးရိမ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအစိုးရအဖွဲ့ဝင်အားလုံးလိုလို စစ်တပ်မှလာသူများ ဖြစ်သည်။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဦးရဲထွဋ်လည်း အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့အရက်စက်ဆုံး အာဏာရှင်အုပ်ချုပ်မှုတစ်ခုကိုကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခဲ့သောသူများသည် လက်တွေ့သဘောမှာ ကျွန်မ၏အလုပ်ရှင်များဖြစ်သွားတော့မည်။ ကျွန်မအမှားလုပ်မိလျှင် အကျိုးဆက်များက မည်သို့ ဖြစ်မည်နည်း။ မြန်မာတိုင်း(မ်)မှာကျွန်မကြုံခဲ့ဖူးသလို ကျွန်မက သဘောမကျစရာလုပ်မိလျှင် မည်သို့ ဖြစ်မည်နည်း။

သို့လောဒိဟဖြစ်နေသော်လည်း စူးစမ်းချင်စိတ် တကယ်ပင်ဖြစ်လာသည်။ The New Light မှာ အလုပ်လုပ်ရခြင်းသည် 1984 ဝတ္ထုထဲမှာ အမှန်တရားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့်နယူးစပိမ်ကို ဂျော့အော့ဝဲလ် ရေးဖွဲ့ထားဖူးသည့်အခြေအနေကို တကယ့်ဘဝပုံစံဖြင့် အနီးစပ်ဆုံး ကျွန်မ ကြုံတွေ့ရတော့မည်။ ဝါဒဖြန့်သည်ကို ကျွန်မ အမြဲပဲ အလွန်စိတ်ဝင်စားသည်။ ဒီမိုကရေစီပိုဆန်လာသောမြန်မာနိုင်ငံကိုထင်ဟပ်စေရန် သတင်းစာတွင် အပြုသဘောအပြောင်းအလဲများပြုလုပ်ရန် အခွင့်အလမ်းရှိနေသည်ဟု ထင်ရသည်။ အနည်းဆုံးတော့ ကျွန်မ အင်တာဗျူးဝင်ကြည့်သင့်တယ်ဟု ဆင်ခြင်မိသည်။ အလုပ်ကမ်းလှမ်းခံရလျှင် ထိုနေရာမှာ မကောင်းသည့်နမိတ်လက္ခဏာအငွေ့အသက်ရှိမရှိ ကျွန်မ မြင်တွေ့ပြီးချိန်ဆကြည့်နိုင်သည်။

—

လူသုံးယောက်က စားပွဲကြီး၏တစ်ဘက်က ကျွန်မကို စေ့စေ့ကြည့်နေသည်။ ကျွန်မ၏အလုပ်အင်တာဗျူးက ဘတ်စကက်ဘောကွင်းအရွယ်နီးပါးအစည်းအဝေးခန်းမတစ်ခုမှာ။

ကျွန်မတို့ဖြတ်လာခဲ့သည့်တံခါးအပြင်ဘက်မှာ ဒေါ်လာသန်းများစွာတန်ပုံနှိပ်စက်တစ်ခုရှိသည်။ စက်ဖွင့်လိုက်လျင်ထွက်လာသည့်အသံကြောင့် ကျွန်မတို့ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ကြားရမှာ မဟုတ်ဘူးလို့ သတင်းစာ၏ဝန်ထမ်းရေးရာမန်နေဂျာ ဦးမောင်မောင်သန်းက ကျွန်မကိုပြောသည်။ သို့သော် သတင်းစာများကိုစတင်ရိုက်ထုတ်ချိန် ည၁၁နာရီအထိ စက်ယန္တရား အစိတ်အပိုင်းကြီးများ ငြိမ်ငြိမ်သက်သက်ပင်ရှိသည်။

‘လူထုကိုဦးတည်မှုပိုများတဲ့သတင်းစာဖြစ်လာအောင်ကူညီပေးမယ့်သူကို ကျွန်တော်တို့ ရှာနေတယ်’ ဦးမောင်မောင်သန်းကပြောသည်။ သူ ကျွန်မကိုရင်းရင်းနှီးနှီး ပြုံးပြသည်။

မိနစ်နှစ်ဆယ်ကြာအောင် ဤအသုံးအနှုန်းဖြင့် သူ့စကားများကိုတရစပ်ပြောသည်။ သူက အတိအလင်း မပြောသော်လည်း ‘လူထုကိုဦးတည်မှု’ဆိုသည့်စကားကို ဝါဒဖြန့်မှုနည်းပြီးအများသူငှာ အကျိုးစီးပွားလို့ပြောနိုင်သည့်အရာများကိုပိုအလေးပေးမည်ဆိုလိုသည်ဟု ကျွန်မ ယူဆလိုက်သည်။ ဦးမောင်မောင်သန်း၏တစ်ဖက်တစ်ချက်မှာထိုင်နေသည်က ကွမ်းစားသည့် သတင်းအယ်ဒီတာ ဝေါလက်စ်နှင့်အသက်၃၀ကျော်လောက်ရှိမည့် သြစတြေးလျ-ဂျပန် သတင်းထောက် ရှောင်တို့ ဖြစ်သည်။

The New Light သည် အပြည့်အဝနိုင်ငံပိုင်မဟုတ်တော့ကြောင်း ကျွန်မကို ပြောသည်။ ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြုပ်နှံသူ၏ရှယ်ယာ ၄၉ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး ကျန်အားလုံးကိုပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ပိုင်သည်။ ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြုပ်နှံသူဘယ်သူဟု ဦးမောင်မောင်သန်းက ကျွန်မကို မပြောပါ။ မမေးတာကောင်းမည်ဟု ကျွန်မ ခံစားမိသည်။ သတင်းစာ၏အရည်အသွေး—အလှအပအပိုင်းရော၊ အဘောပိုင်းကိုပါ— မြှင့်တင်ရန် ရှောင်၏အလုပ်ကိုဆက်လုပ်မည့်နိုင်ငံခြားသားအယ်ဒီတာတစ်ဦး သူတို့ ရှာနေသည်။ သတင်းထောက်များကိုလေ့ကျင့်သင်ကြားခြင်းနှင့် သတင်းတည်းဖြတ်ခြင်းအပိုင်းလည်း ပါဝင်သည်။ ကျွန်မကိုကူဖို့ ပြည်ပကအယ်ဒီတာနှစ်ယောက်ကို ကျွန်မကငှားနိုင်ပြီး လစာက သံရုံးမှာ အချိန်ပြည့်လုပ်သည့်လစာနှင့်အတူတူပင်ဖြစ်သည်။

ဦးမောင်မောင်သန်းက မြန်မာနိုင်ငံမှ ကျွန်မနေထိုင်သည့်အချိန်ကာလနှင့်ပတ်သက်ပြီး နေတာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ၊ ဘာကြောင့်ရောက်လာတာလဲ မေးခွန်းနည်းနည်းမေးသည်။

‘အိုကေ။ သိပ်ကောင်းတယ်’ ကျွန်မ ဖြေပြီးချိန်မှာ ခေါင်းညိတ်ရင်း သူ ပြောသည်။ ‘ကျွန်တော်တို့က ခင်ဗျားကို အကြီးတန်းအယ်ဒီတာအလုပ်ပေးချင်တာ။ ခင်ဗျား ဒီညနေ စ၊ နိုင်မလား’

ကျွန်မ သိပ်အံ့ဩသွားသည်။ ချိန်ဆကြည့်ရမှာ အများကြီး။ သို့သော် ကျွန်မမြင်ခဲ့ ကြားခဲ့သည့်ဘယ်အရာကြောင့်မှ ကျွန်မထိတ်လန့်ရတာမရှိ။ လုပ်ရမည့်တာဝန်က ယခင်လုပ်ခဲ့ရသည့် ဘယ်အရာနှင့်မှ မတူ။ ဒါကြောင့် နှလုံးခုန်သံအကြိမ်ရေနည်းနည်းလောက်အကြာ တုံ့ဆိုင်းသွားပြီးနောက် ကျွန်မ အလုပ်ကိုလက်ခံလိုက်သည်။ ဆိုင်းငံ့ထားရသည့် ကျွန်မ၏အလုပ်များကို အချိန်မီပြီးစီးရန်အတွက် နောက်သီတင်းပတ်မှအလုပ်စတင်ရန် ကျွန်မ အဆိုပြုလိုက်သည်။ မြိတိသျှသံရုံးမှာကျွန်မလုပ်နေသည့်ပရောဂျက်ကိုအပြီးသတ်ဖို့ အချိန်ပိုယူရမှာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် နောက်ရက်သတ္တပတ်အနည်းငယ်မှာ အစိုးရနှစ်ရပ်အတွက် ကျွန်မ အလုပ် လုပ်နေရတော့မည်။ ထိုအစိုးရနှစ်ခုစလုံးက ကျွန်မအစိုးရမဟုတ်ပါ။

အဲသည်ညမှာပဲ ကျွန်မ၏အလုပ်သစ်အကြောင်းသတင်းကိုဖေ့စ်ဘုတ်မှာ စိတ်လှုပ်ရှားစွာ ကြေညာခဲ့သည်။ ထင်သုံးသပ်မှတ်ချက် အများကြီး လျင်လျင်မြန်မြန်ထွက်လာသည်။ ဒီမိုကရက်တစ်မြန်မာ့အသံမှကောလင်းက ကျွန်မကိုချီးကျူးဂုဏ်ပြုပြီး ‘မနေ့ကမိုးလေဝ သတင်းမဟုတ်ဘဲ ဒီနေ့မိုးလေဝသသတင်းကိုပဲ သူတို့ဖော်ပြနိုင်တာပေါ့လေ’ သူက ခနဲ လှောင်ပြောင်သည်။

ကျွန်မ၏သူငယ်ချင်းအများစုက ကျွန်မအတွက် ပျော်ကြသည်။ သို့သော် တစ်ယောက်နှစ်ယောက်က ကျွန်မကိုယုံကြည်ကိုးစားနိုင်မှုပျောက်ဆုံးသွားပြီဟု စွပ်စွဲသည်။ The New Light မှာ အလုပ်လုပ်ရင် ကျွန်မကသတင်းသမားစစ်စစ်မဟုတ်ဘူးဟု သူတို့က ပြောသည်။ နည်းနည်းခုခံပြောဆိုသည့်အနေဖြင့် ကျွန်မ၏အလုပ်သစ်သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏အရေးပါသော အချိန်ကာလအတွင်းမှာ သတင်းစာတိုးတက်ရေးပါဝင်သည်ဟု ကျွန်မကပြောသည်။ သို့သော် သူတို့ ယုံကြည်ရ ခက်နေဆဲဖြစ်သည်။ အခြားသူများလည်း ယုံကြည်ရခက်နေသည်မှာ သေချာသည်။

အခြားသူတွေထင်တာ ဂရုမစိုက်နဲ့၊ ကျွန်မ ကိုယ့်ဘာသာတွေးလိုက်သည်။ နှစ်ငါးဆယ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ပထမဆုံးအထွေထွေရွေးကောက်ပွဲက သုံးလပဲလိုတော့တယ်၊ ကျွန်မက ရှေ့ဆုံးတန်း ထိုင်ခုံနေရာ ရထားတာ။

သတင်းခန်းထဲက စားပွဲမှာဖွင့်ထားသည့်ဘူးထဲသေတ္တာထဲက ပီဇာဒုတိယအချပ်ကို ထပ်ယူစဉ်မှာ The New Light မှာအလုပ်ဝင်ဖို့ဆုံးဖြတ်ချက်အတွက် ဝမ်းသာမိသည်။ ရှောင်အတွက် နှုတ်ဆက်ပွဲ၊ ကျွန်မအတွက်ကြိုဆိုပွဲအဖြစ်စီစဉ်သည့် ‘ပီဇာပါတီ’ အတွက် ကျွန်မ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် အသစ်များနှင့် ကျွန်မ စုဝေးကြသည်။ ယခုအထိမှာတော့ အားလုံးက ဖော်ရွေပုံပေါက်နေပြီး ဘယ်သူမှ ထူးထူးဆန်းဆန်းဖြစ်မနေ။ မြန်မာတိုင်း(မ်)မှာရရှိသည်ထက်ပိုနွေးထွေးသည့်ကြိုဆိုမှုကိုရကြောင်း ကျွန်မ ကိုယ့်ဘာသာသတိပြုမိသည်။

သတင်းထောက်များနှင့်ဘာသာပြန်သူများ သူတို့၏ကွန်ပျူတာစခရင်များရှေ့မှာထိုင်နေပြီး နောက်ကနံရံမှာဖုန်တက်နေသောယခင်ထုတ်ဝေမှုများအပုံလိုက်ရှိနေသည့်ပုံမှန်တွေ့မြင်နေကျ သတင်းခန်းတစ်ခုနှင့်တူသည်။ အစိုးရပိုင်ရုပ်သံလိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည့် MITV က ၂၄နာရီသတင်းများကို တီဗီတစ်ခုက ဖွင့်ထားသည်။ သို့သော် အစိုးရက သည်လုပ်ငန်း၏ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတွင် တွန့်တိုလွန်းသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ သက်သေသက်သာမရှိသည့် ပလတ်စတစ်ကုလားထိုင်များပေါ်မှာအလုပ်လုပ်ကြပြီး အချို့စားပွဲများနှင့်ကွန်ပျူတာများမှာ နှစ်တစ်ရာခန့်သက်တမ်းရှိပုံပေါ်နေသည်။

ဝေါလက်စ်က သတင်းထောက်ချုပ်ကိုအေးမင်းစိုးနှင့် ကျွန်မကိုမိတ်ဆက်ပေးသည့်အခါ သူ့နှုတ်ကထွက်လာသည့်ပထမဆုံးစကားက ‘ကျွန်တော်တို့သတင်းစာကို ပိုကောင်းအောင်လုပ်ရမယ်’ ဖြစ်သည်။ သည်လိုကြားလိုက်ရသည်မှာ အားရစရာ။ သည်အဖွဲ့သည် နောက်ထပ် အပြောင်းအလဲများကိုလက်ခံထွေးပွေ့ရန် စိတ်ထက်သန်သည့်အတွက် ဖြစ်သည်။ ကိုအေးမင်းစိုးသည် အသက်သုံးဆယ်ခန့်ရှိပုံရသည်။ နွမ်းနယ်နေပုံရသော်လည်း မျက်လုံးမှာ မမှားနိုင်လောက်စရာ အရောင်တလက်လက်ရှိသည်။ မှိန်ဖျော့ဖျော့ရှုပ်အင်္ကျီလက်တိုကို လုံချည်ထဲထည့်ဝတ်သည်။ သတင်းစာ၏မန်နေဂျာများက The New Light ကို စင်္ကာပူ The Straits Times ကို အတုယူစေလိုကြောင်း သူက ကျွန်မကိုပြောသည်။ တစ်နည်းဆိုရသော် ဆင်ဆာဖြတ်တောက်မှုရှိပြီး အာဏာရပါတီကိုထောက်ခံရေးသားသော်လည်း လေးစားဖွယ်အရည်အသွေးရှိရမည်။

ကျွန်မကိုပေးအပ်ထားသည့်သမားရိုးကျမဟုတ်သောအခွင့်အလမ်းအတွက် စိတ်လှုပ်ရှားစွာနဲ့ အလုပ်စားပွဲဆီ ကျွန်မ ပြန်လာသည်။ သို့သော် ကျွန်မ၏မေးလ်ထဲတွင်တည်းဖြတ်ရန် စောင့်ဆိုင်းနေသော သတင်းဆောင်းပါးကိုဖတ်လိုက်ရသောအခါ ကျွန်မ ရုတ်တရတ် တစ်နှင့်တပိုး ခံစားလိုက်ရသည်။ မည်သည့်နေရာကစလုပ်ရမုန်းမသိအောင် မှားယွင်းမှုများလွန်းနေသည်။

တပ်ကုန်းမြို့နယ်နေရာအချို့မှာ ပြောင်းအထွက်နည်း

တပ်ကုန်း— နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေတပ်ကုန်းမြို့နယ်နေရာအချို့မှာ မိုးရွာသွန်းမှုမရှိခြင်းကြောင့် ယခုနှစ်တွင် ပြောင်းအထွက်နှုန်းကျဆင်းခဲ့ကြောင်း နောင်သီခ အနော်ရထာရပ်ကွက်ရှိ ပြောင်းစိုက်တောင်သူတစ်ဦးထံမှ သိရသည်။ သို့သော် ဆေးပေါ့လိပ်အစီအစဉ်သုံးရန်ဝယ်လိုအားများသည့် ပြောင်းခွဲများခွာရန် လယ်သူရင်းငှားများကစိတ်ဝင်စားသောကြောင့် '၈၈၈မျိုးစိတ်'ပြောင်းကို ပြောင်းခွဲဖတ်ခွာသည့်လယ်သူရင်းငှားအလုပ်သမားပေါများဈေးသက်သာနေသည်။ ပြောင်းတစ်တင်း (၃၃.၃၃ ကီလိုဂရမ်) ပေါက်ဈေးမှာ ၁၀,၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်ပြီး ဈေးကောင်းကြောင်း ပြောင်း၁၀ဧကစိုက်ထားသည့် တောင်သူတစ်ဦးက ပြောသည်။ ပြောင်းပွဲစားများက သူ့အိမ်အထိလာဝယ်သည်ဟု သူက ထပ်လောင်းပြောသည်။

The New Light ကို ပိုကောင်းသည့်သတင်းစာတစ်စောင်ဖြစ်အောင်ကူညီပေးမည် ပြောရသည်က လွယ်သည်။ တကယ်ဖြစ်လာအောင်လုပ်ရန်မှာ အလွန်ခက်ခဲလိမ့်မည်။ စိတ်ဓာတ်မကျဖို့ ကျွန်မကြိုးစားသည်။ စိတ်ဓာတ်ကျနေမည့်အစား ဝေါလက်စ်၏စားပွဲခေါ် ကျွန်မ သွားသည်။ အလုပ်ချိန်အဆိုင်ပြောင်းတိုင်း အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ပြန်ဆိုထားပြီးသည့် သတင်း ၁၀ပုဒ်ခန့်ကိုတည်းဖြတ်ရန် သူ ကျွန်မဆီပို့သည်။ ရန်ကုန်ပြင်ပမှာရှိသည့် ကျွန်မတို့သတင်းထောက်များဆီမှ သတင်းများက အများအားဖြင့် ဖက်စ်နှင့်ရောက်သည်။

‘ဟေး၊ ဝေါလက်စ်’ ကျွန်မ စပြောသည်။ ‘ပြောင်းဖူးသတင်းကို တို့တွေမထည့်သင့်ဘူးလို့ ထင်တယ်။ အဲ့ဒီသတင်းမှာ သတင်းတန်ဖိုးမရှိဘူး’

‘ကောင်းပြီ’ သူ ပြောသည်။ တအံ့တဩဖြစ်ဟန်မရှိ။ ‘အခြားတစ်ပုဒ် ပို့ပေးမယ်’
ကျွန်မကိုဝေါလက်စ်ပို့ပေးသည့်နောက်ထပ်သတင်းကလည်း သတင်းတန်ဖိုးမရှိပါ။ ကချင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းစွန်းမှခိုးသွင်းလာသည့်ဆင်ပေါက်ကလေးနှင့်ဆင်မကြီးနှစ်ကောင်ကို ရဲတပ်ဖွဲ့က ကြားဖြတ်ဖမ်းဆီးသည်။ ပြဿနာက အရေးကြီးအချက်အလက်အချို့ မပါ။ သတင်း၏အချို့ကဏ္ဍများက အဓိပ္ပာယ်မရှိဖြစ်နေသည်။ တရုတ်နိုင်ငံထဲ ဆင်စွယ်ကုန်သွယ်ရောင်းချမှု တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအဖြစ် ဆင်များကိုမှောင်ခို ခိုးသွင်းသည်လား။ သို့သော် တရုတ်ဆီတင်ပို့သည် ဆိုလျှင်လည်း ဘာကြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက်အရပ်ပဲခူးကိုဦးတည်သွားနေသနည်း။ သတင်းထောက်ပြောသကဲ့သို့ ဆင်၃ကောင်ကိုထရပ်ကားတစ်စီးတည်းပေါ်တင်ဖို့ တကယ်ပဲ ဖြစ်နိုင်သည်လား။ မှောင်ခိုသမားများ မည်သို့အပြစ်ဒဏ်များနှင့်ရင်ဆိုင်ရမည်နည်း။ ဆင်များ ယခု ဘာဖြစ်သွားပြီနည်း။

ဝေါလက်စ်၏စားပွဲဆီ ကျွန်မ သွားပြန်သည်။ ကွန်ပြူတာစခရင်ကိုကြည့်နေရာမှ ကျွန်မကို သူ မော့ကြည့်ပြီး ယဲ့ယဲ့ပြုံးပြသည်။

‘ထပ်ပြီး အနှောင့်အယှက်ပေးရတာ ဆောရီးပါ ဝေါလက်စ်။ သတင်းထောက်ကိုဖုန်းဆက်ပြီး ဆင်မှောင်ခိုသတင်းနဲ့ပတ်သက်တာ မေးခွန်းနည်းနည်းမေးဖို့ ဘာသာပြန်ရနိုင်မလား’

‘နယ်သတင်းထောက်တွေရဲ့ ဖုန်းနံပါတ်တွေ ကျွန်တော်တို့မှာ မရှိဘူး’ သူက ပြန်ပြောသည်။

‘ဒါဆို သူ့ကို အီးမေးလ်ပို့လို့ရမလား’

‘သူတို့ အီးမေးလ်မသုံးဘူး’

‘အင်း၊ အိုကေပါ’ ကျွန်မ ပြောလိုက်သည်။ ‘ရထားတာနဲ့ပဲ ငါ အလုပ်လုပ်ရမယ်ထင်တယ်’

‘သိပ်ကောင်းတာပေါ့’ ဝေါလက်စ်ကပြောသည်။ ‘အဲ့ဒီကို နောက်ထပ်သုံးပုဒ်ထပ်ပို့မလို့။ အဲ့ဒီသတင်းတွေ အားလုံး ည ၈နာရီမှာပြန်ရမှဖြစ်မယ်’

ကံဆိုးချင်တော့ ပထမဆုံးသတင်းဖွင့်ဖတ်တော့ ဈေးဝယ်ထွက်စာရင်းလိုဖြစ်နေသည်။ သံဃာများကိုလှူဒါန်းသည့်ပစ္စည်းများကိုအလွန်ဒုက္ခဆင်းရဲခံအသေးစိတ်များပါသည်။ စာဖတ်သူက ပျင်းရိငြီးငွေ့သွားမည်။

သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနက သံဃာတော်များကို လှူဖွယ်ပစ္စည်းများ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ဆန်အိတ် ၁၂၀၊ စားသုံးဆီပိဿာ ၆၀ [၉၇ ကီလိုဂရမ်] ၊ သင်္ကန်း ၅၃၅ စုံ ၊ ထီး ၃၄၈ ချောင်း၊ ဖိနပ် ၃၄၈ ရုံ ၊ ဆွမ်းသပိတ် ၃၄၈ ၊ ပန်ကာ ၃၄၈ လုံး ၊ စတီးပန်းကန်လုံး ၇၀၀၊ စတီးဇွန်း ၁၁၉ ဇွန်းနှင့် မြို့နယ်အတွင်းရှိဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း ၁၁၉ ကျောင်းသို့လှူဒါန်းသည့် ဖျော်ရည် ၁၁၉ ကပ် တို့ပါဝင်ကြောင်း သိရသည်။

ဘာလုပ်ရမည်ဟုသေသေချာချာစဉ်းစားပြီးနောက် လက်တွေ့ကျကျလုပ်ဖို့ အဲ့သည်နေရာမှာတင် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ သတင်းစာ၏စာမျက်နှာများကို နေ့စဉ်ဖြည့်ရမည်ဖြစ်ပြီး ထုတ်ဝေမှုတစ်ခုစီအတွက် ကျွန်မတို့၏အချိန်ကအကန့်အသတ်ရှိသည်။ အကယ်၍ ကျွန်မ အကောင်းဆုံးလုပ်နိုင်သည်ဆိုလျှင် လောလောဆယ်မှာ အချို့သောသတင်းများ၏သဒ္ဒါမှန်ကန်မှုကို ပိုကောင်းအောင်လုပ်ပေးရန်သာရှိသည်။ ကျွန်မတို့၏နောက်လမည့်သတင်းခန်းအစည်းအဝေးတွင် သတင်းတင်ပြခြင်းဆိုင်ရာ ‘ဘ’ ငါးခုကို ဆွေးနွေးရန်တေးမှတ်ထားလိုက်သည်။ အကြောင်းကတော့ သည်သတင်းစာ၏သတင်းများတွင် ဘယ်သူ၊ ဘယ်အရာ၊ ဘယ်နေရာ၊ ဘယ်အချိန်နှင့် ဘာကြောင့် ဆိုသည့်အချက်များ မကြာခဏပင် ပါမလာသည်မှာ

ထင်ရှားရှင်းလင်းပြီးသား ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ ဆင်ဆာဖြတ်တောက်လာမှုနှင့် ကိုယ်တိုင် ဆင်ဆာဖြတ်တောက်မှုများကြောင့် ဘာမဟုတ်သည့်အကြောင်းအရာအပေါ် အာရုံစူးစိုက်မှု လွဲချော်သွားခြင်းပင်။

ဝေါလက်စ် ကျွန်မကိုပို့သည့် သတင်းဆောင်းပါးတိုင်းကိုအကြောင်းကြီးငယ်လုပ်ပြီး သူ စိတ်ပျက်ဒေါသထွက်အောင် ကျွန်မ မလုပ်လို။ သူ နဂိုကပင် ပင်ပန်းနေပြီ။ ဆယ့်နှစ်နာရီအဆိုင်းအလုပ်ကို တစ်ပတ်ခုနစ်ရက်အလုပ်လုပ်ပြီး တစ်နှစ်လျှင် သုံးရက်သာ အလုပ် အနားရသည်။ သတင်းစာမှာ အလုပ်လုပ်ချင်သည်ဟု သူ တစ်ကြိမ်မှ မပြောဖူး။ သည့်အတွက် ဂျာနယ်လစ်ဇင်အလုပ်မှာ သူ စိတ်ဝင်စားမှုရှိမရှိပင် ကျွန်မ မသေချာ။ သူ ငယ်ငယ်က စစ်တပ်မှာ ဗိုလ်ကြီးလုပ်ခဲ့သည့်နှစ်ကာလကို ဂုဏ်ယူစွာ ကျွန်မကို သူပြောပြဖူးသည်။ တောထဲမှာ သောင်းကျန်းသူအဖွဲ့များကိုတွန်းလှန်တိုက်ခိုက်ရင်း ဦးနှောက်ငှက်ဖျားရောဂါကူးစက်ပြီး သေဆုံးလုနီးနီး ဖြစ်ခဲ့သည်။ ပြန်နေကောင်းလာသည့်အခါ သူ့ကို The New Light သို့ ပြောင်းပေးလိုက်သည်။ လွန်ခဲ့သည့်ဆယ့်ငါးနှစ်ကဖြစ်သည်။

အလုပ်ဝင်သည့်ဒုတိယပတ်အတွင်းမှာ ကျွန်မသတင်းခန်းဝင်သွားတော့ စိုးရိမ်မှုအပြည့်မျက်နှာနှင့် ကျွန်မကိုကြည့်နေသည့်ဝေါလက်စ်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။

‘ထိုင်ဦး’ ဟု စားပွဲတစ်ဖက်က ခုံလွတ်ဆီလက်ဆန်ထုတ်ပြရင်း သူ ပြောသည်။

ကျွန်မ အသက်မြန်မြန်ရှူပြီးထိုင်လိုက်သည်။

‘မနေ့က ခင်ဗျားတည်းဖြတ်တဲ့သတင်းတစ်ပုဒ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးက ဒီနေ့မနက် ဖုန်းဆက်လာတယ်။ ဘာသာပေါင်းစုံလက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေကြမ်းအမည်ကို ဆောင်းပါးထဲမှာ ခင်ဗျားထည့်လိုက်တယ်။ အဲ့ဒီလိုထည့်တာကို သူ အရမ်းဒေါသထွက်တယ်’

အဆိုပြုဥပဒေက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အမျိုးသမီးများအတွက် ဘာသာမတူအမျိုးသားကို လက်ထပ်ဖို့ခက်ခဲသွားမှာဖြစ်သည့်အတွက် အဆိုပြုဥပဒေသည်အငြင်းပွားဖွယ်ဟု ကျွန်မ သိသည်။ သတင်းထောက်က အသေးစိတ်အချက်ထည့်ရန်ကျန်ခဲ့သည်ဟုပဲ ကျွန်မယူဆပြီး သိသာနေသည့် ထိုအချက်ကိုထည့်သွင်းလိုက်ရန်သာဖြစ်သည်ဟုထင်မိလိုက်သည်။ မှားသွားသည်။

‘တကယ်တောင်းပန်ပါတယ် ဝေါလက်စ်’ ကျွန်မပြောသည်။ ‘အငြင်းပွားစရာ ဖြစ်နိုင်တာတစ်ခုခု မထည့်ခင် ရှင်နဲ့စစ်ဆေးမယ်’

‘ကျေးဇူးတင်ပါတယ်’ သူ ပြောပြီး ဖက်စ်စက်ကိုစစ်ဆေးရန် သူ ထရပ်လိုက်သည်။

သည်လိုပြောဆိုလိုက်ရသည့်အတွက် ကျွန်မ စိုးရိမ်သွားသည်။ ထို့ကြောင့် နာရီဝက်အကြာမှာ သမ္မတဦးသိန်းစိန်၏လူထုသဝဏ်လွှာကိုတည်းဖြတ်ဖို့ ဝေါလက်စ်ကတောင်းဆိုသည့်အီးမေးလ် ပေးပို့လာသည့်အခါ ကျွန်မကိုယ်တိုင် အန္တရယ်များသည့်အခြေအနေထဲရောက်သွားပြီလား စိုးရိမ်ထိတ်လန့်တွေးမိသည်။

ဟိုင်း ဂျက်စ်။

ဒါက နိုင်ငံတကာဆရာများနေ့အတွက် သမ္မတကြီးရဲ့သဝဏ်လွှာ။ ပုံမှန်အားဖြင့် ကျွန်တော်တို့က မြန်မာဘာသာနဲ့သတင်းစာမှာ ဘယ်စာကြောင်းမှဖယ်ထုတ်တာ မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် ကျေးဇူးပြုပြီး တည်းဖြတ်ပါ။ ဒါပေမယ့် ဘယ်စာကြောင်းမှချန်လှုပ်မထားနဲ့ဗျာ။ ကျွန်တော့်ကို နားလည်ပါ။ ဝေါလက်စ်

ရင်တဒိတ်ဒိတ်ဖြင့် ကျွန်မ ဝါဒစာဖိုင်ကို ဖွင့်လိုက်သည်။ စိတ်ပျက်အံ့ဩရသည်။ သဒ္ဒါအမှားအယွင်းများ တင်းကျပ်ပြည့် ကျွန်မ တွေ့ရသည်။ ကျွန်မက သမ္မတကို သမ္မတလေသံ ထွက်စေချင်သည်။ သို့သော် သူ့စကားအဓိပ္ပာယ်ကို ကျွန်မက အမှတ်မထင်ပြောင်းမိမှာ စိုးရိမ်သည်။ အခြားတစ်စုံတစ်ယောက်က သူ့ကိုယ်စားမူကြမ်းရေးပေးထားပုံရသည်။ ပြုပြင်မှုတိုင်းကို အချိန်အတော်ကြာ ကျွန်မစဉ်းစားသည်။ နောက်နေ့မှာ ဝန်ကြီးဆီကဖုန်းခေါ်ဆိုမှုမရှိသည့်အတွက် စိတ်အေးရသည်။

သမ္မတ၏စကားများကိုမွမ်းမံပြင်ဆင်ပေးရသည့်အလုပ်ကို ဝေါလက်စ်က ကျွန်မကို မကြာခဏပေးသည်။

The New Light မှာ ကျွန်မကူညီပေးခဲ့သည့်တိုးတက်မှုများကို တချို့စာဖတ်သူများ သတိပြုမိသည့်အခါ ကျွန်မ စိတ်လှုပ်ရှားပီတိဖြစ်ရသည်။ ရန်ကုန်ရှိနိုင်ငံခြားသတင်းထောက်တစ်ဦးက စာမျက်နှာတစ်ခု၏ဓာတ်ပုံကို လူမှုကွန်ရက်မှာမျှဝေခဲ့ပြီး လာမည့်ရွေးကောက်ပွဲကို သတင်းရေးသားဖော်ပြမှုတွင် ပိုမိုမျှတမှုရှိသည့်အတွက် သည်သတင်းစာကိုချီးကျူးထားသည်။ သိပ်ပျော်ရသည်။ သို့သော် ကျွန်မလုပ်သမျှအားလုံးအတွက် ဂုဏ်မယူပါ။ ဝါဒဖြန့်များကို တည်းဖြတ်ပေးခြင်းကို ကျွန်မ အလွန်ဆိုးဆိုးရွားရွားခံစားရသည်။ တပ်မတော်ပိုင် မြဝတီနေ့စဉ် သတင်းဌာနမှလာသည့်သတင်းများမှာ အမြဲ ပြဿနာရှိသည်။ အမည်ခံအရပ်သားအစိုးရ ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုပြီးနောက် ၂၀၁၁ မှာ သည်သတင်းဌာနကိုတည်ထောင်သည်။ စစ်တပ်၏ အံ့ဩလောက်စရာ ကျယ်ပြန့်သောမီဒီယာအစုစု၏တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်ပြီး စာရေးဆရာအော့ဝဲလ်၏ ဝတ္ထုထဲကဆန်ဆန် ပြန်သူ့ဆက်ဆံရေးနှင့်စိတ်ဓာတ်စစ်ဆင်ရေးဦးစီးဌာနမှထုတ်ဝေသော ထင်ရှားသော ဌာနဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့လက်ခံရထားသော သတင်းများသည် လုံးဝ တစ်ဖက်သတ်ဖြစ်နေပြီး မမှန်နိုင်ပါ။ ဥပမာ၊

ကချင်လွတ်မြောက်ရေးတပ် ကေအိုင်အေသည် အသစ်ပြုလုပ်ထားသည့်အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ်ကိုချိုးဖောက်ပြီး 'ဒေသခံများကို နှောင့်ယှက်နေသည်' ဟုပြောထားသောသတင်းတစ်ပုဒ်ကိုတည်းဖြတ်ပေးရန် ဝေါလက်စ်က တစ်နေ့ ကျွန်မကို ပြောသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာစစ်တပ်က ကေအိုင်အေစခန်းအား လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှု၊ အမြောက်များဖြင့်တိုက်ခိုက်မှုအတွက် အကျိုးအကြောင်းခိုင်လုံကြောင်းပြထားသည်။ မြဝတီနေ့စဉ်၏ သတင်းများအားလုံးကဲ့သို့ပင် စစ်တပ်ဘက်မှ သေဆုံးသူများသာပါသည်။ သည်လိုသတင်းမျိုး တည်းဖြတ်ရမှာ ကျွန်မ အလွန်မုန်းသည်။ သို့သော် ဝေါလက်စ်ကို ကျွန်မ ဘာမှမပြောခဲ့။ ကျွန်မ တည်းဖြတ်ထားသည့်သတင်းများကိုရွေးရမှာ ကျွန်မ အလုပ်မဟုတ်။ သည်သတင်းများကို ကျွန်မတို့ ဆက်ပြီးဖော်ပြနေမှာမေးခွန်းထုတ်စရာမရှိ။ ကျွန်မ၏တွန်းဆုတ်မှုကို ဝေါလက်စ်က သံသယရှိမရှိ မသေချာ။ သို့သော် သည်သတင်းတစ်ပုဒ်က 'မဖြစ်မနေ' ထည့်ရမည့်တစ်ခုဟု တစ်ခါတရံ အီးမေးလ်ဖြင့် သူက အကြောင်းကြားတတ်သည် - မကြာခဏဆိုသလို ကျွန်မ အဆိုးရွားဆုံးမြင်မိသည့်သတင်းများလည်းဖြစ်နေတတ်သည်။

အချိန်ကြာလာသည်နှင့်အမျှ ကျွန်မ၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကိုပိုသိလာရသည့်အခါ ဝါဒဖြန့်ခြင်းကိုကူညီပေးနေရသည်နှင့်ပတ်သက်ပြီး သူတို့ဘယ်လိုခံစားရလဲ ကျွန်မ မေးသည်။ ပြင်ပလူများ၏ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသည်။ သူတို့အထဲကမည်သူမှ (ဝေါလက်စ်မှလွဲ၍) စစ်အစိုးရကို မထောက်ခံ။ အလုပ်သက်သက်မျှသာဖြစ်ပြီး အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားကိုအလုပ်အကိုင်ပုံစံဖြင့် အသုံးချနိုင်ရေးသက်သက်သာဖြစ်သည်။ ထိုသို့အခွင့်အလမ်းများ ရှားပါးနေဆဲပင်။ ကျွန်မ၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များသည် ကြင်နာတတ်၊ တွေးခေါ်တတ်သူများဖြစ်သည်။ တစ်ယောက်က အားလပ်ချိန်မှာကဗျာရေးပြီး နောက်တစ်ယောက်က ဝတ္ထုရေးသည်။ ကိုယ်ကာယကြံ့ခိုင်ရေးရူးမူးနေသူလူငယ်တစ်ဦးလည်းရှိသည်။ ကျွန်မက ဦးဉာဏ်အောင်ခေါ်သည့် ဘာသာပြန်သူက နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားဟောင်းတစ်ဦးဖြစ်သည်။ အသက်နှစ်ဆယ့်သုံးနှစ်မှာ ကွန်မြူနစ်လိုလားတောင်းဆိုသောလူထုအုံကြွမှုတွင်ပါဝင်ပြီး ထောင်စနစ် ကျခဲ့ရသည်။

'ကျောင်းမှာတုန်းက စာရေးဆရာ ဖြစ်ချင်ခဲ့တာ' ဟု အလင်းရောင်မှိန်မှိန် အပြင်ဘက် ကွက်လပ်တွင် ကျွန်မတို့ စီးကရက်သောက်နေစဉ် ဦးဉာဏ်အောင်က ပြောသည်။ 'ဒါပေမယ့် ထောင်ကထွက်လာတော့ ကျွန်တော့်မှာ ကျွမ်းကျင်တဲ့အရည်အချင်းမရှိဘူး။ တက္ကသိုလ်က ဘွဲ့မရခဲ့ဘူး။ ကျောင်းပြန်တက်ဖို့က အသက်ကြီးနေပြီ။ ကျွန်တော်က စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကို အမြဲ ဆန့်ကျင်ခဲ့တယ်။ စစ်အစိုးရအတွက် အလုပ်မလုပ်ချင်ဘူး— ဘယ်သူမှ မလုပ်ချင်ဘူး။ ဒါပေမယ့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားမေးဖြေစစ်ဆေးခံပြီးတဲ့နောက် ဒီမှာ လွယ်လွယ် အလုပ်ရခဲ့တယ်'

ဦးဉာဏ်အောင်၏အလုပ်ရှင်ဖြစ်လာမည်သူက သူ့ကိုထောင်ကျဖူးလား မမေးခဲ့။ ထို့ကြောင့် သူက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုမလုပ်ခဲ့။ သူ အကျဉ်းကျနေချိန်အတွင်း တီဘီရောဂါကူးစက်ခံခဲ့ရသည်။ သူ ကျန်းမာရေး ခဏခဏ ချူချာသည်။ အထူးသဖြင့် မိုးရာသီမှာ ပိုချို့တဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် တစ်ခါတစ်ရံ သူ အိမ်မှာအလုပ်လုပ်ခွင့်ရသည်— အခြေအနေအလိုက်အလုပ်လုပ်နိုင်အောင် သူ့ကိုပေးထားသည့်လိုက်လျောမှုကို ကျွန်မ အံ့ဩရသည်။

သည်သတင်းစာမှာဆယ့်ငါးနှစ်ကြာအလုပ်လုပ်လာခဲ့သည့်အခြားလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တစ်ဦးက The New Light တစ်ခုသာလျှင် အင်္ဂလိပ်စာသင်သူများ ဝယ်ယူနိုင်သည့် တစ်ခုတည်းသော အင်္ဂလိပ်ဘာသာသင်ထောက်ကူစာစောင်ဖြစ်ကြောင်း ပြောသည်။ ထို့ကြောင့် သူ၏အလုပ်ကို ဝါဒဖြန့်ထောက်ကူပေးနေသည်ဟုမမြင်ဘဲ သူ့ဗမာမိတ်ဆွေများကိုအင်္ဂလိပ်တတ်မြောက်အောင် ကူညီပေးသည့်နည်းလမ်းအဖြစ် သူ မြင်သည်။

‘ကျွန်တော်က သူငယ်ချင်းဆရာတွေကို —“သတင်းအဘော်ဆိုတာတွေကို လျစ်လျူရှုပြီး ဘာသာစကားကိုပဲအာရုံစိုက်” အမြဲပြောတယ်’ သူက ရှင်းပြသည်။

ဝါဒဖြန့်ချိရေးကိုတည်းဖြတ်နေရသည့်အခါ အမြဲ ကသိကအောက်ဖြစ်ရသော်လည်း လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏အကြံဉာဏ်ကို ကျွန်မ အမြဲယူသည်။

—

ကျွန်မအလုပ်လုပ်သည့်နေ့၏နောက်ဆုံးတာဝန်—ရှေ့မျက်နှာစာခေါင်းစီးများရေးသားခြင်း—ကို ကျွန်မ အကြိုက်ဆုံးဖြစ်သည်။ နောက်နေ့သတင်းစာမှာ ကျွန်မစကားလုံးများကို သတင်းစာအဖွဲ့မှာ ရိုက်နှိပ်ထားတာမြင်ရသည်ကို သိပ်သဘောကျသည်။ ဒါပေမယ့် အမှားလုပ်မိချိန်မှာ အရှက်တကွဲ ဖြစ်ရသည်။

တစ်ညတွင် ကိုကာကိုလာပုလင်းများအတွက်ကုန်ကြမ်းသိုလှောင်သည့်ဂိုဒေါင်တစ်ခုမှာ မီးလောင်သည့်အကြောင်း သတင်းတစ်ပုဒ်ဝင်လာသည်။ မီးသတ်သမား ၄၀၀ ခန့် ရောက်လာသော်လည်း ကုန်ပစ္စည်းအားလုံးနီးပါးပျက်စီးခဲ့သည်။ နှစ်ငါးဆယ်ကြာပျောက်နေပြီးမှ မြန်မာနိုင်ငံသို့ မကြာသေးမီကမှပြန်လာသည့် အချို့ရည်ကုမ္ပဏီကြီးအတွက် ကြီးမားသည့် နစ်နာမှုဖြစ်သည်။ (ထိုသို့ရောက်လာသည့်အတွက် မြောက်ကိုးရီးယားနှင့်ကျူးဘားတို့သာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ကိုကာကိုလာမရှိသည့်နိုင်ငံဖြစ်သွားသည်။) ကိုအေးမင်းစိုးက ကိုကာကိုလာရုံးကိုဆက်သွယ်သည်။ သို့ပေမယ့်

သူတို့က မှတ်ချက်မပေး။ မီးလောင်ရာသို့လိုက်ပါလာသည့်သတင်းထောက်တစ်ဦး ကျွန်မတို့မှာရှိသည်။
နောက်နေ့သတင်းစာ၏ပင်မသတင်းထားရန် ကိုအေးမင်းစိုးနဲ့ကျွန်မက နောက်နေ့အတွက်
ရှေ့မျက်နှာစာအကြောင်းအရာများကို ပြန်ပြင်သည်။ ကျွန်မက အခုလိုခေါင်းစဉ် ရေးခဲ့သည်-
'မီးလောင်မှုကြောင့် ကိုကာကိုလာကုန်လောင်ရုံ ဒေါ်လာ ၁ သန်းဖိုးပျက်စီး' ဟု ရေးခဲ့သည်။
ဖန်တီးမှုနည်းသည့်တိုင် တော်တော်ရှင်းလင်းရိုးစင်းသည်။

ကျွန်မက ထုံးစံအတိုင်း ည ၁၀နာရီမှာ အိမ်ပြန်သည်။ လက်ထောက်သတင်းအယ်ဒီတာ
ဦးသန်းသောင်းနှင့်ကိုအေးမင်းစိုးတို့ကိုထားခဲ့သည်။ ပထမသတင်းစာစောင်ကိုပုံနှိပ်ပြီးမှသာ
အလုပ်ရပ်နားခွင့်ပေးထားသည်။ သူတို့နှစ်ဦးစလုံး သည်လိုနာရီရှည်ကြာအလုပ်လုပ်သည့်အတွက် ရုံးမှာ
မကြာခဏ အိပ်လေ့ရှိသည်။ နောက်နေ့မနက် အိမ်ပြင်က သတင်းစာကိုကောက်ကိုင်ချိန်မှာ ကျွန်မ ကော်ဖီခွက်
ပြုတ်ကျလုမတတ်ဖြစ်သွားသည်။

'ဘာကြီးလဲ...' ကျွန်မ အံ့အားသင့်သွားသည်။

တစ်စုံတစ်ယောက်က ခေါင်းစဉ်ကိုပြောင်းထားသည်။ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုတန်ဖိုးမှာ ခန့်မှန်းခြေ အမေရိကန်ဒေါ်လာ
၁ သန်းဖိုးရှိကြောင်းဖော်ပြရမည့်အစား ဒေါ်လာ ၁၀၀၀၀၀ သာပြောထားသည်။ သို့သော်
တကယ့်သတင်းဆောင်းပါးတွင် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုက ဒေါ်လာတစ်သန်းဟုရည်ညွှန်းချက်က မပြောင်းလဲ။
အဓိပ္ပာယ်မရှိပါ။

အဲသည်နေ့မွန်းလွဲမှာ အလုပ်ကိုရောက်ချိန် ကျွန်မအိမ်ကိုပြန်ပြီးနောက် ဘာကြောင့်
ခေါင်းစဉ်ကိုပြောင်းလိုက်တာလဲ ကိုအေးမင်းစိုးကို ကျွန်မ အသံတိုးတိုးတိတ်တိတ်မဟုတ်ဘဲ မေးလိုက်သည်။

သူက ပခုံးတွန့်ပြီး 'ဒေါ်လာတစ်သန်းက အရမ်းများနေသလိုပဲ' ဟုပြောသည်။

ကျွန်မ သူ့ကို ဘာပြောရမှန်းမသိ။ အဲသည်နေ့ထုတ်သတင်းစာကို အလုပ်လက်သင်များက
စုစည်းလုပ်သလိုဖြစ်သွားသည့်အတွက် ကျွန်မရှက်သည်။ ဝေဖန်သူများက ကျွန်မကို ရယ်ဟားဖို့
အခွင့်အခါရသွားတော့မည်။

အခြားအမှားများမှာ ဘာသာစကားအခက်အခဲကြောင့် ပေါ်လာရခြင်းဖြစ်သည်။ ဥပမာ၊ တစ်ညက
ခေါင်းစဉ်တချို့ကိုအနီရောင်ထားရန် ဒီဇိုင်းနာတစ်ဦးကိုခိုင်းသည်။ သို့သော် သူက
စကားလုံးတိုင်း၏ပထမဆုံးစာလုံးကိုပဲဆိုလိုသည်ဟု ထင်သည်။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တစ်ဦးက မှတ်ချက်ပေးသလို
ကလေးရုပ်ပြစာမျက်နှာနှင့်တူနေသည်။

တစ်ခါတလေ ကျွန်မတွေဝေမှင်တက်ဖြစ်ရသော သတင်းစာအကြောင်းအရာ အပြောင်းအလဲများ လုပ်သည်။
ဝေါလက်စ်က ကျွန်မကိုတည်းဖြတ်ဖို့ပို့လိုက်သည့်သတင်းများက သတင်းစာထဲ ပါမလာတာ၊ သို့မဟုတ်
စာပိုဒ်များ ဖြုတ်ဖယ်ထားတာ တွေရသည်။

အတွေ့အကြုံအရှိဆုံးသတင်းထောက်တစ်ဦးဖြစ်သည့်ကိုရဲမြင့်ပေးပို့ထားသော
အလွန်ကောင်းသည့်သတင်းတစ်ပုဒ်ပျောက်ဆုံးသွားသည့်အခါ ကျွန်မ စိတ်ပျက်အားမလိုအားမရ ဖြစ်ရသည်။

Adidas ကဲ့သို့သောကုမ္ပဏီကြီးများကအသုံးပြုနေသော မြန်မာနိုင်ငံရှိ
အထည်ချုပ်စက်ရုံများ၏လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများအကြောင်း ပင်မသတင်းရင်းမြစ်များဆီမှ
စကားအကိုးအကားကောင်းကောင်းတချို့ရထားသည်။ အားကောင်းသောဓာတ်ပုံများ ကျွန်မတို့ ရထားသည်။
Oxfam က သည်ပြုသနာနှင့်ပတ်သက်သည့်အစီရင်ခံစာသစ် ထုတ်ပြန်ထားပြီးပြီ။ ကျွန်မတို့က သည်သတင်းကို
ရှေ့မျက်နှာစာမှာ ပင်မသတင်းဆောင်ပါးအဖြစ်ထားပြီး ‘လှပသောရုပ်ပုံလွှာမဟုတ်ပါ’ ဟု ကျွန်မက
ခေါင်းစီးပေးခဲ့သည်။ သည်လိုပေးလိုက်ခြင်းက ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်းပြောဆိုခြင်းဖြစ်သည့်အတွက်
ဘေးကင်းသည်ဟု ကျွန်မခံစားရသည်။

ကျွန်မစိတ်ပျက်သွားရသည်။ ဆောင်းပါးတစ်ခုလုံးပျောက်သွားပြီး သူ့နေရာမှာ လွန်ခဲ့သည့် ဇရက် ပဝေသဏီက
သတင်းဆောင်းပါးတစ်ခု ထည့်ထားသည်။ ယူနစ်စကိုက အင်းလေးကန်ကို
ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်စာရင်းထဲထည့်ပေးသည့်သတင်း။ သတင်းထောက်တွေရဲကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုက
အချည်းနှီးဖြစ်နေရင် ပိုကောင်းတဲ့သတင်းဆောင်းတွေရေးဖို့ ကျွန်မအကြံပေးနေတာတွေကို သူတို့
ဘာကြောင့်အရေးတယူဒုက္ခခံနေတော့မလဲ။ မည်သို့ဖြစ်ပျက်သွားသည်ကိုသိရန် ဝေါလက်စ်၏စားပွဲကို ကျွန်မ
သွားသည်။

‘ဟိုင်း ဝေါလက်စ်။ အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းနဲ့ပတ်သက်တဲ့ကိုရဲမြင့်ရဲ့ဆောင်းပါးကိုပယ်ထားတာ သတိထားမိတယ်။
သတင်းဆောင်းပါးကောင်းပဲလို့ ရှင်ပြောခဲ့တယ်လို့ ကျွန်မထင်တယ်’

‘အင်း ဟုတ်တယ်၊ အဲဒီဆောင်းပါးဟာ။ သူက မထည့်ဖို့ ပြောတယ်’

‘ဆောရီး။ သူ ဆိုတာ ဘယ်သူလဲ’

ဝေါလက်စ်သည် ထိုအကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်ပြီး နားမလည်နိုင်သော အရာတစ်ခုကို တီးတိုး
ပြောလိုက်သည်။

ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့်ပတ်သက်သည့် ရှင်းရှင်းလင်းလင်းမရှိသည့်တစ်ခုကို ဝေါလက်စ်က ပြောပြီး
သူ့စာအဝင်အံ့ဆွဲအကန့်ထဲက စာရွက်စာတမ်းများကိုစတင်လှန်သည်။ အမိန့်ပေးလိုက်သူက ဝန်ကြီးကိုယ်တိုင်ဟု
ကျွန်မ မထင်။ အကြောင်းကတော့ သူ့မှာ အချိန်မရှိတာ သေချာသည်။

ဘာသာခြားနှင့်လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေကြမ်းကို ကျွန်မက ဖော်ပြခဲ့ခြင်းအတွက် ဝေါလက်စ်ကို ဒေါသတကြီးဖုန်းဆက်တုန်းက သတင်းစာကိုပုံနှိပ်ပြီးချိန်ဖြစ်သည်။

‘အဲ့ဒီဆောင်းပါးမထည့်ဖို့ ရှင့်ကိုပြောတဲ့သူက ဘယ်သူလဲ’

ဝေါလက်စ်က ကျွန်မအကြည့်ကိုရှောင်ဖယ်ပြီး ကွမ်းယာဆက်ဝါးသည်။

‘ဝေါလက်စ်၊ မိုးပေါ်ကလူလား’

ဝေါလက်စ်၏မျက်လုံးများ တောက်ပသွားသည်။ ‘ဟုတ်တယ်’ ဟက်ဟက်ပက်ပက်ရယ်ပြီး ပြောသည်။

‘အဲ့ဒီလိုပြောလို့ရတယ်၊ မိုးပေါ်ကလူပဲ။ သူ အကုန်သိတယ်။ ဘာလုပ်ပါ ကျွန်တော့်ကို သူ ပြောတယ်’

အဲ့သည်အပြောင်အပြက်နာမည်က သတင်းခန်းထဲမှာ ပျံ့သွားသည်။ မိုးပေါ်ကလူ ဒေါသ မထွက်ရန် ကျွန်မတို့အတူတူကြိုးစားကြသည်။ ဂိမ်းတစ်ခုနှင့်တူသည်။ အဲ့သည်မှာ အနိုင်ရခြင်းက ထိုနေ့၏အကြောင်းအရာအားလုံး ထိန်းသိမ်းထားရေးပင်ဖြစ်သည်။ ဘယ်အကြောင်းအရာက သူနှင့်ဒုက္ခရောက်နိုင်သည်ကိုတော့ ကြိုတင်ခန့်မှန်းမရနိုင်။ သတင်းစာက အပြောင်းအလဲကြားမှာ ရောက်နေတာက အကြောင်းတစ်ခုဖြစ်နိုင်သည်ဟု ကျွန်မ ထင်သည်။ အပြောင်းအလဲများကို ဘယ်အထိ ဆန့်ထုတ်မည်ကို သိဖို့ခက်သည်။ ဥပမာ၊ ရာဇဝတ်မှုခင်းသတင်းကို သတင်းစာမှာ အသစ်အဆန်းတစ်ခုအဖြစ် ထည့်လာသည်။ ဦးမောင်မောင်သန်းဆိုလိုသည့် ‘ပြည်သူ့ကို ဦးတည်ခြင်း’ တစ်တစ်ပိုင်းအဖြစ်ထည့်သွင်းလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

တစ်ည ကိုအေးမင်းစိုးနှင့်ကျွန်မ ဒီဇိုင်နာတစ်ဦး၏ကွန်ပျူတာစခရင်နားမှာရပ်ကာ မူးယစ်ဆေးဝါးအချို့ကြီးသယ်သည့်အကြောင်းဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်အတွက် ဓာတ်ပုံတစ်ပုံအသုံးပြုရန် စဉ်းစဉ်းစားစားရွေးနေသည်။ ပြန်ရောင်းချမည့်ပလတ်စတစ်ဘူးခွံများကိုချောင်းထဲမှာ လိုက်ဆယ်ယူစဉ်မှာ မူးယစ်ဆေးဝါးများတွေ့သည့် ကျွန်မတို့ဆီမှာရထားသည့်သက်လတ်ပိုင်းရွယ် အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ပုံကို ကျွန်မ သုံးချင်သည်။

‘အဲ့ဒီပုံကို ကျွန်တော်တို့သုံးခွင့်ရမှာ မဟုတ်ဘူး။ ချောင်းထဲမှာ အမှိုက်တွေပြည့်နေတယ်’ ဟု လူငယ်ဒီဇိုင်နာ ညီဇော်မိုးက သတိပေးသည်။ ‘မူးယစ်ဆေးတွေရှေ့မှာ ရိုက်ထားတဲ့လူတွေကိုသုံးရင် ဘယ်လိုနေမလဲ’ လက်ထိတ်ခတ်ထားသည့် ပိန်သေးသေးလူငယ်နှစ်ယောက်၏ပုံကိုရည်ညွှန်းပြီး သူ ပြောသည်။ စိတ်ကြွဆေးပြားမက်သာဖက်တမင်းအပုံများခင်းထားသောစားပွဲတစ်ခုရှေ့မှာ သူတို့ရပ်နေသည့်ပုံဖြစ်သည်။ သို့သော် အမှိုက်ပြည့်နေသည့်ချောင်းနံဘေးကအမျိုးသမီးပုံကိုပဲ ထည့်သည်။ ဓာတ်ပုံက

သတင်းစာထဲမှာပါလာသည်။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်အနည်းငယ်ကဆိုလျှင် စဉ်းစားကြည့်လို့မရနိုင်သည့်အရာပင်ဖြစ်သည်။

The New Light မှာကျွန်မရှိသည်ဟု သူသိနေသည်ဆိုလျှင် ကျွန်မ၏အလုပ်ကို မိုးပေါ်ကလူက မည်သို့ထင်မည်နည်း ကျွန်မ မကြာခဏသိချင်မိသည်။ ဒါမှမဟုတ် နိုင်ငံခြားအယ်ဒီတာတစ်ယောက်ငှားရမ်းခန့်ထားသည်က သူ့စိတ်ကူးဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်သည်။ သည်သတင်းစာမှာ ကျွန်မလုပ်နေသည့်အပြောင်းအလဲများကို သူ ကျေနပ်ရဲ့လား။ သို့မဟုတ် ကျွန်မက အတင်းတွန်းတွန်းတိုက်တိုက်ဖြစ်နေလေသလား။ သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ချက် အမှားအယွင်း များလွန်းလျှင် သူက ကျွန်မကို အလုပ်ထုတ်ပစ်မှာလား။ သည်အခြေအနေက ကျွန်မလုပ်ဖူးသမျှမှာ အထူးဆန်းဆုံး အလုပ်အကိုင်ဆက်ဆံရေးပင်ဖြစ်သည်။

၂၂

အစိမ်းပင်လယ်

အောက်တိုဘာလ ၂၀၁၅

The New Light မှာ ကျွန်မအလုပ်၏အဓိကအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုက သတင်းထောက်များကို လေ့ကျင့်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်မဝါသနာပါသည့်တစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။ ဂျက်ကော့ဘ်နှင့်အဲလက်ခ် ခေါ်သည့် နိုင်ငံခြားသားလက်ထောက်အယ်ဒီတာနှစ်ယောက်ကိုငှားလိုက်သည့်အခါ သင်တန်းပေးခြင်းအလုပ်ကို စူးစိုက်လုပ်ပေးဖို့ အချိန်ပိုရသွားသည်။ လန်ဒန်မှာ အသိအမှတ်ပြုခံရသည့်သတင်းစာသတင်းထောက်တစ်ယောက်ဖြစ်ရန်လေ့လာနေစဉ်က ကျွန်မ သင်ယူခဲ့ရသည်များကိုလက်ဆင့်ကမ်းရန် ကျွန်မ ကြိုးစားသည်။ အဖွဲ့အနေဖြင့် နေ့စဉ်သတင်းစာမှာ စေ့စေ့စပ်စပ်ကြည့်ပြီး ပိုကောင်းအောင်ဘာလုပ်နိုင်သည်ကို ဖော်ထုတ်ကြသည်။ မြန်မာတိုင်း(မ်)မှာလုပ်ခဲ့သည့်တစ်ခုဖြစ်သည့်အကောင်းဆုံးသတင်းဆောင်းပါးအတွက် အပတ်စဉ် ဆုများပေးသည့်အလေ့အထကိုလည်း ကျွန်မ စတင်ကျင့်သုံးပေးလိုက်သည်။ ခိုင်သန္တာလွင်ဆိုသည့်သတင်းထောက်က လမ်းမပေါ်ထွက်ပြီးမဲပေးဖို့မှတ်ပုံတင်ရန် အခက်အခဲကြုံနေရသည့်လူများအကြောင်း သတင်းနှင့်ပြန်လာတော့ ကျွန်မ ပျော်သွားသည်။ (နောက်နေ့ သတင်းတစ်ပုဒ်လုံးပေါ်လာသည့်အချိန်မှာလည်း ပျော်ရသည်။) ကြီးကြီးမားမား မထင်ရသော်လည်း ခိုင်သန္တာလွင်၏သတင်းဆောင်းပါးသည် The New Light မှာ ဆယ်စုနှစ်များစွာ ဖော်ပြခဲ့သည့် အာဏာရထိပ်ပိုင်းကောင်းကြောင်းသတင်းများရေးသားပြီး လူထုကရင်ဆိုင်နေရသည့် တကယ့်အဖြစ်သနစ်များကိုဝန်ခံထားခြင်းမရှိသည့်သတင်းပုံစံများနှင့် ကွဲထွက်နေသည်။ မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီအနာဂတ်အတွက် ပံ့ပိုးပေးနေသည့်အလား ခံစားမိသည်။

ဝေါလက်စ်က စိတ်ပါလက်ပါမရှိလှ။ အစည်းအဝေးတစ်ခုအပြီးမှာ သူက ‘အဲဒီအစည်းအဝေးက ၁၇မိနစ်ကြာတယ်။ ကျုပ်က စစ်သား။ ဒီလုပ်ငန်းစဉ်တွေနဲ့ အချိန်မဖြုန်းချင်ဘူး’

ဝေါလက်စ်က သူမှတ်စုစာအုပ်မှာ အချိန်မှတ်နေခဲ့သည်ကို သည်အချိန်မှ ကျွန်မ သိရသည်။ အစည်းအဝေးများကိုအချိန်ပိုတိုတုပ်တုပ်လုပ်ပေးပြီး သူ့ကိုနှစ်သိမ့်ရန် ကြိုးစားသည်။ သို့သော် ကွန်မတီသဘောမတူနိုင်သည့်တစ်ခုက ဝန်ထမ်းများကိုဆုများပေးပြီး စိတ်ဓာတ်မြှင့်တင် လှုံ့ဆော်ပေးခြင်း၏တန်ဖိုးဖြစ်သည်။ လုပ်ချင်သည်ဖြစ်စေ မလုပ်ချင်သည်ဖြစ်စေ အလုပ်က ပြီးစီးသွားမှာဖြစ်သည့်အတွက် သည်ကိစ္စမှာ အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်ဟုမမြင်မိကြောင်း သူက ကျွန်မကို ပြောသည်။

ကျွန်မတို့၏သတင်းဆောင်းပါးများတိုးတက်လာသည်ဟု ကျွန်မယုံကြည်သော်လည်း၊ ထည့်သွင်းရမည့်အကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်လာသည့်အခါ မြန်မာသတင်းအေဂျင်စီ ကဲ့သို့ အခြားသောအစိုးရပိုင်သတင်းအေဂျင်စီများဆီမှသတင်းများကို ကျွန်မတို့အားကိုးနေရသည်။ အလားတူကိစ္စရပ်များက အထပ်ထပ်အခါခါမြင်နေရသည်။ အရေးကြီးသောအချက် ပျောက်နေတတ်သည့်ထိုသို့သတင်းများကို ထပ်မံတည်းဖြတ်ရခြင်းသည် မကြာခဏပင်

ပဟေဠိတစ်ခုအဖြေထုတ်ရန်ကြိုးပမ်းနေရသလိုခံစားရသည်။ မြန်မာသတင်းအေဂျင်စီ လိုဏာနမိုးက အစိုးရသတင်းရင်းမြစ်များကိုသီးသန့်ဝင်ရောက်တွေ့ခွင့်ရထားသောကြောင့် ကျွန်မတို့၏သတင်းထောက်များသာ သုံးရန်မဖြစ်နိုင်။ အစိုးရအခမ်းအနားများတွင် ဓာတ်ပုံရိုက်ခွင့်ရှိသည့်တစ်ခုတည်းသောအဖွဲ့အစည်းမှာ ယင်းသတင်းအေဂျင်စီပင်ဖြစ်ပြီး မကြာခဏပင် ထိုတစ်ဖွဲ့တည်းသာတက်သည်။

စိတ်ပျက်စရာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မြို့တော်မြို့နေပြည်တော်မှာ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတစ်ခု လုပ်ပေးနိုင်မလား ဦးမောင်မောင်သန်းကို ကျွန်မ မေးလိုက်သည်။ အစိုးရပိုင်လက်တစ်ဆုပ်စာ စာစောင်များအတွက် ကျွန်မမရောက်လာခင်က ရှောင် အရင်လုပ်ခဲ့သလိုမျိုးဖြစ်သည်။ ဦးမောင်မောင်သန်းက စီစဉ်ပေးနိုင်သူများနှင့်စစ်ဆေးပြီး ရက်ပိုင်းအတွင်းမှာပဲ လေယာဉ်လက်မှတ်က ကျွန်မ စားပွဲပေါ်ရောက်လာသည်။ တစ်ကြိမ်တစ်ခါတည်းဆွေးနွေးသင်တန်းပေးခြင်း၏ရလဒ်က နည်းမည်ကို ကျွန်မ သိသည်။ သို့သော် တစ်ကြိမ်မှမလုပ်ခြင်းထက် ပိုကောင်းသည်ဟု ကျွန်မ ထင်သည်။ မြန်မာ့အစိုးရပိုင်မီဒီယာမှသတင်းထောက်များကိုလေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပုံက သည်သဘောမျိုးဖြစ်ပုံရသည်။

နောက်တစ်ပတ်မှာတော့ ဟေမာဆိုသည့်ဘာသာပြန်အမျိုးသမီးငယ်နှင့်အတူ မြန်မာအမျိုးသားလေကြောင်းလိုင်းလေယာဉ်ရောက်လာသည်။ ဟေမာက ကျွန်မကြိုတွေ့ရနိုင်သည့် ဘာသာစကားအခက်အခဲတစ်ခုခုအတွက်ကူညီပေးရန် တာဝန်ပေးထားသူဖြစ်သည်။ ကျွန်မဘေးမှာထိုင်ကာ သူ့စွဲစည်းအိတ်သေးသေးလေးပေါင်ပေါ်ပွေ့ပိုက်ထားရင်း သူ အိပ်ငိုက် သန်းဝေပြီး မျက်လုံးမှိတ်ထားသည်။ မနက် ၇ နာရီမထိုးသေးသော်လည်း လေယာဉ်ခရီးစဉ်မတိုင်ခင် စိတ်လှုပ်ရှားမှုကြောင့် ကျွန်မမျက်လုံးပြူးကျယ်နေသည်။ စိတ်လှုပ်ရှားတတ်သည့် လေယာဉ်ခရီးသည်ဖြစ်နေသော်လည်း ကားနှင့်မစီးရသည်ကိုပင် ကျေးဇူးတင်ရသည်။ ရန်ကုန်နှင့်နေပြည်တော်ကြားက လမ်းကြောင်းရှည်ကြီးတကြောကို “မရဏအဝေးပြေးလမ်း” ဟု လူသိများသည်။ ထိုလမ်းကိုစတင်ဖွင့်လှစ်ပြီးနှစ်အနည်းငယ်မှာပဲ လူအများအပြား သေဆုံးခဲ့ရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ အမြန်လမ်းကိုအရည်အသွေးညံ့ဖျင်းဖျင်း ဖောက်လုပ်ထားပြီး အန္တရာယ်များသောလမ်းကွေ့ဒါဇင်များစွာရှိသည်။ လမ်းက ကျိန်စာ သင့်နေသည်ဟု မြန်မာအများအပြားက ယုံသည်။ ယာဉ်မတော်တဆမှုလို ရုတ်တရက် ပြင်းထန်စွာ ထိခိုက်သေဆုံးသွားသူများသည် နောက်ဘဝမကူးနိုင်ဘဲ ထိုနေရာမှာပဲ တစ္ဆေများအဖြစ် ခြောက်လှန့်နေလိမ့်မည်ဟုလည်း ယုံကြည်သည်။ ထို့ကြောင့် နတ်ဆိုးများကင်းစင်စေရန် သံဃာတော်များပင့်ဆောင်ပြီး မကောင်းဆိုးဝါးကျွတ်လွတ်စေမည့်တရားပရိတ်ရွတ်ဖတ် ကတ္တရာလမ်းပေါ် ပရိတ်ရေပက်ဖြန်း မကောင်းဆိုးဝါးနှင့်ကြသည်။ သို့သော် ၅နာရီကြာခရီးစဉ်မှာ သီတင်းပတ်တိုင်း လူများအသက်ဆုံးရှုံးနေဆဲဖြစ်သည်။

ကံကောင်းစွာပဲ လေယာဉ်ခရီးစဉ်ကတိုတောင်းပြီး ထူးထူးခြားခြားအဖြစ်အပျက်မရှိ။
အနက်ရောင်ပစ်ကပ်ထရပ်ကားဖြင့် ယာဉ်မောင်းတစ်ဦးက ဟေမာနှင့်ကျွန်မကို လေဆိပ်မှာတွေ့ဆုံပြီး
ပြောပလောက်စရာထူးထူးခြားခြားမရှိသည့်ဟိုတယ်တစ်ခုမှာ နေရာချသည်။ ကျွန်မတို့အခန်းထဲမှာ
အိတ်များချထားခဲ့ပြီးနောက် လေအေးပေးစက်ကားထဲပြန်ဝင်ကာ အပူငွေ့မှိုင်းနေသော
လူသူမဲ့လမ်းတစ်လျှောက်သွားကြသည်။ မော်တော်ဆိုင်ကယ်စီးသူတစ်ယောက်နှစ်ယောက်ကို
ကျော်တက်သွားချိန်မှလွဲ၍ လူသူအရိပ်အယောင်ဆိုလို့ လမ်းဘေးမှာ ပန်းပင်ဥယျာဉ်ပြုပြင်ပေးနေသူ
အစုလေးတစ်စုသာရှိသည်။ သူတို့သည် တုတ်ချောင်းထောင်ထားသလိုပိန်ပါးနေပြီး
အိတ်များပါသည့်အင်္ကျီလက်ရှည်များဝတ်ထားသောကြောင့် ယောက်ျားလား၊ မိန်းမလား ပြောရ ခက်သည်။
သူတို့မျက်နှာများက ခမောက်များအောက်မှာကွယ်နေပြီး အဝတ်ပိုင်းတစ်ခုကို
သူတို့လည်ပင်းတဝိုက်ဖုံးအုပ်ထားပြီး မေးစေ့အောက်မှာ ချည်ထုံးထားသည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အသားဖြူသူကို
ပိုသဘောကျကြသည့်အတွက် နေပူကြောင့် အသားမည်းမှာကို ကာကွယ်သည်ဟု ကျွန်မ ထင်သည်။ သို့သော်
ထိုအဝတ်အားလုံးဖြင့် ပူအိုက် အသက်ရှူကျပ်နေမည်။ ခေါင်းတင့်တင့်ဖြင့်၊
နှေးကွေးလေးလေးလှုပ်ရှားအလုပ်လုပ်နေသည်။ ထောင်အပြင်မှာ သံကြိုးခတ်ထားသည့် အကျဉ်းသားများ
အလုပ်လုပ်နေသည့်မြင်ကွင်းမျိုး စိတ်ထဲပေါ်လာသည်။

အစိုးရရုံးများရှိသည့်နယ်မြေအတွင်းက ဆိုဗီယက်ခေတ်ပုံစံအဆောက်အအုံတစ်ခုရှေ့
ကျွန်မတို့ကားကိုရပ်လိုက်စဉ် ကျွန်မကို မည်သို့ကြိုဆိုလက်ခံမည်ကို သိချင်နေသည်။ အစိုးရပိုင်သတင်းစာ
ဥစောင်အပြင် တပ်မတော်ထုတ် မြဝတီနေ့စဉ်သတင်းစာက သတင်းသမားများကို ကျွန်မ ဟောပြောရမည်။
မြဝတီအဖွဲ့ကို ကျွန်မ နည်းနည်းသတိထားရသည်။ The New Light က
လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့်ကျွန်မသိလိုက်ရချိန်မှာ သူတို့သည် စစ်အာဏာရှင် လက်ပါးစေများမဟုတ်မှန်း
သဘောပေါက်သွားသည်။ သို့သော် မြဝတီနေ့စဉ်သတင်းစာက လူများသည်
စစ်တပ်ကိုနည်းနည်းတော့လိုလားသူများမဟုတ်ဟုမြင်ကြည့်ရန် ခက်သည်။ အပြင်ကဝင်လာပြီး
သူတို့၏အလုပ်ကို မည်သို့မည်ပုံလုပ်ရမည်ဟုပြောနေသည့် အပြင်လူတစ်ယောက်ကို သူတို့ အသိအမှတ်မပြုမှာ
ကျွန်မ စိုးရိမ်သည်။

သို့သော် တံခါးများကိုဖွင့်လိုက်ပြီး အစည်းဝေးခန်းထဲ လူများပြည့်လာသည်နှင့်တပြိုင်နက်
ကျွန်မဘက်ကြည့်နေသည့်ရှက်ပြိုးများကြောင့် ကျွန်မ စိတ်အေးလက်အေးဖြစ်သွားသည်။ သူတို့သည်
စူးစူးစိုက်စိုက်နားထောင်သည့် ပရိသတ်ဖြစ်သည်။ ဟေမာက အစဉ်အလိုက် ဘာသာပြန်ပေးနေရသည့်အတွက်
ကျွန်မပြောနေသည့်စကားများက အချိန်နှစ်ဆကြာရသည်ကို စိတ်မရှည်မဖြစ်ကြ။

ကျွန်မ၏ထူးခြားနားပြက်လုံးများကိုပင် မဆိုင်းမတွရယ်မောကြသည်။ ကျွန်မက မေးခွန်းများမေးခွင့်ပေးသည့်အခါ လက်ထောင်သူအများအပြားရှိနေသည်။

‘သတင်းသမားတစ်ယောက်မှာ အရေးကြီးဆုံးအရည်အသွေးက ဘာလို့ထင်ပါသလဲ’

‘အွန်လိုင်း အခမဲ့လေ့ကျင့်ရေးအထောက်အကူတစ်ခုခုကို အကြံပြုပေးနိုင်မလား’

‘အကြိုက်ဆုံးနိုင်ငံတကာ သတင်းဝက်ဘ်ဆိုဒ်တွေ သိပါရစေ’

ထို့နောက် မြန်မာ့အလင်း၏အယ်ဒီတာချုပ်နှင့်သတင်းထောက်ချုပ်က သတင်းခန်းအသီးသီးကို လိုက်ပြသည်။ အဲ့သည်မှာ နောက်ထပ်သတင်းထောက်များ ထပ်တွေ့ရသည်။ မြန်မာတိုင်း(မ်)နှင့် မဇ္ဈိမမှာ တွေ့ရသူများ၊ သို့မဟုတ် မြန်မာပြည်က အခြားလူငယ်များနှင့်ကွဲပြားထူးခြားနေသလို မမြင်ရ။ ပထမဆုံးအကြိမ်တွေ့မဟုတ်ပါ။ ဂျာနယ်လစ်များကိုယ်တိုင်ကြောင့်မဟုတ်လျှင် မြန်မာအစိုးရမီဒီယာ၏ထိတ်ထိတ်လန့်လန့်သရုပ်သကန်နောက်မှာ မည်သူရှိနေသနည်းဟု ကျွန်မ သိချင်မိသည်။ အပေါ်မှာ မိုးပေါ်မှာတစ်ယောက်တည်းမဟုတ်ဘဲ အများကြီးရှိနေခြင်း ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်သည်။

ဟိုတယ်ဇန်ဘက်ကားပြန်မောင်းပြီး သိပ်မကြာခင်မှာ ဟေမာက ဘယ်ဘက်မှာရှိသည့် အဆောက်အအုံတစ်ခုကိုညွှန်ပြပြီး ‘ဒါက ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနပဲ’ ဟုပြောသည်။

‘အိုး။ တကယ်လား’ ဓာတ်ပုံနည်းနည်းရိုက်ရအောင် ယာဉ်မောင်းကို ဘေးကပ် ရပ်ခိုင်းပေးပါလား’

ဝန်ကြီးဌာနသည် ကျွန်မထင်ထားခဲ့သည်ထက် သေးငယ်နေသည်။ အမြင့်နှစ်ထပ်သာရှိသည်။ ထူထူထဲထဲကွန်ကရစ်တိုင်ကြီးနှစ်တိုင်က ရောင်ပြန်မှန်ကွက်များဖြင့်ပြုလုပ်ထားသည့် ရှေ့မျက်နှာစာအခုံး၏ဘေးတစ်ဘက်တစ်ချက်မှာ။ ရေကူးကန်၏အပြာရောင်တောက်တောက်က မှန်မှာ ထင်နေသည်။ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုလုံးဝမရှိဘဲ အာဏာကိုသမိုင်းကြောင်းအရကိုင်စွဲထားပုံ စဉ်းစားကြည့်လျှင် သူတို့ကိုအခြားသူများကမမြင်ရဘဲ ဝန်ကြီးဌာနအတွင်းထဲကလူများက အပြင်ဘက်ကို ကြည့်မြင်နိုင်သည်နှင့် လိုက်ဖက်နေသည်။ မြက်ခင်းပြင်မှာ ကျွန်မလျှောက်သွားနေစဉ် လူများက ကျွန်မကို စိုက်ကြည့်နေသလား ကျွန်မ မသေချာ၊ သည်လို စိတ်မလုံမလဲနှင့် ခပ်မြန်မြန် ဓာတ်ပုံတချို့ ရိုက်သည်။ ကိုယ်တိုင်ဆဲလ်ဖီပြန်ရိုက်သည့်ဓာတ်ပုံတစ်ပုံအပြီးမှာ ပစ်ကပ်ထရပ်ကားဆီ ပြန်လာသည်။ ကားထဲမဝင်ခင် လှည့်ပြီး ဝန်ကြီးဌာနကို နောက်ဆုံးတစ်ကြိမ်ကြည့်လိုက်သည်။ မိုးပေါ်ကလူသည် ထိုဌာနထဲက တစ်နေရာရာမှာ သေချာပေါက်ရှိနေသည်။ ယခုပင် ကျွန်မကို လှမ်းကြည့်နေမလား။ သို့ဆိုလျှင် သူ ရိုးရိုးပြီးနေမလား၊ လှောင်ပြီး ပြီးနေမလား။

—

အမှန်အတိုင်းပြောရလျှင် နေပြည်တော်ကိုလာလည်ချင်စိတ် ကျွန်မမှာ ရှိသည်။ မြန်မာ့လွှတ်တော် အလုပ်လုပ်ဆောင်နေသည်ကို ကြည့်ချင်သည်။ ဦးမောင်မောင်သန်းကို ကျွန်မ တောင်းဆိုကြည့်သည်။ သူက ကျွန်မ၏နိုင်ငံကူးလက်မှတ်မိတ္တူနှင့်အတူ ကျွန်မကိုယ်စား စာရေးတင်ပေးသည်။ အဲ့ဒီမှာ ကျွန်မ ခွင့်ပြုချက်ပေးလိုက်သည်။ အစိုးရနှင့်ချိတ်ဆက်မှုမရှိဘဲ၊ ထိုသို့သောဝင်ရောက်ခွင့်ကိုတွေးကြည့်လို့မရနိုင်။ ပါလီမန်ကိုအနီးဆုံးရောက်သူလူအများစုက မီတာရာချီအကွာအဝေးထိဖြစ်သည်။

အများပြည်သူကြည့်ရှုခွင့်ပိတ်ထားပြီး ရှေ့ကလမ်းကို ပိတ်ဆို့အတားအဆီးချထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ နေပြည်တော်ကို ယခင်သွားလည်တုန်းက သံပန်းခြံစည်းရိုးနောက်က အဆောက်အအုံကို မှုန်ဝါးဝါးဓာတ်ပုံတချို့ရိုက်ခဲ့သည်။ ခြံစည်းရိုးတလျှောက် အစောင့်ချထားသည့်စစ်သားများက ထွက်သွားခိုင်းမည်ဟု စိတ်တထင့်ထင့် ဖြစ်ခဲ့သည်။

သို့သော် သည်တခေါက်မှာ အတားအဆီးဖြတ်ပြီး ခြံဝန်းထဲရောက်သွားသည်။ ကျုံးရံထားပြီး ဧက ၈၀၀ ကျယ်သည်။ လှလှပပပြုပြင်ထားသည့်ပန်းဥယျာဉ်များစီတန်းနေသည့်လမ်းမပေါ် တစ်မိနစ်ခန့်ကားမောင်းအပြီး ကျွန်မတို့အတွက် နောက်ဆုံးဂိတ် ပွင့်သွားသည်။ ဂိတ်ပေါက်အလွန်မှာ မြန်မာလိုပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ခေါ်သည့်ဧရာမပါလီမန်အဆောက်အအုံကြီး။ အမိုးအထပ်ထပ်၊ ဧရာမတိုင်လုံးကြီးများနှင့် တရုတ်ဘုရားကျောင်းတစ်ပိုင်း၊ ဧရာမဂူဗိမာန်တစ်ပိုင်းပုံပေါက်သည်။ သို့သော် ဖိတ်ဖိတ်တောက် အသစ်စက်စက်ဖြစ်သည်။ မြက်ခင်းများပေါ်တွင် ဟိုသည်ရှိနေသည်က ပိုငယ်သည့်အဆောက်အအုံများဖြစ်သည် ဝါညိုနု၊ အစိမ်းဖျော့၊ အညိုနှင့် အနီ မလိုက်ဖက်လှသည့် အရောင်များ ပေါင်းစပ်ထားသော အရောင်တူအဆောက်အအုံများဖြစ်သည်။ ခမ်းနားကြီးကျယ်စွာ လုပ်ထားသည်။

ငွေကြေးကုန်ကျအလွန်များမည်။ မြန်မာ့လူဦးရေသုံးပုံတစ်ပုံ ဆင်းရဲမွဲတေမှု သတ်မှတ်ချက်အောက်နှိမ့်ပါးနေသည့်အတွက် သည်အဆောက်အအုံသည် အလွန်ချဲ့ကား ဟိတ်ဟန်ထုတ်ထားသည့်အလား ဖြစ်နေသည်။

ပစ်ကပ်ကားပြတင်းမှာ ကျွန်မလက်ချောင်းများကို စိတ်လှုပ်ရှား တဒေါက်ဒေါက် ခေါက်မိသည်။ မြန်မာ့လွှတ်တော်ကို ယခင်ကရုပ်မြင်သံကြားမှာ မြင်ဖူးထားသည်။ ထိုကြောင့် ကိုယ်မျက်မြင်တွေ့တော့မည့်မြင်ကွင်းကို မြင်ယောင်ကြည့်လို့ရသည်။ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်စလုံးကို လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌထိုင်သည့် စင်မြင့်ဆီနီမ့်လျှော်ဆင်းသွားသည့်ထိုင်ခုံတန်းများတန်းစီလျက် ကဇာတ်ရုံတစ်ခုသဖွယ် ခင်းကျင်းထားသည်။ လူများစုဖမာတိုင်းရင်းသား လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များက

လီမွန်သီးဖျော်ရည်ရောင်ရှိသည့် ခေါင်းပေါင်းဟုခေါ်သော ချက်ချင်းမြင်သာသည့်ဦးထုပ်ကို ဆောင်းထားသည်။
မြန်မာနိုင်ငံ၏အကျော်ကြားဆုံး လွှတ်တော်အမတ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ဆံပင်မှာပန်းပန်သည်။
လွှတ်တော်တက်လာချိန်မှာ အမျိုးသမီးများက ခေါင်းပေါင်းဆောင်းစရာတစ်ခုခုမလိုသောကြောင့် ဖြစ်သည်။
ခေါင်းပေါင်းဆောင်းများဘေးတွင် ငှက်မွေးများ၊ လက်စွယ်များနှင့် ဝက်ရိုးများဖြင့်
ပြုလုပ်ထားသည့်ထူးထူးခြားခြားဦးထုပ်များဆောင်ထားသည့် လူများရှိနေသည်။ သူတို့သည်
မြန်မာနိုင်ငံ၏လူနည်းစုလူမျိုးစုများကိုကိုယ်စားပြုလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ဖြစ်သည်။
သူတို့၏လက်ဝဲဘက်မှာ အစိမ်းရောင်ပင်လယ်ကြီးတစ်ခုရှိသည်။ ထိုနေရာတွင် တပ်မတော်သားများ
၎င်းတို့ယူနီဖောင်းများဝတ်ကာ ထိုင်နေသည်။ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့စစ်တပ်သည် လွှတ်တော်အမတ်နေရာ
၄၄၀၏လေးပုံတစ်ပုံကို အလိုအလျောက်ရထားသည်။ သူတို့သည် ရွေးကောက်ခံထားရသူများမဟုတ်။ သို့သော်
ဖွဲ့စည်းပုံပြင်ဆင်ရေးမှန်သမျှပယ်ဖျက်နိုင်သော ပါဝါအာဏာရထားသည်။
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကိုသမ္မတဖြစ်ခွင့်တားမြစ်ထားသည့်
ရည်ရွယ်ချက်များနှင့်ကိုက်ညီသည့်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို သူတို့သတ်မှတ်ရေးဆွဲထားသည်။
ထို့သို့စီစဉ်ထားသည့်ဖွဲ့စည်းပုံကို စစ်တပ်က ‘စည်းကမ်းပြည့်ဝသောဒီမိုကရေစီ’ ဟု တံဆိပ် တပ်သည်။
ပါလီမန်ကိုမြင်ကွင်းတစ်ခုအနေဖြင့် ကျွန်မ စိတ်လှုပ်ရှားမှုမရှိ - လန်ဒန်နှင့်ကင်ဘာရာမှာ
တွေ့ဖူးသည့်လွှတ်တော်များနှင့်မတူဘဲ မြန်မာ့လွှတ်တော်၏လုပ်ငန်းစဉ်များက ပုံမှန်အားဖြင့် ငြီးငွေ့စရာ
ကောင်းသည်။ ခံစားချက်ပြသမှု မရှိ။ သို့သော် သမိုင်းဝင်ရွေးကောက်ပွဲများ
လုပ်တော့မည့်ဆဲဆဲတိုင်းပြည်အတွက် နှစ်ငါးဆယ်အတွင်း ပထမဆုံးသောဒီမိုကရေစီနည်းကျ
ရွေးချယ်တင်မြှောက်အစိုးရတစ်ရပ်ကိုကြိုဆိုမည့်လွှတ်တော်အနေဖြင့် အိန္ဒြေကြီးနေသည်။ သည်တစ်ကြိမ်မှာ
တပ်မတော်က ပြည်သူ့ဆန္ဒကိုလေးစားသည်ဆိုလျှင် ဖြစ်လာမည်။
ကျွန်မတို့ကားရပ်သွားသည်အခါ လှေကားထစ်ခြေရင်းမှာ အရာရှိတစ်ဦးက ဟောမာနှင့်ကျွန်မကိုနှုတ်ဆက်သည်။
အားပါးတရပြုံးလျက် သူနှင့်ဟောမာနောက်က ကျွန်မ လိုက်သည်။ ရွှေခြင်္သေ့ရုပ်တုနှစ်ခုကိုဖြတ်သွားသည်။
ပေါတီကိုဖြတ်သည်။ လှိုဏ်ဂူကြီးကဲ့သို့ ခန်းမကြီးကိုဖြတ်သည်။
ချောမွတ်နေသည့်စကျင်ကျောက်ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင် ကျွန်မ၏ဖိနပ်သံ တဒေါက်ဒေါက်မြည်နေသည်။
လွှတ်တော်ထဲရောက်မည့်ခမ်းနားထည်ဝါသော နှစ်ချပ်တွဲတံခါးမကြီးအနားသို့ ကျွန်မတို့ရောက်လာသောအခါ
ထိုအရာရှိက ရုတ်တရက် ဘယ်ဘက်ကွေ့ပြီးရပ်လိုက်သည်။
‘ဒါက မီဒီယာအခန်းပဲ’ ဟု ဟောမာက ခန်းမဘေးရှိ အရောင်တင်ထားသော
ကျွန်းကုလားထိုင်များတွင်ထိုင်နေသော ဒါဇင်ဝန်းကျင်ရှိမည့်လူများကို လက်ညှိုးထိုးပြသည်။

‘ဆယ့်ငါးမိနစ်အတွင်း ကျွန်မတို့ကိုခေါ်ဖို့ သူပြန်လာမှာပါ’ ဟု တာဝန်ရှိသူက လှစ်ခနဲထွက်သွားစဉ် သူက ထပ်ပြောသည်။

ဂျင်းဘောင်းဘီနှင့်တီရှပ်ဝတ်လူငယ်များ ကန်ဒီခရပ်ရှ်ဂိမ်းကစားရင်း သူတို့ဖုန်းကို ငုတ်ကိုင်း သုံးနေသည်။ သူတို့နောက်မှာ ပေ ၄၀မြင့်ရှိမည့် ရွှေရောင်ကန်လန်ကာအိအိများရှိသည်။ ပစ္စည်းပစ္စယအနေဖြင့် သောက်ရေအပြည့်ဘူးတစ်ဘူးသာရှိနေပုံရသည်။ စားပွဲများပင် မရှိသည့်အတွက် မှတ်စုယူရန်ခက်သည်။ မီဒီယာခန်းမထဲဝင်ရာမှာ ကျင်းပနေသည့်အစည်းအဝေးကို အနှောင့်အယှက်မဖြစ်အောင် တားဆီးဖို့သည်နေရာက သတင်းသမားများအတွက် စောင့်ဆိုင်းရန်နေရာမျိုးဖြစ်မည်ဟု ကျွန်မ ပထမထင်လိုက်သည်။ နောက်တော့ တီဗီလေးတခုကို သတိထားမိလိုက်သည်။ တီဗီဖန်သားပြင်ပေါ်မှာ မြင်နေကျအစိမ်းပင်လယ်ကြီးဖြစ်သည်။ သည်လိုပြင်ထားပုံမျိုးဆိုလျှင် သတင်းထောက်များက ရန်ကုန်မှာပဲနေချင်နေတော့မည်ပေါ့။

‘တို့တွေ လွှတ်တော်ကိုကြည့်လို့မရဘူးလား’ မယုံမကြည်ဖြစ်ပြီး ဟေမာ့ကိုမေးသည်။ ‘မရဘူး’ သူ ပြောသည်။ ‘ဂျာနယ်လစ်တွေ နေရမယ့်နေရာက ဒီနေရာ’

ဒီမိုကရေစီနှင့်လက်တစ်ကမ်းမှာ ဟု ကျွန်မ တွေးလိုက်မိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ နိုင်ငံခြား သတင်းထောက်များအသင်း ၂၀၁၃ခုနှစ်။ ဓာတ်ပုံ - ဂျူလီယန်ရေး

ရန်ကုန်မြို့လယ်ရှိ လမ်းဘေးဈေးဆိုင်ငယ်များ၊ ၂၀၁၆

နေညိုချိန် ပုဂံ

ရန်ကုန်မြို့ရွှေတိဂုံဘုရား အဝင်စောင်းတန်း။

ကိုလိုနီခေတ် အစိုးရကြေးနန်းရုံးကို ၁၉၁၃ ခုနှစ်တွင် တည်ဆောက်ခဲ့သည်။

ပုဂံ အာနန္ဒာဘုရား

ပုဂံက ကယန်းအမျိုးသမီး

အင်းလေးကန်မှာ မိခင်ဖြစ်သူနှင့်သူကလေး။

၂၀၁၅ ခုနှစ် သံအမတ်ကြီးနေအိမ် ဗြိတိန်ဒေးအောက်ပွဲ။

၂၀၁၄ခုနှစ် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှာဟောပြောမည့် အမေရိကန်သမ္မတအိုဘားမားကိုစောင့်မျှော်နေစဉ်

သမ္မတအိုဘားမားက မေးခွန်းများပါသည့်စာရွက်ကို နောက်ပြောင်သိမ်းယူလိုက်စဉ်၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ ၂၀၁၄ခုနှစ်။

၂၀၁၅ခုနှစ်က ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနေရှေ့တွင် ဆဲလ်ဖီဓာတ်ပုံရိုက်ယူခဲ့။

The Global New Light of Myanmar သတင်းစာက သတင်းအယ်ဒီတာကိုအေးမင်းစိုး

လော်ရင်းနှင့်အလုပ်လုပ်နေစဉ် Pact အသေးစားငွေချေးအစီအစဉ်မှတစ်ဆင့်ရင်းမြစ်တစ်ဦးနှင့်အတူ

ရန်ကုန် ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်က ကျွန်ုပ်တို့မြန်မာပြည်မှာ နောက်ဆုံးနေခဲ့သည့်အိမ်။

JR

မင်စွန်းလက်သန်းများ

အောက်တိုဘာလ ၂၀၁၅

ရွေးကောက်ပွဲနီးလာသည့်အခါ The New Light သတင်းစာမှာ လုံခြုံရေးအစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်သည်။ အဆောက်အအုံထဲကို အမှတ်မထင်လမ်းလျှောက်ဝင်မလာနိုင်စေရန် ဂိတ်ပေါက်တစ်ခု တပ်ဆင်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏တစ်ဦးတည်းသောလုံခြုံရေးအစောင့်ကိုလည်း သူ့အမြဲဝတ်သည့်အရောင်လွင့်စွပ်ကျယ်အင်္ကျီဖြူပေါ်က ယူနီဖောင်းဝတ်ဆင်ပေးသည်။ CCTV ကင်မရာများဝယ်ယူမည်လား စည်မံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့က စဉ်းစားဆုံးဖြတ်နေကြောင်း၊ သတင်းခန်းအနီးမှာ သိမ်းဆည်းထားသော ဓာတုပစ္စည်းပုံးများကို ကျွန်ုပ်တို့ဘေးကင်းရေးအတွက် အဝေးသို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း အကြီးတန်းဝန်ထမ်းများနှင့်အစည်းအဝေးလုပ်စဉ်မှာ ဦးမောင်မောင်သန်းက ကျွန်ုပ်တို့ကို ပြောသည်။

ဓာတုပစ္စည်းတဲ့လား ကျွန်ုပ်တို့ရိမ်တကြီးပင် တွေးလိုက်မိသည်။ ဓာတုပစ္စည်းတွေရှိမှန်း ကျွန်ုပ် မသိခဲ့ဘူး။ အမိန့်ပြန်တမ်းကဲ့သို့ရေးထားသည့်မြန်မာသတင်းအေဂျင်စီမှဆောင်းပါးများကို ပိုများများ လက်ခံရနေသည်။ ဥပမာ၊ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်သည်သာ ရွေးကောက်ပွဲသတင်းနှင့် ရလဒ်များအတွက် တစ်ခုတည်းသောသတင်းရင်းမြစ်ဖြစ်သည်။ Facebook ကဲ့သို့ အလားတူ ဆိုရှယ်မီဒီယာများမှ အလွတ်သဘောသဘောထားကောက်ယူမှုများကိုလျစ်လျူရှုရမည်ဟု ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်က တိုက်တွန်းထားသည်။ မည်သူ့အနိုင်ရမည်ဟု ပြည်သူလူထုထဲကထင်မြင်ချက်ကို ကိုးကားဖော်ပြရန်ပင် ကျွန်ုပ်တို့၏သတင်းထောက်များကို ခွင့်ပြုထား။ ထိုသို့ဖြစ်ရသည်မှာ လက်ရှိအာဏာရပါတီနဲ့မည်ဟု လူတိုင်းက သေသေချာချာ ထင်မြင်ထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ရွေးကောက်ပွဲဖြစ်စဉ်တွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်းမပြုရန် နိုင်ငံတကာအသိုက်အဝန်းကို အချို့ဆောင်းပါးများက သတိပေးထားသည်။ စစ်အစိုးရအုပ်ချုပ်မှုအောက်က The New Light ၏အမှောင်ကာလကိုပြန်ပြောင်းသတိရစေသည့် စွပ်စွဲလေသံဖြင့်ပြောထားသည်။ ‘သံတမန်များနှင့်နိုင်ငံခြားရွေးကောက်ပွဲလေ့လာ စောင့်ကြည့်သူများအနေဖြင့် ဘက်လိုက်သည်ဟုအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုနိုင်သည့်လှုပ်ရှားမှုများ သို့မဟုတ်

လွတ်လပ်၍တရားမျှတသောရွေးကောက်ပွဲကျင်းပနိုင်ရေးနှင့်ခါးစွမ်းရည်ကိုထိခိုက်စေနိုင်သည့် ဆောင်ရွက်မှုများရှောင်ကြဉ်ရန် နိုင်ငံတော်အစိုးရကတောင်းဆိုလိုက်သည်။’

သည်သတင်းစကားက မကောင်းသောလက္ခဏာပေါ်နေပုံရသည်။ စစ်အစိုးရနှင့် စစ်အစိုးရ၏နိုင်ငံရေးပါတီများဟုခေါ်သည့်အဖွဲ့အစည်းများကသာ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ဖူးသည့် မှတ်တမ်းများရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ၁၉၉၀မှာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ပါတီက အနိုင်ရသည့်အခါ သူတို့ကရွေးကောက်ပွဲကို တရားမဝင်ကြောင်းကြေညာပြီး ‘နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ’ အဖြစ်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံကို ၂၀၁၁ အထိအုပ်ချုပ်သည်။ မကြာခင်မှာပဲ ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီ (USDP)ကိုတည်ထောင်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲနှိုးနှိမ်ခဲ့လျှင် ရွေးကောက်ပွဲမှာချို့ယွင်းချက်ရှိကြောင်းကြေညာရန် စစ်တပ်က အခြေအနေကို ပြင်ဆင်ထားသလို ဖြစ်နေသည်။ ရွေးကောက်ပွဲနှိုးနှိမ်မှာလည်း သေချာနေသည်။

အလုပ်ချိန်အပြီး လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တချို့နှင့်ဝီစကီအနည်းနည်းသောက်နေချိန်မှာ အာဏာသိမ်းတော့မည့်ပုံမျိုးဖြစ်နေကြောင်း ကျွန်မက တင်မိုးဇော်ဟုခေါ်သည့်အယ်ဒီတာတစ်ဦးက ပြောသည်။ စစ်တပ်ကထိပ်ပိုင်းပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးနှင့်နီးစပ်သူတစ်ဦးကို သူသိကြောင်း၊ တပ်ဖွဲ့များက ရန်ကုန်ကို စီးနင်းရန်ပြင်ဆင်နေကြောင်း တပ်၏ထိပ်ပိုင်းတစ်ဦးက သူ့မိတ်ဆွေကိုပြောပြကြောင်း သူ ပြောသည်။

‘သူတို့က တင့်ကားတွေနဲ့ဝင်လာပြီး အင်အားသုံးအာဏာသိမ်းမယ်။ ၁၉၈၈ နဲ့ ၁၉၆၂ တုန်းက လုပ်ခဲ့သလိုမျိုးပေါ့’ လေသံတိုးတိုးဖြင့် သူ ပြောသည်။ သတင်းခန်းနှင့်ကပ်လျက် အခန်းရှိ ခုံတန်းရှည်များပေါ်မှာ ကျွန်မတို့ ထိုင်နေသည်။ မည်သူနားထောင်နေမည်ကို မည်သူမှ မသေချာ။

ကျွန်မစိတ်က ဝေလည်ပြေးလွှားနေသည်။ အာဏာသိမ်းဖို့ ဖြစ်နိုင်ချေရှိပုံပေါ်သည်။ သေချာသလောက်တောင် ဖြစ်နိုင်သည်။ လအနည်းငယ်စောစောက USDP အတွင်းမှာ တစ်ခု ဖြစ်သွားပြီ— ကျွန်မအလုပ်အင်တာဗျူးပထမနေ့မှာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ စစ်တပ်က ပါတီဌာနချုပ်ကို ဝိုင်းထားပြီး ပါတီခေါင်းဆောင်ဦးရွှေမန်းကို အာဏာက ဖယ်ရှားလိုက်သည်။ အကြောင်းရင်းကဘလဲ။ သူက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့်အလွန်းသင့်လှသည်။ တစ်နေ့မှာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို သမ္မတဖြစ်ခွင့်ပေးရန်အယူအဆကို တင်ပြခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က ဦးရွှေမန်းသည် လွတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သည့်အတွက် ဩဇာအရှိဆုံးလွတ်တော်အမတ်လည်း ဖြစ်သည်။ သူ ဖယ်ရှားခံရခြင်းက သေနတ်များသည် မဲဆန္ဒများထက်ပိုအားကောင်းသေးကြောင်းပြောနေသည်။

‘ဒါပေမယ့် မြန်မာနိုင်ငံဟာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေ တကယ်ရည်ရွယ် လူသိရှင်ကြား လုပ်ထားပြီးပြီပဲ’
စိတ်ထဲပေါ်လာသည့်အတိုင်း ကျွန်မ တွေးပြောလိုက်သည်။ ‘လွတ်လပ်ပြီး
တရားမျှတတဲ့ရွေးကောက်ပွဲတွေကျင်းပတဲ့အပေါ်မူတည်ပြီးဝင်ရောက်လာမယ့်နိုင်ငံတကာပံ့ပိုးနှင့်
စီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းသစ်တွေလက်လွှတ်ဆုံးရှုံးရမယ့်အန္တရာယ်ကို သူတို့ ဘာလို့လုပ်မှာလဲ’

‘ခင်ဗျားက အရမ်းအကောင်းမြင်တတ်တဲ့သူပဲ ဂျစ်’ တင်မိုးဇော်က ပြောသည်။ ‘ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်က
မြန်မာပြည်ကလေး။ ဒီနိုင်ငံကိုအုပ်ချုပ်တဲ့လူတွေက လှည့်ဖြားအတ္တိကြီးသူတွေဆိုတာ ကျွန်တော် သိတယ်’
ရေမရောသည့်ဝိစကီတကျိုက် သူ မော့လိုက်သည်။ အခြားသူများက တီးတိုး သဘောတူကြပြီး
သူ့ကိုဆက်ပြောရန်အားပေးသည်။ ‘၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲမှာ သူတို့ထင်ခဲ့ဖူးသလိုပဲ ဒီရွေးကောက်ပွဲကို
သူတို့နိုင်မယ် ထင်နေတယ်။ ဒီမိုကရေစီကိုပြန်ယူပေးတဲ့အတွက် သူတို့ကို လူထုက ကျေးဇူးတင်မယ်လို့
သူတို့မျှော်လင့်တာ။ အထင်နဲ့အမြင်တခြားစီဖြစ်မယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် သိတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ရှုံးရင်
သိပ်ဒေါသထွက်တော့မှာ’

စိတ်ထဲပူပန်မှုနှင့်ကျွန်မအိမ်ပြန်လာသည်။ အိမ်တံခါးဝထဲလှမ်းဝင်လိုက်သည်နှင့်ချက်ချင်းပင်
တင်မိုးဇော်ပြောသည့်စကားကို ရှာပါ့ကို ကျွန်မ ပြောလိုက်သည်။

‘ဒါပေမယ့် အာဏာသိမ်းလိုက်ရင်တောင် The New Light ကိုပစ်မှတ်ထားမယ် မထင်ဘူး’ သူ ပြောသည်။
‘စစ်တပ်က သူတို့တာဝန်ယူတာနဲ့ပတ်သက်ပြီး လူထုကိုအသိပေးဖို့ တို့ကိုလိုအပ်မှာ သေချာတယ်။
အဲ့ဒီအခြေအနေအတိုင်းဆိုရင် ဧရာဝတီလိုစာစောင်က ခြိမ်းခြောက်တဲ့ပုံစံနဲ့ တိုက်ခိုက်ခံရနိုင်ခြေ
ပိုများတာသေချာတယ်။ သူတို့ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကို အမြဲ ဆန်းစစ်ဝေဖန်လို့လေ’

‘အဲ့လို ယူဆတယ်’ ရှာပါကပြောသည်။ ယုံကြည်မှုမရှိသည့်အသံမျိုးဖြစ်နေသည်။ ‘ဒါပေမယ့်
ဘာမဆိုဖြစ်နိုင်တာတော့ သတိရပေါ့။ ပတ်ဝန်းကျင်မှာဖြစ်ပျက်နေတာကို နားလည်တယ်။ အခြေအနေကို
မှန်မှန်ကန်ကန်ကြည့်နိုင်တယ်လို့တော့ မယူဆလိုက်နဲ့။ သတိထားနော် ဟုတ်ပြီးလား’

ရေချိုးဖို့ လှမ်းထွက်လိုက်စဉ်မှာ ‘အမြဲပေါ့ ဘောဘီ’ ကျွန်မ ပြောသည်။ ‘ဒါပေမယ့်
အားလုံးအဆင်ပြေမယ်လို့ထင်တာပဲ။ လုပ်ထားတဲ့တိုးတက်မှုတွေအားလုံးအပြီးမှာ မြန်မာနိုင်ငံက
နောက်ပြန်ဆုတ်ဖို့ဆိုတာ အဓိပ္ပာယ်မရှိဘူး’

ချွေးနှင့်အညစ်အကြေးကို ရေအေးအေးနဲ့ဆေးကြောလိုက်ချိန်မှာ ကျွန်မ မှန်မယ်လို့ မျှော်လင့်မိလိုက်သည်။

—

ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မှီ နှစ်ရက်အလိုတွင်၊ ကျွန်မ မသိသည့်ရွေးကောက်ပွဲအကြမ်းဖက်မှု ဖြစ်နိုင်ချေကို ကျွန်မအထက်လူကြီးများသိသည်ကို ကျွန်မ သဘောပေါက်လိုက်သည်။ ဦးမောင်မောင်သန်းဆီက အီးမေးလ်တစ်စောင် ဝင်လာသည်။ ကျွန်မ ဆံပင်ထောင်သွားသည်။

ချစ်ခင်ရသောလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များခင်ဗျာ

ကျွန်တော်တို့၏သတင်းစာပါအကြောင်းအရာများကို လေးလေးနက်နက်ဂရုစိုက်ကြပါလို့ အားလုံးကို မေတ္တာရပ်ခံလိုပါသည်။ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ နိုင်ငံရေးပါတီများ၏ရလဒ်များနှင့်ပတ်သက်သည့် ဘက်လိုက်သတင်း သို့မဟုတ် ဘက်လိုက်သည့်ဓာတ်ပုံများဖော်ပြခြင်း ကင်းရှင်းရမည်။ နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းမှ မှတ်ချက်များအပါအဝင် ၎င်းတို့ထံမှတုံ့ပြန်မှုများကို အစိုးရ၏ တရားဝင်ထုတ်ပြန်ချက်များမှလွဲ၍ ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုသင့်ပါ။

အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲရလဒ်များနှင့်ပတ်သက်၍မှတ်ချက်တစ်စုံတရာ မဖော်ပြပါနှင့်။ ထိုသို့လုပ်ဆောင်ခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့၏ရုံးနှင့်လူများအပေါ် ကိုယ်ထိလက်ရောက်တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြင့် ကျွန်တော်တို့အပေါ်ကြီးမားမားသက်ရောက်မှုရှိသွားနိုင်ပါသည်။

လေးစားလျက်

မောင်မောင်သန်း

ကျွန်မ အပြင်လှမ်းထွက်ပြီး ဗြိတိသျှသံရုံးက ကျွန်မ၏အကြီးအကဲဖြစ်ဖူးသူ လီဆာကို ဖုန်းဆက်သည်။ ဦးမောင်မောင်သန်း၏အီးမေးလ်နှင့် သူ့ကြားထားပြီးဖြစ်လောက်သည့် အာဏာသိမ်းမည့်ကောလဟာလများအကြောင်း ကျွန်မလေသံတိုးတိုးဖြင့် သူ့ကိုပြောလိုက်သည်။

‘ကျွန်မရဲ့လုံခြုံရေးအတွက် စိတ်ပူလာပြီ’ ဟု ထည့်ပြောလိုက်သည်။

‘အလုပ်မှာအန္တရာယ်ရှိနေပြီလို့ခံစားရရင် ချက်ချင်း ထွက်သွားလိုက်။ ဗီစီစိတ်အသိရဲ့အသံကို နားထောင်။ တစ်ခုခုအဆင်မပြေတော့ရင် ဆက်နေဖို့ မဖြစ်မနေတာဝန်ရှိနေတယ်လို့ မတွေးနဲ့’ ဟု စိုးရိမ်သဖြင့် လီဆာကအကြံပြုသည်။

ထို့နောက် အရေးပေါ်ဖုန်းခေါ်ဆိုနိုင်သည့် သံရုံးကျောထောက်နောက်ခံပေးထားသော နိုင်ငံတကာအကူအညီလိုင်းနံပါတ်ကိုပေးသည်။ သို့သော် ဖုန်းချပြီးနောက်မှာ ကျွန်မ၏ပြည်တွင်းဖုန်းကတ်သုံးပြီး နိုင်ငံတကာသို့ဖုန်းခေါ်ဆိုမှုမလုပ်နိုင်ကြောင်း သတိရသွားသည်။

အလုပ်စားပွဲကိုပြန်ရောက်ချိန်မှာ အာရုံစူးစိုက်ရခက်ပြီး အာရုံစူးစိုက်ဖို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် စိတ်တင်းရသည်။ ဘာသာပြန်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဦးကျော်သူရ သတင်းခန်းထဲ သုတ်သုတ်ပြာပြာ ဝင်လာပြီးပြောလိုက်သည့်အချိန် ကျွန်မထိုင်ခုံကနေ ထခုန်တော့မလိုဖြစ်နေသည်။ ‘ကောရစ်ဒါမှာ ကင်းမြီးကောက်’

ကင်းမြီးကောက်ကိုကြည့်ဖို့ အခြားနှစ်ယောက်နှင့် ကျွန်မပါသွားသည်။ လက်ထဲမှာ အံ့ကိုက်ဖြစ်လောက်အောင်သေးသော်လည်း မြင်ဖူးသမျှ ကြောက်စရာအဖြစ်ဆုံးသတ္တဝါထဲ ပါသည်။ ကျောက်သားလိုမာသည့်အခွံနှင့်နွာကိုယ်အရှည်နီးပါးကျယ်ဝန်းသည့် ကျောက်ပုစွန်ပုံစံ လက်မများ ပါသည်။ အမြီးက ရိုလာကိုစတာပတ်လမ်းကွင်းလိုကွေးကောက်နေပြီး အကွေးထက်ဝက်လောက်မှာ အနီရောင်မျက်ရည်စက်ပုံသဏ္ဍာန်များချိတ်ဖြင့် အဆုံးသတ်ထားသည်။ သတင်းခန်းဆီ တည်ငြိမ်စွာ တိုးလာနေချိန်မှာ ခြေထောက်ရှည်ရှည်ရှစ်ချောင်းက သဲသဲမဲမဲ ပြန့်ကားထွက်လာသည်။

‘အမှိုက်ပုံးနား ဟိုအနားမှာ ကျွန်တော် စီးကရက်တစ်လိပ်သောက်နေတာ။ ဒီကောင်ကိုမြင်တော့ နင်းမိမလို ဖြစ်သွားတယ်’ ဦးကျော်သူရက ရှင်းပြသည်။

‘အရမ်းကြောက်စရာပဲ’ တုန်ခါသွားပြီး ကျွန်မ ပြောသည်။ ‘ဒီကောင်ကိုက်ရင် ဘယ်လောက်ဆိုးသလဲ’

‘ကင်းမြီးကောက် မကိုက်ဘူး’ ကိုအေးမင်းစိုးကပြောသည်။ ‘သူတို့က သူတို့ရဲ့သားကောင်ကို လက်တံတွေနဲ့ပတ်ထားပြီး အမြီးကနေ အဆိပ်ထိုးသွင်းတယ်။ ကင်းမြီးကောက်ကိုက်ရင် သေသွားနိုင်တယ်- ကျွန်တော့်မြို့ကကောင်လေး လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်နှစ်လောက်က သေသွားတယ်။ မသေရင်တောင် ရက်ပေါင်းများစွာ ခံစားဖူးသမျှအဆိုးဆုံးဝေဒနာခံစားရမှာ’

‘အမလေး’ ကျွန်မ ပြောမိသည်။ ကြိုးသိုင်းဖိနပ်စီးထားသည့်ခြေထောက်ကို ရုတ်တရက် သတိထားမိသွားသည်။ မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးစံအတိုင်း ကျွန်မတို့၏ရှူးဖိနပ်များကို တံခါးပေါက်နားထားခဲ့ပြီး ရုံးခန်းထဲ ခြေဗလာဝင်ကြသည်။ ကျွန်မတို့၏လုပ်ငန်းခွင်ထဲမှာ ကင်းမြီးကောက်ကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် လျှောက်သွားခွင့်ပေးပါက အလွန်အန္တရာယ်များမည်။ သို့သော်လည်း သက်ရှိသတ္တဝါကို အန္တရာယ်ပြုခြင်းသည် ကျွန်မလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏ ဗုဒ္ဓဘာသာ ယုံကြည်လက်ခံမှုနှင့် ဆန့်ကျင်နေသောကြောင့် မည်သူမျှ မသတ်ချင်ကြ။ ကျွန်မမှာ ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သည့်စနိုးစနောင့်စိတ်မရှိသော်လည်း လွဲချော်သွားလျှင် အထိုးခံရနိုင်ခြေရှိသည့်အတွက် အနားသွားပြီး သတ်ပစ်ရမှာ ကြောက်နေသည်။

‘ဝေါလက်စ်ကို သွားမေးရအောင်ကွာ’ ကိုအေးမင်းစိုးက ပြောသည်။ ‘သူက ခရစ်ယာန်’
မျက်နှာထားတင်းတင်းဖြင့်ခေါင်းညိတ်ပြုပြီး ဝေါလက်စ်က သတ်ပေးရန် သဘောတူသည်။
ကောရစ်ဒါကိုထွက်သွားပြီး ကုလားထိုင်ခြေထောက်အကျိုးတစ်ခု သယ်လာသည်။ ဗုန်းခနဲ
သုံးချက်ကျယ်ကျယ်ကြားရချိန်မှာ ကျွန်မမျက်နှာ ရှုံ့မဲ့မဲ့ဖြစ်နေသည်။

—

နိုဝင်ဘာ ၈ ရက်ရွေးကောက်ပွဲနေ့မှာ သတင်းခန်းထဲကျွန်မဝင်သွားချိန်မှာ
လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကမဲပေးခဲ့သည့်သူတို့အတွေ့အကြုံများကိုဝေမျှဖို့ စိတ်ထက်သန်နေသည်။ ကျွန်မကို
အားတက်သရောပြောချင်သလို ဖြစ်နေသည်။ အများစုအတွက် မြန်မာ့နိုင်ငံရေးဖြစ်စဉ်မှာ
သူတို့ပါဝင်ပတ်သက်ခွင့်ရသည်မှာ သည်တစ်ကြိမ် ပထမဆုံးအကြိမ်။

‘မနက် ၆ နာရီမှာ ကျွန်တော် မဲရုံကိုရောက်တယ်’ ပြုံးနေသည့်ညီဇော်မိုးက ပြောသည်။ သူ့ဖုန်းဖြင့်ရိုက်ထားသော
ဆဲလ်ဖီဇာတ်ပုံကို ကျွန်မကိုပြသည်။

‘ကျွန်မက အဲဒီကို မနက် ၄ နာရီမှာရောက်တယ်’ သတင်းထောက် ငြိမ်းသစ္စာက ပြောသည်။
‘ကျွန်မရှေ့မှာတန်းစီနေတာလူများလွန်းရင် မဲပေးခွင့်ဆုံးရှုံးသွားမှာ စိုးတယ်။ ဘယ်အချိန်ကျရင် မဲရုံတွေ
ပိတ်မှာလဲ ကျွန်မ မသိဘူး’

‘ကျွန်တော် စောစောသွားသင့်တာ’ ဦးသန်းသောင်းက ပြောသည်။ ‘ကျွန်တော် သုံးနာရီကြာ တန်းစီ စောင့်တယ်။
မဲပေးတာက မိနစ်ပိုင်းလေးပဲကြာတာ။ ကျွန်တော့်မဲပြားကို ပုံးကြီးတစ်ခုထဲ ထည့်လိုက်ပြီးတဲ့နောက်
နောက်တစ်ကြိမ်မထည့်နိုင်အောင် တာဝန်ရှိတစ်ယောက်က ကျွန်တော့်လက်ချောင်းကို မင်ထဲနှစ်လိုက်တာ’
မင်စွန်းနေသည့်လက်သန်းကို သူ ဂုဏ်ယူစွာမြှောက်ပြသည်။

‘ကောင်းလိုက်တာရှင်’ ကျွန်မက သဘောကျနှစ်ခြိုက်ပြီး ပြောလိုက်သည်။ ကျွန်မကို သူတို့တစ်ဦးချင်းစီက
မင်စွန်းနေသောလက်ချောင်းများပြသနေစဉ်မှာ ဦးကျော်သူရ၏မျက်လုံးမှာ မျက်ရည်စို့လာသည်ကို ကျွန်မ
မြင်လိုက်ရသည်။ ပြီးလျှင် ကျွန်မက ခင်မြတ်သူဟုခေါ်သည့် ဘာသာပြန်သူတစ်ယောက်က သူ့ကွန်ပြူတာရှေ့မှာ
တစ်ယောက်တည်းထိုင်နေသည်ကို သတိထားမိသည်။ သူ ငေးငိုင်နေပုံရသည်။

‘မင်စွန်းတွဲမင်းရဲလက်သန်းလေးကဘယ်မှာလဲ ခင်မြတ်သူ’ သူ့ကို ကျွန်မ လှမ်းခေါ်သည်။

‘မဲမပေးခဲ့ဘူး’ သူက ခပ်ပြတ်ပြတ်ပြန်ဖြေသည်။

‘ဘာလို့လဲ’

‘အဖေက ခွင့်မပြုဘူး။ ဘယ်သူ့ကိုမဲပေးရမယ် သူ မဆုံးဖြတ်နိုင်ဘူး၊ ဒါကြောင့် ကျွန်မတို့မိသားစုမှာ ဘယ်သူမှ မဲမပေးဘူး’

‘ကြားရတာ စိတ်မကောင်းပါဘူး’

‘ရပါတယ်၊ အဆင်ပြေပါတယ်’ သူ အဆင်မပြေမှန်း ကျွန်မ သေချာသိသည်။

ခင်မြတ်သူအတွက် ကျွန်မ စိတ်မကောင်းဖြစ်မိသည်။ သူ့အဖေက သူ့ကိုထိန်းချုပ်ထားသည်ကို ကျွန်မ သိသည်။ ကျွန်မတို့ဆီကဂရပ်ဖစ်ဒီဇိုင်းနာတစ်ယောက်နှင့်မတွေ့ရန် သူ့ကို အဖေဖြစ်သူက တားမြစ်ထားကြောင်း သူ ကျွန်မကိုပြောပြသည်။ ဂရပ်ဖစ်ဒီဇိုင်းနာမှာ ရခိုင်လူမျိုးဖြစ်ပြီး သူ့မိသားစုက ဗမာဖြစ်သောကြောင့် ဖခင်ဖြစ်သူက အချစ်ငှက်တို့စုရုန်းကြသည်ကို မကြားနိုင်တော့ပါ။ ခင်မြတ်သူသည် အသက်သုံးဆယ်နီးပါးရှိပြီ။ သို့သော် သူ့ဘဝအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရန် စွမ်းအားမဲ့နေသည်။

သို့သော် အခြားသူများအတွက် ကျွန်မ သိပ်ပျော်သည်။ မဲပေးခြင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကောင်းသတင်းများသာ သူတို့မှာ ပြောစရာရှိသည်။ တစ်နိုင်ငံလုံးဆီမှ သတင်းများ တက်လာသည့်အခါ ထူးထူးခြားခြားအေးချမ်းသည့်နေ့တစ်နေ့ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ဦးမောင်မောင်သန်း ဘာကြောင့် သည်လောက်စိတ်ပူခဲ့လဲ ကျွန်မ ယခုထိ မသေချာ။ ဆိုးဆိုးရွားရွားအစီအစဉ်တစ်ခုက နောက်ဆုံးအချိန်ကျမှ ဖျက်သိမ်းလိုက်သည်ပဲလား။ သို့သော် ဘာမှဖြစ်မလာသည့်အတွက် ကျေးဇူးတင်ရသည်။

မဲများစတင်ရေတွက်ချိန်မှာ ကျွန်မတို့သည် တိုက်ရိုက်ထုတ်လွှင့်မှုကိုကြည့်ရှုရန် ရုပ်မြင်သံကြားအနီးမှာ စုကြသည်။ ရွေးကောင်ပွဲတာဝန်ရှိအင်္ကျီဖြူဝတ်အမျိုးသမီးက ပလတ်စတစ်ပုံးမှ မဲစာရွက်များကိုထုတ်ယူကာ ကင်မရာဆီ ကိုင်ပြသည်။ အမှတ်ခြစ်ထားသည့်နေရာက အမျိုးသား

ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ကိုမဲပေးရန်ရည်ညွှန်းသည့်ဒေါင်းရုပ်ဘေးမှာရှိသည်။ စခရင်မှာ အားပေးနေသည်များ ပေါ်လာလိုက် ပျောက်လိုက်။ တစ်ဦးချင်းစီ၏မဲကိုအားပါးတရပြပြီးနေသည့် ရွေးကောက်ပွဲတာဝန်ရှိသူက ရေတွက်နေသည်ကိုကြည့်နေရစဉ် ညှိယူဖမ်းစားခံနေရသည်။ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုကို ကျွန်မ တအံ့တဩဖြစ်ရသည်။ အာဏာရပါတီက သူတို့မှာရလာသည့် အပြတ်အသတ်ရုံးနှိမ့်မှုကို မည်သို့တုံ့ပြန်မည် ကျွန်မ စတင်သိချင်နေစဉ်မှာပဲ စစ်တပ်၏ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်မင်းအောင်လှိုင်၏စကားကိုကိုးကားချက်နှင့် သတင်းတစ်ပုဒ် ဝင်လာသည်။

‘အနိုင်ရတဲ့သူက ရလဒ်ကိုလက်ခံသလိုပဲ ရှုံးနိမ့်သူကလည်း လက်ခံရလိမ့်မယ်’ သူက
နေပြည်တော်မှာမဲပေးပြီးနောက် သတင်းထောက်များကိုပြောလိုက်သည်။ သည်တစ်ကြိမ်မှာ
ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်ကိုလေးစားလိုက်နာမည့် အားကောင်းသောလက္ခဏာပင်ဖြစ်သည်။

ကိုးနာရီတီးပြီးသည်နှင့် မန္တလေးရမ်တစ်ပုလင်း ကျွန်မတို့ဖွင့်ဖောက်လိုက်သည်။ ကိုအေးမင်းစိုးက
သူ့ဖုန်းခွက်ကိုမြှောက်ပြီး ‘ဒေါင်းသို့’ ဟုပြောလိုက်သည်။

‘ဒေါင်းသို့!’ ကျွန်မတို့ အော်ဟစ်၊ ရယ်မော၊ ပွေ့ဖက်လိုက်ကြသည်။

ထို့နောက် နောက်နေ့၏ရှေ့ဆုံးစာမျက်နှာခေါင်းစီးရေးရန် ဒီဇိုင်းနာ၏ကွန်ပျူတာမှာ ကျွန်မ ထိုင်သည်။
သေသေချာချာစဉ်းစားရင်း စားပွဲပေါ်လက်ချောင်းများ တဒေါက်ဒေါက်ခေါက်လိုက်သည်။
တရားဝင်မဲစာရင်းရလဒ် ဝင်မလာသေးသည့်အတွက် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် သူ့ပါတီက အနိုင်ရပြီဟု ကျွန်မ
မပြောနိုင်။ မည်သို့ဖြစ်စေ၊ ကျွန်မ သူ့နာမည်တပ်မဖော်ပြနိုင်။ ကျွန်မ ပြောနိုင်သည်က -
မည်သို့ဖြစ်စေပိုအရေးကြီးသည်ဟု ကျွန်မထင်မိသည်က - မြန်မာနိုင်ငံမှာ
ရာစုနှစ်ဝက်ကြာစစ်အုပ်ချုပ်ရေးပြီးဆုံးသွားပြီဟူ၍ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဦးမောင်မောင်သန်းက
ကျွန်မတို့ကိုသတိပေးထားသောကြောင့် ခေါင်းစီးသည် ထင်မြင်ချက်အဖြစ် အဓိပ္ပာယ်
မကောက်နိုင်သည့်တိတိကျကျမှန်ကန်မှုရှိသောခေါင်းစီးဖြစ်ရန် အလွန်အရေးကြီးသည်။
‘ခေတ်သစ်တစ်ခု၏အရုဏ်ဦး’ ဟု ကျွန်မ စာကိုရိုက်လိုက်သည်။ သည်နောက်မှာ ပြန်ထိုင်ပြီး ဖန်သားပြင်က
စကားလုံးများကိုကြည့်သည်။ ဟုတ်တယ်။ ဒါပဲ။ နောက်ဆုံးမှာ မြန်မာနိုင်ငံသည်
စစ်အာဏာရှင်အရိပ်မှရုန်းထွက်နိုင်ခဲ့ပြီ။ သမိုင်းဝင် သမိုင်းတွင်သွားပြီ။

—

ရွေးကောက်ပွဲအပြီးတစ်ပတ်ကြာအောင် သတင်းခန်းမှာ ကြည်နူးပီတိပြည့်နေသည်။ သို့သော်
ကျွန်မအံ့ဩရသည်က သည်ခံစားချက် မကြာခင် အငွေပျံ့သွားပြီး ငေးငေးငိုင်ငိုင်တိတ်ဆိတ်မှုက အစားထိုး
နေရာယူသွားသည်။ အစပိုင်းမှာ ကျွန်မနဝေတိမ်တောင်ဖြစ်ရသည်။ နောက်တော့ ကျွန်မဆီ
ဆိုက်ရောက်လာသည် - ကျွန်မတို့အားလုံး အလုပ်အကိုင်ဆုံးရှုံးတော့မည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က
အစိုးရပိုင်မီဒီယာမျိုးစုံကိုအဆုံးသတ်မည့်ကတိကဝတ်ဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲမဲဆွယ်ခဲ့သည်။ ဒီမိုကရေစီစနစ်မှာ
ထိုမီဒီယာမျိုးအတွက်နေရာမရှိဟု ပြောသင့်သည့်အတိုင်း ပြောဆိုခဲ့သည်။ ကျွန်မတို့သတင်းစာသည်

ပြီးဆုံးသွားသောအတိတ်ခေတ်ရုပ်ကြွင်းတစ်ခု ဖြစ်လာတော့မည်။
ကျွန်မတို့၏ဝင်ငွေအရင်းအမြစ်ပျောက်ကွယ်သွားတော့မည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အခက်အခဲဖြစ်နေစဉ် သုံးစွဲရန်
အလုပ်လက်မဲ့အကျိုးခံစားခွင့်ဆိုသည်မရှိ။ ထို့ကြောင့် အလုပ်အကိုင်ဆုံးရှုံးခြင်းသည်
ဆင်းရဲတွင်းထဲထိုးဆင်းသွားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ပိုဆိုးသည်က ကျွန်မ၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အချို့က
ကျန်းမာရေးပြဿနာများနှင့်နပမ်းလုံးနေရသည်။ ထိုအခြေအနေကြောင့် သူတို့မှာ
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရနိုင်ခြေ ပိုနည်းသည်။ တီဘီရောဂါဖြစ်နေသည့် ဘာသာပြန်တစ်ယောက် ရှိသည်။
လက်ထောက်သတင်းတည်းဖြတ်သူမှာ ထူးထူးခြားခြားပိုတက်စီယမ်ချို့တဲ့မှုခံစားနေရသည်။ ထို့ကြောင့်
မနက်ခင်းတွင် သူ အိပ်ရာကမထနိုင် ဖြစ်ရသည်။ မကြာသေးမီကမှ သူက ခွင့်သက်တမ်း တိုးယူထားရပြီး
သူ့ဆေးဖိုးကုန်ကျစရိတ်များကုရန် အလှူငွေစုပေါင်းကောက်ခံခဲ့ရသည်။ အခြားလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက
ပင်စင်လစာမျှော်လင့်နေကြသူများဖြစ်သည်။ သတင်းစာမှာ သူတို့ အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်မှာ ၁၃နှစ်နီးပါးရှိပြီ။
ထိုသက်တမ်းမှာ ပင်စင်ခံစားခွင့်ရနိုင်သည့် အစိုးရဝန်ထမ်းသက်ပင် ဖြစ်သည်။
ထိုသက်ကြီးအလုပ်သမားများအတွက် အလားအလာက တော်တော် ဆိုးရွားသည်။

ကျွန်မသည် ရွေးကောက်ပွဲမှာ သိပ်အာရုံနှစ်နေခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် နောက်ပိုင်းမှာ ကျွန်မ ဘာလုပ်မည်
များများမစဉ်းစားခဲ့။ နိုဝင်ဘာလ ၈ရက်အထိ၊ ကျွန်မလုပ်ခဲ့သည့်သတင်းများက စိတ်လှုပ်ရှားစရာကောင်းပြီး
အရေးကြီးသည်ဟုခံစားရသည်။ သို့သော် အဲသည်ကစပြီး အလေးပေးဖော်ပြသည့်သတင်းများက
သီးနှံရိတ်သိမ်းမှုနှင့်ဘာသာရေးအခမ်းအနားများဆီ ပြန်ရောက်သွားသည်။ ထုတ်ဝေမှုရပ်ဆိုင်းတော့မည့်အချိန်မှာ
သတင်းစာကိုတိုးတက်အောင် ကြိုးပမ်းမှု၏ရည်ရွယ်ချက်ကိုလည်း နားလည်ရခက်သည်။

ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးကုမ္ပဏီ Today Ogilvy နှင့်အကျိုးအမြတ်များများရသည့် ကာလတို သုတေသနအတွက်
စာချုပ်ချုပ်ဆိုကမ်းလှမ်းခံရသောအခါ နှစ်မြုပ်နေသည့်သင်္ဘောကိုစွန့်ခွာရန် ကျွန်မ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။
အလုပ်ကဏ္ဍသစ်သည် ကျွန်မအတွက်အံဝင်ခွင်ကျ ဖြစ်မဖြစ် မသေချာတော့ ဖြစ်နေသေးသည်။ နောက်ထပ်
ကာလတိုအတိုင်ပင်ခံအလုပ်ဟုတွေးမိလိုက်လျှင် နည်းနည်း စိတ်ပင်ပန်းမိသည်။

The New Light မှာကျွန်မ၏နောက်ဆုံးနေ့သည် ရွေးကောက်ပွဲအပြီးတစ်လအကြာမှာ ရောက်လာသည်။
ကျွန်မ၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အချို့လည်း နုတ်ထွက်သည်။ ကျန်နေခဲ့သူများက ကျွန်မကို
အံ့ဩလောက်စရာနှုတ်ဆက်ပွဲလုပ်ပေးသည်။ ရယ်စရာထိထိမိမိ စကား တစ်ခွန်းနှစ်ခွန်းနှင့်အတူ 'Farewell
Jessica' ဟု ကိတ်မုန့်ပေါ်မှာအစိမ်းရောင်စာလုံးရေးထားသည်။ သူတို့သည် ကျွန်မတွေ့ကြုံဖူးသမျှ
အကြင်နာတတ်ဆုံးသူတချို့ ဖြစ်သည်။

နိရန်ဂျန်

ဇွန်လ ၂၀၁၆

ဇွန်လ၏စိုစိုစွတ်စွတ်သောကြာညမှာ ကျွန်မ ဗြိတိသျှသံအမတ်ကြီး၏နေအိမ်မှာ သံရုံးကလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဟောင်းတချို့နှင့် ပါလာဂိမ်းကစားနေသည်။ ကျွန်မမိတ်ဆွေ ဆူးနှင့်မာတင်တို့ သူတို့၏နောက်ထပ်တာဝန်ကျရာ ပါကစ္စတန်ကိုသွားရတော့မည်။ ထို့ကြောင့် သံအမတ်ကြီး အင်ဒရူးပက်ထရစ်က နှုတ်ဆက်ညစာစားပွဲလက်ခံကျင်းပနေသည်။ ကျွန်မတို့ကစားနေသည့်ဂိမ်းမှာ တစ်ယောက်ယောက်က သူ့အကြောင်း အမှန်နှစ်ခုနှင့်အမှားတစ်ခု ပြောရသည်။ အခြားသူများက မည်သည့်စကားကမမှန်မသားဖြစ်ကြောင်း ခန့်မှန်းရမည်။ စကားသုံးခုစလုံးက လက်မခံနိုင်စရာ လွန်လွန်ကြူးကြူးဖြစ်လေ၊ ဂိမ်းကပိုပျော်စရာဖြစ်လေ။

မာတင်၏အလှည့်။

‘ကျွန်တော် အဲလိဇဘက်ဘုရင်မကြီးနဲ့တွေ့ဖူးတယ်’ သူ ပြုံးပြီးစလိုက်သည်။ ‘ကျွန်တော် Queen တေးဂီတအဖွဲ့နဲ့တွေ့ဖူးတယ်။ ပြီးတော့ တစ်နေ့တချိန်မှာ ဘုရင်မဖြစ်လာနိုင်တဲ့ မင်းသမီးဒိုင်ယာနာနဲ့ တွေ့ခဲ့တယ်’

သူ့မျက်နှာမှာ ကျွန်မ သဲလွန်စရာသည်။ ဘာမျှရှာမတွေ့တော့ ကျွန်မဘေးက ဆက်တီပေါ်ထိုင်နေသည့်သူ့မိန်းမဆူးကို ကြည့်သည်။

သူက ရယ်ပြီး ‘ကျွန်မ ဒီဝိုင်းမှာ မပါတာပိုကောင်းမယ်’ ပြောသည်။

‘အလုပ်ကတစ်ဆင့် တော်ဝင်မိသားစုဝင်နဲ့တွေ့တာ ဖြစ်နိုင်တယ်’ ကျွန်မက ပြောကြည့်လိုက်သည်။ ‘ဒီတော့ ကျွန်မထင်တာက တေးဂီတအဖွဲ့နဲ့မဆုံခဲ့ဘူး’

‘အဲဒီအယူအဆ ကျွန်မ သဘောတူတယ်’ ကျွန်မအထက်လူကြီးဟောင်းဖြစ်ခဲ့သူ လီဆာက ပြောသည်။

‘ကျွန်တော်က မသေချာလှဘူး’ အင်ဒရူးက ပြောသည်။ သူ့မေးစေ့ပွတ်သပ်ရင်း သူ ပြုံးပြီး မာတင်ကို မျက်လုံးထဲတည့်တည့်ကြည့်သည်။ ‘မိဖုရားနဲ့တွေ့ဖူးတယ်လို့ပြောတာ တခါမှမကြားမိဘူး။ အဲဒါက ကိုယ်မေ့မယ့်တစ်ခုတော့မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီစကားက မုသားစကားလို့ ထင်တယ်’

‘မှန်တယ်ဗျာ’ မာတင်က လက်ဖြောက်တီးရင်း ပြောသည်။ ‘ကျွန်တော် သူ့ကို ဘယ်တုန်းကမှ မတွေ့ဖူးဘူး။ ခန့်မှန်းချက်ကောင်းတယ်’

‘ကောင်းပြီ ဂျစ် ခင်ဗျားအလှည့်ပဲ’ အင်ဒရူးက ပြောသည်။ ‘ခင်ဗျားရဲခွက် ထပ်ဖြည့်ပေးရမလား’

‘ထည့်ပေးပါရှင်’ သူ့ဘက်စောင်းပြီးပြောလိုက်သည်။ ‘အိုကေ၊ စပြီ။ ကျွန်မ ဧဝရတ်တောင်ခြေစခန်းကို ခြေလျင်တက်ခဲ့တယ်။ ကျွန်မက နာမည်ကြီးဘောလိဂ်ရုပ်ရှင်မှာ ဇာတ်ရုံထဲ ပါတယ်။ မင်းသမီးကိတ်ဘလန်ချက်က ကျွန်မနဲ့ညီမနှစ်ဝမ်းကွဲတော်တယ်’

ဩစတေးလျရုပ်ရှင်မင်းသမီးနှင့် ဘာဆက်စပ်မှုမရှိကြောင်း ကျွန်မ ဝန်မခံခင် စဉ်းစားတွက်ချက်ကြည့်နေတုန်းမှာ ရယ်သံထွက်လာသည်။

ဂိမ်းပြီးဆုံးသွားချိန်မှာ ဆူးက သူ့အိတ်ထဲမှစာအိတ်ဖိုင်တွဲတစ်ခုဆွဲထုတ် အထဲကို လှန်လှောကြည့်ပြီး ကျွန်မကိုပေးသည်။

‘ဒါကို သေသေချာချာလုံခြုံအောင်ထားဖို့ပေးတာ ဂျစ်’ သူပြောသည်။ ‘ဒါတွေက နိရန်ဂျန်ရဲ့ အရေးကြီးစာရွက်စာတမ်းမိတ္တူတွေ။ သူ့နိုင်ငံကူးလက်မှတ်နဲ့မိဇာ။ ပြီးတော့ CCTV မှတ်တမ်းထဲက ရုပ်ငြိမ်ဓာတ်ပုံတချို့လည်းပါတယ်။ သူ့တရားခွင်စချိန်မှာ ဒါတွေကို သက်သေအဖြစ်သုံးမှာ။ ဒါက ဂျစ်ကိုရှေ့နေပါဝါလွှဲပေးထားကြောင်း သူ လက်မှတ်ထိုးထားတဲ့ထွက်ဆိုချက်။

‘ကျေးဇူးပဲ ဆူး’ ကျွန်မ ပြောသည်။

သူ ပြန်ပြုံးပြသည်။ သို့သော် သူ့မျက်လုံးမှာ သောကအပြည့်။

သံရုံး၏ဒုကောင်စစ်ဝန်အနေဖြင့် ဆူး၏တာဝန်တစ်ခုက မြန်မာနိုင်ငံမှာဒုက္ခရောက်နေသော ဗြိတိန်နိုင်ငံသားများကိုကူညီဆောင်ရွက်ပေးရေးဖြစ်သည်။ နိရန်ဂျန်ရာဆာလင်ဂမ်ခေါ်သော လူငယ်တစ်ယောက် ဒုက္ခအကြီးကြီးရောက်နေသည်။ လန်ဒန်မှစာရင်းကိုင်တစ်ဦးဖြစ်သည့်သူ့ကို ရန်ကုန်ရှိ ATMစက်များမှ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၅၀၀၀ နှင့်ညီမျှသောငွေကို ခရစ်ဒစ်ကတ် အတုများသုံးကာ ထုတ်ယူမှုသံသယဖြင့်ဖမ်းဆီးခံထားရသည်။ သူ့ကို ရဲကဖမ်းလိုက်သည်နှင့် သူ့အတွက် ရှေ့နေနှင့်ဗြိတိန်ကောင်စစ်ဝန်ရုံးကိုဆက်သွယ်ခွင့် ငြင်းပယ်ခံထားရသည်။ သူ့ကို အစားအသောက် ဘာမှမပေး။ သုံးရက်အကြာမှာ ဗမာဘာသာဖြင့်ဝန်ခံချက်ဟုသူယူဆသည့်အရာကို လက်မှတ်ထိုးရန် သူ သဘောတူခဲ့သည်။

ထို့နောက် သူ့ကိုထောင်ထဲပို့လိုက်သည်။ ထိုအဖြစ်က လွန်ခဲ့သည့်၁၈လကဖြစ်ပြီး နိရန်ဂျန်ကိုရာဇဝတ်မှုဖြင့်တရားစွဲဆိုထားခြင်း မရှိသေး။

နိရန်ဂျန် ဖမ်းဆီးခံရသည့်အကြောင်း ဆူးကို သတိပေးလိုက်သည်မှာ ဗမာအာဏာပိုင်များမဟုတ်ဘဲ ဗြိတိန်မှတင်ပြလာသည့် လူပျောက်အစီရင်ခံစာတစ်ခုဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးမှာ သူ့အဖမ်းခံရပြီးတစ်လအကြာ သူနှင့်ဆူးတွေ့ဆုံသည်။ နိရန်ဂျန်က သူ့မှာ အပြစ်မရှိကြောင်း သူ့ကိုပြောသည်။ သူသည် ဟိုတယ်ဘွတ်ကင်ဝတ်ဆိုင်တစ်ခုအတွက် ပွဲစားတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း သူ ရှင်းပြသည်။

ရန်ကုန်မှာရုံးခန်းတစ်ခုထားရန် သူရောက်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရဲများက သူ့ဟိုတယ်အခန်းကိုရှာဖွေခဲ့ပြီး ငွေအမြောက်အမြားတွေ့ရှိသည်။ သို့သော်ငွေက မြန်မာနိုင်ငံတွင်ထုံးစံအတိုင်း ဘနှစ်ငှားရမ်းခစရံငွေပေးဆောင်ရန်လိုသည့်ငွေဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်းမှာ ဆူးက ဗြိတိန်ရဲတပ်ဖွဲ့ကိုဆက်သွယ်သည့်အခါ၊ ATM ငွေပေးချေမှုပထမအသုတ်ကို ဗြိတိန်ရဲက စစ်ဆေးခဲ့ပြီး အစစ်အမှန်ဖြစ်ကြောင်း သတ်မှတ်သည်။ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့ခြင်းမရှိဟု အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်သည်။

ကုလသမဂ္ဂအပါအဝင် နိုင်ငံတကာတရားရုံး၊ ဗြိတိသျှနှင့်ဗမာပရဟိတအဖွဲ့များနှင့် လန်ဒန်တောင်ပိုင်းက လွတ်တော်အမတ်ကိုပင် နိရန်ဂျန်လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ကူညီပေးနိုင်ကောင်းသည့်မည်သူ့မဆို ဆူးက ဆက်သွယ်ခဲ့သည်။ ဆူး၏အယူခံတင်ပြမှုများကြောင့် ဗြိတိန်နိုင်ငံခြားရေးဌာနဝန်ကြီးဟူးဂိုးဆွိုင်းယားက နိရန်ဂျန်အတွက် တရားခွင်စတင်ရေးနှောင့်နှေးမှုနှင့် ထောင်ကျနေချိန်မှာ ထပ်တလဲလဲဖြစ်နေသည့်အဆုတ်နှင့်အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဝေဒနာများနှင့် ပတ်သက်၍ စိုးရိမ်ကြောင်း မြန်မာအစိုးရထံစာရေးသည်။ သို့သော် ဗြိတိသျှအစိုးရသည် မြန်မာ့တရားစီရင်ရေးစနစ်တွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်းမပြုနိုင်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး၏ ထင်မြင်ချက်ကို မြန်မာကအလေးမထား။ ဆူးက ကျွန်မကိုပြောခဲ့ဖူးသကဲ့သို့ပင် မြန်မာအကျဉ်းသားများသည် နေ့စဉ်ဆိုသလို ရိုင်းစိုင်းလွန်းသောမတရားမှုများကို ကြုံကြုံခံ နေကြရသည်။ တစ်ခုတည်းသောခြားနားချက်က နိရန်ဂျန်သည်ဗြိတိန်နိုင်ငံသားဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် လူသိရှင်ကြားဆန့်ကျင်ရန်မှာ ဆူး၏တာဝန်ဖြစ်သည်။

ဆူး၏နေရာကိုအစားထိုးရန် ဒုကောင်စစ်ဝန်အသစ်မခန့်ရသေးသည့်အတွက် သူ မရှိချိန်မှာ နိရန်ဂျန်ကိုကူညီပေးဖို့ ကျွန်မ ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ ကျွန်မကိုသံရုံးကတာဝန်ပေးအလုပ်ခန့်ထားခြင်း မဟုတ်။ နိရန်ဂျန်အတွက် အလွန်ဆိုးဆိုးရွားရွားခံစားမိခြင်းသာဖြစ်သည်။ ပြီးလျင် သူ ထောင်ကျနေစဉ်မှာတိုင်းပြည်ကထွက်သွားရမှာ ဆူးစိတ်မကောင်းဖြစ်နေကြောင်း ကျွန်မသိသည်။

‘နိရန်ဂျန် ဘယ်လိုနေလဲ’ ကျွန်မ မေးသည်။ ‘သူရောက်နေရတဲ့အခြေအနေ စဉ်းစားကြည့်ရင်တော့ အများအားဖြင့် သူ အခြေအနေကောင်းပါတယ်’ ဆူးကပြန်ဖြေသည်။ ‘ဒါပေမယ့် တစ်ချို့ရက်တွေ သူ

တကယ်စကားမပြောနိုင်လောက်အောင် စိတ်ဓာတ်ကျနေတယ်။ အားလုံးသိတဲ့အတိုင်း အင်းစိန်ထောင်မှာ အခြေအနေတွေက ချောက်ချားစရာ။ ရမန်ကြားနာမှုမရှိတဲ့နေ့တွေ လူများတဲ့အကျဉ်းခန်းမှာ သူ တစ်နေကုန်နေရတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ သီတင်းတစ်ပတ်နှစ်ပတ်က အခြားအကျဉ်းသားတစ်ဦးက သူ့ကိုတိုက်ခိုက်တယ်’

ဆူးပြောနေသည်ကိုအပြည့်အဝနားလည်ခံယူရင်း ဇိမ်ခံပစ္စည်းများနှင့်ပြည့်နေသော ကျွန်မ ပတ်ဝန်းကျင်ကို သတိထားမိလိုက်သည်။ မာရှ်မဲလိုကဲ့သို့ နူးညံ့ပျော့ပျောင်းသည့်ဆက်တီခုံပေါ်မှာ ကျွန်မ ထိုင်နေသည်။ ခြေဖဝါးအောက်မှာ အမွှေးပွန်နစ်ရောင်ကော်ဇော။ ခမ်းခမ်းနားနား အလှပန်းချီလက်ရာကို နံရံများမှာ ချိတ်ဆွဲထားသည်။ အရံပွဲ၊ အချို့ပွဲ၊ ဟင်းချိုရည် စသည်ဖြင့် အင်္ဂါရပ်အစုံပါသည့်ဟင်းလျာပွဲကြီးစားထားသည့်ကျွန်မ၏အစာအိမ်က ဖောင်းကားနေပြီ။ တန်ဘလာဖန်ခွက်ထဲက ဆင်ရဲမော့စကော့စီစကီကို ကျွန်မ တဖြူဖြူသောက်နေသည်။ ထို့နေ့ညနောက်ပိုင်းမှာ လေအေးပေးစက်တပ်ထားသည့်အိပ်ခန်းထဲက ငှက်မွှေးနုလို အိမ်ကနေသည့်ခေါင်းအုံးမှာခေါင်းတင်ပြီး ကျွန်မ အိပ်ပျော်သွားသည်။ ကျွန်မ စိတ်လက် မကြည်သာဖြစ်ရသည်။ နိရန်ဂျန်နှင့်တွေ့သည့်အခါ မျက်ရည်တသွင်သွင်မကျအောင် ခွန်အားရှိနေလိမ့်မည်ဟု ကျွန်မမျှော်လင့်မိသည်။

—

မိသားစုဝင်များနှင့်သံရုံးအရာရှိများသာ ဧည့်သည်လက်ခံတွေ့ခွင့် နိရန်ဂျန်ကို ခွင့်ပြုသည့်အတွက် ဒေသတရားရုံးအသီးသီးမှာ ရမန်ကြားနာစဉ် သူနှင့် ကျွန်မတွေ့ခွင့်ကြိုသည်။ နိရန်ဂျန်ကို မတရားညှဉ်းပန်းကြသည်ကိုကြိုသိထားပြီးဖြစ်သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ရာဇဝတ်မှုဆိုင်ရာတရားစီရင်ရေးစနစ်နှင့် ကျွန်မ ပထမဆုံးတွေ့ရသည့်အခါ ထိတ်လန့်တုန်လှုပ် ဖြစ်ရသည်။

မုတ်သုံမိုးသည်းသည်းထန်ထန်ရွာသွန်းနေသည့်ကြားက ရမန်အချုပ်ယူထားသည့်နေရာကို ရောက်ခဲ့သည်။ လက်တစ်ဖက်ကကျွန်မ၏ထီး၊ ကျန်တစ်ဖက်က ဟင်း၊ ထမင်း၊ သစ်သီးများ ထည့်ထားသည့်ဘူးငှေ့။ ရှေ့စားပွဲကရဲကို ကျွန်မနာမည်နှင့်နိရန်ဂျန်နာမည်ပေးပြီးနောက်၊ ရဲက ကျွန်မကိုအဆောက်အအုံ၏နောက်ဘက် လက်ညှိုးထိုးပြသည်။ မဲညစ်ရေလျှံနေသည့်ဆီ ဆင်းသွားသည့်လှေကားထစ်များနေရာကိုညွှန်ပြသည်။ မိတာသုံးဆယ်ခန့်အကွာတွင် ပျက်စီးယိုယွင်းနေသောအခန်းကျဉ်းနှစ်ခုပါ အိမ်သာတစ်ခုရှိသည်။ ကျွန်မ မယုံနိုင်စွာ ရဲကို ပြန်ကြည့်မိသည်။ သို့သော် သူကသုန်မှုန်မျက်မှောင်ကြုတ်ပြီးသာ လှည့်ထွက်သွားသည်။ ဒူးဆစ်အနက်ရေထဲမှာ အချုပ်ခန်းများဆီ စတင်ကူးဖြတ်လျှောက်နေတုန်းမှာ ဟန်ချက်ပျက် လဲကျမသွားဖို့

ကျွန်မ ကြိုးစားသည်။ ခြေဖဝါးအောက်မှာ ပျော့စိစိတခုစွပ်ခဲမြည်ပြီးနည်းမိသည့်ခါ တုန်ယိုင်သွားသည်။
ရေမြုပ်သေနေသည့်ကြွက်တစ်ကောင် ဖြစ်နိုင်သည်။ အချုပ်ခန်းကျဉ်းများက
နည်းနည်းပိုမြင့်သောမြေပေါ်မှာရှိနေသော်လည်း မုတ်သုံမိုးသည်ထန်စွာရွာသွန်းမှုကြောင့် မကြာခင်
ကြမ်းပြင်နစ်မြုပ်သွားဖွယ်ရှိသည်။ တမင်ရည်ရွယ်မလုပ်ထားဘူးဆိုလျှင် သည်လို ဆိုးရွားသည့်နေရာကို
ဘာကြောင့်သုံးနေသည်ကို ကျွန်မ နားမလည်နိုင်ဖြစ်ရသည်။ အကျဉ်းခန်းမှာ အကျဉ်းသားများထိုင်ရန် ခုံပင်မရှိ။
တခြားအကျဉ်းသားလေးယောက်နှင့်အတူနေရသည့်နိရန်ဂျန်၏အချုပ်ခန်းအပြင်ဘက်မှာ ကျွန်မ ရပ်လိုက်သည်။
သူ ကျွန်မကိုမြင်တော့ မတ်တပ်ထရပ်ပြီးဘောင်းဘီနောက်က ဖုန်ကို ခါသုတ်သည်။ အသက်နှစ်ဆယ့်ကိုးနှစ်
ကျွန်မထက် သူ နည်းနည်း အသက်ငယ်သည်။ သို့သော်
မျက်တွင်းနက်နက်မျက်လုံးများတဝိုက်မျက်ကွင်းညိုနေပြီး ညစ်ပေပေသွင်ပြင်ကြောင့် သူ
အသက်ကြီးပုံပေါ်နေသည်။ ပေပေရေရေတီရှပ်နှင့်ဂျင်းဘောင်းဘီပွပွ သူ ဝတ်ထားသည်။ နောက်မှ
သိလိုက်ရသည်မှာ သူအဖမ်းခံရစဉ်ကတည်းကအဝတ်အစားများဖြစ်သည်။
'ဟိုင်း ဂျစ်၊ ကျွန်တော့်ကိုလာတွေ့တဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်' သူ ပြောသည်။
'ရပါတယ်' ကျွန်မ ပြန်ဖြေသည်။ 'ရှင် ကြုံတွေ့နေရတာအတွက် စိတ်မကောင်းဖြစ်ရတာပါ'
သည်လိုပြောချိန်မှာ 'ကျွန်တော်လည်း' ဟုပြောနေသလိုမျိုး သူ ဝမ်းနည်းစွာပြုံးပြသည်။
'ဆူးက သူ ပါကစွတန်ကနေ သူတတ်နိုင်တာ ဆက်လုပ်ပေးနေမှာလို့ပြောသွားတယ်။ ကျွန်မက ဒီမှာ
အစားအသောက်ယူလာပေးဖို့နဲ့ တခြားဖြစ်နိုင်မယ့်အကူအညီအတွက်ပေါ့။ ဒီမှာ ဒါ ယူလိုက်'
အစားအသောက်ဘူးများကမ်းပေးရင်း ကျွန်မ ပြောသည်။
'ကျေးဇူးအများကြီးတင်ပါတယ်။ ပြီးတော့ သံရုံးကတဆင့်ရောက်လာတဲ့စာအုပ်တွေနဲ့ မဂ္ဂဇင်းတွေအတွက်ပါ
ကျေးဇူးတင်တယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ရက်လောက်က စာဝေတော့ စာအုပ်တွေ ကျွန်တော်တို့ရတယ်'
နိရန်ဂျန်၏အကျဉ်းခန်းဖော်တစ်ဦးက ကြမ်းပြင်မှာ ငိုက်စိုက်မှေးနေသည်။ ပိန်လီလွန်းသည့်အတွက်
သူ့လက်မောင်းများက မီးခြစ်ဆံတုတ်ချောင်များကဲ့သို့ဖြစ်နေပြီး ခေါင်းခွံက
သူ့ခန္ဓာကိုယ်နှင့်စာလျင်အလွန်ကြီးနေပုံရသည်။ သူ့ပါးပြင်မှာ အရည်တစ်စုံအရာများ ထင်းနေသည်။
ယှဉ်ကြည့်လျှင် နိရန်ဂျန်၏နောက်တစ်လှမ်းအကွာလောက်မှာရပ်နေသော အကျဉ်းသားသုံးဦးက
ကြည်ကြည်လင်လင်ရှိနေပုံရသည်။ သူတို့က ငယ်ရွယ်ပြီးသပ်ရပ်သည်။ ကျွန်မတို့စကားပြောနေစဉ်မှာ
သေသေချာချာနားထောင်နေသည်။

‘သူတို့တွေက ရှင်နဲ့အတူ တွဲဖက်စွပ်စွဲခံရသူတွေလား’ နိရန်ဂျန်ကို ကျွန်မ မေးသည်။ ကျွန်မ သူတို့ကိုပြုံးပြသည်။ သူတို့ အားတက်သရောပြန်ပြုံးပြသည်။

‘ဟုတ်တယ်ဗျ’ နိရန်ဂျန်ကပြောသည်။ ‘ကျွန်တော်တို့ကို ခရစ်ဒစ်ကတ်အတုနဲ့လိမ်လည်တဲ့ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုနဲ့ဆက်စပ်တဲ့ ရာဇဝတ်ဂိုဏ်းတစ်ခုလို့ ယူဆကြတာ။ ဒါပေမယ့် ဒီလူနှစ်ယောက်ကို ကျွန်တော့်မဖမ်းခင်က သိတောင်မသိဘူး’ သူ လက်ဝဲဘက်အနီးဆုံးက အမျိုးသားများကိုပြုံးပြောသည်။ သူပြောနေစဉ်မှာ ထိုသူနှစ်ယောက်က အားပါပါခေါင်းညိတ်ပြသည်။

သုံးယောက်ထဲကအရပ်အတိုဆုံးက ရှေ့ကိုလှမ်းထွက်လာသည်။

‘ကျွန်တော်က ပန်ဒီယန်ဘာလု ပါ’ သူ ပြောသည်။ ‘ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်ကို ဘာလုလို့ ခေါ်နိုင်တယ်။ သူက မာသီယာလဂန်ရောဂျ်ကူးမား၊ ပြီးတော့သူက မူသာယာဒင်းနစ်ရ်ကူးမား။ ကျွန်တော်တို့အိန္ဒိယတမဲလ်နာဒူး ကပါ။ ခင်ဗျားနဲ့တွေ့ရတာ ကျွန်တော်တို့အရမ်းဝမ်းသာတယ်’

‘ကျွန်မလည်း တွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်’ ကျွန်မ ပြောသည်။ ‘ရှင်တို့ရောက်နေတဲ့ ဆိုးရွားတဲ့ အခြေအနေနဲ့ ရှင့်အကြောင်း ဆူးက ကျွန်မကိုပြောတယ်။ ကျွန်မ တကယ် စိတ်မကောင်းဘူး’

‘သိပ်ဒုက္ခရောက်တယ်’ ဘာလုကပြောသည်။ ‘အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့တစ်ဦးစီဟာ ဘာအပြစ်မှ မရှိလို့လေ။ ရာဇဝတ်မှုဖြစ်သွားတယ်လို့သတ်မှတ်တဲ့အချိန်မှာ ရောဂျ်နဲ့ ကျွန်တော်က မြန်မာနိုင်ငံမှာတောင် မရှိဘူး။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ထဲက ဆိုက်ရောက်တံဆိပ်တုံးမှာ နောက်နှစ်ရက်အကြာမှရောက်လာတာ အထင်အရှားသက်သေရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကိုကာကွယ်ဖို့ မြန်မာနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနကို အိန္ဒိယအစိုးရက စာရေးတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့က လုံးဝ အကြောင်း မပြန်ဘူး။ အဲ့ဒါကြောင့်ပဲ ကျွန်တော်တို့ ဒီမှာရှိတုန်းပဲ’

ဒင်းနစ်ရ်ကို ကျွန်မ စူးစူးစမ်းစမ်းကြည့်သည်။ သူ့အကြောင်း ကျွန်မကိုပြောပြဖို့ အခွင့်အရေးကို သူ အမိအရဖမ်းဆုပ်သည်။

‘ATM ငွေထုတ်တာတွေကို ကျွန်တော်နဲ့ပတ်သက်နေတယ်လို့ ရဲတွေက ဘာလို့ထင်လဲ ကျွန်တော် စဉ်းစားမရဘူး။ နိရန်ဂျန်ကို မိသားစုမိတ်ဆွေတစ်ယောက်ကတဆင့် ကျွန်တော်သိတာ။ ကျွန်တော် မန်နေဂျာလုပ်ခဲ့တဲ့ Banana Leaf စားသောက်ဆိုင်မှာ သူ့ကိုကျွေးခဲ့တယ်။ တခြားသူတွေကိုဖမ်းပြီး နှစ်ပတ်အကြာမှာ ရဲက ကျွန်တော့်ကိုဖမ်းတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ကြောင်းသက်သေပြဖို့ သူတို့အရေးတယူတောင် မလုပ်ဘူး။ သူတို့က ကျွန်တော့်ကို အသားမည်းတယောက်ဆိုတာလောက်ပဲ မြင်တာ။ သူတို့အတွက်၊ ကျွန်တော်တို့က ခွေးတွေထက် နိမ့်နေတယ်’

မလာခင်ကတည်းက ကျွန်မ သိချင်နေမိသည်။ နိရန်ဂျန်ကို ဆိုးရွားစွာဆက်ဆံနေခြင်း အကြောင်းတစ်ရပ်က သူ့အသားမည်းနေသည့်အတွက်ကြောင့်လား။ သူပုံက ရိုဟင်ဂျာနှင့်တူသည်။

‘ဒါက ရှင်တို့မိသားစုအတွက်လည်း တကယ့်ကိုစိတ်မကောင်းစရာ ဖြစ်ရမှာပဲ’ ကျွန်မက ပြောသည်။ ‘သူတို့ ရှင်တို့ဆီ လာလည်နိုင်ပြီလား’

‘ကျွန်တော့်ဦးလေး ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်က လာတယ်’ ရှာဂျ်က ပြောသည်။ ‘ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့က ချမ်းသာတဲ့မိသားစုကမဟုတ်ဘူး၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ဥပဒေကြောင်းအတွက် ဒေါ်လာရှစ်ထောင် သုံးထားရပြီးပြီ။ အမေက ဒုက္ခတွေ့တော်တော်ခံစားနေရတာတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့လက ညီမလေးရဲ့မင်္ဂလာပွဲလည်း ကျွန်တော် ရှိခွင့်မရလိုက်ဘူး’

‘ကျွန်တော့်မှာ ကိုယ့်မင်္ဂလာပွဲမလုပ်နိုင်တော့ဘူး’ ဘာလုက ကူကယ်ရာမဲ့ပြောသည်။ ‘အိမ်ထောင်သည်မဖြစ်ခင် နောက်ဆုံးခရီးလေးတစ်ခုထွယ်တယ်ဆိုပြီးရှာဂျ်နဲ့ ဒီကိုလာခဲ့တာ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်သတို့သမီးက ကျွန်တော့်ကိုအကြာကြီးစောင့်ချင်စိတ် ရှိမယ်မထင်ဘူး’

‘ရှင်မှာဖြစ်သွားတာက လုံးဝထိတ်လန့်စရာပဲ’ ကျွန်မပြောသည်။ ‘မကြာခင် လွတ်မြောက်မယ် မျှော်လင့်ပါတယ်’

‘ကျွန်တော်တို့လိုချင်တာက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ခုခံကာကွယ်နိုင်မယ့် ကျွန်တော်တို့အတွက် တရားခွင့်စစ်ဆေးမှု စတင်ဖို့ပါပဲ’ နိရန်ဂျန်ကဆိုသည်။ ‘ကျွန်တော်တို့ကိုစွဲချက်မတင်သေးတဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ ဘာတွေအမှားအယွင်းလုပ်ထားတယ်လို့ သူတို့ထင်တဲ့ အသေးစိတ်အချက်အလက်တွေ သိတောင် မသိရသေးဘူး’ သူ့အသံတုန်ရီအားပျော့သွားသည်။ သူ့စိတ်လှုပ်ရှား စိတ်ထိခိုက်သွားသည်ကို ကျွန်မမြင်ရသည်။ နှစ်သိမ့်စကားတချို့ပြောဖို့ ကျွန်မကြိုးစားပမ်းစားစဉ်းစားသည်။

‘ထောင်ထဲမှာ ဖီးလ်ဘလက်ဂုဒ်ကိုတွေ့ခဲ့လား’ ကောက်ခါငင်ကာ စိတ်ကူးရပြီး ကျွန်မ မေးမိသည်။ ‘နားကြပ်တပ်ထားတဲ့ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်ပုံကိုဖေ့စ်ဘုတ်မှာတင်ခဲ့တဲ့ နယူးဇီလန်က လူလေ’

‘ဟုတ်၊ ကျွန်တော်တွေ့ခဲ့တယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့လအနည်းငယ်က သူ ထွက်သွားပြီ’ နိရန်ဂျန် ကပြောသည်။

‘ဟုတ်တယ်’ ကျွန်မပြောသည်။ ‘ဖီးလ်က ထောင်ဒဏ်နှစ်နှစ်ခွဲချမှတ်ခံခဲ့ရတယ်။ ဒါပေမယ့် သမ္မတ၏လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်နဲ့ ဆယ်သုံးလပဲ နေလိုက်ရတယ်။ ရှင်က ဆယ်ရှစ်လကျခံပြီးပြီ။ ဒါကြောင့် ရှင် ထင်တာထက် လွတ်ဖို့နဲ့ပိုနီးစပ်မယ်လို့ မျှော်လင့်တယ်’

‘ဟုတ်ချင်လည်း ဟုတ်မှာပါ’ အပြုံးယဲ့ယဲ့လေးဖြင့် နိရန်ဂျန်ကပြောသည်။

တရားရုံးအဆောက်အအုံကနေထွက်လာတော့ ကျွန်မမှားပြောခဲ့ပြီလား တွေးမိသည်။ အကောင်းမြင်နေခြင်းက တာဝန်မဲ့ဖြစ်နေလေသလား။ ဟုတ်ကောင်းဟုတ်မည်။ သို့သော် သည်လူလေးဦးမျှော်လင့်ချက်မဲ့နေပြီဟုတွေးကြည့်ရမှာ ကျွန်မ လုံးဝမကြိုက်ပါ။ သူတို့မှာ မျှော်လင့်ချက်အပြင်အခြားမရှိတော့လို့ဖြစ်သည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အစိုးရအာဏာရလာပြီ၊ ယခု တရားခွင့်ရုံးချိန်း အများကြီးနှောင့်နှေးနေမှာမဟုတ်ဘူးဟု ကျွန်မ ယုံကြည်သည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏အစိုးရအဖွဲ့အများစုသည် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားဟောင်းများဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မတရားဖမ်းဆီးခံရခြင်းက မည်မျှဆိုးရွားလွန်းသည်ကို သူတို့နားလည်သည်။

ကျွန်မကိုယ့်အကြောင်းနှင့်ကိုယ်ငိုချင်နေသည့်တိုင် နိရန်ဂျန်အနားရောက်တိုင်း ရွှင်ရွှင်ပြပြနေရန် ကျွန်မ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

—

လာမည့် ရမန်ကြားနာမှုက လမ်းမတော်တရားရုံးတွင်ရှိသည်။ အင်းစိန်ထောင်က ချုံးချုံးကျ ရဲထရပ်ကားရပ်လိုက်သည်ကို ကျွန်မရောက်သွားချိန်မှာ အချိန်မှီ မြင်လိုက်ရသည်။ ကားထဲမှာ အကျဉ်းသားများ ကားထိပ်ပိုင်းမှ သံတန်းပေါက်ကျဉ်းကျဉ်းလေးကတစ်ဆင့် လေလတ်လတ်ဆတ်ဆတ်ရဖို့ အသက်လုကာအားစိုက်ရှူရှိုက်ရလိမ့်မည်။ ခရီးတလျှောက်မှာ မတ်တတ်ရပ်လာရသည့်အတွက် သူတို့ခြေထောက် ညောင်းကိုက်နေလိမ့်မည်။ လာရသည့်ခရီးက တစ်ခါတရံ ဂျာနီလောက်ကြာတတ်သည်။ နိရန်ဂျန်၊ ရှာဂျုံ၊ ဒင်းနစ်ရှ်၊ ဘာလုတို့ကို နှစ်ပတ်တစ်ခါ မတူသည့်တရားရုံးရှစ်ခုသို့ပို့သည်။ ATMစက်ကငွေထုတ်ယူမှုစွပ်စွဲချက်က မြို့နယ်တစ်ခုစီမှာ ဖြစ်ပျက်နေပြီး တစ်ပြိုင်နက်မှာ သီးခြားတရားခွင့်စစ်ဆေးမှုရှစ်ခုနှင့်မတူသည့်ပြစ်ဒဏ်ရှစ်ခု ချမှတ်မည့်သဘောပင်ဖြစ်သည်။ အဲ့သည်အချိန်အတွင်း နိရန်ဂျန်နှင့်ထိုအမျိုးသားများသည် တချို့မြို့နယ်များတွင် မည်သည့်အခါကမျှ ခြေမချဖူးခဲ့ကြောင်း ပြောဆိုသည်။ အာဏာပိုင်များက သူတို့ကို အငြိုးထားစွပ်စွဲချက်အသစ်များ ထပ်တင်သည်။ ထရပ်ကား၏နောက်ဖက်တံခါးဖွင့်လိုက်သည့်အခါ နိရန်ဂျန်က အကျဉ်းသား တစ်ဒါဇင်နီးပါးထဲမှာ ပထမဆုံးပေါ်လာသူဖြစ်သည်။ သူ မျက်လုံးကို နေရောင်နှင့်နေသားကျနေရန် မြန်မြန်ပုတ်ခတ်ပုတ်ခတ်လုပ်သည်။ တကယ့်နေ့စဉ်ဘဝကို မက်မက်မောမောကြည့်သည်။ သူ့ကို ဒင်းနစ်ရှ်နှင့်တွဲလက်ထိပ်ခတ်ထားသည်။ လွတ်နေသည့်လက်တစ်ဖက်ဖြင့် ကျွန်မကို လက်ဝှေ့ယမ်းပြသည်။

လူသွားလမ်းလေးပေါ်မှာ ကျွန်မ ဘေးမှာရပ်နေသည့်လူကိုလည်း သူ လက်ငှော့ယမ်းပြသည်။ သူ အကျဉ်းထောင်မှာရှိနေစဉ်သူတို့နှင့်မိတ်ဆွေဖြစ်ခဲ့သောနီလွိုင်းဟု မကြာခင် ကျွန်မ သိလိုက်သည်။ နီလွိုင်း ထောင်ကလွတ်လာပြီးနောက် သူတို့ကိုကူရန် ရမန်ကြားနာမှုဆီ ရောက်လာသည်။ တိတိကျကျပြောရလျှင် သူက ဗမာစကားနှင့်တမိလ်စကားကိုပြောသည့်အတွက် ဘာသာပြန်ပေးပြီးကူညီသည်။ တမိလ်စကားက သူတို့အားလုံးပြောသည့်စကားဖြစ်သည်။ သူတို့ကိုဘာသာပြန်တစ်ယောက်မစီစဉ်ပေးသည့်အတွက် အခြားသူများပြောကြသည်ကိုတစ်လုံးမှ နားမလည်သည့်အတွက် နီလွိုင်း၏အကူအညီအတွက် နိရန်ဂျန်နှင့်အခြားသူများက သူ့ကို သိပ်ကျေးဇူးတင်သည်။

အကျဉ်းထောင်အချုပ်ကားမှထွက်လာသည့်နောက်ဆုံးအကျဉ်းသားက အမျိုးသမီးနှစ်ဦး ဖြစ်သည်။ တစ်ယောက်က လူလတ်ပိုင်းအရွယ်၊ နောက်တစ်ယောက်က ငယ်ရွယ်နုပျိုဆုံးအရွယ်။ နှုတ်ခမ်းဖူးဖူး၊ ကျစ်ဆံမြီးကျစ်ထားသည့်ရှည်လျားတောက်ပြောင်သောဆံနွယ်များရှိသည်။ သူ အလွန်ကြောက်လန့်နေပုံရသည်။ မကြာခင်ကမှအဖမ်းခံထားရခြင်းဖြစ်မည်ဟု ကျွန်မတွေးသည်။ မြူနှင့်ထဲမှာလျှောက်သလိုတရွေ့ရွေ့လျှောက်နေသည့်အသက်ကြီးအမျိုးသမီးနှင့် လက်ထိပ် တွဲခတ်ထားသည်။ နံပတ်တုတ်များကိုထားသည့်ရဲသုံးဦးက အကျဉ်းသားများကို ခြေလှမ်းမှားသွားလျှင် သိုးများကိုဟောင်နေသည့်သိုးကျောင်းခွေးများကဲ့သို့လှည့်ပတ်ဝိုင်းထားသည်။

အလွန်စိတ်ပျက်စရာထိုအုပ်စုနောက်က ကျွန်မတဖြည်းဖြည်းလိုက်သွားသည်။ ဆူဆူညံညံတရားရုံးနောက်ကလှောင်အိမ်တစ်ခုထဲတွန်းထိုးသွင်းနေသည်ကို ကျွန်မကြည့်နေသည်။ သူတို့နောက်မှတံခါးကြီးလွှဲပိတ်ပြီး ရှေးခေတ်သုံးသောတံရှည်သံသော့ခလောက်ကြီးတစ်ခုဖြင့် ခတ်လိုက်သည်။ စောင့်ကြပ်ရပ်နေသောရဲတစ်ဦးက သော့တံကိုခါးမှာချိတ်ထားလိုက်သည်။ အခြားသော့များနှင့်တချင်ချင်ထိခပ်မြည်သွားသည်။

နိရန်ဂျန်တို့အုပ်စုအတွက် ကျွန်မ စားစရာတချို့ယူလာသည်။ အချုပ်ခန်းထဲကလူများကို ပစ္စည်းတခုခုတိုက်ရိုက်ပေးခွင့်တားမြစ်ထားသည့်အတွက် ရဲသားသည် လှောင်အိမ်အတွင်း မြှုပ်ထားသည့်ကြမ်းပြင်ပေါ်က ထည့်စရာကတ်ပုံးတစ်ခု မယူလိုက်သည်။ သူက အစားအသောက်ဘူးများကို အထဲထည့်ပြီး ပြန်ပိတ်သည်။ ထိုနေရာတွင် နိရန်ဂျန်က သူ့နံ့ဘေးဘက်အခြမ်းက ကတ်ပုံး၏အဖုံးဖွင့်လိုက်သည်။ တိရစ္ဆာန်ရုံမှာ ခြင်္သေ့များကို အစာကျွေးသလိုပင်။ သူတို့သည် ဆာလောင်နေသည့်ခြင်္သေ့များဖြစ်သည်။ တစ်နေ့တာလုံးမှာ သူတို့မြင်ရသည့်တစ်ခုတည်းသောအစားအစာဖြစ်နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် ရမန်ရက်များတွင် သူတို့ကိုဘာမျှ မကျွေးမွေး။

ကျွန်မတို့မိနစ်နည်းနည်းကြာအောင် စကားပြောနေချိန်မှာ အချုပ်ခန်းစောင့်ရဲက ကျွန်မတို့ကို သူဖုန်းဖြင့် ဗီဒီယိုရိုက်သည်။ နီရန်ဂျန်ကို ကျွန်မစောင့်ငဲ့လှမ်းကြည့်လိုက်သည်။

‘ထောင်ထဲကကျွန်တော့်ဆီ ဆူး လာကြည့်တိုင်း သူ့ကို သူတို့အမြဲ ဗီဒီယိုရိုက်တယ်’ သူ တိုးတိုးတိတ်တိတ် ပြောသည်။ ‘ဒါက သူတို့ ခင်ဗျားကိုလှည့်ခြောက်ဖို့ကြိုးစားတဲ့ပုံစံတစ်ခုလို့ ထင်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူတို့အင်္ဂလိပ်လိုမပြောတတ်တာတော့ သေချာတယ်’

ထိုအချိန်မှာ ဒုတိယရဲအရာရှိတစ်ဦး အချုပ်ခန်းလှောင်အိမ်ဆီ တရွေ့ရွေ့လာနေသည်။ နီလွင်းမှတစ်ဆင့် သူတို့အုပ်စုနှင့်ခဏစကားပြောပြီးနောက် သူ တစ်ခုခုတိုးတိုးပြောပြီး ထွက်သွားသည်။ သည်နေ့၏အစီအစဉ်များအကြောင်းတစ်ခုခုရှင်းပြနေသည်ဟု ကျွန်မ ထင်လိုက်သည်။ သို့သော် ကျွန်မကို နီရန်ဂျန်က အခြေအနေမှန်ပြောပြသည်။

‘လာဘ်ထိုးငွေတောင်းတာ’ ရွံ့မှန်းသောအသံဖြင့် ပြောသည်။ ‘သူက တရားလိုပြသက်သေ တစ်ယောက်ပဲ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့အပေါ်တင်ထားတဲ့စွဲချက်တွေအကြောင်း သူ ဘာမှမသိဘူးလို့ ပြောတယ်။ သူ့ကို ငွေငါးသောင်းပေးရင် တရားခွင်မှာ ကျွန်တော်တို့ဘက်ကအသာစီးရအောင် ပြောပေးမယ်လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကငြင်းတော့ သူ စိတ်ဆိုးသွားတယ်။ တရားရုံးမှာ သူတစ်နေကုန်အချိန်ဖြုန်းတီးလိုက်ရတာကို စိတ်ထဲမှာ မကျေမချမ်းဘူးလို့ ပြောသွားတယ်။ အနည်းဆုံးတော့ သူ့တက္ကစီခ ကျွန်တော်တို့ပေးလို့ရတယ်လို့ သူပြောတယ်’

‘တော်တော်ကို အကျင့်ပျက်နေတာပဲ’ ကျွန်မကပြောသည်။

‘ဟုတ်တယ်။ သူက အဲဒီအတွက်ကို မြောင်ပေါ်တင်ပဲပြောတာ’ နီရန်ဂျန်က ပြန်ပြောသည်။

‘ဒီလိုမျိုးတွေဖြစ်နေတဲ့အခါ တရားမျှတတဲ့ကြားနာစစ်ဆေးမှုရနိုင်မယ်လို့ ကြည့်ဖို့ခက်သွားပြီ’

လာဘ်ငွေတောင်းနေသည့်ရဲတစ်ဦးကို အခြားရဲတစ်ဦးက ပယ်ပယ်နယ်နယ် ဗီဒီယိုရိုက်နေသည်မှာ ဘယ်လောက်များထူးခြားဆန်းကြယ်သလဲလို့ ကျွန်မ နက်နက်နဲနဲ တွေးမိနေသည်။ ထိုအချိန်မှာ အကျဉ်းသူမိန်းကလေးကိုလာတွေ့သူတစ်ယောက်ရှိနေသည်ကို ကျွန်မ သတိပြုမိလိုက်သည်။ တကယ်တော့ နှစ်ယောက်။ သူလည်း အသက်နှစ်ဆယ်ကျော်အရွယ်ပင် ရှိမည့်မိန်းကလေးတစ်ဦး ကလေးငယ်ကိုခါးထစ်ခွင်ချီလာသည်။ အချုပ်ခန်းဘေးမှာ သူ ဒူးထောက်ထိုင်ပြီး ကလေးမလေးကိုသံတိုင်များဆီ ညင်ညင်သာသာမြှောက်လိုက်သည်။ ထောင်ကျနေသူအမျိုးသမီးနှင့် သူပတ်သက်နေသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ထောင်ကျနေသူမိခင်မိန်းကလေးငယ်က သူ့ကလေးငယ်၏ပါးပြင်နှင့်ဝကစ်ကစ်ပေါင်များကို လက်နှင့်ပွတ်သပ်သည်။ သမီးလေး၏မျက်လုံးညိုညိုကြီးများကို ကြင်နာမှုအပြည့်ဖြင့်လည်း စိုက်ကြည့်နေသည်။ သို့သော် ထိုအချိန်တွင်

အချုပ်ခန်းအတွင်းက ပွက်လောရိုက် အနှောင့်အယှက်ကြောင့် ကလေးငယ် ငိုသည်။ သံတိုင်များကြာကတဆင့် မိခင်ဖြစ်သူမိန်းကလေးက သမီးလေး၏နဖူးကိုနမ်းသည်။ ကလေးကိုရင်ခွင်ထဲထည့်နှစ်သိမ့်မပေးနိုင်။ ကလေးလေး အော်ငိုလာသည့်အခါ သည်မိန်းကလေး တရွိုက်ရွိုက်ငိုလာသည်။ မိခင်မိန်းကလေး၏မျက်နှာပေါ်တွင် ပြောမပြနိုင်သည့် မချီတင်ကဲဝေဒနာရိပ်ကို မြင်ရသည်။ ရင်ထဲတစ်ဆို့လာပြီး နိရန်ဂျန်ကို ကျွန်မ ပြောသည်။

‘မြင်ရတာ ရင်ကွဲပက်လက်ဖြစ်ရတယ်’

‘ဟုတ်တယ်။ ဝမ်းနည်းစရာပါဗျာ’ သူ မချီတင်ကဲပြောသည်။ ‘သူ့အဖြစ်ဇာတ်ကြောင်းက ကဘာလဲတော့ ကျွန်တော်မသိပါဘူး။ ဒါပေမယ့် သူ ဘာအမှားတစ်ခုမှ လုပ်မထားတာ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မယ်။ သူ့ယောက်ျားက တရားမဝင်တဲ့တစ်ခုခုလုပ်နေတာကိုဖမ်းခံရပြီး သူလည်း အတူတူအဖမ်းခံလိုက်ရတာ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မယ်။ မြန်မာနိုင်ငံကထောင်ထဲရောက်ဖို့ ရာဇဝတ်ပြစ်မှုတစ်ခု ကျူးလွန်နေစရာမလိုဘူး’

ကျွန်မ စိတ်ပျက်လက်ပျက်ခေါင်းညိတ်လိုက်သည်။ UNAIDS ဟုခေါ်သည့် ကုလသမဂ္ဂဌာနခွဲတစ်ခု၏အကြံပေးအလုပ်တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအနေနှင့် မူးယစ်ဆေးထိုး သုံးစွဲမှုအကြောင်းရေးရန် ကျွန်မ ကချင်ပြည်နယ်သွားခဲ့စဉ်အချိန် ပြန်ပြောင်းတွေးမိလိုက်သည်။ ခင်ပွန်းဖြစ်သူထောင်ကျနေချိန်မှာ ကြိုးစားရုန်းကန်နေရသည့် အမျိုးသမီးငယ်မိခင်တစ်ယောက်နှင့် ကျွန်မ ဆုံသည်။ မိန်းကလေး၏ခင်ပွန်းဖြစ်သူက သူ့သူငယ်ချင်း၏ဆိုယ်ကယ်နောက်တွင်လိုက်ပြီး အိမ်ပြန်လာချိန် ရဲက သူတို့နှစ်ယောက်ကိုဆွဲပြီးရှာဖွေချိန်မှာ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ၏သူငယ်ချင်းဆီမှာ ဘိန်းဖြူဂရမ်အနည်းငယ်တွေ့သွားသည်။ မိန်းကလေး၏ခင်ပွန်းမှာ မူးယစ်ဆေး သယ်ဆောင်ခြင်း မရှိသော်လည်း သူ့သူငယ်ချင်းနှင့်အတူတူ ကြီးလေးသည့်ပြစ်ဒဏ် ထောင်ဒဏ်ဖြန့်ချိမှုခံရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မူးယစ်ဆေးဝါး လက်ဝယ်တွေ့ရှိမှုအတွက် တရားဥပဒေအရအနိမ့်ဆုံး ထောင်ဒဏ်ထက် တစ်နှစ်ပိုကျခံရသည် မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီအတွက်တောင်းဆိုသည့်ပြစ်မှုသာရှိသည့် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားထောင်ပေါင်းများစွာရှိနေသည်ပဲလေ။ အပြစ်မဲ့သူများကိုနှစ်ပေါင်းများစွာ ဆယ်စုနှစ်များစွာ ထောင်သွင်းအကျဉ်းကျခံရသည့် ပေါ့ပေါ့ပါးပါး အလေးမထား လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များမှာ ကြောက်မက်ဖွယ်အတိပင်။

ရမန်စစ်ဆေးရန် သူတို့လူစုကိုခေါ် ပြီ။ အချုပ်ခန်းလှောင်အိမ်တံခါးဆွဲဖွင့်ပြီ။ တရားရုံးဝက်ခြံထဲ သူတို့ကိုခေါ်သွားစဉ် ဆူးထံပေးပို့ရန် နိရန်ဂျန်၏ဇာတ်ပုံနည်းနည်း ကျွန်မ ရိုက်လိုက်သည်။ ဘယ်နေရာကပေါ်လာမှန်းမသိရဲတစ်ဦးက ကျွန်မကိုလက်ညှိုးရမ်းပြကာ ‘နိုး! နိုး! နိုး!’ အော်သည်။

‘ဆောရီးပါ။ တကယ်တောင်းပန်ပါတယ်။ ကျွန်မ မသိဘူး’ ကျွန်မပျာယာခတ်ပြောသည်။ ဖုန်းထဲကဓာတ်ပုံများကို ကျွန်မဖျက်လိုက်ပြီဟုကျေနပ်သည်အထိ သူ ကျွန်မကို မတ်တပ်ရပ် စောင့်ကြည့်နေသည်။

ငါးမိနစ်အတွင်းမှာပဲ တရားခွင်လုပ်ငန်းစဉ်များ ပြီးသွားပြီး သူတို့အုပ်စုကိုအချုပ်ခန်းထဲ ပြန်ထည့်ထားသည်။ သူတို့ကိုထောင်ထဲပြန်ကားနှင့်မပို့ခင် သူတို့ နောက်ထပ်ငါးနာရီကြာ အချုပ်ခန်းလှောင်အိမ်မှာ နေရဦးမည်။

ဗမာ့ဥပဒေအရ နှစ်ပတ်တစ်ကြိမ် ပြန်လည်ရမန်ချုပ်ရက်ထပ်တိုးထားသည်မှာ တရားဝင်သော်လည်း— တရားစွဲဆိုခြင်းမရှိဘဲ ကြာရှည်ထိန်းသိမ်းခြင်းကိုတားမြစ်သည်—

ဖမ်းဆီးခံရသူကိုလွှတ်သင့်မလွှတ်သင့်စစ်ဆေးရန်ရုံးထုတ်အမိန့်စာ ဟောဘီယာစစ်ကောပါ့စ် ဥပဒေကြောင်းအကူအညီကိုလွန်ခဲ့သည့်နှစ်၄၀၀န်းကျင်က စစ်အစိုးရကဖယ်ရှားပြီးနောက် ၂၀၀၈ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမှာ ပြန်ထည့်သွင်းထားပြီးဖြစ်သည်။

ဆူးသည် လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် သူ့ပေးစာတွင် ဟောဘီယာစစ်ကောပါ့စ် ကို အာရုံစူးစိုက်ပေးဖို့ ကြိုးပမ်းသည်။ သို့သော် ဝမ်းနည်းစရာက တကယ့်လက်တွေ့မှာ သူတို့လုပ်နိုင်တာ ဘာမျှ မရှိ။

သူတို့လူစု၏အခြေနေက စိတ်ဓာတ်ကျစရာဖြစ်နေသော်လည်း ကျွန်မ သူတို့ကို နှုတ်ဆက်သည့်အခါ လာရောက်ပေးသည့်အတွက် အပြုံးလေးများ၊ နွေးထွေးသည့်စကားလုံးများနှင့် ကျေးဇူးတင်ကြသည်။ သူတို့အတွက် ဝမ်းနည်းကြေကွဲလျက် တရားရုံးကနေ ကျွန်မ ထွက်လာခဲ့သည်။ အဲ့သည်ငဲ့တွင်းကနေ လှမ်းလျှောက်ထွက်လာနိုင်သည့်ကျွန်မကို သူတို့ ဘယ်လောက်များ အားကျလိုက်မလဲ။

အဲ့သည်အဆောက်အအုံကို ကျွန်မ ပြန်လှည့်ကြည့်သည်။ ပြန်လှည့်ကြည့်မိချိန်မှာ သူတို့လွတ်မြောက်ဖို့တစ်ခုခု ကျွန်မလုပ်ပေးနိုင်မလား တွေးမိသည်။ လုပ်များလုပ်နိုင်ရင် သူတို့ကို မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ဝေးရာခေါ်ဆောင်မည့်လေယာဉ်ပေါ် တင်ပေးလိုက်မည်။

ဓာတ်ပုံရိုက်သည့်အတွက်လှမ်းအော်သည့်ရဲကိုတွေ့ချိန်မှာ ကျွန်မအတွေး ပြတ်သွားသည်။ သူ ကျွန်မဆီ လျှောက်လာနေသည်။ သို့သော် စိုက်ကြည့်လိုက်သည့်အခါ သူ ရပ်သွားသည်။ ကျွန်မကို ပြန်ကြည့်နေပြီး သူ စီးကရက်မီးညှိသည်။ ဆိုက်ကားသမားများ၊ လမ်းဘေးဈေးသည်များကို ကွေ့ပတ်ရှောင်ကွင်းပြီး လမ်းမကြီးဆီ ကျွန်မ သွားသည်။ ခြေလှမ်းအနည်းငယ်လှမ်းအပြီးမှာ ကျွန်မ နောက်ကို ဖျတ်ခနဲကြည့်သည်။ ရဲက ကျွန်မနှင့်ပိုနီးလာသည်။ မျက်နှာက မသတိစရာလှောင်ပြုံး ပြုံးထားသည်။

ကျွန်မနောက်ကိုလိုက်နေမှန်းသိရချိန်မှာ ကျွန်မ ခပ်ဖြေးဖြေးပြေးသွားသည်။ တက္ကစီတစ်စီး၏နောက်ခန်းထဲရောက်သည်အထိ ကျွန်မနောက်လှည့်မကြည့်တော့။ လမ်းထောင့်တစ်ခုမှာ ရဲရပ်နေသည်။ ကျွန်မထွက်သွားသည်ကိုမြင်တော့ သူပြန်လှည့်ပြီး တရားရုံးအဆောက်အအုံဘက် အေးအေးလူလူလမ်းလျှောက်ပြန်သွားသည်။

—

ရက်သတ္တပတ်နည်းနည်းအကြာ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်ရှိအခြားတရားရုံးတစ်ရုံးတွင် ကျွန်မ အလွန်စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ရသည့်ရမန်အချုပ်ခန်းတစ်ခုတွေ့လိုက်ရသည်။

‘ဘယ်ညော့သည်မှ မလာရဘူး’ ရမန်အချုပ်ခန်းကျဉ်းများကိုစောင့်နေသည့်ရဲအရာရှိက ဒေါသတကြီး အော်သည်။

‘ကျွန်မက ဗြိတိသျှသံရုံးကပါ’ ကျွန်မ ပြောသည်။ ‘နီရန်ဂျန်ရာဆာလင်ဂမ်နဲ့ အချိန်ငါးမိနစ် တွေ့ဖို့ လိုအပ်လို့ပါရှင်’

ကျွန်မအသံကျယ်ကျယ်တင်းတင်းမာမာပြောချိန်မှာ သူ ကျွန်မကို အထဲဝင်ခွင့်ပြုသည်။ ကျွန်မ သွားကြည့်ဖူးသည့်ရမန်အချုပ်ခန်းတိုင်းမှာ မနှစ်မြို့စရာ၊ သို့သော် ဒီတစ်ခုက မသတိစရာ ပိုကောင်းသည်။ ပြတင်းပေါက်မဲ့မှောင်မိုက်အခန်းမှာ လူ့အညစ်အကြေးနံ့များနံစောနေပြီး အလွန် ပူအိုက်နေသည်။ သံကြိုးဖြင့်လုပ်ထားသည့်ကျဉ်းမြောင်းသည့်အကာအရံထဲမှာ သူတို့အုပ်စု ရပ်နေသည်။ အလေအလွင့်ခွေးများလှောင်ထားသည့်ပုံစံမျိုး။ သူ့ကိုတွေ့ဖို့ ကျွန်မကို လုံးဝခွင့်မပြုလုနီးပါး ဖြစ်သွားသည်ဟု နီရန်ဂျန်ကို ပြောပြလိုက်သည်။

‘ကျွန်တော်တို့ ကားပေါ်ကဆင်းနေတုန်းမှာ ဟိုမှာ အဲ့ဒီလူ ထွက်ပြေးဖို့ကြိုးစားလို့ အစောင့်တွေ ဒီနေ့ စိတ်ဆိုးနေတယ်’ နီရန်ဂျန်က ပြောသည်။ ‘အဲ့ဒီနောက် သူတို့ သူ့ကို တော်တော် ဆိုးဆိုးရှားရှား ရိုက်တာ’

နီရန်ဂျန် မပြင်အထိ အရိပ်ထဲကလူသဏ္ဍာန်ပုံရက်သားတစ်ခုကို ကျွန်မ သတိမထားမိ။ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်ကောင်လေးတစ်ယောက် ညစ်ပတ်ပေရေကြမ်းပြင်ပေါ်မှာ မချုပ်တည်းနိုင်အောင် တုန်ယင်နေသည်။ အကြောဆွဲဆန့်ငင်ဆန့်ငင်ဖြစ်နေသကဲ့သို့ပင်။

သူ့ကိုလက်နောက်ပြန်ပလပ်စတစ်ကြိုးနှင့်ချည်နှောင်ထားသည်။ မျက်လုံးအကြည့်က သွေးရှူးသွေးတန်းဖြစ်နေသည်။ ရှုပ်ထွေး ခဲနေသည့်သူ့ဆံပင်များကို သွေးခဲများအုပ်နေသည်။

‘သူက ဉာဏ်ရည် ချို့တဲ့အားနည်းနေသူမဟုတ်လား’ ကျွန်မ မေးသည်။ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုကြောင့် တုန်လှုပ်ရသည်။

‘ဟုတ်တယ်။ သူက အဲဒီလိုဖြစ်နေတာ’ နိရန်ဂျန်ကပြောသည်။ ‘ဒါပေမယ့် အဲဒီလိုဖြစ်နေလို့ပဲ သူတို့က သူ့ကို ပိုဆိုးဆိုးရွားရွား ဆက်ဆံတာ’

ပထမရှေ့နေ‘ရိတ်’သည်ကိုခံရပြီးနောက် ရှေ့နေအသစ်သူရထားပြီဟု နိရန်ဂျန်က ပြောလာသည့်အခါ ကျွန်မ သူ့ကို ဂရုတစိုက်နားထောင်ခဲ့သင့်သည်။ သို့သော် ဆယ်ကျော်သက်ကောင်လေးအဖြစ်ကိုမြင်ပြီး စိတ်ထိခိုက်နေသည့်အတွက် ကျွန်မ အာရုံစူးစိုက်မရ ဖြစ်နေသည်။

ကျွန်မအတွက်ငါးမိနစ်ပြည့်ပြီဟု အစောင့်ရဲကပြောချိန်မှာ ကျွန်မ စိတ်သက်သာသွားသည်။ သည်အခန်းကနေ ဖြစ်နိုင်သမျှဝေးဝေး ကျွန်မ ထွက်သွားချင်သည်။

—

ဩဂုတ်လမှာ ကျွန်မ၏ဖုန်းမြည်လာချိန် ကျွန်မအင်တာဗျူးတစ်ခုကိုပြန်ရေးချနေသည်။

‘ဟေ့ ဂျစ်။ ခုပြောနေတာ နိရန်ဂျန်။ သူတို့ဖုန်းသုံးဖို့ ထောင်မှူးကို ကျွန်တော် ပိုက်ဆံပေးလိုက်တယ်။ ရှေ့နေအသစ်နဲ့ကျွန်တော်တို့အတွက်အခြေအနေတွေ တိုးတက်တယ် ဆိုတာပြောဖို့ ဆက်လိုက်တာပါ။ တကွဲတပြားဖြစ်နေတဲ့တရားခွင်ရှစ်နေရာကို တစ်ခုတည်း ပေါင်းလိုက်တယ်။ ဒီတော့ တစ်ပတ်နှစ်ပတ်လောက်မှာ တရားခွင်စစ်ဆေးတာ စတော့မယ်’

‘သိပ်ကောင်းတဲ့သတင်းပဲ’ ကျွန်မ ပြောသည်။ ‘အရမ်းစိတ်သက်သာရာရသွားမှာပဲ’

‘အင်း၊ ဟုတ်လည်း ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်လည်းမဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့အပေါ်စွဲချက်ပေါင်း သုံးဆယ်ကျော်ထပ်ရှိနေတယ်ဆိုတာ သိလိုက်ရတယ်ဗျ။ တချို့စွဲချက်တွေက ဘာအဓိပ္ပာယ်မှမရှိဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဂိုဏ်းလို့သူတို့ပြောတဲ့ဂိုဏ်းရဲ့အဖွဲ့ဝင် ငါးယောက်မြောက်ကပြေးနေတယ်လို့ သူတို့ ယုံကြည်နေတယ်။ ဒီတော့ သူထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေတဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ကိုတရားစွဲတယ်။ ကျွန်တော့်ကို ဗီဇရက်လွန်နေထိုင်မှုနဲ့လည်း စွဲချက်တင်ထားတယ်။ ဒီအကျဉ်းထောင်ထဲ အကျဉ်းကျနေချိန်မှာ မြန်မာနိုင်ငံကနေ ဘယ်လိုထွက်လို့ရမှာတဲ့လဲ။ ကျွန်တော် ကြောက်တယ် ဂျစ်။ ဒီစွဲချက်တွေအားလုံးက ထောင်ဒဏ်ရှည်လျားသွားနိုင်တယ်’

‘မကြောက်ဖို့ ကြိုးစားထားပါ’ ကျွန်မပြောသည်။ ‘အစိုးရသစ်က အကျဉ်းထောင်တွေမှာ နေရာတွေလစ်လပ်နေဖို့ကြိုးစားနေတယ်။ အရင်ခေတ်ကလို အကျဉ်းထောင်ထဲပြည့်ကျပ်နေအောင် မလုပ်ဘူး။ တရားသူကြီးတွေက ဒါကို သိတယ်။ နောက်ပြီး မင်းအတွက်သူတို့ရဲ့သက်သေပြချက်က အားနည်းလွန်းတယ်။ ရှင်တို့မှာ အပြစ်မရှိဘူးလို့တွေ့သွားနိုင်တာပဲ’

‘ကျွန်တော် သံသယရှိတယ်’ သူ ပြန်ဖြေသည်။ ‘မြန်မာနိုင်ငံမှာ တရားမျှတမှုဆိုတာ မရှိဘူး’

ကျွန်မ ရပ်တန့်သွားသည်။ ဘာဆက်ပြောရမှန်း မသေချာ။ နိရန်ဂျန်၏အကဲဖြတ်ချက် မှားကြောင်း ကျွန်မ မြင်တွေ့ဖူးသည့်တရားရေးစနစ်၏မည်သည့်အရာကမှ ညွှန်ပြခြင်းမရှိ။

‘မျှော်လင့်ချက်ဆက်ထားရအောင်ကွာ’ ကျွန်မ အားပျောစွာပြောလိုက်သည်။

တယ်လီဖုန်းသံကလောက်ခနဲတိတ်ဆိတ်သွားချိန်မှာ သူ့အခက်အခဲဒုက္ခ အဆုံးသတ်စေကြောင်း ကျွန်မ ဆုတောင်းသည်။

—

သီတင်းပတ်နည်းနည်းကြာပြီးနောက် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးမှာ နိရန်ဂျန်၊ ရာဂျုံ၊ ဘာလုနှင့် ဒင်းနစ်ရှိတို့ တရားခွင့်ထဲတရွေ့ရွေ့ဝင်လာသည်။ သံခြေကျင်းဂလောင်ဂလင်ကြောင့် သူတို့လှုပ်ရှားမှုက မလွတ်မလပ်ဖြစ်နေသည်။ သူတို့ကို လက်ထိပ်လည်းခတ်ထားသည်။ သူတို့ကို အုပ်စုလိုက် ချည်ထားရန် လက်ပတ်တစ်ခုစီပတ်ပြီး သံကြိုးရှည်ကြီးတစ်ချောင်း ချည်နှောင်ထားသည်။ ပြင်းထန်ဆိုးရွားလွန်းသော ကန့်သတ်ချုပ်နှောင်မှုများကြောင့် တရားရုံးဝက်ခြံအတွင်းက လူလေးဦးသည် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်ရာဇဝတ်ကောင်များဟုထင်သွားနိုင်သည်။ အပြစ်ရှိကြောင်း သက်သေမပြခင်အထိ အပြစ်မရှိဟုသော အယူအဆ အသုံးမဝင်ဖြစ်နေသည်။

တရားရုံးအဆောက်အအုံအတွင်းပိုင်းအမိုးခုံးအတွင်းကိုကွေ့ပတ်တွယ်ထားသည့် ကြောင်လိမ်လှေကားလျော့ရိလျော့ရဲတရွရွနင်းတက်ချိန်ကစ၍ သမိုင်းပြဇာတ်တစ်ခုထဲ လှမ်းဝင်သွားသလို ကျွန်မ ခံစားရသည်။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတရားရုံးသည် ပန်းဆိုးတန်းလမ်းပေါ် ရှိ ခမ်းနားသော်လည်း ပျက်စီးယိုယွင်းနေသောကိုလိုနီခေတ်အဆောက်အအုံဖြစ်သည်။ ၁၉၀၀ ပြည့်နှစ် ဝန်းကျင်က တည်ဆောက်ထားပြီး နှစ်ရာချီသည့်မုတ်သုံမိုးကြောင့် အပြင်ပိုင်းပျက်စီးနေပြီ။ တရားခွင့်နေရာမှာ ကျွန်းခုံတန်း

နည်းနည်းကျဲကျဲချထားသည်။ တရားသူကြီးနှင့် သူ့လက်ထောက်အတွက် အမိန့်ချမှတ်မည့်စားပွဲခုံ၊ ပြီးလျင် မြင်းကိုခြံသွင်းသည့်တစ်ခုနှင့်တူသော တရားရုံးဝက်ခြံ။ အစိတ်စိတ်ကွဲနေသည့်ပြတင်းမှတစ်ဆင့် နေရောင်ထိုးကျနေသည်။ ပြတင်းပေါက်မှာ ခိုငှက်က သူ့အသိုက်တည်ဆောက်မှုအလုပ်ကို ဆူဆူညံညံဖြင့် နောက်ဆုံးအချောသတ် လက်စ သိမ်းနေသည်။ ကြွက်တစ်ကောင်က အခြင်တန်းကို လှစ်ခနဲ ဖြစ်ပြေးသွားသည်။

၁၈၆၁မှာ ဗြိတိသျှတို့ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီးကတည်းက ရာဇသတ်ကြီးဥပဒေအား မွမ်းမံပြင်ဆင်ထားခြင်းမရှိသောကြောင့် သည်အမျိုးသားတစ်စုကိုစွပ်စွဲခံရသည့်ရာဇဝတ်မှုအချို့သည် သည်အဆောက်အအုံကြီးထက်ပင် သက်တမ်းအိုဟောင်းနေပြီ။ မြင်နေရသည့်မည်သည့်မြင်ကွင်းကမျှ ရှုပ်ထွေးလှသည့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရာဇဝတ်မှုတစ်ခုနှင့်ဆက်စပ်သည့်သက်သေအထောက်အထားကို တရားရုံးက စစ်ဆေးနိုင်မည်ဟုယုံကြည်နိုင်စရာမဖြစ်။ စကင်မင်း ဟုခေါ်သော ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး ဘဏ္ဍာငွေကြေးရာဇဝတ်မှုတွင် ပုံစံတူခရစ်ကတ်အတုကိုသုံးပြီး ငွေထုတ်ယူရန် ခရက်ဒစ်ကတ် အချက်အလက်ခိုးယူခြင်းပါဝင်သည်။ ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံမှာ ပထမဆုံး ATM စက်က ၂၀၁၂ ရောက်မှ စတင်ရောက်လာသည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အလွန် နည်းပါးနေသေးသည့်အတွက် သာမန်နေ့စဉ်ဘဝပြည်သူလူထုက ငွေသားကိုသာ အလုံးမီခိုအားထား လိုလားသည်။ နိရန်ဂျန်က သူ့အသုံးပြုခဲ့သည်ဆိုသော ကြိုတင်ငွေဖြည့်ခရီးသွားကတ်များကို အာဏာပိုင်များက တစ်ခါမျှမတွေ့မမြင်ဖူးဘဲ ဇေဝေဝါ ရှုပ်ထွေးကာ အဆိုးဆုံးအခြေအနေကို တွက်ဆသည်မှာ ဖြစ်နိုင်စရာရှိသည်။

လူမျိုးရေးခွဲခြားမှုပါနေသည်မှာလည်း ထင်ရှားသည်။ အစောပိုင်းက ရမန်ကြားနာစစ်ဆေးစဉ်မှာ တရားသူကြီးက ATM စက်များကိုအသုံးပြုနေသည်ဟုယူဆရသော အမျိုးသားများ၏ CCTV မှတ်တမ်းကဓာတ်ပုံများကိုမြင်တွေ့ရသောအခါ တရားသူကြီးက လှောင်ရယ် ရယ်ခဲ့ကြောင်း ဆူးက ပြောခဲ့သည်။ ဗီဒီယိုမှတ်တမ်းကဓာတ်ပုံထဲက အမျိုးသားများသည် ကြုံရာအလျဉ်းသင့်သလိုတွေ့ရသည့် အိန္ဒိယနွယ်အမျိုးသားများဖြစ်ပြီး တကယ့်သံသယရှိသူများ မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ သို့သော် မြန်မာ့တရားစီရင်ရေးသည် လွှမ်းမိုးမှုကင်းကင်း သီးခြားရပ်တည်နိုင်ခြင်းမရှိ။ မည်မျှအဓိပ္ပာယ်မဲ့သည်ဖြစ်စေ အစိုးရကပြောထားသည့်အတိုင်းသာ တရားသူကြီးက လုပ်ဆောင်မည်။

ပထမဆုံးသက်သေကိုမတ်တတ်ရပ်ရန်ခေါ်လိုက်သည့်အခါ သူ့ကံကြမ္မာကိုစတင်ဆုံးဖြတ်မည့် အကြောင်းအရာကိုနားလည်ရန်အစွမ်းကုန်အားစိုက်နားထောင်နေသည့်နိရန်ဂျန်ကို ကျွန်မ ကြည့်နေသည်။ သည်တစ်ကြိမ်မှာလည်း အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ဆိုသူ မရှိ။ မျက်နှာတပြင်လုံး စိုးရိမ်ပူပန်မှုအပြည့်သူ့ကို သက်သာစေရန်မျှော်လင့်ရင်း နိရန်ဂျန် ကျွန်မဘက်ကြည့်တိုင်း သူ့ကို ပြုံးပြသည်။

ကျွန်မရှေ့အတန်းကရဲကလှည့်ပြီး တောက်ခေါက်မှပဲ တရားသူကြီးက ကျွန်မကို စိုက်ကြည့်နေမှန်း သိလိုက်ရသည်။

‘တရားသူကြီးကို မင်းရဲနိုင်ငံကူးလက်မှတ်ပေးလိုက်’ သူက ခတ်ပြတ်ပြတ်ပြောသည်။

‘ကျွန်မရဲနိုင်ငံကူးလက်မှတ်ဟုတ်လား’ ကျွန်မ နားမလည်နိုင်ပဲ မေးသည်။ ‘သူက ဘာကြောင့် ကျွန်မရဲနိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကိုလိုရမှာလဲ’

မည်သည့်ရှင်းလင်းချက်မှ ထွက်မလာ။ သို့သော် ကျွန်မ ဆန့်ကျင်ပြောမနေ။

ကျောပိုးအိတ်ထဲက နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ထုတ်ယူပြီး ရဲကိုပေးလိုက်သည်။ ရဲက တရားရုံးအလယ်လျှောက်သွားပြီး တရားသူကြီးထံ ကမ်းပေးသည်။ တရားသူကြီးက ရိုးရာခေါင်းပေါင်းဆောင်းထားပြီး အနက်ရောင်တိုက်ပုံဝတ်ထားသည်။ သူ့အချိန်ကို ကျွန်မက ဖြန်းတီးနေသလိုမျိုး တရားသူကြီးက ကျွန်မကို စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်နေစဉ်မှာ သူ့လက်ထောက်က တာဝန်ကျေပွန်စွာ အသေးစိတ်အချက်အလက်များ ကူးမှတ်နေသည်။ တရားခွင့်ရှိမျက်လုံးများ အားလုံးက ကျွန်မဆီမှာ။ နိရန်ဂျန်က ‘ဘာဆက်ဖြစ်မလဲ’ ပြောသကဲ့သို့ ပခုံးနည်းနည်းတွန့်ကာ ပြုံးပြသည်။

အလွန်ကသိကအောက်ဖြစ်ရသည့်ငါးမိနစ်အကြာမှာ ကျွန်မပတ်စ်ပို့ပြန်ယူလိုက်ပြီး တရားခွင့်လုပ်ငန်းစဉ် ပြန်စသည်။ တရားသူကြီးက ကျွန်မဘက် မကြာမကြာ ရှုံ့မဲ့မဲ့ကြည့်သည်။ တရားခွင့်ထဲမှာ ကျွန်မရောက်နေသည်ကို မကျေမချမ်းဖြစ်နေသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ မည်မျှ အရေးမပါသည်ဖြစ်ဖြစ် မည်သည့်ပုံစံမျိုးဖြင့်စောင့်ကြည့်သည်ဖြစ်ဖြစ် တရားသူကြီးကို ဒေါသထွက်ရသည့်အကြောင်းဖြစ်နေသည်ဟု ကျွန်မ သံသယဖြစ်သည်။ အမှုအများစုက မမြင်ကွယ်ရာမှာသာ ဆောင်ရွက်ကြသည်။

—

တရားရုံးကြားနာပွဲများတက်နေသလိုပင် နိရန်ဂျန်၏ခုခံမှုကိုခိုင်မာစေမည့် အထောက်အထား နည်းနည်းပိုရရေး ကျွန်မ ကြိုးစားနေသည်။ သူ့အလုပ်လုပ်သည်ပြောသည့်ခရီးသွားကုမ္ပဏီကို ကျွန်မ ဆက်သွယ်ပြီး သူ့ဖေ့စံဘုတ်သူငယ်ချင်းအချို့ကိုဆက်သွယ်သည်။ သူ့အလီဘိုင်ကိုထောက်ကူသည့် ထွက်ဆိုချက်တစ်စောင်ရေးပေးကြရန် သူတို့ကို ကျွန်မ တောင်းဆိုသည်။ သို့သော် ကျွန်မ အံ့အားသင့်ရသည်။ မည်သူမျှ မတုံ့ပြန်။ ကျွန်မ နိရန်ဂျန်ကိုပြောပြသည့်အခါ သူတို့ ပါဝင်ပတ်သက်ရမှာ သိပ်ကြောက်နေကြတာဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်ဟု သူက ပြောသည်။

သည်အမှုမှာပါဝင်သည့်ဘဏ်တစ်ခုဖြစ်သည့် KBZ ဝန်ထမ်းများနှင့်လည်း ကျွန်မ တွေ့သည်။ ဆူးလေရှန်ဂရီလာဟိုတယ်သီးသန့်ခန်းမှာ ဖက်ထုပ်မုန့်စားရင်း သူတို့အုပ်စုအပေါ်စွဲချက် တင်ထားသည်ကိုပြန်ရုတ်သိမ်းရန် သူတို့ကိုတိုက်တွန်းသည်။ မြန်မာ့တရားစီရင်ရေးစနစ်၏ တမူထူးခြားချက်နောက်တစ်ခုမှာ ရာဇဝတ်မှုတစ်ခုတွင်မျှော်လင့်ထားသလို နိုင်ငံတော်က တရားလိုဖြစ်သည်ထက် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များကိုတရားလိုစာရင်းမှာထည့်ထားသည်။ သို့သော် ကျွန်မ တွေ့ဆုံသည့်အကြီးတန်းဘဏ်ကိုယ်စားလှယ်ငါးဦးက ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်သည့်ကိစ္စ ပြတ်ပြတ်သားသား ငြင်းသည်။ ထိုအထဲတွင် ဆိုနိုဆွေ၏ညီမ မာလာလည်းပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံကဘီဘီစီနိုင်ငံခြားသတင်းထောက်ဂျိနဖစ်ရှာနှင့်တွေ့ရန် ကျွန်မကို သူတို့ တိုက်တွန်းသည်။ အမှုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး သူတို့နှင့်လည်း သူစကားပြောထားပြီး လွတ်လပ်သည့်ရှုထောင့်တစ်ခုလည်း ပေးနိုင်သည့်အတွက်ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဂျိနဖစ်ရှာကို ကျွန်မ သိသည့်အတွက် ဆက်သွယ်လိုက်သည်။ သူ သေသေချာချာလေ့လာမှုအချို့လုပ်ပြီးနောက် နိရန်ဂျန်မှာအပြစ်ရှိနေကြောင်း သူ သံသယဝင်လာပြီး သည်အရုပ်အထွေးထဲ ဘုမသိဘမသိ ဆွဲသွင်းခံရသူမှာ အိန္ဒိယအမျိုးသားသုံးဦးဖြစ်ကြောင်း သူ ပြောသည့်အခါ ကျွန်မ ဦးနှောက် ခြောက်သွားသည်။ ထိုအတွက်ကြောင့် နိရန်ဂျန်၏အတိဒုက္ခအကြောင်း သတင်းဌာနသို့ သူ မပို့ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်ပြင်ပတွင် ဂါးဒီးယန်းနှင့်လန်ဒန်သတင်းစာတစ်စောင်နှစ်စောင်သာ သည်အမှုကို သတင်းလိုက်သည်။

ဂျိနဖစ်ရှာပြောသည့်အကြောင်းကို ဆူးနှင့်နိရန်ဂျန်ကိုပြောသည့်အခါ သူ အချက်အလက်အမှားရတာဖြစ်ရမည်ဟု သူတို့ပြန်ဖြေသည်။ တကယ်ပဲလား။ ဘီဘီစီ သတင်းထောက် မှားပြီလား။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ညှဉ်းဆဲနေမှန်းနားလည်ချိန်မတိုင်ခင်အထိ ဂျိနဖစ်ရှာပြောသည့်အချက်အလက်များကိုထပ်မံစူးစမ်းသည်။ နိရန်ဂျန်မှာ အပြစ်ရှိသည် သို့မဟုတ် အပြစ်ကင်းစင်သည်တွေးတောမှုသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အဆက်အစပ်မရှိ။ သို့သော် မည်မျှ ချို့ယွင်းနေသည့်တရားရုံးဖြစ်စေ သူ လွတ်လပ်သူအဖြစ်မှထွက်သွားရမည်သူလား သို့မဟုတ် အပြစ်ပေးခံရမည့်သူလား ဆုံးဖြတ်ချက်ချမည်။ ဂျာနယ်လစ်တစ်ဦး သို့မဟုတ် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးမှူးတစ်ဦးအနေဖြင့်မဟုတ်ဘဲ စိတ်ဓာတ်ရေးရာပံ့ပိုးကူညီမှုနှင့် လက်တွေ့ကျကျ အကူအညီပေးရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ထိုအထဲတွင် အမည်မသိနံပါတ်တစ်ခု ဖုန်းမျက်နှာပြင်မှာ ပေါ်လာသောအခါ ကျွန်မ ကြောက်လန့်နေမိသည့်တိုင် မကြာခဏ ကြောက်လန့်တကြား ခေါ်လာသည့် သူဖုန်းများကို ပြန်ဖြေပြောရသည်လည်း ပါသည်။

—

နိရန်ဂျန်အတွက် ကျွန်မ ဆုံးခန်းတိုင်သည်အထိရှိခဲ့သည်ဟုပြောနိုင်သူ ဖြစ်ချင်သည်။ သို့သော် တရားသူကြီးက ကျွန်မ၏နိုင်ငံကူးလက်မှတ်အသေးစိတ်အချက်အလက်ကိုယူသွားပြီးနောက်မှာ ကျွန်မ ကြောက်လန့်သွားသည်။ မည်သူ့ကိုမဆိုသောခတ်ပြီး သော့ကိုလွှင့်ပစ်လိုက်နိုင်ကြောင်း၊

ဖြစ်သင့်သည့်ဖြစ်စဉ်များကိုလစ်လျူရှုထားနိုင်ကြောင်း ကျွန်မ သိထားပြီးပြီ။ နိုင်ငံခြားသားဖြစ်နေပြီး သည်အမှုမှာ ကျွန်မစိတ်ဝင်စားသည့်အတွက် အာဏာပိုင်များကစိတ်ဆိုးကြောင်း ကျွန်မ သိသည်။ ကျွန်မကို သို့မဟုတ် ရှာပါကိုပင်ဆိုးဆိုးရွားရွားတစ်ခုခုမလုပ်အောင် သူတို့ကိုတားဆီးရန် ဘာရှိသနည်း။ နိရန်ဂျန်တို့အုပ်စုအခြေအနေမှာ တကယ် စိတ်ဆင်းရဲစရာဖြစ်ကြောင်းလည်း ကျွန်မ သိခဲ့ပြီ။ ဆူးနှင့်ဒုကောင်စစ်ဝန်အသစ်ဇာရာတို့သည် စိတ်ပိုင်းကျန်းမာရေးပြဿနာမဖြစ်လာဘဲ သည်လို စိတ်ပိုင်းချိုးချုံးကျရသည့်အလုပ်ကိုဆောင်ရွက်နိုင်ကြပုံကို ကျွန်မ မည်သို့တွေးတော ပြောရမည်ပင် မသိပေ။ တစ်ခုသောနေ့လယ်ခင်းတွင် နိရန်ဂျန်က ကျွန်မကိုဖုန်းခေါ်သောအခါ အလွန်စိတ်လက်ညှိုးနွမ်းစွာဖြင့် ကျွန်မ သူ့ကိုဆက်မကူညီနိုင်တော့ကြောင်း ပြောလိုက်ရသည်။

‘ရပါတယ်ဗျာ’ သူ ပြောသည်။ ‘ကျွန်တော်နားလည်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကို လုပ်ပေးခဲ့တာတွေအတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်’

သူ့အသံ ကြေကွဲဝမ်းနည်းနေသည်မှာ သိသာသည်။ သို့သော် ကျွန်မစိတ်ပြောင်းသွားအောင် လုပ်ဖို့ သူ မကြိုးစား။ တကယ်တော့ ကျွန်မပြောစကားမှာ သူ့စိတ်ပျက်အားငယ်သွားရသည်ကို သူ ကောင်းကောင်းလက်ခံလိုက်သည်။ အဲ့သည်အတွက် ကျွန်မပိုလို့ပင် ထိခိုက်ခံစားရသည်။

—

၂၀၁၇ ဇွန်လတွင် နိရန်ဂျန်၏ရုံးချိန်း နောက်ဆုံးမှာ ပြီးဆုံးသွားပြီဖြစ်ကြောင်း ဆူးက ဆက်သွယ်အကြောင်းကြားသည်။ ရာဇဝတ်တရားစီရင်ရေးစနစ်ထဲက ဆယ်စုနှစ်များစွာ ချို့ယွင်းချက်များနှင့်အကျင့်ပျက်ခြစားမှုများကို အစိုးရသစ်က ဖျောက်ဖျက်ပေးနိုင်မည်ဟု ကျွန်မ တွေးမိသည်မှာ ကျွန်မ နုံအခြင်းပင်ဖြစ်သည်ကို ချက်ချင်း သဘောပေါက်လိုက်သည်။

လူလေးဦးစလုံး အပြစ်ရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ ဒင်းနစ်ရှ်၊ ရာဂျ်နှင့်ဘာလုတို့ကို ထောင်ဒဏ် ၇နှစ်မှ ၉နှစ်အထိ အသီးသီးချမှတ်သည်။ အပြင်းထန်ဆုံးစီရင်ချက်ကို နီရန်ဂျန်အတွက်ချမှတ်သည်။ ထောင်ဒဏ် ၁၇နှစ်ချမှတ်သည်။ ၁၇နှစ်ဖြစ်သည်။ ကျွန်မ အလွန်အံ့အားသင့် ပါးစပ်အဟောင်းသား ဖြစ်သွားသည်။ နီရန်ဂျန်က ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရဒေါသထွက်သည်မှာသိသာသည်ဟု ဆူးက ကျွန်မကို အသိပေးသည်။ အင်းစိန်ထောင်တွင်း အခြေအနေသည် အလွန်စိတ်ပျက်ချောက်ချားစရာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သည်လောက်ရှည်လျားသည့်ထောင်ဒဏ်က လွယ်လွယ်ပင်သေမိန့်ကျသလို ဖြစ်သွားနိုင်သည်။ နီရန်ဂျန်၏အပြောမှန်ခဲ့သည်— မြန်မာနိုင်ငံမှာ တရားမျှတမှုဆိုသည်မရှိ။

၂၅

ပြီးဆုံးပြီ

စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၁၆

ဘန်ကောက်ကိုပြောင်းတော့မည့် နယူးယောက်တိုင်းမ်ဓာတ်ပုံသတင်းထောက်အတွက် နှုတ်ဆက်ပွဲကို ကျွန်မ ရောက်နေသည်။ လော်ရင်းသည် အရည်အချင်းရှိပြီး လှပသူ။ အလွတ်သတင်းထောက်တစ်ယောက်အနေဖြင့် သူနှင့်အလုပ်လုပ်ရပျော်စရာကောင်းသည်။ သူ သွားတော့မည့်အတွက် ကျွန်မ စိတ်မကောင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်မနည်းနည်းသိသည့်သူရည်းစား အင်ဒရေးတို့က သူတို့နှုတ်ဆက်ပွဲအတွက် ဓာတ်ပုံရိုက်လို့လှသည့်နေရာကိုရွေးချယ်ထားသည်။ ဆစ်ဖိုင်းယားလောင်းဂျ်ဘားသည် ဒဂုံမြို့နယ်နဝဒေးလမ်းထဲက အပေါ်ဆုံးခေါင်မိုးကဘားဖြစ်သည်။ ထိုနေရာမှာ ကမ္ဘာကျော်အမှတ်တံဆိပ်တချို့၏ဖက်ရှင်အဝတ်အထည်အရောင်းဆိုင်နှင့် ဟစ်ပက်ကဖေးဆိုင်များ ဖွင့်ထားသည်။ ဘားကနေ ရွှေတိဂုံဘုရားရှုခင်းအလှကို မြင်ရသည်။ ပိတ်လှောင်ကျဉ်းကျဉ်းကောရစ်ဒါနောက်ဆုံးလှေကားထစ်များကို ကျွန်မ တက်လိုက်ချိန်မှာ သိပ်လှလွန်းသည့်နေဝင်ချိန်ကို မြင်လိုက်ရသည်။ နစ်မြုပ်ဝင်နေသော လိမ္မော်ရောင်နေလုံးကြီး၊ သူပတ်လည်မှာ ကောင်းကင်က လှိုင်းတွန်းဆံ့နွယ်အမျှင်တန်းများလို ပျားရည်ရောင်တိမ်တိုက်တို့ သီတန်းနေသည်။

လော်ရင်းကို ကျွန်မပွေဖက်ပြီး ဘားမှာယမကာတစ်ခုခုသောက်ရန်သွားသည်။ ဘားက စားပွဲရှည်ပေါ်မှာ အနားအတွန်းအလိပ်ပါသည့်စိမ်းစိုစိုစားပွဲခင်းအုပ်ထားပြီး အရက်ပုလင်း နည်းနည်းတင်ထားရုံထက် ဘာမှထူးထူးခြားခြားလုပ်မထား။ တစ်ဝက်လောက် အရည်ပျော်နေသည့် ရေခဲသေတ္တာထဲက ချန်းဂံဘီယာကိုယူလိုက်ပြီး လူအုပ်ထဲမှာ မျက်နှာသိ တစ်ယောက်ယောက်ကို ရှာလိုက်သည်။ သံစားပွဲမှာဝိုင်းထိုင်နေကြသူများက ဂျယ်ရီနှင့်ဂျက်ဆီ။ သူတို့နှစ်ယောက်စလုံးကို ကျွန်မ မြန်မာတိုင်းမ်သတင်းစာမှာလုပ်သည့်အချိန်ကတည်းက သိသည်။ ကျွန်မ ဂျက်စီဘေးက ခုံကိုဆွဲ ထိုက်သည်။ သုတေသနသမားတစ်ဦးဖြစ်သူ မက်သယူးဆိုသည့် သူတို့သူငယ်ချင်းနှင့် ကျွန်မကို မိတ်ဆက်ပေးသည်။

‘ဒီည ရှာပါက ညဉ့်နက်အထိ အလုပ်လုပ်နေလား’ ဂျယ်ရီက ကျွန်မကိုမေးသည်။

‘မဟုတ်ဘူးရှင်၊ သူ ဗီဇာသက်တမ်းအတွက်ဘန်ကောက်သွားတယ်’ ကျွန်မ ပြောလိုက်သည်။ ‘သီတင်းပတ်ကုန်မှ သူ ပြန်လာမှာ’

‘ကျွန်တော်က မနက်ဖြန် မနက်သွားမယ်’ မက်သယူးက ပြောသည်။ ‘အရက်နာကျမှာတော့ သေချာတယ်၊ အရက်နာကျတာလည်း အမြဲဖြစ်လာနေပြီလို့ပဲပြောရတော့မယ်။ ဒါက ဒီတစ်ပတ်အတွင်း တတိယမြောက် နှုတ်ဆက်ပွဲ’

‘ကျွန်တော်ပဲလား ဒါမှမဟုတ် နိုင်ငံခြားသားတော်တော်များများ အခုရွေးကောက်ပွဲပြီးသွားလို့ မြန်မာနိုင်ငံကထွက်သွားနေပြီလို့ခံစားရလား’ ဂျက်ဆီက မေးသည်။

‘လူတွေ အုံနဲ့ကျင်းနဲ့ ထွက်ခွာနေကြပြီ’ ကျွန်မ ထောက်ခံသည်။ ‘လူတော်တော်များများက သမိုင်းဝင်အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို ကိုယ်တိုင်တွေ့ချင်တာကြောင့်ဒီမှာပဲ အချိန်ဆွဲ မခွာဘဲ နေတာလို့ ကျွန်မ ထင်တယ်။ အခုအဲဒီကာလ လွန်သွားတော့ သူတို့ ခရီးဆက်ကြပြီပေါ့။ မကြာခင်ကအထိ ရန်ကုန်မှာ အပြင်ထွက်ရင် ကိုယ်သိတဲ့တစ်ယောက်နဲ့တွေ့မယ်လို့ အမြဲ ယုံကြည်တယ်။ ဒါပေမယ့် အခုရက်ပိုင်းတွေမှာ ကိုယ်နဲ့ရင်းနှီးတဲ့သူတွေ နည်းလာတာတော့ သေချာတယ်’

မက်သယူးကခေါင်းညိတ်သည်။ ‘ခင်ဗျားပြောတာအမှန်ပဲဗျ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်က နိုင်ငံခြားသားတစ်ယောက်အနေနဲ့နေလာတာ ဆယ်နှစ်ရှိပြီ။ အမြဲ ကြိုဆိုနှုတ်ဆက်လိုက် ခွဲခွာနှုတ်ဆက်လိုက် သွားလိုက် ပြန်လာလိုက် ဖြစ်နေသလိုပဲ’ သူ ပြောသည်။ ‘ဒါပေမယ့် အဲဒါကို ကျွန်တော်ကြိုက်တာ - လူသစ် မျက်နှာသစ်တွေ အမြဲ ဆုံစည်းရတယ်၊ ဘယ်သူမှ ဒေါသထွက် စိတ်ကုန်စရာ မရှိဘူး’

‘ပြီးတော့ ဒီလိုနေဝင်ချိန်မျိုးတွေလည်း ရှိသေးတာပေါ့’ ဂျယ်ရမီက သူ့ဘီယာပုလင်းကို မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းဆီစောင်းငဲ့ပြသည်။ ‘ထွက်သွားတဲ့သူတွေကိုအစားထိုးဖို့ ရန်ကုန်ကို ရောက်လာတဲ့လူတွေ အမြဲ တဖွဲ့ဖွဲ့ရှိနေမှာပါ’

ကောင်းကင်က မက်မွန်သီးရောင်လွှမ်းနေပြီး ခရမ်းနှင့်မရမ်းစေ့ရောင် အမျှင်တန်း အစင်းများ ပြာနေသည်။ အောက်ဘက်က ခိုင်ခိုင်မာမာအဆောက်အအုံများနှင့် အထင်းသားဖြစ်နေသည့် နေဝင်ချိန်က ပို၍ပင်လှပလွန်းနေသည်။

‘အချိန်တိုင်း လူသစ်တွေနဲ့တွေ့နေရတာကို စိတ်လှုပ်ရှားခဲ့ဖူးတယ်’ ကျွန်မပြောသည်။ ‘ဒါပေမယ့် ကျွန်မ စပြီးငွေလာပြီ။ ဘရစ်ဂျက်တို့လို ကျွန်မအခင်မင်ရဆုံးလူတချို့ ထွက်သွားပြီးကတည်းက ရန်ကုန်က ပျော်စရာနည်းတယ်လို့ ခံစားရတယ်။ ပြီးတော့ လော်ရင်း ထွက်သွားဖို့ဖြစ်လာပြန်ပြီ။ တခါတလေ သူတို့ရဲ့မိတ်ဆွေရင်းနှီးမှုက ထာဝစဉ်မတည်မြဲဘူးဆိုတာ သူတို့ သိနေတော့ နိုင်ငံခြားကလာတဲ့လူတွေက သူတို့ရဲ့ခင်မင်ရင်းနှီးမှုပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှုကို အားစိုက်ထုတ်မှုနည်းလာတယ်လို့ ခံစားရတယ်’

‘အဲဒါ ဖြစ်နိုင်တယ်ဗျ’ ဂျက်ဆီက တွေးတွေးဆဆပြောသည်။ ‘ဒါပေမယ့် တစ်ဦးချင်းပေါ်တော့ မူတည်တာပေါ့။ အားလုံးက မြန်မာနိုင်ငံကနေထွက်သွားတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်ဆိုပါတော့ ဘယ်မှ သွားဖို့အစီအစဉ် မရှိဘူး’

‘ငါလည်း မသွားဘူး’ ဂျယ်ရမီက ထပ်ပြောသည်။ ‘ဒီမှာနေရတာ ကြိုက်တယ်’

ညွှန်သည်များစုဝေးပြီး ဖန်ခွက်များမြောက်ချိန်မှာ နေလုံးက မြင်ကွင်းမှပျောက်သွားပြီး မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းတလျှောက် ကောင်းကင်တစ်ခုလုံး ပန်းရောင်အရိပ်လိုလို ဖြစ်နေသည်။ တိမ်သားများက ဆန်းဆန်းပြားပြား ဖြူနောက်နောက်အရောင်ပြောင်းသွားသည်။ ယခု မီးရောင်ထိန်ထိန်ထွန်းထွန်းထားသည့်ရွှေတိဂုံစေတီက ရွှေရောင်တဝင်းဝင်းဖြစ်နေသည်။ လော်ရင်းနှင့်အင်ဒရေး၏နောက်ထပ်စွန့်စားခန်းအတွက် ဂျက်ဆီနှင့်ကျွန်မ ဘီယာပုလင်းချင်း ထိခတ်လိုက်စဉ်၊ လှည့်ပတ်ကြည့်လိုက်ပြီး နောက်ထပ်ထွက်သွားမည့်သူက မည်သူများ ဖြစ်မည်နည်း သိချင်နေမိသည်။

—

ကျွန်မ၏ဆယ်ရက်ကြာကုလသမဂ္ဂမစ်ရှင်ကိုအခြေခံရေးထားသည့်ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးပထမအပိုဒ်ကိုတို့ထိနေစဉ်မှာ ရှာပါဆီက အီးမေးလ်တစ်စောင် ကျွန်မ၏မေးလ်ထဲ ဝင်လာသည်။

ခါတိုင်းလိုပင် ထူးထူးခြားခြား ဘာမှမမျှော်လင့်ဘဲ သူ ဘာပြောစရာရှိလဲသိချင်စိတ်နှင့် ချက်ချင်း ဖွင့်ကြည့်လိုက်သည်။ ဒုတိယစာကြောင်းဖတ်လိုက်ချိန်မှာ ကျွန်မ လုံးဝ နှလုံးခုန် ရပ်သွားပုံရသည်။

ဟေးဘေဘီ

အခုပဲ မြန်မာသံရုံးကနေ ပြန်လာတာ။ ကိုယ် သိပ်အံ့ဩတုန်လှုပ်တယ်။ ကိုယ် နောက်ထပ် အလုပ်ဗီဇာ မရဘူး။ ဘာလိုဗီဇာမပေးတာလဲ တစ်ခွန်းမှ မပြောဘူး— ဒါပေမယ့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသားဖြစ်တာနဲ့ ပတ်သက်တာတော့ သေချာတယ်။ ဗီဇာအရာရှိကို ကိုယ်ခေယယတောင်းပန်တယ်။ တကယ်ဆို ကိုယ် ငိုလှလှပဲ။ သူ့ကိုပြောတယ် ကျွန်တော့်မိန်းမက မြန်မာပြည်မှာ၊ ကျွန်တော်အိမ်ပြန်လာမှာ သူ စောင့်နေတယ်လို့ သူ့ကို ပြောတယ်။ အဲဒီလိုပြောတော့ သူ့အဖြေက ဘာလဲ သိလား။ သူက လှောင်ပြောင်ပြိုးပြီး မင်းမိန်းက ပါကစ္စတန်လားလို့ မေးတယ်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တွေက ပါကစ္စတန်က သူတို့ရဲ့ ‘မွတ်ဆလင်ဝမ်းကွဲတွေ’ ကို လက်ထပ်တယ် အဲဒီလိုတုန့်ကို စောင်းပြောတာလို့ ကိုယ်ထင်တယ်။

ဒါကြောင့် ကိုယ် မင်းဆီ အိမ်ပြန်မလာနိုင်ဘူး။ ပြီးဆုံးသွားပြီ။ ဒီမှာ သိပ်စိတ်ဓာတ်ကျပြီး ထိုင်နေတယ်၊ တကယ်ကို မယုံနိုင်ဘူး။

ကိုယ် မင်းကိုလွမ်းတယ်။ အမြဲ ချစ်တယ်။

ရှာပါ

ကျွန်မခေါင်းက ရှာရှာလည်နေပြီ။ နိရန်ဂျန်ကိုကူညီဖို့ကြိုးစားသည့်အတွက် လက်တုံ့ပြန်သည့်အနေနှင့် သည်လိုဖြစ်လာတာလား။ ဒါမှမဟုတ် ရှာပါက ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် သတင်းထောက်တစ်ယောက်ဖြစ်နေတာ သက်သက်ကြောင့်လား။ အာဏာပိုင်များသည် ယခင်က သူတို့နိုင်ငံမှာ

ရှာပါရောက်ရှိနေခြင်းကိုသည်းခံနိုင်ခဲ့သော်လည်း နှစ်နိုင်ငံစလုံးကမထားလိုသည့် ရိုဟင်ဂျာကိစ္စနှင့် တင်းမာမှုများ ပြင်းထန်လာခဲ့သည်။ ကျွန်မတို့၏ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်သူငယ်ချင်း အယ်လဗီ သည်လည်း မကြာမီက ဗီဇာငြင်းပယ်ခံခဲ့ရပြီး ရန်ကုန်ရှိဥပဒေကုမ္ပဏီတစ်ခုကအလုပ်ကို ရုတ်တရက် ရပ်လိုက်ရသည်။ အလားတူပြဿနာမျိုးအခြားဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသားများလည်း ကြုံနေရသည်ဟု သူက ပြောပြသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသားအားလုံးကို မြန်မာနိုင်ငံမှဖယ်ရှားရန် ရုတ်တရက် ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီလား။ တကယ်တော့

မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကျွန်မတို့နေရမည့်အချိန် ဘာကြောင့် ဆုံးခန်းတိုင်သွားပြီ ကျွန်မတို့မသိနိုင်။ သို့သော် ပြီးဆုံးသွားပြီ။

ကျွန်မကို Skype ကနေ ရှာပါကဖုန်းခေါ်ခိုင်းလိုက်သည်။ ပြီးတော့ ရေခဲသေတ္တာဆီသွားပြီး ဘီယာတစ်ပုလင်းယူလိုက်သည်။ ကျိုက်ခနဲမော့သောက်လိုက်သည်။

‘ဩစတြေးလျကိုပြောင်းမယ်ဆို ဒေါ်လာထောင်ချီကုန်မယ် ဘေဘီ’ ကျွန်မတို့၏ skype ခေါ်ဆိုမှုချိတ်ဆက်မိချိန်မှာ ကျွန်မ စပြောသည်။ ထိတ်လန့်မှုက ကျွန်မ အသံမှာပါနေသည်။ ‘ကျွန်မက ကုလသမဂ္ဂအတိုင်ပင်ခံအလုပ်မှာတစ်ဝက်တပျက်ပဲရှိတော့ အနည်းဆုံး နှစ်ကုန်အထိ လစာမရဘူး’

ရှာပါနှင့်ကျွန်မသည် မကြာသေးမီက မြန်မာနိုင်ငံမှထွက်ခွာရန် ရေရှည်ဗျူဟာကို စလုပ်ထားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်မတို့ဈေးသက်သာသောတိုက်ခန်းကို ယခုလေးတင် ပြောင်းပြီး ရန်ကုန်တိရစ္ဆာန်ဂေဟာဆီ ကျွန်မတို့၏အချစ်တော် ရစ်ပလေးလေးကို ပို့လိုက်ရသည်။ သည်ဆုံးဖြတ်ချက်ကြောင့် ကျွန်မငိုကြွေးရသည်မှာ အကြိမ်ကြိမ်။ သို့သော် သူနှင့်ဘတ်တားစ်တို့ကို ဩစတြေးလျသို့ တင်ခေါ်သွားပါက ဒေါ်လာနှစ်သောင်းကုန်ကျမည် - ကျွန်မတို့မတတ်နိုင်သော ငွေပမာဏတစ်ခုဖြစ်သည်။ ရှာပါနှင့်ကျွန်မနေရာပြောင်းရွှေ့စရိတ်အတွက် ချွေတာဖို့ တစ်နှစ်တာ သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ချက်ချင်းလက်ငင်း ကောက်ကာငင်ကာထွက်သွားရမည်ဆိုပါက အလွန်စိတ်ဖိစီးစရာ ဖြစ်လာမည်။ ပြီးတော့ နှုတ်ဆက်စကားမပြောဘဲ Myanmar Business Today က သူ့အဖွဲ့ကို ရုတ်တရက်စွန့်ခွာရသည့်အတွက် ရှာပါ သိပ်စိတ်ထိခိုက်ကြေကွဲရမှာ ကျွန်မသိသည်။

‘အသက်ပြင်းပြင်း နည်းနည်းရှူလိုက်’ ရှာပါကပြောသည်။ ‘ပြီးရင် ကိုယ့်အတွက် တစ်ခုလုပ်ပေးရမယ်၊ အိုကေလား။ ကိုယ့်မှာ မင်းအတွက်အံ့ဩစရာတစ်ခုရှိတယ်’

‘ဘာလဲ’

‘ကိုယ်တို့ကုတင်အောက်ကို မင်းသွားကြည့်ရင် ကိုယ့်ဂစ်တာဘေးမှာ ပစ္စည်းထည့်တဲ့ အစိမ်းရောင်ဘူးတစ်ခု တွေ့လိမ့်မယ်။ အဲ့ဒီဘူးရဲ့နောက်ဘက်မှာ ပန်းရောင်ဖိုင်တစ်ခုရှိတယ်။ အဲ့ဒီဖိုင်ကို ဒီနေရာ ယူလာပေးပါလား’ ကျွန်မ အိပ်ခန်းထဲသွားတော့ သူစောင့်နေသည်။

‘ရပြီ’ ဖိုင်တွဲကိုငါ့ပြီး ပြန်လာချိန်မှာ ကျွန်မ ပြောသည်။

‘ကောင်းပြီ’ သူ ပြုံးလိုက်သည်။ ‘Misc 2016’ လို့အထဲမှာရေးထားတဲ့စာအိတ်ကို ရှာလိုက်ပါလား’

‘အိုး၊ ဟုတ်ပြီ’

‘ဖွင့်လိုက်ပါ’

‘အထဲမှာ ပိုက်ဆံရှိတယ်’

‘ဟုတ်တယ်။ အဲ့ဒါ ဒေါ်လာကိုးထောင်’

‘အိုဘုရားရေ။ ဒါဆိုတော့ စိတ်အေးရတာပေါ့။ တော်လိုက်တာဟယ်’

ရှာပါက ပြီးပြန်သည်။

‘ကဲ ညှော်ခန်းကိုသွားပါ။ စာအုပ်စင်ရဲ့ညာဘက်ဗီရိုထဲမှာ စာရွက်စာတမ်းထည့်တဲ့ အစိမ်းရောင်အိတ်လေးရှိတယ်’

အိတ်ပါးပါးလေးနှင့်ကျွန်မပြန်လာပြီး ဇစ်ကိုဖွင့်လိုက်သည်။

‘အဲဒီမှာ ဒေါ်လာ တစ်သောင်းနှစ်ထောင်’ ရှာပါက ပြောသည်။

‘ဘာပြောရမှန်းမသိတော့ဘူး ဘေဘီ။ ပြောစရာ စကားလုံးမရှိဘူး’

‘ကိုယ်တို့ မပြီးသေးဘူး’ သူက ပြန်ဖြေသည်။

ဆယ်မိနစ်အကြာမှာ လက်ထဲမှာ ဒေါ်လာသုံးသောင်းနှစ်ထောင်နှင့် စားပွဲမှာအုံ့ဩမှင်တက် ထိုင်နေသည်။

‘ရှင်ဟာ သိပ်တော်တဲ့ငွေစုဆောင်းသူမှန်း အမြဲ သိခဲ့ပါတယ်’ ကျွန်မ ပြောသည်။ ‘ဒါပေမယ့် ဒီလောက်

ငွေစုကောင်းသူမှန်းမသိခဲ့ဘူး’

‘တချိန်ချိန်မှာ ငွေလိုအပ်လာမယ့်နေ့ရောက်မှာ ကိုယ်တွက်ထားတယ်လေ။ ကဲ ကိုယ့်ကို ဘန်ကောက်မှာ

လာတွေ့ဖို့ပဲလိုတော့တယ်။ ဩစတြေးလျမှာ ဘဝသစ်ဖို့ စပြီးအစီအစဉ်ဆွယ်မယ်’

‘လာနိုင်ပြီဆိုတာနဲ့ ချက်ချင်း အဲ့ဒီလာခဲ့မယ်။ ရှင်မရှိရင် ကျွန်မလည်း နေကိုမနေချင်တော့တာ’

—

ငွေအမြောက်အမြား လက်ဝယ်ပိုင်ဆိုင်ထားခြင်းမှာလည်း မမျှော်လင့်ထားသော မကောင်းသည် အခြေအနေတစ်ခု ရှိသည်- မြန်မာနိုင်ငံပြင်ပသို့ ငွေအများအပြားယူဆောင်ခြင်းသည် ဥပဒေချိုးဖောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထွက်ခွာခွင့်ရသူမည်သူမဆို အများဆုံးသယ်ယူနိုင်သည့်ငွေမှာ ဒေါ်လာတစ်သောင်းဖြစ်သည်။ နိုင်ငံအများအပြားတွင် ငွေကြေးခဝါချမှုတားဆီးသည့်နည်းလမ်းအဖြစ် အလားတူဥပဒေများရှိသည်။ သို့သော်

အခြားနိုင်ငံများနှင့်မြန်မာနိုင်ငံမတူသည့်အချက်က နိုင်ငံတကာဘဏ်လုပ်ငန်းဝန်ဆောင်မှုများ သို့မဟုတ် ပြင်ပသို့ပို့နိုင်သည့် Western Union လွှဲပြောင်းမှုများမရှိသေးခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်မထွက်သွားပြီးသည့်နှင့် ပြန်ထုတ်ယူသည့် နိုင်ငံအတွင်းကဘဏ်တစ်ခုမှာ ငွေမအပ်နိုင်။ အကောက်ခွန်က ကျွန်မဆီမှာ ရှာတွေ့ရင် ပိုက်ဆံကိုအသာပင်သိမ်းဆီးသွားမည်။ ရှာပါ စုဆောင်းထားသမျှ အခိုးအငွေတစ်ခုအဖြစ် ဟုတ်ခနဲ ပျောက်သွားမည့်သဘောပင်ဖြစ်သည်။ တလွဲဖြစ်ချင်တော့ ငွေကပိုများလာပြန်သည်။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပတ်လောက်က ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်ကတိုက်ခန်းလေးထဲပြောင်းသည့်အခါ ပရိဘောဂများနှင့်အိမ်သုံးလျှပ်စစ်ပစ္စည်းများကိုစတင်ရောင်းလိုက်သည့်အတွက်ဖြစ်သည်။ အိမ်ငှားခကြိုတင်ငွေတချို့ပင် ပြန်ရလိုက်သည်။ ကျွန်မ တကယ်စိတ်ဖိစီးရသည်။

အားလုံးနီးပါးရောင်းပြီးသည်အထိ ကျွန်မ စောင့်သည်။ ပြဿနာအရွယ်အစားကို သိသည်။ ထို့နောက် ဒေးဒေးကိုဖုန်းဆက်သည်။ သူက ဖော်ရွေသည့်ဟိုတယ်မန်နေဂျာ။ တစ်နှစ်ကိုအိမ်ငှားခ ဒေါ်လာခြောက်ထောင်လောက်ကြိုငွေပေးရန်လိုချိန်က ကျွန်မအဖေပိုက်ဆံ ဒေါ်လာခြောက်ထောင်လောက်ကို သူ လွှဲပေးဖူးသည်။ သူ့ဟိုတယ်သစ်ဆောက်လုပ်မှုအချိန်အဟုန် ကောင်းနေသည့်တရုတ်တန်းက အဆောက်အဦတစ်ခုမှာ သူ့ကို ကျွန်မ တွေ့သည်။ လှေကား တစ်ခုတက်ပြီး ဒေးဒေးနောက်က ကျွန်မလိုက်သည်။ ကွန်ကရစ်ပလပ်ဖောင်းတစ်ခုဆီ တလှုပ်လှုပ်ပျဉ်ပြားကိုဖြတ်ရသည်။ အဲ့သည်နေရာမှာ ကျွန်မသူ့ကိုဒေါ်လာ၂သောင်းပေးလိုက်သည်။ သူက လွှဲပြောင်းပေးရန်ကမ်းလှမ်းသည့် ငွေပမာဏ ဖြစ်သည်။ မှောက်ထားသည့် နွားနို့သေတ္တာ ပုံးပေါ်မှာ သူနှင့် ဆေးလိပ်တစ်လိပ်ပြီးသောက်နေသည့်သူ့ဖခင် ပိုက်ဆံရေတွက်သည်ကို ကျွန်မ ကြည့်နေသည်။ သူ့အဖေက သူ့နောက်မှာရပ်နေသည့်လူနှင့် စကားစမြည်ပြောနိုင်လိုက်သေးသည်။ သူတို့ဘဝမှာရဖူးသည့်ပိုက်ဆံထက်များသည့်ပမာဏဖြစ်သော်လည်း စွပ်ကျယ်လက်ပြတ်အင်္ကျီနှင့် ပုဆိုးဝတ်ထားသော အလုပ်သမားတစ်ယောက်နှစ်ယောက်က ထိုပိုက်ဆံအပုံလိုက်ကို လှည့်စောင်းပင် မကြည့်ပေ။

‘မနက်ဖြန် နေ့လယ်စာစားချိန်ဆို ငွေလွှဲလို့ပြီးပါပြီ’ ပိုက်ဆံကိုကျွမ်းကျင်သွက်လက်စွာ စာအိတ်သုံးအိတ်နှင့်ခွဲပြီး နားနောက်မှာထိုးထားသည့်ခဲတံဖြင့်မှတ်သားနေစဉ်မှာ ဒေးဒေးက ပြောသည်။

‘ခင်ဗျားနဲ့ရှာပါသွားရတော့မှာမြင်ရတာ စိတ်မကောင်းပါဘူး’ သူ ထပ်ပြောသည်။

‘ကျေးဇူးအများကြီးတင်ပါတယ်၊ ဒေးဒေး။ ဒီနှစ်ကာလတလျှောက်မှာ ကျွန်မတို့အပေါ် ရှင် ကောင်းခဲ့တယ်’

သို့သော် နောက်နေ့နေ့လယ်စာစားချိန်ရောက်ရှိကုန်လွန်သွားပြီ။ နှစ်နာရီမှာ ကျွန်မ သူ့ကို ဖေ့စ်ဘုတ်မက်ဆော့ချ်စာတစ်စောင် ပို့သည်။

‘ဒီနေ့ ငွေလွှဲဖို့ဖြစ်နိုင်သေးလား။ ကျွန်မမနက်ဖြန် လေယာဉ်နဲ့သွားတော့မယ်’

တစ်နာရီနီးပါးကြာမှ ဒေးဒေးကအကြောင်းပြန်သည်။ ‘ကျွန်တော့်မှာ
ဩစတြေးလျဘဏ်အကောင့်ရှိတဲ့သူငယ်ချင်း ရှိတယ်။ ဒီတော့ ငွေလွှဲခသက်သာမှာဆိုတော့ သူ ငွေလွှဲရင်
ခင်ဗျားအတွက် ပိုကောင်းတာပေါ့။ ဒီနေ့နောက်ပိုင်းမှာ ငွေလွှဲပြေစာပေးပို့ပေးဖို့ သူ့ကို ကျွန်တော်
ပြောလိုက်မယ်’

သို့သော် ငွေလွှဲပြေစာရောက်မလာဘဲ ဒေးဒေးကသာ နောက်နှစ်နာရီကြာအောင် လိုင်းပေါ်က ပျောက်သွားသည်။
ကျွန်မ အထိတ်တလန့်ဖြစ်ရပြီ။ ဖြစ်ပျက်နေပုံကို ရှာပါ့ကို မပြောနိုင်ဖြစ်နေသည်။
သူ့ပိုက်ဆံကျွန်မကြောင့်ဆုံးရှုံးသွားနိုင်သည်ဟုဝန်ခံဖို့တွေးလိုက်ရုံနှင့် ကျွန်မ စိတ်မကောင်းဖြစ်ရသည်။ ပြန်ရဖို့
ကျွန်မကြိုးစားရမည်။

ခြောက်နာရီအထိ ကျွန်မငွေလွှဲပြေစာမရသေး။ တိုက်ခန်းတိုက်ခေါက်တို့ခေါင်ပြန် လျှောက်ရင်း
ထိန်းမနိုင်အောင် ဒေါသထွက်နေသည်။ နောက်ဆုံး ဒေးဒေးနှင့်အဆက်အသွယ်ရချိန်မှာ ကျွန်မ
ပိုက်ဆံပြန်ယူဖို့လာမယ်ဟု ပြောလိုက်သည်။

‘အိုကေ’ တစ်လုံးတည်း သူ ပြန်ဖြေသည်။ သည်စာအရဆိုလျှင် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းခွင်မှာ
သူ့ကိုပေးထားခဲ့သည့်ငွေက ယခုချိန်ထိ လက်ပြောင်းလွှဲ မလုပ်ရသေးဘူးဟု ကျွန်မ မျှော်လင့်သည်။

‘ငွေပြန်တောင်းရတာအတွက် တောင်းပန်ပါတယ်’ သူနှင့်တွေ့ရန် သဘောတူထားသည့် MGM ဟိုတယ်
ဧည့်ခန်းမှာဒေးဒေးနှင့်တွေ့သည့်အခါ သူ့ကိုပြောလိုက်သည်။ ‘ကျွန်မ အခု စိတ်တွေ ရှုပ်ထွေးပြီး
ဘာလုပ်ဘာကိုင်ရမှန်းမသိဖြစ်နေတယ်’

‘ကိစ္စမရှိပါဘူး’ သူ ပြောပြီး ကျွန်မကို စာအိတ်သုံးခုလှမ်းပေးသည်။ ‘ခင်ဗျားနဲ့ရှာပါအတွက် အကောင်းဆုံး
ဆုတောင်းပေးပါတယ် ဂျစ်’

ရှာပါ၏ပိုက်ဆံပြန်ရသည့်အတွက် သိပ်စိတ်သက်သာရာရသွားသည်။ ပိုက်ဆံကို
လွယ်အိတ်ထဲတောင်မထည့်ဝံ့ဘဲ အိမ်အပြန်တက္ကစီစီးသည့်တချိန်လုံး လက်ထဲမှာ ကိုင်ထားလိုက်သည်။
ဟာလာဟင်းလင်းကျွန်မတို့တိုက်ခန်းသို့ပြန်ရောက်သည်နှင့် ကျွန်မ Google Group Yangon Expat Connection
မှာ အရေးတကြီးပို့စ်တစ်ခုတင်လိုက်သည်။ ကျွန်မလိုအပ်သော အကူအညီမျိုးက တိတိကျကျဖြစ်လွန်းသည်—
မြန်မာနိုင်ငံပြင်ပမှတစ်စုံတစ်ဦးကပေးစရာရှိနေသည့် ဩစတြေးလျဘဏ်အကောင့်ရှိသူ လိုသည်။
မြန်မာနိုင်ငံတွင်းရှိလူကိုငွေသားပေးပြီး ပေးစရာရှိသူက ကျွန်မ၏အကောင့်သို့ လွှဲပေးရမည်။

အဆင်မပြေလွဲမှားမှုတစ်ခုနှင့်တစ်တင်ပြီးနောက်၊ ဩစတြေးလျစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦး ကျွန်မထံ ဆက်သွယ်လာသည်။ ကျွန်မ သူ့တိုက်ခန်းကို တန်းသွားသည်။ လုံးဝသူစိမ်းတစ်ယောက် ဖြစ်သည့် အီရင်ကို ကျွန်မ ဒေါ်လာရှစ်ထောင်ပေးလိုက်ပြီး သူ့သူငယ်ချင်းဆီက ပြေစာတစ်စောင် ချက်ချင်းပဲရသည်။ ငွေလွှဲဖို့ သူ့စီစဉ်နိုင်တာ ဒါ အများဆုံးဟု သူက ပြောသည်။ ကျွန်မ သူငယ်ချင်းတွမ်က နောက်ထပ်ဒေါ်လာတစ်သောင်း ယူသည်။ ကျွန်မဆီမှာ ဒေါ်လာသောင်းရှစ်ထောင် ကျန်နေသေးသည်။ သည်အတွက် တစ်ခုခုလုပ်ဖို့ ကျွန်မမှာ အချိန်မရှိတော့။

—

ကျွန်မနှင့်ရှာပါနဲ့ဆက်ပွဲကြီးလုပ်ကြမယ်၊ ပွေဖက်ကြမယ်၊ မျက်ရည်နည်းနည်းကျချင်ကျမယ် အမြဲ စိတ်ကူးယဉ်ခဲ့သည်။ သည်လိုဖြစ်မလာ။ ဘာနှုတ်ဆက်ပွဲမှ မလုပ်နိုင်ခဲ့။ ကျွန်မလုပ်ချင်စိတ်မရှိ။ ရှာပါ မလာနိုင်တော့လျှင် နှုတ်ဆက်ပွဲတစ်ခုလုပ်ရမှာ တရားမျှတပုံမပေါ်။ တကယ်တော့ မြန်မာနိုင်ငံကနေ ထွက်ခွာတော့မည်ဟု ပြောခဲ့လိုက်သည့်တစ်ဦးတည်းသောသူငယ်ချင်းက ကျွန်မ၏ဂျာမန်သူငယ်ချင်း မာရီတာဖြစ်သည်။ သူနှင့်ကျွန်မ စရောက်ကတည်းက သိခဲ့သည်။ သူ့တိုက်ခန်းမှာ သိပ်ပျော်စရာပါတီပွဲများ ပျော်စရာညများစွာ ကျွန်မ ကုန်ဆုံးခဲ့သည်။ လေယာဉ်ထွက်ခင်ညက ဘီယာဆိုင်မှာ ကျွန်မတို့တွေ့ကြသည်။

‘ရှာပါနဲ့ကျွန်မ မြန်မာနိုင်ငံကနေထွက်ခွာဖို့ စဉ်းစားလာကြတာရှိပေမယ့် သူ့ကို ဒီလို နှင်ထုတ်တာက စိတ်ထဲမှာတော်တော်ဆိုးဆိုးရွားရွားဖြစ်ရတယ်’ လမ်းဘေးရှိ စားပွဲတစ်ခုမှာ ကျွန်မ ခုံတစ်လုံးယူထိုင်ပြီးနောက် ကျွန်မက ပြောသည်။

‘မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဗီဇာက ဘယ်တုန်းကမှ မလွယ်ဘူး’ မာရီတာက စာနာစိတ်ဖြင့်ပြောသည်။ သူ စီးကရက် မီးညှို့လိုက်သည်။ ‘ပြောရရင် ရှာပါဟာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တစ်ယောက်လည်းဖြစ်၊ မီဒီယာမှာလည်း လုပ်နေပြီး ဒီမှာ အခု သူနေခဲ့သလောက်နေသွားနိုင်တာ ကျွန်မ အံ့ဩတယ်’

‘အဲ့ဒါအမှန်ပဲ။ ကျွန်မတို့ အချိန်အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ပျော်ပျော်ပါးပါး လုပ်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ပြီးတော့ ဘာဖြစ်ဖြစ် ဒီလိုဖြစ်လာတာလည်း ကောင်းဖို့ဖြစ်လာတာနေမှာပါ။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အာဏာရလာတဲ့အခါ မြန်မာနိုင်ငံက ကြီးမားတဲ့အပြောင်းအလဲတွေလုပ်မယ်လို့ ကျွန်မထင်ခဲ့တာ။ ဒါပေမယ့် ဖြစ်မယ်ဖြစ်ရင် ဒီနှစ်ကတော့ နောက်ပြန်ဆုတ်သွားသလို ခံစားရတယ်’

‘ဘယ်လိုမျိုးတွေမှာလဲ’

‘အင်း။ တစ်ခုပြရရင် The New Light သတင်းစာမပိတ်ဘူး။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ သူ့ပါတီကိုသစ္စာခံတဲ့ဘက်ကိုပြောင်းသွားတာပဲရှိတယ်။ ကျွန်မရဲ့လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဟောင်းတွေ အလုပ် မပြုတ်သွားတာအတွက်တော့ ကျွန်မ တကယ် ဝမ်းသာတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်မက အစိုးရပိုင်မီဒီယာဟာ မြန်မာပြည်မှာဆုံးခန်းတိုင်သွားမယ်လို့ သေချာထင်ထားခဲ့တာ။ ရိုးရိုးသားသားပြောရရင် ဒီနိုင်ငံမှာ ကျွန်မအတွက် အံ့ဩစရာက တစ်ခုပြီးတစ်ခုပဲ။ ဒါမှမဟုတ် စိတ်ပျက်စရာတစ်ခုပြီးတစ်ခုပဲ’

‘ရှင်က မြန်မာကိုချစ်တယ်လို့ ကျွန်မ ထင်ထားတာ’

‘ကျွန်မ ချစ်တယ်လေ။ အနည်းဆုံးပြောရရင်တော့ ချစ်ခဲ့တယ်ပေါ့။ ကျွန်မ ဘယ်လိုခံစားမိလဲ မသိတော့ဘူး။ ရှာပါကြိုခဲ့ရတဲ့လူမျိုးရေးခွဲခြားမှုက သိပ်ဆိုးရွားတယ်။ အဲဒါက ရိုဟင်ဂျာတွေကို ဆိုးဆိုးရွားရွားပြုမူဆက်ဆံတာနဲ့ဆက်စပ်နေတယ်ဆိုတာ ကျွန်မ သံသယမရှိဘူး။ ဒီရိုဟင်ဂျာကိစ္စကို ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ဘာမှ မလုပ်ဘူး။ စစ်တပ်ဟာဗမာဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့အပြောငြင်းသလိုပဲ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က သူတို့ကို “ဘင်္ဂါလီ” လို့ရည်ညွှန်းတဲ့အခါ ကျွန်မ ဒေါသထွက်ရတယ်’

‘သူ့အတွက်လည်း မလွယ်ဘူး။ သူ့ကို သမ္မတဖြစ်ခွင့်ပိတ်ပင်ခံထားရတယ်။ စစ်တပ်က အရေးကြီးတဲ့ဝန်ကြီးဌာနတွေကိုထိန်းချုပ်ခွင့် စွန့်လွှတ်မှာ မဟုတ်ဘူး။ သူ အစိုးရအဖွဲ့ထဲမှာ ရောက်နေပေမယ့်လည်း ဒီအဖွဲ့အစည်းရဲ့မူဝါဒ နည်းလမ်းတွေကိုမတတ်သာလိုက်နာနေရဦးမှာပဲ’

‘ကျွန်မ သိတယ်။ သိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီထက်မက အများကြီးလုပ်နိုင်သေးတယ်လို့ ထင်မိတာပဲ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကိုယ်နေထိုင်တဲ့နိုင်ငံနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘာမှအကောင်းမြင်မပြောနိုင်တဲ့ တညည်းညည်းတညူညူနိုင်ငံခြားသားတစ်ယောက် မဖြစ်ချင်ဘူး။ ကျွန်မလည်း အဲလိုမျိုး တစ်ယောက်ဖြစ်နေပြီ ထင်တယ်’

‘အိုး ဟုတ်ပါရဲ့’ မာရီတာက ကျီစယ်နောက်ပြောင်အပြုံးဖြင့် ပြောသည်။ ‘အဲဒီနိုင်ငံခြားက လာနေတဲ့သူတွေကို ကျွန်မ စိတ်တိုရတယ်။ သူတို့ ညည်းညူနေချိန်မှာ “မကြိုက်ရင် ဘာလို့ ထွက်မသွားကြတာလဲ။ ဘယ်သူက အတင်းအကျပ်နေခိုင်းနေလို့လဲ” မေးလိုက်ချင်တာ ကျွန်မ လျှာကို ယားနေတာပဲ’

‘ကျွန်မ သဘောတူတယ်။ သူတို့နဲ့သိပ်စိတ်တိုရတယ်။ ရှာပါနဲ့ကျွန်မကိုတော့ ဘယ်သူကမှ အတင်းအကြပ်ဆက်မနေခိုင်းပါဘူး - တကယ် ဆန့်ကျင်ဘက်’

မာရီတာက ကျွန်မမခုံးကိုတင်းတင်းဆုပ်ကိုင်သည်။ ‘အင်း၊ ရှင့်ကို လွမ်းနေမှာပါ။ မြန်မာပြည်ကတို့ကို ရှင်ကပြန်မလွမ်းရင်တောင် လွမ်းနေမှာပါ’ သူ ပြောသည်။

‘ကျွန်မ လွမ်းနေမှာပါ။ ပြီးတော့ တစ်နေ့နေ့ ကမ္ဘာပေါ်ကတခြားနေရာမှာ ပြန်တွေ့ဖို့ မျှော်လင့်တယ်’

‘ကိုယ့်ညွှန်သည်အနေနဲ့ဘာလင်ကိုလာလည်ဖို့ ရှင့်ကို အမြဲ ကြိုဆိုပါတယ်’

ကျွန်မတို့ ပွေ့ဖက်နှုတ်ဆက်ခဲ့တယ်။ စည်ကားသည့်မဟာဗန္ဓုလလမ်းတလျှောက် ကျွန်မ တိုက်ခန်းဆီ လမ်းပြန်လျှောက်လာခဲ့သည်။ မဟာဗန္ဓုလလမ်းကဆိုင်မျက်နှာစာတိုင်းကို ကျွန်မ အလွတ်ရသည်။ ထိုအချိန်အတွင်းမှာ ကျွန်မ အထူးဆန်းဆုံးခံစားချက်ကို ခံစားရသည်—ကျွန်မ အတိတ်ကို ပြန်လှည့်ကြည့်နေရသကဲ့သို့ပင်။ ကျွန်မရုပ်ခန္ဓာက မြန်မာပြည်မှာ ရှိနေဆဲ၊ ကျွန်မစိတ်က ထွက်သွားနှင့်ပြီ။

—

သူ အိမ်ပြန်မလာနိုင်တော့ကြောင်းရှာပါ၏အီးမေးလ်ကိုလက်ခံရပြီးကတည်းက အလွတ်ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် အချိန်မှီအပြီးသတ်ရေးခဲ့သည်။ အတိုင်ပင်ခံလုပ်ငန်းကနေ အနားယူပြီး မြန်မာနိုင်ငံပြင်ပကနေတတ်နိုင်သမျှပြီးဆုံးအောင်လုပ်ပေးလို့ရနိုင်မလား ကုလသမဂ္ဂက ကျွန်မ၏အကြီးအကဲကို မေးလိုက်သည်။ သူက သဘောတူသည်။ ထို့ကြောင့် ရန်ကုန်မှာနေသည့် ကျွန်မတို့၏ရန်ကုန်နေထိုင်မှုဘဝကိုအဆုံးသတ်ဖို့ ကျွန်မအချိန်ပြည့်အားစိုက်သည်။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနကို ကျွန်မ အကြိမ်ကြိမ်သွားသည်။ ဘတ်တားစ်ကို ခေါ်သွားရန်လိုအပ်သော စာရွက်စာတမ်းများရရှိရေးအတွက်ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့၏ပိုင်ဆိုင်မှု ပစ္စည်းအနည်းငယ်နှင့်အတူ ရှာပါ၏စာစောင်မှ ယခင်ထုတ်ဝေခဲ့သည့်စာစောင်များကို ဘန်ကောက်ရှိ သူ့ဆီ ကျွန်မပို့သည်။ ကျွန်မတို့၏အစီအစဉ်က ဘတ်တားစ်နှင့်ကျွန်မတို့ ဘန်ကောက်မှာ ရှာပါနှင့်တွေ့၊ ဩစတြေးလျသို့ပြောင်းရွှေ့ပြီး ရှာပါအတွက် အမြဲနေထိုင်ခွင့်ရရေး လျှောက်ထားရန်ဖြစ်သည်။ သည်နေထိုင်ခွင့်ကိစ္စက သေချာပေါက်ဖြစ်ရေးဝေးနေသေးသည်။

ဆယ့်ခြောက်ရက်ကာလ ဘာမှန်းမသိ ကုန်လွန်သွားသည်။ မဂ္ဂဇင်းအစောင်စောင်က ကျွန်မ နောက်ဆုံးစာမူများကိုစုဆောင်းပြီးလေယာဉ်လက်မှတ်ဝယ်သည်။ တိုက်ခန်းကို သန့်ရှင်းရေး လုပ်သည်။ ကျွန်မတို့၏ပစ္စည်းများကိုရောင်းချ၊ စွန့်ပစ်လုပ်ရသည်။ ပစ္စည်းအများစုက အမြတ်တနိုး တန်းဖိုးထားရသည့်ပစ္စည်းများဖြစ်သည်။ ကျွန်မ၏စားပွဲဟောင်းကြီးကို အိမ်ရှေ့တံခါးဝကနေ ဆွဲထုတ်သွားသည်ကိုကြည့်ပြီး ဝမ်းနည်းမိသည်။ တစ်နေ့မှာ ကျွန်မတို့ ချန်ထားခဲ့ရမှာပါဟု

တကယ်ဝန်ခံခြင်းမရှိဘဲ လွန်ခဲ့သည့်လေးနှစ်တာ ကာလအတွင်း ကျွန်မတို့ ပစ္စည်းများ ရယူသိုမှီးခဲ့ပါလားဟု ကျွန်မ သဘောပေါက်လိုက်သည်။

ကျွန်မ မလုပ်နိုင်လိုက်သည့်မှာ နောက်ဆုံးကျန်နေသည့်ဒေါ်လာရှစ်ထောင်ကို ကျွန်မ လက်ထဲကနေ အကောက်အခွန်ကမသိမ်းနိုင်အောင်လွှဲပြောင်းယူထားမည့် တစ်ယောက်ယောက် မရှာနိုင်ခြင်းပင်။ ကျွန်မမှာ စုစုပေါင်းဒေါ်လာတစ်သောင်းရှစ်ထောင်ရှိနေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကျွန်မအတွက်တစ်ခုတည်းသောရွေးချယ်ခွင့်က ဝှက်ယူရန်ဖြစ်သည်။ သည်လိုလုပ်ရမှာကို ကျွန်မ စိတ်ထဲ ဆိုးဆိုးရွားရွားခံစားရသည်။ သို့သော် အချိန်လည်းမရှိ ရွေးချယ်ခွင့်လည်း မရှိတော့ပြီ။ ငွေကိုခွဲပြီး စာအုပ်၏စာမျက်နှာများထဲထည့်ပြီး စာအုပ်ကို တိပ်နှင့်ပိတ်သည်။

ကျွန်မ၏တစ်ကိုယ်ရည်သုံးပစ္စည်းထည့်အိတ်ထဲမှာ ငွေရာဂဏန်းလောက် ထည့်သည်။ ပြီးတော့ ကျွန်မ၏တစ်စုံတည်းသောခြေအိတ်ထဲမှာ နည်းနည်းပိုထည့်သည်။ နောက်ဆုံးကျန်နေသည့် ဒေါ်လာ၂ထောင်ကို ကျွန်မ၏ဘရာထဲထည့်သည်။ မလျော်ကန်သည့်အပြုအမူဖြစ်သည့်အတွက် သည်နေရာကို အကောက်ခွန်အရာရှိက ပိုက်စိပ်တိုက်မရှာဟု သေချာနေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကျွန်မ၏ဘရာအတွင်း နောက်ဆုံးဒေါ်လာနှစ်ထောင်ကို ကျွန်မထည့်သည်။ ငွေကြေး မလောက်ငှခြင်းအတွက် အဓိပ္ပာယ်သစ်လောင်းတာဟု ငွေစက္ကူများ ပြတ်စည်းမနေအောင် ထပ်စစ်ဆေးကြည့်ရင်း ကျွန်မလှောင်ပြောင် တွေးမိသည်။

ဘတ်တားစ်လေးကို သူ့လှောင်အိမ်ထဲထုပ်ပိုးပြီး ခရီးဆောင်သေတ္တာသုံးလုံးကို လှေကားထစ်ကနေ ကျွန်မ ဆွဲချသည်။ လေဆိပ်ရောက်သည်နှင့်လုံခြုံရေးစစ်ဆေးမှုအတွက် တန်းစီစောင့်ရင်း ကျွန်မနှလုံးက တဒိုင်းဒိုင်းခုန်နေသည်။ ကျွန်မရှေ့ကိုလှမ်းပြီး ဘတ်တားစ်လေးကိုထည့်ထားတဲ့လှောင်အိမ်ကို လုံခြုံရေးလက်ထဲပေးလိုက်ပြီးသည်နှင့် ကြောင်တစ်ကောင်နှင့်ခရီးသွားခြင်းသည် အကောင်းဆုံးလမ်းလွဲလှည့်စားလို့ကောင်းမှန်း ကျွန်မ သိလိုက်ရသည်။ လုံခြုံရေးဝန်ထမ်းများက လှောင်အိမ်ထဲက ဘတ်တားစ်ကို တိုးတိုးညင်သာ ပြောရင်းလက်ချောင်းနှင့်ထိကြည့်နေချိန်မှာ ဘတ်တားစ်ကလည်း ညည်းတွဲ တညောင်ညောင် အော်နေချိန်မှာ သူတို့ ကျွန်မဘက်ကျောခိုင်းထားသည်။ သတ္တုရှာဖွေစက်ကို ကျွန်မ ခြေလှမ်းကျဲဖြင့်ဖြတ်ပြီး ဆက်ထွက်သွားသည်။

လေယာဉ်ပေါ်ရောက်သည်နှင့် ကျွန်မ စိတ်လက်သက်သာ သက်ပြင်းချလိုက်သည်။ ကိုယ်ခန္ဓာအချိုးအဆစ်ပေါ်လွင်သည့်ခရမ်းရောင်ဝတ်စုံနှင့်ဖျူးရှာပန်းရောင်နှုတ်ခမ်းနီဆိုထားသည့် ရုပ်ရည်ချောမောလွန်းသူထိုင်းလေကြောင်းလေယာဉ်မယ်လေးက ကျွန်မထိုင်ခုံနားကို ရောက်လာသည်။

‘စောင်တစ်ထည်ယူလိုက်မလား၊ အမ’ သူ တိုးတိုးလေးပြောသည်။

‘သိပ်ကောင်းတာပေါ့’ ကျွန်မ ပြောလိုက်သည်။ ကျွန်မပုံက အေးနေသလို၊ ဖျားနေသလိုများ ဖြစ်နေလား စဉ်းစားမိလိုက်သည်။ ‘စောင်ယူမယ်။ ပြီးတော့ ဝိုင်ဖြူလည်း ပေးပါ’ သောက်ဖို့သင့်ချိန်ပင် မနီးသေး၊ သို့သော် ကျွန်မ ဂရုမစိုက်တော့ပါ။ ရှာပါ၏ပိုက်ဆံများကို အောင်မြင်စွာ မောင်ခိုသွင်းနိုင်ခဲ့ပြီးပြီ။ သည့်အတွက် အောင်ပွဲခံပေးဖို့လိုသည်။ ကျွန်မ၏နှုတ်ဆက်ပွဲလည်း ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကျွန်မနေရသည့်အချိန်သည် စခွဲစဉ်ကပုံစံအတိုင်းပင် ငွေကြေးဖရိုဖရဲဖြင့် အဆုံးသတ်သွားပြီဟုသဘောပေါက်လိုက်သည့်အခါ ကျွန်မ ပြုံးမိသည်။

လေယာဉ်က ကတ္တရာလမ်းတလျှောက် အင်ဂျင်သံကြီးတဝေါဝေါဖြင့်ပြေးနေပြီး တိမ်များဆီ စတင်တက်ချိန်မှာ ကျွန်မမျက်လုံးမှိတ်ထားပြီး နူးနူးညံ့ညံ့စောင်ထဲ ခွေနှပ်နေလိုက်သည်။ ဘတ်တားစ်လေး လေယာဉ်ဝမ်းဗိုက်ထဲမှာ သိပ်ထိတ်လန့်မနေဖို့ ကျွန်မ မျှော်လင့်ရသည်။

ထိုင်ခုံခါးပတ်ထားရန်လိုသည့်အချက်ပြသကော်တပျောက်သွားသည်နှင့် ကျွန်မ အိမ်သာကိုသွားကာ ကျွန်မဘရာထဲကပိုက်ဆံကို ထုတ်သည်။ ယားယံနေသည့်အတွက်ဖြစ်သည်။ ကျွန်မ၏ပိုက်ဆံအိတ်က ဒေါ်လာတစ်သောင်းနှင့်ဖောင်းကားပြည့်လျှံနေသည်။ သို့သော် ကျန်သည့်ငွေကိုလည်း ဖြစ်သလို ထိုးထည့်သည်။ ဒေါ်လာငွေစက္ကူနည်းနည်းတွန့်ကြေသွားမှာလား အရေးမကြီးတော့ပါ။ သည်လိုလုပ်ခြင်းက မြန်မာနှင့်မြန်မာ၏တမူထူးပုံများဆီမှ ကျွန်မ ကိုယ့်ဘာသာခွဲထုတ်လိုက်သည့် ပထမ ခြေလှမ်းပင်ဖြစ်သည်။

ဘန်ကောက် သုဝဏ္ဏဘူမိလေဆိပ်သည် ခရီးသည်များဖြင့် ပြည့်နေသည်။ မီးရောင်ထိန်ထိန်အောက်မှာ အားလုံးသောလူမျိုးပေါင်းစုံ သည်လမ်း ဟိုလမ်း ပြေးလွှားသွားနေသည်။ အချိန်ပိုနည်းနည်းရသူများက ဇိမ်ခံအကောင်းစားတံဆိပ်အဝတ်အထည်စင်များမှာ လှန်လှော့နေသည်။ သို့မဟုတ် အမေရိကန်ဖတ်စုံဆိုင်များမှာစားသောက်သည်။ ထိုအရာများကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဘာတခုမျှ မရနိုင်။ ဂလိုဘယ်အရင်းရှင်စနစ်နယ်ပယ်ထဲ ကျွန်မ ပြန်ရောက်ပြီ။

ကျွန်မစွန့်ခွာခဲ့သည့်အရာကိုသိလိုက်ရချိန် ရင်ထဲပူဆွေးလှိုက်ခနဲဖြစ်ရသည်။ ချန်ထားခဲ့သည်မှာ နောက်ထပ်တခါ ကျွန်မကြုံရမည့်မည်သည့်အရာထက်မဆို တမူထူးခြား ဆန်းပြားသည့်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံပင်ဖြစ်သည်။

သို့သော် သည်အချိန်မှာ ကျွန်မ ရှာပါ့ကိုမြင်ပြီ။ သူ့မျက်လုံးညိုကြီးများက ကျွန်မကို လူအများကြားမှာ လိုက်ရှာကြည့်နေသည်။ ကျွန်မတို့ပြုံးပြီး တစ်ယောက်ဆီတစ်ယောက် ပြေးသွားကြသည်။ စက္ကန့်ပိုင်းအတွင်းမှာပဲ ကျွန်မ သူ့ရင်ခွင်ထဲပြန်ဝင်ပြီး ရင်းနှီးနေသည့်ကိုယ်နဲ့ကို ရှုရှိုက်နေမိသည်။

‘အိုး ရှင့်ကို ကျွန်မ လွမ်းလိုက်တာ’ ကျွန်မ ပြောသည်။

‘မင်းကိုလည်း လွမ်းတယ် ဘေဘီ’ ကျွန်မလက်ကိုကိုင်ထားရင်း သူ ပြောသည်။ ‘အများကြီးလွမ်းတာပေါ့’ ကျွန်မတို့အဲသည်နေရာမှာခဏရပ်နေသည်။ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ပြုံးပြုံး အပူအပင်လွှင့်စင်ခွင့် ပေးထားလိုက်သည်။

ကျွန်မတို့၏အနာဂတ်မှာ မည်သို့ဖြစ်လာမည် ကျွန်မ မသိ။ ရှာပါ ဩစတေးလျထဲ ဝင်ခွင့်ရမည်ဟုပင် အာမခံချက် မရှိပါ။ ဗီဇာပြဿနာများ ထပ်ကြုံရနိုင်သည်။ သို့သော် ကျွန်မတို့ဘယ်နေရာရောက်ရောက်၊ အားလုံးကိုအသစ်ကပြန်စမည်။ အိမ်ရာသစ်ကို အတူ ပြန်တည်ဆောက်မည်ဟု ထိုအခိုက်အတန့်မှာ ကျွန်မ သိလိုက်သည်။

နိဂုံးစကား

ဧပြီလ ၂၀၂၁

မကြာမီက မြန်မာ့သမိုင်းမှာ အဖြစ်ဆိုးကြီးတစ်ခု ရှာပါနှင့်ကျွန်မ မြန်မာနိုင်ငံမှထွက်ခွာပြီး တစ်လအကြာ ၂၀၁၆ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည်။ ဒုက္ခဝေနေသည့် ရခိုင်ပြည်နယ်က ရိုဟင်ဂျာကျေးရွာများကို စစ်တပ်က တိုက်ခိုက်သည်။ အိမ်များ မီးရှို့သည်။ အမျိုးသမီးများကို အုပ်စုဖွဲ့မုဒိမ်းကျင့်ပြီး ကလေးငယ်များအပါအဝင် မိသားစုများကို သတ်ဖြတ်သည်။ လူမျိုးတုံးသတ်ဖြတ်မှုကြောင့် ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ခံရိုဟင်ဂျာ ထောင်သောင်းချီ အိမ်နီးချင်း ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံထဲ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ရသည့် မှတ်မိသမျှသမိုင်းမှာ အကြီးမားဆုံး အစုအပြုံလိုက်စွန့်ခွာပြေးမှုကြီးတစ်ခု ဖြစ်လာရသည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည်

ထိုထိတ်လန့်ချောက်ချားစရာများကိုတားဆီးရန်တစ်စုံတရာလုပ်ဆောင်ခြင်းမရှိသည့်အတွက် နိုင်ငံတကာစင်မြင့်မှာရှိနေသည့်အခြေအနေက ကျဆင်းသွားခဲ့သည်။ ငါးနှစ်အကြာတွင် နိုင်ငံမဲ့ရိုဟင်ဂျာတစ်သန်းနီးပါး ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးဒုက္ခသည်စခန်းတွင် နေထိုင်နေဆဲဖြစ်သည်။ ရှာပါမှာနောက်ထပ်ဗီဇာမရနိုင်ခြင်းမှာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် မွတ်ဆလင်ဆန့်ကျင်ရေးစိတ်ဓာတ်များ

ထိုကာလတစ်ချိန်တည်းမှာ အမြင့်ဆုံးအချိန် ရောက်ရှိနေခြင်းကြောင့်ဖြစ်မည်ဟု ကျွန်မ သံသယမကင်းဖြစ်သည်။

ပြီးလျှင် သည်စာအုပ်နောက်ဆုံးအခန်းရေးနေစဉ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံမှာ စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းသည့်သတင်း ထွက်လာသည်။ ၂၀၂၁ ဖေဖော်ဝါရီ ၁ ရက်နေ့မှာ စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းလိုက်သည်။ ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲအနိုင်ရရှိသူများ လွှတ်တော်မှာကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုရန် တစ်ရက်အလို ဖြစ်သည်။ ယင်းအစား ပါလီမန်ကိုဆိုင်းငံ့လိုက်ကာ နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့်သမ္မတဦးဝင်းမြင့်တို့နှင့်အတူ ဝန်ကြီးများနှင့်ဒုဝန်ကြီးနှစ်ဆယ့်လေးဦးတို့ကို ဖမ်းဆီး ထိန်းသိမ်းလိုက်သည်။ လေဆိပ်များနှင့်ဘဏ်များကိုပိတ်ထားပြီး အင်တာနက်ပြတ်တောက်မှု မကြာမကြာ စတင်ဖြစ်လာသည်။ တင့်ကားများ မြို့ကြီးများထဲ ဝင်ရောက်လာသည်။ ကျွန်မ၏သူငယ်ချင်းနှင့် သတင်းရင်းမြစ်ဖြစ်ဖူးသူ ဩစတြေးလျပညာရှင် ရှောင်တန်နဲလ်ကိုလည်း ဖေဖော်ဝါရီလမှာ ဖမ်းဆီးခံရပြီး နိုင်ငံတော်လျှို့ဝှက်ချက်အက်ဥပဒေခေါ်သော ကိုလိုနီခေတ်ဥပဒေဖြင့် ထောင်ဒဏ်ဆယ့်လေးနှစ်ကျခံရမည်ဖြစ်သည်။ ရှောင်သည် လျှို့ဝှက်စာရွက်စာတမ်းများနှင့်အတူ မြန်မာနိုင်ငံမှ ထွက်ပြေးရန်ကြိုးပမ်းသည်ဟုစွပ်စွဲခံထားရသည်။ ထိုစွပ်စွဲချက်ကို သူ ငြင်းဆိုသည်။

အာဏာသိမ်းမှုအတွက်အကြောင်းပြချက်မှာ သိသိသာသာပင် အဓိပ္ပာယ်မရှိပေ။ ဗိုလ်ချုပ်မင်းအောင်လှိုင်ဦးဆောင်သည့်စစ်တပ်က ရွေးကောက်ပွဲမသမာမှုကြောင့် ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲသည် အကျိုးမဝင်ဟုဆိုပြီး မဲရေတွက်မှုပြန်လုပ်ရန်တောင်းဆိုသည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ဖူးသည့်ရွေးကောက်ပွဲတိုင်းကို သူ အပြတ်အသတ်အနိုင်ရသည်။ ပြန်ရေတွက်လျှင် စစ်တပ်က ယခုထက်ပိုရှုံးသွားနိုင်သည်။ ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲအပြီးမှာ ဗိုလ်ချုပ်မင်းကြီးမင်းအောင်လှိုင်ကရွေးကောက်ပွဲရှုံးနိမ့်မှုကို အသိအမှတ်ပြုလက်ခံပြီး ပြည်သူ့ဆန္ဒကို လေးစားရန် ကတိပြုသည်။ လက်တွေ့အဖြစ်မှန်က မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ သူက အရေးပေါ်အခြေအနေကို တစ်နှစ်ကြေညာလိုက်သည်။ ထိုကာလပြီးလျှင် ရွေးကောက်ပွဲအသစ် ကျင်းပပေးရန် သူ ကတိပြုသည်။ တပ်မတော်ခေါင်းဆောင်များ သူတို့စကားကိုတည်မည်ဆိုသည်ကို အလွန်သံသယဖြစ်ကြသည်။ စိတ်မကောင်းစရာမှာ မြန်မာ့၏ဆယ်စုနှစ်ကြာဒီမိုကရေစီစမ်းသပ်မှု ပြီးဆုံးသွားပုံရသည်။

တကယ်ပြီးဆုံးသွားပြီလား။ သောင်းနဲ့ချီသည်ဗမာလူထုကသူတို့၏နာကျည်းမှုကို ဖော်ထုတ်ဖို့ နေ့စဉ်လမ်းပေါ်ထွက်လာကြသည်။ ဆရာဝန်များ၊ အင်ဂျင်နီယာများ၊ မီးရထားဝန်ထမ်းများ၊ ကျောင်းဆရာများ။ သူနာပြုများ သူတို့၏ယူနီဖောင်းဝတ်စုံများဖြင့် ဆန္ဒပြကြသည်။ ရင်ဘတ်ဗလာကြွက်သားများဖြင့် ကာယဗလမောင်များ၊ အလှမယ်များ၊ စူပါဟီးရိုးဝတ်စုံများနှင့်

မင်္ဂလာဝတ်စုံများဝတ်ဆင်ထားသူများလည်းပါသည်။ ‘အာဏာရှင်စနစ်ကိုမလိုချင်ဘူး—ရည်းစားပဲ လိုချင်တယ်’
ရေးထားသည့်လက်ကိုင်ပို့စတာကတ်ပြားကိုထားသည့် ဆယ်ကျော်သက် မိန်းကလေးတစ်ဦး ကျွန်မ
မြင်ရသည်။ ဆန္ဒပြလူငယ်များကြားမှာ ကြွေးကြော်သံက ‘ခင်ဗျားတို့ မျိုးဆက်မှား လာထိပါးတာ’ ဆိုပြီး The
Hunger Games မှ လက်သုံးချောင်းအလေးပြု သင်္ကေတကို သုံးသည်။ သူတို့၏တီထွင်ဖန်တီးနိုင်မှု၊
ဟာသဉာဏ်နှင့်ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း လှုပ်ရှားမှုကြောင့် ကျွန်မမှာ မျှော်လင့်ခြင်းတလှည့် ရင်ကွဲပက်လက်တလှည့်
ခံစားရသည်။ ရန်ကုန်မြို့၏လမ်းများ စစ်မြေပြင်အဖြစ်ပြောင်းလဲသွားသည်ကိုမြင်တွေ့ရသည်မှာ
အလွန်စူးစူးနစ်နစ် စိတ်ထိခိုက်ရသည်။

ဧပြီလလယ် စာရေးနေစဉ်မှာပဲ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးဆန့်ကျင်သည့်အတွက် လူ ၇၀၀ ကျော် အသတ်ခံရသည်။
ပဲခူးမြို့မှာ ဧပြီ ၁၀ ရက်နေ့က ဆန္ဒပြသူ ၈၂ဦးကို စစ်တပ်ကပစ်သတ်သည်။
ကျောင်းသားအများစုဖြစ်သည့်ဆန္ဒပြသူလူထောင်ပေါင်းများစွာကို စစ်တပ်ကသတ်ဖြတ်ခဲ့သည့် ၁၉၈၈ က
ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှု တကျော့ပြန်လာသည်။ မကြာသေးမီကရက်သတ္တပတ်များအတွင်း စစ်တပ်က
ကလေးများကို မျက်ရည်ယိုဗုံးများသုံးသည်။ လက်နက်မဲ့ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများကို ရိုက်နှက်သည်။
ဆယ်ကျော်သက်မိန်းကလေးတစ်ဦးကို လသာဆောင်မှတွန်းချသေဆုံးစေခဲ့သည်။ သူတို့သည်
လူမဟုတ်သည့်အလား ပြုမူကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်လုလုအခြေအနေကိုရောက်နေပြီး ကျရှုံးနိုင်ငံ ဖြစ်လာနိုင်သည်ဟု
လေ့လာသုံးသပ်သူ အများအပြားက သတိပေးထားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံက စစ်အာဏာရှင်စနစ်ဆီရုတ်တရက်ပြန်ရောက်သွားခြင်းကြောင့် ကျွန်မ
သမိုင်းစာအုပ်တစ်အုပ်ကိုအမှတ်မထင်ရေးထားပြီးသားသဘောသက်ရောက်သွားသည်။ မြန်မာနိုင်ငံက
ကမ္ဘာကိုတံခါးဖွင့်ပြီး ဒီမိုကရေစီကိုထွေးပွေလက်ခံသည့် အချိန်ကာလအကန့်လေးတစ်ခုအကြောင်းအကျဉ်းကို
သည်စာအုပ်က မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။ ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲပြီးသည့်နေ့က
ဂလိုဘယ်မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာမှာ ကျွန်မ၏ ‘ခေတ်သစ်၏ အရုဏ်ဦး’ ဆောင်းပါးခေါင်းစီးက ဘာမှ
အသုံးမဝင်တော့ပါ။ ကျွန်မတို့မြင်နေရသည်မှာ သမိုင်းတကျော့ပြန်လာနေသည့်ဝမ်းနည်းဖွယ်ဖြစ်ရပ်ပင်။

အောက်မှာဖော်ပြသည့်ဖြစ်စဉ်သည် မြန်မာနိုင်ငံကကျွန်မဘဝစိတ်အာရုံထဲ
စိုးမိုးထားနိုင်ခဲ့သောလူအချို့၏ဖြစ်ပျက်ခဲ့သောမှတ်တမ်းဖြစ်သည်။

၂၀၁၈ နှစ်လယ်ပိုင်းတွင် မြန်မာတိုင်း(မ်)မှ အကြီးအကဲဟောင်းရော့စ်ဒန်ကလေး သူ့စီးပွားရေးလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ဂျွန်မက်ကင်ဇီးနှင့် မြန်မာအမျိုးသမီးငါးဦးတို့နှင့်အတူ မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု၊ လက်ဝယ်ရှိမှုဖြင့် နေအိမ်တွင်ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရသည်။ မူးယစ်ဆေးဝါးဆက်စပ် ပစ္စည်းများနှင့်အတူ ခရစ္စတယ်မက်သ်၊ ဘိန်းဖြူနှင့်ဆေးခြောက် သိမ်းဆည်းမိသည်။ ၂၀၁၉ဩဂုတ်တွင် ရော့စ်ဒန်ဂျွန်တို့ထောင်ဒဏ် ဆယ်သုံးနှစ်ချမှတ်ခံရပြီး အမျိုးသမီးငါးဦးက ထောင်ဒဏ်ဆယ်နှစ်နှစ် ချမှတ်ခံရသည်။ ၂၀၂၁ ဧပြီလ ၁၈ရက်နေ့တွင် ရော့စ်သည် မြန်မာ့နှစ်သစ် သမ္မတ၏လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ဖြင့် လွတ်မြောက်လာသည်။ သူ အကြီးအကျယ်စိတ်သက်သာရာ ရသွားမည်။

နိရန်ဂျန်ရာဆာလင်ဂမ်သည် ထောင်ထဲမှာခုနှစ်နှစ်ကျော်နေပြီးနောက် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ဖြင့် လွတ်မြောက်လာသည်။ သူ့အတွက် ကျွန်မ တကယ်ပျော်ရွှင် စိတ်လှုပ်ရှားရသည်။ သူ့ဘဝကိုပြန်တည်ဆောက်နိုင်မည် မျှော်လင့်သည်။ ဘာလု၊ ဒင်းနစ်ရှ်နှင့် ရှာဂျီတို့က လအနည်းငယ်စောပြီး လွတ်လာသည်။ သူတို့၏လွတ်မြောက်မှုက နိရန်ဂျန်၏ ရှေ့နေပါဝါကိုတချိန်လုံးဆက်လက်ရှိထားသည့် မြိတိန်သံရုံးဒုက္ခကောင်စစ်ဝန်ဟောင်း ဆူးဂါးဘတ်အပေါ် အများကြီးမူတည်နေကြောင်းအသိအမှတ်ပြုရမည်ဟု ကျွန်မ ယုံသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် သူ့အလုပ်တာဝန်များပြီးဆုံးပြီးနောက် နိရန်ဂျန်တို့အုပ်စုလွတ်မြောက်ရေးအတွက် သူ နှစ်ပေါင်းများစွာ ဆက်လက်ကြိုးစားခဲ့သည်။

မြန်မာတိုင်း(မ်)ကို ပူးတွဲတည်ထောင်သူ ဦးဆန်နီဆွေက ဆုရ Frontier မဂ္ဂဇင်းကိုဦးစီးသည်။ ၂၀၁၃ က ထောင်ကလွတ်လာသည့်နေ့ကိုအထိမ်းအမှတ်အဖြစ် နှစ်စဉ် ဖေ့စ်ဘုတ်ခ်မှာ လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ဖြစ်ရသည့်ပို့စ်ကို ရေးတင်သည်။ ဆန်နီသည် သူ့နိုင်ငံမှာ မကြာသေးခင်က အဖြစ်အပျက်အလှည့်အပြောင်းကြောင့် အလွန်စိုးရိမ်နေရသည်ဖြစ်မည်။ Facebook ကို သူ စွန့်ခွာသွားသည်။

မြန်မာတိုင်း(မ်)ကို သုံးလကြာဆိုင်းငံ့ပြီး သူ့ဝက်ဘ်ဆိုဒ်ကျသွားသည်။ သူတို့ကိုစစ်တပ်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည်ဟုလာပြောပြီးနောက်မှာ အကြီးတန်းသတင်းထောက်အများအပြား အလုပ်မှထွက်ခဲ့ကြောင်း သူငယ်ချင်းတစ်ဦးက ပြောသည်။ အခြားသော ပြည်တွင်းသတင်း စာစောင်များသည် သတင်းများကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ထုတ်နေကြဆဲဖြစ်သည်။ သို့သော် လွတ်လပ်သောမီဒီယာ၏အနာဂတ်က အခြားအရာအားလုံးနှင့်အတူ မရေရာမသေချာပေ။ သီရီသည် ရန်ကုန်က အခြားစာစောင်တွင် ဆက်လက်လုပ်ကိုင်နေသည်။ သို့သော် အဝေးမှလှမ်းလုပ်နေသည်။ အာဏာသိမ်းကတည်းက သူ့အိမ်ကထွက်ရမှာ အရမ်းကြောက်နေပြီဟု ကျွန်မကိုပြောသည်။

ရှာပါနှင့်ကျွန်မတို့ကတော့ ကြောင်လေးဘတ်တားစ်နှင့်အတူ ဩစတြေးလျကို ရောက်လာခဲ့သည်။ ကျွန်မတို့ ဆစ်ဒနီမှာ စတူဒီယိုတိုက်ခန်းတစ်ခန်းငှားသည်။ ကျွန်မတို့ပို အခြေကျလာသည်အထိ အိမ်သုံးပစ္စည်းစတိုးဆိုင်မှာ

ကျွန်မ အလုပ်ရပြီးလုပ်ခဲ့သည်။ ကိုယ့်ဒေသအိမ်မှာနေထိုင်မှုဘဝနှင့်ပြန်ထိန်းညှိနေထိုင်ရေး ကျွန်မ အခက်ကြုံရသည်။ မိမိနေထိုင်ခဲ့ရာယဉ်ကျေးမှုထဲမှာပြန်အသားကျရေးအခက်အခဲ ဆိုးဆိုးရွားရွား ရင်ဆိုင်ရသည်။ သြစတေးလျက အလွန်စည်းကမ်းနည်းလမ်းဆန်ပြီး သပ်ရပ်သည်ဟုခံစားရသည်။

သို့သော် လကြာလာသည်နှင့်အမျှ အခြေအနေတိုးတက်လာသည်။ ရှာပါက Twitter မှာ သတင်းကြူရေတာအဖြစ်အလုပ်ရသည်။ ကျွန်မက အလွတ်တန်း ဂျာနယ်လစ်ဇင် ပြန်စသည်။ ၂၀၁၈ ဒီဇင်ဘာမှာ ကျွန်မတို့၏သမီး အိုလီဗီယာမွေးဖွားသည်။ ရှာပါသည် ဖခင်မဖြစ်လာမီမှာပင် အမြဲ နေထိုင်ခွင့်ရရှိခဲ့သည်။ ကျွန်မတို့၏ဒုတိယသမီးလေး ကလဲယာကို ၂၀၂၀ သြဂုတ်မှာ မွေးဖွားသည်။ ဝမ်းနည်းစရာက အိမ်ထောင်သက်ဆယ်နှစ်နီးပါးကြာပြီးနောက် ရှာပါနှင့်ကျွန်မလမ်းခွဲလိုက်ချိန်မှာ သမီးလေးကလဲယာ သီတင်းကိုးပတ်သာရှိသေးသည်။ တစ်နေ့ကျလျှင် ဒီအကြောင်းရေးဖြစ်လိမ့်မည်။ သိပ်မကြာခင် ရေးဖြစ်မည်တော့ ကျွန်မ မထင်ပါ။

ဤစာအုပ်သည် ဝတ္ထုစာပေအမျိုးအစားမဟုတ်သော်လည်း ဇာတ်ကြောင်းပြောခြင်းကို အထိုက်အလျောက် လွတ်လွတ်လပ်လပ်ရေးထားသည်။ အထူးသဖြင့် အဖြစ်အပျက်များ၏ အချိန်အခါကိုဆက်စပ်ပေးသည့်အခါမျိုးတွင် ဖြစ်သည်။ တပြိုင်နက်နီးပါး အကြောင်းအရာများစွာ ဖြစ်ပျက်နေသည့်အချိန်များရှိခဲ့သည်။ ဇာတ်လမ်းစီးဆင်းမှုအတွက် ကျွန်မသည်အဖြစ်အပျက်များကို ခွဲခြား စိတ်ပိုင်းရသည်။ အပြန်အလှန်ပြောစကားများက သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ပရိယာယ်ဖန်တီးမှုလည်း ဖြစ်နိုင်သည်- လူများ၏နှုတ်ထဲ စကားလုံးများထည့်ရသည်ကို ကျွန်မလုံးဝမကြိုက် - ထို့ကြောင့် ဖြစ်နိုင်သမျှနေရာတိုင်းမှာ သူတို့နှင့်တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများအပေါ်အခြေခံထားသည့်မှတ်ချက်များကို သို့မဟုတ် ထုတ်ဝေထားသား စကားလုံးများကိုပဲသုံးသည်။ သတင်းရင်းမြစ်အထောက်အထားကို ကာကွယ်ရန် တစ်ခါတစ်ရံမှာ ကျွန်မအမည်ခွဲတစ်ခုကို အသုံးပြုသည်။ အဆုံးမှာတော့ သည်စာအုပ်သည် ကျွန်မ၏အမှတ်တရများစုစည်းရာဖြစ်သည်။ ကျွန်မ သိမ်းဆည်းထားသည့်အတိုင်းဖြစ်သည်။ မည်သည့်အမှားအယွင်းမဆို ကျွန်မ၏အမှားအယွင်း ဖြစ်သည်။

စာအုပ်ရေးသားခြင်းသည် အထီးကျန်အားထုတ်မှုဖြစ်နိုင်သည်ဟုပြောကြသည်။ သို့သော် မြန်မာနိုင်ငံထဲကကျွန်မတို့အိမ် စာအုပ်ကိုရေးသားရာတွင် ထိုအဆိုနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျွန်မဘဝ၏ပေါင်းဖက်ဆက်ဆံရေးအပြောင်းအလဲများ၊ ကလေးများ ပြုစုပျိုးထောင်ခြင်းနှင့် ကိုဗစ်ကပ်ရောဂါဖြတ်ကျော်ခြင်းတို့ပါဝင်သည့် ကျွန်မဘဝ၏ လှိုင်းလေထန်ကာလတစ်လျှောက်လုံး သည်စာအုပ်က စွဲစွဲမြဲမြဲ အဖော်ဖြစ်ခဲ့သည်။ အနည်းဆုံးတော့ စိတ်ထဲမှာ မြန်မာနိုင်ငံကိုပြန်လာခြင်းက အခြားအရာအများကြီး၏စိန်ခေါ်မှုများရှိနေချိန်မှာ အာရုံပြောင်းစိတ်အပန်းဖြေစရာနှင့် ဖြေသိမ့်စရာကြီး

ဖြစ်သည်။ ကျွန်မ၏ပထမဆုံးစာအုပ်ကို ရေးသားခြင်းမှာရလာသည့်ပျော်ရွှင်မှုက စာဖတ်သူထံရောက်ရှိလာမည်ဟုမျှော်လင့်ပါသည်။

ကျေးဇူးတင်အသိအမှတ်ပြုခြင်း

ကျွန်မတွေ့ဖူးသမျှမှာ အကြင်နာတတ်ဆုံးနှင့်အစစ်မှန်ဆုံးလူများထဲပါဝင်နေသည့် မြန်မာပြည်သူများကို ကျေးဇူးတင်သည်။ သတ္တိရှိရှိတိုက်ပွဲဝင်နေသည့်မြန်မာပြည်သူများ ကျွန်မအတွေးမှာ နေ့စဉ် ရှိနေသည်။ သည်လိုရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စစ်အာဏာရှင်ကို မြန်မာပြည်သူတို့ရင်ဆိုင်တိုက်ရသည့်တိုက်ပွဲမှာ ယခုပွဲက နောက်ဆုံးတိုက်ပွဲဟု ကျွန်မ မျှော်လင့်ပါသည်။ မြန်မာပြည်သူတို့၏ဘဝမှာ စစ်တပ်က နေရာယူလွန်းမကယူခဲ့သည်မှာ အချိန်လွန် ကြာလွန်းမကကြာလှပြီ။

စာအုပ်ရေးမည့်ကျွန်မစိတ်ကူးအထမြောက်အောင်မြင်မှာဟု ပထမဆုံးပြောခဲ့သည့် လော်ရင်းဖင်းဂါးကို ကျွန်မ ကျေးဇူးတင်သည်။ ပထမတော့ အဲ့သည်တုန်းက လော်ရင်းက ကျွန်မ၏အယ်ဒီတာ၊ နောက်တော့ ဝမ်းသာကြည်နူးရသည်က ကျွန်မသူငယ်ချင်းဖြစ်လာသည်။ စာမူကိုတည်းဖြတ်ပေးခဲ့သည့်လော်ရင်း၏ဂရုစိုက်က ကျွန်မတွက် မရှိမဖြစ် အရေးပါသည်။ လော်ရင်း၏သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ချက်က သိပ်ကောင်းလွန်းသည်။ ကျွန်မ တခါမှ သံသယမဝင်မိခဲ့။ ရွှင်ရွှင်ပျပျ ပြုလွယ်ပြောင်းလွယ်ရှင်ကြောင့် အပြီးသတ်မည့်ဟုမျှော်လင့်ထားသည်ထက် အချိန်အတော်ကြာပြီးမှ ကျွန်မအလုပ်အပြီးသတ်နိုင်လိုက်သည်။

ကာဗာလှလှဖန်တီးသူဒီဇိုင်း ခါဘီယန်းအပါအဝင် စာအုပ်ထုတ်လုပ်ခြင်း၏အခြား ကဏ္ဍများအတွက်ပါ ကူညီပေးရန် အရည်အချင်းရှိသောတစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းဖြင့်ရှိနေသောအဖွဲ့ကို အကြံပြုပေးသည့်အတွက်လည်း လော်ရင်းကို ကျေးဇူးတင်သည်။ နောက်တစ်ဦးကတော့ ဂျိုးလိုင်ယွန်စ်။ သူကအကောင်းဆုံးသောအချက်အလက်များဖြည့်ဆည်းပေးသူ။ ကျွန်မ ခေါ်ချင်သလိုခေါ်ရလျှင် ကျွန်မ၏ 'သုံးထပ်ကွမ်းကာကွယ်ရေးစနစ်'က ချစ်လှစွာသော သူငယ်ချင်း 'အေးဂျင့်' (အေးချမ်းဝင်း)။ စာမူကိုဖတ်ရှုပြီး ထိုသို့ အတွေးအမြင်ရှိရှိ၊ စဉ်းစဉ်းစားစား အကြံပြုချက်များ ပေးသည့်အတွက် ကျေးဇူးတင်သည် အေးဂျင့်။ သင်၏လင်းယုန်မျက်လုံးဖြင့် သည်စာကို ကြည့်ရှုပြီးမှသာလျှင် ကျွန်မက ကမ္ဘာကိုတင်ပြနိုင်ဖို့ ယုံကြည်သွားရခြင်းဖြစ်သည်။

မြန်မာတိုင်း(မ်)မှ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဟောင်း ကောင်းထက်က အဖုံးကာဗာဇာတ်ပုံ ရိုက်ပေးသည်။ ထိုပုံက ရန်ကုန်ကိုကျွန်မအမှတ်ရနေသည့်အတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။ စာရေးနေချိန်မှာ ကောင်းထက်က ဆန္ဒပြပွဲများ၏ဓာတ်ပုံများရိုက်နေသည်။ မကြာခဏပင် အားကောင်းသော၊ စိတ်ဓာတ်တက်ကြွစေသော ဓာတ်ပုံများဖြစ်နေသည်။ သို့သော် စိတ်မချမ်းမြေ့ဖြစ်ရသည့် ဓာတ်ပုံများလည်းဖြစ်နေသည်။

ဤစွန့်စားခန်းကို ကျွန်မနှင့်အတူပါဝင်ခဲ့ပြီး ကျွန်မတို့၏ဝဝနှစ်တာကာလအတွက် ရှာပါကို ကျေးဇူးတင်သည်။ ကျွန်မတို့၏သမီးလေးနှစ်ယောက် ကြီးထွား၊ ကစား၊ သင်ယူကြသည်ကို စောင့်ကြည့်ရင်း အတူမျှဝေပျော်ရွှင်နိုင်ခဲ့သည်မှာလည်း အံ့ဩစရာပင်ဖြစ်သည်။ ကျွန်မတို့ ထိုသို့ချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာလုပ်နိုင်ခဲ့သည်ကို ကျွန်မ ကျေးဇူးတင်သည်။

ကျွန်မ၏မိဘများဖြစ်သည့်ဆိုင်မွန်နှင့်မာဂရက်မဒ်ဒစ်က ကျွန်မကို အခွင့်အရေးတိုင်း ဖြည့်ဆည်းပြီး ချစ်ခြင်းမေတ္တာအများကြီး ပေးသည်။ ကျွန်မ၏စာရေးခြင်းအိပ်မက်များဆီ အရောက်လှမ်းဖို့ အမြဲ အားပေးသည်။ ရှာပါနှင့်ကျွန်မမြန်မာနိုင်ငံမှာရှိစဉ် အဖေအမေတို့က ရောက်အောင်ပင် လာလည်လိုက်သေးသည်။ ကျွန်မတို့ပြသသည့် အသေးအမွှားဖြစ်စေ၊ အကြီးကြီးဖြစ်စေ အရာရာတိုင်းကို စိတ်အားထက်ထက်သန်သန်ရှိသည်။

သမီးချောလေး အိုလီဗီယာနှင့်ကလဲယာတို့ကိုကျေးဇူးအကြီးကြီးတင်သည်— ပထမနေ့ကတည်းက အံ့ဩစရာအိပ်ကောင်းသူလေးများမဟုတ်ခဲ့လျှင် သည်စာအုပ်ကို ရေးဖြစ်ချင်မှ ရေးဖြစ်နိုင်မည်။ သမီးတို့နှစ်ယောက်ကိုရလိုက်ခြင်းက မေ့မေ့အတွက်ထီပေါက်သလိုပင် ခံစားရသည်။ သည်လိုခံစားမိတာ အိပ်နေလို့တင်မဟုတ်ပါ။ အမေကိုနေ့တိုင်းပြုံးနိုင်အောင်လုပ်ပေးလို့ ကျေးဇူးတင်သည်။ သမီးတို့အသက်ကြီးလာချိန်မှာ သည်စာအုပ်ကိုဖတ်ရှုနှစ်သက်မည်ဟု မေမေ မျှော်လင့်သည်။